

Катерина де Медичи

Джийн
Калогридис

*Кралицата,
подвластна
на Дявола*

Вартоломеева нощ, хороскопи и магии, отрови и смърт – името Катерина де Медичи се е превърнало в символ на насилие и смърт. Другото лице на тази жена, разкривана винаги на фона на жестоки събития, е оставало в сянката на очарованието от страшното, тайнственото и скандалното. А според изследователите Катерина де Медичи е най-умният и най-способен владетел, които е имала Франция.

14-годишната Катерина, без благородническо потекло, но единствена наследница на банкерски род и племенница на папата, не е нито възмутена, нито дори изненадана, когато научава, че вече е обещана за жена на напълно непознат мъж. Така са се женили и се женят всички в нейния род.

Без да изпитва любов, но и без да очаква любов, тя става съпруга на херцога на Орлеан Анри, втори син на френския крал. В разгулния френски двор никой не обръща внимание на невзрачната, слабичка италианка и тя – ненаблюдавана от никого – се отдава на своята страст – астрологията, свързва се с магове, учи астрономия и математика. А в нея зрее жената, зрее и любовта към съпруга, когото постепенно опознава, за да се превърне в бурна, но несподелена страст.

След неочакваната смърт на престолонаследника Анри Орлеански заема неговото място. Катерина ще бъде кралица на Франция, но какво я топли това, щом любимият мъж дели постеля с друга, щом още не е родила ни едно дете и щом звездите вещаят злощастие. Единственият ѝ изход да промени съдбата е да подири помощ при Дявола...

-
- [Джийн Калогридис](#)
 - [ПЪРВА ЧАСТ](#)
 - [Пролог](#)
 - [ВТОРА ЧАСТ](#)
 - [Първа глава](#)
 - [Втора глава](#)
 - [Трета глава](#)
 - [Четвърта глава](#)
 - [Пета глава](#)
 - [ТРЕТА ЧАСТ](#)
 - [Шеста глава](#)
 - [Седма глава](#)
 - [Осма глава](#)
 - [Девета глава](#)
 - [Десета глава](#)
 - [Единайсета глава](#)
 - [ЧЕТВЪРТА ЧАСТ](#)
 - [Дванайсета глава](#)
 - [Тринайсета глава](#)
 - [Четиринайсета глава](#)
 - [Петнайсета глава](#)

- [ПЕТА ЧАСТ](#)
 - [Шестнайсета глава](#)
 - [Седемнайсета глава](#)
 - [Осемнайсета глава](#)
 - [Деветнайсета глава](#)
 - [Двайсета глава](#)
 - [Двайсет и първа глава](#)
 - [Двайсет и втора глава](#)
 - [Двайсет и трета глава](#)
 - [ШЕСТА ЧАСТ](#)
 - [Двайсет и четвърта глава](#)
 - [Двайсет и пета глава](#)
 - [Двайсет и шеста глава](#)
 - [Двайсет и седма глава](#)
 - [Двайсет и осма глава](#)
 - [Двайсет и девета глава](#)
 - [Трийсета глава](#)
 - [Трийсет и първа глава](#)
 - [СЕДМА ЧАСТ](#)
 - [Трийсет и втора глава](#)
 - [Трийсет и трета глава](#)
 - [Трийсет и четвърта глава](#)
 - [Трийсет и пета глава](#)
 - [Трийсет и шеста глава](#)
 - [Трийсет и седма глава](#)
 - [Трийсет и осма глава](#)
 - [Трийсет и девета глава](#)
 - [Четирийсета глава](#)
 - [Четирийсет и първа глава](#)
 - [Четирийсет и втора глава](#)
 - [Четирийсет и трета глава](#)
 - [Четирийсет и четвърта глава](#)
 - [Четирийсет и пета глава](#)
 - [Четирийсет и шеста глава](#)
 - [Епилог](#)
 - [Послеслов](#)
 - [Обработка TtRG:](#)
 - [За книгата:](#)
 - [notes](#)
 - [1](#)
 - [2](#)
 - [3](#)
 - [4](#)
 - [5](#)
-

Джийн Калогридис

На Ръсел Галън

КАТЕРИНА

ДЕ МЕДИЧИ

Кралицата, подвластна на Дявола

Превела от английски:

Емилия Ничева-Карастойчева

МК "ЕМАС"

София

ПЪРВА ЧАСТ

БЛОА, ФРАНЦИЯ

Август 1556

На пръв поглед той не изглеждаше забележителен мъж – нисък и набит, с посребряла коса и неугледно облечен като човек от простолудието. Не виждах лицето му от наблюдателницата си два етажа над него, но забелязах как трепна, когато слезе от каретата и кракът му докосна плочника. Махна да му подадат бастуна и улови ръката на кочияша. Дори с помощ крачеше внимателно и колебливо в знойната утрин и аз си помислих поразена: "Той е престарял болник и нищо повече."

Зад него над реката отрано се бяха събрали облаци, вещаещи следобедна буря, но засега не забулваха напълно слънцето. Лъчите му се провираха през пролуките и водите на Лоара ги отразяваха ослепително.

Отдалечих се от прозореца и седнах на стола си. Исках да омая госта си, да го очаровам, за да не съзре нервността ми, ала напоследък няхах охота за преструвки. Носех траур – черни, семпли дрехи – и не изглеждах величествено. Бях възпълно, грозновато същество, много изморено и много тъжно.

– Слава богу, че са бебетата – бе промърморила акушерката.

Мислеше, че спя. Чух я обаче и разбрах – животът на кралицата е по-ценен от живота на дъщерите ѝ. Да, те имаха братя и сестри – кралският род бе в безопасност. Ала ако не бях обезкървена и обезнадеждена, щях да я зашлевя. Сърцето ми скърбеше въпреки всичко.

Предприех последния си опит за раждане без страх – начинанието винаги ми се отдаваше гладко. Силна и решителна съм. Не се плаша от болката. Бях избрала дори имена – Виктоар и Жана – защото Руджиери предсказа, че ще имам близначки. Не ме предупреди обаче, че ще умрат.

Първото дете не бързаше да се появи на белия свят – забавянето притесни мен и дори акушерката. Изтощих се да седя върху родилния стол.

След ден и половин нощ се роди Виктоар – не бях виждала по-дребно бебе, твърде немощно да изплаче, както се полага. Раждането ѝ не ми донесе успокоение – Жана отказваше да излезе. Агонията продължи с часове, нощта отново стана ден, а сутринта – следобед. Инатливо заседналото тяло на детето не слизаше надолу. Решихме да счупим краката му, за да го измъкнем, преди да ме убие.

После акушерката пъкна ръка в мен и се чу приглушено изхрущяване на дребни кости. Извиках, ужасена от звука, не от болката. Жана се появи мъртва. Не събрах сили да я погледна.

Болнавата ѝ близначка живя три седмици. В деня, когато и Виктоар предаде Богу дух, ме обзе студено, гнетящо убеждение – след толкова години магията на Руджиери отслабваше; смъртна опасност грозеше съпруга ми и живите ми деца.

Глождеше ме и четиристишието във великата книга, написана от Пророка – опасявах се, че то предизвестява печалния край на скъпия ми Анри. Имам склонност да търся ревностно отговори и не бих намерила покой, докато не науча истината от устата на прочутия предсказател.

На вратата се почука и тихият глас на стража ме върна в настоящето. Подканих го да влезе, вратата се отвори и войникът въведе накуцващия гостенин. По лицето на стража се изписа удивление, че съм съвсем сама, без придворните дами. На Диян бях намерила работа другаде и бях отпратила дори мадам Жонди. Исках да разговарям на четири очи с

посетителя.

– Ваше Величество – акцентът на Пророка издаваше южняшко потекло. Имаше лице, меко като закръглена луна, и благи очи.

Мадам Жонди твърдеше, че е евреин, но в чертите му не забелязах свидетелство, подкрепящо думите ѝ. Нестабилен дори с бастуна, той успя все пак да свали шапка и да се поклони криво-ляво. Косата му – дълга, сплъстена и оредяла на темето – се спусна пред лицето му и го закри.

– За мен е чест да ме приемете. Покорно благодаря – изрече той. – Моля се да служа на вас и на Негово Величество, както ви е угодно. Готов съм да ви дам дори живота си. – Гласът му пресекна и пръстите, стиснали шапката, потрепериха. – Ако е възникнало съмнение относно моята порядъчност, знайте, че не съм еретик, а добър католик, посветил живота си на Бог. Написах виденията си по Негова воля. Те са изпратени от Него и само от Него, а не от нечист дух.

Бях чувала често да го обвиняват, че общува с демони. През последните години се местел от село в село, за да не го хвърлят в затвора. Крехък, уязвим, той ме погледна колебливо. Бе прочел писмото ми, ала несъмнено знаеше каква дълбока омраза таи съпругът ми, кралят, към окултното и протестантите; боеше се навярно да не би да е попаднал в капана на Инквизицията.

Побързах да го успокоя.

– Не се съмнявам, мосю Нострадамус – уверих го топло, усмихнах се и му протегнах ръка. – Затова ви помолих за помощ. Благодаря, че изминахте толкова дълъг път и си създадохте толкова неудобства, за да ни посетите. Дълбоко сме ви признателни.

Тялото му се разтресе, освободило се от лапите на страха. Той изкуцука напред и целуна ръката ми; косата му погали меко кокалчетата на пръстите ми. Дъхът му миришеше на чесън.

Погледнах към стража.

– Свободен си.

Той повдигна вежди – как така го отпращам толкова нетърпеливо, за да остана насаме с госта – и погледът ми се втвърди едва доловимо. Той кимна, поклони се и излезе.

Останах сама с Пророка, който не приличаше на пророк.

Нострадамус се изправи и отстъпи назад. Очите му се насочиха към прозореца и сцената отвъд него. Тревогата му отшумя, заменена от спокойна вгълбеност.

– А... Децата... – прошепна той, сякаш на себе си.

Обърнах се и видях Едуар да тича след Марго и малкия Навара по поляната в двора, пренебрегнал виковете на бавачката да не бърза толкова.

– Негово Височество принц Едуар обича да преследва сестра си – обясних.

Петгодишният Едуар вече бе необичайно висок за възрастта си.

– Двамата по-малки – момченцето и момиченцето – приличат на близнаци, но знам, че не са.

– Дъщеря ми Марго и братовчед ѝ Анри Наварски. Наричаме го Малкия Анри или Навара, за да не го бъркаме с краля.

– Приликата е изумителна – промърмори той.

– И двамата са тригодишни. Марго е родена на тринайсети май, а Навара – на тринайсети декември.

– Свързани от Съдбата – отрони замислено той и се обърна отново към мен.

Очите му бяха твърде големи за лицето – като моите – но ясни, светлосиви. Притежаваха

детска откритост и под визора им се почувствах необичайно неловко.

– Имах син и дъщеря – сподели тъжно той.

Отворих уста да изразя съболезнования и да спомена, че знам. Най-талантливият лекар в цяла Франция се бе прославил, спасявайки мнозина чумави, ала се бе оказал безпомощен да изцели съпругата и децата си, отнесени от болестта.

Не успях обаче да проговоря, защото той продължи:

– Не искам да проявявам грубост, мадам, натрапвайки скръбта си на жена в траур. Споменавам я само за да обясня, че познавам естеството на мъката ви. Наскоро научих, че скърбите за изгубените си дъщери. Няма по-голяма трагедия от смъртта на дете. Моля се на Бог да утеши и вас, и краля.

– Благодаря, мосю Нострадамус – смених бързо темата, защото искреното му съчувствие заплашваше да ме разплаче. – Седнете, моля – посочих стола срещу моя и табуретката за крака, поставена специално за него. – Достатъчно страдания ви причиних. Настанете се удобно и ще ви кажа кога са родени децата.

– Изключително любезна сте, Ваше Величество.

Седна и изпъшка тихо, повдигайки болния си крак върху ниската табуретка. Подпря бастуна до себе си, за да му е под ръка.

– Искате ли лист и писалка?

Потупа се с пръст по челото.

– Не, ще запомня. Да започнем с най-големия. Дофинът, роден на деветнайсети януари, 1554-та година. За да начертая звездна карта, са ми необходими...

– Часът и мястото – прекъснах го.

Понеже пресмятам умело, вече се бях научила да съставям хороскопи. Не се доверявах обаче на интерпретациите си и твърде често се надявах да са погрешни.

– Майките не забравят тези неща, разбира се. Франсоа е роден в двореца "Фонтенбло" няколко минути след четири следобед...

– Няколко минути... – повтори той и пръстът, потупал челото му, сега го заразтрива, сякаш да запечата факта в паметта му. – Знаете ли колко минути? Три, десет?

Сбърчих чело, мъчейки се да си спомня.

– По-малко от десет. За съжаление бях изтощена и не съм в състояние да ви отговоря поточно.

Не говорихме за момичетата Елизабет и Марго – според салическият закон момичетата нямат право да наследяват трона на Франция. Съсредоточихме се върху наследниците – Шарл-Максимилиан, роден на двайсет и седми юни 1550-та година в "Сен Жермен ан Лайе", и скъпия ми Едуар-Александър, роден в годината след Шарл, на деветнайсети септември, двайсет минути след полунощ.

– Благодаря, Ваше Величество. Ще ви донеса подробни хороскопи след два дни – обеща Нострадамус, след като приключих. – Вече съм се подготвил, понеже рождените дати на момчетата са обществено достояние.

Той не понечи да стане, както очаквах. Продължи да се взира в мен с чистите си, спокойни очи и в последвалата тишина аз събрах смелост и проговорих.

– Сънувам злокобни сънища.

Странното признание не го изненада никак.

– Позволявате ли ми да бъда откровен, мадам? – попита вежливо. Преди да отговоря, продължи: – Имате астролози. Не съм първият, който ще състави хороскоп на децата ви. Ще

го направя, разбира се, но не ме извикахте само за това.

– Да – признах. – Четох книгата ви с пророчества.

Прочистих гърло и изрецитирах трийсет и петото четиристишие, повалило ме на колене, когато го прочетох за пръв път.

*Младият лъв ще надвие стария
в единоборство на бойно поле.
Ще пронизе очите му в златна клетка –
две рани в една –
обричайки го да срещне в мъки смъртта.*

– Пиша, каквото трябва – Нострадамус ме погледна по-предпазливо. – Не твърдя, че разбирам смисъла на думите.

– Аз обаче го разбирам. – Приведох се напред, неспособна да прикривам повече безпокойството си. – Съпругът ми, кралят, е лъвът. По-възрастният. Сънувах... – Поколебах се, защото не исках да изрека гласно ужасяващото видение.

– Мадам, с вас се разбираме добре. По-добре, мисля, отколкото ни разбират другите. Виждаме неща, невидими за другите. Твърде много, за да сме спокойни.

Извърнах лице и се втренчих през прозореца. Под яркото слънце в градината Едуар, Марго и малкият Навара се гонеха около зелените живи плетове. Представих си разцепени глави и пронизани тела; мъже се мятат, давят се в потоци кръв.

– Не искам да виждам повече – прошепнах.

Не знам как разбра. Навярно го прочете по лицето ми, както предсказателите четат по линиите на дланта, или вече бе съставил рождената ми карта със зловредния Марс. Или пък издайнически страх бе просветнал в очите ми, докато произнасях трийсет и петото четиристишие.

– Кралят ще умре – казах му. – Моят Анри ще умре твърде млад, ще го сполети ужасна смърт, ако не успея някак да я предотвратя. Знаете го, написано е в поемата. Кажете ми, че съм права, и ще ми помогнете да направя необходимото, за да го спася. Съпругът ми е моят живот, моята душа. Умре ли, няма да искам да живея.

Преди толкова години вярвах, че сънят ми се отнася само за Анри. Мислех, че жестокият му край е най-лошото, което ще сполети мен, наследниците му и Франция.

Сега е лесно да прозра каква грешка съм допуснала. И колко глупаво е, че спокойните думи на Пророка ме ядосаха.

– Пиша, каквото ми нареди Бог, Ваше Величество. Волята му е над всичко. Не съм в състояние да я тълкувам. Щом Бог ви е изпратил виденията, длъжна сте да разберете какво цели.

– Длъжна съм да опазя краля – отвърнах му, – и децата си.

– Сърцето ви подвежда – той потрепери, сякаш го сграбчиха невидими хищнически нокти. После проговори с глас на чуждо, не съвсем човешко създание. – Децата... – промърмори и тогава разбрах, че вижда дори най-тъмните тайни. Притиснах с длан кървавата перла, сгусена до сърцето ми, сякаш така щях да скрия истината. – Децата са родени под нещастна звезда. Няма спасение.

ВТОРА ЧАСТ

ФЛОРЕНЦИЯ, ИТАЛИЯ

Май 1527

Срещнах магьосника Козимо Руджиери в злокобен ден.

Усетих го призори в тропота на конски копита върху павираната улица пред имението. Вече се бях събудила и облякла и се канех да сляза долу, когато чух шумотевицата. Надигнах се на пръсти и надникнах през прозореца с разтворени кепенци в спалнята ми.

Придружен от дузина войници, Пасерини пришпорваше разпенения си кон по широката Виа Ларга. Носеше червената си кардиналска роба, но бе забравил шапката си – или беше паднала, докато е препускал бясно – и бялата му коса стърчеше на туфи над главата. Той изкрещя лудешки на коняря да отвори портата.

Спуснах се бързо по стълбите и стигнах площадката едновременно с леля Клариса – красива жена в годината преди безвременната ѝ смърт, деликатна като Грациите на Ботичели. Носеше рокля от розово кадифе, прозирен воал покриваше кестенявата ѝ коса.

Нямаше обаче нищо деликатно в нрава на леля Клариса. Братовчедът ми Пиеро често наричаше майка си "най-неумолимият мъж в семейството". Тя не скланяше глава пред никого, а още по-малко пред четиримата си синове и съпруга си – Филипо Отроци, могъщ banker. Имаше остър език и бърза ръка и не се колебаеше да нанася удари и с двете.

Тази сутрин бе намръщена. Забеляза ме и аз сведох глава и очи, защото нямаше начин да умилостивиш леля Клариса.

На осем години аз бях неудобно дете. Мама починала девет дни след раждането ми, последвана шест дни по-късно от татко. За щастие от мама бях наследила огромно богатство, а от татко – титлата херцогиня и правото да управлявам Флоренция.

Това поощрило леля Клариса да ме доведе в Палацо Медичи и да ме отгледа, за да изпълня предназначението си. Не криеше обаче, че съм бремене. Освен своите синове, тя се бе нагърбила да възпита още двама сираци от семейство Медичи – моя полубрат Алесандро и братовчед ми Иполито, незаконен син на прачичо ми Джулиано де Медичи.

Леля Клариса застава до мен на стълбищната площадка и в същия момент от входа под нас долетя глас – кардинал Пасерини, гонфалониер^[1] на Флоренция, говореше на някакъв прислужник. Не долавях думите му, ала тембърът на гласа му издаваше ясно посланието: беда. Виждаше се краят на безопасния и удобен живот, който споделях с братовчедите си във фамилия дом.

Докато го слушаше, по чертите на Клариса пробяга страх, заменен тутакси от обичайната ѝ твърдост. Тя ме изгледа с присвити очи да провери дали съм забелязала моментната ѝ слабост и да ме сплаши, ако съм я зърнала.

– Веднага отивай в кухнята. Никакво размотаване, никакво бърбене с никого – нареди ми тя.

Подчиних се и тръгнах надолу, но скоро разбрах, че съм твърде разтревожена да закусвам. Запътих се към голямата зала, където леля Клариса и кардинал Пасерини бяха потънали в напрегнат разговор. Негово Сиятелство шепнеше, ала долових няколко думи, произнесени от леля Клариса.

"Глупак."

"Какво е очаквал оня идиот Климент?"

Обсъждаха папата – по рождение Джулио де Медичи – чието влияние подхранваше могъществото на семейството ни. Макар и дете, разбирах достатъчно от политика, за да

знам, че далечният ми братовчед папа Климент враждува с Карл, императора на Свещената Римска империя, чиито войски бяха превзели Италия и застрашаваха Рим.

Вратата се отвори рязко. Пасерини подаде глава и извика Леда – робинята на леля Клариса. Кардиналът дишаше на пресекулки, лицето му сивееше, а ъгълчетата на устните му бяха увиснали тревожно надолу. Остана на прага с мрачно, напрегнато изражение и щом Леда се появи, ѝ нареди да доведе свако Филипо, Иполито и Алесандро.

След минута Иполито и Сандро влязоха вътре. Клариса явно стоеше до вратата, защото я чух да казва съвсем ясно на някого в преддверието: "Трябват ни хора, способни да се бият. Докато не разберем колко са, ще действаме предпазливо. Събери възможно повече, преди да мръкне, и се върни при мен." Странно колебание пропълзя в гласа ѝ. "И изпрати Агостино да доведе сина на астролога. Незабавно."

Чух свако Филипо да се съгласява тихо и да излиза, затваряйки вратата. Постоях няколко минути, мъчейки се напразно да тълкувам звуците, долитащи от залата. Накрая се признах за победена и тръгнах към стълбището за детските стаи.

Шестгодишният Роберто, най-малкият син на Клариса, се втурна към мен, хленчейки и кършейки ръце. Очите му бяха затворени; едва го улових навреме, преди да ме събори.

Бях малка, но Роберто беше по-дребен от мен. Миришеше на горещина и на възкисела пот; бузите му бяха зачервени и мокри от сълзи, а дългата му като на момиче коса лепнеше по влажния му врат.

В същия момент бавачката му се появи зад него. Джиневра бе простодушна, необразована жена, облечена в износена памучна пола и бяла престилка. Обикновено прибираше косата си под шал. Онази сутрин обаче и шалът, и нервите ѝ не бяха в ред – златист кичур се спускаше пред лицето ѝ.

Роберто тропна с крак и ми изкрещя:

– Пусни ме!

Нападна ме с юмручетата си, но аз извърнах лице и го стиснах по-здраво.

– Какво има? Защо е уплашен? – попитах Джиневра, когато наближи.

– Преследват ни! Дошли са да ни наранят! – извика Роберто, пръскайки сълзи и слюнка.

Вцепенена от уплаха, Джиневра отрони:

– Пред портата има хора.

– Какви хора? – полюбопитствах.

Джиневра не ми отговори и аз хукнах нагоре към стайте на камериерките с изглед към конюшните и портата към оживената Виа Ларга. Придърпах една табуретка под прозореца, качих се върху нея и отворих кепенците.

Конюшните се намираха на запад от къщата. Зад масивната желязна порта на север – затворена и залостена – стояха трима въоръжени стражари.

От другата страна на заострените метални шипове улицата гъмжеше от хора – група доминикански монаси, стичащи се от "Сан Марко", кардинал в позлатена карета, търговци на коне. И войниците на Роберто – навярно двайсетина в ранния час, преди новината на Пасерини да обиколи Флоренция. Неколцина се редяха по протежение на Виа Ларга, други охраняваха желязната порта пред конюшните. Наблюдаваха дома ни зорко като ястреби, дебнещи плячка.

Единият крещеше с пълно гърло на минувачите:

– Чухте ли? Папата е свален! Рим е в ръцете на императора!

До предния вход на имението се вееше гордо знамето с герба на Медичите, шест

червени кълба – шест *palle* – подредени над златен щит. *Palle! Palle!* бе бойният ни вик, думата, с която поддръжниците ни размахваха мечове в наша защита.

Пред очите ми един бояджия на вълна в дрипава туника с тъмносини лекета се изкатери върху раменете на другаря си и смъкна знамето. Поздравиха го с одобрителни възгласи. Трети мъж запали с факла знамето. Минувачите забавиха крачка да се насладят на зрелището.

– *Abaso le palle!* – извика бояджията на вълна и тълпата поде лозунга. – Долу кълбата! Смърт на Медичите!

В суматохата желязната порта се откряна и Агостино – момчето за всичко на леля Клариса – се измъкна незабелязано. Вратата обаче се захлопна с дрънчене зад гърба му и неколцина започнаха да ги замерят с камъни. Той закри глава и побягна, изчезвайки сред гъмжилото.

Проточих шия над перваза на прозореца. Бояджията на вълна ме забеляза иззад тънките снопове пушек, издигащи се от пламналото знаме, и лицето му се изопна от омраза. Ако беше наблизко, щеше да се пресегне и да ме сграбчи – невинно осемгодишно момиченце – и да разбие главата ми в плочника.

– Смърт на Медичите! – изкрещя той, впил очи в мен.

Отдръпнах се от прозореца. Нямах как да потърся утеха при Клариса – тя не би ми я предложила, дори да имаше време за мен. Исках да отида при братовчед си Пиеро, който не се плашеше от нищо, даже от страховитата си майка. Единствено на него се доверявах. Не го намерих да учи в класната стая на момчетата и тръгнах бързо към библиотеката.

Точно според очакванията ми Пиеро се оказа там. Двамата бяхме ненаситно любознателни. Въпросите ни често затрудняваха учителите и в резултат прибъгнахме до книгите. За разлика от мен шестнайсетгодишният Пиеро изглеждаше недорасъл – все още розовобуз, с ниско подстригани къдрици, сговорчив и чистосърдечен. На него вярвах повече, отколкото на всеки друг, и го обожавах като брат.

Пиеро седеше с кръстосани крака на пода, взрян с присвити очи в дебелата книга, отворена в скута му – вгълбен и напълно спокоен. Погледна ме и веднага се върна към четивото.

– Сутринта ти казах, че дойде Пасерини. Донесе лоши новини. Папа Климент е свален – обясних му аз.

Пиеро въздъхна невъзмутимо и ми разказа историята за злополучията на Климент, която научил от готвача. В Рим имало таен тунел от Ватикана към крепостта "Сан Анджело". Метежните войници на император Карл се присъединили към противниците на Медичите и нападнали папския дворец. Сварен неподготвен, папа Климент побягнал към крепостта да си спаси живота. Докато тичал през прохода, робата му се развявала като гълъбови криле. Залостил се в убежището си, обсаден от дюдюкащите войници.

Пиеро не изглеждаше ни най-малко обезпокоен.

– Винаги сме имали врагове – заключи той. – Искат да сформират свое правителство. Папата знаел за тях открай време, но мама твърди, че станал нехаен и не забелязал очевидните предвестници за надвисналата беда. Предупредила го, ала Климент не я послушал.

– Но какво ще стане с нас? – възкликнах, раздразнена, че гласът ми трепери. – Пиеро, отвън горят знамето ни! Заплашват да ни убият!

– Катерина – погледна ме нежно той и улови ръката ми. Позволих му да ме придърпа да седна до него върху хладния мраморен под. – Очаквахме, че рано или късно бунтовниците ще

се възползват от някоя благоприятна възможност, ала те не са добре организирани – продължи успокоително Пиеро. – Докато се задействат, ще минат няколко дни. Дотогава ние ще сме заминали в някоя от провинциалните ни вили, а мама и Пасерини ще са решили как да се защитят.

Отскубнах се от него.

– Как ще стигнем дотам? Тълпата няма да ни пусне да излезем оттук!

– Катерина, това е просто паплач – укори ме благо той. – Преди мръкване ще се отегчат и ще се разотидат.

Преди да продължи, попитах:

– Кой е синът на астролога? Майка ти изпрати Агостино да го доведе.

Пиеро обмисли думите ми с известна изненада.

– Сигурно е Козимо, най-големият син на месер Беноцо.

Поклатих неразбиращо глава.

– Семейство Руджиери са астролози на Медичите отдавна – обясни той. – Месер Беноцо съветвал Лоренцо Великолепни. Говорят, че синът му Козимо притежава необикновена дарба и е могъщ магьосник. Други смятат, че месер Беноцо просто разпространява слухове, за да поощри семейната търговия.

– Но леля Клариса не вярва много-много на такива неща – прекъснах го аз.

– Да – кимна замислено той. – Козимо написа писмо на мама преди седмица. Предложи ѝ услугите си. Предупреди я, че назряват сериозни проблеми и ще се нуждаем от помощта му.

– Какво направи тя? – заинтригувах се.

– Познаваш мама. Отказа да му отговори. Обиди се как толкова млад мъж – нарече го момче – си въобразява, че ѝ е нужна помощта на такива като него.

– Отец Доменико казва, че това са дяволски работи.

Пиеро изцъка презрително с език.

– Магията не е зло, освен ако не искаш да нараниш някого. Не е и суеверие. Магията е наука и може да се използва за изобретяване на лекарства, а не на отрови. Виж! Чета Фичино – той вдигна гордо тежката книга, за да ми покаже корицата.

– Кой?

– Марсилио Фичино. Учителят на Лоренцо Великолепни. Старият Козимо го наел да преведе "Корпус Херметикум" – древна книга с магии, Фичино бил брилянтен и това е една от най-добрите му творби. – Посочи заглавието: "*De Vita Coelitus Compa-randa* ",

– "Как да получим живот от небесата" – преведе. – Фичино бил отличен астролог и разбирал, че магията е природна сила. – Пиеро се оживи. – Слушай. – Започна да превежда със запъване от латински: – "Използвайки могъществото на звездите, влъхвите дошли първи да почетат невръстния Иисус. Защо да се страхуваме от влъхвите, след като Евангелието не ги заклеймява?"

– Значи синът на астролога ще ни подкрепи? – попитах. – Ще ни осигури помощта на Божествените звезди?

– Да – кимна ми окуражително Пиеро. – Дори да не успее, пак ще се справим. Мама недоволства, но ние ще отидем в провинцията, докато тук отново стане безопасно.

Позволих на братовчед си да ме убеди – поне временно. Облегнах се на рамото му и той зачете на латински. Не се отлепихме от пода в библиотеката, докато камериерката на леля Клариса – Леда – бледа, намръщена и в напреднала бременност – не се появи на прага.

– Ето ви! – махна тя нетърпеливо с ръка. – Идвай веднага, Катерина! Мадона Клариса те

чака.

Астрологът бе висок, хилав младеж най-много на осемнайсет, ала със сива туника и сериозно изражение на градски старейшина. Сипаничавата му кожа изглеждаше болезнено бяла, причесана назад, косата му образуваше заострен триъгълник над челото – гарвановочерен със синкави отблясъци. Очите му бяха още по-черни и излъчваха нещо древно и проницателно, което ме очароваше и плашеше. Имаше грозно лице – с гърбав дълъг нос, неравни устни и твърде големи уши. Ала не отлепах очи от него. Гледах го втрещено – грубо, глупаво дете.

– Застани там, на светлото, Катерина – нареди леля Клариса. – Не, спести си реверансите, просто стой мирно. Леда, затвори вратата зад себе си и чакай в антрето, докато те извикам. Не искам да ни прекъсват.

Гласът ѝ звучеше разсеяно и необичайно меко.

Леда погледна тревожно господарката си и излезе, затваряйки тихо вратата. Аз пристъпих към облян от слънцето прозорец и заставах чинно на няколко крачки от Клариса, която седеше до студената камина. Смятах леля за най-влиятелната жена във Флоренция, достатъчно възрастна да му бъде майка, ала присъствието на астролога – ледено спокоен и съсредоточен като змия, готова да ухапе – бе по-силно и дори Клариса, калена в компанията на папи и крале, се боеше от него.

– Това е момичето – обяви тя. – Невзрачна е, но общо взето е послушна.

– Дона Катерина, за мен е чест да се запозная с вас – каза посетителят. – Аз съм Козимо Руджиери, син на астролога месер Беноцо.

Имаше сурово изражение, но гласът му звучеше красиво и дълбоко. Прииска ми се да затворя очи и да го слушам, все едно е музика.

– Представи си, че съм лекар – продължи той. – Ще те прегледам набързо.

– Ще боли ли? – попитах.

Козимо се усмихна малко по-широко, разкривайки крив горен зъб.

– Никак. Вече съм почти готов – виждам, че си ниска за възрастта си, а според леля ти боледуваш рядко. Вярно ли е?

– Да – кимнах.

– Постоянно тича в градината – намеси се любезно Клариса. – Язди добре като момче. Откакто навърши четири, не смогваме да я откъснем от конете.

– Може ли...? – Козимо замълча деликатно. – Ще повдигнеш ли полата си, за да видя краката ти, Катерина?

Сведох очи, смутена и обърквана, но повдигнах леко роклята си над глезените, а после – поощрена вежливо от него – до коленете.

Той кимна одобрително.

– Много силни крака, точно както очаквах.

– И бедра – добавих, спускайки полата си. – Юпитерово влияние.

Заинтригуван, той се усмихна бегло и сведе лице към мен.

– Учила си такива неща?

– Малко – признах аз. Не му обясних, че току-що Пиеро ми бе прочел идеите на Фичино за влиянието на Юпитер.

– Нейният Юпитер обаче е ранен – намеси се леля Клариса с равнодушен тон.

Месер Козимо не отмести проницателния си поглед от мен.

– В Дева, трети дом. Има начин обаче да го подсилим.

– Значи знаете звездите ми, месер Козимо? – осмелих се да попитам.

– От известно време се интересувам от тях – отвърна той. – Представят много предизвикателства и много възможности. Ще ми покажеш ли къде имаш бенки?

– Две на лицето.

Месер Козимо клекна и застанахме очи в очи.

– Къде, Катерина?

Отметнах белезникавата си, рядка коса от дясната буза.

– Тук и тук – посочих слепоочието близо до косата и мястото между челюстта и ухото.

Той си пое рязко дъх и се обърна към леля Клариса със сериозно изражение.

– Лошо ли е? – осведоми се тя.

– Не дотолкова, че да е непоправимо – увери я той. – Ще се върна утре по същото време с талисмани и билки, за да я защитим. Когато ги използвате обаче, не забравяйте да спазвате стриктно указанията ми.

– За мен и синовете ми, не само за нея – изрече бързо леля Клариса.

Синът на астролога я изгледа остро.

– Разбира се. За всеки в нужда. – В тона му се прокрадна едва доловима заплаха. – Няма да донесат полза обаче, ако не се прилагат точно според предписанията и само за онзи, за когото са предназначени.

Клариса сведе очи – уплашена и ядосана на себе си, че се страхува.

– Разбира се, месер Козимо.

– Добре – кимна той и се поклони за сбогом.

– Бог да е с вас, дона Клариса. И с теб, дона Катерина – пожела ни благосклонно.

Промърморих "довиждане", докато той излизаше през вратата. Странно ми се стори младеж да ходи като възрастен мъж. Много по-късно той ми призна, че по онова време е бил петнайсетгодишен. Обясни ми как се състарил с магия, защото знаел, че иначе Клариса няма да го изслуша.

Щом астрологът се отдалечи, леля ми отбеляза:

– Чувала съм слухове за него... за най-големия син. Умен е, вярно... Умеел да се сдушва с демоните и да забърква отрови. Говорят, че баща му бил отчаян.

– Не е ли добър човек? – попитах плахо.

– Зъл е. Ала в момента е неизбежно зло. – Тя закри лице в шепи и заразтрива слепоочията си. – Всичко рухва. Рим, папството, Флоренция. Въпрос на време е новината да се разнесе из града. После... всичко отива по дяволите. Трябва да измисля нещо, преди... – Стори ми се просълзена, но се овладя бързо и отвори очи. – Отиди в стаята си и залягай над учебниците. Днес няма да има уроци, но си намери тихо занимание. Не искам да ме разсейват.

Излязох от голямата зала. Вместо да се кача послушно горе обаче, се втурнах в двора. Синът на астролога вървеше бързо към градината.

– Месер Козимо! Чакайте! – извиках.

Той спря и се обърна към мен. Изгледа ме спокойно и ведро, сякаш е очаквал да види запъхтяно осемгодишно момиченце да тича след него.

– Катрин – кимна със странна фамилиарност, изричайки името ми на непознат език.

– Не си тръгвайте. Хората отвън искат да ни убият. Дори да излезете невредим, няма да успеете да се върнете.

Той се наведе и доближи лице до моето.

– Ще изляза невредим и ще се върна утре – увери ме. – Ела сама при мен. Ще ме намериш в двора или в градината. Искам да обсъдим нещо, злочести тайни. Не днес обаче. Часът не е благоприятен.

Докато говореше, погледът му се изостри, все едно съзираше далечно, ала приближаващо зло. Изправи се и заключи:

– Ала нищо лошо няма да се случи. Ще се погрижа. Утре ще се видим пак. Бог да те пази, Катерина.

Обърна се и се отдалечи.

Хукнах след него, но той вървеше бързо и не успях да го настигна. За секунди се озова пред входа на конюшната срещу голямата порта към Виа Ларга. Отстъпих уплашено назад.

Имението представляваше крепост от масивни камъни; за главен вход служеше непробиваема месингова врата, разположена в центъра на сградата. На запад бяха градините и конюшните, които се виждаха откъм улицата зад северната желязна порта. Всъщност улицата започваше точно от мястото, където свършваше цитаделата. Зад портата стояха седмина въоръжени стражи и наблюдаваха зорко множеството, стълпено от другата страна на дебелия железни решетки. Когато погледнах последния път, само шестима мъже се навъртаха край западната порта. Сега повече от дузина селяни и търговци се визираха във войниците.

Конярът подаде на месер Козимо юздите на лъскава черна кобила. При вида на астролога неколцина от тълпата просъскаха. Един хвърли камък. Той улучи желязната решетка и тупна на земята на няколко крачки от мишената.

Месер Козимо поведе спокойно кобилата си към портата. Тя започна да рие с копита и да извърща муцуна от мъжете, които закрепяха:

– Долу кълбата! Смърт на Медичите!

– Да смучеш кардиналския петел ли те доведоха тук? – извика някой.

– И топките му! Долу топките на Медичите!

Суматохата привлече вниманието на други, застанали в отсрещния край на улицата, и те побързаха да се присъединят към тълпата пред портата. Скандирането заехтя по-силно.

– Долу Медичите!

Мъжете размахваха юмруци във въздуха и ги провираха през решетките, за да докопат войниците от другата страна. Кобилата цвилеше и им показваше бялото на очите си.

Месер Козимо не изгуби самообладание. Сред градушка от камъни продължи невъзмутимо към желязната порта. Не го улучиха, но на стражарите не им вървеше толкова. Ругаеха и криеха лица с щитовете си. Единият изтича до тежкото желязно резе и го отместил назад, а другите извадиха саби и застанаха тяло до тяло като жива барикада пред месер Козимо.

Стражът до резето погледна през рамо към заминаващия гост.

– Луд сте, уважаеми. Ще ви разкъсат на парчета! – предупреди го той.

Излязох от укрытието си и хукнах към Козимо.

– Не го наранявайте! – изкрещях на тълпата. – Той не е от нас!

Месер Козимо отпусна юздите на подплашената кобила и коленичи. Улови ме за раменете.

– Влизай вътре, Катерина. Знам какво правя. Няма да пострадам.

При тези думи камък облиза рамото ми. Трепнах от болка. Месер Козимо видя, че ме удариха. И очите му...

Очите му блеснаха дяволски, понечих да кажа, но навярно "божествено" е по-уместно описание. Защото Дяволът заблуждава и изпитва, а само Бог раздава смърт и само Неговата воля обрича човека на вечно страдание.

Такъв беше погледът на Козимо. Реших, че е способен да мрази безкрайно, да убие без капчица разкаяние. Не погледът му обаче ме смути, а фактът, че прозрях смисъла му и все пак той ме привлече, фактът, че знаех какъв е, ала не отвърнах лице.

Козимо се обърна към тълпата с изражение, изтъкано от злоба. Градушката от камъни внезапно секна. Всички замълчаха. Той извика със силен и ясен глас:

– Аз съм Козимо Руджиери, синът на астролога. Ще дръзнете ли пак да ме замерите?

Не каза нищо повече. В ореол от мрак месер Козимо яхна кобилата си и стражът отвори звънтящата порта. Магьосникът мина през нея и множеството се раздели да му стори път.

Портата се затвори с трясък и стражът я залости с резето. Все едно даде знак – хората се съживиха и върху войниците отново заваля дъжд от камъни и ругатни.

Синът на астролога обаче отмина невредим с високо вдигната глава и уверено изопнати рамене. Докато вниманието на размирния свят около него бе съсредоточено върху портите на имението, той се отдалечи и скоро изчезна от погледа ми.

Спомените ми за Флоренция са замъглени от ужаса, привързаността, разстоянието и времето, ала някои впечатления от отдавнашното минало са се запазили ярки. Звънтенето на камбаните например – събуждах се, хранех се и се молах на фона на песните, долитащи от катедралата "Сан Лоренцо", където са костите на предците ми, и откъм "Сан Марко", където някога живеел лудият монах Савонарола. Още чувам протяжното "мучене" на камбаната, наречена Кравата, във внушителния Палацо дела Синьория^[2], седалището на Градския съвет на Флоренция.

Помня и дома, където премина детството ми, особено семейния параклис. По стените над дървените пейки за хористите предците ми язدهа коне с пищни покривала в шедьовъра на Гоцоли "Шествието на влъхвите", Фреската се простира върху три стени. Източната завладяваше въображението ми с изображението на мага Гаспар, който следвал Витлеемската звезда. Прадедите ми язدهа зад него в сияйни алени, сини и златни цветове.

Стенописът бил поръчан по времето на Пиеро Подагравия. Той яздеше точно зад Гаспар. Петдесетинагодишен, прапрадядо ми имаше сериозно лице с присвити устни и препускаше непосредствено пред баща си – възрастния, но все още жилив Козимо. Следваше го синът му Лоренцо Великолепни, едва единайсетгодишен по онова време – неугледно момче с издадена долна устна и клюнест нос. В красивите му бадемовидни очи обаче светеше ясен, буден интелект и ми се приискваше да го докосна по бузата. Само дето го бяха нарисували високо на стената, извън обсега ми. Когато параклисиът пустееше, аз често се покатервах върху пейките за хористите, ала успях да досегна само долния ръб на фреската. Често ми повтаряха, че притежавам бързия ум на Лоренцо и чувствах близост с него. Той бил млад, когато изгубил баща си и поел юздите на града. Не след дълго загинал обичаният му брат и той останал съвсем сам.

Лоренцо обаче изглеждаше мъдър. Детският му поглед бе сериозен и уверен. И бе насочен не към баща му Пиеро или към дядо му Козимо, а право към златокосия Гаспар, магът, последвал звездата.

Младият Лоренцо ме гледаше онзи ден на вечерня. Свако Филипо го нямаше, но Клариса се молеше с нас. Ефирен черен воал смекчаваше напрегнатите ѝ черти. Тя шепнеше молитвата с едно отворено око, което току се стрелкаше настрани към откренатата врата. Изглеждаше смирена след срещата с месер Козимо, ала през последвалите часове явно бе възвърнала неумолимостта си.

Вдясно от нея стоеше братовчед ми Иполито, висок и строен, сдобил се наскоро с мъжествено широки рамене и гръб. Помургавял от лова и с козята брада и мустаците, които подчертаваха тъмните му очи, той изглеждаше ослепително красив. Отнасяше се мило към мен – все пак някой ден щяхме да се оженим и да управляваме заедно Флоренция – ала на осемнайсет вече бе започнал да забелязва жените. А аз бях едно невзрачно момиченце.

До него стоеше шестнайсетгодишният Алесандро и шепнеше молитвата с широко отворени очи. Моят полубрат Сандро, син на африканска робиня, имаше гъсти черни вежди, пълни устни и сдържано изражение. Колкото и дълго да оглеждах тежките му, плътни черти, не съзирах нито следа от общото ни потекло. Сандро съзнаваше отлично, че не притежава физическата красота и обаянието на по-големия си братовчед Иполито. Отношенията им бяха белязани от съревнователност, ала двамата бяха неразделни, свързани неотменимо от

специалния си статут.

В параклиса Джиневра се молеше вляво от Клариса, заобиколена от малкия Роберто, Леоне, Томазо и скъпия ми Пиеро. Дори той, по-рано толкова небрежен към страховете ми, изглеждаше притихнал и замислен, защото тълпата пред портите ни ставаше все по-многобройна.

Помня малко от ритуала през онази нощ – само как леля Клариса пееше псалмите със звучния си алт и треперливия тенор на свещеника, който напяваше Псалома на Давид.

Тъкмо поде хвалението, когато главата на леля Клариса се завъртя рязко. Отвън, в коридора, свако Филипо държеше шапката си в ръце.

Свако Филипо бе мрачен мъж с изпити скули и сива коса, подстригана късо като на римски сенатор; щом улови погледа на Клариса, изражението му помрачня още повече. Тя махна бързо на Джиневра:

– Върви. Отведи децата – кимна с глава към Иполито и Алесандро. – Вземи и тях.

Дланта на свещеника описа хоризонтална линия във въздуха, завършвайки невидимия кръст. Видял тълпата пред портите, духовникът излезе припряно през изхода до олтара.

Клариса отстъпи настрана, та Джиневра да поведе братовчедите към вратата. Свако Филипо пристъпи в параклиса. Аз се помайвах, последна в детската върволица.

Сандро следваше покорно другите, но Иполито се отдели от групата и се обърна към Клариса.

– Ще остана – заяви той. – Филипо носи важни новини, нали?

Изражението на Клариса стана по-сурово и Джиневра удвои усилията си да изведе децата навън. Шмугнах се зад пейките на хористите, защото изгарях от любопитство да чуя какво ще съобщи свако Филипо.

– Иполито, искам да поговоря насаме с нея – обясни кротко свако Филипо, застанал до съпругата си. Изчака Джиневра да избута другите момчета навън. – Ще разбереш всичко, когато му дойде времето.

Иполито изгледа остро първо леля си, после чичо си.

– Времето е дошло. Наблюдавах бездейно как Пасерини отблъсква хората. Търпението ми се изчерпи. – Пое си дъх. – Знам, че си събирал въоръжени подкрепления. С какво разполагаме?

– Положението е сложно – отвърна Филипо. – Ще ти обясня всичко, което научих днес. Първо обаче ще поговоря насаме със съпругата си.

Иполито и Филипо кръстосаха погледи и дълго не отлепиха очи един от друг. Свако бе неподатлив като скала. Най-сетне братовчед ми изпуктя отвратен, обърна се и излезе след другите.

Филипо улови ръката на Клариса и я поведе към пейките. Седна до нея, тя повдигна воала си и отрони:

– Е, изгубени сме значи?

Филипо кимна.

Кипнала, Клариса скочи на крака.

– Нима се отрекоха от нас?

Гласът ѝ прозвуча и яростно, и разочаровано. Вече бе разбрала какви новини носи съпругът ѝ, ала се бе надявала пламенно, тайно да опровергае очакванията ѝ.

Филипо не стана.

– Страхуват се. Без подкрепата на Климент...

– Проклети да са! – Свако се пресегна към ръката ѝ, но тя се отдръпна. – Страхливци!

Проклети да са и императорът, и Пасерини, и папата!

– Клариса! – Този път той улови ръката ѝ и тя не се отскубна, а седна тежко до него.

Лицето ѝ се разкриви отчаяно и внезапни сълзи – диаманти, проблясващи в светлината на свещите – рукнаха по страните и пазвата ѝ. Невъзможното се бе случило – леля Клариса плачеше.

– Проклети да са! Всички до един! Идиоти! Също като татко, който изгуби града от чиста глупост. Сега и аз ще го изгубя.

Филипо отпусна длан върху рамото ѝ и зачака търпеливо тя да се успокои. Клариса се овладя, той избърса сълзите ѝ и попита меко:

– Значи ще говориш с тях?

Тя махна безпомощно.

– Има ли друг изход?

Въздъхна дълбоко и погали Филипо по бузата с горчива, мимолетна усмивка. Той целуна ръката ѝ с искрена нежност.

Усмивката на Клариса изчезна тутакси.

– Ще преговарям само с Капони. Намери го още тази нощ. Утре сутринта ще бъде късно. Кръвопролитията ще започнат.

– Тази нощ – повтори Филипо. – Ще се погрижа.

– Аз ще поставя условията за срещата – продължи Клариса. – Ще ги напиша. Не искам недоразумения. – Погледна многозначително Филипо. – Знаеш състоянието ми.

– Клариса – подхвана той, но тя докосна с показалец устните му.

– Няма да ме наранят, Липо. Не искат мен. Когато всичко приключи, ще дойда при теб.

– Няма да те оставя без закрила – възрази Филипо.

– Имам закрила. Най-добрата. По-добра от войници. Утре ще дойде синът на астролога, магьосникът Козимо. Ще се срещна с него, преди да приема Капони.

Филипо се отдръпна рязко назад.

– Козимо Руджиери? Момчето на Беноцо с черното сърце?

– Той знаеше, Филипо. Знаеше в кой час и ден ще падне Климент. Опита се да ме предупреди преди седмици, но аз не го послушах. Е, сега ще го чуя.

– Клариса, говорят, че призовава демони, и...

– Позна часа и деня – прекъсна го тя. – Не искам да отхвърля такъв съюзник.

Тревогата на Филипо не отшумя.

– Все пак ще ти оставя най-добрите войници и снаряжение.

Клариса го възнагради със студена, подмолна усмивка.

– Имам най-сигурната застраховка, Липо. Наследниците. – Тя стана и улови ръката на съпруга си. – Ела. Искам хартия и перо. Капони трябва да получи писмото ми тази нощ.

Свако Филипо тръгна след нея. Аз излязох от укритието си, но останах в параклиса.

"Той знаеше. Позна часа и деня."

Ако месер Козимо бе успял да убеди Клариса, че предвижданията му са верни, щяха ли да предупредят папа Климент? И нещо повече – ако бяха предупредили мама колко трудно ще ме роди, щеше ли да се посъветва по-рано с лекар? Дали татко би се погрижил за здравето си? Дали е имало начин двамата да останат живи?

Бог несъмнено би пожелал да пощади папата и родителите ми. Не би заклеил едно уплашено дете, че търси спасение, макар и от мъж, който разговаря с дяволи.

Искам да обсъдим нещо. Горчиви тайни.

Взрях се в Гаспар, царя на Изтока, млад и величествен върху белия си жребец. Той не задържа вниманието ми дълго; заплениваше ме момчето Лоренцо – невзрачно, самотно дете с остър ум, принудено от съдбата да помъдрее преждевременно. Лоренцо, пренебрегнал всички други и вперил очи единствено в мага.

На другата сутрин се събудих в притихналата, ала непоносимо напрегната къща. Напевните гласове на прислугата сега шепнеха пресекливо, а стъпките им глъхнеха. Не чувах дори готвача и кухненските прислужници да трополят с тенджерите и подносите.

Джиневра ме облече набързо и излезе. Нареди ми веднага да сляза в кухнята за закуска, но аз знаех, че камериерките вече са се заловили със задачите си, и тръгнах към празната им спалня. Пидърпах една табуретка под прозореца, покатерих се върху нея и погледнах надолу.

Съставът на тълпата изглеждаше променен. Предния ден отвъд портата се трупаха търговци и селяни. Днес имаше благородници, въоръжени с къси саби в колчани до хълбока. Стояха в стройни редици, барикадирали имението. Стражи, разпитващи всеки минувач, ограничаваха движението по Виа Ларга.

Обезпокоена, се отдръпнах от прозореца и тръгнах надолу да търся Пиеро. Открих го в покоите на момчетата, където Джиневра изваждаше купчина сгънати дрехи от отворения гардероб. Обърна се да ги сложи в един наполовина пълен сандък и ме видя да стоя пред прага.

Втренчих се в момчешките дрехи в ръцете ѝ. До нея Леда седеше на ниска табуретка, сгъваше чаршафи и ги прибираше във втори сандък. Недоумявах защо Леда, която не се отделяше от леля Клариса, се занимава с чаршафите на момчетата.

Джиневра почервеня.

– Не бива да си тук, Катерина. Закуси ли? – попита тя.

Поклатих глава.

– Какво правите?

Пиеро ме чу и излезе от спалнята си.

– Събираме си багажа – усмихна се той. – Не ме гледай уплашено, Катерина! Заминаваме за провинцията, както ти казах. След като тръгнем, мама ще разговаря с бунтовниците.

– Никой не събира моя багаж – отроних.

– Е, ще го съберат. Кой ще се погрижи за нейните вещи? – обърна се той към Джиневра, която не отместваше очи от сандъка пред нея.

Отговорът ѝ се забави твърде дълго и Леда, по-смелата от двете, отсече:

– Леля ѝ ще говори с нея, когато реши. Дотогава трябва да закуси и да кротува.

Долната ми устна затрепери въпреки усилията ми да я възпра.

– Няма да ми позволят да дойда с теб, Пиеро – проплаках.

– Глупости! – Той се обърна към Леда. – Ще дойде с нас, нали?

Леда се опита да срещне храбро погледа ми, ала в крайна сметка извърна очи.

– Мадона Клариса ще поговори с нея по-късно.

Пиеро надигна възмутено глас, но аз изтичах навън, преди да го чуя. Втурнах се главоломно надолу по стълбите, прекосих двора, заобиколих градината и се насочих към далечния край на конюшните. До каменната стена, ограждаща задната част на имението, растеше голям чинар. Проснах се под сянката му и се разплаках. Светът ме бе предал; щяха да ми отнемат единственото щастие – Пиеро. Плаках на воля сякаш цяла вечност, а после

легнах по гръб върху влажната земя и се взрях в зелените листа, между които се прокрадваха парченца небе.

Имам най-добрата застраховка. Наследниците. Щяха да отведат Пиеро и братята му на безопасно място, а аз, наследничката, щях да остана. Леля Клариса щеше да ме използва като разменна монета в преговорите с бунтовниците.

Унесена в мисли, едва не пропуснах песента на църковните камбани – "Сан Марко", "Сан Лоренцо", "Санта Мария дел Ффиоре" – кънтящи една през друга в мелодични каскади. Вече глъхнеха, когато се изправих и преброих по памет ударите – девет, третия час след зазоряване.

Станах, изтупах клонките от полата си и заобиколих бързо конюшните. Надникнах иззад ъгъла към портата за Виа Ларга.

Двете ни дузини стражи наблюдаваха мълчаливите бунтовници от другата страна на железната решетка. Едно момче водеше лъскава черна кобила към конюшната. Тя отмяташе нервно глава, достатъчно покорна, ала презрителният ѝ поглед показваше, че не му се доверява.

Месер Козимо бе тук. Отидох в опустялата градина и чаках половин час – непоносимо дълго за едно неспокойно дете.

Най-сетне магьосникът се появи, облечен в туника с бухнали ръкави на черни и червени ивици. Забеляза ме и мълчаливо ме поведе към една ниша, заслонена зад висок жив плет.

– Обещай ми, дона Катерина, да не казваш на никого за срещата ни – настоя той с твърд глас. – Неприлично е да се виждам насаме с младо момиче, ала има и други причини. Не повтаряй пред никого думите ми, особено пред леля си Клариса.

– Обещавам.

– Добре. – Приведе се, за да доближи лице до моето. – Рождените ти звезди са забележителни. Искам да ти помогна, Катерина, за да смекчим зловредното им въздействие и да подсилим благотворното. – Замълча. – Ще властваш. Но не задълго. Сатурн в Козирог го потвърждава.

– Ще изгубим Флоренция... за малко? – попитах. – А после ще се върнем, както се е случвало и преди?

– Няма да управляваш Флоренция – поклати глава той. Забелязал как разкривявам лице, додаде бързо: – Чуй ме! Рождената ти карта показва изгряващ Лъв и Овен в Десети дом. Това е знакът на владетеля, Катерина. Ще управляваш много повече от един град. Ако... – Той не довърши. – Хороскопът ти е осеян с ужасни прекеждия. Сега е първото. Смятам да се погрижа да оцелееш. Разбираш ли?

Кимнах, заинтригувана, но и уплашена.

– Това ли видя вчера, когато погледна бенките до ухото ми? Забелязах, че се стресна.

Той сбърчи чело да си спомни и после се усмихна весело.

– Не се стреснах. Впечатлих се.

– Впечатли се?

– От краля, за когото ще се омъжиш.

Зейнах смаяно.

– Не знам доколко е редно да разчитаме на мадона Клариса – продължи той. – Надвиснало е предателство, което заплашва живота ти, но не съм сигурен откъде ще те сполети. Не скрих от леля ти каква важна роля играеш и и дадох талисмани, за да защити теб и братовчедите ти. Не знаех обаче дали да ѝ поверя и това.

Бръкна в кесията, провесена на колана му, и извади дребен предмет. Разтвори длан и ми показа загладен черен камък с туфичка зеленина.

– Това е Крилото на Гарвана на Агрипа, изработено под покровителството на Марс и Сатурн. Таи силите на Небесния Гарван. Крилото му ще те пази от беди, докато се срещнем отново. Носи го скрито – камъкът да е отгоре, а черният оман да докосва кожата ти. Не го показвай никому и гледай никой да не ти го вземе.

– Непременно. Не съм глупава.

– Виждам – кимна той с известна шеговитост. Протегна ръка и аз взех черния подарък. Очаквах камъкът да студее, но дланта на Козимо го беше стоплила.

– Защо ми помагаш? – попитах.

Той се усмихна загадъчно.

– Свързани сме, Катерина Мария Ромула де Медичи. Ти се появи в хороскопа ми дълго преди да се родиш. В мой интерес е да те опазя жива. – Замълча и след малко добави: – Искан да видя къде ще скриеш талисмана.

Проврях пръсти под тесния корсет и скътах камъка между неразвитите си гърди. Подпъгнах с известно усилие черния оман под камъка.

– Добре – кимна Козимо. – Ще тръгвам. – Обърна се, ала му хрумна нещо и попита бързо: – Сънуваш ли, Катерина? Паметни, ярки сънища?

– Опитвам се да ги забравя. Плашат ме.

– Сега ще си ги спомняш по-ясно благодарение на Гарвановото крило. Марс е в Дванайсетия ти дом – дома на скритите врагове и сънищата. Небето ти разкрива каквото трябва да узнаеш за съдбата си. Това е дарбата и бремето ти. – Поклони се леко. – Сбогом засега, доня Катерина. Дано Бог ни позволи да се срещнем отново.

Той не възнамеряваше гласът му да издаде съмнение относно бъдещата ни среща, ала аз долових твърде ясно колебанието. Обърнах се, без да продумам, и докато тичах през двора, усещах как гарвановият камък притиска гърдите ми.

Втурнах се в библиотеката и отворих широко кепенците, за да пусна слънцето и шума от улицата и от конюшната до портата. После намерих "*De Vita Coelitus Compranda*", написана с почерка на автора върху жълтеещ пергамент. Пиеро я бе оставил на най-долния рафт, за да я стигне лесно, и аз я плъзнах несръчно върху пода.

Седнах със скръстени крака, наместих книгата върху скута си и я отворих. Бях твърде развълнувана да чета, но притиснах длани в хладните страници и се втренчих в думите. Повдигах листовете, обръщах ги, приглаждах ги с ръка и постепенно се успокоих. Задишах по-бавно, очите ми се съсредоточиха и започнах да различавам думи и фрази.

Тъкмо се зачетох, когато долових движение. Запъхтян, Пиеро застава на прага с почервенели бузи. По лицето му се четеше непоносима скръб и вина. Сърцето ми се сви и сведох очи към книгата в скута ми.

– Казах им, че няма да те изоставя. Няма да замина без теб – заяви той.

– Няма значение какво искаме ние – изрекох с равен тон.

Ако ме грозеше сериозна опасност, Пиеро не биваше да остава с мен. Сега щях да му помогна най-добре, ако проявя безсърдечие.

– Наследница съм и се налага да остана. Ти не си наследник. Длъжен си да уважиш споразумението на майка си и да заминеш.

– Искат Иполито и Сандро, не теб – възрази той. – Ще говоря с мама. Ще я вразумя...

Прокарах пръст по страницата и рекох хладно:

– Вече е решено, Пиеро. Няма смисъл да го обсъждаме.

– Катерина...

Произнесе името ми толкова отчаяно, че упорството аха да ме напусне. Не отместих обаче очи от книгата.

Той се помая още малко на прага, но аз не вдигнах поглед, докато не чух стъпките му да се отдалечават.

Седях сама в библиотеката, докато слънцето се запуска по небесната полусфера, и не помръднах, докато шумът не ме тласна към прозореца.

Каляската с Пиеро, братята му и свако Филипо изтрополи до портата и спря до нея. Нашите войници отстъпиха настрани, за да я отворят. Двама благородници влязоха в имението ни. Единият имаше самонадеяно изражение и извезана синя туника. Другият беше смугъл и мускулест, със стойка на военачалник. Минаха край войниците и мъжът в синьо даде знак на кочияша.

Наблюдавах тъжно как каляката изгромолява през портата и поема по улицата. Пиеро не ме забелязваше. Ниското слънце сияеше ослепително и аз не виждах прозорците на каретата. Все пак махах с ръка и проследих как впрягът се запътва на север по Виа де Джори и изчезва.

На вечеря Паола ме намери и ме нахока да се прибирам в спалнята, където ме чакаше поднос с храна. Донесе ми и талисман на кожена кайшка и го провеси на врата ми. Съгласих се да не излизам от стаята си, ако ми донесе книгата на Фичино, ала преди да тръгне към библиотеката, я обсипах с въпроси: как се казват мъжете, влезли през портата, докога ще останат. Паола беше изморена и изнервена, но успях да изтръгна думите:

– Николо Капони, предводител на бунтовниците, и генералът му Бернардо Ринучини.

Послушах я и останах в стаята си. Четох дълго и трескаво и най-сетне заспах.

Събудиха ме викове. Излязох бързо на площадката пред стълбището. Във фоайето долу Пасерини – в алена кардиналска роба, поръбена с хермелин, и двойна брадичка, преляла над възтясната яка – крещеше, застанал между Иполито и Сандро. Кардиналът изглеждаше пиян от порядъчна порция вино.

– Възмутително! – пищеше той. – Аз съм гонфалониер, само аз имам право да вземам такива решения. И отхвърлям споразумението! – Стоеше на сантиметри от леля Клариса, която, придружена от двама войници, преграждаше входа към трапезарията. – Обиждаш ни!

Сграбчи дясната ѝ китка и я изви свирепо. Клариса извика от изненада и болка.

– Безполезен кучи син! – просъска му. – Пусни ме!

Стражите от двете ѝ страни извадиха мечовете си. Пасерини я пусна тутакси. Помладият войник бе готов да удари, ала Клариса му даде знак да спре и улови погледа на Иполито.

– Махни ги оттук! – процеди през зъби.

Покрила с длан пострадалата си китка, тя им обърна гръб и се върна с властна крачка в трапезарията. Вратата се затвори зад нея и стражите застанаха отпред. Кардиналът се люшна леко напред, сякаш обмисляше дали да не разбие вратата, но Иполито го улови за лакътя.

– Решили са да говорят с нея. Засега ще се примирим. Хайде! – Без да пуска ръката му, тръгна към стълбите, последван от Сандро.

Останах на площадката, докато се качвах към мен, и погледнах въпросително Иполито.

– Леля е решила да ни унизи, Катерина – обясни ми той с напрегнат глас. – Изключва ни от преговорите по настояване на бунтовниците. Явно я смятат за по-сговорчива от нас. – Прошепна едва чуто: – Тя ни оскърби и ще си плати.

Проследих ги с поглед как влизат в покоите си, върнах се в леглото и се втренчих в прозореца и в мрака отвъд него, озарен от факлите на бунтовниците.

Спах неспокойно и сънувах хора, мечове и крясъци. Призори от съня ме изтръгна трополене на ботуши по мраморния плочник. Чух тихи мъжки гласове. Извиках Паола, която дойде и ме облече далеч по-грубо от Джиневра. По нейно разпореждане хукнах надолу към кухнята, но спрях в коридора на приземния етаж. Вратата към трапезарията зееше отворена. Любопитството ме подтикна да надзърна през прага.

Клариса седеше сама до дългата маса, осеяна с празни стакани – нейната чаша стоеше пълна, недокосната. Беше облечена великолепно в тъмнозелен брокат, а шлейфът на роклята ѝ се спускаше от едната страна на стола и се диплеше изящно около стъпалата ѝ. Ръката ѝ лежеше върху масата; не виждах лицето ѝ, сгушено в сгъвката на лакътя. Кестенявата ѝ коса се стелеше върху рамото ѝ, обвита в златна мрежа с дребни диаманти.

Чу ме и вдигна изнурено глава. Беше будна, ала лицето ѝ изглеждаше безжизнено. По онова време бях твърде малка да разбера изражението ѝ, но през годините се научих да разпознавам вцепенението от суровата скръб.

– Катерина – промълви безучастно тя; клепките ѝ бяха натезжали от умора. Приведе се и потупа стола до нея. – Ела, седни до мен. Мъжете ще слязат скоро. Добре е да чуеш и ти.

Послушах я. По подутата ѝ китка, подпряна върху масата, личаха тъмни синини от пръстите на Пасерини. След няколко минути Леда доведе кардинала и братовчедите в трапезарията. Иполито запазваше самообладание, Пасерини и Сандро крачеха гневно и предизвикателно.

Заеха местата си и леля Клариса махна на Леда да излезе от стаята. Обясни ни, че

Капони е обещал да ни освободи невредими. Щяхме да отидем в Неапол, където Орсини, семейството на майка ѝ, щяха да ни приютят. С тяхна помощ щяхме да съберем армия. Херцогът на Милано щял да ни подкрепи, както и владетелите на Ферара от рода Десте. На наша страна щели да застанат всички династии в Италия с достатъчно разум да прозрат, че създаването на поредната република във венециански стил е непосредствена заплаха за тях.

Пасерини я прекъсна.

– Даде на Капони всичко, което иска, нали? Нищо чудно, че предпочетоха да преговарят с жена!

Клариса го погледна изморено.

– Мъжете им обграждат къщата ни, Силвио. Имат войници и оръжия, а ние нямаме нито едното, нито другото. Какво очакваше да използвам при преговорите?

– Те ни потърсиха! – озъби се Пасерини. – Искаха нещо!

– Искаха главите ни! – възкликна Клариса с бегла следа от живец. – Но ще ни пуснат да си отидем. А в замяна ние ще им дадем следното.

Тя отново заговори безжизнено и пространно – бунтовниците ще ни пощадят, ако след четири дни – на седемнайсети май по пладне – Иполито, Алесандро и аз обявим абдикация на големия градски площад, Пиаца дела Синьория. После ще се закълнем във вярност на новата Трета република Флоренция. Ще дадем обет и никога да не се връщаме. Тогава войниците на бунтовниците ще ни изпроводят до градските порти, където ще ни чакат карети.

Кардиналът изруга и се запени.

– Предателство – изломоти Сандро.

В ума ми изплува лицето на магьосника и как прошепна: "Заплаха за живота ти". И двамата замълчаха в мига, щом Иполито се изправи на крака.

– Знаех, че сме изгубили Флоренция – обърна се към Клариса с пресекав глас той. – Но можехме да откупим живота си с друго – земи, скрити семейни съкровища, обещания за съюз. Съгласила си се обаче да ни подложиш на публично унижение...

Клариса повдигна вежди.

– Би предпочел секирата на екзекутора ли?

– Няма да се преклоня пред тях, лельо – натърти Иполито.

– Запазих достойнството ни. – Клариса вирна брадичка и ситните диаманти по мрежата ѝ за коса заблещукаха. – Щяха да вземат главите ни. Или да ни обесят голи на Пиаца дела Синьория. Сега обаче чакат вън. Дават ни малко свобода. Дават ни време.

Иполито си пое дълбоко дъх и потрепери, издишвайки тежко.

– Няма да се преклоня пред тях – повтори и думите му таяха заплаха.

Минаха четири отчаяни дни; мъжете ги прекараха, усамотени в покоите на Иполито. Леля Клариса обикаляше из опустелите коридори. Всички прислужници – с изключение на най-преданите Леда, Паола, конярите и готвачът – ни бяха напуснали. Зад железната порта бунтовниците продължаваха да бдят зорко. Войниците, охранявали имението ни, също бяха избягали.

Следобед на шестнайсети май – един ден преди унизителната церемония на Пиаца дела Синьория – изпразниха стаята ми. Помолих Паола да вземе книгата на Фичино, но тя промърмори, че е твърде обемиста за малко момиче.

Същата вечер леля Клариса ни събра за вечеря в една от по-малките трапезарии. Иполито почти не продумваше, ала Сандро изглеждаше изненадващо безгрижен. Пасерини

също бе в приповдигнато настроение. Когато леля изрази съжаление, задето оставя семейния дом във вражески ръце, кардиналът я потупа по ръката, преструвайки се, че не забелязва превързаната ѝ дясна китка.

Вечерята приключи тихо – поне за мен, Клариса и Иполито. Тримата се оттеглихме, а Сандро и Пасерини продължиха да пият вино и да се веселят. Чувах смеха им, докато вървах по коридора към детските спални.

Същата нощ сънувах.

Стоях сред обширно равно поле и в далечината забелязах мъж, осветен гърбом от лъчите на залязващото слънце. Не виждах лицето му, но той ме позна и ми извика на чужд език.

Катрин...

Не Катерина, както бях кръстена, а Катрин. Познах името си, както когато го изрече магьосникът.

Катрин, повтори мъжът от съня ми с отчаян глас.

Сцената се промени рязко, както се случва в сънищата. Той лежеше на земята до краката ми, а аз се бях надвесила над него да му помогна. Кръв бликаше като извор от засенченото му лице и обагреше земята около него. Знаех, че аз съм виновна за кръвта. Разбирах, че ще умре, ако не направя нещо. Ала недоумявах какво.

Катрин, прошепна той и умря, а аз се събудих от вика на Леда.

Четвърта глава

Писъкът долетя от другата страна на стълбищната площадка – откъм покоите на Иполито и Алесандро. Втурнах се към него.

Леда бе паднала на четири крака пред широко отворената врата. Стенанията ѝ се сливаха с песента на камбаните от близката катедрала "Сан Лоренцо", приветстващи зората.

– Бебето ли е? – попитах я.

Стиснала зъби, Леда поклати глава. Поразените ѝ очи бяха впити в Клариса, която също дотича по долна риза и наметната с шал през раменете. Коленичи до падналата жена.

– Детето ли идва?

Леда отново поклати глава и посочи стаята на наследниците.

– Дойдох да ги събудя – промълви задъхано.

Лицето на Клариса се изопна. Изправи се безмълвно и влезе боса в преддверието на покоите. Последвах я.

Външната стая изглеждаше както винаги – със столове, маса, писалища, студена камина през лятото. Без да съобщава за появата си, Клариса влезе през отворената врата на спалнята на Иполито.

В средата – сякаш виновниците нарочно бяха решили да привлекат внимание към драматичната си постъпка – купчина дрехи лежах на пода: туниките, с които Алесандро и Иполито бяха облечени предишната нощ, се мъдреха над вързоп от черни гамаши и алената роба на Пасерини.

Лея се наведе да провери дали захвърлените дрехи са топли. Изправи се и нададе глух вик, изпълнен с безгранична ярост.

– Предатели! Предатели! Кучи синове!

Обърна се и ме видя да стоя ужасена пред нея. Очите ѝ блестяха диво, чертите ѝ бяха разкривени.

– Заклех се в честта си – каза тя, ала не на мен. – В честта си, в името на семейството си и Капони ми повярва.

Замълча, докато гневът ѝ се превърна в безмилостна решимост. Улови ме здраво за ръката и ме поведе бързо към коридора, където Леда продължаваше да ридае на пода.

Улови за рамото бременната жена.

– Ставай. Отиди в конюшнията да видиш дали каретите са изчезнали.

Леда изви гръб и застина. По мрамора тихо плисна течност. Клариса отстъпи на крачка от прозрачната локва около коленете на Леда и извика Паола. Тя, разбира се, се ужаси от вестта за бягството на мъжете и се успокои едва след няколко сурови укора.

Клариса я изпрати в конюшнията да провери дали каретите са там.

– Върви спокойно, сякаш си забравила да натовариш нещо. Помни – бунтовниците наблюдават през портата.

Изправихме родилката на крака и ѝ помогнахме да се качи в покоите на лея. Болката, скована я по-рано, стихна, и тя седна задъхана на стола до леглото на Клариса.

Паола се върна след малко, изпаднала в истерия – Пасерини и наследниците били изчезнали безследно, но каретите с багажа им чакали в конюшнията. Главният коняр и помощниците му ги нямало, а окървавените тела на трима коняри лежали сред сеното. Останало било само едно момче. Обяснило, че заспало, а щом се събудило, с ужас видяло

убитите си другари и не открило началника си.

В очите на Клариса съзрях проблясък от брилянтния ум на Лоренцо.

– Перото ми! И хартия! – нареди тя на Паола.

Паола донесе и двете. Клариса седна зад писалището си и написа две писма. Усилието я изнерви, понеже ранената ръка я болеше. На няколко пъти изпуска перото. Заповяда на Паола да сгъне едното писмо във формата на малък квадрат, а другото – на триъгълник. После, стиснала квадратното писмо, коленичи до стола на Леда и обви лицето ѝ с длани. Очите им се срещнаха, ала бях малка и не разбрах какво си казват с поглед. Сетне Клариса се наведе и впи устни в устните на Леда, както мъж целува жена. Леда я прегърна крепко. След дълъг миг Клариса се отдръпна и долепи чело до нейното в жест, изпълнен с нежност.

Изправи се и ѝ подаде писмото.

– Бъди смела, Леда. Заради мен. Иначе всички ще умрем. Ще убедя Капони да те заведе при моя лекар. Дай писмото на доктора, без никой да те види и да разбере.

– Но бунтовниците... – ококори се Леда.

– Ще се смилят над теб – увери я твърдо Клариса. – Доктор Катани ще се погрижи детето да се появи живо и здраво на белия свят. Довери ми се.

Присвила устни, Леда най-сетне кимна. Клариса даде знак на Паола да вземе триъгълното писмо.

– Предай на бунтовниците пред портата да го занесат незабавно на Капони. Почакай да ти отговори и се върни веднага тук.

Паола се поколеба – само за миг, но погледът на леля Клариса ѝ се стори по-страшен от опасността да се изправи пред метежниците и тя изчезна с писмото.

След дълъг, тревожен час – през който успях да се облека с помощта на Клариса – Паола донесе вестта, че бунтовниците ще позволят на Леда да излезе, стига да се уверят, че наистина е бременна и ражда. Новината предизвика трескаво разискване между жените къде да скрият писмото и как Леда да го предаде незабелязано на лекаря.

Накрая, спазвайки указанията на Капони, Клариса и Паола помогнаха на родилката да се спусне по стълбите до голямата месингова врата, откъдето се излизаше право на Виа Ларга. Аз ги следвах като сянка от известно разстояние.

Пред вратата чакаха двама благородници. Зад тях войниците им задържаха тълпата, събрала се на улицата. Благородниците помогнаха на Леда да се качи в покрита с чергило каруца. Леля Клариса остана на прага и, подпряна с длан върху рамката, проследи с поглед как отвеждат камериерката. Обърна се към мен със съкрушено лице. Не очакваше да види Леда отново – страшна мисъл, защото тя ѝ бе служила още като дете.

Заизкачвахме се отново по стълбите. Прочетох истината в походката на леля – познатият ни свят рухваше, за да направи място на нещо ново и ужасно. Тъгувах, че ще се разделя с Пиеро за няколко седмици. Сега, забелязала изражението на Клариса, осъзнах, че навярно няма да го видя никога вече.

Щом влязохме в покоите ѝ, Клариса отвори един шкаф и извади златен флорин.

– Занеси го на коняря – заръча на Паола. – Кажи му да остане в конюшната до петия сутрешен час. После да оседлае най-големия жребец и да го изведе през задния вход на конюшната до задната ограда на имението. Ако остане да ни чака там, ще му дам още един флорин. – Замълча. – Съобщиш ли му, че наследниците са изчезнали, осмелиш ли се дори да намекнеш истината, ще те хвърля лично през портата, за да те разкъсат на парчета. Издадеш ли се, той ще проумее, че ако ни издаде на бунтовниците, ще си спаси кожата!

Паола взе монетата, но се поколеба угрижено.

– Няма начин... дори с най-големия кон... да минем през портата.

Погледът на Клариса я накара да млъкне. Паола се поклони припряно и излезе. Върна се видимо поуспокоена. Момчето било там, с радост се подчинило.

– Закле се в живота си да не казва нищо на бунтовниците – обясни тя.

Почудих се какво ли е замислила Клариса. Няколко пъти ми повтори да сляза в трапезарията преди петия сутрешен час, защото генералът на Капони и хората му щели да дойдат половин час по-късно, за да ни ескортират до площада. Какъвто и да бе планът ѝ, явно възнамеряваше да го осъществи преди пристигането им.

Наблюдавах как Паола вчесва и връзва косата ѝ и как я облича в черно-златистата брокатена рокля, с която бе избрала да се унизи пред очите на гражданството. Паола завързваше първия тежък, поръбен с кадифе ръкав, когато църковната камбана отброи три часа след зазоряване. Толкова време бе изминало, откакто открих Леда, строполена на пода. Още толкова оставаше, докато камбаните отброят секст – шестия час, средата на деня, когато трябваше да застанем на Пиаца дела Синьория.

Паола продължи да изпълнява дълга си, макар и с несръчни, разтреперани пръсти. Накрая Клариса бе облечена. Изглеждаше поразително красива. Погледна в огледалото, което Паола ѝ държеше, и въздъхна намръщено. Някакво ново безпокойство, ново затруднение я гложеше и не знаеше как да го преодолее. Обърна се обаче към мен с пресилена, куха ведрост:

– А сега как ще се забавляваме през следващите два часа? Добре е двете с теб да си намерим занимание.

– Бих искала да отида в параклиса – отвърнах.

Клариса влезе в параклиса бавно, благоговейно, а аз я следвах нетърпеливо. Прекръстих се след нея и двете седнахме на пейката.

Клариса затвори очи, но виждах как умът ѝ се бори с незнайното ново предизвикателство. Оставих я да води битката си, докато аз се въртя и точа шия да разгледам по-добре стенописа.

Тя въздъхна и отвори очи.

– Не дойде ли тук да се помолиш, дете?

Очаквах раздражение, но долових само любопитство и отговорих искрено:

– Не. Искан да видя Лоренцо.

Лицето ѝ омекна.

– Отиди по-близо до него тогава.

Застанах върху дървения подиум за хористите точно под изображението на върволицата, нижеща се след младия маг Гаспар, и отметнах глава назад.

– Познаваш ли всички? – попита Клариса зад мен с тих и леко тъжен глас.

Посочих първия кон зад Гаспар.

– Това е Пиеро Подагравия, бащата на Лоренцо. До него е баща му Козимо Първи.

Те бяха най-блестящите, най-могъщите мъже в историята на Флоренция, докато Лоренцо Великолепни не засенчил и двамата.

Клариса пристъпи напред и посочи едно малко лице до Лоренцовото, почти изгубено в тълпата.

– Това е Джулиано, брат му. Убили го в катедралата, знаеш. Опитали се да убият и Лоренцо. Макар и ранен, и окървавен, не искал да изостави брат си. Докато приятелите му го

изнасяли навън, той кръстил името на Джулиано. Бил безкрайно предан на хората, които обичал. Липсват неколцина, чието място е до него – продължи Клариса. – Моята майка, баба ти Алфонсина. Омъжила се за най-големия син на Лоренцо, идиот, когото флорентинците бързо намразили и прогонили от града. Тя обаче имала син – баща ти. Образовала го в политическата наука и когато ние, Медичите, се върнахме във Флоренция, той я управляваше добре. После баща ти замина на война и Алфонсина зае достойно мястото му. А сега... сега пак изгубихме града. – Въздъхна. – Колкото и ярко да светим, ние, жените от семейство Медичи, сме обречени да оставаме в сянката на мъжете.

– Няма да позволя това да се случи и с мен – заявих.

Тя се извърна рязко и ме погледна.

– Така ли? – попита ме бавно. Видях как в очите ѝ се заражда идея и безпокойството, измъчвало я досега, стихва.

– Умея да съм силна. Като Лоренцо. Искам да го докосна. Само веднъж, преди да тръгнем – помолих аз.

Тя не беше едра жена, но аз не бях едро дете. Като се стремеше да щадя ранената си китка, тя ме вдигна с усилие, колкото да досегна бузата на Лоренцо. Глупаво дете – очаквах да усетя заоблена, топла плът и се изненадах от равната и студена повърхност под пръстите ми.

– Той не беше безразсъден. Знаеше кога да обича и кога да мрази – каза леля Клариса, щом ме пусна. – Когато убили брат му и видял опасността, грозеща Медичите, нанесъл удар. – Погледна ме многозначително.

– Разбираш ли, че е възможно да си добър, и същевременно да унищожаваш враговете си, Катерина? Как понякога, за да защитиш своята кръв, е необходимо да пролееш кръвта на другите?

Поклатих стъписано глава.

– Ако някой пожелае да ме убие, да убие Пиеро и теб, ще го спреш ли на всяка цена? – настоя Клариса.

Извърнах очи за миг, представяйки си сцената.

– Да – кимнах. – Ще опитам.

– Ти си като мен и като Лоренцо – чувствителна, но способна да направи необходимото – констатира одобрително Клариса. – Династията на Медичите трябва да оцелее, а ти, Катерина, си единствената ѝ надежда.

Усмихна ми се мрачно и с превързаната си ръка бръкна под диплите на полата си. Извади нещо тънко, блестящо и много, много остро.

Върнахме се в покоите ѝ, където ни чакаше Паола, и през следващия час увивахме бижута и златни флорини в копринени шалове. С помощта на Паола леля препаса четири тежки "колана" около кръста си под роклята. Пъхна смарагдови обеци и голям диамант под корсета. Завърза два колана и на Паола, а после отдели един златен флорин.

Поседяхме половин час, като само Клариса знаеше какво ни чака. По сигнал, известен единствено на нея, Клариса взе златния флорин и го даде на Паола.

– Занеси го на момчето. Кажу му да подготви коня и да го изведе през задния вход на конюшната. Да ни чака там. Ти се върни при нас през главния вход.

Паола излезе. Клариса ме улови за ръката и ме поведе надолу към предната врата. Прислужницата се върна и леля ми я улови за раменете.

– Запази спокойствие и ме изслушай. С Катерина отиваме в конюшната. Ти стой тук.

Щом тръгнем, преброй до двайсет и отвори вратата. – Паола размаха ръце да се освободи от Клариса, понечи да изпищи, ала леля я разтърси да замълчи. – Слушай ме! – просъска ѝ. – Ще изкрешиш с пълно гърло да привлечеш вниманието на всички. Ще викаш, че наследниците са горе и се опитват да избягат. Ще го повтаряш, докато всички нахълтат в къщата. После ще избягаш и ще се смесиш с тълпата. – Замълча. – Бижутата са твои. Ако не се видим отново, желая ти благополучие. – Отдръпна се и впи очи в прислужницата. – Закълни се в Бог да го направиш.

Паола трепереше като листо, ала прошепна:

– Ще го направя.

– Нека Бог те пази тогава.

Клариса сграбчи ръката ми. Заедно прекосихме тичешком коридорите в къщата, закрития двор и градината. Наближихме конюшните и тя спря рязко зад висок жив плет и надникна към отключената желязна порта.

Надникнах и аз. От другата страна на черните решетки отегчените войници на бунтовниците продължаваха да бдят пред многобройната тълпа.

После чух писъците на Паолапронизителни и кънтящи. Клариса се сниши и си свали чехлите. И аз свалих моите. Тя изчака мъжете да се обърнат към източника на врявата и щом всички се втурнаха на изток, далеч от портата, си пое дълбоко дъх и хукна на запад, влачейки ме след себе си.

Вдигайки с крака облаци прахоляк, заобиколихме каретата на наследниците, после и нашата. Впрегнатите коне зацвилиха сърдито. Шмугнахме се зад конюшните и подминахме мястото, където бях легнала, когато научих за раздялата с Пиеро. Там, до високата каменна стена, ни чакаха оседлан жребец и изумено момче – жилав етиопец малко по-голям от мен, с коса по-мека от перушина. От косата и дрехите му стърчаха сламки. И неговите очи бяха като очите на коня – оцъклени, уплашени и бели. Едрият жребец зари с копита, но момчето го усмири с лекота.

– Помогни ми да го яхна – нареди Клариса.

По улицата се бе надигнала такава гълчава, че той едва я чу. Нямаше време за благоприличие. Тя повдигна поли, изложи на показ бели крака и пъкна босо стъпало в стремето. Конят бе висок и тя не успя да прехвърли крак над седлото. Момчето я улови за хълбоците и я тласна силно да ѝ помогне. Тя възседна коня и стисна юздата със здравата си ръка. Насочи го към стената, докато кракът ѝ остана притиснат между камъните и тялото на животното. После погледна втренчено младия ни спасител.

– Закле се в живота си да не казваш нищо на бунтовниците – думите ѝ прозвучаха обвинително.

– Да, да – закима енергично той. – Няма да кажа нищо, мадона.

– Само който знае тайна, обещава да я пази – продължи тя. – А днес бунтовниците ще поискат да узнаят една-единствена тайна. Каква ли е тя? Не биха си губили времето с отсъстващия главен коняр и убитите му помощници...

Устата му зейна. Стори ми се, че ще заплаче.

– Овалян си в слама – посочи Клариса. – Скрил си се, защото и ти като другите си чул твърде много и са щели да убият и теб. Знаеш къде са избягали наследниците, нали?

Опулен, той сведе глава и се втренчи в тревата.

– Не, мадона, не...

– Лъжеш. И не те обвинявам. На твоето място и аз бих се уплашила.

Разкривил лице, той се разрида.

– Моля ви, дона Клариса, не се ядосвайте... Кълна се пред Бога, че няма да кажа никому... Останах, вместо да отида при бунтовниците, да изляза през портата и да ви издам. Винаги съм бил предан. Няма да се променя. Само не се гневете.

– Не се гневя – успокой го тя. – Ще те вземем с нас. Иначе, Бог ми е свидетел, бунтовниците ще те измъчват, докато проговориш. Ще ти дам още един флорин, ако ми кажеш къде заминаха месер Иполито и другите. Първо обаче ми подай момичето.

Тя се наведе и протегна ръце към мен.

Момчето беше кокалесто, но силно. Хвана ме под ребрата и ме повдигна като бала слама към грабливите пръсти на леля Клариса. Зашемети ме вълна от страх. С усилие на волята я изчаках да избушува и отmine, оставяйки след себе си покой и тишина. Имах избор – да се предам на малодушието или да действам неумолимо.

Избрах второто.

В мига щом момчето ме подаде на леля, измъкнах камата от ножницата ѝ, скрита в джоба на полата ми. Острието преряза лесно кожата под челюстта на когаря и оформи същата ухилена дъга, каквато леля Клариса бе очертала с показалец през гърлото си.

Бях дете обаче и силите не ми стигнаха. Раната се оказа плитка. Той се сгърчи и се отдръпна, преди да приключи. С всички сили натиснах острието по-дълбоко във врата му. Той сграбчи забитата кама и нададе гъргорещ яростен писък с обвинително оцъклени очи.

Клариса ме улови по-здраво и ритна рамото на момчето. Той падна назад, пищейки. Клариса ме намести на седлото пред нея.

Втренчих се в него, ужасена и заинтригувана от стореното.

Ще умре и бездруго – спомних си думите на леля. – Бунтовниците ще го подложат на жестоки изтезания, а после ще го хвърлят на тълпата. Ти ще му спестиш мъките. Дори да не научим къде са избягали Иполито, Сандро и Пасерини. Разбираш ли, Катерина?

Не ми изглеждаше да съм проявила милост сега, когато виждах как се мята, а кръвта изтича от гърлото му и се събира в локва до рамото му – алена, на фона на пролетната зеленина.

Ненадейно, зловещо той застина и онемя.

Ще се пречупи – обясняваше ми леля Клариса. – Ще им каже къде са отишли наследниците и родът на Медичите ще изчезне. Той обаче няма да заподозре дете. Ще успееш да се добереш близо до него.

Клариса изкрещя в ухото ми:

– Изправи се, Катерина! Няма да допусна да паднеш от седлото!

Като по чудо съумях да се изправа върху седлото. Олюлявах се, ала темето ми почти достигаше ръба на стената до мен.

– Катери се, дете!

Повдигнах се с ръце, а Клариса ме избута отдолу. След миг бях коленичила върху широкия ръб.

– Какво виждаш? Има ли карета? – попита Клариса.

Погледнах към тясната Виа де Джинори. Улицата пустееше, като изключим една селянка, дърпаща двете си невръстни деца, и неподвижна карета с един кон до бордюра.

– Да – извиках, а после изкрещях и размахвах ръка да привлека вниманието на кочияша. Конят вдигна бавно копита и колелата се завъртяха. Когато най-после пристигна, кочияшът спря толкова близо до стената, че колелата остъргаха камъка.

Дочула скрибуцането на портата, погледнах над покрива на конюшната. Вратата се отвори широко и малобройна тълпа нахлу в имението. Един мъж ме посочи и изкрещя. Всички се втурнаха към нас.

Кочияшът, облечен в омачкана и омазнена памучна туника, се изправи и протегна мръсните си ръце към мен.

– Скачай! Ще те хвана!

Зад мен Клариса залитна, пресягайки се към ръба на стената. Паникьосаният ѝ жребец бе отстъпил крачка настрани от стената. Опитах се да я подхвамна, но не ми стигнаха силите.

Поех си дълбоко дъх и скочих. Кочияшът ме улови лесно и ме пусна на седалката до него. После извика на Клариса. Виждах само пръстите и опакото на дланите ѝ – дясната подута и посиняла. Изящните кости изпъкваха като бели струни.

– Дръжте се, мадона! Ще ви издърпам!

Спасителят ни застана в края на седалката и опря гръд о стената. Протегна се, но успя да докосне само върховете на лелините пръсти.

– Помогни ми, Боже! – извика Клариса и в същия момент конят ѝ изцвили диво. От другата страна на стената закрепяха мъже.

– Хванете я! Дръжте кога!

– Не я пускайте да избяга!

Отчаян, кочияшът се покатери върху покрива на каретата, надвеси се над ръба на стената и сграбчи ръцете ѝ. Здравата ръка на Клариса се вкопчи в неговата. Той се изправи и лицето ѝ се появи над стената.

Тя изпищя отново – по-скоро от ярост, отколкото от страх. Хората от другата страна я дръпнаха надолу и раменете ѝ се скриха зад камъните.

– Кучи синове! Пуснете ме!

Кочияшът залитна и аха да изгуби равновесие, но я изтегли с толкова свирепа сила, че се строполи върху покрива на каретата.

Леля Клариса падна с него. Той приведе глава да я огледа, но тя се изправи и го перна с лявата си ръка.

– Тръгвай! – озъби му се.

Плъзна се в каретата и ме дръпна да седна до нея. Дишаше на пресекулки и трепереше от изтощение; косата ѝ се спускаше разчорлена по раменете, а под отпращения гръб на роклята ѝ се виждаше корсетът.

Тя подаде глава от вратичката и изкрещя:

– Излизай от града! Бързо! После ще ти кажа накъде да тръгнеш!

Облегна се назад и се втренчи в подутата си китка, все едно се удивляваше как не я е предала. После огледа мръсната дървена кабинка. За разлика от мен не се обърна към дома, който напускаше.

– Ще отидем в Неапол. При семейството на мама. Не днес обаче. Ще предположат, че сме поели натам.

Разтреперана, ала несломима, сразена, но непобедима, тя ме прониза с пламнали очи.

– Орсини ще ни помогнат. Това не е краят. Медичите ще си върнат Флоренция. Винаги се връщаме.

Сведох поглед. Отначало не поисках да взема камата, но тя ме привлече като мрака в очите на Козимо Руджиери. Сега се взрях в дланта, забила острието, и видях същия мрак у мен. Казвах си, че ще го направя за рода Медичи; всъщност го направих, защото бях

любопитна и исках да видя какво е да убиеш човек.

Като Лоренцо аз научих отрано, че съм способна да убивам. И ме ужаси мисълта, докъде ще ме доведе тази способност.

Поджо значи хълм. Вилата, построена в Поджоа-Каяно от моя пралядо, се намира на върха на заоблено тревисто възвишение в тосканската провинция, на три часа път от града. През 1479 година къщата, наследена от Лоренцо, представлявала обикновен триетажен квадрат с червен керемиден покрив, но в ръцете му тя надминала себе си. Около приземния етаж Лоренцо Великолепни издигнал галерия с няколко изящни арки, която водела към предния двор. От двете страни на централната арка се извили стълбища и се срещали пред широката врата на втория етаж, където триъгълен фронтон се крепял върху шест дебели колони като в гръцки храм. Сградата се изправяше самотна и величествена, заобиколена от меки хълмове, потоци и близката планина Албано.

Леля Клариса ми обясни, че на никого няма да му хрумне да ни дири тук, защото вилата се намира на северозапад от града, а бунтовниците ще претърсват пътищата на юг. Щяхме да пренощуваме в Поджоа-Каяно, докато тя измисли план как да стигнем невредими до Неапол.

Изтрополихме през отворената порта, кашляйки от прахоляка, и скочихме боси и чорлави от каретата. Посрещна ни смаян градинар. Макар да бяхме изтощени, изопнатите нерви не ни позволяваха нито да отдъхнем, нито да се нахраним. С отнесен поглед и буден ум леля сновеше из педантично поддържаната градина, а аз подтичвах пред нея, за да се изморя. Гълъбовосиви облаци се събираха над нас; вятърът застудя и замириса на дъжд. Представях си изумлението и обвинението в очите на когаря. Бях научила първостепенна истина за убийството – болката на жертвата е кратка и ефимерна, а на убиеца продължава вечно.

Онзи следобед тичах ли, тичах, ала така и не успях да загърбя когаря. Клариса не обели нито дума за него – искрено вярвам, че го бе забравила, погълната от усилието да промени мрачното бъдеще.

Стъмни се. С леля вечеряхме някаква мазна супа и се качихме горе. Тя ме съблече сама. Докато развързваше корсета ми, гладкият черен камък, скрит под него, изтрополи върху мраморния под, последван безшумно от изсушената билка. Наведох се да ги вдигна, подготвяйки се за неизбежните укори.

– Месер Козимо ли ти ги даде? – попита тихо леля.

Кимнах, изчервена.

Клариса също кимна бавно.

– Пази ги тогава – заръча тя.

Изпрати ме в леглото, а тя седна в предверието и, прехапала устни, започна да пише писма под светлината на лампата. Сложих камъка и билката под възглавницата си и заспах, заслушана в драженето на перото ѝ по хартията.

По-късно ме събуди потракване на дърво. Студеният вятър бе довял ранна лятна буря. В спалнята бързо влезе прислужница и затвори хлопашите кепенци, за да препречи пътя на дъжда. Втренчих се в стената на предверието, където сянката на леля Клариса се уголемяваше и смаляваше в танца на пламъка, и се вслушах в глухото стенание на кепенците.

Сънят – когато най-сетне дойде – беше изпъстрен със сънища – не на картини, а на звуци. Клариса крещи на мъжете да пуснат полата ѝ, цвилят коне, бунтовниците скандират, че ще погубят династията ни. Сънувах тропот на конски копита и дъждовни капки, мъжки гласове и далечно боботене на гръмотевица.

Разбудих се, сякаш ме бе разтърсила мълния – осъзнах стъписана, че тропотът на конските копита, пронизителните викове на Клариса и по-тихите на мъжете не са сън.

Скочих от леглото и хукнах към затворения прозорец. Намираше се достатъчно ниско, та да погледна лесно през него, но кепенците бяха залостени, а аз – твърде ниска да ги стигна. Огледах се за стол и в същия момент вратата се отвори и в стаята влезе прислужница. На години не изглеждаше по-голяма от мен, но беше достатъчно висока да отмести резето на кепенците по мое настояване и да ги отвори. Изпълни нетърпеливото ми нареждане, после отстъпи назад с ококорени от страх очи.

Погледнах навън. На обширната полегата морава видях две дузини мъже на коне, строени в четири подравнени военни редици и въоръжени със саби в кании на хълбоците. В този миг вярата ми в магията на Руджиери рухна. Гарвановото крило в най-добрия случай бе безвредна дрънкулка. Нямах да порасна, за да управлявам града; нямах изобщо да порасна. Отдръпнах се от прозореца.

– Къде е тя? – прошепнах на момичето.

– Мадона Клариса ли? Пред главната врата. Говори с двама мъже. Казаха ми да ви заведа. Мадона Клариса им е много ядосана – продължи момичето. – Не искаше да ви бъдат. Така ги ругае, че сигурно ще ги разгневи... – Притисна с длан устните си, все едно ще повърне, но се овладя с усилие. – Снощи ме повика и ме накара да обещаая, че ако нещо се случи с нея, ще се погрижа да ви заведа невредима в дома на семейството на майка ѝ. – Погледна нервно вратата. – Ще дойдат да ви търсят, ако не слезем скоро. Но...

Повдигнах въпросително вежди.

– Излезем ли обаче през стълбището за прислугата, няма да ни видят – обясни тя. – Тук има скривалища. Мисля, че мадона Клариса иска да избягаме.

Клариса несъмнено искаше да избягаме и знаеше, че ако не се появим, бунтовниците ще я подложат на изтезания, за да научат къде съм. Нищо чудно и да я убият. Спасението изглеждаше възможно, ала невероятно. Изчезването ми обаче безспорно щеше да изложи Клариса на ужасна опасност. Претегляйки възможностите, пристъпих бавно към леглото, бръкнах под възглавницата и намерих скрития камък. Взрях се в гладката му повърхност – черно огледало в дланта ми – и видях отражението на леля в него.

Леля Клариса ме вдига, за да докосна детското лице на Лоренцо. Клариса ме вдига, за да избягам от бунтовниците, които се опитват да я разкъсат. Клариса би могла да замине със съпруга и децата си и да остави нас, наследниците, в ръцете на метежниците. Като дядо си обаче тя не изоставяше кръвните си сродници, независимо от страшните последствия.

Върнах безполезния камък под възглавницата, свалих кожената връв със сребърния талисман и го сложих до Гарвановото крило. После се обърнах към прислужницата.

– Донеси ми роклята. Ще слеза при тях.

ТРЕТА ЧАСТ

ЗАТВОРНИЧЕСТВО

Май 1527 – август 1530

Споменът за онзи ден е запечатан ярко в паметта ми – колко дълго се спусках по стълбите, как видях Клариса във вестибюла, наметнала шал върху раменете си, за да скрие скъсания гръб на златотканата рокля. Лицето ѝ бледнееше от болката в китката, отпочиваща сега в платнена превръзка. Мъжът, с когото говореше, се издигаше с цяла глава над нея, от двете му страни стояха приближените му със същия ръст, ала тя изглеждаше по-висока от тях. Жестикулирайки рязко със свободната си ръка, тя водеше словесната битка безстрашно, както онази сутрин, когато Пасерини ѝ съобщи за свалянето на папа Климент.

Когато наближих вестибюла, мъжът вдигна поглед към мен. Напрегнатото му, притихнало изражение ми припомни думите на Пиеро, че е по-вероятно да те ухапе куче, което не лае. Косата, брадата и очите му бяха в тон с новата му кафява мантия. Пред мен стоеше Бернардо Ринучини, командир на бунтовническата армия.

Помня как очите му се окръглиха, когато ме забеляза, и как леля Клариса погледна през рамо и зяпна, поразена и онемяла.

– Обещайте ми да не я наранявате и ще дойда с вас – казах на генерала.

Ринучини ме погледна отвисоко.

– Няма причина да я наранявам.

– Обещайте ми – настоях, втрещена в него.

– Обещавам – кимна той.

Заобиколих Клариса и заставах до него. В очите ѝ съзрях ужас, че се изплъзвам от ръцете ѝ. Аз обаче се ужасих още повече, забелязвайки как гордият дух, искрящ в очите ѝ, се прекършва.

Отведоха ме. При появата ми на прага войниците на моравата нададоха победоносни възгласи. Минах бързо край тях, за да не им давам възможност да ме докоснат. Вдигнаха ме и ме сложиха на седлото пред един войник с благородно потекло. Не носеше сабя, а оръжие, което не бях виждала дотогава – аркебуз, приспособление от дърво и метал, предназначено да изстрелва оловни топчета по далечни мишени, подобно на ръчен топ. Той ме изгледа тържествуващо и омерзено като презрян, ала същевременно безценен трофей.

Под лъчите на издигащото се слънце над земята се вдигаха пелени от снощния дъжд. Конете се движеха през ниски мъгливи кълба, прекосявайки тихата провинция. Вцепенена от преломното си решение, яздох, обзета от хипнотичен страх, притиснала гръб в гърдите на пазача си.

Към девет сутринта се върнахме в града. Насочихме се не на юг към големия площад Пиаца дела Синьория и гилотината, а на север. Привличахме достатъчно внимание по оживените улици, но повечето минавачи не забелязваха малкото момиченце, сгущено пред войника. Отминавахме, преди по-наблюдателните да успеят да ме посочат с пръст, и приглушените им ругатни – сякаш камъни, хвърлени от много далеч – не ме плашеха.

Шествието ни свърна по непозната улица, заобиколена от каменни стени – дебели, високи и непристъпни, с изключение на три тесни врати през голямо разстояние.

Спряхме пред едната и забелязах две зарешетени прозорчета – на нивото на очите и на стъпалата. Първото бе закрито с черен плат, а второто беше затворено.

Адютантът скочи от коня и извика в покритото прозорче. Друг войник ме смъкна от коня. Вратата се отвори навътре, адютантът ме бутна през прага и някой бързо затвори

вратата зад мен.

Прекрачих, олюлявайки се, в двор с плочник, засенчен от внушителна сграда, и погледнах към жената пред мен. Изглеждаше изморена и безцветна, облечена в черно, с изключение на бялата забрадка под дългия ѝ воал.

Тя сложи показалец пред устните си, подканвайки ме толкова властно да мълча, че аз я последвах без нито дума в сградата, безлична, остаряла и безмълвна като монахинята. Поведе ме нагоре по два реда стълби, а после по коридор с дълга редица килии. Накрая ме побутна в тясна стаичка с легло до стената срещу прозореца и два стола.

Върху тях седяха две млади жени в дрипави кафяви рокли. Спряха да кърпят и със същия жест – показалец пред устните – тръгнаха бързо към мен.

Започнаха несръчно да събличат роклята ми. Съмнявам се да бяха виждали толкова изящна дреха, защото не знаеха как да развържат ръкавите, ала най-сетне роклята се смъкна на пода и аз я прекрачих, пристъпвайки в неясното бъдеще.

На една от най-тягостно тесните улици във Флоренция се намира доминиканският манастир "Санта Катерина да Сиена". Обитателките на манастира бяха яростни противници на Медичите и поддръжници на бунтовниците, несъмнено, защото обслужваха бедните. Шестте му пансионерки – момичета на възраст за женене или по-млади, от семейства, открили, че е по-евтино да ги настанят в манастира – бяха от най-бедните занаятчийски съсловия: бояджии на платове, тъкачи, разчепквачи на коприна и вълна, чиито занятия цапаха ръцете, изкривяваха телата и разболяваха белите им дробове. Тези мъже умираха млади и оставяха гладуващи дъщери. Тези мъже разкъсваха знамената на Медичите и ги подпалваха от омраза към богатите и ситите.

"Санта Катерина" вонеше, защото старите канали бяха занемарени. Монахините по цял ден бяха на колене – търкаха подовете и стените, но колкото и да чистеха, миризмата не се разнасяше. Всички обитателки на манастира бяха хилави и гладни. Тук нямаше уроци по латински, никой не преподаваше на момичетата математика и четене, учеха ги само да работят. Погълната от задачата да опази питомките си живи, игуменката-сестра Виолета – нямаше сили да ме харесва или да не ме харесва, а политиката оставаше последната ѝ грижа. Интересуваше я само, че бунтовниците ѝ плащат навреме за престоя ми в манастира.

Делях килия – и мръсен сламеник, гъмжащ от дървеници и цяло мише семейство – с още четири момичета, всичките по-големи от мен. Едната ме мразеше яростно, понеже бяха убили брат ѝ при схватка с поддръжници на Медичите. Две се отнасяха с безразличие към мен. Бащата на четвъртата – дванайсетгодишната Томаза – бил търговец на коприна, натрупал планина от дългове и избягал от града, изоставяйки съпругата и децата си на произвола на кредиторите. Майката на Томаза била болнава; Томаза също беше с крехко здраве и страдеше от ужасяващи пристъпи на свистяща кашлица и задъхване, особено при преумора. Имаше дълги, фини кости и деликатните цветове на севернячка – светла коса, бяла кожа, небесносини очи. Работеше обаче усърдно и не се оплакваше, а устните ѝ винаги бяха извити в нежна усмивка.

Отнасяше се приятелски към мен, макар братята ѝ да бяха пламенни поддръжници на бунтовническата кауза – дотолкова, че Томаза никога не ме споменаваше пред тях.

Томаза бе единствената ми връзка със света отвъд стените на "Санта Катерина". Майка ѝ я посещаваше всяка седмица и винаги носеше новини. Научих как плячкосали имението на Медичите и как новото правителство конфискувало неразграбените съкровища. Всички знамена с герба на Медичите били свалени и разкъсани, всички скулптури и сгради, украсени с него – варварски насечени с длетата.

Попитах за леля Клариса, разбира се, и съумях да не се разплача, когато Томаза ми съобщи, че е жива, ала никой не знае къде е. Местонахождението на Иполито и Алесандро също било загадка.

Веднъж се почудих пред Томаза как е възможно да е толкова снизходителна към мен и тя се стъписа.

– Защо да не съм? – попита ме тя. – Говорят, че семейството ти потискало хората, но ти си мила с мен и другите. Не бива да те наказвам за чужди простъпки.

Привързах се към нея по същата причина, заради която обичах Пиеро – тя имаше твърде добро сърце да съзре мрака, скрит в сърцето ми.

Прекарах унило лято, изпълнено със страх от екзекуция и надежда за блага вест. Не получих нито едното, нито другото. С настъпването на есента заживях в мъгла от глад и скръб. И волята, и тялото ми слабееха. Престанах да обсипвам Томаза с въпроси, когато ми съобщаваше новините.

Дойде зимата и донесе смразяващ студ. В стаята ни нямаше камина и зъзняхме – не спирах да треперя. Водата замръзваше в малкото корито, което деляхме петте, ала и бездруго ни беше твърде студено да се къпем. Благодарение на дървениците спях лошо, ако изобщо успеех да заспя. Вместо да омеква, мразът ставаше по-лют.

Една сутрин в края на декември тръгнах с другите момичета към трапезарията. В коридора видяхме две монахини да изнасят трета от килията ѝ. Изглеждаше абсолютно вкочанена, а сестрите я държаха само за главата и глезените, все едно е дървена дъска. Погледнаха ни сурово и всички въпроси заседнаха в гърлата ни.

Когато отминаха, Томаза се прекръсти бързо и останалите последвахме примера ѝ. Не продумахме и не помръднахме, докато монахините не изчезнаха от поглед.

– Видяхте ли? – просъска сетне Леонарда, най-голямото момиче.

– Умряла е – отбеляза друга.

– Замръзнала – предположих аз.

В трапезарията обаче, докато чакахме да напълнят паниците ни, едно новопостъпило момиче припадна и я изнесоха. Не се замислих много-много – метях подове и кърпех износени монашески роби; не трепвах, случеше ли се да бодна с иглата вкочанените си от студа пръсти. Разтревожих се едва по вечерня, когато забелязах полупразния параклис.

– Къде са сестрите? – прошепнах на Томаза.

– Болни са от някаква треска – отвърна ми тя.

Същата нощ пет пъти чух монахините да прекосяват забързано коридора. На сутринта четири се надигнахме от сламеника. Леонарда не стана.

Диханието ѝ висеше като бяла пара в мразовития въздух над лицето ѝ. Въпреки студа по челото ѝ блестяха капки пот. Едно от другите момичета се опита да я събуди, но не успя да я накара да отвори очи нито с викове, нито с раздрусване. Извикахме монахините, ала не дойде никоя. Килиите до нашите пустееха.

С Томаза останахме при Леонарда, а другите две момичета отидоха да потърсят помощ. Половин час по-късно в стаята влезе новопостъпила послушница с бяла забрадка и черна престилка. Безмълвно – понеже беше по времето, когато монахините не говореха – плъзна ръце под ношницата на Леонарда и ги прокара бързо по врата, ключиците и под мишниците. После опипа мястото около слабините на болната и се отдръпна с уплашено лице.

Повдигна крайчеца на ношницата и в горната част на бедрото на момичето разкри бучка колкото гъше яйце, заобиколена от тънморав пръстен като свършено кръгла синина.

– Какво е това? – ахна Томаза.

Послушницата изрече отговора с устни. Вдигнах глава твърде късно да прочета думата, но видях как Томаза зяпна и закри гърло с длан.

– Какво е това? – повторих като ехо.

С очи, насълзени от студа, Томаза се обърна към мен.

– Чума – прошепна.

След като отнесоха Леонарда, с Томаза отидохме в трапезарията за закуска, а после тръгнахме към общата стая. Сестра Виолета обикновено ни възлагаше задачите там. Помещението обаче се бе превърнало в болница. Няколко жени лежаха върху земята – едни

стенеха, други изглеждаха зловещо притихнали.

Възрастна монахиня ни спря пред прага и ни даде знак да се върнем в килията си. Там сварихме другите две пансионерки – Серена и Константина – да шият покрови.

– Какво стана с Леонарда? – попита настойчиво Серена и щом ѝ обяснихме, додаде: – Половината сестри ги нямаше в трапезарията сутринта. Наистина е чума.

Свихме се на леглото и зашушукахме тревожно. Помислих си колко ще посърне леля Клариса, когато разбере, че съм умряла в мизерен манастир, и как ще се разплаче Пиеро, щом му съобщят, че съм издъхнала.

След два часа възрастната сестра дойде в стаята да уведоми Томаза, че братята ѝ чакат пред портата, и да я предупреди, че не бива да споменава за болестта в манастира. Томаза излезе и се върна след час с потайно изражение. Не спомена нищо до пладне, когато стана да отиде до клозета и скришом ми махна да я придружа.

Влязохме в смрадливата стаичка и тя измъкна юмрук от джоба си. Разтвори бавно пръсти.

Малък черен камък, изгладен до блясък, се гушеше в дланта ѝ. Грабнах го и си спомних колко замислено ме погледна леля Клариса, когато Гарвановото крило и изсушената билка паднаха от корсета ми и се наведоха да ги вдигна.

Месер Козимо ли ти ги даде? Пази ги тогава.

Само Клариса би могла да узнае, че съм оставила камъка в Поджоа-Каяно. Единствено тя би могла да го намери и да ми го върне, за да ме окуражи, че не съм забравена. Сърцето ми преля от радост.

– Кой ти го даде? – попитах Томаза.

– Един мъж. Братята ми тъкмо си тръгваха. Дръпнах завесата пред портата. Мъжът явно е надникнал през долната решетка и е видял ръба на полата ми – обясни тя.

– Какво ти каза?

– Попита ме дали съм приятел, или враг на Медичите. Отговорих му, че не съм нито едното, нито другото. Тогава ме попита дали познавам момиче на име Катерина. Казах му, че си ми приятелка. Предложи ми пари, за да ти донеса това. – Томаза кимна към камъка в ръката ми. – Предупреди ме обаче да не казвам на никого. Семейна ценност ли е?

– Беше на мама – излъгах. Имах доверие на Томаза, но не исках да добавям обвинение във вешерство към неприятностите си. – Той каза ли нещо друго?

– Помолих го да хвърли парите през долната решетка в кутията за дарения на манастира. Попитах го дали да ти съобщя нещо от негово име и той каза: "Да бъде силна още малко. Предай ѝ, че ще се върна".

Още малко... ще се върна.

От облекчение ми се зави свят. Пъхнах камъка между престилката и роклята – до платнения пояс, който ми служеше за колан.

Погледнах към Томаза.

– Не бива да го обсъждаме пред никого. Не бива да го споменаваме дори насаме. Бунтовниците ще ме убият или ще ме отведат другаде.

Тя кимна сериозно.

Въпреки чумата и безмилостната зима аз сновях все по-радостно из "Санта Катерина". Пъхнех ли длан под престилката, усещах камъка и студената му, гладка повърхност се превръщаше в прегръдката на Клариса.

На другата сутрин четирите останали пансионерки открихме, че трапезарията е

затворена. Готвачките се бяха разболели, а грижите за болните изцеждаха и последните сили на здравите сестри. Несъмнено имаше нужда от нови покрови, но режимът в манастира бе нарушен и ни бяха забравили. Върнахме се в килията и седнахме върху сплъстения сламеник, гладни, уплашени и зъзнеци. Опитвахме да се разсеем с клюки.

След два часа отвън долетя шум – остър глас на монахиня, стъпки по каменния под, хлопане на отварящи се и затварящи се врати. Надникнах в коридора и видях една сестра да размахва лудешки метла, вдигайки облаци прахоляк.

– Какво правят? – възкликна Серена, седнала с кръстосани крака до Томаза.

– Чистят – отвърнах смаяно.

Захлопнаха се още врати. Трескавото метене спря. Чувах сестра Виолета да раздава заповеди в далечината, ала не виждах никого. След малко с момичетата зашушукахме отново.

Внезапно сестра Виолета се появи пред прага на отворената врата.

– Момичета! – повика ги с пръст и остър глас, макар че в този час сестрите мълчаха. – Не ти, Катерина. Ти стой тук. Останалите идват с мен.

Отведе ги, а аз зачаках тревожно. Навярно друга сестра бе видяла непознатия, дошъл да ме търси, или Томаза бе разкрила тайната. Страхувах се бунтовниците да не ме убият или да ме хвърлят в още по-лош затвор от "Санта Катерина".

След няколко протяжни минути чух стъпки в коридора – отривисто, непривично кънтене на дебели кожени подметки по камъните. "Бунтовник – помислих си отчаяно. – Идват за мен."

На прага обаче застана мъж, който изобщо не приличаше на Ринучини и войниците му. Носеше тежка пелерина от розово кадифе, поръбена с хермелин, и кафява кадифена шапка с късо бяло перо. Имаше изрядно подстригана къса козя брада и старателно навити дълги черни масури, спускащи се по раменете. Закри нос с дантелена кърпичка. Дори отдалеч излъчваше ухание на роза.

До него сестра Виолета прошепна:

– Това е момичето.

И изчезна.

– Пфу! – изсумтя непознатият иззад кърпичката, която заглушаваше думите му. – Простете ми, но вонята ме задушава! Как я търпите?

Махна кърпичката, за да свали шапката си и да се поклони.

– С Катрин де Медичи ли имам честта да разговарям, херцогиня на Урбино, дъщеря на Лоренцо де Медичи и Мадлен дьо ла Тур д'Оверн.

Катрин. Произнесе името ми като мъжа в кървавия сън.

– Да – отвърнах.

– Аз съм... пфу... Аз съм Робер Сен-Дени дьо ла Роше, посланик в Република Флоренция по волята на Негово Величество крал Франсоа I. Покойната ви майка беше братовчедка на Негово Величество, а вчера разбрахме, че са обrekli вас, херцогинята, сродница на краля, на нечувана нищета. Вярно ли е, че ви принуждават да носите такива дрехи и спите на такова легло?

Юмрукът ми, стиснал Гарваното крило скришно под престилката, започна да се отпуска.

– Да – кимнах.

Прииска ми се прокарам пръсти по диплите на кадифената му мантия, да съблека дращещата вълнена рокля и да усетя изящна материя върху кожата си; Джиневра да завърже

корсета ми и да ми донесе ръкави. Копнеех да видя отново Пиеро. И най-вече исках да благодаря на леля Клариса, че ме е намерила, и тази мисъл едва не ме разплака.

Изражението на посланика омекна.

– Какви ужасни условия за едно дете! Тук е толкова студено, чудно как сте здрава.

– Има чума – казах. – Повечето сестри се разболяха.

Мъжът изруга на чуждия си език; дантеленият квадрат изпърха на пода.

– Игуменката не спомена нищо! – Той овладя почти незабавно яда и уплахата си. –

Добре. Ще уредя да ви преместят още днес от въшливата клоака. Тук не е място за братовчедка на краля!

– Бунтовниците няма да ме пуснат. Искат да умра.

Той повдигна лукаво черната си вежда.

– Бунтовниците искат стабилна република, а я нямат. Нужно им е благоволенieto на крал Франсоа, а няма да го получат, преди да покажат уважение към сродницата му. – Внезапно той се поклонил отново. – Няма да се бавя, херцогиньо. Щом в сградата вилнее чума, ще действам още по-бързо. Дайте ми няколко часа и ще ви заведем в по-подходящ дом.

Понечи да се отдалечи, ала аз му извиках:

– Моля ви, предайте на леля Клариса колко съм ѝ благодарна, че дойдохте!

Той спря и се обърна към мен с въпросително изражение.

– Не поддържам връзка с нея, но непременно ще се опитам да ѝ изпратя посланието ви.

– Кой ви изпрати тогава?

– Стар семеен приятел ме уведоми в какво положение сте. Спомена, че го познавате. Казва се Руджиери. – Замълча. – Сега ще тръгвам, херцогиньо, защото чумата се разпространява светкавично. Кълна се в Бог, че няма да прекарате още една нощ тук. Бъдете спокойна и смела.

– Добре – обещах аз, ала още щом мъжът изчезна в коридора, избухнах в сълзи. Плачех, защото месер Козимо, когото почти не познавах, ме бе намерил и съжалил; плачех, защото леля Клариса не бе успяла да ме открие. Взех забравената дантелена кърпичка, фина като паяжина, и вдишах аромата на цветя.

Казах си, че Гарвановото крило ще ме защити от чумата и ще ми помогне да се освободя от "Санта Катерина". Зарекох се никога вече да не се разделям с него.

Френският посланик обаче не дойде да ме вземе преди пладне, никой не дойде и следобед. Седях с другите момичета и шиех покрови, толкова развълнувана и разсеяна, че се убодох поне десет пъти. По здрач приповдигнатото ми настроение помръкна. Ами ако бунтовниците не се стремят толкова отчаяно да спечелят благоволенieto на крал Франсоа, както предполагаше мосю Ла Роше?

Стъмни се. Не се съблякох. Лежах до Томаза и наблюдавах мрака, за да съзря движение. След дълги часове видях отвън да мъждука лампа. Излязох бързо в коридора, където сестра Виолета се усмихна бегло, развеселена от ентузиазма ми, и ми махна да я последвам.

Заведе ме в килията си и ме облече в обикновена монашеска роба и зимна мантия.

– Къде отивам? – попитах.

– Не знам, дете.

Поведе ме навън, към вратата за улицата.

Мъжки глас от другата страна чу стъпките ни и попита:

– Водиш ли я?

– Да – сестра Виолета отвори вратата.

Мъжът носеше тежка мантия, дълга войнишка сабя бе препасана над хълбока му. Зад него чакаха четирима ездаци.

Мъжът ми протегна ръка, пъхната в ръкавица.

– Покрий лицето си и ела бързо. Грози ни опасност, ако вдигнеш шум.

Отстъпих назад.

– Къде ще ме заведете?

Крайчецът на мустака му подскочи нагоре.

– Скоро ще разбереш. Дай ми ръка. За последен път те моля любезно.

Улових неохотно дланта му. Той ме вдигна върху коня си и се метна зад мен на седлото.

Препуснахме, придружени от войниците му.

Нощта бе безлунна и студена. Копитата на конете отекваха из пустите улици. Опитах се да разбера къде отиваме, но вълнената качулка ограничаваше обзора ми.

Движихме се само четвърт час. Спряхме пред дървена врата, вградена в дълга каменна стена. Пак щяха да ме заключат в манастир. Паникьосах се и бръкнах под мантията и расото да докосна черния талисман.

Мъжът, с когото яздех, скочи от седлото и ме свали на земята. Един от войниците му похлопа по дебелата дървена врата. След миг тя се откряна тихо. Бутнаха ме вътре и затвориха плътно вратата зад мен.

Силна миризма на оцет ме блъсна в носа и аз го закрих с длан. Вълнената качулка се смъкна още по-надолу и закри очите ми. Хладна ръка улови моята и ме дръпна напред. Извървях няколко крачки слепешката и се отдалечих от миризмата. Ръката ме пусна и аз свалих качулката.

В полукръг пред мен стояха дванайсет монахини – високи, стройни и забулени в черни мантии, сливащи фигурите им с мрака. Виждах само лицата им, осветени от лампите, които три от тях носеха – дузина различни нежни усмивки, дванайсет чифта благи очи.

Най-високата пристъпи към мен. Изглеждаше на средна възраст, кръглолика и розовобуза.

– Скъпа Катерина, аз съм игуменката майка Джустина. Медичи съм като теб. Станах ти кръстница, когато се роди. Добре дошла – поздрави ме тя.

Без да се страхува от чумата, разпери ръце да ме прегърне и аз се сгуших в тях.

Гарвановото крило не ме бе подвело. Озовах се в Рая, заобиколена от ангели; в бенедиктинския манастир "Сантисима Анунциата де ле Мурате", сред благородничките, дали обет за целомъдрие там. Повечето бяха сродници на Медичите; малцина подкрепяха Републиката.

Манастирът всъщност бе построен с богатството на Медичите. Доказваха го широките коридори и елегантните помещения. Същата нощ майка Джустина ме заведе в новата ми стая. Изтощена от страх, не забелязах никакви подробности, освен голямото легло с тежки завивки и пухкава възглавница. Стоях послушно, докато прислужницата ме събличаше. Стиснах в шепа камъка и погледнах към мълчаливата сериозна жена. Заета да напълни коритото с гореща вода, тя не забеляза талисмана. Обтри ме с кърпа и ми облече чиста нощница от фина, мека вълна. Пъхнах камъка в джоба, а тя ми посочи поднос със сирене и хляб върху нощната масичка. Изгълтах храната и се строполих в леглото. Прислужницата сложи гореща тухла под краката ми и ме уви плътно в дебелия одеяла. За пръв път през онази зима спрях да треперя.

Спах дълги часове, стиснала Гарваното крило. Събудих се на другата сутрин в просторна стая с резбована дървена ламперия и мраморна камина. Светлина с цвят на мед се процеждаше през високия сводест прозорец и разкриваше обемиста маса и столове с мека, тъмнозелена тапицерна в тон със завесите и покривката на леглото. На стената пред мен висеше голям филигранен златен кръст, а под него стоеше пейка за коленичене с мека възглавничка.

На стената срещу камината имаше няколко рафта с книги. Една, на най-долния рафт, привлече вниманието ми – с тъмнокафява кожена обложка, златно заглавие и познати размери. Скочих от леглото и издърпах тежката книга от полицата.

Фичино. *De Vita Coelitus Comparanda*. "Как да получим живот от Небесата" – книгата, която стоеше в скута на Пиеро. Познах драскотините по кожата и се засмях. Развълнувана, огледах рафтовете с надеждата да открия и друга скъпоценност, спасена от Палацо Медичи. Нямахме, но намерих още две книги, чиито заглавия бяха написани с почерка на Фичино.

Още съзерцавах заглавията, когато някой почука на вратата. Влязоха две жени и една монахиня. Жените носеха вана, а възрастната монахиня с очила ми се усмихна лъчезарно. Тялото ѝ беше закръглено и пухкаво, а походката и говорът ѝ издаваха благородническо потекло. Носеше поднос с чаша и чиния със сладкиши.

– Малка херцогиньо! – възкликна ведро тя. – Вече разглеждаш библиотеката ни! Има по-голяма в другото крило, разбира се, но сложихме няколко книги тук, за да те зарадваме. Аз съм сестра Николета. Ако се нуждаеш от нещо, обръщай се към мен. Донесох ти малко лакомства и сладко вино, за да се подкрепиш, докато пристигне закуската. Сигурно си ужасно изгладняла. После ще се отървем от дървениците.

Малка херцогиньо... Хем милото, хем почтително обръщение извика усмивка върху устните ми. Сложих длан върху книгата на Фичино и, съвсем забравила добрите обноски, попитах:

– Как се озова тази книга тук?

Тя се втренчи в заглавието през дебелия стъкла на очилата, уголемяващи тъмните ѝ очи.

– Вчера посланик Дьо ла Роше донесе някои неща за вас. Сигурно книгата е била сред

ТЯХ.

– Спасили са я от имението ни – предположих.

– Слава на Бога – отвърна разсеяно тя и се обърна към слугинята със сериозно лице, която влезе, понесла два грамадни чайника. – Скъпа херцогиньо, това е прислужницата ни Барбара. Разчитай и на нея, щом ти потрябва нещо.

Монахинята остави подноса върху нощната ми масичка и сетне извади от джоба си писмо, запечатано с восък.

– Скоро ще ти поднесат и закуската. Междувременно се наслади на посланието.

Многозначителната ѝ усмивка ме накара да се пресегна нетърпеливо към него и да счупя печата. Познах почерка на Клариса и притиснах писмото до гърдите си.

– Сестра Николета, простете ми за грубостта. Толкова отдавна не са се отнасяли мило към мен, че съм забравила добрите си обноски. Благодаря ви за всичко.

Тя се усмихна широко.

– Обноските ти са чудесни! Не се извинявай, скъпа. Знам какво си преживяла. – Поклони се леко. – Наслаждавай се на писмото си, херцогиньо. Ще се върна след час.

Разгънах листа, затаила дъх.

Скъпа Катерина,

Ужасени сме от новината за жестоките условия в затвора, където си била хвърлена. Надявам се да се чувстваш по-добре на новото място. Отсега нататък ще поддържам връзка с френския посланик, за да съм сигурна, че никога повече няма да те подложат на подобни лишения. Бунтовниците се нуждаят отчаяно от подкрепата на крал Франсоа I, а Негово Величество иска да се грижат, както подобава, за далечната му братовчедка.

Дискретността налага да не споменавам къде се намирам в момента. Поради същата причина не съм в състояние да те посетя лично. Знай, че работя неуморно, за да те освободя. Папа Климент успя да избяга от опустошения Рим и скоро ще се помири с император Карл. Ще направя всичко по силите си да насърча добрата им воля и да осигурия връщането на Медичите във Флоренция.

Не съм забравила смелостта ти. Бъди силна и помни каква съдба ти отрежда потеклото.

*С най-искрена обич
леля ти Клариса де Медичи Строци*

П.П. – Чичо ти и братовчедите те поздравяват. Пиеро настоява да напиша, че му липсваш ужасно. "

При вида на изящния почерк на Клариса изпитах болезнено желание да я видя, но скоро ме разсея поднос с наденички и ябълки. Нахраних се и се потопих в горещата вана. Барбара ми изми косата и удави и последната дървеница от "Санта Катерина". После ме облече в ушита по мярка рокля и ме уви във фини вълнени шалове, за да ме предпази от студа.

Животът в "Ле Мурате" ми предоставяше приятна отмора. Всяка сутрин и вечер сядах с монахините в трапезарията, пиех хубаво вино и ядях вкусна храна, често с месо, и торта. Сестра Николета се отнасяше към мен като към любима внучка, носеше ми дребни подаръци – захаросани плодове и ядки или панделки за косата. Позволяваха ми да се движа свободно

из манастира.

Не злоупотребих с доверието им. Всяка сутрин се явях на литургията, а сетне придружавах Николета в стаята за ръкоделие. Монахините шиеха фини бродерии, за да се издържат. Без никакви помощни очертания върху плата сестра Николета умело извезваше агне, стиснало знаме с кръста, или Светия Дух, спускащ се като гълъб от Небесата.

Първата сутрин ме представиха на другите монахини в стаята за вземо – сестра Антония, помощничката на игуменката, висока, изискана и възрастна; сестра Мария Елена, испанка с ангелски глас, която водеше хора; пансионерката Мадалена, пет години по-голяма от мен, с кестенява коса, спусната по раменете ѝ. Мадалена бе Торнабуони – семейството на майката на Лоренцо Великолепни. Запознах се и със сестра Рафаела – художничка, чийто талант с четката и боите ѝ помагаше да украсява със смайващи изображения завършените манускрипти в библиотеката. Сестра Пипа бе красива млада жена със златисточервени вежди и светлозелени очи – изненадващи цветни петна в рамката на бялата пребрадка и черното було. Бузите и вратът ѝ почервеняха, когато се запознавахме. "От свян", помислих си, докато не забелязах изражението на постоянната ѝ сянка – смуглата сестра Лисабета, в чиито очи блестеше нескрита омраза.

През първата сутрин седнах на една възглавничка и се взрях през големия прозорец в попарените градини, вслушана в уютното прашене на огъня. След малко сестра Николета ми донесе копrienен конец, игла и ножици. Подаде ми кърпичка, върху която да упражнявам бодовете. От време на време сестрите си шепнеха. Тихите им гласове ме успокояваха, докато не чух многозначителния въпрос на сестра Пипа.

– Редно ли е да обикаля свободно из манастира? Все пак е затворничка.

– Снощи никой не дежуреше пред стаята ѝ. Лесно ще се измъкне – додаде веднага сестра Лисабета.

Сестра Николета пусна в скута си броката, който бродираше, и ги сръза твърдо:

– Тя е дете, преживяло ужасни изпитания. Не е необходимо да ѝ ги напомняте.

Бузите и вратът на Пипа поаленяха и никой не продума повече. Скоро научих, че семействата на Пипа и Лисабета членуват в Народната партия – най-радикалната фракция в новото правителство.

Два пъти седмично майка Джустина ме викаше в удобната си килия, където, лично ме обучаваше в тънкостите на благородническия протокол. Не забравяше нито титлата ми, нито факта, че ми е отредено да управлявам Флоренция, а уроците ѝ ми напомняха, че мнозина в града не са загърбили надеждата Медичите да се завърнат на власт. Майка Джустина ми преподаваше етикеция за хранене и водене на разговор, учеше ме как да общувам с крале, кралици и с чичо си папа Климент.

Имах и уроци с Мадалена. Сестра Розалина ми преподаваше френски, защото френският посланик ме посещаваше редовно, за да уведомява крал Франсоа за състоянието ми. Чувствах се неспокойна на първия урок и не разбирах защо сестра Розалина ме нарича "Катрин" – както веднъж неволно се изплъзна от устата на Руджиери и както ме зовеше окървавеният мъж в кошмара.

В "Ле Мурате" пак започнаха да ме спохождат лоши сънища.

Чудех се защо, докато не се сетих за думите на месер Козимо, че талисманът ще ги запечатва в паметта ми.

Марс обитава Дванайсетия ти Дом – дома на тайните врагове и сънищата.

Зарекох се никога да не се разделям с камъка; на него и на месер Козимо отдавах

благоприятния обрат в живота ми.

Хороскопът ти предупреждава за множество ужасни предизвикателства и сега е първото. Ще се погрижа да останеш невредима.

Съдбата бе върнала Фичино и талисмана при мен. Не биваше да пренебрегвам даровете ѝ. Вечер, на светлината на лампата, четях "Как да получим живот от Небесата". След внимателен оглед на рафта в стаята открих още един дар – точно до труда на Фичино лежеше древна книга, озаглавена "Въведение в началата на астрологическото изкуство" от арабски автор на име Ал Бируни.

Съчинението бе суховато и трудноразбираемо за малко момиче, но аз чувствах, че оцеляването ми зависи от него. На осем години запомних дванайсетте зодиакални знака, дванайсетте домове и седемте планети.

В кошмарите мъжът продължаваше да вика името ми, а после лежеше в краката ми с лице като бълбукащ кървав извор.

Катрин...

Предстояха още кръвопролития – французинът ме молеше за помощ да ги спра. От мен зависеше да прозра опасността и да намеря начин да я предотвратя. Съдбата ми предлагаше възможност да възвърна достойнството си.

Зимата отмина спокойно. Пролетта ми донесе още новини от Клариса за папа Климент – сега той се намирал в безопасност във Витербо, а император Карл се разкайвал за варварското опустошаване на Рим. Пролетта ми носеше и пространни писма от Пиеро: "Толкова висок съм станал, че няма да ме познаеш!". Въздухът благоухаше, а аз бях изпълнена с оптимизъм. Чувствах се сигурна, очаквах скоро да стана господарка на света си благодарение на астрологическите си познания.

После настъпи единайсети май 1528 – една година от деня, когато научих, че са прогонили папа Климент от Ватикана. Същата сутрин сестра Николета дойде да ме вземе за литургията с пресилена, тревожна усмивка. Долових надвиснала беда. Мрачните ми предчувствия се задълбочиха, щом майка Джустина ме отпрати в стаята за посетители за среща с френския посланик.

Седнах в слънчевата зала. Посланик Дьо ла Роше не се забави. Липсващата козя брада разкриваше чиста кожа и тънки като бръснач мустаци под грамаден нос. Носеше пролетна туника от бледозелен бродат и жълти гамаши. На влизане се поклони ниско и ръката му описа широк полукръг във въздуха.

– Херцогиньо. Надявам се да сте добре – поздрави ме без усмивка, със сериозен тон.

– Много добре, Ваше Сиятелство. А вие?

– И аз, херцогиньо, благодаря. – Потупа носа си с кърпичката. – Как сте със здравето? Как напредва обучението ви?

– Здрава съм и уроците ми доставят истинско удоволствие. Имам отлични учителки.

– А – кимна той. – Значи всичко е наред.

– Моля ви, дошли сте да ми съобщите нещо. Говорете – настоях с глас, внезапно одрезгавял от страх.

– Скъпа херцогиньо, горчиво съжалявам... – със съчувствен поглед той извади писмо от джоба си. – Нося ви ужасна новина. Клариса де Медичи е издъхнала.

Думите му прозвучаха толкова абсурдно, че отначало не схванах смисъла им. Не проговорих, не заплаках. Взирах се в нелепо пъстроцветните дрехи на французина.

– Херцогиньо, съжалявам... Твърде млада сте да понесете толкова удари. Ето – подаде

"4 май, 1528

Скъпа Катерина,

С огромна скръб те уведомявам, че съпругата ми, Клариса Строци, умря вчера. През последната седмица се разболя от треска, ала настоя да стане от леглото, за да приеме посетител от Рим.

През нощта, преди да почине, пишеше писма до хората, най-способни да подкрепят каузата ѝ. На сутринта я намерихме зад писалището, толкова изнемощяла, че не успя да стане. Помогнахме ѝ да легне и извикахме лекаря, но тя разбра, че е настъпил сетният ѝ час.

Дори в страданията Клариса не те забрави. Заръча ми дати напиша писмо и да ти съобщя, че положението ти скоро ще се промени.

Отсега нататък разчитай на посланик Дьо Роше. Той ще се погрижи за благоденствието и безопасността ти, защото крал Франсоа остава твой предан съюзник.

Скърбя дълбоко.

Твоят свако – Филипо Строци "

И аз бях неутешима като свако Филипо. Зарових лице в скута на сестра Николета и тя ме прегърна. Чувствах се изоставена – нямах кръвна връзка със свако Филипо; добруването ми зависеше от смътния, далечен интерес на френския крал.

Два дни не станах от леглото и отказвах да се храня. Заобиколена от книгите, четях като обсебена за Сатурн – вестителя на смъртта – и за тежкото му, студено влияние. Питях се как ли е бил разположен в звездната карта на Клариса в деня на смъртта ѝ. Четох цяла нощ. На сутринта очите ми горяха, ала продължавах да се вирам в страниците. Сестра Николета влетя в стаята, сподиряна от мълчаливата прислужница Барбара.

– Херцогиньо, някакъв мъж е дошъл да ти поднесе съболезнования!

– Кой? – намръщих се.

– Не помня – отвърна сестра Николета. – Майка Джустина обаче го познава и твърди, че е безопасно да говориш с него през решетката на входната врата. Трябва да се връщам в стаята за ръкоделие, но Барбара ще те придружи. – Обърна се към прислужницата. – Гледай поведението му да е благоприлично и никой да не подслушва.

Свако Филипо? Почудих се дали е рискувал да дойде във Флоренция. Или навярно – предположението ме развълнува и обнадежди донякъде – Пиеро е успял да се добере до мен?

– Млад или стар е мъжът? – попитах припряно.

Сестра Николета ме погледна объркано и тръгна към вратата.

– Майка Джустина не ми каза.

Барбара ме поведе навън към стената около манастира. Пред горната решетка на портата висеше завеса, но близо до кошницата за подаяния, вмирисана на оцет за предпазване от чумата – долната решетка беше отворена и виждах мъжки ботуши.

Барбара почука на вратата и обяви на висок глас:

– Момичето е тук, почитаеми. Говорете тихо.

Отстъпи дискретно две крачки встрани, за да ни осигури известно уединение.

– Дона Катерина, дойдох да изразя искрени съболезнования за смъртта на леля ви – подхвана мъжът с толкова кадифен и дълбок глас, че закопнях да го чуя как изпява думите. – Преживяват жестоки времена.

Ако бях достатъчно висока, щях да отметна завесата и да погледна грозното му лице – сипаничавата, болезнено бледа кожа, гърбавия нос и щръкналите уши – за да видя дали се е променил през хаотичните месеци на раздялата ни. Надигнах се на пръсти, за да го доближа.

– Месер Козимо, как ме открихте? – попитах с тон, в който трепна удивление.

– Никога не съм ви изоставял. Аз ви донесох камъка в "Санта Катерина". Мислех, че сте се досетили кой ви го изпраща. При вас е, нали?

– Да. Винаги е при мен.

– Добре. – Той замълча. – А книгите, спасени от имението?

– Вие сте били значи... – Дължах спасението си не на Клариса, а на месер Козимо Руджиери. – Как успяхте да опазите книгите от бунтовниците? А и аз бях оставила камъка в Поджоа-Каяно. Как разбрахте...

– Няма значение как, мадона. Знайте само, че никога не сте били сама и никога няма да бъдете.

В очите ми напиреха сълзи, ала аз ги възпрях.

– Благодаря ви. Но как да се свързвам с вас, ако ми потрябвате?

– Чрез френския посланик.

– Защо сте толкова добър към мен?

– Казах ви, Катерина. Звездите ни свързват. Защиствам своите интереси.

– Звездите... – повторих. – Искам да науча всичко за тях.

– Само на девет си – възрази бързо той и добави: – Но сте неоценима. – Въздъхна. – Четете Фичино. Ал Бируни също е полезен наставник.

– Искам да науча какво ще ми се случи – настоях. – Дали папата и император Карл ще се споразумеят, дали ще ме спасят.

– Папата и императорът ще се споразумеят – увери ме спокойно месер Козимо. – Сега обаче не е необходимо да се безпокоите за бъдещето. На ваше разположение съм, ако е необходимо. – Отстъпи назад и гласът му заглъхна. – Ще тръгвам. Не бива да рискувам да ме видят, за да не те изложат на опасност. Бог да е с вас, Катерина.

Чух как стъпките му бавно се отдалечават.

– Месер Козимо... – притиснах вратата с длан. Не помръднах, докато Барбара не ме улови за лакътя и не ме издърпа оттам.

Лятото мина без други злополучия, както и следващата есен, и зима. Растях и овладявах по-задълбочено френския. В кошмарите си нощем казвах на окървавения мъж: "*Je ne veux pas ces rêves*". Не искам такива сънища.

Отново настъпи лято и аз, и повечето сестри в "Ле Мурате" научихме с радост, че папа Климент скоро ще се върне в Рим – съгласил се да короняса Карл, ако той се застъпи за каузата на Медичите. Изгубил твърде много сражения с имперските войски, френският крал Франсоа също се бе помирил с Карл и оттеглил подкрепата си за бунтовническата флорентинска република.

Заобиколена от сестрите през една топла, лепкава юнска сутрин, погледнах през отворените прозорци на стаята за ръкоделие и видях черни облаци да се стелят над хоризонта. Нивите и хамбарите горяха, подпалени от войниците на бунтовническото правителство. Император Карл идваше – или поне войниците му, предвождани от принца на

Оранжеви бунтовниците не искаха да им предоставят прехрана отвъд градските стени.

Отвъд пределите на манастира се събираше десетхилядна армия. Излезех ли в градината или във вътрешния двор, чувах отривистите команди на военачалниците, опитващи се да организират необучените отряди. Уплашени от предстоящата битка, стотици напуснаха Флоренция. Докато Мадалена стоеше на пост, се покатерих по елшата в градината и се помъчих да погледна отвъд градските стени. Видях обаче само покриви и сива мъгла, обвила града. Флоренция миришеше на пушек; миризмата полепваше по дрехите и по косите ни и се просмукваше във всеки ъгъл на манастира.

Септември донесе радостна вест – крал Франсоа бе подписал съглашение с император Карл. Френските войски нямаше да подкрепят бунтовническата република. Ликувах мълчаливо, ала същевременно се страхувах. Спомнях си ужасното плякосване на Рим, когато войниците на императора бяха пренебрегнали заповедите на командирите си, бяха обсадили Свещения град, нахлули в манастирите и изнасилвали монахините.

На двайсет и четвърти октомври шиех на обичайното си място между Мадалена и сестра Николета – и двете напрегнати като Пипа и Лисабета, които мълчаха, приведени над бродерията си. По ведрото лице на сестра Антония сега се четеше безпокойство.

Зад прозореца денят чернееше от пушек и надвиснал есенен дъжд. Почти напълно оголялата елша се възправяше мрачна и одрипавяла.

Шиех бяла олтарна покривка, но пръстите ми работеха несръчно. Конецът ми се струваше твърде дебел, а игленото ухо – твърде тясно. Първите ми бодове бяха нескопосани и се наложи да ги разшия.

Напръстникът ми се бе износил на мястото, където натисках най-силно. Разсеяна, набрах повече от памучния плат и натиснах с иглата. Тъпият край на иглата пробих кожата на напръстник и потъна в пръста ми.

Извиках сепнато и скочих на крака. Олтарната покривка падна на пода. Всички монахини спряха да работят и ме погледнаха. Стиснах зъби, преглътнах горчилката, надигнала се в гърлото ми, и дръпнах рязко иглата. Извадих я и се втренчих в кървавата перла, растяща върху върха на пръста ми.

– Вземи – сестра Николета откъсна валмо от топка неразчепкана вълна в кошницата с шивашки принадлежности и го притисна върху раната.

В същия момент далечен бумтеж разтърси стъклата на отворените прозорци. Мадалена и сестра Пипа отърчаха до прозореца и погледнаха към димния стълб, издигащ се във въздуха.

– Залавяйте се за работа – нареди със спокоен глас сестра Антония. – Трудете се усърдно и Бог ще се погрижи за вас.

Едва замълча и проехтя втори гръм.

– Топ – прошепна Николета.

Сестра Пипа остана до прозореца, присвила очи, сякаш някак би успяла да надникне отвъд манастирската стена.

– Армията на императора. Седем хиляди, но ние имаме десет хиляди мъже – додаде с по-остър глас и ме погледна с омраза. – Няма да победиш.

– Пипа, седни и не говори – скастри я сестра Антония.

Оръдието избуца трети път. От противоположната посока долетя четвърти гръм. Флоренция бе обсадена. Лисабета скочи на крака и застана до Пипа.

Страните на Пипа горяха от ярост.

– Няма да те освободят.

– Пипа! – отсече Антония.

Пипа не ѝ обърна внимание.

– Знаеш ли какво замислят републиканците? – озъби ми се тя. – да те спуснат в кош през градската стена, та хората на императора да те раздробят на парчета.

Сестра Николета стана рязко.

– Престани, Пипа! Млъкни!

– Или да те изпратят в бордей, за да си курва на войниците ни. После Климент няма да успее да те омъжи изгодно.

Николета се протегна и зашлеви Пипа.

– Стига! – извика сестра Антония и застана между двете жени. Беше по-висока и от двете – и по-авторитетна. Николета седна на мястото си до мен и ме обгърна през рамо.

Пипа погледна предизвикателно сестра Антония.

– Ще съжалявате, че ѝ угаждате. Тя е враг на хората и ще свърши зле.

Лицето, очите и гласът на сестра Антония бяха твърди като камък.

– Върви си в килията и докато изпратят да те повикат, моли Бог да прости гнева ти.

В последвалата враждебна тишина проехтя оръдие.

Най-сетне сестра Пипа се обърна и излезе. Лисабета изгледа мрачно Антония и седна.

– А ти ще се помолиш в параклиса – каза сестра Антония на Николета с по-мек тон.

Всички се заловихме отново за работа. Бях забравила за пръста си, а в суматохата чепката вълна бе паднала. Вдигнах олтарната покривка и я изцапах с кръв.

Оръдейните залпове продължиха до зник слънце. Същият следобед уплашената майка на Мадалена дойде до вратата и потвърди подозренията ни – императорската армия бе обсадила града.

През нощта написах писмо на месер Козимо. Досега кореспонденцията ми с него се ограничаваше до темата за астрологията, но отчаянието ме принуди да разтворя сърцето си.

"Чувствам се уплашена и самотна. Заблуждавах се, че пристигне ли императорската армия, ще съм в безопасност. Войната обаче подклажда наново омразата на хората към мен. Страхувам се, че само Гарвановото крило е недостатъчно да ме защити. Моля Ви, елате да ме успокоите."

*"Моя безценна мадона Катерина,
Войната е опасно време, но Ви уверявам, че Гарвановото крило Ви е опазило добре досега и ще продължи да Ви пази. Вярвайте на талисмана и най-важното – вярвайте в острия си ум. Притежавате разсъдък, рядко срещан у мъж и нечуван у жена.*

Просто чакайте събитията да се развият от само себе си.

Ваш слуга – Козимо Руджиери "

Почувствах се изоставена, предадена. Спрях да чета книгите си, не полагах усилия по време на уроците. В трапезарията седях до Николета и се взирах в овесената си каша; от

храната ми се гадеше, струваше ми се немислимо да преглътна дори един залък. Не ядох три дни. На четвъртия останах в леглото, вслушана в крясъците на войниците и грохота на артилерията.

На петия ден игуменката дойде в стаята ми. От нея се носеше лека миризма от пушека, пропил цяла Флоренция.

– Скъпо дете, не бива да гладуваш. Какво ти се яде? Ще се погрижа да ти го сервират.

– Благодаря, но не ми се яде. И бездруго ще умра – отроних.

– Първо ще остарееш – възрази остро Джустина. – Никога не говори така. Научих от сестра Николета какво ти е казала сестра Пипа. Ужасни, непростими думи. Смъмрих я.

– Каза истината.

– Повтаряла е глупави слухове.

Извърнах изтощено лице.

– Ах, Катерина... – Седна до мен и леглото потрепери леко. Улови ръката ми и я обви с хладните си длани. – Преживя твърде много. Времената са тежки. Как да те успокоя?

Искам леля Клариса, понечих да изрека, но думите бяха напразни и сърцераздирателни.

Погледнах игуменката.

– Искам месер Козимо. Козимо Руджиери – настоях.

Майка Джустина каза, че веднъж вече е позволила на астролога да ме посети, а и ми е разрешила да изучавам астрология, макар да е неподходяща дисциплина за жена, камо ли за момиче. Предавала ми писмата на месер Козимо само защото той е приятел на семейството. Носели се слухове обаче, че другарува с тъмни персони, и за някои деяния...

Обърнах се отново към стената.

Джустина въздъхна притеснено.

– По-рано, преди леля ти да почине, трябваше да упорстваме повече... Бунтовниците обаче следяха всеки наш ход, четяха всяко писмо, изпратено до теб. Нямахме да успеем да те изведем от града. А сега...

Не я погледнах. Накрая тя склони и ми позволи да продължа да му пиша.

След три дни – през които останах в леглото, но изсърбах няколко глътки бульон, поднесен с надеждата да събуди апетита ми – сестра Николета застана до леглото ми, зачервена от студения въздух навън. Свирепа буря бе довяла мразовит дъжд; ситни мъниста лед се топяха по раменете на пелерината ѝ. В ръката ѝ имаше сгънат лист хартия с цвят на слонова кост. Още преди да ми го даде, разбрах кой е подателят.

"Моя безценна мадона Катерина,

Добрата игуменка майка Джустина ме информира за болестта Ви. Моля се на Бог здравето и духът Ви да укрепнат скоро.

Единственият лек в такива метежни времена са търпението и будният ум. С радост обаче ще Ви осигуря друг талисман, за да Ви успокоя. Амулетите под покровителството на Юпитер насърчават сполуката, но... "

Смачках писмото на топка и го хвърлих в огъня под смаяния поглед на сестра Николета.

Оттогава нататък отблъсквах дори бульона и водата. След ден дойде треската. Вятърът виеше пред прозореца, поглъщайки бумтенето на оръдията. Зъбите ми тракаха от ледения допир на чаршафите до кожата ми; тялото ме болеше от студа, а одеялата не ме стопляха. Светлината на огъня жилеше очите ми и ги просълзяваше.

Започнах да губя свят – стените, леглото и ревящата фъртуна чезнеха. Понесох се към каменната стена зад имението на Медичите, където се появи оживелият като по чудо коняр с дръжката на камата, стърчаща от врата му. Спорихме разгорещено дали смъртта му е била необходима. Сцената се промени – стоях на бойното поле, където лежеше окървавеният французин. Впуснахме се в дълъг и неведом разговор. Потракващи с клюнове врани се скупчиха пред камината, хвърляйки издължени сенки върху кремовата стена. Виках името на Клариса. Сигурно съм зовяла и Руджиери.

Когато просълзена, измъчена от болка и объркана, открих, че съм в леглото си в "Ле Мурате", небето пак тъмнееше. Светлината пак ме заслепяваше, огънят не ме стопляше, а чаршафите дращеха кожата ми.

Над мен се привеждаше Барбара, стиснала една от хубавите ми рокли.

– По-добре си. Седни да те облека – каза ми тя.

Предложението ѝ прозвуча абсурдно, ала отмаляла до краен предел, не успях да отговоря. Понечих да се изправа и не успях. Седнах разтреперана на стола и Барбара ме облече внимателно.

Леглото ми изглеждаше твърде далеч, краката ми – омекнали. Потънах отново в стола, неспособна да отблъсна чашата, поднесена под устните ми. Чаша, стол и Барбара – на пръв поглед солидни образи, ала втренчих ли се по-дълго в тях, започваха да се замъгляват и да трептят.

– Стой тук – заръча ми Барбара. – Скоро ще се върна.

Излезе и затвори вратата.

Вкопчих се в ръкохватките на стола, за да не се плъзна на пода, и се взрях като хипнотизирана във виолетовите, зелените и яркосините пламъци на огъня.

Вратата се отвори и затвори отново. Пред камината застана гарван – висок и с пелерина с качулка, закрила лицето му. Той свали бавно качулката.

Бях сама с Козимо Руджиери.

Примигнах. Призракът на Руджиери не избледня. Изглеждаше по-възрастен, гъста черна брада покриваше сипаничавите му бузи. В оранжевото сияние на камината кожата му придобиваше дяволски оттенък.

Замаяна, затреперих на стола. Невъзможно бе той да е в стаята, разбира се. Монахините никога не биха го допуснали зад манастирските стени.

– Простете ми, ако ви уплаших, Катерина – заговори той. – Сестрите ми казаха, че сте много болна. Виждам, че не са ме излъгали.

Главата ми се люшна назад. Взрях се онемяла в него.

– Не ставайте. Не мърдайте. Не говорете – каза ми той.

Мантията му се плъзна от раменете и се свлече на пода. Дрехите, косата, очите му чернееха. По него нямаше никакъв цвят. Над сърцето му лежеше меден талисман с размерите на монета, очебийна магия. Той застана в средата на стаята, точно срещу стола ми. Обърна се към огъня, измъкна кама от колана си и притисна острието до устните си. Вдигна го нагоре с две ръце и насочи върха към невидимото небе.

Заприпява. Думите звучаха мелодично, но неумолимо и неразбираемо. Припявайки, той свали камата и докосна леко челото си с плоската ѝ страна, после талисмана над сърцето си, дясното и лявото си рамо. Целуна отново стоманата.

Пристъпи напред и застана на една ръка разстояние от камината. Разсече яростно въздуха, прониза го с камата и изкрещя властно. Очерта четири звезди във въздуха и ги огради с кръг.

Сгушена на стола, го наблюдавах като хипнотизирана. Замаяна от треската, си въобразявах, че виждам бледите, нажежени до бяло очертания на звездите и кръга.

Месер Козимо се върна в средата на стаята и разпери ръце подобно на живо разпятие. Извика няколко имена: Михаил, Гавраил, Рафаел.

Обърна се и коленичи до ръкохватката на стола ми.

– Сега сме в безопасност – изрече с мек глас.

– Не съм глупаво дете. Не се зальгвам с лъжи – възразих.

– Страхувате се от бъдещето. Страхувате се, че нямате сили да го преживеете. Да научим заедно какво предстои – наклони глава и ме погледна в очите. – Въпрос. Обобщете страховете си във въпрос.

– На кого ще го задам? – попитах неспокойно.

– На дух. Аз ще го избира, защото знам на кого да се доверя.

Кожата на ръцете ми настръхна.

– Имаш предвид демон.

Той не отрече. Продължи да се вира в мен.

– Не – поклатих глава. – Не искам да питате демони. Питайте Бог.

– Бог не разкрива бъдещето. Ангелите проговарят понякога, но са твърде бавни. Тази нощ не сме в състояние да чакаме. – Той се втрени в сенките, забулили западната стена. – Други обаче ще ни помогнат.

– Кой?

– Мъртвите.

Леля Клариса, понечих да кажа. В сърцето ми обаче се надигна неописуема болка –

страдание, толкова дълбоко погребано, че до този момент не подозирах за съществуването му.

– Мама... Искам да говоря с мама – промълвих.

Вълнението ми вдъхна сила. Изправих се до месер Козимо и се обърнах към западната стена срещу камината. Месер Козимо извади една стъкленица, отвори я, потопа върха на показалеца си в нея и очерта звезда върху челото ми.

Долових мирис на кръв и затворих замаяно очи. Бях отишла твърде далеч, отново се оставях на благоволенieto на злото.

– Има кръв – прошепнах и отворих очи да видя как ще ми отговори.

Очите на Руджиери бяха разширени и странни, сякаш духът му внезапно се е въззел, помогъщ от него самия.

– Всичко има цена – отвърна той и очерта звезда и върху своето чело, бележейки го с тъмнокафяво петно. После седна до писалището ми.

– Лист – нареди.

Извадих чист лист от чекмеджето и го оставих пред него. Преди да отдръпна ръка, той я улови и прободде средния ми пръст с камата.

Извиках.

– Тихо! – той стисна по-здраво ръката ми и изстиска голяма капка кръв върху листа. – Извинявайте – промърмори, щом ме пусна, и аз опрях до устните си наранения пръст. – Необходима е прясна кръв.

– Защо?

– Тя ще я надуши. Ще я привлече – обясни Руджиери.

Остави камата, затвори очи и задиша дълбоко. Главата му се люшна настрана.

– Мадлен – прошепна името на мама. – Мадлен... – Клепките му запърхаха. – Мадлен – простена шумно.

Тялото и ръцете му се вдървиха и загърчиха. След миг се отпусна и издаде пресеклива, несъзнателна въздишка.

Очевидно по чужда воля дясната му ръка улови несръчно перото и го потопа в мастилницата. Върхът на перото се поколеба над листа, а стисналата го ръка затрепери конвулсивно. После рязко се отпусна и започна да пише с невъзможна бързина.

Наблюдавах ококорена как буквите се ният върху листа. Почеркът несъмнено беше женски, езикът – френски, майчиният език на Мадлен.

Ma fille, m'amie, ma chere, je t'adore.

Дъще моя, скъпа, обична моя, обожавам те.

Очите ми се напълниха с безмълвни сълзи, избликнали чисти и горещи от рана, за чието съществуване не подозирах.

Жена, ала най-великата от семейството

Ще срещнеш своя благодетел

Въпрос

Перото се зарея над листа; ръката на Руджиери затрепери. Застина за миг и пак се втурна по хартията.

Въпрос

– Ще ме убият ли бунтовниците? – попитах. – Ще ме освободят ли някога?

След кратко колебание ръката се стрелна надолу и започна да пише.

Не се страхувай, скъпа моя, Силвестро ще се погрижи да те върне невредима.

Перото падна и остави тъмно петно върху хартията. Ръката на месер Козимо се отпусна безжизнено, а сетне се сви в юмрук.

– Какво още? – извиках отчаяно. – Няма ли друго...

Главата на месер Козимо се люшна върху рамото, после се изправи. Очите му се отвориха – празни и мътни. Проясниха се бавно и ме погледнаха:

– Отиде си.

– Извикайте я пак!

– Не – поклати глава той.

Втрених се в невъзможните думи върху хартията.

– Какво значат?

– Времето ще покаже. Мъртвите виждат всичко. Вчера, днес, утре за тях са едно и също – обясни Руджиери.

Вдишах листа от писалището и го притиснах до сърцето си.

Месер Козимо, бюрото, подът ненадейно се завъртяха. Залитнах. Стаята се наклони и аз пропаднах в мрака.

Събудих се в леглото. Сестра Николета седеше до мен, разтворила малък псалтир. През прозореца струеше светлина и се отразяваше ослепително в стъклата на очилата ѝ. Тя вдигна поглед от четивото и ми се усмихна топло.

– Сладко момиче, събуди се най-после! – Остави книгата и сложи хладна длан върху челото ми. – Треската отшумя, слава Богу! Как се чувстваш?

– Жадна – отговорих.

Обърна се с гръб към мен да ми сипе вода от каната върху масичката до леглото. Седнах в постелята и бързо се потупах по гърдите – последното място, където помнех, че е било писмото на мама. Пръстите ми обаче напипаха само копринената кесийка с Гарваното крило. Уплаших се. Дали посещението на Руджиери е било плод на трескав сън?

Подпрях се на длани. Те се плъзнаха назад и под възглавницата. Върховете на пръстите ми усетиха остър ръб на хартия.

Измъкнах припряно листа. Беше сгънат на две. Написаното беше отвътре и не го виждах, но познах голямото мастилено петно.

Ma fille, m'amie, ma chere je t'adore

Сестра Николета се обърна с чашата в ръка и аз пъхнах писмото под завивките.

– Гладна съм. Има ли нещо за ядене? – попитах.

Скрих писмото от мама под възглавницата си и всяка нощ заспивах с длан върху единствения спомен от нея – бунтовниците бяха взели всичко друго. То ме изпълваше с топлина, тъга и носталгия; то ме утешаваше повече от всякакъв талисман.

Коледа дойде и отмина. Настъпи новото лето Господне 1530. През февруари папа Климент короняса Карл Испански, император на Свещената Римска империя. Климент бе изпълнил своята част от сделката; оставаше Карл да върне Флоренция на Медичите.

През първите месеци от годината оръдията мълчаха. Императорският пълководец осъзна, че ще извоюва предимство не с удари по самата Флоренция, а по градовете, които я снабдяват с оръжия и храна. През лятото, предшествашо обсадата, нивите около Флоренция

бяха опожарени месеци преди да дадат плод, а добитъкът – избит до крак. За да се храни, Флоренция разчиташе на провизии, внасяни тайно от Волтера. Стоки, новини, подкрепления – всичко идваше от Волтера.

Когато времето се стопли, имперските войски атакуваха пъпната ни връв. Изпратихме гарнизон да защити посестримата ни – Волтера отблъсна първото нападение. Решил, че императорската армия е сразена, гарнизонният ни командир наруши заповедите на Генералния щаб и се върна у дома. Принцът на Оранж разбра и обсади града за втори път.

Бродирах, когато майка Джустина застана на прага на стаята за ръкоделие. По лицето ѝ се четеше безпокойство и тайна надежда.

– Волтера е паднала – съобщи тя.

Без помощта на французите и без възможност да се снабдяват с муниции, бунтовническите водачи се изправяха пред неизбежно поражение.

Слушах мрачния шепот на сестрите и мислех съсредоточено.

Косата ми се спускаше под хълбоците – мека, фина и с цвят на маслинова кора. Онзи ден бе събрана в широка мрежа, падаща тежко върху тила ми. Развързах мрежата и тръснах глава да освободя косите си. Взех ножицата и започнах да режа. Продължи дълго – ножицата беше пригодена за бродерия и отрязваше съвсем малки кичури. Оставях всяко снопче коса спретнато до краката си.

Смаяните сестри ме наблюдаваха мълчаливо; само майка Джустина разбра. Почака на прага и когато се подстригах, обяви кратко:

– Ще ти намеря расо.

Сложих расо, но не дадох обет. Бях измамница, но дори сестра Пипа не се оплака.

Междувременно гражданите се бяха отчаяли. Без хамбарите на Волтера нямаше жито; без улова на ловците от гората отвъд градските стени нямаше месо. Бедните пострадаха първи и най-тежко. Умираха от глад по улиците. Чумата върлуваше, принуждавайки майка Джустина да махне кошницата за подаяния и да прегради долната решетка.

През първия юлски ден получих последното писмо от месер Козимо.

"Известно време няма да пиша. Сутринта видях съседа, облегнат на предната врата със затворени очи, сякаш спи. Помислих, че е принадлежал от глад. За щастие забелязах подутините по врата му, преди да го приближа. Извиках на хората вътре, но не чух отговор.

Прибрах се веднага вкъщи и се изкъпах с лимонов сок и розова вода – лек, който горещо препоръчвам. За всеки случай изгори писмото и си измий ръцете.

Вярвам, че ще се срещнем отново."

Надвечер на дванайсети юли седях в трапезарията между Мадалена и сестра Николета. Както обикновено вечеряхме заедно и съблюдахме обета за мълчание, сърбайки министроне без месо и паста.

Върху източната стена на трапезарията фреска изобразяваше Тайната вечеря. Големият прозорец на съседната стена гледаше към вътрешния двор и манастирската порта с преградни решетки.

Над скапулария – работната престилка над монашеската роба – носех златен кръст, но под расото криех черния амулет на Руджиери. Бях проучила прилежно рождената си карта и

бях запомнила най-важните подробности, проследявайки разположението на планетите и звездите през дните и нощите. Марс, буйният червен воин, се срещаше със Сатурн, вестителя на смъртта и разрухата, и преминаваше през асцендента ми – Лъв, символ на властта. Такъв преход предвещава опасност и често – жесток край. А Сатурн, подмолен и мрачен, се бе настанил в Осмия ми дом – Дома на смъртта. Звездите ми вещаеха бедствена промяна, каквато надвисваше над Флоренция.

Тропането по манастирската порта не ме изненада. За миг всички жени в трапезарията застинаха и се вслушаха в ударите, кълтящи над изтъркания плочник.

Оставих лъжицата. Стените, предоставяли ми закрила две години и половина, сега бяха капан. Сkochих да побягна, ала знаех, че няма къде.

– Катерина! – проехтя предупредително гласът на майка Джустина. Погледнах я уплашено и тя ми нареди строго: – Отиди в параклиса!

Пред портата сестра Антония извика:

– Не може да влезете! Това е църковна обител!

Нещо издумка по портата – по-тежко и по-твърдо от човешки юмрук. Джустина скочи на крака.

– Върви в параклиса! – повтори тя и затича към Антония, развяла булото и широките си ръкави.

По средата на павирания двор извика на мъжете зад стената, ала гръмкият тропот заглуши думите ѝ.

Сестра Николета стана и ме улови за ръката.

– Хайде!

Поведе ме към вратата на трапезарията и внезапно се оказахме заобиколени от другите – Мадалена, сестра Рафаела, Барбара, сестра Антония и сестра Лусинда, всички вървахме заедно.

Лисабета и Пипа останаха до масата.

– Дойдоха за теб – отбеляза злорадо Пипа. – Дойдоха и Бог ще въздаде справедливост.

Другите ме обградиха закрилчески. Излязохме в коридора, подминахме свода към двора и монашеските килии.

Зад нас думкането стихна рязко. От двете страни на стената заговориха гласове – мъжки и на майка Джустина. Шумът заглъхна, щом се отдалечихме във вътрешността на манастира, пресякохме библиотеката и излязохме от другата страна на сградата. Отвън гинещият светлик обгаряше облаците в розови и коралови залези и отгънци на фона на сивкаво виолетовото небе.

Минахме по алеята и влязохме в параклиса. Свещите вече бяха запалени за вечерята. Благовонен тамян замрежваше въздуха. Сестрите ме заведоха до олтара и застанаха в полукръг пред мен. Коленичих разтреперана. Притисната под бремето на Сатурн, едва си поемах дъх. Посегнах към броеницата, повесена през колана ми, и зашепнах по памет, ала думите ми убягваха. Умът ми не беше при мънистата в ръката ми, а при черния камък над сърцето ми. Обръщах се не към Девата, а към Венера, не молах Иисус, а Юпитер.

Виковете на Джустина се провряха през отворените врати на параклиса.

– Светотатствате! Тя е дете, не е навредила никому...

По камъните затрополиха ботуши. Обърнах се и ги видях да влизат – мъже, които не сведоха глави и не се прекръстиха, сякаш не се намираха на свято място.

– Къде е тя? – попита един. – Къде е Катерина де Медичи?

Прекръстих се. Изправих се. Погледнах над раменете на сестрите към четиримата войници, въоръжени с дълги саби – все едно бяхме на бойното поле и предстоеше сражение.

Най-младият – с необуздани крайници и нерви – имаше грейнали и ококорени очи като моите. Вирна брадичка и улови дръжката на меча си.

– Отстъпете! – нареди на сестрите. – Отвеждаме я по заповед на Републиката!

Николета и другите не помръднаха. Тя застана пред мен, разперила ръце.

– Не докосвайте детето! – предупреди ги неумолимо.

– Отстъпи! – повтори заплашително младият войник.

Улових ръката на Николета.

– Послушай го.

Тя окаменя. Изопнат от напрежение, войникът замахна със сабята. Плоската страна на острието удари рамото на Николета и я събори на колене.

Със сестрите извикахме едновременно с Николета. Коленичих до нея. Онемяла, тя се задъхваше от болка, ала нямаше кръв; очилата ѝ си бяха на мястото.

По-опитните войници избутаха с лакти младежа, преди да нанесе нов удар.

– Не ни подтиквайте към жестокост в Божия дом! – каза един от тях.

Преди да довърши, влязоха още двама, следвани от тъмнокос мъж с посребрена брада и властно изражение. Бе дошъл да ме отведе на лобното ми място.

Със зачервени очи майка Джустина крачеше неотстъпчиво до него.

Посочих бялото си було и извисих глас – каменните стени го подеха и той отекна, ясен и звънлив, из параклиса.

– Кой неверник би дръзнал да влезе в светилище и да отвлече насила Божия невеста от обителта ѝ, обричайки я на гибел?

В очите на командира блеснаха шеговити искрици.

– Не бих дръзнал да сторя нито едното, нито другото – отвърна той толкова добросърдечно, че разсея вцепенението от страха. Жените, вдигнали възмутено ръце, бавно ги свалиха; войниците прибраха сабите в ножниците. – Дойдох само да ви заведа, дона Катерина, на по-безопасно място.

– Тук е безопасно! – възрази майка Джустина.

Командирът се обърна към нея и обясни вежливо:

– Безопасно за нейните интереси, майко, не за републиканските. Манастирът ви е свърталище на следовници на Медичите. – Погледна отново към мен. – Виждате, че сме достатъчно силни да ви отведем, херцогиньо. Искрено се надявам да не се стига дотам.

Гледах го дълго, после погалих с пръсти лицето на сестра Николета. Тя опря челото си в моето и се разплака.

– Недей – помолих я тихо и я целунах по бузата.

Кожата ѝ, мека като пудра и тънка като сухо листо, миришеше на горчиви сълзи.

Командирът ме помоли да сваля расото и да облека обикновена рокля, но аз отказах. Не ме помоли втори път. Бързината бе жизненоважна. Разбрах защо, когато за пръв път от две години и половина прекрачих отвъд стените на "Ле Мурате" и излязох на улицата.

Осем войници на коне обграждаха в полукръг манастирската порта. Четирима държаха факли; четирима размахваха саби срещу тълпа, три пъти по-многобройна от тях, а прииждаха още хора.

Когато с войниците минахме през портата, мъж от гъмжилото извика:

– Ето я!

Не виждах ясно човешкото море зад конниците – крак тук, ръка там, смъртно лице. В сумрака цветовете чезнеха в черно и сиво.

В средата на групата войници двама мъже държаха юздите на кон и магаре без ездачи. Щом ни забеляза, единият подаде поводите на втория и тръгна бързо към нас.

– Командире, не знам как се е разнесла мълвата... – подхвана извинително.

Тя е! Тя е!

Папската племенница!

Глезили са я в охолен манастир, докато ние сме гладували!

Лицето на командира се вкамени. Трепкаше само един мускул на бузата му. Погледна към войниците си и каза тихо:

– Избрах ви, защото смятах, че умеете да си държите езика зад зъбите. Ще науча кой се е разприказвал – не ме е грижа защо и как – и ще го обеса.

– Смърт на Медичите! – извика някаква жена.

Хвърлен камък тупна в кръга, образуван от войниците. Търкулна се и спря точно до крака ми.

– Копелдаци! Предатели!

– Дайте я на нас!

Командирът погледна към камъка, после вдигна глава и се обърна към адютанта си.

– Качвайте я! Да тръгваме, защото ще стане по-лошо.

Войниците се втурнаха към конете си. Адютантът – едър мъж с мрачно лице – ме хвана за лакътя, сякаш усмирява човек от простолюдието, и ме метна върху магарето. Животното се извърна обвинително към мен, разкривайки големи жълти зъби, захапали мундшука.

Командирът, вече яхнал бледосивия си жребец, застана до мен и даде знак на хората си да потеглят. От двете ни страни застана по един въоръжен войник. Пред нас и зад нас язدهа по трима.

Преди ездачите да се подредят, трима улични бандити се стрелнаха между телата на конете. Единият посегна към мен и върховете на пръстите му издраскаха крака ми. Извиках. Командирът изрева и се наведе към него толкова свирепо, че дрипавият младеж залитна назад и попадна под копитата на съседния кон.

– Смърт на Медичите! – изкрещя някой.

Войниците стегнаха редици около нас. Препуснахме по широката Виа Гибелина. Тълпата ни подгони, замеряйки ни с ругатни и камъни. Скоро ги надбягахме и свърнахме по по-тиха улица. Яздехме край манастирски стени, катедрали и богаташки къщи с тъмни прозорци, защото собствениците им бяха избягали, уплашени от обсадата.

Стискаха лъка на седлото и се друсаша върху магарето, вдървена от ужас. Днес бе твърде късно за публична екзекуция; сигурно щяха да почакаат до сутринта, освен ако не ми бяха отредили бърза и потайна смърт.

Улиците станаха по-тесни. Магазини и занаятчийници заеха мястото на внушителните имения.

Свърнахме по по-просторен път и шествието ни забави ход. Недалеч черни силуети препречваха улицата. Чакаха безмълвно в мрака.

– Проклятие! – изруга командирът. – Ако някой от вас е предателят, лично ще го изпратя в Ада! – обеща на войниците си.

– Смърт на Медичите! – долетя колеблив вик от тъмнината.

– Долу кълбата! – закрещя по-уверено тълпата.

Последва порой от камъни.

Зад мен командирът дръпна юздите на подплашения си кон и изрева:

– Съпровождаме затворничката по заповед на Републиката! Който ни попречи, е предател!

– Вие сте предатели – обади се женски глас.

Жената пристъпи в светлината на факлите – измършавяло привидение в мръсни дрипи. Прокъсаният корсет под изпъкналите ѝ ключици излагаше на показ едната ѝ гърда, от която хленчещо бебе отказваше да суче. Тя се взря в мен с очи като диви черни дупки.

– Кучка! Убиваш мен и детето ми! – изпищя тя. – Гладуваме заради твоите войници, а ти дебелееш! Ти трябва да умреш! Ти!

– Ти! – повтори тълпата. – Смърт на Медичите!

Двама младежи се отделиха от множеството и нападнаха войника вляво от мен. Единият го сграбчи за ботуша, пъхнат в стремето, и го дръпна надолу. Другият го удари с тояга. Войникът се свлече от седлото и се заборичка с първия младеж.

– Вземи му сабята! – провикна се някой и тълпата се втурна напред.

Командирът пролая заповед, дръпна юздата на коня си и застана плътно до мен. Падналият войник успя да измъкне сабята си и да задържи младежа на разстояние.

Просяк с прошарена коса се стрелна в светлината, сграбчи полата на расото ми и дръпна силно. Магарето изрева, а аз изпищях. Седлото ми се плъзна и светът се килна, сведен до животинска кожа, мечове и мръсни крайници.

Краката ми се заплетоха в стремената. Рамото ми се удари в кости и плът. Падайки, видях ухиленото лице на просяка и нащърбените му прогнили зъби като гнусни какавиди в разложена яма. Усетих ръцете му и изкрещях отново.

Внезапно той изчезна. Заритах да се освободя от стремената и силни ръце ме изправиха на крака. Дясната ръка на командира ме притискаше до него, лявата размахваше сабята. Просякът лежеше окървавен на плочника пред нас. Войниците ни заобиколиха и отблъснаха притихналата тълпа.

Командирът насочи върха на меча си към главата на просяка и изкрещя:

– Докосне ли я още някой, ще го убия! – Сниши глас. – Тя е безпомощно момиче.

Политическите интриганти определят съдбата ѝ, както и вашата, клети кучи синове!

Яхна сивия жребец и махна на адютанта си, който ме повдигна на седлото до себе си. Тръгнахме отново. Ръцете на командира, стиснали юздите, ме придържаха от двете страни, а инерцията ме тласкаше към гърдите му – топли и твърди.

От време на време долавях мирис на сурово място, престояло прекалено дълго на

слънце. Командирът извади памучна кърпа и ми я подаде.

– Закрий си носа и устата. В района има чума.

Сложих кърпата пред носа си и вдъхнах целебното ухание на розмарин.

– Още трепериш – отбеляза той. – Не се страхувай. Няма да позволя на уличната сган да те нарани.

Свалих кърпата.

– Страхувам се от друго.

Той се замисли. Накрая прошепна:

– Не знам какво да правим с теб. Ако зависеше от мен, щях да те освободя още сега.

Въпрос на време е.

Развълнувана, нетърпелива, аз се обърнах в седлото.

– Наистина ли смяташ, че ще ме освободят?

Мускулът на бузата му трепна отново.

– Жестока участ те сполетя, дете. Затворничка си ни от... колко? Три години? Провърви ли ти, ще ме надживееш, херцогиньо. Мен и всички клетници тук. – Той посочи с брадичка войниците около нас. – Приятелите ти вече са повече от нас.

Облъкна ме надежда.

– Не ме лъжи – укорих го.

Устните му се разтегнаха в цинична усмивка.

– Обзалагам се, че до два месеца везните ще се наклонят в твоя полза.

– Какъв е залогът? – попитах.

– Животът ми.

Тогава не разбрах добре отговора му, но се съгласих.

– Приемам.

– Добре – кимна той.

Облегнах се на него. С лъжа или не, бе успял да ме успокои.

– А за залога... – сетих се след малко, наблюдавайки магазините и стените, облени в жълтото сияние на факлите. – Ако изгубиш, чия глава ще падне? Как е името ти?

Досетих се как ще отговори още щом отвори уста.

– Силвестро. Силвестро Алдобрадини, скромен войник на Републиката.

Спомних си писмото от мама, пхнато под възглавницата в "Ле Мурате", изгубено завинаги.

Керванът ни не срещна повече препятствия и бързо стигнахме северния край на Сан Джовани. Свърнахме по тясната Виа Сан Гало и спряхме пред манастирската стена, зад която сестра Виолета чакаше да ме приеме.

Стоях пред манастира "Санта Катерина", където бях прекарала първите си месеци в плен. Месер Силвестро ме бе върнал невредима там.

Сестра Виолета се сбогува с месер Силвестро, затвори дървената врата и ме поздрави както преди – с показалец пред устните. Фенерът ѝ разкриваше какъв дан са взели изминалите три години – сега лицето ѝ изглеждаше още по-изпито. Игуменката се обърна и ме поведе нагоре към старата ми килия. Млада жена с бледозлатиста коса седеше върху сламеника. Когато светлината на фенера я озари, тя вдигна тънка ръка и присви очи. И нейното лице носеше отпечатъка на глада, но разцъфваше в женствена красота.

– Томаза? – попитах.

Позна ме и ахна. Прегърна ме, а сестра Виолета отново ни предупреди с жест да мълчим и изчезна в коридора.

Томаза наруши тишината още щом стъпките на сестра Виолета заглъхнаха.

– Катерина! – прошепна тя. – Защо те доведоха пак тук? Къде беше?

Погледнах мръсния сламеник, вдишах вонята на клоака и бавно седнах на ръба на леглото. В "Ле Мурате" сестра Николета сигурно плачеше. И на мен ми се плачеше. Поклатих глава с натежало сърце, безсилна да продумам.

Самотата обаче подтикваше Томаза да говори. Чумата отнесла повечето сестри и всички пансионерки, разказа ми тя, а обсадата изпразнила манастирските килери.

Цяла нощ будувах върху твърдия, грапав сламеник и слушах похъркването на Томаза. Неотклонно мислех за сестра Николета, за майка Джустина и за живота, който бях изгубила.

На сутринта научих новите условия на затворничеството ми – нямаше да работя, нямаше да се храня в трапезарията, нямаше да се моля в параклиса. Нямаше да напускам килията си.

Минаха две отчаяни седмици. В "Санта Катерина" нямаше книги, а молбите ми да кърпя, за да убивам времето, удариха на камък. Отслабнах от ежедневната порция рядка овесена каша. Единствената ми разтуха беше Томаза, когато се върнеше вечер.

Една гореща августовска сутрин оръдията пак забумтяха – толкова шумно, че подът трепереше под краката ми. Сестра Виолета, опулена от страх, дойде в коридора пред стаята ми да говори с монахинята, която ме пазеше. Няколко пъти погледна угрижено към мен и накрая пристъпи напред и затвори вратата. Ако имаше ключалка или резе, щеше да ги използва. От този момент нататък вратата остана затворена. Томаза не се върна, а аз прекарах нощта сама върху жулещата, вмирисана на кисело слама, мятайки се между надеждата и ужаса.

На другата сутрин отново ме събудиха оръдейни залпове. Врагът атакуваше безмилостно флорентинските стени. Монахинята, която пазеше пред вратата ми, не донесе храна. Когато се смрачи, сражението и топовните изстрели стихнаха.

На втория ден чувах само оръдията, по-близо отвсякога. На третата сутрин се събудих сред тишина. Станах и почуках на вратата. Никой не отговори. Стиснах дръжката и в същия миг заби камбана – не църковна, отмерваща часа или свикваща вярващите за молитва. Чувах се глухото, тъжно кънтене на Кравата – камбаната в кулата на Палацо дела Синьория призоваваше гражданството на големия площад.

Окрилена от радост, отворих широко вратата и зърнах как тъмничарката ми се отдалечава с бързи стъпки по коридора. Тръгнах след нея. Срегнахме и други сестри, втурнали се към оградения вътрешен двор. Оттам всички се изкачихме по стръмното стълбище, изсечено във външната стена на манастира. Проправих си път с лакти до полегатия

покрив, шеметно открит към небето и града. Замаяна от усещането за свобода, разперих голи ръце под ласкавия вятър. Пред мен се ширеше Флоренция. Отвъд стените ѝ се стелеха заоблени хълмове, някога зелени, а сега тъмнокафяви, изорани от вражеските ботуши и артилерийските колела.

По градските покриви се събираха хора. Някои сочеха на юг, отвъд реката, към крепостните стени и най-древната порта – Порта Романа. Пред нея се развяваха огромни бели флагове и бавно я приближаваха. Не след дълго щяха да преминат отвъд, където ги очакваха враговете.

Улиците гъмжаха от хора; до мен монахините ридаеха. Сърцата им бяха разбити, но моето се носеше по вятъра, волно като знамената.

Сломена, сестра Виолета се свлече на колене, вперила очи в диплещите се бели вестители на гибелта.

– Сестра Виолета – повиках я.

Тя се обърна към мен с празен поглед. Раздвижи устни, но едва след миг успя да изрече:

– Помни ме с добро, Катерина.

– Ако ми кажеш как да стигна до светата обител "Ле Мурате".

Тя се намръщи и едва сега забеляза сплъстената ми плитка, мръсната нощница без ръкави и кесийката от черна коприна, прозираща под излинелия памук.

– Не бива да излизаш на улицата. Дори не си облечена. Има войници. Не е безопасно – предупреди ме тя.

Засмях се – забравен звук. Бях смела, решителна. Марс вече не ме управляваше; сега над мен властваше щастливият Юпитер.

– Ще тръгна със или без твоята помощ.

Тя ми обясни. На юг и на изток, по Виа Гуелфа, край катедралата "Санта Мария дел Фиоре" и по Виа Гибелина.

Слязох бързо по стълбите, претичах през вътрешния двор, отместих резето на дебелата манастирска порта и излязох на Виа Сан Гало.

Беше рано, но горещо. Паветата сгряваха босите ми стъпала. Шум огласяше улицата – глухото биене на Кравата, тропот на копита, боботене на развълнувани гласове. Очаквах жителите на Флоренция да са залостени в домовете си, скрити от страховитата армия, плякосала Рим. Хората обаче се стичаха навън. Жалкият им вид помрачи шеметната ми храброст. Провирах се между добре облечени търговци и изпосталели бедняци с деца, чиито кореми бяха подути от глад. Някои вървяха като мен към биещата Крава на Пиаца дела Синьория, ала повечето се движеха на юг по Виа Ларга – към южната порта и императорската армия. Към храната.

Републиканските войници се движеха срещу тълпата – някои пеша, други на коне. Никой не погледна към мен. Свели глави, впили очи в земята, те вървяха изморено към домовете си да чакат победителите и сигурната смърт.

Тичах незабелязана, пот струеше по слепоочията ми, нежните ми ходила се разраняваха. Реката от хора се носеше все по-бързо и по-бързо.

– Отвориха портите! Влизат! – проехтя вик.

Обърнах се и видях месер Силвестро да се движи в обратната посока. Яздеше много бавно, прегърбен върху седлото. Голата му глава бе сведена. Чул крясъка, той повдигна брадичка да признае неизбежното и пак я оброни.

Случайност, биха го нарекли някои, или късмет. Ала беше Юпитер, досегнал ни с

благоволението си, пресякъл пътищата ни.

Хукнах към него. Изтощеният му кон не ми обърна никакво внимание.

– Месер Силвестро! Месер Силвестро! – извиках тържествуващо.

Той не ме чу. Пресегнах се и докоснах ботуша му, пъхнат в стремето. Той се сепна и ми се намръщи, готов да нахока бездомното хлапе, дръзнало да го обезпокои. После се стъписа и ме погледна по-съсредоточено.

– Херцогиньо! – удиви се той. – Как е възможно.

Без много-много да му мисли, протегна ръце, аз ги улових и той ме вдигна върху седлото.

Обърнах се към него.

– Помниш ли облога ни?

Поклати леко глава.

– Нима си забравил? – смъмрих го. – Заложил главата си! – Добавих, забелязала объркания му поглед. – Каза, че след два месеца съдбата ще ми се усмихне. Два месеца, а минаха само три седмици, откакто се срещнахме!

Лицето му се отпусна в бегла, тъжна усмивка.

– Спомних си – кимна тежко. – Изгубих, предполагам, понеже минаха само три седмици, а не осем.

– Точно обратното! – възразих. – Спечели! Само ме заведи в манастира "Ле Мурате" и ще си вземеш заслуженото!

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

РИМ

Септември 1530 – октомври 1533

Спазих облога с месер Силвестро. Другарите му загинаха на гилотината или на бесилото; той щеше да сподели ориста им, ако не бях написала писмо на папата. Смекчиха присъдата му на заточение.

Портата на "Ле Мурате" се отвори и аз влетях в разтворените обятия на сестра Николета. Прегърнахме се крепко и аз се засмях, забелязала езерцата от сълзи, събрали се по стъклата на очилата ѝ. След два часа римски легати ни донесоха дарове – сирене, сладкиши, агнета, прасета, гълъби и най-изтънченото вино, което бях вкусвала. Докато градът оплакваше поражението, хората в "Ле Мурате" празнуваха завръщането ми с пиршество.

За щастие победителите на Флоренция не бяха варварските, гневни войници, опустошили Рим. Окупацията протичаше дисциплинирано. Императорският командир, донесъл поздравления от папата и император Карл, целуна ръката ми и ме наричаше "херцогиня".

На четвъртата сутрин след капитулацията на републиканците пристигна карета да ме отведе в семейната вила на клана Строчи. В преддверието ме чакаха двамина. Първият, Филипо Строчи – сивокос, с хлътнали скули – ме прегърна по-въодушевлено от всякога. Имаше причина да се радва – Флоренция и Рим тепърва щяха да се възстановяват, а Филипо, сродник по съпружеска линия с папата, banker и кредитор, щеше да забогатее неимоверно.

Вторият беше млад, нисък, широкоплещест и с ослепителна усмивка. Познах го едва когато извика с глас, пресекващ от чувства.

– Катерина! Мислех, че никога вече няма да те видя!

Занемях. Прегърнах крепко Пиеро. Не исках да го пусна. Щом седнахме, той придърпа стола си до моя и улови ръката ми.

Радостта ми от победата на Империята бе помрачена от вестта, че се налага да напусна "Ле Мурате". Успокоявах се обаче с мисълта, че скоро ще се върна в Палацо Медичи със свако Филипо и Пиеро.

– Херцогиньо, Негово Светейшество ти изпрати подаръци – каза Филипо.

Донесе ги – яркосиня копринена рокля и перлена огърлица, от която висеше диамант с големината на грахово зърно.

– Ще ги слагам за общите ни вечери в Палацо Медичи! – възкликнах доволно.

– Папа Климент иска да носиш роклята и накита, когато отидеш при него в Рим – Филипо прочисти гърло. – Негово Светейшество настоява наследниците да останат в Рим, докато са готови да управляват.

Плаках, разбира се. Наложих се да ме отскубнат от Пиеро, когато се прегръцахме за сбогом.

Върнах се в "Ле Мурате", потънала в скръб. Пиших пламенни писма на Климент; умолявах го да остана във Флоренция. Нищо не помогна. В края на месеца бях принудена да се простя със сестра Николета, с майка Джустина и с обичния ми Пиеро.

Осиротях отново.

Рим е разположен върху седем хълма. След като часове наред пред очите ми се стелеше хълмиста зелена равнина, зърнах първия – Квиринал, от прозореца на каретата, която возеше свако Филипо, Джиневра и мен. Филипо посочи дълга редица изронени, неугледни тухли, на места рухнали от старост и обрасли със зеленина.

– Стената на Аврелиан – обясни разгорещено той. – На почти хиляда и триста години.

Стигнахме бързо стената и минахме под нова арка – Порта дел Пополо. Отвъд нея градът се простираше до хоризонта, изпъстрен с камбанарии и църковни куполи, издигащи се над плоските покриви на вилите; белият мрамор сияеше под горещото септемврийско слънце. Рим бе по-голям от Флоренция, по-голям, отколкото си го представях: Прекосявахме неугледни квартали, минавахме край магазини, скромни къщи и открити пазари. Бедните се движеха пеш, търговците – на коне, богатите – с карети, в повечето от които пътуваха кардинали. Макар и оживени, улиците не бяха многолюдни – три години след плякосването една трета от сградите пустееха. Рим все още ближеше раните си, нанесени от императорските войски.

Навлязохме в по-богати квартали и свидетелствата за опустошението станаха по-очевидни. Пищните вили на кардиналите и най-влиятелните римски семейства бяха най-пострадали – корнизите и каменните изваяния, красящи фронтоните и кулите, бяха изпочупени, дървените порти – нацепени и обгорели. Статуите на боговете бяха без крайници, носове, гърди. Над входа на една катедрала безглава Дева прегръщаше невръстния Иисус.

Навсякъде отекваше дрънчене на чукове; дървено скеле опасваше фасадата на всяка втора сграда. В занаятчийниците се тълпяха пазарящи се клиенти, чираци шлифоваха скъпоценни камъни, скулптори дялаха грамадни мраморни късове.

Най-после каретата забави ход и свако Филипо посочи:

– Пиаца Навона, построена върху руините от арената на император Домициан.

Не бях виждала по-обширен площад, достатъчно голям да побере дванайсет карети една до друга. Край него се редяха пищни новопостроени вили.

Филипо показва една сграда в далечния край на площада и гордо обяви:

– Римският дворец на Медичите, издигнат над Баните на Нерон.

Новото имение с бледи стени, облицовани с мрамор, съблюдаваше популярния класически стил – правоъгълно, триетажно, с плосък покрив. Каретата изтрополи по дългата лъкатушеща алея и спря. Кочияшът скочи на земята да почука на предната врата. Вместо очаквания прислужник, на прага се появи благородничка – моята пралеля Лукреция де Медичи, дъщеря на Лоренцо Великолепни и сестра на покойния папа Льв Х. Съпругът ѝ, Якопо Салвиати, наскоро бе назначен за посланик на Флоренция в Рим. Елегантна, стройна и с леко приведени рамене, тя носеше копринена рокля на черни и сребристи райета, подхождаща съвършено на кадифената ѝ шапка и на косата ѝ.

Когато слязох от каретата с помощта на свако Филипо, тя се усмихна и извика:

– Цяла сутрин те чакам! Чудесно е най-сетне да те видя, херцогиньо!

Леля Лукреция ни поведе с Джиневра към новите ми покои. Спалнята ми в "Ле Мурате" бе започнала да ми се струва олицетворение на лукса; сега влязох в слънчево преддверие с шест стола, тапицирани в кадифе, с персийски килим, висока маса и голямо писалище от черешово дърво. Картини покриваха мраморните стени – сцена от Благовещение, портрет на Лоренцо като млад мъж и портрет на мама – пленителна девойка с тъмни очи и коса. Лукреция бе извадила картината от хранилището в моя чест.

Обясни ми, че прачичо ми Якопо разговаря в момента с Негово Светейшество, за да уговори кога да се срещнем. Остави ме в компанията на една шивачка, която ми взе мерки за няколко изящни рокли.

Преди вечеря дойде личната придворна дама на Лукреция. С помощта на Джиневра тя

ме облече в дамска рокля от нарцисово жълт брокат. Плисета от чиста коприна, по-фина от паяжина, се разтваряха като ветрило от ръба на деколтето по врата ми. Пригладиха косата ми назад с лента от кафяво кадифе, обшито с перли.

Смутена във великолепното си одеяние, аз я последвах надолу към семейната трапезария. Пред входа ѝ ме поздравиха леля Лукреция и чичо Якопо – властен мъж с олисяло теме. Въведоха ме в залата и аз заех мястото си до дългата, блеснала маса. Озовах се лице в лице със седналите срещу мен Иполито и Сандро.

Знаех, че са тук, разбира се, но не си позволявах да мисля за срещата – да ги погледна в очите ми се струваше твърде ужасно. Не бих им простила, ала сега те бяха единствените ми близки сродници.

Деветнайсетгодишният Сандро приличаше повече от всякога на африканската си майка – върху гладко избръснатото лице изпъкваха гъстите му черни вежди и големите черни очи, оброчени от тъмни сенки. Носеше провиснала старомодна туника като градски старейшина.

– Братовчедке – поздрави ме официално той и ми се поклони от другия край на масата, докато Иполито тръгна с широка усмивка към мен.

Под привлекателно извития нос мустаците и брадата на Иполито бяха синкавочерни и гъсти, дълги мигли замрежваха големите му тъмнокафяви очи. Облечен в прилепнала туника, открояваща широките рамене и тънкия му кръст, той изглеждаше красив както винаги.

– Катерина, сладка братовчедке! – възкликна той. Диамантът на лявото му ухо просия. – Колко ми липсваше!

Протегна ръце към мен. В ума ми изникна споменът за леля Клариса, вторачена с ужас в купчината захвърлени гамаши и туники. Вдигнах ръка да му попреча да ме докосне, но той се наведе и я целуна.

– Херцогинята е изморена – обяви на висок глас Лукреция. – Радва се да види и двама ви, но е преживяла тежко изпитание. Не бива да я преуморяваме. Седни, месер Иполито.

Всички седнахме. Храната беше изтънчена, ала при вида ѝ ми се повдигаше. Успях някак да сложа малка хапка в устата си и да я сдъвча, но ми се доплака, докато я преглъщах.

Водехме вежлив разговор, поддържан умело от дона Лукреция и месер Якопо. Той ме попита дали ми харесва Рим. Смотолевих няколко думи в отговор. Дона Лукреция се осведоми любезно как напредва обучението на братовчедите ми. Иполито отговори пръв. Настана затишие, през което усещах очите му, впити в мен.

– Всички се ужасихме, разбира се, когато научихме, че бунтовниците са те пленили – наруши мълчанието с тих глас той.

Отблъснах стола назад и избягах от масата. През френските прозорци излязох на балкона с изглед към града – хиляди светлинки мъждукаха в мрака. Свих се в най-отдалечения ъгъл и затворих очи. Току-що преглътнатият залък се надигна в гърлото ми. Прииска ми се да го повърна, да повърна последните три години.

Чух стъпки и видях силуета на Иполито, озарен от светлината в трапезарията.

– Катерина... – той коленичи до мен. – Мразиш ме, нали?

– Махай се – гласът ми прозвуча грозно, неприязнено. – Махай се и не ме заговаряй повече.

Въздъхна от тъжно по-тъжно.

– Клетата братовчедка... Сигурно ти е било ужасно тежко.

– Безмалко да ни убият – отроних горчиво.

– Мислиш ли, че съвестта не ме измъчва? – разгорещи се той. – Постави се на моето място. Канех се да предприема крайно опасно бягство, рискувах живота си. Не те предупредих от страх да не те изложат на опасност. Облякохме се като разбойници. Съучастниците ни бяха крадци и убийци. Ние самите не се чувствахме сигурни сред тях. Какво ли биха сторили на едно малко момиче?

– Скъсаха роклята ѝ, когато се катерехме по стената, за да избягаме – просъсках. – Загубата на Флоренция сломи сърцето ѝ. Съсипа я и тя умря.

Лицето му, тъмнеещо в мрака, се разкриви печално.

– И аз бях сломен, задето ви оставям. Мислех, че бунтовниците с право ще набедят нас, ще ни преследват и ще пуснат на свобода вас двете. Мислех, че те защитавам, като те държа в неведение. После разбрах, че си пленена. А когато Клариса почина...

Извърна безпомощно лице.

Ръката ми изненадващо се протегна към него. Щом той се обърна отново към мен обаче, я отдръпнах колебливо.

– Сладка малка братовчедке, надявам се след време да ми простиш.

В крайна сметка Иполито ме убеди да се върна в трапезарията. Вечерята продължи вяло. После се качих в стаята си, объркана, но и облекчена от лекотата, с която Иполито ме бе придумал да се върна. Същата нощ, докато се борех да заспя в удобното ново легло, а Джиневра похъркваше доволно в преддверието, си спомних с какво съжаление и тъга бе заговорил Иполито за Клариса и се запитах какво щеше да последва, ако не бях отдръпнала ръка.

На другата сутрин, облечена в даровете на Климент – синята рокля и огърлицата с диаманта – се качих в позлатена карета с Филипо, Лукреция и Якопо. Изтрополихме по Понте Сант Анджело – моста, който носи името на Архангел Михаил, чиято статуя се възправя върху крепостта "Сант Анджело", разперила огромни криле над ранения град.

Мостът се издига над река Тибър, разделяща папската обител от другата част на града. От множеството търговски кораби по реката – хиляди платна, толкова близо едно до друго, че приличаха на един-единствен чудовищен кораб – почти не виждах разкаляната, зловонна вода.

Мостът "Сант Анджело" ни отведе до площада "Свети Петър" – кръг, опасан от масивни каменни колони. В далечния му край се намираше новата базилика "Свети Петър". Издигната във формата на римски кръст, тя се извисяваше над заобикалящите я колони. Просящите и поклонниците, монасите и кардиналите по широките ѝ мраморни стъпала изглеждаха дребни като мравки. До стените на базиликата също се издигаше дървено скеле – ремонтираха и нея, защото бе служила за конюшня на лутеранските нашественици.

Каретата ни спря пред северната стена на базиликата, Филипо, Лукреция и аз тръгнахме след месер Якопо през галерии и вътрешни дворове с фонтани към Папския дворец, охраняван от прочутата швейцарска гвардия с униформи на широки жълти и сини ивици и плюмажи в червеното на Медичите върху шлемовете. Когато императорските войници нахлули на площад "Свети Петър", принуждавайки папа Климент да избяга, за да си спаси живота, швейцарските стражи загинали почти до крак, за да го защитят.

Стражите познаваха добре месер Якопо и се разделиха с маршова стъпка, за да ни пуснат да влезем. Леля Лукреция ми сочеше забележителностите, докато изкачвахме внушителното мраморно стълбище редом със свещеници, епископи и кардинали. На втората площадка две затворени врати бяха преградени с верига – обвеяните с мрачна слава покои на

Борджиите, запечатани след смъртта на престъпния кардинал Родриго, по-известен на света като папа Александър VI.

Скоро спряхме пред Стаите на Рафаело точно над покоите на Борджиите – наречени така в чест на художника, украсил стените им. В една ниша зад вратата костелив белокоос кардинал слушаше, сбърчил съсредоточено чело, настойчивия шепот на вдовица. Месер Якопо прочисти деликатно гърло. Старият кардинал му се усмихна и попита нетърпеливо.

– Доведе ли я, братовчеде?

– Да – кимна месер Якопо.

– Херцогиньо – поклони се вдървено старецът. – Джовани Родолфо Салвиати на вашите услуги. Добре дошли в града ни.

Благодарих му и той закрета да съобщи за пристигането ни. Не след дълго кардинал Салвиати се върна и с изкривен показалец ни даде знак да се приближим. Минахме през преддверие, покрито открай докрай със стенописи, които не успях да разгледам наведнъж.

Вратата към съседното помещение зееше широко отворена. Кардиналът спря пред прага.

– Ваше Светейшество? Херцогинята на Урбино, Катерина де Медичи.

Влязох в истинско произведение на изкуството. Мраморна мозайка, подредена в различни геометрични фигури, покриваше пода, а стените...

Стените... Върху трите бяха изрисувани шедьоври, обрамчени от златни кантове и мраморни люнети. Изящно резбована библиотека със стотици книги и безброй свитъци, пожълтели от вековете, покриваше четвъртата от пода до тавана. Таванът представляваше калейдоскоп от мраморна мозайка и нарисувани алегорични фигури, богове и светци с ореоли. В средата имаше малък купол, където четири закръглени херувимчета държаха златно аления щит с папската тиара и ключове.

Бях отрасла в Палацо Медичи, заобиколена от майсторски творения на Мазачо, Гоцоли, Ботичели, но фреската върху стената във флорентинския параклис, изрисувана над ламперия от тъмно дърво, за да изпъква по-ясно, излъчваше самотна красота. В Рим нямаше ламперия, нямаше място дори колкото нокът без смайващ рисунък. Над всяка врата, над всеки прозорец, във всеки ъгъл бе изрисуван величествен шедьовър.

Озъртах се зашеметена. Лукреция ме дръпна за ръкава, за да се опомня. Зад изящно махагоново писалище седеше сродникът ми папа Климент, с кръщелно име Джулио де Медичи. Фамилията му бе купила кардиналския сан, а после и папския, макар никога да не бе ръкополаган за свещеник. В дясната си ръка папата стискаше перо, а с лявата държеше документ на три педи от присвитите си очи.

След опустошението на Рим Климент, по подобие на скърбящите древни пророци, спрял да подстригва брадата и косата си. Твърдата му брада стигаше до гърдите, а чупливата му, посребряла коса се стелеше под раменете. Червената му копринена роба не беше по-пищна от кардиналските; единствено бялата сатенена шапчица върху темето подсказваше статута му. В очите му се четеше неизразима умора, изтощение, породено от дълбока печал.

Свако Филипо се прокашля, Климент вдигна глава и погледна към мен. Тъжните му очи тутакси грейнаха.

– Малката ми херцогиня! Дойде най-сетне! – Пусна перото и листа и разпери ръце. – Ела да целунеш стария си чичо! От години чакам този момент!

Старателно подготвена от дона Лукреция, аз пристъпих напред и посегнах към ръката му. Той разбра намерението ми и застана неподвижно, за да целуна рубинения пръстен на Свети Петър. Когато коленичих да целуна стъпалата му обаче, той се наведе и ме изправи

решително.

– Предпочетох да те приема тук, а не на публично място, за да си спестим формалностите. С теб преживяхме достатъчно ужаси. Сега не съм папа, а ти не си херцогиня. Аз съм чичо, а ти племенница, срещнали се след дълга скръб. Целуни ме по бузата, скъпо момиче.

Целунах го и той ме улови за ръка. Когато се отдръпнах, сълзи напълниха очите му.

– Бог най-сетне се смили над нас – въздъхна той. – Изгубих броя на безсънните нощи, когато будувах, измъчван от мисълта, че си в ръцете на бунтовниците. Не те забравих дори за ден. Не спрях да се моля за теб. Наричай ме чичо и винаги ме приемай като сродник. Ще се погрижа да управляваш Флоренция.

Погледна ме с очакване. Развълнувана, съумях само да промълвя:

– Благодаря, чичо.

Усмихна ми се, стисна ръката ми и я пусна.

– Носиш даровете ми – отбеляза той. – Цветът и огърлицата ти подхождат. – Не каза, че съм красива; щеше да излъже. Бях достатъчно голяма да заставам пред огледалото и да видя, че съм невзрачна.

– Дона Лукреция, намерихте ли ѝ учители, както настоях? – попита Климент.

– Да, Ваше Светейшество.

– Добре. – Той ми намигна. – Племенницата ми трябва да научи отлично латински и гръцки, за да не се възмушават кардиналите.

– Знам латински много добре, Ваше Светейшество. Уча го отдавна. Владее донякъде и гръцки – обясних.

– Нима? – Той повдигна скептично вежди. – Преведи тогава следното: „*Assiduus usus unius rei deditus et...*”

Довърших вместо него:

– *Et ingenium et artem saepe vincit. Ciceron.* Търпеливото изучаване на един предмет шлифова ума и таланта, е казал Цицерон.

– Браво! – засмя се той.

– Ако Ваше Светейшество не възразява, бих продължила да изучавам гръцки. И математика – добавих плахо.

– Математика ли? – той повдигна изненадано вежди. – Не умееш ли да смяташ, момиче?

– Умея – отвърнах, – ала бих желала да изучавам геометрия, тригонометрия и алгебра под ръководството на вещ учител.

– Моля за извинение от нейно име – намеси се бързо Лукреция. – Монахините споменаха, че обичала да изчислява движението на планетите – неуместно занимание за млада благородничка.

Климент не погледна към нея. Изучаваше ме с присвити очи.

– Значи си наследила способността на Медичите да боравят с цифри – констатира най-сетне той. – От теб би излязъл добър банкиер.

Лукреция и Якопо се засмяха любезно. Климент не откъсваше очи от мен.

– Дона Лукреция, изпълнете желанието ѝ. Нека учи, каквото ѝ е присърце. Умна е, но според мен е доста мекосърдечна. А вие, месер Якопо, говорете често с нея. Образовайте я в изкуството на дипломатията. Необходимо ѝ е, за да управлява.

Стана и въпреки възраженията на помощниците си колко неотложни задачи го очакват, ме улови за ръката и ме разведе из Стаите на Рафаело. Спираше да ми обясни всяка творба,

предизвикала любопитството ми, а в Стаята на "Пожара в Борго" ми посочи изображенията на прачичо ми Лъв Х.

Климент ми разказваше печално за самотата, на която го обрича санът му. Сподели колко копнее за съпруга и семейство. Призна тъжно, че няма да създаде дете, и иска да му бъде като дъщеря, а той за мен – бащата, когото не. Познавам. С пресеклив глас отбеляза, че времето ни заедно ще бъде кратко. Твърде скоро родният ми град ще е готов да приветства мен и съпруга ми като законни управници. Той, Климент, можел само да се надява да го запомня с добро и някой ден да му позволя да се любува на децата ми като горд дядо – на внучетата си.

Говореше витиевато, изразително и аз се трогнах и се надигнах на пръсти да го целуна по брадатата буза. Аз, мекосърдечното дете, му бях повярвала.

Същата вечер поканиха в двореца подбрани гости да отпразнуват пристигането ми. Дона Лукреция се погрижи да не подмине нито един представител на най-влиятелните фамилии в града – Орсини, Фарнезе, Деле Ровере, Риарио.

Усмивах се много, докато ме представяха на десетки римски знаменитости. Свако Филипо, готов да отпътува на другата сутрин, познаваше отлично всички и явно плуваше в свои води в римското общество. Сандро се държеше с гостите далеч не толкова сковано колкото предишната вечер. Усмиваше се и дори демонстрираше известно остроумие.

Когато ни настаниха на трапезата и сипаха виното, мястото на Иполито остана празно. Разочаровах се – исках да му кажа, че съм решила да му простя. А и се надявах в сивата рокля да изглеждам привлекателна.

Сервираха вечерята. Негово Светейшество бе изпратил дузина прасенца-сукалчета и буре с най-доброто му вино. Отначало се притеснявах, но скоро се увлякох в разговор с френския посланик, който похвали нещастните ми усилия да говоря на родния му език, и с дъщерята на Лукреция – Мария, изящна жена. Наслаждавах се на хората, на храната, на виното и забравих Иполито, докато не го зърнах на прага.

Носеше жакет от яркосиньо кадифе, разкопчал перленото копче на яката. Късата му черна коса стърчеше в безпорядък. Разговорите стихнаха, защото и другите го забелязаха.

– Поднасям извинения на сътрапезниците – поклони се елегантно той. – И на скъпата ни домакиня дона Лукреция. Изгубих представа за времето.

Седна бързо до масата, точно срещу Сандро и на известно разстояние от мен. Разговорите продължиха и аз насочих вниманието си към чинията и френския посланик.

След пет минути чух вик. Иполито скочи рязко на крака и събори бокала си; гранатово петно растеше върху покривката, но той сякаш не го забелязваше.

– Кучи син! – изкрещя остро и впи див поглед в Сандро. – Отлично знаеш за какво говоря. Защо не им обясниш?

Седнал срещу него, братовчедът му се вкамени.

– Седни, Лито.

Ръката на Иполито описа дъга във въздуха, сочейки гостите.

– Признай си, Сандро. Кажи им колко си амбициозен, но криеш ламтежите си от малодушие.

Месер Якопо стана и с авторитетен тон нареди:

– Седни, месер Иполито.

Тялото на Иполито се изопна като струна от усилието да побере кипналата омраза.

– Ще седна, когато Сандро изрече на всеослушание истината – заяви той. – Кажи ни, скъпи братовчедо. Кажи ни на какво си готов, за да ме очерниш.

Пресегна се над масата, събаряйки подноси и купи. Сграбчи яката на туниката на Сандро и едва не катурна един запален свещник.

Свако Филипо мигом застана до него.

– Опомни се! – застави го той.

Улови го за лакътя и го дръпна назад. Иполито се отскубна от пръстите му, яростно оголил зъби. Помислих, че ще удари Филипо, ала гневът му внезапно се превърна в мрачно вцепенение и той излезе от стаята.

Без да се отделя от мястото си, Сандро го проследи с непроницаем поглед. Вечерята продължи. Отначало гостите изглеждаха притихнали, но бързо възвърнаха предишното си оживление.

След часове, сита и доволна от ведрите разговори, се заизкачвах по стълбището към покоите си. Джиневра бе забравила да прибере някои неща на свако Филипо, който щеше да замине рано, но ми обеща да дойде да ме съблече. Не познавах разположението на стаята и за да ме улеснят, бяха запалили стенен свещник в коридора, който забулваше в непроницаема сянка нишата точно до вратата ми. От нея излезе фигура и пристъпи на светло.

Веднага познах Иполито. Ако аз самата не бях попрекалила с виното, щях да забележа колко червени са очите му, как завалва думите и как се олюлява. Пръстите му бяха сплетени разкаяно пред сърцето.

– Катерина, дойдох да се извиня за поведението си на вечеря.

– Не е необходимо да се извиняваш на мен – отвърнах добронамерено. – От дона Лукреция обаче непременно поискай прошка.

Той се усмихна тъжно.

– Тя ще ми прости само ако до края на живота си ѝ играя по свирката.

– Защо си толкова разгневен на Сандро?

Побутна ме към вратата, за да влезем в предверието. Поколебах се. Джиневра щеше да се върне всеки момент, а видеше ли ме сама в стаята с мъж – братовчед или не – щеше да помисли, че се държа неблагоприятно.

– Не тук – просъсках му, но той сложи показалец пред устните си и ме дръпна вътре.

Спалнята отвъд тъмнееше, но лампата върху писалището в предверието светеше. Иполито пристъпи съзаклятнически близо и улови ръцете ми. Не понечих да се отскубна, както изискваше благоприличието. Бях замаяна от виното и от присъствието му.

– Защо се разгневи толкова? – прошепнах.

Тялото му се напрегна.

– Кучият син Сандро ме клевети пред Негово Светейшество. А Негово Светейшество му вярва.

– Какви клевети?

Той присви устни.

– Сандро иска да убеди Негово Светейшество, че съм пияница, женкар и немарлив в учението. – Засмя се глухо, горчиво. – И аз, глупакът, се напивам от яд!

– Защо Сандро говори такива неща?

– Защото завижда – отсече Иполито. – Искан да настрои Климент срещу мен. Искан да управлява сам. – Лицето му стана още по-мрачно. – Дръзне ли да злослови и срещу теб пред Климент, ще... – Стисна по-здраво ръцете ми. – Пленничеството не те е ожесточило, Катерина. Имаш същото милозливо сърце.

Той замълча и се втренчи в очите ми. В неговите зърнах искрите, озарили погледа на леля Клариса, когато целуна Леда за сбогом.

– Затова те обичам – прошепна Иполито. – Защото не си като него. Имаш брилянтен ум, ала си чистосърдечна. – Сведе лице. – Ще ми бъдеш ли предана, Катерина? Ще ме обичаш ли?

– Разбира се. – Не знаех какво друго да кажа.

Притисна бедра в моите. Беше висок, темето ми едва стигаше до ямката под врата му. Той плъзна длан по рамото ми и я пхна под корсета; другата обви тила ми.

Мина ми през ум да побягна, но ръката му върху голата ми плът ме опияняваше. Облегнах се на нея и му позволих да ме целуне. Разгорещихме се. Прегърнах го инстинктивно. Той целуна ушите и затворените ми клепки, после раздели устните ми с език. Имаше вкус на папско вино.

– Катерина – въздъхна той.

Чух стъпките на Джиневра по стълбищната площадка и се отдръпнах от него. Той се измъкна от предверието точно навреме, та да не го забележи.

Измина стремителна година, изпълнена с пиршества и балове. Бях убедена, че ще се омъжа за Иполито и ще се върна във Флоренция. Всеки ден заприличвах все повече на зряла жена; всеки ден Иполито печелеше сърцето ми малко по малко, с комплименти и нежни погледи. За рождения ден ми подари обеци – диаманти във формата на сълзи.

– Да подчертават красивата ти шия – каза ми.

Нямах красиво лице, но той намираше други качества, които да хвали честно – стройния ми врат, дребните стъпала, изящните ръце.

Дона Лукреция се намръщи – подаръкът подобаваше на възлюбена или на годеница, а ние не бяхме официално стодени. Имаше основания да е загрижена. Предишната седмица скочих от седлото след главоломна езда и усетих, че фустата ми е мокра. Отидох в спалнята и изумена открих, че е подгизнала от кръв.

Предупредена от камериерката, дона Лукреция дойде да ми обясни противните подробности за ежемесечното кървене. После ми изнесе пространна лекция колко необходимо е целомъдрието – не само по религиозни, но и по политически причини.

Почти не я слушах. Останехме ли сами, Иполито ме обсипваше с целувки и аз му отвърщах пламенно. При всяка среща позволявах нова волност. На вечеря споменът за жарките мигове ни караше да си разменяме усмивки от двата края на масата. Все по-често отпращах придворната си дона Марчела да изпълнява безсмислени поръчки и поемах крадешком към местата в имението, където обикновено се подвизаваше Иполито.

Веднъж го открих в коридора близо до покоите му. Прегърнахме се веднага. Ръката му се плъзна под полите на фустата ми. Не го възпрях. Пръстите му погалиха плътта между бедрата ми. Простенах. Неочаквано той пхна пръст в мен и аз се предадох. С цялата си тежест следвах движенията му – бавни и предпазливи отначало, после по-бързи.

Увлечени, чухме стъпките твърде късно. Иполито се притискаше в мен, заровил длан под полите ми, а пред нас стоеше Сандро – стиснал устни, разширил очи. Гледаше ни и ние го гледахме. Сетне се извърна и се отдалечи.

Отдръпнах се от Иполито. Желанието ми се бе превърнало в премала и отвращение.

– Проклет да е – изруга Иполито, все още разтреперан. – Ще го използва срещу мен, сигурен съм. Посмее ли да го използва срещу теб, Адът ще се разтвори за него.

Адът закъсня. Междувременно мимолетните ми срещи с Иполито продължиха, макар да бях по-предпазлива. Той стана по-настойчив, по-разгорещено се кълнеше в любовта си, а аз, сигурна, че най-късно след година ще се оженим, позволявах всякакви волности на пръстите и устните му.

Иполито искаше повече, ала дона Лукреция ясно ми бе обяснила, че вече съм способна да забременея. Стремях се да охлаждам страстите на пламения си братовчед, макар все по-често да се изкушавах да му дам желаното.

Настъпи зимата – мека и слънчева, приятно контрастираща със студената, мрачна Флоренция. На Коледа присъствахме на многолюдно празненство в Папския дворец.

Вечерята се състоя във великолепната Стая на Рафаело "Пожарът в Борго". После, когато гостите се заразхождаха из пищните зали, Климент ме отведе настрана. Гръмките, оживени разговори около нас гарантираха, че само двамата ще чуем думите му.

– Разбрах, че си увлечена по нашия Иполито – подхвана той.

Досетих се, че Сандро ни е разкрил. Унизена, ядосана, забих очи в мраморния под, неспособна да измисля свързан отговор.

– Твърде млада си да хлътваш по развратник като него – порица ме Климент. – Наследила си ума и целеустремеността, с които се славят Медичите. Понеже Иполито не ги притежава, ти си длъжна, макар и по-млада, да проявиш мъдрост. Той те преследва не от любов, а защото младостта разбунва кръвта му. Отхвърлиш ли го сега, ще продължи да те уважава, когато страстите му охладнеят. Иначе – казвам ти го като човек с опит – ще се почувстваш зле използвана. Разбираш ли ме, Катерина?

– Да, Ваше Светейшество – промърморих.

– Тогава ми обещавай. Обещавай ми, че ще запазиш целомъдрието си и ще отбягваш прегръдките му.

– Обещавам, Ваше Светейшество.

Бях в глупавата възраст, когато смятах, че възрастните са неспособни да разберат неповторимата любов между мен и Иполито. Ето защо излъгах папата в очите.

По-късно същата вечер, придружена от придворната донна Марчела, изкачвах стълбището към покоите си. Сандро ни настигна.

– Добър вечер, Катерина – поздрави ме сдържано и без усмивка той.

Изгледах го изпепеляващо и му обърнах гръб.

– Дона Марчела, бих искал да поговоря насаме със сестра си – настоя тихо Сандро.

Марчела – предпазлива жена, двайсет години по-възрастна от мен – се поколеба, втрещена в Сандро. Кехлибареният ми братовчед бе по-строен, с по-крежки кости от Иполито и ситни черни къдрици, широк нос и пълни устни, наследени от мавърската му майка. Властните му тъмни очи я принудиха да отстъпи. Тя се бе заклела да ми служи като неотлъчна придружителка. От поведението на Сандро, а и от моето, ставаше обаче ясно, че е невъзможно помежду ни да се случи нещо необмислено.

– Ще ви чакам в покоите, херцогиньо – обърна се тя към мен.

Когато си тръгна, Сандро каза:

– Знам, че ме мразиш, но в крайна сметка ще разбереш, че съм защитил интересите ти. Иполито те използва, без да щади чувствата ти.

– Няма да слушам лъжите ти. Мразиш Иполито, защото завиждаш! – прекъснах го аз.

Той въздъхна.

– Не го мразя – възрази търпеливо. – Лито ме мрази. Той завижда, не аз. – Поколеба се отново. – По природа съм хладнокръвен. Изглеждам различно от вас двамата и никога не съм го забравял. Но с теб си приличаме повече. Сега си заслепена от любовта, ала притежаваш ума и разсъдливостта, необходими на всеки владетел.

– Защо тогава ни злепоставяш пред папата? – попитах злобно.

– Защото съм загрижен за теб, независимо какво мислиш и какво би ти обяснил Иполито. А ако тълкувам правилно признаците, се поставяш в опасно положение. Не позволявай да те наранят.

– Как смееш!

Обърнах се и заизкачвах стълбите. Той тръгна бавно след мен.

– Иполито обича виното и жените. И ти ли си заслепена като другите, та не забелязваш? Ускорих крачка и той направи последен, отчаян опит да ме разтърси.

– Когато дойде пак при теб, попитай го за Лусия да Пистоя. Попитай го за Кармела Строци и за Шарлот Монблан.

– Лъжеш! – извиках, без да се обръщам.

– Играят си с теб, Катерина.

– Не си ми брат – подхвърлих през рамо; грубо, жестоко, за да отвърна на удара с удар.

– Имаш право, разбира се – отрони той. – Вече всички го знаят, предполагам.

Не разбрах думите му, но бях твърде разстроена да настоявам за обяснение. Повдигнах поли и хукнах нагоре към стаята си. Алесандро не ме последва, ала усещах присъствието му, самотно и мрачно, на стълбите зад мен.

Новата 1532 година настъпи, сподиряна от подранила пролет. Дона Марчела рядко ме оставяше сама. С Иполито бяхме принудени да се задоволим с потайни погледи на вечеря. Накрая той подкупи една камериерка да ми носи пламенните му писма и да му връща страстните ми отговори.

Най-сетне Иполито ме уведоми, че е помолил Климент да ни позволи да се сгодим, а Негово Светейшество намекнал, че разрешението няма да закъснее. Годежът бе нерушим както брака – обвържехме ли се, никой, дори Климент, не би дръзнал да ни раздели. Бързо написах отговор, изразяващ нетърпението ми. На другия ден получих ново послание: "Защо да чакаме Климент и церемонията? Ще намеря начин да останем сами и никой да не ни безпокои до заранта. Чакам да се предостави подходяща възможност".

Втрених се в листа в ръцете ми с трепетно вълнение. Разкриеха ли ни, доня Лукреция щеше да се възмути до дъното на душата си, а папа Климент да се разгневи.

Бях се постарала да забравя думите на Сандро, но сега те отекнаха злокобно в паметта ми.

Попитай го за Лусия. И за Кармела. И за Шарлот...

Няколко седмици си разменяхме трескаво писма. В началото на април доня Марчела заболя и замина за провинцията, поверявайки ме на камериерката Селена. Същия следобед Селена обтри косата ми с лимонов сок и я вчеса. Постлах покривка на тревата в едно глухо кътче на двора и седнах под слънцето с надеждата да позлатя редките си къдрици. След час се наках да стана, но гласът на Иполито ме спря.

Двамата със Сандро минаха край мен, потни и разрошени от лова. Не ме видяха, потънали в нехаен разговор.

За щастие Иполито вървеше по-близо до мен и тялото му ме скриваше от погледа на Сандро. Осмелих се да му махна плахо. Той спря пред входа на имението, извини се на Сандро и го остави да продължи сам.

Преди да успея да се изправя, Иполито седна до мен на покривката с лице, грейнало от надежда.

– Тази вечер, Катерина. Днес ще дойда в спалнята ти. Нямах представа колко ми е трудно да предвкусам срещата ни и да крия вълнението си от Сандро, от всички.

Притиснах с длан стоплената си от слънцето буза.

– Опасно е – промълвих. – Ще ни разкрият.

Възражението ми прозвуча като безсилно ехо.

– Няма.

– Ами ако забременея?

Той се усмихна доволно.

– Тогава Климент ще ни венчае по-бързо. Дай ми само една нощ и когато се оженим, ще възнаградя щедростта ти хилядократно. – Целуна китките ми една по една. – Обещай да ме чакаш тази нощ.

– Ще те чакам – отговорих, разтреперана от копнеж и чувство за вина.

Същата нощ си легнах, изпълнена с болезнено очакване. Ами ако ни разкрият? Дали ако го разгневим, Климент ще ни лиши от правото да управляваме Флоренция? Страхът ми бледнееше пред спомена за ловкия език и пръсти на Иполито. Някой почука тихо на вратата на антрето ми и аз седнах в леглото, вслушана в шепота на завивките на Селена, а после в босите ѝ стъпки по мраморния под и проскърцването на вратата.

Силуетът на Иполито се появи пред прага на спалнята ми.

– Катерина – промълви той. – Най-сетне.

Приближи до леглото, отметна завивките и се плъзна до мен. Легна на една страна, подпрян на лакът.

"Иполито", понечих да отроня, но той ми изшътка и прокара длан от врата до бедрото ми – нагоре и надолу, бавно. Разделяше ни само тънкият ленен плат на нощницата ми. Устните му бяха разтворени, задъхваше се и миришеше на вино. Бях омагьосана, ала резкият му глас ме изтръгна от унеса.

– Изправи се – нареди ми той.

Послушах го. С изненадващо умение Иполито изхлузи нощницата ми през главата и вдигнатите ми ръце. Внезапно останах гола, смутена. Той обаче притисна лице до малките ми гърди и ги засмука възбудено. Улових главата му и зарових разперените си пръсти в косата му. Чувствах се неловко и исках да го отблъсна. Ала езикът и зъбите му продължиха да галят зърното ми и сякаш невидима нишка се спусна от нежното място право до утробата ми и мускулите под нея се изопнаха от наслада. Доволен, той ми заповяда:

– Легни.

Подчиних се. Той стана и свали широката си риза през главата; пристъпвайки от крак на крак, събу и панталоните. Олюля ваше се и на два пъти се строполи върху леглото, но най-сетне успя да се освободи от дрехите.

На пръв поглед мъжките гениталии изглеждат странно. Под гъстата туфа черни косми над слабините на Иполито се подаваше месест израстък, извит нагоре под ъгъл около трийсет градуса. Той ме смути и очарова. Иполито пристъпи към мен и аз се пресегнах и го стиснах силно. Беше твърд като камък, ала нежен на досег. Иполито го раздвижи и той запулсира в ръката ми – веднъж, дважд. Засмяхме се тихо.

– Целуни го. – Предложението не ми допадна и аз се отдръпнах отвратена. Той сграбчи косата ми, сплетена на тила, и тласна главата ми към него. – Целуни го – повтори. Завалваше думите, очите му бяха притворени; едва сега осъзнах колко е пиан.

Дръпна отново косата ми. Заболя ме и бях принудена да отстъпя. Целунах го леко, бързо. Острите косъмчета ме погъделичкаха и аз сбърчих нос. Облъхна ме миризма на мускус, но се постарях да не се отдръпна твърде припряно. Той явно искаше повече, ала не настоя и притисна раменете ми надолу.

Плюна в дланта си и намаза твърдата плът. Взирах се в странния, изкусителен, лъскав израстък и – съвсем безразсъдно – ме обзе желание да го почувствам в мен. Той вклини ръце между бедрата ми и ме прикова върху леглото. Лежах, разперила крака – забранен плод, готов да тупне от дървото.

Иполито пъкна средния си пръст дълбоко в мен, завъртя го и вкара втори. Поех си рязко дъх. Не след дълго последва трети. Въпреки възбудата простенах от болка, ала той продължи

да тласка, докато се отпуснах и замрях.

Извади пръстите с влажен, мляскащ звук, усмихна се зловещо и произнесе с одебелял глас:

– Гъската е готова. Опечена и сочна. Чака да забият ножа в нея.

Легна върху мен и намести краката си между моите. Подпрян на една ръка, плюна отново в дланта си и пак намаза твърдата плът.

– Ще дойда при теб и утре, и следващата нощ – промърмори на пресекулки. – Ще идвам, докато дона Марчела е болна. Тази нощ ще те обладая много пъти. Щом семето ми се излее в теб, внимавай да останеш легнала по гръб и неподвижна. Колкото по-скоро заченеш, толкова по-скоро ще ни ожени Климент.

Обви израстъка със свободната си ръка и го плъзна гладко по бедрото ми, търсейки целта.

Кръвта на Лоренцо, мисля, проговори в мен – талантът му да плете политически интриги и да ги разпознава, щом ги забележи. Навярно и обучението на месер Якопо в тънкостите на дипломатията също си каза думата. Спомних си урока му как привидната угодливост често маскира най-низки политически цели.

Предупрежденията на Климент и на Сандро, съчетани с внезапното желание на Иполито да забременея от него, разбудиха дремещия у мен нюх на Медичите. Надушила коварство, опитах да събера крака, ала тежестта на Иполито ми попречи. Пъхнах длан между слабините си и издугата му плът.

– Ами Лучия? – попитах.

Той нададе стон, който прозвуча и като нервен смях. Надигна се, подпрян на ръце.

– Тя е лъжкия. Детето не е от мен.

Ненадейно булото на сляпата любов се вдигна и аз видях ясно истината – Иполито бе изпил много вино, преди да дойде при мен. Най-пламенно протичаха срещите ни, когато беше пиян. Собственият му отговор явно го стресна; той се ухили глупаво на думите си, после на мен.

– А коя е Кармела? – настоях. – А Шарлот?

– Катерина – приласка ме с усмивка той, ала осъзна колко ме е разгневило неволното му признание и за да не ме изгуби, се престори на ядосан. – Кой ти наговори такива лъжи? Сандро, нали? Зарекъл се е да ни опропасти живота!

– Махай се. Пиян си и жалък. Върви си – отсякох.

– Не ме отхвърляй – присъска заплашително Иполито. – Полагаш ми се по рождение!

– Нищо подобно – отвърнах със същото ожесточение.

Той ме сграбчи свирепо за китката. Извиках от болка. С една ръка прикова ръцете ми над главата, а с другата хвана твърдата плът, решен да проникне в мен.

Много мисли се раждат през времето, достатъчно да си поемеш дъх, и през това време аз претеглих възможностите си. Да се предам и да се моля да не забременея, а на сутринта да потърся закрилата на дона Лукреция. Да продължа борбата, очевидно обречена на провал. Да изкрещя с пълно гърло, та Селена да дотича от преддверието. Никоя не ми хареса, понеже и трите даваха възможност на Иполито да ме обезчести. Предвид предишното ми кокетно поведение, никой нямаше да повярва в невинността ми. Оставаха само преговорите – Иполито обаче изглеждаше твърде обезумял за дискусии.

Заплюх го в очите с всичката слюнка, която успях да събера.

Той се подчини на естествения импулс да ги избърше и за миг изгуби равновесие,

позволявайки ми да издърпам безценната си девственост нагоре към възглавниците.

Преди да се съвземе, го предупредих:

– Ще се съпротивлявам. Ще се разкрещя. Ще кажа истината – че си ме изнасил. Пиян си!

– Малка кучка! – възкликна тихо и смаяно.

– Сандро ще ме подкрепи. Ще посочи основателно, че си обезпокоен, понеже пиянството и развратът са помрачили репутацията ти и си изгубил благоразположението на Климент.

Не исках да изляза права; исках от все сърце Иполито да се засмее нежно и да ме разубеди с по-силни доводи. Дългото му и гузно мълчание обаче разрушиха фантазията, че ме обичат пламенно и че скоро ще имам свой дом и семейство. Все пак бях едно невзрачно момиче, а той – най-красивият мъж на света.

Изпълзях възможно най-далеч от него, седнах, притиснала гръб в таблата на леглото, и обвих колене с длани. Копнеех да умра. Ала и аз бях хладна като Сандро и скрих болката си.

– Да продължа ли? – попитах го. – Да стигна ли до логичния извод, че който се омъжи за мен, ще изглежда най-законен владетел на Флоренция?

Той се изправи и се вгренчи в мен. Беше пиян, избухлив и жесток, ала не бе чудовище. Смалената плът висеше окаяно между краката му. Той поклати глава – жест на примирение, но аз го разтълкувах грешно и му напомних разгорещено:

– Алесандро ми е брат, вярно, но само полубрат. С благословията на Климент е възможно да се оженим.

Без да се усмихва, Иполито се засмя тихо и горчиво.

– Грешаш – възрази той.

– Не греша!

– Грешаш – повтори. – Сандро не ти е брат. Незаконен син е на Климент. Родил се, докато Негово Светейшество бил кардинал, и го пробутал на нас. Сега вероятно разбираш по-добре безпокойството ми.

Дълго стояхме задъхани, вгренчени един в друг. Стори ми се, че обмисля дали да не ме нападне отново, ала явно бе изгубил охота.

– Не искам да ти навредя – рече най-сетне. – Загрижен съм за теб, а и наистина се привличаме. Позволи ми да бъда с теб тази нощ. Климент ще се вразуми и ще ни ожени. Ще ни повери Флоренция, особено ако си бременна.

– Не – поклатих глава.

Той се поколеба. Понечи сякаш да посегне към мен.

– Не – повторих. – Ще изкрещя. Ще извикам Селена.

Стана и се облече, без да продума повече. Изчаках го да излезе през вратата и да тръгне по коридора. Едва тогава заплаках.

Сандро ми направи услуга. Три месеца след среднощната среща с братовчед ми, папа Климент ръкоположи Иполито за кардинал и го назначи за папски легат в Унгария, където щеше да замине след едногодишно обучение.

Не след дълго Алесандро отпътува за Флоренция, за да се запознае с политиката на града, където скоро щеше да управлява.

Аз се стараех да се развличам с учене. Печалният завършек на първата ми любовна връзка ме бе наранил дълбоко, ала се утешавах с факта, че още имам Флоренция. Стремях се да се подготвя за достойна владетелка на града и партньор на Алесандро, доказал мъдростта

и благоприличието си.

През април Климент ме изпрати във Флоренция по случай провъзгласяването на Алесандро за пръв херцог на Флоренция – титла, отредена му от император Карл по силата на споразумението с Климент след плякосването на Рим. Украсена с хермелин и рубини, по време на церемонията стоях гордо до Алесандро и споменът за Иполито избледняваше като маловажно младежко увлечение.

По-късно същата вечер, след разточително пищното увеселение, се прибрах в спалнята си, където доната Марчела ме освободи от сложната ми премяна. Още бях възбудена, не ми се лягаше и обсъждах развълнувано с Мария днешните събития.

– Кога ли Негово Светейшество ще обяви годежа ни? – попитах я.

– Годеж ли? – въпросът ми явно я изненада.

– С Алесандро, разбира се.

Мария извърна бързо очи, търсейки подходящ отговор.

– Негово Светейшество обмисля няколко кандидати за ръката ти.

Три пъти си повторих мислено думите ѝ, преди да ги разбере напълно.

– Съжالياвам. Значи не са ти казали нищо? – наруши мълчанието Мария.

– Не са – кимнах бавно.

По лицето ѝ се изписа съчувствие.

– Миналата година сгодиха тайно Алесандро за Маргарита Австрийска, дъщерята на императора. Негово Светейшество ще оповести новината скоро.

Унижена и кипнала от възмущение, не издавах чувствата си и продължих да придружавам Сандро на всички обществени събития, съзнавайки, че съм до него не като партньорка, а като символ. Бях призракт на баща си, чието рождено право бе Флоренция. Като негова единствена законна наследница беше редно аз да управлявам града – бях обаче жена, политически непростим грях.

Ден след ден тревогата ми за бъдещето се задълбочаваше. Бях на тринайсет – възраст за женене – но ако не Сандро, кой щеше да ми стане съпруг? Мария призна, че Климент обмислял предложението за брак на Миланския херцог – болнав старец с по-малко разум от монетите в хазната му. Климент не бил очарован от идеята, но император Карл го притискал, защото херцогът му бил предан съюзник. Новината ме отврати до такава степен, че се наложи Мария цял час да се опитва безуспешно да ме успокои.

– С Божията милост папата няма да избере него. Да речем, че неговият шанс е най-малък. Има и други кандидати. Единият е повече от блестящ. Неслучайно ме накараха да се закълна да пазя тайна. Негово Светейшество преговаря усърдно в твоя полза – обясни ми тя.

– Дали някой от тях е от Флоренция? – бях изгубила всичко; оставаше ми само домът.

Тя не разбра колко важен е въпросът ми. Поклати глава и се усмихна закачливо.

– Не бива да говорим повече, скъпа. Безсмислено е да таиш надежди, да не би да рухнат.

Твърде късно, прииска ми се да ѝ кажа. Спомних си деня, когато за пръв път срещнах Негово Светейшество – как ме помоли да гледам на него като на баща и призна скръбта си, че няма да има свое дете. Дори тогава той е преговарял с император Карл да намери подходяща съпруга за сина си Алесандро, която да донесе на новия млад херцог възможно най-голям престиж. Аз бях просто поредният скъпоценен камък в короната на Климент, разменна монета – каквато бях за бунтовниците. Условиата на пленничеството ми бяха далеч по-добри, ала и сега бях пленничка на политиката.

Преживях неспокойна есен и Коледа. Погледнато отстрани, вероятно бях за завиждане –

облечена в хермелин и златоткани рокли, танцувах и вечерях с херцози, принцове и посланици. Новата година донесе нов повод за празник. В края на януари 1533-та Якопо и Лукреция пристигнаха от Рим в позлатената си каляска.

Носеха вести от Негово Светейшество – прочетох го в самодоволната, загадъчна усмивка на Лукреция. Сутринта след пристигането им ни повикаха в приемна зала – допуснаха само мен, Якопо, Лукреция и Мария; и Алесандро, разбира се, който загърби задълженията си, за да дойде.

Седнах между Мария и Лукреция, а месер Якопо застана пред прашящата камина. Сноп зимна слънчева светлина озаряваше косата му, бяла като памук. Той прочисти гърло и аз замрях, представяйки си миланския херцог.

– Ще ви съобщя добра новина, но искам грижливо да пазите думите ми в тайна. Никой друг не бива да я научава, за да не се изложим на сериозна опасност.

– Тук всеки заслужава доверие, свако, продължавай, моля – поощри го нетърпеливо Алесандро.

– Уреден е годеж – по лицето на месер Якопо се разля налудничава усмивка. – Скъпа малка херцогиньо, ще се омъжите за Анри, Орлеанския херцог!

Херцогът на Орлеан – титлата ми прозвуча познато, но не успях да се досетя кой е мъжът.

При вида на обърканото ми изражение донна Лукреция не се стърпя и развълнувано възкликна:

– Синът на френския крал, Катерина! Синът на крал Франсоа!

Седях, притихнала и зашеметена, неспособна да осмисля докрай значението на думите ѝ. Мария пляскаше радостно с ръце. Дори Сандро се усмихваше.

– Кога ще се случи? – попитах.

– През лятото.

Месер Якопо взе две кутии от близката маса – и двете инкрустирани с перли, оформящи лилии – и ми ги подаде.

– Бъдещият ти свекър, Негово Величество крал Франсоа, ти изпраща дар от името на сина си.

Взех ги. В едната имаше златна огърлица с три кръгли сапфира, големи колкото котешки очи; в другата – малък портрет в рамка на младеж със сериозно и изпито лице.

– Млад е – отбелязах.

Дона Лукреция стисна възторжено лакътя ми.

– Анри дьо Валоа е роден през същата година като теб.

– Планираха да го оженят за Мария Тюдор. Крал Хенри Осми обаче низвергна майка ѝ, Катерина Арагонска, и така сложи край на преговорите – добави Мария. Тя се пресегна и ме улови за ръката, усети колко е безжизнена и зацъка с език. – Не се ли вълнуваш, Катерина?

Не отговорих. Погледнах безизразно към месер Якопо и попитах:

– Какви са условията на договора?

Въпросът го изненада.

– Зестрата ти, разбира се. Тя възлиза на внушителна сума.

– Не е достатъчно – отбелязах, макар да знаех, че богатствата на Франция са намалели значително през годините на войната; крал Франсоа безспорно се нуждаеше от злато. – Във вените ми не тече кралска кръв. Неподходяща съм за съпруга на принц. Има момичета с по-големи зестри. Какво друго ще получат?

Месер Якопо се втрени смяно в мен. Изумлението му обаче ми се стори безпричинно – та аз му бях старателна ученичка в изкуството на политическите преговори!

– Имоти, херцогиньо. Крал Франсоа открай време ламти за владения в Италия. Папа Климент му обеща Реджио, Модена, Парма и Пиза. Ще осигури също военна подкрепа на Франция, за да завземе Милано, Генуа и Урбино. Условиата са поверителни. Дори новината за брака не бива да се разкрива все още. Император Карл няма да се зарадва, че са отхвърлили предложението на миланския херцог.

– Разбирам – кимнах. Прокарах длан върху кутията и спрях до перлите. Наклоних я леко и те засияха в приглушени леденосини и розови оттенъци.

– Не изглеждаш щастлива, Катерина? Не си ли доволна? – учуди се дона Лукреция.

Повдигнах отново капака и погледнах портрета на младия мъж. Изопнатите му черти – обикновени и достатъчно незабележителни, за да го определят като привлекателен, дори красив – изразяваха сурова царственост.

– Доволна съм – заявих, ала не се усмигнах. – Крал Франсоа е роднина на мама. Ще се радвам да го наричам свекър. Благодарение на него ме освободиха от жестокото пленничество и ме преместиха в райското убежище на манастира "Ле Мурате". Ще му бъде признателна до края на живота си.

Оставих кутията, а Мария и дона Лукреция се възползваха от случая да се спуснат към мен, просълзени и с разтворени обятия. Въодушевена до немай къде, Лукреция ми съобщи, че папа Климент е избрал най-модерната благородничка в цяла Италия – Изабела д'Есте – да подбере платовете и модела за сватбената ми рокля, както и дрехите за чеиза ми. Щели да ми назначат учител от кралския двор, с чиято помощ да овладее по-добре езика и да се запозная с обичаите на Франция.

Негово Светейшество бе възложил на месер Якопо да обсъди някои наложителни въпроси с Алесандро. Ние, жените, се оттеглихме, а мъжете се подготвиха да се усамотят в кабинета на Алесандро. На прага се поколебах. Махнах на Лукреция и Мария да вървят и зачаках Сандро да приближи до мен. Якопо сведе очи и продължи по коридора с думите:

– Ще ви оставя насаме, месер Алесандро.

Когато всички се отдалечиха достатъчно, та да не ни чуват, се обърнах към Сандро:

– Знаел си! Преди година ме предупреди да страня от Иполито. С Климент сте го решили още тогава.

– Не бях сигурен – отвърна Алесандро. – Франсоа тъкмо бе отправил предложението, ала не знаехме дали преговорите ще протекат успешно. Искрах да ти съобщя, но бях дал дума да пазя тайна. Сключиха споразумението преди по-малко от седмица.

– Съзаклятничили сте да ми отнемете Флоренция! – нападнах го аз. – Ти и баща ти!

Той се поотдръпна, смутен от злостния ми тон, но отговори спокойно:

– Климент го е решил още щом те видял. Достатъчно проникателен съм да управлявам града. Ти обаче... Ти притежаваш блестящ ум. Тежко му и горко на света, ако изучиш изкуството на коварството! Не се нуждая от съпруга с по-остър ум от мен. Аз ще осигуря Флоренция на баща си. А ти...

– Аз ще му донеса държава – довърших горчиво.

– Съжалявам, Катерина – за миг хладното изражение на Алесандро се промени и аз видях, че е искрен.

Прекарах цял ден с дона Лукреция и Мария и си легнах след ранна вечеря. Останала сама, размишлявах над новата си участ. Тя обаче ми се струваше смътна и недействителна.

Как ще напусна всичко и всички, които познавам и обичам, и ще заживея сред чужденци? Портретът в дървената кутия на съдържаното, неспокойно момче никак не ме утешаваше. Най-сетне изтощението надделя над тревогата и заспах. Сънувах, че стоя сред открито поле и се вирам в кораловите лъчи на залязващото слънце. Пред огромния му, потъващ зад хоризонта диск, се очертаваше силует на широкоплещест, силен мъж. Протегнал ръце към мен, той ме умоляваше.

Катрин, моя Катрин...

Името ми, произнесено на чуждия език, вече не ми звучеше варварски. Извиках в отговор.

Je suis ici, je suis Catherine... Mais qui etes-vous?

Тук съм, аз съм Катрин... Но кой сте вие?

Катрин!, извика той, все едно не чуваше въпроса ми.

Ушите ми забучаха. Пейзажът се промени ненадейно и той се загърчи в краката ми. Лицето му оставаше в сянка и аз се опитвах да различа чертите му, ала те плувнаха в края, сякаш от блъбукащ фонтан избликва вода.

Коленичих до падналия мъж.

Ah, monsieur! Comment est-ce que je peux aider?

Как да ви помогна?

Главата му се люшна и излезе от сянката. Съсирена кръв сплъстяваше брадата му; тъмночервен ореол обрамчваше лицето му. Очите му, обезумели от болка, най-сетне срещнаха моите.

Catherine, прошепна той. Venez a moi. Aidez moi.

Ела при мен, помогни ми.

Могъща конвулсия изви тялото му като лък. После въздухът се изтръгна от дробовете му с протяжно съскане и той се отпусна безжизнен със зейнала уста и изцъклени, неவிждащи очи.

Бездиханните му черти ме смутиха – изглеждаха ми и познати, и непознати. Изкрещях.

Събудих се. Придворната ми – донна Марчела – се бе надвесила над мен.

– Кого викате? – попита тя.

Гледах я объркана, занемяла.

– Търсехте някого. Извикахте: *Доведете го веднага тук!*. Кого да доведе, херцогиньо? Болна ли сте? Да ви прегледа лекар ли искате?

Седнах и притиснах с длан сърцето си, където се гушеше Гарвановото крило.

– Козимо Руджиери, сина на астролога – отвърнах. – Утре сутринта наредете да го открият и да ми го доведат.

Не откриха Руджиери. Отворила им някаква старица и обяснила, че в деня след обсадата месер Козимо изчезнал. Две и половина година нямало ни вест, ни кост от него.

– Отървахме се – добавила тя. – Беше полудял. Бръщолевеше страшни неща. Отказваше да се храни и да спи. Чудо ще е, ако е жив.

Новината ме покрусил, но нямаш време да тъна в разочарование. Вече не бях тринайсетгодишното момиче Катерина, а херцогинята на Урбино, бъдещата съпруга на Орлеанския херцог и снаха на крал. Излагаха ме на показ като скъпоценен предмет.

За четиринайсетия ми рожден ден през април в Палацо Медичи организираха прием, за който Негово Светейшество пристигна чак от Рим. Приведена под тежестта на тежки накити, държах ръката на папа Климент, а той ме представяше на всеки изтъкнат гост с думите: "Моята скъпа Катерина, най-ценното ми съкровище".

Несъмнено ме отрупваха с несметни съкровища – подозирах, че Негово Светейшество е заложил половин Рим и папската си тиара, за да покрие разноските. По-късно разбрах, че Сандро – тоест херцог Алесандро – е обложил гражданите на Флоренция с по-високи данъци, за да поеме част от разходите.

Пристигаха брокати, дамаски, дантели и коприна, подбрани лично от изтънчената Изабела д'Есте. Разстилаха пред мен купища скъпоценни камъни – рубини, диаманти, смарагди, огърлици и колани от злато, инкрустирано с бисери, и обеци с толкова грамадни крушовидни перли, че се чудех как ще ги нося с изправена глава. Когато не разглеждах скъпоценни камъни, благородни метали или изящни материи, шлифовах френския си и протокола на френския двор под опеката на учител. Учих френски танци и ги упражнявах, докато краката ми отмалееха. Понеже крал Франсоа обичал да ловува, яздех жребеца си и тренирах скокове – и, неизбежно, падане. Учителят ми възрази, че използвам странично седло – било неприлично, понеже се разголвали глезените ми.

Препоръча ми едно нелепо приспособление – нестабилно столче, от което всеки би се строполил, ако конят не се движи съвсем бавно. Не пожелах да го използвам.

Участвах в безброй обществени прояви. Преди присъствието ми узаконяваше управлението на Алесандро, сега го облъхваше с царственост. Държах го под ръка като лъскава политическа дрънкулка и го придружавах при посрещането на годеницата му – Маргарита Австрийка. Целунах я сърдечно по бузата за добре дошла във Флоренция.

Трескавите дни ме изтощаваха и нямаш сили да мисля. Лятото дойде твърде бързо, макар да получих заслужен отдых, понеже отложиха сватбата – церемонията щеше да се състои през октомври вместо през юни и то в Марсилия вместо в Ница.

Първи септември обаче настъпи неумолимо и аз напуснах Флоренция в пишна каляска, придружена от пъстър керван благородници, прислужници и коняри, плюс дузина каруци, натоварени с вещите ми и подаръците за новото ми семейство. Развълнувана, отначало дори не ми хрумна, че е възможно никога да не се върна в родния град. Едва когато стигнахме до източната порта, гърлото ми се сви и се обърнах паникьосана да погледна бавно смаляващия се оранжев купол на голямата катедрала и лъкатушната сиво-зелена Арно.

Леля Клариса я нямаше, Иполито бе неверен, а Сандро – коварен. И двамата нямаше да ми липсват. Ала докато Флоренция чезнеше зад гърба ми, аз плачех за Пиеро и за Лоренцо, момчето с мъдри очи, високо на стената на параклиса в Палацо Медичи.

Пътувахме до брега по суша, а оттам – по море до Вилафранка да чакаме Негово Светейшество, който щеше да проведе лично религиозната церемония.

Климент бе решил да превърне сватбата ми с Анри, херцога на Орлеан, в неவிждан, разточителен спектакъл. Когато папската флотилия пристигна, аз се качих на кораба на Негово Светейшество, тапициран изцяло в златоткан бродат. Плавахме два дни до Марсилия и щом хвърлихме котва, ни приветстваха с триста оръдия, радостен звън на камбани и звучни тромпети.

Слънчевата Марсилия ухаеше на море под ясното синьо небе. Прекосихме улиците между шпалир от французи, надаващи възторжени възгласи, и стигнахме Плас Нъов. В единия му край се издигаше величественият кралски дворец, а срещу него – временна дървена резиденция за папата. Свързваше ги обширна дървена галерия, опасваща целия площад. Там щяха да се провеждат пиршествата и приемите.

Влязох в Марсилия, яхнала дорест кон с покривало от златен бродат. Предложиха ми странния трон, използван от французойките, но аз предпочетох своето странично седло. Дори да се изненадаха, че жена язди така, хората прикриха добре чувствата си.

На Плас Нъов слязох от коня и ме поведоха бързо към залата за приеми. Триста души – най-видните мъже и най-блестящите жени от френския кралски двор – се бяха събрали там. Бяха дошли да ме преценят, сякаш съм скъпоценен камък – един от многото, красящи короната на Негово Величество.

Минах пред шестстотин погледа, край надменни жени с котешки очи и безочливи усмивки. Впитата горна част на роклите им се заостряше над безмилостно пристегнатите им талии – всичките кльошави, но изглеждаха някак странно горди от това. Тесните им ръкави, пришити към роклите, стояха бухнали над лактите. Високите им яки имаха волани под брадичката като на мъжка дреха, но бяха отворени и цепката продължаваше до бюста. Косите им бяха пригладени високо над челото с твърди диадеми от плат, от които се спускаха кадифени или тюлени воали. Изглеждаха красиви, стройни и дръзко самоуверени, а аз – непохватна, старомодна чужденка с надиплени ръкави и рокля с широка талия.

Отърсих се от погледите им и вперих очи в Негово Светейшество, седнал на висок трон върху висок подиум. До него – на почтително разстояние – стояха крал Франсоа и тримата му синове – Анри, единайсетгодишният Шарл и петнайсетгодишният дофин, наследникът на короната и на бащиното име.

Лицето на Климент сияеше. За шест години той се бе преобразил от пленник в разграбен град до кукловод на крал.

Докато изричаха името ми – Катерина Мария Ромула де Медичи, херцогиня на Урбино – аз стоях смирено, свела очи.

– Катерина! – възкликна Климент, опиянен и радостен от успеха. – Колко си красива, скъпа ми племеннице!

Изкачих три от петте стъпала към подиума и коленичих. Опряла гърди в стъпалата, поех в ръце обувия в кадифен чехъл крак на Климент и притиснах устни в него.

– Стани, херцогиньо, и поздравя новото си семейство.

При тези думи на Климент едра длан ме улови за рамото и ми помогна да се изправя. Пред мен стоеше много висок мъж с къса тъмна брада, опасала челюстта му, толкова остра, че стърчеше напред като неразчесан памук. Върху дебелия му врат главата изглеждаше малка, носът – въздълъг, очите и устните – дребни. Затаих дъх при вида на пищното му облекло – туника от бронзов сатен и черно кадифе, извезана със спираловидни филизи. Достолепната

му стойка и жестовете му изразяваха абсолютна самоувереност.

– Дъще! – усмихна ми се добросърдечно крал Франсоа. – Колко мило и скромно е държанието ви! Не бих намерил по-добра невеста за сина си в целия християнски свят!

Прегърна ме крепко и ме целуна по устата и по бузите с влажни устни.

– Ваше Величество – изпълних дълбок реверанс. – От все сърце съм ви признателна, че ме спасихте от жестокия затвор. Щастлива съм, че имам възможност да ви благодаря лично.

Кралят се обърна към сина си с критичен тон.

– Ето това, Анри, е истинското смирение! Ще научите много от съпругата си. Прегърнете я нежно, с любов.

Анри отлепи посърналия си поглед от пода. Четиринайсетгодишният принц изглеждаше неловко в кожата си – носът и ушите му бяха твърде големи за очите и брадичката. Макар че времето вероятно щеше да се погрижи за симетрията им. Имаше по момчешки костеливо, издължено тяло с тесни гърди и гръб – факт, който широките ръкави и подплънките на раменете не успяваха да прикрият. Кафявата му коса бе подстригана късо в римски стил.

Анри бе жалък заместител на очарователния ми, красив Иполито, ала аз му се усмихнах. Той се опита да отговори с усмивка, но устните му потрепераха. Дългото му колебание предизвика тих ропот сред множеството. Сведох смутено очи.

Най-големият син на краля – дофинът Франсоа – пристъпи между нас.

– Аз ще я целуна пръв – обяви той на висок глас, шлифован като на придворен, но и чистосърдечен. Имаше пълни бузи, поруменели от свеж въздух и добро здраве, и коса с цвят на лен. – Искаме да се почувства добре дошла, но нервите на младоженеца му изневеряват и току-виж я подплашил.

Кралят явно се подразни, че синът му нарушава благоприличието, но Франсоа ме целуна бързо и ме предаде на по-малкия си брат Шарл – дяволче със светли къдрици.

Ухилен палаво, Шарл ме целуна по двете бузи с игриво мляскане и неколцина сред тълпата се разкикотиха.

– Не се бойте, скоро ще ви докажа, че може да се смее – прошепна ми Шарл.

Отдръпна се и подаде ръцете ми на Анри. Кралят се усмихна широко. Очевидно одобряваше всяко действие на Шарл.

Паникьосан, Анри погледна към по-големия си брат и дофинът му кимна нежно и насърчително. С изопнати от решимост черти Анри се обърна към мен, ала в очите му проблесна ужас, когато се приведе да ме целуне. Дъхът му миришеше приятно на анасоново семе.

– Херцогиньо, с цялото си сърце и с благопожеланията на моя народ ви приветствам в кралството на баща си и в... – той заекна, рецитирайки наизустената реч.

– В нашето семейство! В рода Валоа! – тросна се кралят. – Нямате ли ум? Упражнявахте го сто пъти.

Анри изгледа баща си с мрачна омраза. Ненадейно проехтя звучна пръдня и разведри напрежението. Помислих, че някой придворен се е изпуснал, но после забелязах самодоволната усмивка на Шарл. Тактиката му проработи – по лицето на Анри се разля чаровна усмивка и той се изкиска. Крал Франсоа се отпусна и сръга с лакът Шарл – неодобрително и ласкаво. Дофинът се усмихна, облекчен, че са отвлекли вниманието на баща му и брат му.

Анри се овладя и изрече с по-бодър тон:

– Катрин, добре дошли в нашето семейство Валоа!

Катрин, каза той и така настъпи краят на Катерина.

Гласът му бе твърде дълбок, за да е момчешки, и прекалено колеблив, за да е мъжки. Не го бях чувала, ала го познах. Гласът и лицето му сега бяха млади, ала времето и зрелостта сякаш да ги променят. Някъде между гласа на моя жених и на баща му, между неговите черти и чертите на краля се мержелееха гласът и лицето на мъжа, който ме викаше насън.

Катрин!

Ела при мен!

Помогни ми!

Същата вечер в ухаещата на дърво, позлатена спалня на Плас Ньов написах ново писмо на магьосника Руджиери. Занятието нямаше кой знае какъв смисъл, освен да излея мрачните си предчувствия; в най-лошия случай Руджиери бе мъртъв, в най-добрия – полудял и в неизвестност. Нямаше как да ми помогне – бях пленница на чужда земя и на кървав сън, заплашващ да се превърне в действителност.

Перото ми застина във въздуха, оставих го и смачках листа. Хвърлих го в огнището, взех нов и го адресирах до братовчедка си Мария. Помолих я да ми изпрати *De Vita Coelitus Compranda* на Марсилио Фичино и писмата на месер Козимо Руджиери за изкуството на астрологията.

Преди да подпиша писмото, се замислих и надрасках с едри букви: "Катрин, херцогиня на Орлеан".

ПЕТА ЧАСТ
ПРИНЦЕСА

Октомври 1533 – март 1547

Шестнайсета глава

Последваха тридневни празненства – гуляи, турнири, балове. Годеникът ми участваше неохотно във всички. Аз също присъствах със свито сърце. Ужасяваше ме мисълта, че Анри е мъжът от кошмарите ми, а нямах с кого да споделя, нямаше кой да разсее тревогите ми с усмивка, да ми обясни как умората и вълнението развихрят въображението ми.

Кралица Елеонор, бъдещата ми свекърва, изпълняваше ролята на наставница. Преди три години тя се бе омъжила за Франсоа – резервиран младоженец, какъвто сега изглеждаше синът му. Полакомил се да забие френското знаме на италианска земя, Франсоа неблагоприятно бе нападнал императорските сили и беше претърпял катастрофално поражение край Павия, където го пленили. Откупил свободата си със стотици хиляди златни екю и обещание да се ожени за овдовялата сестра на Карл – Елеонор.

Фламандка като брат си, Елеонор владееше съвършено френски и познаваше парижката култура и нрави, ала никак не приличаше на бляскавите, притворни жени в кралския двор. Кестенявата ѝ коса бе оформена в непростимо старомоден испански стил – разделена на път по средата и сплетена на две дебели плитки, увити над ушите ѝ. Имаше набита фигура с месести, непохватни крайници и безизразни кравешки очи.

Харесвах я. Мълчаливостта ѝ, търпението и добродетелността ѝ бяха искрени. Стоеше на известно разстояние от съпруга си и синовете му и когато крал Франсоа ме заведе при нея, тя го погледна с обожание. Сякаш не я забелязва, той промърмори с отегчено нехайство:

– Съпругата ми, кралица Елеонор.

Тя ме прегърна сърдечно и ми представи дъщерята на крал Франсоа – десетгодишната Маргьорит; другата му дъщеря – тринайсетгодишната Мадлен, заболяла от охтика и била на легло.

Рано сутринта в деня на църковната церемония – третият от престоля ми в двореца на Плас Ньов – кралица Елеонор дойде в покоите ми, където ме обличаха.

Обърна се към мен с непринудена и мила усмивка.

– Нямайте майка, Катрин. Обяснил ли ви е някой какво представлява първата брачна нощ?

– Не – отвърнах аз и в същия момент осъзнах, че лъжата е за предпочитане; не исках да изслушвам лекция за плътските отношения. Мислех, че съм научила всичко необходимо от срещите си с Иполито.

– А... – тя ме погледна с нежно съчувствие. – Не е неприятно. Чувала съм, че на някои жени им харесва, а на мъжете несъмнено им е любимо занимание.

Обясни ми, че съм длъжна да настоявам съпругът ми да не прахосва семето си. Посъветва ме, след като го вложи надлежно във вместилището ми, да лежа поне четвърт час.

– Важно е да родите възможно най-бързо – допълни тя. – От опит съдя, че ни заобичват едва след като ги дарим със синове.

Долових тъга в думите ѝ. Франсоа обожавал първата си съпруга, кралица Клод, майката на децата му, починала преди повече от десет години.

Елеонор ме потупа по ръката.

– Всичко ще мине добре. Ще се погрижа да пийнете вино, та да сте по-спокойна. – Изправи се. – Ще имате много синове, сигурна съм.

Усмихнах се. Сега съпругът ми не ме одобряваше, но аз щях да му родя деца. Щях да имам свое семейство, с което никой нямаше ме раздели. "И няма да се налага – помислих си,

– да се съревновавам с призрак както горката кралица Елеонор."

Годежната церемония се състоеше в подписване на дълъг брачен договор. С Анри изслушахме безмълвно благословията на кардинал Дьо Бурбон и после ни отведоха в обширната зала, където ме бяха представили на краля и семейството му. Подканиха ни да се целунем и тромпетите засвириха – и двамата подскочихме стреснато.

На бала танцувах с Анри, с краля и с брата на Анри – Франсоа.

Анри и по-големият му брат очевидно бяха близки. Присъствието на дофина обикновено извикваше искрена усмивка по лицето на младоженеца – от време на време двамата се споглеждаха, явно разменяйки си без думи тайна шега. Златокосият Франсоа – предпочитам да го наричам дофинът, за да не го обърквам с баща му – изглеждаше по-разговорлив от Анри и обичаше страстно книгите и науката. Привличаше го и историята. Обясни ми произхода на титлата си. Преди пет века първият виконт на областта Виан в Западна Франция украсявал щита си с изображение на делфин. Така произлязло прозвището му Дофин дьо Вианоа. Възприели го като титла и двеста години по-късно започнали да я отреждат на най-големия син на френския крал.

Докато дофинът разговаряше с мен, долових смътно безпокойство, разсейващо се само когато оставаше насаме с брат си Анри. Тревогата се усещаше най-силно в присъствието на баща му, който не пропускаше възможност да разкритикува двамата си по-големи синове и да похвали най-малкия. Анри, от своя страна, току поглеждаше баща си с омерзение. Почудих се, плъзгайки се до дофина в бавната стъпка на испанската павана, дали той е кралят, когото астрологът Руджиери бе видял в бенките ми. Дали не се женех за погрешния син?

Същата нощ се върнах във временните си покои, а Анри – в двореца на баща си. Жените, дошли да ме облекат, ме събудиха три часа преди зазоряване. След седем безкрайни, отегчителни часа най-сетне бях готова и изпратиха вест на краля.

През онзи ден изтърпях повече великолепие, отколкото е редно. Прислужниците положиха върху горкия ми скалп, вече натежал от скъпоценни камъни, златната херцогска корона, чиято тежест едва не ми прекърши врата. От раменете ми се спускаше роба от златен брокат, поръбена с пурпурно кадифе и бял хермелин, изпъстрен с рубини. Ужасих се при мисълта как ще издържа да стоя права часове наред.

Най-сетне крал Франсоа пристигна – в бял сатен, извезан с дребни златни лилии, и златна мантия. Изглеждаше възторжен, но и изненадващо нервен. Забеляза как треперя, целуна ме и излъга, че не е виждал по-красиво създание от мен.

Като се шегуваше и смееше, за да ме развесели, той ме поведе по стълбите към параклиса, издигнат в съседство с папските покои, където държавното богатство лъщеше на показ по телата на триста гости. Слънчевите лъчи струяха през високите сводести прозорци; десет грамадни свещника пламтяха ярко до олтара. Заслепена, аз се вкопчих в мускулестата ръка на краля, нагаждайки стъпките си в ритъм с бавната му походка.

Анри чакаше до олтара. Щом ни забеляза, по лицето му пробяга отвращение. Нямах значение към кого е насочено – към мен или към баща му. Анри несъмнено ненавиждаше мисълта да се ожени за мен.

Преди да ме предаде на сина си, кралят ме целуна по бузата и прошепна:

– Помнете, сега сте моя дъщеря, и ще ви обичам като дъщеря до сетния си час.

Повдигнах се на пръсти да го целуна и заставах до съпруга си.

Облеклото на Анри отстъпваше на кралското, но и той изглеждаше величествено в жакет от бял сатен с гамаши от черно кадифе и черни ръкави с цепки, под които се

показваше бялата му риза. И той носеше херцогска корона и златна мантия.

Прикри враждебността си, когато пристъпих към него. Стоеше изправен грациозно и гордо, ала стискаше толкова силно юмруци, че кокалчетата на пръстите му бяха побелели. Щом приближих, той се обърна и коленичи върху възглавничката от пурпурно кадифе до олтара.

Аз коленичих до него и се взрях в папа Климент. Озарено от сноп слънчеви лъчи, лицето му изглеждаше болнаво и восъчно-бледо, устните му сивееха; сребърните косми в брадата му бяха повече от черните. Очите му обаче сияеха. Брактът ми с Анри бе най-блестящото му постижение. Мразех го, задето ме обрича на живот в чужда земя със съпруг, който ме ненавижда по същата причина, поради която го ненавиждам и аз – бяхме пионки, събрани по принуда.

Церемонията се проточи до безкрайност – твърде много молитви, изправяне и коленичене. С младоженеца изрецитирахме един след друг обетите си и си разменихме венчалните халки. Пръстите на Анри леденееха. Папа Климент припяваше на латински, очертаваше кръст след кръст над главите ни и най-сетне всичко приключи. Даде ни знак и ние се обърнахме към тълпата с лица, грейнали от облекчение.

Анри обходи с очи първия ред, търсейки някого. Между кралица Елеонор и заварените ѝ дъщери седеше светлокоса благородничка. В никакъв случай същинска красавица, ала ведрото ѝ лице и елегантната ѝ, деликатна фигура излъчваха красота. Бях я виждала, преди да обяснява тънкостите на протокола на Анри. На възраст можеше да му бъде майка и аз не обърнах внимание как се втренчи в нея и на окуражителния ѝ поглед в отговор.

Когато минахме край нея обаче, изражението ѝ се промени – навярно измама на слънцето и на пламъка на свещите, отразени в бледите ѝ очи, ала за миг те сякаш просияха злорадо и пресметливо. Взрях се остро в тях и те омекнаха, сведени скромно, раболепно.

Едва тогава забелязах роклята ѝ – във вдовишки цветове, бяло и черно. Корсаж и фуста от бял сатен и черна пола и ръкави с цепки, под които прозираше бяла риза. Бял сатен и черно кадифе – от същата материя бяха ушити сватбените дрехи на Анри.

След церемонията започна пиршество. Масата на кралското семейство се намираше върху подиум, та стотиците, натъпкани в залата, да ни виждат ясно. Без тежката корона и мантията, аз седях олекнала между Анри и дофина. Съпругът ми намираше малко думи за мен и много – за брат си. В присъствието на Франсоа Анри се преобразяваше в усмихнат, чистосърдечен младеж.

Гуляят се проточи от пладне до залез-слънце. Преоблякох се в зелена рокля – официалният ми цвят. Червени кадифени рози красяха косите ми и черната брокатена маска, скрила горната половина от лицето ми. Върнах се, неубедително разкрасена, в банкетната зала, където бе започнал бал с маски. Танцувах с краля и с дофина, с които си подхвърляхме шеговити реплики, уж не се познаваме. Танцувах и с необщителния си съпруг, оживяващ се единствено в обкръжението на брат си и русокосата вдовица.

Онази нощ пих малко вино. Изкушавах се, знаейки какво ми предстои, но разсъдих, че е по-добре да владея чувствата си. Очевидно бях сред малцината, взели подобно решение. Когато кралица Елеонор дойде да ме отведе, не продумахме, понеже гълчавата в залата щеше да заглуши гласовете ни. Тя ме изведе в коридора, където ни чакаха придворните дами. Някои ме придружаваха от Флоренция, други – включително елегантната светлокоса жена, облечена в траурно черно и бяло, бяха от свитата на Елеонор. Парфюмът ѝ – есенция от лилия – витаеше пред нея и след нея.

Дамите ме придружиха до покоите на принц Анри – студени въпреки прашащия огън в камината. Модерните абаносови чаршафи на Изабел д'Есте покриваха голямото му легло, издигнато върху четири крака от резбован махагон. Дебела кожена покривка лежеше спретнато сгъната в долния му край. Розови листа – последните за сезона – бяха разпръснати от грижлива ръка върху черната коприна.

Гоблените над леглото – благоприлични сцени в горски цветове и алено, изпъстрени тук-там със златни нишки – изобразяваха пасторални сцени. Жени с високи шапки, заострени като рога на нарвал – спомен за модата отпреди век – свиреха на лютня, танцуваха и беряха плодове от дървета.

Застанах пред огъня, докато придворните смъкнат ръкавите ми, корсета и полите. Останала по долна риза, чаках жените да свалят един по един скъпоценните камъни от косите и да ги разрешат като водопад над гърба ми. Накрая черно-бялата вдовица изхлузи долната ми риза през главата.

Изправих се гола като Ева пред очите на половин дузина непознати – с тяло, непознато за мен самата, недокосвано след прегръдките на Иполито. По онова време все още бях слаба, с колене като слонова кост и бледо маслинова кожа. С дясната си длан притиснах лявата гърда, заслонявайки дясната под лакътя, а с другата закрих венериния хълм от меки, златистокафяви косми между бедрата ми и се заклатушках трмаво към леглото. Елегантната вдовица отметна горния чаршаф и аз легнах разтреперана върху черната коприна. Жените разстлаха косата ми върху възглавницата, а аз придърпах завивката над гърдите си.

Вдовицата се оттегли. Кралица Елеонор се приведе и ме целуна нежно по челото.

– Ще приключи бързо, не бой се – прошепна ми тя.

Спусна балдахина и ме остави със самотната тъмнина. Жените излязоха в преддверието; чух ги как се смеят тихо и подхвърлят орехи по пода, за да заглушат звуците, които скоро щяха да надават младоженците.

Ламтежите на папа Климент за власт, надеждите на крал Франсоа за слава, бляскавата помпозност през последните няколко месеца бяха просто фантазия – ярък, трескав сън. Без скъпоценните камъни и коприната, аз се събудих в действителността, където едно невзрачно, уплашено момиче очакваше в мрака едно тъжно, лишено от желаня момче. Представих си Климент и Франсоа, опиянени от вино и самодоволство, и усетих разяждаща горчивина.

Долових стъпки, вратата на преддверието проскърца. Бумтящият глас на Негово Величество отекна ведро и разсея мрачната тържественост, с която кралица Елеонор ме бе облъхнала.

– Привет, дами! Къде е съпругата на сина ми?

Завалваше думите. Отговориха му женски гласове, последвани от сдържан смях и хрущене на орехови черупки под кралските ботуши.

Вратата на спалнята се отвори и някой влезе. От другата страна на балдахина прошумоля плат и се свлече с въздишка на пода. Гоблените се разтвориха ненадейно и аз се вкопчих стъписана в завивките над гърдите ми.

Анри застана гол до леглото. Просна се светкавично до мен и дръпна одеялото. Огънят в камината обаче разкри стройно, издължено тяло със слабини, увенчани с рядка туфа пепеляво кафяви косми. Той не ме погледна. Впери очи в зеления кадифен балдахин над главите ни.

След секунди влезе крал Франсоа – гологлав, чорлав, увиснал върху ръката на съсухрения беловлас кардинал Дьо Бурбон. И двамата бяха запъхтени от дрезгав смях. Кралят

ни видя и се опомни. Навярно доловил унижението на двете голи деца, той ни погледна по-благо и измъкна ръка изпод лакътя на стареца.

– Благословете ги, Светейшество – нареди тихо на кардинала. – Благословете ги и си вървете. Моята дума е достатъчна.

Кардиналът излезе и кралят се обърна към сина си.

– Помня ясно първата брачна нощ с майка ви. Помня колко уплашени бяхме. Законът повелява да наблюдавам сношението, но веднага след това ще ви оставя сами. А сега – той сниши глас – целуни я, момче, и забрави, че съм тук.

С Анри се обърнахме на една страна с лице един към друг. Той обгърна раменете ми с разтреперана ръка и притисна устни в моите – надлежна, безстрастна целувка. И той като мен оставаше в плен на негодуванието, ала един от нас бе длъжен да се освободи.

Затворих очи и си представих как Клариса целува Леда, спомних си умелите пръсти и ловкия език на Иполито. Обвих лицето на Анри с длани, както Клариса бе обвила лицето на Леда, и нежно разделих устните му с език. Той се напрегна и аха да се отдръпне, ако се бях разколебала, ала аз постоянствах, докато не ми отвърна с целувка. Вече по-уверено се изгърколи върху мен и аз плъзнах длан между краката му. Усетих как плътта там се размърдва.

Долових движение и отворих очи. Надвесен над нас, крал Франсоа повдигна завивката и разголи хълбоците на сина си.

С Анри извърнахме смутено глави и кралят, пусна завивката. Отстъпи поразочарован назад.

– Не спирайте! Проверях само дали действате правилно. Няма да ви притеснявам повече.

Отдалечи се до камината.

Бузите на Анри поаленяха. По принуда го погалих между слабините, докато плътта там се събуди отново. По принуда, той раздели краката ми и се настани между тях, както Иполито преди толкова време, ала нямаше сладост, нямаше плам, нямаше копнеж.

Когато проникна в мен, решимостта ми се разколеба и тялото ми се стегна. Извиках от болка. Явно от страх увереността му да не се изпари, Анри започна да помпа диво. Търпях, стиснала зъби. След минута тялото му се изви назад, а очите му се подбелиха под пръхащите клепки. Усетих как нещо топло се процежда между краката ми.

Анри се отдръпна и легна задъхан по гръб.

– Браво! – крал Франсоа плесна с ръце. – И двамата ездачи показаха доблест в турнира!

Завих се до врата и извърнах лице към далечната стена. Крал Франсоа предупреди сина си с твърде шумно прощушване, че девствениците имат навик да плачат след подобни събития, и излезе от стаята.

В последвалата тишина съзнавах, че се изисква да похваля мнимите любовни умения на Анри, ала не успях да помръдна, сломена от изтощение, придружено от болезнено присвиване на мускулите на гърлото ми – сигурен предвестник на споменатите от краля сълзи.

Лежах безмълвно с надеждата Анри да ме остави да се самосъжалявам. Той обаче прошепна едва доловимо, вперил очи в тавана:

– Извинявайте.

– Не ме наранихте, Ваше Височество – излъгах, без да поглеждам към него. – Извиках от изненада.

– Не говорех за това, макар да съжалявам и за него – поясни той. – Съжалявам, че не бях по-мил. Вие сте толкова нежна. Братята и сестрите ми ви харесват. Татко – също.

Взирах се в балдахина пред мен, в играта на пламъците върху златните нишки, вгъкани сред тъмноревените и горскозелените.

– А вие? – попитах.

– Очарователна сте – отвърна срамежливо той. – Достолепна, но и сърдечна. Всички в двора са впечатлени. Но... аз не се отличавам с ведър нрав като братята си и знам, че дразня баща си. Ще се постарая да се поправа.

– Не се извинявайте. Не сте искали да се ожените за мен. Чужденка съм, не съм благородничка и съм грозна...

– Не говорете така за себе си! – възмути се той. – Забранявам ви. Достатъчно привлекателна сте. Не само красавиците са обаятелни.

Думите му прозвучаха толкова искрено и непресторено, че аз се обърнах бързо по гръб, за да застана с лице към него.

– О, Анри – протегнах ръка към него, ала явно бях прибързала. Той сбърчи вежди и се отмести с импулсивно отвлечение. Веднага се отдръпнах назад. Очите му срещнаха моите, без да ме виждат – наблюдаваха нещо отвъд мен, нещо зловещо. Съзрях неумело прикритата омраза в погледа му и се свих плахо.

"Как – помислих си, – как ще ти разкажа за кървавия си сън, ако не ме заобичаш?"

Той сведе очи.

– Моля ви, съжалявам... наистина съжалявам, Катрин. Просто съм ужасно изморен.

– И аз – кимнах вдървено. – Бих искала да поспя.

Обърнах се с гръб към него.

Той се поколеба – опита се вероятно да намери думи, за да смекчи обидата ми – и накрая също ми обърна гръб. Будува известно време, ала най-сетне сънят го обори.

Ако в новия ми дом имаше място, където да се усамотя, щях да отида там. Стаята обаче, където прекарах последните си дни като девственица, беше пълна с прислужници, а коридорите – с гуляйджии. В преддверието бяха придворните дами; станех ли, раздвижех ли се, щяха да разберат. Цяла нощ останах там, където най-малко желяех да бъда – в леглото на Анри.

В часовете преди зазоряване пак там ме осени зловеща мисъл и ме изтръгна от леката дрямка.

Когато се отдръпна с погнуса от мен, Анри навярно не бе видял нито омразния си баща, нито нежелания брак. Благодарение на невинната си чувствителност вероятно бе прогледнал в дълбините, където върху душата ми чернееше тъмно петно.

Седемнайсета глава

През последвалите седмици Анри не дойде в покоите ми и не ме извика в своите. Ловуваше, участваше в турнири или играеше тенис с по-големия си брат. Често седях с аристократите от кралския двор в просторната закрыта галерия и гледах Анри и Франсоа. Единият брат вдигаше високо топката с лявата си ръка и извикваше:

– Дръж!

Предупреждение към съперника, че ще удари топката във високата каменна стена. Умението да се опазят от лудешки рикоширащото кълбо – или да обезглавят зрителите – свидетелстваше за ловкостта им. Младият Франсоа – светлокож и златокос до тъмния си брат – печелеше симпатията на тълпата, като се кланяше с шеговита усмивка при всяка своя грешка. Край него Анри се оживяваше – по-атлетичен от niskия, тежък и по-неповратлив Франсоа. Анри лесно би печелил винаги, но често бъркаше нарочно, отстъпвайки победата на брат си.

Когато не спортуваше, Анри често се усамотяваше с русокосата вдовица от свитата на кралица Елеонор. Младият Франсоа, от друга страна, обичаше да вечеря, а и да обядва със сестрите си.

Веднъж го попитах коя е вдовицата. Казвала се Диан дьо Поатие, съпруга на покойния Луи дьо Брезе – влиятелен възрастен мъж, велик сенешал на Нормандия. Баба ѝ произхождала от семейство Дьо ла Тур д'Оверн – тоест, бяхме втори братовчедки.

На четиринайсет години мадам Дьо Патие дошла в двореца и станала придворна дама на първата съпруга на краля – Клод. През двайсетте години, изменинали оттогава, се прославила с почтеността и сдържаността си; обличала се скромно и не използвала руж и белило като другите жени. Била набожна католичка и негодувала срещу настъплението на протестантите в кралския двор.

– По какви въпроси съветвате съпруга ми? – поинтересувах се аз.

Набодох парче телешко – носех си вилица от Италия и още предизвиквах удивените погледи на французите, задето използвам толкова екзотично приспособление – и спрях, преди да го лапна.

Младият Франсоа взе парче месо с пръсти и отхапа голям залък.

– По протокол, етикеция и политика – отговори ми, дъвчейки. – Владее и трите. – Преглътна и ме изгледа любопитно. – Не бива да ревнувате. Дамата се слави с добродетелността си. И е двайсет години по-възрастна от Анри.

– Не ревнувам, разбира се – позасмях се.

Забравил съмненията, Франсоа се усмихна ведро.

– Анри бе едва на пет, когато почина мама. Беше привързан силно към нея и преживя тежко загубата. Мадам Дьо Поатие се грижеше за него и се опитваше да му бъде като майка. Затова сега търси одобрението ѝ.

В новото си семейство намерих и други добри приятели, освен Франсоа. Леля му Маргьорит, кралица на Навара – малката държава на юг от Франция и на север от Испания, граничеща с Пиренеите – живееше в двореца с петгодишната си дъщеря Жана. С Маргьорит си допаднахме от пръв поглед – близостта ни се задълбочи, след като открихме общата си страст към книгите. Маргьорит бе висока, топла, лъчезарна и с толкова изпъкнали скули, че усмихнеше ли се, те закриваха отчасти очите ѝ.

И тя като брат си бе родена в Коняк, недалеч от централния Източен бряг, където оценяваха по достойнство италианското изкуство и литература. Маргьорит настояла крал Франсоа да покани застарелия флорентински маестро Леонардо да Винчи във Франция и да му плаща щедро – "макар той да бе твърде стар и сляп, за да рисува", добави тя с деликатен и малко тъжен хумор. Донесъл обаче някои от най-добрите си творби, включително малък, прелестен портрет на усмихната тъмнокоса жена – една от любимите ми картини, която и досега е окачена в двореца "Амбоаз".

– Не вярвай обаче – предупреди ме Маргьорит, – на историите на краля как Леонардо умрял в ръцете му. Брат ми нарочно забравя, че го нямаше в "Амбоаз", когато настъпи сетният час на маестрото.

Маргьорит споменаваше с гордост и усилията на брат си да създаде най-богатата, най-пълната библиотека в Европа, която се помещаваше в двореца в Блоа. Обещах да я посетя при първа възможност.

Междувременно заживях в привидно охолство и безгрижие. Напуснахме слънчевото крайбрежие на Марсилия и се преместихме в мразовитата вътрешност на страната, понеже задържеше ли се месец-два на едно място, крал Франсоа ставаше неспокоен.

Преди да пристигна във Франция, смятах, че тъна в лукс, обгрижвана от мнозина прислужници. Бях допуснала грешка по отношение на мащабите. В Италия властта бе разпиляна, а поданиците на владетелите – малко. Семейство Сфорца управляваха Милано, Медичите – Флоренция; родът Д'Есте – Ферара; стотици барони властваха в стотици градове. Рим се подчиняваше на папата; Венеция – на Републиката. Във Франция обаче господстваше един монарх и аз осъзнах величието на този факт, когато за пръв път пътувах с двора на крал Франсоа I – не толкова двор всъщност, колкото хиляден град.

Повечето дворцови наемници обслужваха трите основни сфери на кралското домакинство – покоите, параклиса, кухнята. Главният шамбелан отговаряше за снабдяването и поддръжката на дрехите, ритуалното обличане на краля и всички дейности, свързани с личния му тоалет. Персоналът включваше прислужници, придворни, виночерпци, разносвачи на хляб, бръснари, шивачи и шивачки, перачки, камериерки и шутове.

Параклисът и подаянията бяха под опеката на главния свещенослужител. Сред подчинените му бяха изповедникът на краля, десетки свещеници, чиновници, разпределящи милостинята, църковни хорове, кралският четец.

Кралският секретар изпълняваше ролята на главен съветник по военните въпроси, управляваше кралските имоти и отговаряше за изхранването на краля и многобройната му свита. Многочислен персонал се грижеше и за конюшните, включващи и кралските пратеници; за ловните кучета и птици; за придвижването на двора и вещите му от място на място. Имаше съветници, секретари, нотариуси, счетоводители, пажове, аптекари, лекари, хирурзи, музиканти, поети, художници, архитекти, телохранители, стрелци, интенданتي, оръженоosci.

Всички те се водеха преки служители на краля. Освен тях мнозина се грижеха за семейството му – сестра му, децата му, братовчедите му – както и за чуждестранните сановници и посланици и за близките му приятели.

Напуснах Марсилия в пищна каляска и се обърнах да погледна виещия се керван от каруци, коне и тежко натоварени мулета зад мен. Двайсет хиляди конници, пет хиляди кучета, соколи и ястреби, рис и лъв пътуваха с нас. Отсядахме на различни места – предимно в замъци на благородници, пожелали да угодят на Короната – и най-сетне пристигнахме в

долината на Лоара.

Кралският дворец в Блоа изглеждаше величествен и разностилен. В единия край се възправяше замък от червени тухли, построен от предшественика на Франсоа I – Луи XII – и наследен от дъщеря му Клод. Тук Жана д'Арк получила благословия от архиепископа на Реймс, преди да поведе войската си в битка. Клод обичала замъка и когато се омъжила за Франсоа, затвърждавайки по този начин правото му да се възкачи на френския престол, той издигнал модерен четириетажен дворец.

Шато дьо Блоа не приличаше на италианските дворци. Апартаментите бяха свързани с другите помещения не с коридори, а с вити стълби. През първите няколко дни в Блоа постоянно се задъхвах, ала след седмица тичах нагоре-надолу с лекота. Любител на витите стълбища, кралят бе поръчал да построят масивно, пишно външно стълбище – украсено със статуи в готически стил – пред фасадата на сградата.

Покоите на краля и кралицата се намираха на втория етаж. В скандален разрез с традицията там се помещаваше и будоарът на метресата на Франсоа – мадам Д'Етамп. Децата обитаваха третия етаж. Хората с по-скромно положение живееха на приземния етаж, където бяха и трапезариите, кухнята и спалните на стражата. Множество външни пристройки приютяваха кардинали, чиновници, придворни, счетоводители, лекари, учители.

Стъмни се, докато се нахраня и разопаковат пътническите ми сандъци. Разведоха ме с лампа из просторните ми покои в съседство с апартаментите на сестрите на Анри. Кралят щеше да пристигне утре и да се настани в своите покои. Бях свикнала да разполагам със спалня и преддверие. Сега имах спалня, преддверие, гардеробна, побираща всичките ми дрехи плюс легло за прислужница, и малък личен кабинет. Върху тухлената стена над камината в спалнята ми бе изрисуван златен саламандър – символът на крал Франсоа. Под него бе изписано мотото: *Notrisco al Buono, stingo el geo, Подхранвам добрия огън и потушавам лошия.*

Освободих френските прислужници и извиках личната си придворна мадам Жонди да ме съблече. Мари-Катрин дьо Жонди бе удивително красива жена на трийсет с преждевременно посребрена коса и деликатни черни вежди. Имаше безупречна кожа, с изключение на миниатюрна тъмна бенка на бузата, близо до крайчеца на устните. Добре образована и интелигентна, тя притежаваше естествена изтънченост, в която нямаше и следа от предвзетост.

Французойка по произход, но с приятна разлика – преди да се присъедини към свитата ми, бе живяла дълги години във Флоренция и говореше свободно тоскански. През онази нош няхах желание да говоря на френски и присъствието ѝ ми въздействаше успокоително. След като ме съблече, я помолих да ми почете от книгата с поеми на леля Маргьорит "Огледало на изгубената душа".

След като ми почете известно време, изпратих горката жена да си легне, понеже се чувстваше изтощена след целодневното пътуване. Все още ме измъчваше безпокойство и си спомних думите на леля Маргьорит за кралската библиотека. Облякох си скромна мантия, взех лампа и тръгнах по витата стълба пред покоите ми.

Отвътре дворецът наподобяваше сложен лабиринт, но след известно лутане намерих стълбите към библиотеката. Помещението бе внушително и тъмно в безлунната нощ – като пещера с висок таван. Стисках здраво храбрата си малка лампа и протягах ръка напред да предотвратя сблъсък със стените или мебелите.

Усетих внушително препятствие в мрака и опипах гладкия ръб на дялано дърво и

подвързани с коприна корици – рафт с книги. Пристъпих нетърпеливо напред и вдигнах лампата, чиято светлина разкри дървени полици от пода до тавана – в сенките отпред сякаш до безкрайност се редяха книги с еднакъв размер и подвързии от моарирана коприна в различни цветове. Забелязах задължителните издания на Дантевата "Комедия", "Песни" и "Триумфи" на Петрарка и, разбира се, "Декамерон" на Бокачо.

Някои заглавия не бях виждала преди – наскоро подвързан "Пантагрюел" на Рабле, "Утопия" на сър Томас Мор, интересен сборник на Бокачо "За известните жени".

Не след дълго открих още по-ценни богатства – екземпляр от "Платонична теология на безсмъртната душа" на Марсилио Фичино. Свалих я веднага от рафта и се поколебах дали да не спра дотук. Апетитът ми обаче се бе изострил. Побиха ме тръпки при вида на "Окултна философия в три тома" на Корнелиус Агрипа. Попаднала на окултната колекция на краля, аз вдигнах лампата и светлината ѝ разкри дълга редици книги за астрологията, алхимията, кабалата, талисманите.

Спомних си думите на магьосника: "Крилото на Гарвана от Агршта, изработено под покровителството на Марс и Сатурн". Опипах инстинктивно с длан пазвата си, където висеше талисманът.

Ненадейно появилите се трудове на Фичино и Агрипа ми се сториха като знак свише – ако Анри бе окървавеният мъж от съня ми, имах нужда от цялата тайна мъдрост, до която успеех да се добера.

Мисълта ме изпълни със загадъчно въодушевление – разтворих книгата на Агрипа и зачетох. Погълната от думите, не бях чула вратата да изскърцва и когато кралят изплува от тъмнината – с невчесана коса и по нощна риза, скрита под халат от златен брокат – ахнах, все едно виждам призрак.

Крал Франсоа се засмя – жълтото сияние на лампата в ръката му разкривяваше зловещо чертите на дългото му лице.

– Не се бойте, Катрин. Остарявам и вечерята ме събужда все по-често.

– Ваше Величество! – Затворих бързо книгата и се поклоних несръчно. – Имате забележителна библиотека. Впечатлена съм от заглавията, макар да не съм разгледала всички.

Той свали лампата и се усмихна доволно. После погледна книгите в ръцете ми.

– Агрипа, а? Рядък ръкопис – още не е публикуван официално, – но извадих късмет да се сдобия с едно от малкото копия в обращение. Доста езотеричен избор за млада дама – неоплатонизъм и астрологическа магия. Как намирате Агрипа?

Замълчах. Мнозина свещеници гледаха с лошо око на въпросните теми – всъщност ги обявяваха за богохулни. Хрумна ми, че макар да е включил заглавията в библиотеката, кралят вероятно не ги одобрява и не би му харесало да ги чета.

– Намирам го за увлекателен – отвърнах упорито. – Изучавам астрологията и обожавам Фичино. Донесох един от трудовете му от Флоренция – *De Vita Coelitus Compranda*".

Очите му се разшириха и грейнаха.

– Третият том на...

– На "Три книги за живота", да. Ще пиша на семейството си във Флоренция и ще ги помоля да ми изпратят първите два. Ще ви подаря и трите за библиотеката.

Той ме целуна бързо по двете бузи.

– Скъпа! Не бих мечтал за по-хубав подарък! Не е редно обаче да ми преотстъпвате националните си съкровища.

– Сега съм французайка – отвърнах. Поставах на равна нога династията на Медичите и кралския род Валоа.

Той ме прегърна с искрена топлота.

– Ще приема щедрия ви подарък, дъще моя. Ала не изпращайте книгите тук, където ще останем само месец-два. Нека ги доставят във Фонтенбло край Париж. Ще бъдем там, когато пристигнат, и ще им се порадваме веднага. – Той замълча. – Не е необходимо да четете тук, дете. Занесете ги в стаята си и ги задръжте, колкото искате. – Тръгна към рафтовете. – А сега и аз ще си избира нещо.

Повдигна лампата и огледа заглавията с присвити очи.

– А... – кимна след известно време. – Ето. – Свали една книга от полицата. Заглавието беше на френски, темата – италианската архитектура. – Смятам да строя във Фонтенбло.

Заставах до него и видях трактат за Брунелески, проектирал големия купол на Флорентинската катедрала. Взех книгата и я разлистих.

Той се обърна рязко към мен, забелязал колко съм заинтригувана.

– Значи обичате и философията, и архитектурата? Необичайни интереси за жена.

Изчервих се, съдейки по внезапно сгорещените си бузи и врат.

– Книгата е за Брунелески, Ваше Величество, а аз съм от Флоренция. Мисля обаче, че всеки би полюбопитствал как един толкова огромен купол се крепи без видима опора.

Той ме възнагради с широка одобрителна усмивка.

– Утре, в три след пладне, елате в кралската конюшня да поюздим сред природата.

– Поласкана съм от поканата, Ваше Величество – поклоних се отново. – Няма да закъснея.

Когато най-сетне се унесох в леглото, разтворила книгата на Агрипа в скута си, бях взела решение – не успея ли да спечеля Анри, ще се опитам да спечеля баща му с надеждата да ги помиря, а после, разбира се, Анри да приеме мен.

На другата сутрин, докато придворните ме обличаха под напътствията на мадам Жонди, я помолих да ми намери френски воал. Досега вчесвах косата ми като на италианска съпруга – нагоре с брошки – но всички французайки носеха воал до раменете, пришит към твърда диадема от кадифе или брокат, припращаща косата над челото. Казах на крал Франсоа, че съм французайка, а воалът щеше да напомня кому съм предана на първо място.

След минути мадам Жонди се появи с гълъбовосива диадема с бяло було. Почувствах се странно с него – все едно съм предрешена за бал с маски.

Дните в двореца следваха предсказуем ритъм, съгласуван с режима на краля. Събудеше ли се, кралят се срещаше със секретарите и съветниците си. В десет присъстваше на литургия, а в единайсет обядваше в приемната зала. Хранеше се само той, заобиколен от притихнали благородници, просители и прислужници. Често епископ четеше на глас от текст, избран от Негово Величество. После кралят провеждаше аудиенции и изслушваше жалби. Следобед излизаше да се раздвижи – яздеше, ловуваше, разхождаше се, играеше тенис.

През онзи ден сподирях краля като сянка с надеждата да срещна Анри, но той и поголемият му брат ги нямаше.

След пладне по ноемврийското небе се разстелиха облаци, вещаещи лек дъжд. Настроението ми обаче се разведри. Любимият ми кон Зевс – черногрив, ръждивокафяв скопен жребец – бе дошъл с мен във Франция. Усещах остро и неговата липса, и липсата на движение. А и се надявах съпругът ми да е сред ездачите.

Когато обаче се явих в конюшната в уречения час, Анри не беше там. Нито дофинът,

нито младият Шарл, нито благородниците от кралския двор. С изключение на конярите – единият държеше поводите на неспокойния, едър черен кавалерийски кон на краля – тук мъж беше само Негово Величество.

Изглеждаше обсебен от петте си очарователни придружителки, които се кикотеха и бърбореха като пъстри красиви папагали, ако не смятаме дамата, стъпила на ниско столче, поставено до кобилата ѝ, явно с намерение да се качи върху тапицираното като трон седло, използвано от французойките. Жената стоеше с гръб към краля и той видимо се изкуши. Прегърна през кръста дамата до него и я притисна похотливо към тялото си. После с престъпна ловкост пъхна длан под корсажа ѝ и стисна гърдата ѝ. Тя не се смути дори когато види очи и срещна моите.

– Ваше Величество! – възкликна с престорено възмущение и го перна артистично по ръката. Имаше тъмна коса и набита фигура с тънки устни, оброчени от трапчинки. – Какъв развратник сте, Ваше Величество!

– Да – призна весело кралят. – И само целувка от добра християнка е в състояние да изкупи греховете ми. Мари, скъпа моя, спасете ме!

Притеснена да не я забележи жената, наместваща се върху седлото, Мари го целуна припряно по устните и погледна многозначително към мен.

– Ваше Величество! – поздравих с реверанс.

Тутакси пет чифта женски очи забелязаха френския ми воал.

– Дъще! – кралят се усмихна и улови ръката ми. – Колко модерна изглеждате, същинска французойка! Добре дошла в малката ни шайка. Дами, това е скъпата ми дъщеря Катрин. А това, Катрин, са мадам Дьо Маси, херцогиня Дьо Монпансие, мадам Шабо и мадам Дьо Канапле.

Кимнах поред на всяка. Мадам Дьо Маси, вероятно на около осемнайсет и най-плаха от групата, имаше млечно руса коса и тънки, светли, почти невидими вежди. До нея, вече върху седлото, мадам Дьо Монпансие – красива жена с квадратна, мъжествена челюст – се поклони любезно, ала не успя изцяло да прикрие злорадството си от смущението ми, че съм видяла краля да пъха ръка в женска пазва. Мадам Шабо, адмиралска съпруга, се усмихна бегло, сякаш е отегчена и извисена над светската суетня. Мадам Дьо Канапле – Мари, както я нарече кралят – ме изгледа със самодоволни очи с натезали клепки.

Кралят посочи жената, която възсядаше сивата кобила при появата ми.

– А това е любимата ми Ан, херцогиня Д'Етамп.

Усмихна ѝ се разнежено и глуповато.

Всички женски погледи последваха неговия, чакайки знак от Ан. Херцогинята седеше върху малкия си ездитен трон, вдигнала крака върху висока подложка. Полите ѝ се дилеха под подгънатите колене и скриваха краката ѝ. Не достигаше юздата и стоеше, скръстила ръцете си в ръкавици. Един коняр на кон се приближи и хвана поводите на кобилата ѝ.

Херцогинята – крехко създание с големи златистокафяви очи – имаше начервени устни, пълни и удивително подвижни: ту се извиваха в престорена усмивка, ту се изкривяваха презрително, ту се свиваха надменно. Разделена на строг път по средата, косата ѝ с цвят на мед се виеше ситно на къдрави облачета край слепоочията. Диадемата ѝ от златен филигран наподобяваше тиара. От брадичката до върха на ботушите ѝ за езда я обгръщаше роба с висока яка, скроена от същата кожа като кралската. Приемаше обожанието му, сякаш ѝ се полагаше по право – с бегъл, доволен поглед.

Когато наближих, тя обърна многозначително глава като котка, дебнеща плячка, и обходи

с поглед обикновената ми безформена мантия, глупавия френски воал върху италианската ми коса, непростимо смуглата ми кожа и изпъкналите ми очи.

– Мадам Дьо Маси – кимнах учтиво. – Мадам Шабо. Мадам Дьо Монпансие. Мадам Дьо Канапле. – Обърнах се към херцогинята и поздравих лаконично: – Ваша Милост.

Устните на херцогинята се свиха в усмивка като розова пъпка, сякаш се опитваше да потисне смеха, предизвикан от силния ми акцент.

– Ваше Височество – произнесе с глас, изненадващо дълбок за толкова малко гърло. – За нас е чест, че ще яздим заедно днес.

В същия момент доведоха коня ми Зевс и той ме приветства с нетърпеливо пръхтене. Втурнах се към него и погалих тъмната му муцуна, шепнейки колко ми е липсвал.

– Какво е това? – попита херцогинята, кимайки към седлото ми.

Кралят повтори по-любезно въпроса.

– Мое изобретение, Ваше Величество – отговорих. – За да яздя благопристойно без помощ. – Показах. – Пъхам лявото си стъпало в стремето и хващам лъка на седлото. – Подскочих леко и яхнах Зевс. Движението разголи само за миг глезените ми, покрити с бели чорапи. – Десният ми крак е свит под повдигнатата предница на седлото и коляното ми е застопорено здраво, за да не падна. – Хванах юздите и отпратих с махване на ръката коняря, понечил да ги улови.

– Брилянтно! – възкликна кралят. – Едва ли можете обаче да яздите бързо като мъж.

– Мога, Ваше Величество.

– Но не се ли разгалват краката ви при такава скорост? – осведоми се Мари Дьо Канапле.

– Колко жалко е да се отвлича вниманието на краля от едно толкова красиво лице – отбеляза коварно херцогинята.

Мари се усмихна – зъбите ѝ бяха остри като на лисица.

Поаленях от обидата и погледнах към краля, но той не ме защити. И той както другите наблюдаваше как ще се измъкна от положението.

– Ваше Величество, ще яздим ли? – попитах ведро.

Кралят ни поведе на юг, далеч от двореца и стръмните хълмове – към широката река.

Движехме се непоносимо мудно. Кобилите на жените се примиряваха да ги водят конярите, но жребецът на краля и Зевс се противяха и хапеха юздата. За да разсее скуката, Мари разказа история как някаква млада хитруша, нова в двора, поканила възлюбения си на многолюден гуляй. Докато съпругът ѝ вечерял наблизо, любовникът ѝ пропълзъл под масата и, скрит под пищния ѝ кринолин, я задоволявал, докато се хранела.

Насочихме се към дълъг дървен мост над реката и тръгнахме бавно по него. Обърнах се назад и вперих поглед отвъд синята речна шир със златни пясъчни брегове, където се издигаха възвишенията, къщите, църковните кули и белият кралски дворец, възправен над тях.

Кралят изглеждаше отегчен, втренчен в гъстите гори на другия бряг. Още щом прекосихме моста, пришпори жребеца в лек тръс. Конярите ускориха ход и жените се заклатушкаха върху седлата.

– Ваше Величество! – извика херцогинята след него с нескрито раздражение. – Лекарят ви забрани да яздите днес. Не се преуморявайте!

Негово Величество отвърна със смях, позакашля се и ми се усмихна през рамо.

– Катрин! Да видим дали наистина сте бърза като мъж!

Усмивнах му се и забих пета в хълбока на Зевс.

Очаквах кралят да ме поведе към откритата поляна край реката. Той обаче препусна в галоп право към гъстата гора. Поех си дъх и го последвах, пренебрегвайки – като него – предупрежденията на жените. С главоломна скорост нахлух в гората с оголели букове, дъбове и благоуханни борове. За щастие дърветата бяха вековни и с достатъчно високи клони, та не ме събориха веднага от кота. Налагаше се обаче да се снишавам, за да ги отбягна – трудна задача, когато яхаш галопиращ жребец.

Крал Франсоа нададе възторжен възглас, осъзнал, че съм го последвала, и пришпори коня си още по-бързо. Опиянена от студения въздух, щипещ бузите ми, аз препусках след него към горските дебри, подплашвайки зайци и птици. Сетне излязохме от гората и се озовахме сред спретнато поддържани лозя. Не изоставах, ала и не успях да настигна краля – едрият боен кон на Франсоа имаше по-широк разкрач от Зевс. Отказвах обаче да се предам.

Кралят свърна обратно към гората и аз се втурнах по дирите му, окуражавайки Зевс да препуска с всички сили. Сниших се под нисък боров клон, вдигнах глава и видях кралят да променя рязко курса. Херцогинята и придружителите ѝ бяха навлезли сред дърветата и се движеха право срещу нас.

Веднага след като смени посоката, кралят се приведе в седлото. Забелязах как жребецът му прескача препятствие. Разцепеният ствол на рухнал древен дъб препречваше пътя ни; голите пръсти на горните му клони се бяха заплели в съседното дърво и то надвисваше ниско над земята.

Зърнах преградата късно – една секунда ме лиши от възможността да отклоня коня от падналия дънер и групата ездачи. Познавах докъде се простират способностите на Зевс и съзнавах, че надхвърлям границите им – нямаше време обаче за двоумене. Нямах избор.

Мускулите на коня се напрягнаха под мен – наблюдателите ахнаха. Паднах, както обикновено се пада – твърде бързо, преди да успея да се уплаша. Светът се завъртя, тялото ми се блъсна в разпенения хълбок на Зевс, в остриите клони, в студената, влажна земя.

За миг останах без дъх, сетне внезапно поех жадна глътка.

Крал Франсоа се бе надвесил над мен, с дълго лице, още по-издължено от зяпналата уста.

– Божичко! Добре ли сте, Катрин?

Херцогинята стоеше до него, а устните ѝ оформяха малък кръг. Другите дами още бяха върху седлата.

Полите ми се бяха усукани около хълбоците, излагайки на показ фустата, чорапите и гащите до колене от фина италианска коприна – част от изящния чеиз, подготвен от Изабела Д'Есте. Изпухтях отвратно, изправих се и пригладих роклята.

Щом разбра, че съм невредима, херцогинята прошепна:

– Е. Наистина отвлякохте вниманието на краля от красивото си лице. Какви изящни крака!

Тих смях долетя откъм ездачките зад нея; в очите на краля също просияха шеговити искри, ала той надлежно ги потуши.

Отблъснах протегнатите ръце на конярите и станах на крака. Зевс стоеше наблизко, запъхтян, но ободрен от енергичното препускане. Най-младият коняр държеше поводите му.

– Добре съм, Ваше Величество – кимнах.

Изтупах сухите листа и треските от пелерината си. Чворестият клон, по-широк от бедрото ми, бе разкъсал вълната върху рамото ми – ако не бях защитена от дебелия плат,

нямаше да се размина само с болезнено нагъртване и без сериозна рана. Френският ми воал се вееше върху престъпния клон като разнищено бяло знаме. Един от конярите го размаха все едно е трофей. Позволих му да го задържи, понеже беше скъсан.

Кралят ме улови за ръката.

– Не е за вярване, че се опитахте да прескочите дървото. Внимавайте повече!

– Конят ми е добър скачач, Ваше Величество. При по-благоприятни обстоятелства щеше да се справи.

По лицето му се изписа любопитство. Той наклони глава и бледа усмивка заигра в крайчеца на устните му.

– Скачали сте?

– Да. Преди да дойда тук. Никога ли не сте виждали ездачка да прескача жив плет?

Той се засмя тихо.

– Изглежда ми невероятно. Сестра ми все повтаря, разбира се, че ако им предоставят възможност, жените ще се окажат подобри ловци от мъжете. – Замълча. – Някой ден ще ви покания да дойдете на лов с мен.

– Ще ми достави истинско удоволствие, Ваше Величество.

По обратния път през гората той яздеше до мен в обичайния мудараван. Херцогинята мълчеше мрачно, пренебрегвайки опитите на Мари да я заговори. Излязохме от гората и поехме по откритите поляни край реката. Кралят ни поведе отново към моста, но херцогинята се възпротиви.

– Препуснете край брега, Ваше Величество – предложи тя с престорено въодушевление. – Ние ще се състезаваме коя ще ви настигне първа.

Кралят се обърна към нея.

– Не изглупявайте, Ан!

Херцогинята погледна коняря, стиснал поводите на кобилата ѝ, и посочи.

– Подкарай я по-бързо! Натам! Край реката!

Когарят се втрени колебливо в краля. Не получи никаква заповед и поведе херцогинята напред в равномерен тръс.

– Хайде, Ваше Величество! – извика тя. – Догонете ме!

– Ан! – възкликна отново кралят, ала тя се бе отдалечила и нямаше как да го чуе. С болезнено изражение той пришпори жребца си и се спусна след нея.

Не исках да се състезавам с Ан. Последвах ги бавно, докато галопирацията жребец на краля стопяваше бързо преднината на кобилата. Увлечен, Франсоа се впусна с момчешка целеустременост в надпреварата.

– По-бързо! По-бързо! – насърчаваше херцогинята когаря си.

Другите жени подеха възгласа ѝ. Започна нелепа гонка. Херцогинята следваше краля от значително разстояние, а след нея останалите жени подскачаха лудешки върху троновите си. Тя не се задоволяваше с бързия тръс и настояваше да препуска по-бързо, докато изнервеният когар най-сетне не се впусна в галоп. Тогава мадам Д'Етамп се приведе напред и се вкопчи в бялата грива на кобилата.

Предвидимият резултат не закъсна. Пришпорих Зевс и настигнах кобилата ѝ точно когато когарят осъзна, че води кон без ездач. Окрилен, кралят продължаваше щастливо напред.

Извиках, скочих от седлото и се спуснах към херцогинята. Тя лежеше на една страна, алените ѝ поли и фустата ѝ се бяха запретнали и разгалваха тънките ѝ бели крака – и доста

повече. Когато мадам Жонди постъпи на служба при мен, веднага се впечатли от кюлотите^[3] ми – не само от фината им дантела и бродерия, а и от факта, че французойките не носят нищо подобно. Сега видях доказателството. Херцогинята се надигна на лакти, забеляза, че прелестите ѝ са изложени на показ и дръпна полите си надолу. Сдържах смеха, предизвикан от откритието, че косата ѝ не е с естествен цвят на мед, а матово кафява като моята.

Мадам Д'Етамп не бе пострадала; дори воалът ѝ изглеждаше непокътнат. Не стана обаче, преди да се увери, че кралят е забелязал как е паднала. Подадох ѝ ръка, щом другите приближиха.

– Е, и вие значи решихте да отвлечете вниманието на краля от красивото си лице – отбелязах на висок глас.

Франсоа и дамите му се разкикотиха. Ан се изправи, стиснала ръката ми. В очите ѝ блестеше гняв, приглушен донякъде от одобрение, че остроумието ми е улучило. За да смекча ужилването, промърморих колко е храбра, а когато прекосяха моста на път за дома, се постарях да изостана далеч зад краля, та херцогинята да заеме мястото до него.

Подозирах – още тогава – че ако не спечеля благоволенията на Ан, ще изгубя и кралското. Тоест – ще изгубя всичко.

Същата вечер кралят ни покани на вечеря в тесен семеен кръг, който включваше децата му, сестра му Маргьорит, дъщеря ѝ Жана и главния секретар – едрия, сивокос Ане дьо Монморанси, комуто бяха поверени ключовете от кралските покои. Кралица Елеонор дойде с най-приближената си придворна дама – учителката на Анри, мадам Дьо Поатие. Съпругът ми закъсна и погледна враждебно баща си, преди да седне между леля си Маргьорит и мен. Поздравих въодушевено Анри – в отговор той сведе очи.

Кралят заговори – колко впечатлен бил от смелостта ми да предприема трудния скок и от хладнокръвието ми след падането. Разказа произшествието с множество преувеличения и чувство за хумор, описвайки с комични подробности отчаяното подрусване на херцогинята върху седлото и последвалото строполяване. Наричаше я просто "една от дамите ни", за да не поставя в неловко положение кралицата.

Анри очевидно разбра коя е въпросната дама и докато другите се смееха на забавната история, той се мръщеше.

Кралят описа седлото ми и добави, че по настояване на "една от дамите" е заповядал на главния коняр да изработи няколко, "та жените от двора да яздят редом с краля".

Кралица Елеонор, мадам Дьо Поатие и главният секретар Монморанси се усмихнаха с колебливо неодобрение, ала не посмяха да не изразят ентузиазъм. Анри обаче слушаше, смръщил раздражено вежди. Опитах се да отвлека вниманието му със забавни истории, ала колкото повече говорех, толкова повече помрачняваше настроението му.

След вечерята го сварих във външния двор да се помайва пред стълбите, водещи към отделните ни покои. Надявах се, че ме чака, за да поговорим насаме. След като кралица Елеонор и децата на краля се изкачиха по съответните стълбища към спалните си, аз се обърнах към Анри.

– Ваше Височество, недоволен ли сте от мен? Обидих ли ви? – попитах тихо.

Той растеше бързо, променяйки се сякаш с часове. Вече бе по-висок от деня, когато се срещнахме, а челостта му изглеждаше по-удължена и ъгловата. Така носът му не изпъкваше толкова и чертите му бяха почти красиви. Възкъсата му коса на сватбения ден сега се спускаше до ръба на яката му. Брадата му все още стърчеше на туфи, ала бе успял някак да оформи представителен мустак.

Очаквах да поруменее, да промърмори нещо и да си тръгне. Той обаче възкликна разгорещено:

– Как е възможно да сте се сприятелили с онази... уличница, развратница? Тя е змия, отровно изчадие!

Примигнах поразена. За пръв път го чувах да говори толкова гневно и грубо.

– С мадам Д'Етамп ли? Мислите, че сме приятелки?

– Яздили сте с нея. – Гласът му прозвуча студено, обвинително.

– Кралят ме покани. Не съм търсила компанията ѝ.

– Помогнали сте ѝ след падането.

– Какво трябваше да направя, Ваше Височество? Да я заплюя, докато е просната на земята ли? – възмутих се аз.

– Баща ми е глупак – отрони разтреперан той. – Позволява ѝ да го използва. Нямате представа... При коронацията на кралица Елеонор татко наблюдаваше шествието ѝ по

градските улици от голям прозорец, пред очите на хората. А тя... – не успя да произнесе името на херцогинята – тя го убеди да седи до него и го съблазняваше... караше го да върши гнусни, ужасни неща пред прозореца. Всички, дори кралицата, го видяха. – Замълча с буреносен поглед.

– Забранявате ли ми да яздя с Негово Величество, ако ме покани отново? Заповядвате ли ми?

Той се обърна бързо и рязко и тръгна към стълбището.

– Не, не, разбира се – подвикнах след него. – Щяхте да ми заповядвате, ако ми бяхте съпруг. Ако бяхте загрижен за мен.

Притиснах с юмрук устните си, за да заглуша следващите гневни остротии. Хукнах по другото стълбище и влетях в спалнята си, без да продумам на придворните. Затръшнах вратата и се стоварих върху леглото.

След секунди чух хлопане. Помислих, че е мадам Жонди, и извиках троснато, че не желая да ме безпокоят.

Изад вратата обаче долетя гласът на сестрата на краля.

– Катрин, аз съм, Маргьорит. Може ли да вляза? – Не отговорих и тя добави меко: – Видях ви с Анри преди малко. Искам да ви помогна.

Открехнах вратата, за да не се налага да викам:

– Няма как да ми помогнете. Той ме мрази и винаги ще ме мрази.

– О, Катрин, нищо подобно!

Състрадателната нотка в гласа ѝ ме склони да я пусна. Влезе и ме поведе към леглото. Седнахме една до друга върху него.

– И аз нямах думата при договарянето на брака ни! – разгорещих се. – Ала не мразя никого. Той е красив, разбира се, а аз – неугледна. Това е наистина непоправимо.

– Не искам никога да чувам такива ужасни думи! – упрекна ме строго тя. – Изглеждате чудесно. А и няма нищо общо с вас.

– Защо тогава бяга от мен?

Маргьорит си пое дълбоко дъх, подготвяйки се за дълга история.

– Знаете, че херцогинята на Милано ни е прабаба. Крал Шарл, а след него и крал Луи нападаха Италия, за да изискат наследството, принадлежащо по право на Франция.

Кимнах. Както повечето италианци бях възпитана да мразя френските крале и набезите им. Сега бях длъжна да преосмисля симпатиите си.

– Поради същата причина преди девет години брат ми нахлу в Италия. Въпрос на чест е. – Тя замълча. – Франсоа е много смел, ала понякога и безразсъден. Щурмурвал армията на император Карл край Павия. Помислил, че врагът отстъпва, ала допуснал сериозна грешка. Избили хората му до крак и го заловили. Цяла година го държаха в плен в Испания, докато договорят условията за освобождаването му. Откупи свободата си с цената на тежки загуби. Съгласи се да предаде Бургундия. И синовете си – дофина Франсоа и Анри.

Ококорих се.

– Били са пленници?

По лицето на Маргьорит се изписа тъга. Вперила очи в празното пространство, тя продължи:

– Франция крееше в отсъствието на краля. Оказа се принуден да приеме множество неизгодни условия – да се ожени за овдовялата сестра на Карл – Елеонор, да жертва Бургундия и... синовете си.

Замълча. Спомних си сутринта, когато се събудих в Поджоа-Каяно и видях бунтовниците, строени върху конете си на обширната ливада. Спомних си как яздех с месер Силвестро през нощните улици на Флоренция, спомних си хулите на гневната тълпа.

– Анри бе едва на седем, когато с брат му заеха мястото на баща си като заложници на императора. Държаха ги в испанската тъмница четири години и половина. Преди да напусне Франция, Анри бе ведро момче, макар и малко срамежливо. Тъгуваше за майка си, разбира се, но иначе се радваше на щастливо детство. Пленничеството го промени. Кралят често повтаря, че испанците са му върнали друго момче.

– Значи желанието на баща му да завоюва земи в Италия е обрекло Анри и брат му на заложничество – констатирах бавно. – А бракът ни е договорен, понеже папата е обещал на краля въпросните земи.

Маргьорит кимна скръбно.

– Сега навярно разбирате защо кралят е по-благосклонен към най-малкия си син Шарл. Дофинът прости на баща си, макар да не е забравил. Анри обаче нито е забравил, нито е простил. С течение на времето омразата му към краля не стихва. По-скоро се задълбочава, особено сега, след сватбата ви. – Тя въздъхна. – Знам, че животът ви няма да стане по-лек, но ако разбирате Анри, навярно ще е по-поносим.

Вдигнах едрата, гладка ръка на Маргьорит и я целунах.

– Благодаря. Вече е по-поносим. И вероятно ми помогнахте да го направя по-лек.

На другия ден загърбих нараненото си достойнство. Рано сутринта помолих мадам Жонди да ми намери таблица на френските ефемериди. Знаех рождената дата на Анри – тринайсети март, 1519, същата година, през която бях родена и аз. Реших да му изработя хороскоп, за да проумея по-добре характера му.

Сетне последвах като сянка краля – на литургията в десет, права до масата му в единайсет, докато обядваше, а епископът четеше Тома Аквински. Не ме подтикваше единствено желанието да се сближа с бащата с надеждата да го помиря със сина му, макар да целях и това. Искях да се запозная по-добре с държавната работа, да разбера силите, скрепяващи нациите и разделящи децата от бащите им.

По време на обяда кралят ме забеляза и ме покани следобед да яздя с него. В три часа бях в конюшната и с удивление забелязах херцогинята, кацнала върху набързо скалъпено странично седло. Другите дами бяха принудени да яздят бавно, водени от конярите, ала Ан и аз трополяхме до краля и крояхме планове за бъдещ лов. Не бих казала, че тя излъчваше топлина, но ме приемаше достатъчно добре, та да си разменяме безобидни остроумия. Вече бях част от вътрешния кръг на краля.

Същата вечер семейството се събра отново за вечеря. Леля Маргьорит ме изгледа многозначително, преди да седне. Аз се настаних до нея.

Анри пак закъсна няколко минути. Този път се извини сговорчиво на баща си и зае бързо мястото си. За мое огромно облекчение отвърна мило на поздрава ми.

След вечерята излязохме на двора, осветен от ярките факли, запалени от двете страни на стълбищата към покоите ни. Под студеното и ясно небе цареше тишина. Чуваше се само как другите от семейството си пожелават шепнешком спокойна нощ. Анри изрече тихо името ми, аз се обърнах и го видях как събира кураж, вперил очи в осеяното със звезди небе.

– Съжалявам, Ваше Височество, за необмислените си думи снощи.

– Не се извинявайте, Катрин! – Мислех, че очите му са тъмнокафяви, ала сега изглеждаха непрогледно черни. – Аз съжалявам, че се държа самомнително и нелюбезно с

вас.

Искреността му ме смути. Потърсих уместен отговор. Ненадейно от стълбището над нас долетя гласът на Мадлен, която се изкачваше към покоите си, сподиряна от сестра си и малката си братовчедка Жана. Зад нас кралят и Монморанси излязоха от трапезарията.

Анри погледна бързо в двете посоки и отново към мен.

– Да ви придружа ли до покоите ви? Искам да говоря с вас насаме.

– Да – кимнах бързо. – Да, разбира се, Ваше Височество.

Изкачихме стълбите в неловко мълчание. Анри остана в преддверието на покоите ми и седна до камината. Дадох знак на придворните дами да се оттеглят.

Щом останахме сами, Анри се прокашля и се втренчи в огъня.

– Съжалявам, че избухнах. Мадам Д'Етамп манипулира безсрамно баща ми и злепоставя съперниците си. Снощи мислех само за моите чувства и накърних твоите.

– Аз съм Катрин. Не съм Италия – прошепнах.

Той се стъписа. Бузите му почервеняха.

– Сега го разбирам. Виждам и колко зле се отнася баща ми с кралица Елеонор, как я пренебрегва, макар тя да жадува за неговото внимание. Влезе ли в стаята, той се държи, все едно я няма. – Анри поклати глава. – Не искам да бъда жесток като него.

– Тя е чужденка и не е привлекателна, а баща ви е жертва на политическите обстоятелства. Не е искал да се ожени за нея.

– Алчността му го е поставила натясно – възрази Анри с неочакван плам. – Стремещът му да заграби италиански земи е безумен. Изпразни държавната хазна, едва не загина край Павия. Като глупак повел хората си в разгара на битката.

Анри извърна глава, за да скрие горчивината си.

– Гневът ще ви унищожи, ако му позволите – отроних аз. – Едва вчера научих за пленничеството ви в Испания.

Обърна се рязко към мен.

– А казаха ли ви как татко ни предаде? Как остави синовете си да гният, да умрат в императорската тъмница... – Замлъкна, задавен от горчивина.

– Не, не ми казаха – прошепнах.

Анри се втренчи в ръцете си и ги сви в юмруци; после впи невиждащи очи в камината.

– Размяната стана край една река. Мама вече беше починала. Само мадам Дьо Поатие дойде да се сбогува с нас. Целуна ме по челото и ме окуражи, че ще се върна скоро. Обеща ми да брои дните. С Франсоа се качихме в малка лодка. Испанците чакаха на другия бряг, но не ги виждахме. Беше призори и се стелеше гъста мъгла. Чувах само плискането на водата. Щом се отделихме от брега, зърнах татко като призрак сред мъглата – махаше ни от носа на един кораб. Прекосяваше реката по същото време. – Той продължи с дълга, пресеклива въздишка. – Отначало испанците се отнасяха почитателно с нас. Бяхме в дворец със сестрата на императора – кралица Елеонор. После неочаквано ни преместиха в някаква крепост, в мръсна, тясна килия с плъстен под и без прозорци. Биеха ни, ако се осмелим да продумаем на френски. Позволяваха ни да говорим само на испански. Когато най-после научих достатъчно, та да попитам стража защо ни измъчват, той ми обясни, че баща ми бил нарушил договора. Обещал, след като го освободят, да отиде в Бургундия и да я предаде мирно на императорските войски. Подготвил я обаче за война. Макар да не е възнамерявал да я отстъпи на императора, ни беше предал на испанците!

Ахнах. Веднага проумях политическата машинация – крал Франсоа е рискувал,

надявайки се Карл да не убие синовете му, защото обширната имперска твърдина в Бургундия, самото сърце на държавата, ще заплаши цяла Франция. Основанията му обаче не оправдаваха ужасната му, жестока постъпка. Станах и паднах на колене пред Анри. Улових стиснатия му юмрук. Той трепна – погълнат от спомена, се сепна от допира ми. Позволи ми обаче да разтворя нежно пръстите му и да го целуна по дланта.

– Анри, с вас си приличаме – прошепнах. Забелязах любопитство да просветва в очите му и продължих: – Три години бях пленничка на бунтовниците във Флоренция.

Разтворил устни, той примигна смаяно.

– Не знаех. Никою не дръзва да споменава пленничеството ми пред мен и вероятно са се страхували да ми разкажат за вашето.

Стисна здраво ръката ми. Погледна ме и за пръв път видя мен, Катрин, а не папската племенница, чужденката, омразното задължение.

– О, Катрин, толкова съжалявам. Никою не бих пожелал... – гласът му пресекна. – Ужасно ли беше?

– Понякога. Страхувах се за живота си. И мен ме предадоха. Братовчедите ми избягаха и ме изоставиха, макар да знаеха, че ще ме заловят. Единият сега управлява Флоренция. Не искам обаче да си губя времето с безплодна омраза.

– Опитвам се да не мразя татко, но видя ли го, ме изпълва гняв – призна той.

– Нуждаете се от него. Той ви е баща и крал – напомних му нежно.

– Така е. – Анри сведе очи. – Мразя го, защото обичам дълбоко брат си. Испанците изтезаваха дофина вместо краля, защото знаеха, че един ден той ще управлява Франция. Оскверняваха го. – Едва изрече последните две думи. – Понякога по петима, винаги нощем, винаги пияни. Бяхме далеч, в планината. Само аз чувах писъците му. – Погледна ме с разкривено лице, с овлажнели черни очи. – Опитвах се да ги спра, да се боря с тях, но бях твърде малък. Те се смееха и ме отблъскваха. – Анри изхлипа дрезгаво. Изправих се и го прегърнах. Целунах го по косата. Притиснал лице в гърдите ми, продължи с глух глас: – Как е възможно хората да са толкова зли? Да нараняват толкова жестоко другите? Моят нежен, добросърдечен брат прощава на всички. Аз обаче не мога... А татко ни мрази, защото погледне ли ни, си спомня какво е сторил.

– Замълчете – прошепнах. – Брат ви Франсоа се събужда щастлив всяка сутрин. Отдавна е загърбил страданията. Заради него сте длъжен да спрете да се измъчвате.

Отдръпна се и ме погледна. Обвих горещото му, мокро лице с длани.

– Вие сте като него – мъдра и с добро сърце. Протегна се и ме погали по бузата с пръсти. – Никою в двора не притежава толкова красив дух.

Въздъхнах дълбоко, запленена от думите му. Не знам кой се раздвижи пръв, но се целунахме с внезапен плам и паднахме прегърнати до камината. Повдигнах полите и фустата си. Смъкнах кюлотите и ги захвърлих толкова нехайно, че се приземиха върху главата му и той се разкикоти.

Този път бях готова за него. Възседнах го с лудешка отдаденост и пожънах поразителен резултат. Никою не ми беше казал, че жените са способни да извличат плътска наслада както мъжете, ала онзи ден го разбрах, удивена и възторжена. Май извиках твърде шумно, понеже помня колко дяволито се засмя Анри, докато бях в плен на непоносимия екстаз.

Когато страстта ни се уталожи, позвъних на дамите си да ме съблекат, а мадам Жонди доведе камериера на Анри. След като прислужниците се оттеглиха, се завихме голи в моето легло. Позволих си да направя нещо, за което копнеех, откакто бях пристигнала във Франция

– прокарах длани по тялото на съпруга си. Той беше много висок, като баща си, с дълги, изваяни ръце и крака. И той ме погали – по гърдите, бедрата, мускулести и стройни, и заяви, че са свършени.

– Толкова сте смела и добра. Изтърпяла си стоически пленничеството, а после те доведоха във Франция, в чуждата земя, където се отнесе безкрайно търпеливо с мен. – Обърна се настрани да ме погледне. – Искам да бъда като вас. Понякога обаче ми се струва, че полудявам.

– Просто не се чувствате щастлив – възразих аз.

– Помня всички ужаси, които преживя брат ми, и се страхувам да не се повторят. От страх не се доверявам никому, не съм в състояние дори да ви говоря мило, колкото и да ми се иска...

Извърна измъчено очи.

– Няма да се повтори. Минало е – успокоих го.

– Откъде знаете? Ако заловят отново баща ми, ако нещо сполети Франсоа... Не същото, ами дори по-лошо...

Отпусна глава върху възглавницата. Очите му се разшириха от боязън. Прегърнах го.

– Нищо лошо няма да ви се случи, защото ще ви пазя – прошепнах. – Нека ви даря с деца, Анри – целунах го по бузата. – Позволете ми да ви даря щастие.

Напрегнатото му лице се отпусна и по него се изписа доверие. Отпуснах глава върху рамото му.

– О, Катрин... Усещам, че ще ви обикна. Толкова лесно ще ви обикна...

Заспа така. А аз, замаяна от любов, попивах с наслада топлината на тялото му до моето. Унесох се, изпълнена с блажени мисли.

Посред нощ се събудих, обзета от необясним ужас. Вдигнах глава от рамото на Анри и го погледнах. В мрака от лицето му бликаше кръв – лицето на мъжа от съня ми.

Катрин... Ела при мен... Помогни ми...

В този кристално ясен миг прозрях предназначението си.

– Чух те от далечна Италия, любов моя – прошепнах пламенно. – Ти ме извика и аз дойдох.

Разбуден от гласа ми, Анри се размърда и се вгренчи в мен с черни очи, бездънни като Гарваното крило.

Спа до мен през нощта, ала когато се събудих на развиделяване, него го нямаше.

Видях, че Анри си е отишъл, и станах тихо, за да не събудя мадам Жонди, заспала в съседната гардеробна.

В кралската библиотека бях открила три тома за астрологическата магия от Корнелиус Агрипа и ги бях донесла в кабинета си. Влязох в тясната стая, взех първата книга от полицата и я запрелиствах. Вече не вярвах в съвпадения. Срещата ми с магьосника и Анри не бе плод на случайността; неслучайно се бях натъкнала и на шедьовъра на Агрипа в кралската библиотека.

До онази сутрин се боях да изработя талисман. Съмнявах се, че книгите съдържат цялото познание, необходимо да се ориентирам в неосезаемия свят. Ала потребностите на Анри, съчетани с появата на трудовете на Агрипа, ме убедиха, че е писано да действам.

Открих търсеното във втория том – Гарван е съзвездие близо до Лебед. "Звездите в Гарван са подвластни на злокобния Сатурн и на кръвожадния Марс; съвместени обаче в звездата Джинах^[4] – пишеше Агрипа, – те проявяват способност да отблъскват зли сили и да закрилят от злостта на хората, дяволите и ветровете. Нарисуваш ли гарван върху съзвездието, звездата Джинах засиява върху крилото му."

Нуждаех се от изображение на гарван; от камък – черен оникс; от биле – нарцис или черен оман; от животно – жаба, и по-точно от езика на жаба. В нощта, когато Джинах изгрива и се намира в благоприятен аспект спрямо Луната, камъкът трябва да се бележи с магически знак, да се окади и освети.

Задачата ми се състоеше в следното – да поръчам пръстен, подходящ за Анри, да изработя изображение на гарван, да се сдобия с камъка, билката и жабата и да изпълня ритуала. Първо обаче се налагаше да открия местоположението на Джинах, да проследя движението ѝ и да определя кога през следващите месеци ще се намира най-близо до Луната.

Онзи ден се чувствах целеустремена, уверена, че кървавото бreme, което влачех толкова отдавна, скоро ще се смъкне от плещите ми. Не предполагах, че правя нова крачка към сърцевината на зловещия и неспирно разширяващ се магьоснически кръг.

Междувременно, докато съдбата ми се усмихваше, Флоренция вехнеше. Получих писмо от скъпия си братовчед Пиеро. Сега той живееше в Рим с баща си Филипо и с братята си. Бяха принудени да избягат от Флоренция. Сандро изглежда се бе превърнал в свиреп тиранин, подозрителен към роднините си – дори обвинил Пиеро, че съзаклятничил да завземе властта в града. Други, събудили недоверието на Алесандро, били екзекутирани, отровени или просто изчезвали безследно.

"Добре е, че с Иполито сте далеч от него", пишеше Пиеро. "Иначе нямаше да сте живи". Заради многото недоволни, напуснали Флоренция от страх или негодувание, се понесли слухове, че се събира войска за превземането на града.

Отговорих веднага на Пиеро. Поканих го да дойде със семейството си във Франция, понеже копнеех да ги видя. Всъщност исках и те да ме видят щастлива.

В лицето на крал Франсоа намерих бащата, за когото винаги бях мечтала. За мое задоволство той ме канеше на сутрешните срещи със съветниците си, за да видя как се управлява държава. Научих как кралят работи с Парламента, със съкровищницата, с Кралския съвет.

Всеки ден на обяд кралят ми оказваше извънредна чест, канейки ме да седна близо до

него. Когато четецът му замлъкваше, обсъждахме бъдещите строежи във Фонтенбло, който италиански маестро да покани за определен проект или книги, които и двамата бяхме прочели.

Към мен той се държеше любящо както към своите дъщери, които посещаваше редовно. Вземаше ги в скута си и двете, макар че бяха твърде големи и едва се побираха. Усмихнеше ли ни се, съзирах лъчезарното, ласкаво момче, което виждах у моя Анри. В съвещателната зала обаче кралят бе безмилостен. Благоденствието на държавата надделяваше над всички сърдечни трепети.

Често слушах мълви за ненаситната му похот, ала той пазеше семейството си от нея. Понякога обаче го сварвах с ръка в корсажа или под полите на някоя придворна. Мадам Жонди ми разказа как, когато за пръв път дошла в двореца, Негово Величество я приклецил насаме и ѝ заповтарял, че не може да живее без нейната любов.

– А ти поддаде ли се? – попитах я стъписано.

– Не. Жените са слабостта на Негово Величество, а заплаче ли жена, той е безпомощен. Така го държи херцогиня Д'Етамп. Разплаках се и му казах, че обичам съпруга си и не искам да го предам. Негово Величество прие обяснението ми и се оттегли с извинение.

Подобни истории ме тревожеха, но неволно му намирах оправдания, защото го обичах.

И най-вече ликувах, че любовта ми към Анри е споделена. Сега той ми се усмихваше свенливо и улавяше погледа ми с очарователна плахост. И идваше често – макар и недостатъчно често според мен – в покоите ми.

Бях влюбена до полуда. Разбирах и болката му – гневът му произтичаше от закрилничество и любов. Пламнеха ли очите му при споменаването на война в Италия, значи се безпокоеше как ще се отрази сблъсъкът на брат му.

Кралят най-сетне разкри публично подробностите от брачното споразумение – папа Климент вече бе платил половината от баснословната сума, договорена за зестра; освен това Климент и крал Франсоа обявиха Анри за херцог на Урбино. Отредени ни бяха и Милано, Пиаченца и Парма. Негово Светейшество папата узакони правото ни и обеща да участва с военни подкрепления при завземането им.

Крал Франсоа започна да събира армия.

Междувременно дворът последва краля на север от Лоара към Париж. Градът изглеждаше по-малък от Рим, ала десет пъти по-оживен. Тесните улички бяха винаги претъпкани, къщите от камък и дърво – притиснати една до друга. Пролетта обаче донесе очарователно, сладостно ухание на цветя и меко време, макар от ясното допреди миг небе често да се изливаха ненадейни порои. Сена – сиво-зелена в мрачен ден и сребърна в слънчев – бе прекалено плитка за корабоплаване. Понякога над водите ѝ се подаваха пясъчни наноси, по които имах чувството, че ще успея да стигна до другия бряг. Реката разполовяваше града, а сред нея се гушеше остров Сите, където се издигаха масивната, величествена катедрала "Нотр Дам" и ефирната, изящна "Сен Шапел" с огнените си кръгли прозорци от цветно стъкло.

Виждах кулите им от високите, тесни прозорци на Лувъра – най-нелюбимия ми кралски дворец, стар и с тесни, душни апартаменти. През вековете кралският двор се бе разраснал значително, ала Лувърът на брега на Сена нямаше накъде да се разшири. Оставаше единствено да се увеличава броят на помещенията, като се намалява размерът им. Пред него нямаше обширни зелени поляни както около провинциалните замъци, а само символичен павиран двор.

Градът обаче ме очароваше. Париж не изглеждаше изтънчен и пищен като Флоренция. Ала излъчваше въодушевление, което привличаше най-добрите творци от цяла Европа. Имаше много италианци благодарение на решимостта на крал Франсоа да доведе най-знаменитите художници, скулптори, архитекти и златари във Франция. Където и да отидех, виждах скеле и поне двама италианци, спорещи как най-красиво да декорират или да обновят старо крило на дворец.

Доколкото възможностите ми позволяваха, в тесния си кабинет в Лувъра нарисувах с черно мастило един гарван върху бял пергамент. Парижки бижутер ме снабди с полиран оникс; аптекар ми достави стрита кипарисова дървесина, сродник на Сатурн, и отровен корен от чемерика, подвластен на Марс. Момче за всичко се съгласи да убие жаба и да отреже езика ѝ, без да задава излишни въпроси. Сложих го до тамяна и камъка в тайника, скрит зад дървената ламперия близо до писалището ми, където той покафеня и изсъхна.

Проследих движението на Джинах по нощното небе и изчислих кога ще изгрее най-близо до Луната. Най-благоприятният момент щеше да настъпи след месеци.

Значи Козимо Руджиери бе подготвил камъка ми предварително – седмици по-рано. Разбрал, че ще ми потрябва, просто бе очаквал стоден случай да ми го даде.

През пролетта на 1534-та не останахме дълго в Париж. Кралят също не харесваше двореца и скоро го смени със замъка във Фонтенбло на юг от града.

Лувърът бе най-малката кралска резиденция, а Фонтенбло – несъмнено най-просторната. Масивната четириетажна сграда се извиваше като овален пръстен около вътрешен двор – достатъчно голяма да побере цяло село, ала възтясна за двора на крал Франсоа – предстоеше строеж на ново западно крило и свързваща постройка, Франсоа нае известния Фиорентино да изрисува стените с фрески, обрамчени от златни корнизи. Под опеката на краля замъкът засия благодарение на прочутия златар Челини.

Извиках Челини в кабинета си и му показах скица на златен пръстен с куха сърцевина, където да се вмести камъкът. Платих му щедро за изпълнената поръчка и скътах пръстена в тайника.

Когато пролетта премина в лято, а лятото – в есен, кралят ловуваше при всяка възможност, придружен от "малката си шайка", както наричаше нас, дамите. Сега всички яздохме върху странични седла и се стремяхме да препускаме редом с него.

Един следобед в края на септември преследвахме елен. Чувствах се щастлива онзи ден, доволна от удобния си живот. Времето бе прелестно с прохладен ветрец и слънце. С Ан се смеехме, галопирайки до краля.

Внезапно заби камбана – бе починала изтъкната особа. Отложихме лова и поехме по обратния път, притихнали и любопитни. Главният коняр нямаше представа какво се е случило.

Скочих от коня и се върнах в покоите си, където мадам Жонди ме чакаше на прага. Сълзите ѝ бяха отмили част от пудрата, очертавайки розови вадички в белилото. Прислужниците и другите дами също плачеха.

– Какво има? – разтревожих се.

Тя се прекръсти.

– Ваше Височество, съжалявам, че се налага аз да ви съобщя новината. Починал е чичо ви, папата.

Стъписах се и се натъжих, ала не плаках. Всеки вярващ приема тежко смъртта на папата, а той ми беше и роднина. Все още не му бях простила обаче, че бе избрал незаконния си син

Алесандро за управник на Флоренция.

След първоначалната изненада ме обзе безпокойство. Климент бе умрял, преди да плати втората половина от зестрата ми и да изпълни обещанията си за военна подкрепа. В параклиса се помолих наследникът му да бъде приятел и на мен, и на Франция. Знаех обаче, че Бог никога не ме чува.

Седем нощи след смъртта на папата луната изгря, сподиряна от звездата Джинах. Четирийсет и три минути след полунощ отидох в кабинета си без прозорци и отключих тайника.

Бях превърнала писалището си в импровизиран олтар с кадилница от параклиса в средата пред рисунката на гарвана. Запалих въгленчето в кадилницата и поръсих отгоре кедровите стърготини и сухите листа от чемерика. Веднага се издигна парлив пушек. С насълзени очи взех бижутерското шило и полирания оникс. Издълбах символа на Джинах върху opakото на камъка, вдишах камъка над дима и повторих името на звездата. С помощта на фините щипци на Челини поставих камъка в леглото на пръстена и натиснах златните зъбци, докато прилегне здраво.

Ритуалът протече незабележимо, без никаква видима намеса на неземни сили. Седем нощи палех кадилницата и призовавах звездата четирийсет и три минути след полунощ. Безпокоях се, че ще забравя да се събудя в точния момент, но всъщност не забравях.

След две седмици Алесандро Фарнезе бе избран за нов папа и прие името Павел III. Дори издигането му да разтревожи крал Франсоа, той не се издаде и продължи да се отнася към мен топло както винаги. През последния октомврийски ден, Вечерта на Все светии, обядвахме заедно и обсъждахме разгорещено дали творбите на Рабле са еретични. Същия следобед тръгнах с леко сърце към конюшната, готова да яздя с краля и "шайката" му.

Щом наближих, видях дамите – освен Ан – да бързат обратно към двореца с лица, изопнати от страх. Мари дьо Канапле размаха трескаво ръце – едва по-късно разбрах, че се е опитвала да ме предупреди.

В конюшната конярите прибираха разбунените коне в загражденията им. До входа стояха трима – главният секретар Монморанси, херцогиня Д'Етамп и кралят. Херцогинята мълчеше с объркано изражение, очите на достолепния Монморанси бяха впити в пода.

Кралят крещеше и сечеше въздуха с камшика за езда. Когато наближих, той замахна към един от конярите, който според него не се движеше достатъчно бързо – момчето извика и се разтича.

Спрях наблизко. Очите на херцогинята се разшириха и тя също се опита тайно да ми даде знак да си вървя.

– Нищо! – изкрещя кралят, разпръсквайки слюнка. Пак разсече въздуха и шибна земята, вдигайки облаци треволяк. – Не ми донесе нищо! Нищичко! Пратиха ми я гола-голеничка!

Отстъпих назад. Движението привлече вниманието на Франсоа. Той се обърна предизвикателно към мен.

– Гола-голеничка, разбираш ли? – Гласът му пресекна от омерзение.

Разбрах всичко. Поклоних се ниско и изрядно и тръгнах обратно към двореца с възможно най-гордата походка.

Mesalliance – тази дума французите използват за несполучлив кралски брак. Тя се въртеше върху езика на всеки придворен, на всеки прислужник, макар никой да не дръзваше да я изрече на глас пред мен.

Досега французите ме търпяха, ала не ме обичаха. Приемаха ме като необходимо зло –

жена без синя кръв, обещава, но не успяла да донесе злато на банкрутиралата държава и войски за завземането на мечтаните от Франсоа италиански земи. Лесно щяха да се разделят с мен – все пак още не бях родила деца.

Мадам Жонди, способната ми и предана шпионка, най-сетне призна истината – французите обичали изкуството, фините платове и литературата на флорентинците, ала ни и мразели. Смятали ни за отровители и убийци, които охотно забиват нож в гърба на врага. Наследствената ни склонност да убиваме застрашавала дори семействата и приятелите ни. Мнозина в двореца очаквали с нетърпение да си отида – преди пристигането ми се кълнели, че предпочитат да им счупят коленете, отколкото да се кланят на дете на чуждестранни търговци.

Аз обаче обичах отчаяно Анри. Бях намерила живот във Франция и не си представях друг, особено след като ми бяха отнели Флоренция.

На следващата сутрин придружих краля на литургията. На обяд се явих в трапезарията му. Следобед с вдигната глава и вирната брадичка отидох в кралските конюшни, където Франсоа, елегантната херцогиня и Мари дьо Канапле ми се усмихнаха, ала топлотата им изглеждаше охладняла, заместена от сдържана вежливост. За пореден път бях станала неудобна.

Не след дълго пръстенът на Анри с гарвановия талисман бе готов. Реших да му го подаря една вечер, след като се бяхме любили. Анри се изправи и си обу панталоните. Аз седях върху леглото и го наблюдавах – гола, с коса, спусната свободно до кръста.

Преди да позвъни на камериера си, му казах:

– Имам подарък за вас.

Той ме погледна и се подсмихна любопитно. Станах бързо и извадих от скрина кадифена кутийка. Подадох му я.

Той се усмихна по-широко.

– Колко сте мила! – възкликна доволно.

Отвори кутийката да види подаръка, увит в пурпурно кадифе.

– Пръстен – промърмори. По лицето му се изписа предпазливо задоволство, но между веждите му се появи тънка бръчица. Непретенциозният златен пръстен с малък оникс подходеше повече на търговец, отколкото на принц. – Красив е. Благодаря, Катрин.

– Обещайте ми да го носите винаги – заръчах му. – Дори когато спите.

– За да ми напомня всеотдайността ви ли? – попита ведро той.

Аз, глупавото момиче, не отговорих с шеговитата усмивка, за да го окуража. Поколебах се.

Лицето му помрачня.

– Да не би да е магия?

– Няма да ви навреди. Ще ви донесе единствено добро – заувещавах го припряно.

С подозрително изражение той го разгледа под светлината на лампата.

– За какво е?

– Ще ви пази – обясних.

– А как е изработен?

– Аз го направих и мога да се закълна, че не е зла магия. Използвах силата на една звезда, знаете колко обичам да следя небесата.

Крайчето на устните му се повдигна в скептична усмивка.

– Катрин, не мислите ли, че това са суеверия?

– Доставете ми удоволствие! Моля ви, искам просто да сте защитен.

– Млад съм и здрав. Не се обиждайте, но това са глупости.

Прибра Гарвановото крило в кутийката и го остави върху масата.

– Сънувам ви – признах с мрачна неотложност. – Често ме спохождат кошмари. Сигурно Бог ми ги изпраща. Сигурно Той ме е изпратил тук, за да ви опазя. Вземете пръстена, Анри, умолявам ви. Положих много усилия да го направя.

Той въздъхна.

– Добре. Ще го нося, щом те успокоява. – Извади пръстена, сложи го и вдигна ръка към лампата. – Едва ли ще ми навреди.

– Благодаря – целунах го с дълбоко облекчение. Бях изпълнила задачата си – нямаше значение какво ще ми се случи отсега нататък. Анри бе в безопасност.

Годината измина и започна нова. Кралят охладняваше все повече, а херцогинята и дамите си шушукаха в мое присъствие. Влезех ли някъде, веднага запечатвах устата на хората.

През октомври 1535-а миланският херцог почина, а той нямаше наследник. Градът му остана на произвола на съдбата – примамлива плячка за грабителите. Макар и без помощта на папата, крал Франсоа не устоя на изкушението. Изпрати армията си към Минално.

В отговор император Карл нахлу в Прованс в Южна Франция.

Кралят настояваше да поведе лично войската си срещу императорските нашественици, но главният секретар Монморанси го разубеди, деликатно въздържайки се да спомене факта, че са пленили Франсоа при последната битка под негово предводителство. За всеобщо облекчение кралят назначи опитния, предпазлив Монморанси за главнокомандващ.

Франсоа обаче искаше да е близо до бойното поле, за да съветва по-добре пълководците си. През лятото на 1536-а големите му синове заминаха с него, придружени от оскъдна част от кралския двор. Придвижвайки се успоредно, ала на безопасно разстояние от боевете, първо отседнахме в Лион, после в Турнон и във Валанс в Миди, както французите наричат южните предели, облъхнати от Средиземно море.

Дофинът остана в Турнон да се лекува от леко възпаление на дихателните пътища – вероятно излишна предпазна мярка, взета по изрично настояване на краля. Младият Франсоа се шегуваше, разбира се, и на раздяла ме разсмя, преди да се кача в каретата.

Във Валанс яздех с мадам Жонди из борови и евкалиптови гори и вдъхвах уханието на дивата лавандула, стъпкана под конските копита. Не яздех дълго и не доближавах бреговете на Рона, където се подвизаваха пълчища от комари. Слънцето и реката съзаклятнически изпълваха въздуха с безмилостна влага. Намалееше ли жегата късно следобед, седях пред прозореца с изглед към реката и бродирах в просторната приемна зала в съседство в кралските покои.

Часове наред кралят се съвещаваше с приближените си и – изненадващо – с Анри. Съпругът ми и баща му живееха като отшелници – хранеха се сами, отменяха аудиенции, пропускаха дори литургиите. Кардиналът на Лорен, един от съветниците на Франсоа, прекъсваше дългите разисквания, за да изповяда краля и да го причести.

Така измина една седмица до сутринта, когато ме събуди сърцераздирателно ридание. Надянах халат и хукнах към мястото, откъдето долиташе плачът.

Спрях пред прага на приемната зала до покоите на краля. В ранната утрин кардиналът вече носеше алената си роба и бялото кепе. Не беше избръснат обаче – първите слънчеви лъчи озаряваха сивите косъмчета по бузите му. Доловил присъствието ми, той се обърна и ме погледна с очи, потъмнели от ужас.

До столчето пред прозореца, където обичах да бродирам, кралят се бе свлякъл на колене

по нощна риза и халат, с разрошена коса. Вдигна рязко ръка и се вкопчи в главата си, сякаш да смачка скръбта вътре. Сетне също тъй рязко я отпусна и се строполи върху кадифената възглавница. Остана там – на колене, разперил ръце към реката и небето.

– Господи! – извика. – Господи, защо не взе мен? Защо не взе мен?

Задушен от избликналите сълзи, той оброни глава.

Захлипах и аз. Франсоа не скърбеше като военачалник, а като баща. "Горката сладка Мадлен – помислих си, – толкова болнава беше." Понечих да пристъпя към краля, но кардиналът направи властен жест с ръка да ме спре.

Кралят вдигна глава, колкото да чуем думите му.

– Анри – отрони. – Доведете ми Анри.

Кардиналът изчезна, ала мисията му се оказа ненужна. След секунди Анри се появи сам, облечен и подготвен за критичното положение – той също бе чул стенанията на краля. Мина през вратата и щом раменете ни се докоснаха, ме погледна въпросително. Нямах отговор.

При вида на краля, превит одве от скръб, Анри се втурна към него.

– Какво има? Татко, какво се е случило? Монморанси ли е загинал?

Положи длан върху рамото на краля и възрастният мъж се понадигна.

– Анри... Синът ми, синът ми... Брат ви е мъртъв – изрече с пресеклив, измъчен глас.

Франсоа, моят усмихнат, златокос приятел. Стаята се завъртя. Улових се за рамката на вратата и се облях в неудържими сълзи.

– Не! – устните на Анри се разтегнаха и оголиха зъбите му. Вдигна ръка да удари баща си. Кралят обаче го улови за лакътя и го спря. Анри се напрегна да се отскубне и двамата затрепераха от напрежение. Накрая Анри отпусна рязко длан и изкрещя: – Не! Не! Невъзможно е! Не е вярно! Не е вярно!

Грабна най-близкия стол и го хвърли с такава сила, че той се претърколи по плочника. После посегна към голяма, тежка маса, не успя да я помести и се строполи на пода.

– Нямах право да го вземеш! – зарида. – Няма да ти позволя да ми го отнемеш!

Спуснах се към него и го прегърнах.

Той се отпусна безжизнено в обятията ми. В очите му зееше празнота, бездънно отчаяние – поглед, който бях виждала само веднъж дотогава. Духът му бе прекършен, а аз бях неспособна му помогна.

Заведох го при баща му и се оттеглих до прага, за да не ги безпокоя. Бях новодошла, натрапник в скръбта им.

Кралят се овладя и успя да проговори.

– Сине, сега вие сте дофин. Бъдете добър и милостив като брат си, за да ви обичат, както обичаха него. Не давайте основание на никого да съжالياва, че сега вие сте наследник на трона.

Помислих си колко жесток и несъобразителен е Негово Величество да изрече такива думи на Анри в момент на толкова непоносима мъка. Как е възможно човек, загубил сина си, да обсъжда политически въпроси? Няколко дни мислех така, докато не положихме клетия Франсоа във временна гробница.

Докато един следобед скоро след това с мадам Жонди обсъждахме някакъв банален въпрос и тя ме нарече мадам Ла Дофин.

Дъхът ми секна – не защото копнеех за властта, която щях да притежавам като кралица, не защото се страхувах от нея, а понеже осъзнах, че магьосникът астролог Козимо Руджиери е бил прав от самото начало.

Пак написах писмо на Козимо Руджиери. Обясних му новото си положение и го помолих да дойде да ми служи в двореца като главен астролог. Не таях особени надежди. Руджиери бе или мъртъв, или полудял. Нямаше обаче към кого друго да се обърна. По-голямата власт означава по-голяма уязвимост. И аз като Анри чувствах, че мога да се доверя на малцина. Един от тях бе Руджиери, отдавна доказал предаността си към мен.

Измъчваше ме безпокойство. С право.

Обстоятелствата около смъртта на младия Франсоа не ми се струваха подозрителни, ала кралят и мнозина от съветниците и придворните му не споделяха мнението ми.

В Турнор Франсоа на пръв поглед се възстановявал бързо от болестта. Всъщност се почувствал толкова добре, че през един от най-знойните следобеди на този печален август предизвикал придворен на напрегната игра на тенис. Дофинът спечелил.

После обаче получил необясним световъртеж. Решил, че е от жегата и наредил на пажа си Себастиано Монтекукули да му донесе чаша студена вода. Скоро след като я изпил, дофинът изгубил сваят. Повалила го тежка треска. Белите му дробове се напълнили с течност. Плеврит, отсъдил единият лекар; другият се усъмнил. И двамата не успели да го спасят.

Навярно защото Монтекукули бе флорентинец, дошъл във Франция със свитата ми, Анри почти не ме поглеждаше и спря да посещава покоите ми.

Кралят отчаяно търсеше кого да обвини за страданията си. Монтекукули се оказа най-удобната изкупителна жертва, отровата – най-удобното обяснение. Мъжът все пак бе италианец. Когато го арестували и претърсили вещите му, открили книга за свойствата на химическите вещества – част от които престъпни – и писмо, гарантиращо му свободно придвижване из имперските територии и укрепления. Смъртта му бе неизбежна.

Предпочел бърза екзекуция вместо изтезанията, на които подлагаха царубийците, Монтекукули се признал веднага за виновен, твърдейки, че е шпионин на император Карл, а следващата му мишена е кралят.

Седми октомври настъпи с безоблачно синьо небе. Изкачих ухаещите на бор стъпала до набързо скования подиум. Следвах кралица Елеонор и Диан дьо Поатие; Маргьорит – още ненавършила тринайсет – вървеше до мен, вкопчена тревожно в полите ми. Бяхме в Лион – достатъчно близо до Валанс, та кралят да получава важни известия за войната, и достатъчно далеч от битката, за да сме в безопасност.

Повече от двеста придворни ни очакваха върху подиума. Всички носеха черно – като четирите жребеца с цвят на въглен и сбруи в тон, риещи нервно с копита на празния площад пред нас. Само мадам Дьо Поатие бе разнообразила черното с бяла фуста и сива диадема на воала. На мен ми се струваше, че мадам не се е поддала на скръбта – парфюмът ѝ с мирис на лилии, особено силен през онази сутрин, противоречеше обидно на мрачния ритуал.

За кралското семейство – включително мадам Дьо Поатие – имаше тапицирани столове на предния ред. Заставахме прави пред местата си в очакване на краля и двамата му живи синове.

Шарл изкачи пръв стълбите към подиума – четиринайсетгодишен, израснал бурно на височина през изминалата година и вече само с половин глава по-нисък от краля; русокос и синеок като покойния си брат, с кръгло, красиво лице, дар от майка му.

Зад него крачеше баща му. През последните два месеца плътни бели кичури се бяха появили над слепоочията му; сенките под очите му тъмнееха по-силно. Носеха се слухове, че вътрешностите му загниват и има абсцес в слабините. Молах се да не е вярно, защото го обичах. Щом изкачи стъпалата, кралят седна и се втренчи право напред. Не продума, заслепен от скръб.

Донякъде бях облекчена от невиждащия му поглед, защото се страхувах да не зърна упрек в него. Преди две седмици разгневеният император Карл бе отговорил на обвинението, че е заповядал да убият дофина, с думите:

– Ако бях пожелал, щях да убия и бащата, и сина, когато разчитаха на моята милост.

Шпионите му във френския кралски двор разпространиха слух, че с подкрепата на съпруга си аз, алчната за власт Медичи, съм склонила Монтекукули да отрови дофина.

Крал Франсоа ме обичаше и отказа да повярва, ала обвинението го жегна. Откакто плъзна мълвата, той се отдръпна още повече от мен. Отбягваше погледа и въпросите ми и накрая за него се превърнах в същото безмълвно невидимо създание, каквото бях за съпруга си.

Анри, вече дофин, изкачи последен стълбите. Скръбта му бе толкова черна, толкова всеобхватна, че след смъртта на брат си отказваше да се среща с когото и да било. През онази сутрин в очите му не светеше студена мъст, нито дори мрачно задоволство – само несигурност и още по-дълбока мъка. Мисълта за нови страдания, за нова смърт не го радваше.

Не му се усмигнах, когато стъпи върху платформата. Дарих го обаче с най-любящия си поглед. Той веднага извърна очи, сякаш не би понесъл да срещне моите. Нямаше го пръстена с черния камък. Верен на даденото обещание, носеше Гарвановото крило всеки ден, откакто го бе получил, ала сега то бе изчезнало. Тези дребни знаци – отместване на погледа, липсваш пръстен – ме съкрушаваха. Сведох глава и не я вдигнах, когато малката Маргьорит, помислила, че скърбя за изгубения ѝ брат, ме улови за ръката и ме помоли да не тъгувам.

Всички седнахме след краля и дофина. От площада долетя вик на страж – един от кралските шотландци в карирани поли, застанали до четиримата коняри, усмиряващи неспокойните черни жребци.

В отговор на призива мрачна група пристъпи в центъра на откритото пространство. Първи вървяха кардиналът на Лорен в алена роба и капитанът на шотландската стража – съвършено мъжествен въпреки карираната поличка и дългата кестенява коса. Двата стражи зад тях водеха затворник – Себастиано Монтекукули, клетата душа, сложила чаша студена вода в потните ръце на дофина. Граф Монтекукули – изтънчен, образован и интелигентен – дотолкова бе очаровал дофина, че той му предложи единствения свободен пост в домакинството си, паж-виночерпец. Знаех, че ако бе станал очевидец на жестокостта, сполетяла нещастния му паж, младият Франсоа щеше да се ужаси.

Трийсетинагодишният Монтекукули бе красив, жизнерадостен мъж. Сега изглеждаше прегърбен, с разкривени крака, с вдървена походка. Препъваха го железните окови, пристегнати китките и глезените му. Не бих го познала – с подутото, мораво лице; със счупения, сплескан нос. Цели шепи от дългата му коса бяха изтръгнати от скалпа, осеян с разкървавени, оголени рани. Тъмничарите го водеха само по долна риза, оплескана с кръв и изпражнения. Тя го покриваше едва до коленете и лекият ветреца я повдигаше и излагаше на показ гениталиите му.

Кардиналът на Лорен и капитанът доближиха подиума. Стражите довякоха

Монтекукули пред краля. Пажът падна на колене, отчасти от смирение, отчасти от изтощение. С висок глас кардиналът го подкани да изповяда греха си.

Монтекукули се бе отрекъл от самопризнанието, изтръгнато с изтезания. Погледна към краля и се опита да протегне треперещите си, оковани ръце, ала силите не му стигнаха.

– Милост, Ваше Величество! – Думите прозвучаха завалено, почти неразбираемо – резултат от скорошна загуба на много зъби. – Обичах сина ви и не бих му навредил! Пред Бог и Пресветата Дева се кълна, че съм невинен и го обичах!

Разрида се сърцераздирателно и се свлече върху плочника.

Всички лица се обърнаха към краля, Франсоа не помръдна. Трепкаше само един мускул на бузата му. След миг, проточил се безкрайно, той махна надолу с ръка.

Капитанът кимна на хората си. Стражите се опитаха да изправят Монтекукули на крака, но коленете му се огъваха. Повлякоха го назад към конете и го проснаха върху камъните. Той закрещя:

-Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum...

Войниците свалиха оковите и мръсната му риза, разкривайки кожа, осеяна с червени, пурпурни, зелени и жълти петна. Монтекукули продължи да се моли диво, толкова бързо, че думите се сливаха.

-Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostrae...

Божия майко, моли се за нас, грешниците, сега и в смъртния ни час.

По заповед на капитана конярите строиха конете около голия, легнал възник мъж – на север до дясната ръка на Монтекукули, на юг до лявата, на северозапад до десния му крак, на югоизток до левия. С няколко тежки скоби прикрепиха към хамутите на конете кожени ремъци, дебели колкото ръката ми, усукани и подсилени. Всеки ремък завършваше с обръч от кожа и желязо.

Стражът понечи да стегне китката на Монтекукули в обръча. Окаяният затворник започна да крещи и да се мята. Наложих се двамина да го притиснат, а четирима надянаха бързо обръчите, пристегнаха ги и ги закопчаха – около китките и бедрата, точно над коленете. Шотландците изпълниха задачата си и бързо се оттеглиха на безопасно място с капитана.

Екзекуторът, стиснал дълъг камшик, остана до конете. Зашепна на осъдения, несъмнено отправяйки традиционната молба за прошка. Обладан от ужас обаче, Монтекукули продължи да крещи. Екзекуторът вдигна глава и даде заповед на конярите, които яхнаха жребците. Всеки кон пристъпи в четирите посоки и разперен като морска звезда, Монтекукули се повдигна леко над земята.

До мен малката Маргьорит заплака.

Екзекуторът – красив млад шотландец с къса златиста брада и безизразно лице – погледна към краля. С дълбока въздишка Франсоа кимна бавно.

Екзекуторът се отмести от пътя на конете и възможно най-далеч от осъдения. Шибна хълбоците на животните с камшика. Пришпорени от бича и ездачите, те препуснаха в галоп.

Маргьорит зарови лице в скута ми и се вкопчи в полата ми, ала аз не отлепах очи от площада – рангът и ужасът ме задължаваха да наблюдавам.

Плисна кръв като алена заря. За секунда-две ръцете на Монтекукули се откъснаха от раменете, краката – от слабините. Едрите бедрени кости се отделиха цели от ставите на таза. Торсът без крайници се завъртя по инерция веднъж-дваж и накрая замря с лицето нагоре. От четирите зейнали отворстия в страховитата, нечовешка останка бликнаха струи кръв.

Лъскаво черво се проточи от най-дълбоката рана и торсът се загърчи върху плочника като риба на сухо.

Беше жив. Монтекукули все още бе жив.

Ездачите обърнаха бавно конете, та осъденият да види влачещите се крайници. Окървавен, тресящ се крак, от чийто край стърчеше снежнобялата бедрена кост, се търкулна току до лицето на умирация.

Сред тълпата придворни зад мен някой повърна.

Седях неподвижна и овладяна, положила длан върху рамото на Маргьорит, която хлипаше в скута ми. Изгледах всяка адска, безкрайна секунда, докато Монтекукули спря да креши, обезобразеното му тяло замря и спря да бълва кръв.

Негово Величество, привидно доволен, се изправи. Станахме всички. Погледнах към съпруга си и не видях по-малко скръб – този ден по-скоро го бе изпълнил с още по-дълбоко отчаяние. Опитах се да разгадая и изражението на крал Франсоа. Не зърнах лицето на любящ баща, а на безмилостен владетел с неутолена жажда за мъст.

След екзекуцията кралят отиде на литургия и се причести без колебание. Дори да изпитваше разкаяние, задето е обрекъл на смърт пажа, то явно не бе достатъчно дълбоко, за да го признае.

След литургията всички се оттеглихме в покоите си. Аз се затворих в кабинета си и продължих да съставям хороскопа на Анри.

Сатурн е студена, мрачна, зловеща планета. Вещае тегоби и загуби и поражда униние. Рождена звездна карта, повлияна силно от Сатурн, предсказва тежък живот и ранна смърт на обичните хора. Планетите, появяващи се в дома или знака, управляван от него, засилват пагубното му влияние. В хороскопа на моя клет Анри Сатурн присъстваше в знака, над който господства – Скорпион.

Размишлявайки върху откритието си и раните, отворени от днешния ден, се реших на пряма и прибързана постъпка. Тръгнах към покоите на съпруга си. Не бях обмислила предварително думите си; исках само да предложа утеха, да го разтуша вероятно с приятен разговор. Надявах се всъщност да се върне в обятията ми.

Беше късен следобед, но Анри го нямаше в покоите му. Камериерът заяви, че не знае къде е. Наредих му да ме уведоми, когато господарят му се върне, и се върнах в кабинета си.

Вечерях сама и заръчах на мадам Жонди да ми събщи, когато Анри се прибере. Минаха часове, но отказах да ме съблекат. Накрая се разтревожих.

Късно през нощта ми докладваха, че се е върнал в покоите си. Загрижена, почуках на вратата му.

Друг камериер ми отвори и се учуди, че ме вижда пред прага. Анри бе вътре – с разкопчана риза и събути панталони. Изглеждаше изтощен, ала в по-добро настроение отпреди. Забеляза ме пред вратата – все още облечена – и повдигна разтревожено вежди.

– Катрин? Какво има?

Сега поне не отвърна очи от мен.

– Всичко е наред. – Обърнах се към камериера. – Мосю, почакайте вън, докато ви извикам.

Мъжът погледна нервно към Анри, който му кимна да излезе в коридора.

Съпругът ми посочи да седна до него. Послушах го и неволно забелязах колко силни изглеждат чертите му, красиво обрамчени от черната брада, и колко съвършено отразяват светлината на огъня черните му очи. Обезоръжена тутакси от близостта му, си припомних

ярко нощта, когато ме облада на пода пред камината. Втрених се в ръцете си и усетих как по гръбнака ми плъзва топлина.

– Не биваше да ви безпокоя толкова късно. Простете миотроних. – Искях само да ви кажа, че разбирам колко трудно ви е било днес.

– Благодаря – в гласа му долових едва забележима нотка на нетърпение. Чувстваше се изморен и искаше да си тръгна; в ръката си мачкаше кърпичка.

Осъзнала, че разговорът ни ще приключи дотук, продължих смело:

– Липсват ми, Анри. Тревожа се за вас. Виждам, че не се храните и се страхувам да не се поболееете. – Не попитах за пръстена, за да не го поставям в отбранителна позиция от самото начало. – Аз... просто исках... Може ли да ви прегърна? Като член от семейството да изразя загрижеността и любовта си?

Той се изправи. Твърде бързо.

– Разбира се, Катрин.

Извърна нервно глава.

Беше много висок. Обгърнах го с длани и притиснах лице в гърдите му. Притисках го нежно и затворих очи с надеждата спокойствието ми да го отпусне. Скоро обаче се отдръпнах.

Миришеше на лилия.

Отстъпих стъписано назад. Носеше същите дрехи както на екзекуцията – черен жакет с черни кадифени ръкави с цепки, през които се вижда бялата сатенена риза. Бяла като фустата на мадам Дьо Поатие. Върху масата до него лежеше черната му кадифена шапка с единствено сиво перо – в тон със сивата диадема на придворната.

– Били сте с нея – прошепнах. – Затова ли свалихте пръстена?

Лицето му поаленя. Не посмя да ме погледне в очите. Втречен смутено в пода, разтвори длан и разкри фина кърпичка – от бяла коприна с черен кант, извезана с голямо Д. Хвърли я върху масата вместо признание.

– Обвинявахте баща си, задето накърнява чувствата на кралицата. Ще намразите ли себе си сега?

– Не исках да се случи, Катрин – отвърна с тих, треперлив глас той. – Не искам да ви оскърбявам.

– Тя ще ви използва! – възкликнах ожесточено. – Жертвала е добродетелността си, защото сега сте дофин! Съблазнила ви е нарочно!

– Не. – Анри поклати глава. – Тя ме обичаше, когато никой друг не милееше за мен. Обичаше мен и Франсоа като майка дори след като татко ни предаде на испанците. Вестта за смъртта на Франсоа едва не я уби. Обичаше го дълбоко, както го обичах и аз. Разбира по-добре от всеки друг колко страдам, че съм го изгубил.

– Майките не утешават синовете си, разтваряйки крака – отбелязах с омерзение.

Той отметна глава, сякаш съм го зашлевила.

– Заради вас устоявах дълго на изкушението. И двамата се съпротивлявахме... но скръбта ни пречупи. Днес съгрешихме за пръв път и Бог вече ме наказва, изпращайки ви тук, за да видя колко съм ви наранил. – За пръв път се взря право в очите ми. – Опитвах се да ви обикна, Катрин, но тя притежаваше сърцето ми дълго преди вие да дойдете. Знаем, че е грях. Ала прокълнат или не, не мога да живея без нея.

Докато стоях вцепенена и занемяла, той извади кутийка от скрина си и я притисна в дланта ми – талисмана.

– Вземете го. Не биваше да се поддавам на суеверия и да нося скверния ви пръстен.

Обвих с пръсти нежелания подарък. Острие щеше да ми причини по-лека болка. От очите ми рукнаха неудържими сълзи като кръв от прясна рана. Нежелана, неугледна, аз се уповавах само на достойнството си. Сега бях изгубила и него.

Обърнах се и се втурнах разплакана към покоите си. Не спрях да ридая дори когато мадам Жонди отпрати придворните, целуна ръцете ми, прегърна ме и заплака с мен.

От този ден нататък Анри носеше само цветовете на Диан – бяло и черно. Навярно завидял на сина си, Негово Величество, отегчен и обладан от похот, извика метресата си въпреки предупрежденията на лекарите.

Сутринта след пристигането ѝ реших да пояздя с херцогиня Д'Етамп и неотлъчната ѝ придружителка Мари дьо Канапле. Дамата с трапчинките ми се видя позакръглена, докато след дългата раздяла с възлюбения херцогинята изглеждаше отслабнала и със заострени черти. Когато наближих конюшните, двете жени си шепнеха, сближили глави. Забелязаха ме и веднага се отдръпнаха и млъкнаха. Херцогинята ми се усмихна с плътно присвити устни, сякаш е погълнала гълъб; мадам Дьо Канапле ми показва острите си лисичи зъби. По време на ездата разговаряхме сковано. И двете жени бяха сдържани и отчуждени. Накрая си тръгнах, а те зашушукаха и се закикотиха още преди да се отдалеча. Зарекох се повече да не яздя с тях.

Неразсъдливо си помислих, че ме отбягват, защото са научили как съм избягала разплакана от покоите на Анри – мълвата за връзката на съпруга ми с мадам Дьо Поатие несъмнено се бе разнесла из целия дворец, преди аз да разбера.

Самодоволното лукавство на херцогинята обаче имаше по-дълбоко основание. За мое съжаление не обърнах достатъчно внимание на загадъчните намеци на мадам Жонди, докато ме обличаше за вечеря, че мнозина придворни съзаклятничат срещу мен. Сега си давам сметка, че се е опитвала да ме предупреди. Тогава обаче не приех думите ѝ насериозно.

Същата нощ кралят организира банкет с отбрани гости, включващи членове на семейство Гиз – потомци на кралския род Анжу и далечни претенденти за трона. Кралят умишлено поддържаше добри отношения с тях – тази вечер бе поканил херцога, съпругата му и дъщерите им Рене и Луиз. По-голямата – Луиз – бе тъмнокоса красавица на възраст за женене. Младият Шарл, започнал предишната година да заглежда жените, очевидно бе очарован от нея.

При първия удобен момент, изпълнила протоколния си дълг, аз се оттеглих в покоите си, твърде унила, за да участвам във вежливи разговори. За да се развлека, се захех отново с хороскопа на Анри. Лека-полека се успокоих и рождената карта погълна вниманието ми. Не вдигнах глава до среднощ, позволявайки само на мадам Жонди да ме съблече и да ме срещне.

Седях зад малкото писалище в тесния кабинет и разучавах какво вещаят звездите на Анри. Той бе Овен – силен знак, подвластен на Марс. Асцендентът му – като моя – бе Лъв, ясен знак за царственост.

През онази нощ се съсредоточих върху Петия дом на хороскопите ни – Дома на децата. Надявах се да открия добри новини там, обещание за наследници. При Анри обаче – а и при мен – злокобно отсъстваха планети, а домът се намираще под влиянието на Скорпион, владетел на погребани тайни, лъжи и най-черна магия.

Откритието ми унищожи крехката надежда, която ме крепеше през последните няколко часа. Нямах и помен от деца, а на всичкото отгоре в тази сфера от живота ни властваха измамите и тъмните сили. Изплаших се и се опитах да си внуша, че съм объркала

изчисленията, свързвайки пагубната природа на Скорпион с Петия дом. Бях донесла книгите на Агрипа в Лион и реших да се поровя из тях с надеждата да намеря следа, сочеща по-светло бъдеще. Големият ми сандък с книги бе складиран в малката библиотека. Сложих си халата и излязох тихомълком.

Покоите ми бяха на третия етаж. Вита външна стълба го свързваше с вътрешната градина на втория етаж, където се намираха покоите на краля, кралицата и библиотеката. Спуснах се по стълбището, понесла лампа в ръка. В тихата, ясна ноемврийска нощ по небосвода грееха звезди и огромна луна, хвърляща сенки по пътя ми. Халатът ми не топлеше, а каменният парапет вледеняваше голите ми пръсти. Зъбите ми затракаха, преди да стигна градината на втория етаж.

Минах през широкия вход с двата високи хвойнови храста и кимнах на стражите, вече свикнали със среднощните ми пътешествия. Потършувах няколко секунди из купчините книги и намерих втория том на Агрипа. Пъхнах го под мишница, хванах лампата с другата ръка и се върнах в мрака.

Не стигнах далеч. Преди да подмина хвойновите храсти от двете страни на сводестия вход, чух смях да ехти из застиналия въздух. Долиташе от лоджията зад покоите на краля; терасата гледаше точно към градината, която се канех да прекося.

Инстинктивно сниших лампата и се спотаих в сянката на хвойната. Смехът се чу по-ясно и женски силует, осветен гърбом от луната, изтича на терасата.

Мъжки глас извика от лоджията:

– Ан! Ан, какво правите? – Пиянско веселие смекчаваше раздразнението на краля. – Ще замръзнете!

Тя разпери ръце и се завъртя – тъмна фигура по долна риза, гола от кръста надолу. Косата ѝ падаше върху раменете. – Прекрасно е! Чувствам се освежена! Така ме изпоти!

– Ан... – гласът на Негово Величество прозвуча сприхаво.

– Франсоа – имитира го тя и се разсмя. – Елате да ме вземете тук, под луната.

Той изрева и се присегна към нея – черният му силует се очерта висок и плътен до нейния, дребничък като филиз. Отначало тя побягна, но се остави той да я улови лесно до ръба на терасата. Застана с гръб към него, облегнала длани върху високия до кръста парапет.

– Ваше Величество, вземете трофея си!

Той я улови за хълбоците, готов да проникне в нея, ала тя се отдръпна, уж свенливо.

– Само ако обещаете да послушате съвета ми.

– Жено, не ме измъчвай – простена той.

– Луиз е прекрасно момиче, не мислите ли?

– Вие сте по-красива. – Обгърна я през кръста и я повдигна на пръсти с надеждата да получи желаното, ала тя се извъртя с лице към него.

– Той преживя непоносима скръб – ненадейно гласът ѝ прозвуча сериозно. – Заслужава красива жена с кралска кръв.

– Не ме ядосвайте, Ан. Не искам да имам нищо общо с рода Гиз. Братовчедката на Анри – Жан – е почти на възраст за женене и носи короната на Навара. По-подходяща е за него. Катрин обаче е мило момиче. Дайте ѝ време. Да не го обсъждаме сега...

– Трябва да е Луиз! – възрази неотстъпчиво тя. – Ще ви роди внуци, които ще обединят родовете Гиз и Валоя. Ще сложат край на борбата за власт помежду им.

Франсоа въздъхна раздразнен. Тъмният му силует застина.

– Твърде прибързано е. Още не съм решил.

– Трябва да я отпратите! – настоя Ан. – Хората не я харесват. Анри не я понася. Какво ви носи тя? Само разочарования.

– Достатъчно! – повиши тон кралят.

Силуетите им се сляха в целувка, после Франсоа я обърна с гръб към себе си. Приведена, тя улови каменния парапет. Той проникна в нея, тя ахна, а сетне се засмя. В мразовития нощен въздух дъхът ѝ се издигна и увисна като мъгла над главата ѝ.

– Франсоа! Като бик сте!

Духнах лампата и извърнах очи. Няколко мъчителни секунди се вслушвах в страстта им. Скоро се разтреперих неудържимо, не само от студа.

През онази нощ не четох книгата на Агрипа за астрологията. Умът и сърцето ми препускаха твърде бързо и не ми позволяваха да се съсредоточа върху друго, освен върху чутите думи. Лежах будна и се вирах в извезания балдахин над главата ми.

Без деца, без сърцето на Анри, нямах закрила и поддръжници. Крал Франсоа щеше да помоли папата да анулира брака, понеже съм ялова. Нямах да съм първата кралска съпруга, сполетяна от подобна участ. Щяха да ме прогонят – в Италия, предполагам, макар да не можех да се върна във Флоренция, докато я управляваше Алесандро.

А Анри – моят любим, неверен Анри – щеше да остане без защита. Без мен, орисаната да го подкрепям, той щеше да умре окървавен и безпомощен, както загиваше в съня ми.

Не бях в особено близки отношения с Бог, предвид тежките уроци от детството ми, че Вселената не е нито безопасна, нито справедлива. Молех се обаче на Него, господаря на звездите и планетите. Обещах му да пожертвам всичко – дори последната си капчица достойнство – ако ми позволи да остана до своя скъп Анри.

На сутринта станах изтощена, ала изпълнена с решимост. Написах кратко писмо на Негово Величество с молба за частна аудиенция. Не исках да подемам подмолна кампания като враговете си, просейки подкрепа от фаворитите на краля, Франсоа ме наричаше своя дъщеря; твърдеше, че ми е баща и приятел. Щях да разговарям с него и с никого друго.

Отговорът дойде бързо. Кралят се съгласи да ме приеме веднага след като прислужниците му го облекат.

Онази сутрин не носех никакви бижута; бях облечена в черен траур за дофина. Негово Величество ме посрещна сам в личния си кабинет, достъпен единствено с кралска покана. Макар и тясно, помещението изглеждаше красиво – със стени, покрити с резбована ламперия от сияйно черешово дърво, зад които имаше тайници за секретни документи. Внушително махагоново писалище заемаше почти цялото пространство. Върху полираната му повърхност лежеше карта – на Прованс, където се водеше битката, предположих. Картата обаче бе навита, та не видях какво е отбелязано върху нея. Очевидно ми нямаха доверие да пазя държавни тайни.

Франсоа седеше зад писалището – с издължено лице, белязано от разгул: с натежали, подпухнали бузи и очи. Бялото, появило се около слепоочията му след смъртта на дофина, сега сияеше и по брадата му. Носеше семпла черна туника – облекло за работа, а не за забавления.

– Седнете, Катрин – устните му се усмихнаха, ала очите му ме наблюдаваха предпазливо.

– Ако Ваше Величество не възразява, ще остана права – надявах се мъките ми да приключат бързо.

– Както желаете – кимна кралят.

Предугади какъв въпрос съм дошла да обсъдим – и сметнал, че сме на противоположни позиции – той се държеше съвършено царствено, готов да постъпи като крал, да защити интересите на Франция. В името на тази цел бе предал дори децата си – своята кръв и плът – на врага. Аз, новодошлата чужденка, нямах никаква надежда.

Загърбих всякакви преструвки.

– Ваше Величество, обичам ви. И обичам сина ви – подхванах. – Знам, че сега съм

спянка и за двамата. Затова...

Гласът ми пресекна; упрекнах се мислено за проявената слабост. Овладях се и пак погледнах към Франсоа. Наблюдаваше ме със сурово, пресметливо изражение.

– Няма да се противя, ако решите да разтрогнете брака ни. Разбирам, че сте длъжен да постъпите политически целесъобразно и не тая омраза.

Той зяпна. Неочакваното ми смирение го обезоръжи.

– Моля само... – думите заседнаха в свитото ми гърло. Повторих ги и с тях ливна потоп от сълзи. Сведох глава да ги скрия и с усилие на волята продължих: – Моля само да ми позволите да ви служа, по какъвто и да е угоден на вас и на сина ви начин. Да не ме отправяте. С радост ще прислужвам на бъдещата съпруга на Анри. Стига само да остана...

Паднах на колене; захрих лице с длани и заридях. Унижавах се, ала ми беше все едно. Представях си как Анри умира, облян в кръв, защото са ме прогонили и не съм успяла да му помогна.

Когато най-сетне вдишах глава, поемайки си дъх на пресекулки, Франсоа стоеше прав като струна зад писалището си. Неудържими чувства го изпълваха, разширяваха бавно дълбоките му очи и го запъхтяваха – гняв, страх или отвращение, не знаех. Коленичила, избърсах очи и зачаках бурята да се разрази. Обзе ме себеомраза и негодувание, че съдбата ми не зависи нито от мен, нито дори от Бог, а от мъжете – бунтовниците, папата, краля.

По скулата на Франсоа затрептя мускул както през ясният октомврийски ден, когато гледаше как разчленяват Монтекукули.

– Катрин... – прошепна той и по чертите му пробягаха съмнение, тъга и накрая решимост. Заобиколи писалището, улови ме внимателно за раменете и ме вдигна на крака.

– По-смирена сте от светица. Всички трябва да се поучим от вас. По волята Божия сте съпруга на сина ми и моя дъщеря. Давам ви дума, че отсега нататък в двореца ми вече няма да се говори за разтрогване на брака ви.

Целуна ме по бузата и ме прегърна.

Ако се бях опитала да го манипулирам – ако бях заплакала драматично и думите ми не бяха извирали от сърцето – той несъмнено щеше да ме отпрати, както и ако го бях помолила да остана съпруга на Анри. В деня, когато се срещнахме обаче, Негово Величество ме бе обикнал заради смирението ми и трябваше просто да му го припомня.

Бях в безопасност – за известно време, разбира се. Докато не родях дете на Анри, бях уязвима. Херцогинята нямаше да се откаже лесно от кампанията срещу мен, а Луиз дьо Гиз все още бе съвсем млада.

Изпитах дълбоко облекчение, когато крал Франсоа реши да омъжи Жана за германски херцог, съгласил се да му дари баснословна сума – войната бе прескъпо начинание, а в онзи момент Франсоа се нуждаеше по-отчаяно от пари, отколкото от наследници. Като млада Жана не бе красива – носът ѝ приличаше на дълга луковица над въздребните устни и брадичка. Имаше обаче будния ум на майка си, а зелените ѝ очи – бадемовидни и с гъсти мигли – бяха поразителни. Сбогувах се с нея пред каретата, с която щеше да отпътува за Дюселдорф. Не очаквах да я видя повече.

Вероятно поставен в неудобно положение от отложеното за неопределено време разтрогване на брака, Анри пожела да участва в сраженията в Прованс. Отначало кралят му отказа с довода, че току-що е изгубил един син и не иска да рискува живота на другия, ала Анри упорстваше. В крайна сметка надделя и замина на юг при главнокомандващия Монморанси.

Докато Анри отсъстваше, успях да обмисля ясно трудното си положение. По природа съпругът ми бе предан – отдал сърцето и тялото си на Диан дьо Поатие, несъмнено би се отворил от мисълта да ги дели с друга. За да зачена наследник обаче, Анри трябваше да посещава често покоите ми.

Скоро след разговора ми с краля отидох при кралица Елеонор и я помолих за едночасова среща с придворната ѝ дама Диан дьо Поатие. Кралицата се съгласи благосклонно, макар тя и свитата ѝ да разбираха колко необичайна е молбата ми. Случеше ли се пътищата ни да се пресекат, с мадам Дьо Поатие се държахме съвършено сърдечно една с друга, но при всички останали обстоятелства се отбягвахме и всички знаеха защо.

Мадам дьо Поатие яздеше по мъжки, без да се срамува от прасците и глезените си. И тя като мен отказваше да я водят и държеше със сигурни ръце юздите. Имаше бял кон, вероятно избран в тон с вдовишкия ѝ траур. Той и ездачката му представляваха безцветна гледка в необичайно студения за Миди ден: Диан в черно и бяло, тревата – заскрежена, небето – оловносиво. Въпреки неприветливото време я бях поканила на езда, за да я отдалеча от двореца и хорските уши. Конярят ни следваше от известно разстояние, да не би да се натъкнем на див глиган. Щом настъпи моментът за сериозен разговор, вдигнах длан в ръкавица и мъжът изостана, а ние, жените, препуснахме напред, докато той се смали колкото грахово зърно на хоризонта. Не исках никой да прочете израженията ни.

Диан дьо Поатие приближаваше четирийсетте и златната ѝ коса сребрееше тук-там. Кожата ѝ обаче бе гладка – освен около очите, където смътната светлина разкриваше тънка паяжина от бръчици. По лицето ѝ не личаха спукани вени и червени петна, разкриващи влечение към виното.

Взирах се в нея, мъчейки се да разгадая какви качества обича у нея съпругът ми. Тя срещаше погледа ми с невъзмутимо спокойствие. Излъчваше безстрашие – несъмнено балсам за тревожната, несигурна душа на Анри. В онзи момент я презирах почти толкова, колкото презирах себе си.

Усмивнах ѝ се и предложих ведро:

– Ще поговорим ли?

Усмивката ѝ отрази огледално моята.

– Разбира се, мадам Ла Дофин – отвърна тя. – Първо искам да ви благодаря за възможността да пояздя. Имах нужда от движение, ала никоя от дамите не пожела да ме придружи от страх студът да не я разболе.

– За мен е удоволствие – колебливата ми усмивка се стопи. – Свързват ни доста общи неща, мадам. Баба, любов към ездата. Дори любов към един и същи мъж.

Без да трепне, тя ме погледна очаквателно и хладнокръвно.

– Луиз дьо Гиз е красиво момиче – продължих. – Свежа и млада. Всеки мъж би се чувствал щастливец с такава невеста.

– Да, мадам Ла Дофин – съгласи се надлежно тя.

Черният ми жребец започна да рие нетърпеливо с копита.

Дръпнах поводите да го усмиря.

– Чувам обаче, че е избухлива и претенциозна – отбелязах. – Вероятно ще създава главоболия на съпруга си.

– Да, мадам. И аз чух същото. – Очите ѝ бяха огледала, отразяващи моите чувства, без да разкриват какво се крие зад полираната им повърхност.

– Казват, че съм търпелива – продължих. – Предпочитам да спестявам неприятностите

на околните. Надявам се децата ми също да са сговорчиви.

– Моля се да е така, мадам Ла Дофин. И се моля да са много.

Лицето, очите ѝ, мекият ѝ, вежлив тон не се промени, сякаш обсъждаше времето. Беше или напълно откровена, или абсолютно неискрена. Опитах се да си представя как е възможно жена, показваща толкова малко чувства, да разпалва толкова силно страстта на съпруга ми.

– Няма да имам никакви деца, ако съпругът ми не идва в постелята ми – усетих как гърлото ми се свива и изчаках да се успокоя. Тя вероятно долови мъката ми; за пръв път отклони поглед към група оголели дървета. – Ако не идва при мен, и двете знаем, че ще се наложи да си отида – гласът ми прозвуча безизразно. – Обичам го. И понеже го обичам, не бих наранила нито него, нито щастливците, спечелили привързаността му. Дори сърцето ми да страда. Уважавам желанията на дофина.

Тя се втренчи в мен, сбърчила леко вежди, с предпазливо удивление в очите.

– Похвално отношение – отбеляза.

– Луиз дьо Гиз няма да е толкова благосклонна.

Храсталакът до нас прошумоля. Ято пъдпъдъци полетях нагоре, а враните върху посребрените клони нахокаха прегракнало невидимия престъпник долу. Далечният ни придружител надигна тревожно глава, ала суматохата не се повтори и враните замълчаха. С Диан отлепихме очи от тях и пак се обърнахме една към друга.

Бръчиците, появили се върху челото ѝ, се изгладиха. Взела решение, тя проговори:

– Родът Валоа трябва да има наследници. – За миг си помислих уплашено, че има предвид неспособността ми да ги осигуря и подкрепя съзаклятниците, зарекли се да ме прогонят. Тя обаче добави тихо: – Той ще идва в леглото ви, мадам.

– Винаги спазвам дадената дума – казах аз. – А чувам, че и вие сте жена на честта.

– Имате думата ми, мадам.

Препуснахме безмълвно към двореца. Унижена до краен предел, не бях в настроение за безгрижни разговори. По обратния път нещо леко като перце и студено ме жилна по бузата. Вдишах глава към заплашителното небе и видях какво е. Чудо на чудесата в Миди – от небето падаха снежинки: бели, меки и беззвучни.

След време войната приключи. Като дофин Анри оглавяваше френските сили в Прованс, ала съзнаващ неопитността си, се бе допитвал до генерал-лейтенант Монморанси за всяка маневра. Уважението му се отплати – императорските нашественици претърпяха съкрушително поражение. Анри и Монморанси – вече близки приятели – се прибраха у дома като герои, а кралят ги обсипа с хвалебствия.

Тежките изпитания на бойното поле бяха превърнали Анри в мъж, изпълнен с увереност и решен да не крие връзката си с мадам Дьо Поатие. Носеше гордо цветовете ѝ – черно и бяло – и прие като своя емблема лунния сърп – символ на Диана, богинята на лова.

Няколко дни след завръщането си той се появи в покоите ми. Не излъчваше радост, а примирение. Не долових обаче и недоволство. Диан сигурно му бе разказала всичко. Изпитваше, мисля, облекчение, че няма да им създавам неприятности.

Държеше се сдържано, ала почтително. При вида на тялото му – вече съвсем мъжко, с широк, мускулест гръб и гърди – ме обзе болезнен копнеж. Винаги когато лягах с него, се убеждавах, че този път несъмнено ще кажа или направя това, което ще спечели сърцето му. Той винаги ставаше от леглото ми твърде бързо, а аз лежах и го гледах – наситена, но разтърсена. Никога удоволствието не е причинявало тъй дълбока болка.

Минаха година, две, три, четири. Не заченах. Консултирах се с астролозите на краля и лягах с Анри в препоръчания момент. Шепнех езически молитви и магически заклинания. Мадам Жонди сложи корен от мандрагора под дюшека ми. Следвах съветите на Аристотел и ядях пълпъдъчи яйца, цикория и виолетка до втръсване. Спазвайки стриктно инструкциите на Агрипа, изработих талисман на Венера за плодовитост и го сложих до мандрагората. Напразно.

Херцогиня Ан д'Етамп започна пак да шушука в ухото на любовника си и на всички, склонни да я слушат. Дворът се раздели на два лагера – поддръжници на застаряващия крал и коварната му метреса и заложиха на бъдещето привърженици на Анри и Диан дьо Поатие. Херцогинята ревнуваше жестоко – смяташе Диан за своя съперница и искаше да я срази. Най-добрият начин според нея бе да доведе нова съпруга на дофина – упорита и вироглава, която гама да приема благосклонно като мен любовницата на Анри. А ако това навреди на мен, фаворитката на краля, толкова по-добре.

Аз, от своя страна, наблюдавах как през всичките безплодни дни, месеци и години Негово Величество ми се усмихва все по-бегло, а топлината в очите му и прегръдката му охладнява. Талисманите, лекарите, астролозите... всички се бяха провалили. Съзнанието ми обаче се връщаше упорито към спомена за нощта, в която покойната ми майка ми бе проговорила. Думите ѝ се бяха оказали зловещо верни – понеже не можех да се доверя на живите, реших да се доверя на мъртвите.

Когато магьосникът бе призовал духа ѝ, бях тежко болна и не помнех точните напеви и жестове. Помнех само, че Руджиери ни намаза с течност, заприличала ми на стара кръв.

Заделих няколко капки пурпурночерна менструална кръв и в един хладен мартенски ден през 1543-та се усамотих в кабинета си. Намазах челото си с кръвта и си убодох пръста с игла за бродиране.

– *Необходима е прясна кръв* – бе казал Руджуери. – *Мъртвите я подуват.*

Застанах зад писалището и изстисках няколко големи червени капки върху лист хартия. Натопих перото си в нея и надрасках послание: "Изпрати ми дете".

Хвърлих листа в камината. Огънят подскочи, подхвана го и облиза краищата му, подвивайки ги навътре, преди да плъзне към средата.

– *Ma mere* – прошепнах. – *M'amie, je tadore. Мамо, чуи молитвата ми и ми изпрати дете. Кажете ми какво да направя.*

Пепелта се посипа върху разжарените цепеници, а после се завихри и полетя към комина.

Повторих молбата си, втръсвана в огнения въртоп. Не се обръщах само към мама, към мъртвите, към Бог или към Дявола.

Говорех на всеки, способен да ми отговори. Сърцето ми се отвори и се сля със силата, задвижваща Вселената. С цялата си воля и желание прегърнах неумолимо тази сила.

Небесата – или адът – се разтвориха в онзи момент. Не знам кое. Знам само, че докоснах нещо и някой чу молитвата ми.

На другия ден следвах краля до следобед, когато провеждах аудиенции. Като съпруга на дофина приемах много молители, най-вече флорентинци, дошли за помощ. Седнала на трон, изслушвах тъжните им истории.

Първа влезе при мен възрастна жена от рода Торнабуони, свързана чрез брак с Медичите. Живеела в имението на покойния си съпруг, но лакеите на Алесандро ѝ отнели имуществото, разорявайки я противозаконно с данъци. Напуснала града без нищо. Обещах ѝ

достатъчна издръжка, за да живее спокойно в един от добрите манастири край Париж.

После приех banker със съпруга и шест деца, бил на служба преди много години при свако Филипо Строци – достатъчно, та да предизвика гнева на Алесандро. Уплашен за живота си, избягал от Флоренция със семейството си, изоставяйки цялото си имущество. Обещах да му намеря работа в съкровищницата.

След още неколцина молители се почувствах изморена.

– Ще кажа на другите да дойдат утре – предложи мадам Жонди. – Има един обаче, мадам, с доста странен вид. Настоява да го приемете днес. Твърди, че го познавате и ще се зарадвате да го видите.

Отворих уста да попитам за името на настойчивия просител, но онемях, осенена от ненадейно прозрение. Когато възвърнах дар словото си, наредих на мадам Жонди да го доведе.

Той влезе, облечен в черно и червено – цветовете на Марс и Сатурн; вече зрял мъж, ала кожа и кости. Раираният му жакет висеше върху кльощавите му рамене. Изпитото му лице бледнееше болнаво на фона на синкавочерната коса и вежди. Погледна ме, свали си шапката и се поклони много ниско.

– Мадам Ла Дофин, най-сетне се срещнахме отново.

Бях забравила колко красив е гласът му – кадифен и безкрайно дълбок. Слязох от трона. Той се изправи и аз улових студените му ръце.

– Мосю Руджиери, как се молах да дойдете!

Веднага назначих Козимо Руджиери за свой личен астролог. Тоц не носеше нищо, сякаш се бе материализирал от етера – без кесия, без куфар, без съпруга, без деца.

Побързах да го заведа в кабинета си и го разпитах за миналото. Напуснал Флоренция и заминал за Венеция. С пристигането се разболял от чума. От Венеция отпътувал за Константинопол и Арабия. Не пожела да ми обясни защо и какво се е случило там. Споделих колко се зарадвах, когато като пленница получих книгата на Фичино и Гарвановото крило, как думите на мама се оказаха верни и как мъж на име Силвестро ме е спасил от враждебната тълпа. Признах, че изучавам астрология и се опитвам да съставям хороскопи.

Дори дългата ми история да го изненада, той не го показа. Нито веднъж не ми напомни предсказанието си, че ще стана кралица.

Накрая подхванах:

– Откакто ми дадохте Гарвановото крило, често сънувам кошмар – мъж с окървавено лице. Вика ме на френски. Умира, а мой дълг е да му помогна. Не знам обаче как. – Сведох тревожно очи. – Мъжът е Анри. Разбрах го в мига, щом го видях. Чувствам се длъжна да го защитя от жестока участ.

Той ме изслуша равнодушно.

– Това ли е всичко? Само Анри ли сънувате?

– Не – поклатих глава. – Има и други на полето – стотици, хиляди навярно, ала не ги виждам. Кръвта... приижда като океан. – Разтрих с пръсти слепоочията си, сякаш да изтръгна спомена и да се освободя от него.

– Това е съдбата ви – каза той. – Притежавате силата, мадам, да отприщите океана... или да възпрете вълната.

Внезапно ми се доплака.

– Но Анри... Нещо зло ще го сполети скоро. Ако успея да го спра, сигурно и другите няма да загинат. Кажете ми какво ще му се случи и как да го предотвратя. Вие сте магьосник, ще откриете защитна магия. Опитах се да изработя талисман, Гарваново крило, но той не иска да го носи.

– Обикновените талисмани и магии едва ли ще са достатъчни – възрази той.

– Съумяха да ме опазят от бунтовниците! – кипнах.

– Бяхте изправена срещу преодолима опасност с възможност да оцелеете и да живеете дълго. Принц Анри обаче... – в очите му просветна съжаление. – Животът му ще приключи твърде скоро, в бедствие. Проучила си звездите му, нали?

Дъхът ми секна. Бях прочела злокобните знаци, ала не си позволявах да им повярвам.

– Щом обикновената магия няма да помогне, какво ще го защити? – настоях. – Изкупете неговия живот с моя. Сигурно знаете как.

Той потрепери.

– Знам как. Ала в съня ви има и други. Какво ще стане с тях?

– Няма значение – отроних нещастно.

– Франция ще рухне – отвърна той. – Защото те са ваша отговорност и част от съдбата ви, както и принц Анри.

– Значи и заради тях съм длъжна да остана? Мнозина в двореца обаче искат да ме прогонят и да оженят Анри за друга. Отида ли си, няма кой да го закриля. Трябва да му родя

дете. Трябва! – Лицето ми се изопна. – Кажете ми какво да направя, за да опазя Анри жив и да му родя дете!

Той мисли дълго, преди да отговори.

– Няма начин да заблудим съдбата задълго. Ала сме способни да откупим на Анри повече години, отколкото са му отредени. – Руджиери замълча. – Това ли искате наистина? Да родите дете на дофина?

Въпросът ми се стори абсурден.

– Разбира се. Готова съм на всичко. Вече опитах всичко: талисмани, магии, налагах се с противни лапи, пих урина от муле. Не знам какво друго да направя.

Той пак се замисли.

– И детето трябва да е от дофина – проговори най-сетне.

Беше констатация, ала долових въпроса, стаен в нея, и лицето ми се сгорещи. "Как смееш", прииска ми се да възкликна, ала пред мен стоеше Руджиери и благоприличието не важеше. Нямах тайна, забулена от него, нямах тема, твърде зловеща, за да се изрече гласно.

– Да, трябва да е от него. Той ми е съпруг. И го обичам – отвърнах, поруменяла.

Той сведе глава, доловил отчаянието в последните три думи.

– Жалко, това усложнява положението – прошепна.

– Защо?

– Проучили сте, предполагам, какво вещаят звездите ви по отношение на децата. И звездите на Анри. Скорпион владее Петия ви дом. Твърде умна сте, смисълът едва ли ви убягва: безплодие или, ако пожелаете, лъжи и измами. Вие избирате.

– И двете са неприемливи – възмутих се. – Няма ли трети начин?

– Винаги има. – Той приведе напред болезнено бялото си лице, обрамчено от синкавочерна коса. – Зависи докъде сте готова да стигнете.

Въпреки гърбавия нос и сипаничавите скули гласът и жестовете му бяха магнетични, пленителни. Под ледената повърхност бушуваше горещо течение, което щеше да ме повлече, ако посмеех да се гмурна.

– Готова съм на всичко, но не и да легна с друг мъж.

Той кимна бавно.

– Предупреждавам ви тогава, мадам Ла Дофин, че за да получите кръв, трябва да дадете кръв.

Неприятна тръпка пролази по гръбнака ми. Той говореше за най-тъмната магия. Отдавна обаче чувствах, че душата ми е погубена.

– Ще дам и последната капка, за да спася Анри – заявих аз.

Очите му не разкриха нищо.

– О, мадам... Нужни са силна воля и храброст, защото не става дума за вашата кръв.

Устоявах седмици наред. Срещах се всеки ден с Руджиери, съветвах се с него по тривиални въпроси и го разпитвах за магическото изкуство. Той отказваше да ме посвещава в тайните си: знаех твърде малко, а той – твърде много. По-безопасно било да прави магии по моя заповед.

– Достатъчно е да рискуваме душата на единия – отсичаше.

През онези седмици живеях в постоянен страх. Мадам Жонди ме уведоми, че сродниците на младата Луиз – семейство Гиз – са се срещнали тайно с краля да обсъдят отново възможността за брачен договор с Анри. Едва не се изкуших да обмисля

предложението на Руджиери да зачена от друг мъж.

Ала, макар че Анри ме бе предал, не бях в състояние да му причиня същото. Сега неговият род бе и мой род; копнеех за син с кръвта на Валоа, който да наследи трона. Бях намерила дом и нямаше да позволя да ме прокудят от него.

Накрая се поддадох на немислимото. Посред нощ взех перото и вслушана в проскърцването му върху пергаментата, написах невероятни, варварски думи.

Рано сутринта извиках Руджиери в кабинета си. Зад заключената врата му подадох писмото, сгънато на осем, сякаш да намаля тежестта на престъплението.

– Размислих внимателно и това са условията ми – обясних.

Листът прошумоля между пръстите му. Той прочете намръщено посланието и вдигна тъмния си поглед към мен.

– Ако ги изпълня, не гарантирам как ще се отразят на резултата.

– Няма значение, стига да успеем – настоях аз.

Той сгъна отново писмото и го пхна във вътрешния джоб на жакета си, без да откъсва очи от мен – черни като на Анри, ала без никаква светлина. Устните му се извиха в мимолетна усмивка.

– О, ще успеем, Катрин.

Не приех обръщението му като обида. Сега бяхме равни, сближени от най-мрачното познание. Бях дала сърцето си на Анри, но само Руджиери съзнаваше какво зло таи то.

Доверих се единствено на мадам Жонди да се договори с главния коняр: да му нареди да оседлает нейния кон и да го докарат в далечния край на конюшната, невидим от прозорците на двореца. Скандално бе жена да язди сама по здрач – главният коняр несъмнено бе заподозрял забранена среща. С право.

Мадам Жонди прекоси градините и в укритието на най-близката горичка осъществихме размяната. И двете носехме черно – отдалеч всеки би помислил, че жената, влязла в гората, е същата, която излиза от нея.

Часове по-рано изгревът бе озарил необичайно пролетно небе – смутно и прибулено с бледо коралово сияние на мястото на слънцето; сега, по здрач, сиянието потъваше зад хоризонта. Хладният въздух миришеше на дъжд. Горичката се отдалечаваше зад мен. На няколко пъти спирах кота, понечвах да се върна, ала мисълта за Анри ме пришпорваше напред.

Най-сетне стигнах до запустяло лозе, заобиколено от овощна градина с умиращи крушови дървета, по чиито разкривени клони белееха немощни цветове. Зад тях черна фигура държеше фенер. Когато наближих, различих лицето на Руджиери да просиява над жълтеникавото мъждукане на лампата. Той се обърна и тръгна бавно край дърветата към порутена тухлена колиба със сламен покрив. През пролуките между спуснатите кепенци се процеждаше светлина от пламък на свещ.

Слязох от кота. Руджиери остави фенера на земята и ми помогна да запазя равновесие, стиснал и двете ми ръце в своите. За миг се взря в мен с напрегнат, съзаклятнически поглед, търсейки нещо, което не намери.

Помоли ме да не идвам. Обясни ми, че не съм необходима. Винаги съществувала опасност – и магическа, и практическа. Усетих, че истинското му основание е да ми спести тревогата и отвращението да видя със собствените си очи уменията му. Аз обаче настоях. Не исках престъплението, което се канех да извърша, да остане далечна история без придружаващата я осезаема реалност.

Не исках да съм способна отново да извърша такова нещо.

Затаих дъх, забелязала внезапната студенина в погледа му; досегът на костеливите му, хищнически пръсти, макар и през два пласта ръкавици, ме смрази до дъното на душата. Той бе способен на деяния, по-лоши от убийство, а аз бях сама с него, където никой нямаше да чуе виковете ми.

Понечих да се отдръпна, да възседна кота на мадам Жонди и да избягам. Очите на магьосника обаче бяха могъщи, властни. С мудната безпомощност на човек, потънал в сън, аз го последвах към входа на колибата.

Той отвори прогнилата порта и разкри стая с пръстен под, върху който лежеше каменна плоча. Бледите стени бяха осяени с гълъбови курешки, камината – неизползвана толкова отдавна, че зелена плесен никнеше между тухлите. Някой бе нарисувал съвършен черен кръг върху плочата, достатъчно голям да побере двама души, легнали един до друг. Четири незапалени свещи в месингови свещници с човешки бой стояха на равно разстояние от центъра на кръга.

Една лампа върху малка маса до стената под затворения прозорец осветяваше още: две табуретки, полица с половин дузина книги и няколко инструмента, включително двуостра кама, кадилница, бокал, перо, мастилница, пергамент, няколко малки затапени стъкленици. Едра перла на сребърна верижка и полиран оникс лежаха до кадилницата. Масата и табуретките се крепяха върху пръстения под, полицата – върху каменната плоча, току зад очертанието на кръга под един от високите свещници.

С гръб към нас, до масата, седеше млада жена. Гъстата ѝ чуплива коса – толкова бледо златна, че сребрееше – се спускаше тежко до кръста ѝ. Тя не ни обърна внимание, съсредоточена в печената патица пред нея. Сенките ни паднаха върху стената до масата – момичето ги забеляза, остави недоядения птичи бут и се обърна.

Изглеждаше дванайсет-тринайсетгодишна, с ненормално широко лице и раздалечени сини очи – миниатюрни бадеми сред бледа плът. Под плоския нос върхът на езика ѝ стърчеше между устните. Тя ме погледна, изпръхтя развълнувано и размаха ръце към Руджиери, Той поклати глава и дланта му описа пренебрежителна дъга, но тя продължи да се взира в мен с мътен поглед. Бях виждала такива деца – обикновено в прегръдките на по-възрастни майки.

– Глухоняма е – обясни Руджиери. – Слабоумна по рождение.

Усмихна ѝ се мило и ѝ махна да дойде при него. Тя стана и тръгна към нас, разкривайки гърди, прекалено големи за нейната възраст, повдигнати високо над пристегнатия корсаж, за да изглеждат още по-едри. Под тях изпъкваше корем, издул толкова силно талията на роклята ѝ, че шевът се бе прокъсал. Изглеждаше преполовила бременността.

Призля ми от ужас.

– Прекалено млада е! – извиках на Руджиери.

– Колко години искаш да откупиш? – попита ме хладно той. – Блудница е. Сводникът ѝ я използвал, докато коремът ѝ проличал. Сега е скитница. Ще умре от глад, ще я изнасилят или ще я убият. Дори да роди детето... – Изсумтя отвратено. – Какъв живот ги очаква, ако се върне в селото? Настоя да проявим милосърдие. В нейния случай е точно това.

Отстъпих на крачка от него и си представих безизразното лице на момичето, празните му очи.

– Не мога да го направя – прошепнах.

Черните очи на Руджиери пламнаха; в спокойния му тон се таеше подмолна жестокост.

– Отидете си тогава и вашият Анри ще умре, преди да го дарите със синове.

Замрях, неспособна да отговоря.

Изяло почти цялата патица, момичето насочи вниманието си към Руджиери. Без встъпления и финес, вдигна жакета му и плъзна длан под панталоните му. Той се отдръпна и улови китката ѝ.

– Ненаситна е – обясни, изучавайки я със съвършено безучастие. – Тъкмо бе обслужила един господин, когато я намерих, и едва успях да отклоня подканите ѝ. – Продължи да стиска крепко китката на момичето, докато тя започна да се дърпа; тогава той погледна през рамо към мен. – Влезте в кръга.

Застанах в средата на каменната плоча. Порив на вятъра раздвижи студени въздушни въртопи през дупките в сламения покрив и разхлопа кепенците. Почувствах обаче, че се задушavam. Главата ми се замая.

Руджиери пусна ръката на момичето, усмихна се и я щипна игриво по бузите. Тя се успокои, но се разтревожи, щом той побутна подноса с патицата извън обсега ѝ. Седна до нея, обгърна я през раменете и опря чаша вино до устните ѝ. Насърчаваше я да пие отново и отново и тя се съгласяваше без колебание.

Момичето се люшна ненадейно върху стола и аха да падне, ала Руджиери я хвана. Вдиша я и я пренесе в кръга, където я остави, безжизнена като труп, върху камъка. Очите ѝ бяха отворени и блестяха, дишаше учестено и бавно.

– Не мърдайте – прошепна ми дрезгаво Руджиери. – Не говорете и не се намесвайте. И в никакъв случай не излизайте от кръга.

Свали от полицата метален леген и сгънат, пожълтял памучен чаршаф, разстели го и сложи момичето върху него.

Както през нощта, когато бе повикал духа на покойната ми майка, отвори една стъкленица и намаза своето и моето чело. Запали кадилницата върху полицата и от въглените се надигна ленив пушек, разнасяйки миризма на миро и на нещо по-земно, дълбоко, леко загнило. Запали свещите с лампата, като започна с онази зад импровизирания олтар и продължи по посока на часовниковата стрелка, докато всички запламтяха. После духна лампата.

Небето отвън вече чернееше; въпреки течението застоялият въздух замъгляваше краищата на предметите в стаята, превръщайки ги в неразпознаваеми форми. Пелерината и жакетът на Руджиери се сливаха с мрака и лицето му – алабастрово на фона на брадата и очите – сякаш плуваше.

Всичко изглеждаше недействително – отпуснатото тяло на момичето в краката ми, кълбата от пушек, забулили пламъците на свещите, магическите инструменти върху полицата – а неописуемото ни престъпление ми се струваше безкрайно далечно. Руджиери взе камата – двуостра, с черна дръжка, злокобно наточена. Стисна я с две ръце и замахна нагоре, все едно искаше да прониза небето. Заприпява високо и докосна с плоската ѝ страна сърцето и раменете си. Тялото му сякаш порасна, стана по-могъщо, нечовешки силно. Очите му се отвориха – яростни, съсредоточени и безизразни като на божество.

Обходи с бърза крачка кръга, спирайки до всяка свещ да очертае символ с камата. Замахваше напред с камата и изричаше име пред пламъка. Накрая се върна пред олтара.

Падна на коляно до момичето и пхна ръка под раменете ѝ. Повдигна тялото ѝ и го притисна до гърдите си. Главата ѝ клюмна напред. Той уви гъстата ѝ златна коса около лявата си ръка и я отметна назад, разкривайки бялото ѝ гърло.

Момичето беше будно, втръчено в острието. Проплака; опита се напразно да раздвижи крайниците си и по тялото ѝ пробяга тръпка. Властен и самоуверен, Руджиери изкрещя една дума на някакъв непознат език и заби камата под ухото на момичето. Тя изръмжа нечовешки, по врата ѝ се стече тъмна струя и шурна по ключицата и между високите ѝ, окръглени гърди.

Магьосникът повтори думата с гръмовен глас.

Пламъците на свещите помръкнаха, после засветиха по-ярко; пушекът се сгъсти и се завъртя. Стори ми се, че оформя силует, и нещо неописуемо студено, тежко и жестоко влиза в стаята. Космите по ръцете ми настръхнаха. Руджиери изрече условието на сделката – животът на тази жена срещу живота на Анри, детето ѝ срещу наследник.

Стиснал косите ѝ, магьосникът надвеси гърлото ѝ над металния леген и го прониза с върха на камата. После с бърз, сигурен замах го преряза до ухото. Кръвта рухна като фонтан, плисвайки със звънтене в легена. Руджиери присви очи, ала не трепна, свил устни с абсолютна непоколебимост.

Така трябваше да убия коняря. Втръчих се в кръвта. Не тя ме плашеше, а мисълта с каква лекота я наблюдавам без капчица изумление. Очакването беше тежко, ала в момента на убийството си спомних колко е лесно да го извършиш – един замах с камата и край.

Когато кръвта спря да шурти, Руджиери вдигна главата на момичето; тя се отпусна върху гърдите му и разкри прясната рана под челюстта, зейнала като ухилена паст. Магьосникът пусна косата и тялото ѝ и я остави да падне безжизнена на пода. Лицето ѝ беше бяло като кост, вратът – почернял от кръв. Очите ѝ бяха вперени някъде много надалеч.

Руджиери падна на колене до нея, сякаш ще се моли, но всъщност плъзна камата под тесния ѝ корсаж и сръза с лекота тънката материя. Тя не носеше долна риза – гърдите ѝ бяха кръгли и твърди, кожата – красива, лунно-бяла и толкова прозрачна, че тук-там се виждаха лъкатушни вени около едрите ѝ розови зърна. Тялото ѝ – макар ѝ неизкъпано – изглеждаше младо, съвършено и здраво.

Руджиери прокара длан по корема ѝ, сякаш четеше карта с пръсти. Със замаха на опитен хирург заби камата под гръдната ѝ кост и я плъзна по свода над нероденото дете към слабините ѝ. Ножът остави червена диря, чиито очертания се размазваха, щом кръвта попиеше в роклята – потече по-оскъдно, отколкото предполагам. Магьосникът остави камата и се опита да раздели плътта с пръсти, но тя не поддаваше лесно, подплатена с дебел слой мазнина. Руджиери взе отново ножа и сръза по-внимателно. Запуших си носа, отворена от миризмата. Сред бъркотията от треперлива мазнина, разпорени мускули и лъскави черва лежеше нещо – теме на малък червен череп, мораво рамо, покрито с лануго. Руджиери пхна пръсти по-дълбоко в утробата на жената и дръпна. Безмълвното дете изскочи с мляскащ звук и непокътната пъпна връв. Не видях лицето му и магьосникът не го почисти. Остави го върху чаршафа – тъжно неродено трупче с голяма глава и крехки крайници, все още свързано с майка си.

Руджиери ахна и аз вдишах рязко очи. Ръцете му изчезнаха отново в мъртвото момиче и извадиха втори червен вързоп от плът и кости – по-малък от първия. Отново бръкна в утробата на жената и пак измъкна дете.

– Трима близнаци – отрони смаяно. – Съдбата ви се усмихва, Катрин.

Четири живота, за да откупят живота на Анри и трима синове.

– Никога вече – прошепнах. – Никога.

Магьосникът веднага ме разбра – думите ми заличиха внезапната му радост и я превърнаха в нещо непрогледно тъмно.

– Колко често съм изричал същото – промълви той.

Помня малко от ритуала по-нататък. Руджиери капна кръв от момичето върху оникса и по капка кръв от децата – върху перлата. Когато кръгът се разкъса, оставихме телата върху каменната плоча и Руджиери запали лампата. Седнахме на табуретките и той ми обясни, че трябва да легна със съпруга си възможно най-скоро. Подаде ми двата окървавени камъка – перлата бе за мен, а ониксът за Анри. Посъветва ме да скрия оникса на място, където съпругът ми прекарва най-много време, а аз да нося перлата винаги и да не я изпускам от поглед.

Докато магьосникът говореше, по покрива затрополи дъжд и заплиска по плочника отвън. Той откряна кепенците, колкото да чуем далечния грохот на гръмотевиците и плющенето на пороя.

– Конят на мадам Жонди – скочих на крака, абсурдно разтревожена, че животното ще се намокри, докато окървавените ми жертви лежаха до мен.

– Стойте тук – нареди ми Руджиери. – Ще го заведе под стряхата. Ще останете, докато бурята отmine.

Отвори вратата и изчезна в мрака.

Застанах до прозореца, макар нощта и дъждът да заличаваха всички форми и звуци. Руджиери се забави и внезапен парализиращ страх скова гърдите ми. Нещо древно, лукаво и зло ме дебнеше в тъмнината отвън.

Козимо Руджиери беше демон – току-що бях видяла доказателството. Спомних си как веднъж ми обясни, че ме защитава в името на своите интереси. Какви ли бяха те сега?

Заваля по-силно. Извиках го като уплашено дете, съзнавайки, че няма как да ме чуе. Той се появи веднага на прага, материализирал се сякаш при произнасянето на името му.

От раменете му капеше вода; по бузите му се стичаха капки. Разтреперана, аз се опитах да скрия страха си с хапливост:

– Горкият вие! Нима оплаквате нея и децата ѝ?

Той пристъпи в стаята. Клепачите и ноздрите му бяха зачервени. Наистина плачеше.

– Не ми казвайте, че се разкайвате! – възкликнах.

Той ме погледна с изражение, каквото не бях виждала никога – лицето на Руджиери, ала по-младо и изтерзано от призрачни видения. В очите му пламтеше самоомраза, граничеща с безумие.

– За никой друг, Катрин... За никой друг – отрони той с дрезгав глас.

Думите заглъхнаха и заседнаха в гърлото му – горчиво, неизразимо признание.

Чух, ала отказах да разбера. Поклатих глава и се отдръпнах от него.

– Не, не е вярно. Не за пръв път вършите ужасни неща. Още като малка ми разказвах за престъпленията ви.

– Как според вас ви защитавах, когато бяхте в ръцете на бунтовниците? – просъска той. – Как мислите, че разбрах за предстоящата опасност?

Талисманът, прииска ми се да възразя. *Талисманът ме опази жива*. Затворих очи и усетих твърдия камък над сърцето ми, криещ злото, спотаено вътре. Не исках да знам как му е вдъхнал сила.

Той сведе глава; думите, които преглъщаше с усилие на волята, най-сетне се изтръгнаха на свобода.

– Само от любов, Катрин.

Обезобразеното тяло на момичето и на неродените му деца лежаха в кръга под

угасналите свещи. Светлината на лампата прогонваше чувството за нереалност, заменяйки го с нетърпима тегота. Пронизана до мозъка на костите, аз се отпуснах върху табуретката, където седеше момичето, докато Руджиери изливаше в гърлото му отровеното вино.

Любов.

Не ми казвай, че го направи заради мен. Внезапно разбрах как ще се почувства съпругът ми, ако му призная престъплението си. Спомних си думите на магьосника, изречени преди повече от десетилетие: *Свързани сме, Катерина Ромула де Медичи.*

Изумена, отроних:

– Обичам само Анри. Винаги ще обичам само Анри.

Лицето му се изопна от скръб, в гласа му прозвуча разтърсваща покруса.

– Знам, мадам Ла Дофин. Познавам звездите ви.

Дъждът не продължи дълго. Вцепенена, препуснах обратно към двореца. Спрях наблизно и върнах коня на мадам Жонди, която го прибра в конюшната. Не ѝ продумах, ала дори в мрака, тя сигурно долови ужаса ми.

Отидох право в покоите си и не слязох за вечеря. Бях твърде потресена, та да съм очарователна и разговорлива. С разтреперани пръсти си сложих перления амулет.

Въпреки обзелия ме смут, тази нощ трябваше да легна с Анри. Заповядах на камериерката да почака, докато напиша бележка на съпруга си. Настоях да дойде в покоите ми веднага след вечеря, намеквайки, че случаят е спешен. Една от придворните дами ме съблече и си тръгна. Мадам Жонди вчеса косата ми, още влажна от дъжда, продължил да ръми, докато яздох към дома. В очите ѝ се четяха много въпроси, но тя дойде и си отиде мълчаливо.

След известно време Анри почука на вратата на спалнята ми. Отворих му сама. Той се поколеба пред прага, присвил угрижено вежди. Лицето му бе загоряло от лова, а очите издаваха чувствата му – колко неохотно е дошъл, изпратен от Диан.

– Зле ли сте, мадам Ла Дофин? – попита официално. Мачкаше нервно в ръце кафявата си кадифена шапка.

Преди да го видя, мислех, че самообладанието ще ми изневери и гама да успея да го прилаская в леглото. Щом застава пред мен обаче, ме обзе животинска страст – дива и непозната, избликнала от място, далеч отвъд мен. Забравила повелите на благоприличието и достойнството, ми се прииска да го погълна жив.

Вдигнах показалец пред устните си и се пресегнах да затворя вратата на спалнята.

Той се смути от дързостта ми и по лицето му се изписа нескрито желание да си тръгне. Не му позволих. Като слабоумната блудница плъзнах длан под колана на панталоните му, открих плътта между бедрата му и склжих пръсти около нея. С другата си ръка смъкнах панталоните му до коленете.

Клекнах пред него и направих нещо немислимо – сведох глава и поех с уста издугата му плът. В същия миг зърнах було от златни къдрици на мястото на мътнокафявата ми коса.

Анри се изненада. Опита се да ме отблъсне, после застина и накрая улови главата ми и простена. Шапката му падна забравена на пода. За пръв път виждах члена му осеян с толкова вени, тъмночервен и – като мен – втвърден до пръсване от кръвта. Раздвижих устни надолу и нагоре и от бързината си нараних горната устна. Усетих вкус на кръв, изправих се, улових Анри за раменете и го приведох. Пъгнах език между устните му, за да усети и той вкуса на кръвта.

Този път той не се отдръпна. Лудостта ми го зарази. Прегърна ме, отлепяйки ме от земята. Разтреперани, телата ни се притискаха болезнено – перлата на Руджиери се впиваше в ямката между гърдите ми.

Отскубнах се с дълбока въздишка, хванах Анри за ръцете и го поведох към леглото. Издугата плът между слабините му се издигаше като копие и повдигаше ръба на жакета му. Той зачака да легна както правех винаги. Аз обаче го бутнах върху леглото и му изух панталоните, смъкнах си нощната риза и разперих ръцете и краката му както на Монтекукули, очакващ гибелното шибване на камшика. Възседнах го. Бях влажна и той проникна лесно в мен – и двамата простенахме от удоволствие.

Владееше ме неумолима сила, нажежена до бяло и нечовешка, изтриваща всяка мисъл, всяко чувство, освен похотта. Груба, грозна и красива, разцъфнала в живот и воняща на смърт. Вече не бях Катрин, не бях в своите покои. Диханието на стотици мъже стопляше лицето ми, стотици ръце галеха гърдите и слабините ми. Пламтях безсрамна. Искях всички да проникнат в мен. Желаех целия свят.

Приковах краката на Анри и долепах устни върху неговите, опиянена от вкуса на смърт и метал. Отпуснах върху него цялата тежест на тялото си, забих зъби в рамото му и се засмях, когато извика. Засмях се и когато ме повдигна от леглото и притисна лицето и гърдите ми в черешовата ламперия на стената, за да ме обладае отзад.

Беше грешно, нечисто и опияняващо. Извивах се пред него, стенех, пресягах се и забивах нокти в хълбоците му, за да го тласна по-навътре. Желанието най-сетне достигна прекрасния си, грозен връх; Анри се разтресе, блъсна ме в стената и изрева в ухото ми. Изкрещях пресекливо от непоносимо удоволствие, непоносим ужас. Защото под преситата на безумната, пулсираща горещина се таеше студена черна сърцевина, в която лъщеше моравият череп на неродено дете.

Разумът се завърна под формата на тихия шепот на Руджиери: *Само от любов.*

Анри извади своята смаляваща се плът. Усетих как в мен ливва течност и разбрах, че е семето му. За миг размислих дали да не я оставя да изтече навън, ала загубата ѝ нямаше да изцели нищо. Пристъпих с омекнали колене към леглото и легнах, жадна за течността и отвратена от нея.

Анри се просна по корем до мен с удивено, поразено изражение.

– Катрин, моя свенлива, невинна съпруга, каква сила ви е обладала? – прошепна.

– Дяволът – отвърнах с безизразен глас и без усмивка.

Той трепна леко, стъписан от мрачния ми тон. Разтревожи се – с право – ала следващата нощ отново се върна като омагьосан в обятията ми. Вече бях дала оникса на мадам Жонди да го скрие под дюшека на Диан.

Минаха три седмици. Съпругът ми идваше всяка нощ в покоите ми. Нахвърлях му се жадно още щом прекрачваше прага. Апетитът ми не знаеше граници; настоявах да прониква във всяко отворстие, да изследва с пръсти и език всеки сантиметър от плътта ми. Аз правех същото с него. Останех ли сама с мъж – с Руджиери, с коняр, паж или дипломат – ненадейно ме сгорещяваше желание.

Една сутрин мадам Жонди ми четеше на глас списъка със задачи за деня, докато Анет, една от придворните ми дами, ми завързваше корсажа. Бях изтощена след разблудната нощ с Анри. Гърдите ме боляха от настойчивите му ласки и упрекнах Анет да е по-внимателна. Едва изрекох думите и ме заля гореща вълна, последвана от студена и от неудържимо гадене. Закрих уста с длан и се втурнах към легена. Превих се обаче, преди да го достигна, и повърнах. Помислих, че съм се съвзела, ала нова вълна ме сграбчи и ме повали на колене.

До мен се появи леген и аз се надвесих над него и повърнах. С потекли очи и нос погледнах към мадам Жонди, клекнала до мен. По лицето ѝ не се четеше безпокойство – напротив, усмихваше се широко. След няколко дълги секунди и аз, глупавото момиче, разбрах и ѝ се усмихнах в отговор.

Първият ни син се роди във Фонтенбло на деветнайсети януари 1544-та. Появи се в късния следобед; зимното слънце вече бе залязло и запалените лампи хвърляха дълги сенки. Проплака пискливо и немощно. Не се успокоих, докато не го оставиха в ръцете ми и видях, че е нормално дете, макар и крехко. Кръстихме го на покойния дофин и на краля, изпълнен с

безкрайно задоволство.

Колко странно и прекрасно е усещането да станеш майка! От Клариса, Иполито, крал Франсоа и Анри не бях получавала безусловна обич. Прегърнала сина си обаче, почувствах всеобхватна нежност, любов, която не познава никакви задръжки и е споделена.

-*Mafils, m'ami, je t'adore* – прошепнах в прозрачната раковина на ухото му. – Сине. Обожавам те, обични мой.

Гальовните думи на чуждия език се отрониха с лекота от устните ми, макар никога да не ги бях чувала. Бях ги виждала единствено написани на лист с ръката на Козимо Руджиери.

Треска и колики измъчваха малкия Франсоа, ала френските астролози твърдяха, че ще е дълголетен монарх, обичан от поданиците си и ще има много наследници. Не помолих Руджиери да му състави хороскоп. Знаех, че няма да излъже, за да ме зарадва.

Изпитвах дълбоко облекчение. С раждането на сина спечелих предаността на краля и благодарността на Анри. Надявах се да извоювам и любовта му, ала той продължаваше да се връща при Диан.

Преглътнах гордостта си и се наслаждавах на невръстния си син и на компанията на краля, който ме отрупа с подаръци, все едно съм му любовница. Прекарвах дълги часове с Негово Величество, за да науча всичко възможно за управлението на държавата.

Срещах се ежедневно и с Руджиери, който ми даде мъничък сребърен талисман на Юпитер със заръката да го сложа под люлката на бебето за добро здраве. Не споменавахме нито убийствата, нито признанието му в любов. Понякога се засмивах на суховатите му шепи и маската на самообладанието му се смъкваше за миг и разкриваше нежност, ала аз винаги се преструвах, че не я забелязвам.

Диан спазваше стриктно обещанието си – Анри посещаваше редовно покоите ми. Дивият плам се бе поохладил, но заченах отново.

Бях в напреднала бременност, когато скъпата ми приятелка Жана се върна в двореца. Бяха анулирали брака ѝ с германския херцог, отчасти защото тя не бе успяла да забременее, но най-вече защото крал Франсоа не беше изпълнил дадената дума да осигури военна подкрепа. Зарадвах се да я видя отново; тя ме придружаваше неотлъчно и бе до мен, когато на другата година родих дъщеря си Елизабет.

Елизабет се оказа болнава като малкия Франсоа и едва след известно време се убедих, че ще оцелее. Кротка и ведра, тя плачеше рядко. Гушках я, докато спи, и се вирах в сладкото ѝ, спокойно личице, най-сетне склонила да повярвам, че престъплението ми е оправдано.

Радостта от появата на Елизабет обаче бе помрачена от трагедия. Англичаните нападناха френската област Болоня и през есента на 1545-а по-малкият брат на Анри се включи в сраженията. По време на затишие Шарл и приближените му се натъкнали на къща, чиито обитатели били умрели от чума. С мисълта, че е безсмъртен, типична за всички младежи, Шарл влязъл безстрашно в къщата, присмял се на жалките трупове и предизвикал приятелите си на бой с възглавниците им. След три дни починал.

Смъртта му изчерпи последните физически сили на краля. Години наред Франсоа бе страдал от абсцес в слабините и възпаление на бъбреците и белите дробове. Сега състоянието му се влоши драматично, макар скръбта да не му даваше отдих. Две години обикаля трескаво из страната, ловувайки въпреки болестта. Аз яздех с него. Към края препускането му причиняваше непоносима агония и следваше ловците на носилка. Не участвах в гонките и яздех бавно до него, докато Ан и другите красавици галопираха след плячката. Анри гостуваше на Диан в двореца ѝ в Ане, а аз охотно бях поела грижите за

болния му баща.

Местехме се от имение в имение. В Рамбује Франсоа припадна в носилката. Заповядах на пажовете да го заведат в покоите му и да извикат лекаря. Очаквах да се възстанови; на няколко пъти лягаше безнадеждно болен, ала винаги се вдигаше на крака.

Докато лекарят преглеждаше Негово Величество, херцогиня Д'Етамп влетя в преддверието, където чаках.

– Какво става? Пуснете ме да вляза при него! – настоя тя.

Ан изглеждаше жизнена, властна, все още завидно красива, ала нетърпението ѝ не извираше от искрена загриженост за Франсоа, а от егоистичното желание да се увери, че закрилникът ѝ ще оцелее. През последните няколко месеца херцогинята и Диан си разменяха публични обиди и тайно съзаклятничеха една срещу друга. Повечето придворни се отдръпваха от болния крал и подкрепяха дофина. Влиянието на Ан намаляваше, но вместо да приеме неизбежната промяна, тя ставаше все по-фанатично обсебваща.

Лекарят излезе от спалнята на краля. Косата под черното му кадифено кепе белееше; под очите му висяха сини торбички. Изправих се, ала при вида на тъжния му поглед, се отпуснах обратно върху стола.

С пресеклив глас той ми съобщи резултата от прегледа – тялото на Франсоа, макар да е едва петдесет и две годишен, е изтощено до краен предел; възпаленията са го сломили и загнива отвътре.

– Лъжете! – просъска Ан. – Винаги се е възстановявал. Подценявате жизнеспособността му.

Обърнах се към нея.

– Излезте! – наредих тихо. – Излезте, Ваше Благородие, и не стъпвайте в тази стая, докато не ви повикам. Иначе ще заповядам на стражите да ви отведат.

Тя ахна, сякаш съм я зашлевила.

– Как смеете! – възкликна, зяпнала от гняв, ала долових несигурност в гласа ѝ. – Как смеете...

– Излезте! – повторих.

Тя се оттегли в коридора, проклинайки тихо.

Обърнах се към тъжния лекар със сълзящи очи.

– Сигурен ли сте?

Той кимна мрачно.

– Остават му само няколко дни.

Събрах върховете на пръстите си, опрях ги до устните и затворих очи.

– Веднага трябва да извикат съпруга ми. Той е в имението на мадам Дьо Поатие в Ане...

– Ще се погрижа да уведомят дофина, мадам – кимна съчувствено лекарят. – Междувременно Негово Величество иска да разговаря с вас.

Пропъдих сълзите, напирани в очите ми, и придадох по-приятно изражение на изопнатото си, объркано лице. Станах и влязох в покоите на краля.

Франсоа лежеше, подпрян върху възглавници. Лицето му сивееше на фона на белите завивки. Наближаваше краят на студен, влажен март и силният огън в камината сгорещяваше въздуха в спалнята, ала кралят трепереше под одеялата. В стаята цареше полумрак, защото завесите бяха дръпнати, а лампите – незапалени, за да не дразнят очите му. Бръчките по челото му издаваха страдание, ала умът му бе ясен и когато ме видя, той успя да се усмихне.

С усилие на волята му се усмихнах в отговор, но не го заблудих.

– Ах, Катрин, смела както винаги! – отбеляза кралят с треперлив, изтънял глас. – Преструвките са излишни. Знам, че умирам. Плачете, ако искате, скъпа, сълзите ви няма да ме уплашат.

– О, Ваше Величество... – Стиснах ръката му. – Наредих да извикат Анри.

– Не казвайте на Елеонор – въздъхна той. – Съжалявам, че се отнасях лошо с нея, особено след като видях какво понасяте вие.

Извърнах поглед.

– Не е непосилно.

– О, напротив. Ако... – лицето му се разкриви – от физическа болка, помислих си, докато не отвори очи, блеснали от сълзи. – Ако го бях пощадил от пленничеството при императора, сигурно щеше да бъде различен мъж. Той обаче е слаб...

Зъбите му затракаха. Увих го по-плътно в завивките, взех кърпата от легена, изстисках я и я сложих върху челото му. Въздъхна с облекчение.

– Тази жена... – Присви устни. – Тя го управлява. Ще управлява и Франция. Анри допусна същата грешка като мен. Помнете ми думата – тя ще заграби колкото е възможно повече власт. Безмилостна е, а Анри е глупав и не го съзнава.

Дългата реч го изтощи. Той замълча, задъхан.

– Не пускайте Ан тук – продължи, щом се посъвзе. – Какъв безумец бях! – Стисна ръката ми. – С вас си приличаме. Виждам го. Достатъчно силна сте да поставяте на първо място доброто на държавата, дори това да разбива сърцето ви.

– Да – промълвих.

Погледна ме с отмаляла привързаност.

– Обещайте ми тогава... Обещайте ми да поставяте на първо място доброто на Франция. Обещайте ми да запазите трона за моя син.

– Обещавам – прошепнах.

– Обичам ви повече от родно дете – отрони той.

При тези думи самообладанието ме напусна и аз се разридах.

Лекарите налагаха краля с пиявици и го лекуваха с живак, но състоянието му се влошаваше видимо. До сутринта не ме познаваше. Следобед умът му отново се проясни и той помоли за свещеник.

Анри пристигна късно през нощта. С баща му поискаха да останат сами, без свидетели на скръбта и на последните им думи един към друг. Херцогиня Д'Етамп сновеше безмълвно из коридора с очи, ококорени от страх.

Аз седях на пода в преддверието на кралските покои, опряла гръб в стената, и плачех, закрила лицето си с длани, Франсоа ме закриляше и ми бе най-скъп приятел. През цялата дълга нощ останах свита на пода и слушах как се извисява и стихва гласът на Анри от другата страна на затворената врата. На сутринта дойде изповедникът на краля – маконският епископ. Опитах се да надникна зад откренатата врата и зърнах изпитото лице на Анри и тъжните му черни очи.

Кралят не ме извика отново.

По пладне мадам Жонди ме придума да се върна в покоите си, да се изкъпя и преоблека. Послушах я, безсилна да се съпротивлявам. Отказах обаче да си почивам и се върнах в кралските покои. Седнах отново на пода до вратата на спалнята. Херцогиня Д'Етамп също се появи – замаяна, нехайно облечена и без белилото за лице и ружа. Не посмя да ми проговори и остана в коридора.

В съседната стая Анри простена скръбно. Сведох глава и заплаках. Херцогинята изглеждаше странно равнодушна, докато вратата на кралската спалня не се отвори и от нея не излезе маконският епископ. Обърна се към мен със зачервени очи.

– Негово Величество, най-благочестивият християнски крал Франсоа издъхна.

Не успях да проговоря, ала отвън, в коридора, херцогиня Д'Етамп нададе вик.

– Дано земята ме погълне! – изкрещя тя не от мъка, а от ужас. Злоупотребявайки с властта си на кралска метреса, херцогинята бе навредила на мнозина и обидила още повече. Очевидно заблудена, че Франсоа никога няма да умре, а враговете няма да ѝ отмъстят, сега се оказваше неподготвена. Помня добре сухите ѝ очи и дълбокия страх, изписан по лицето ѝ – как заби нокти в бузите си, а после се вкопчи в косата си, сякаш се бореше да не отлети нанякъде, как сграбчи полите си и побягна, клатушкайки се върху изтънчените меки обувки с високи токчета. Видях я за последен път.

Седнах върху студения под като принцеса и се изправих, вече кралица. Не се радвах обаче. И на мен, както на херцогинята, промяната щеше да донесе катастрофа.

ШЕСТА ЧАСТ
КРАЛИЦА

Март 1547 – Юли 1559

Смъртта на краля преобрази съпруга ми. Анри плака за баща си, ала скръбта му донесе странна лекота, сякаш гневът и болката му си бяха отишли с Франсоа.

Първата му работа бе да освободи министрите на баща си и да извика бившия главен съветник Монморанси в двореца. Монморанси бе изгубил благоволенията на краля, ала приятелството му със съпруга ми оставаше крепко.

Монморанси приличаше на Анри и Диан в много отношения – консервативен, догматичен, невъзприемчив към промените. Цялото му същество отразяваше въпросните качества – имаше солидно, набито тяло и помпозна походка, дълга брада и старомодни дрехи. Анри го назначи за председател на личния съвет на краля – пост, втори след неговия. Монморанси веднага се настани в покоите в съседство до кралските, освободени набързо от херцогиня Д'Етамп, избягала в провинцията.

Не харесвах Монморанси, но го уважавах. Съзирах арогантност в тесните му, дълбоки очи, в позата и в говора му. Отхвърляше бързо чуждото мнение, ала се отличаваше с преданост и не възприемаше – за разлика от мнозина други – възкачването на Анри на престола като възможност за лично облагодетелстване.

Същото не важеше за Диан дьо Поатие. Тя убеди Анри да ѝ предостави цялото имущество на херцогиня Д'Етамп и поиска ослепителния дворец в Шенонсо – кралска собственост, която Анри нямаше право да раздава. Освен това Анри ѝ подари данъците, събрани при коронаването му – значително състояние. Повери ѝ дори скъпоценностите на Короната – обида, която се постарях да приема благородно, макар приятелите ми да се даеха от гняв.

На мен Анри отпусна годишна издръжка от двеста хиляди ливри.

Уреди и няколко политически изгодни брака – омъжи братовчедка си Жана Наварска за Антоан дьо Бурбон, първи принц по кръвна линия, наследник на трона в случай, че Анри и синовете му починат. Бурбон бе красив мъж, ала и изключително суетен – криеше с бухнала перука олисялото си теме и носеше златна обещана. Беше приел протестантството, после се бе върнал отново в лоното на католицизма и накрая пак беше станал хугенот – в зависимост от политическите си цели. Презирах непоследователността му, но се радвах, че бракът доведе Жана отново в двореца.

Анри повиши и статута на семейство Гиз – издънка на кралския род Лорен. Най-близък приятел му бе виконт Франсоа дьо Гиз – привлекателен, брадат мъж със златна коса и магнетични сиво-зелени очи, които често се смееха. Имаше топъл, обаятелен нрав и проницателен ум, излъчваше достолепие и получаваше дължимото внимание; влезеше ли някъде, всички присъстващи замлъкваха. Анри го титулува херцог и го назначи в личния си съвет.

Назначи в съвета и брат му Шарл. Шарл, кардинал на Лорен, имаше тъмна коса и очи и се славеше като двуличен политически гений. Сестра им, Мари дьо Гиз, бе вдовица на крал Джеймс Шотландски и регентка на петгодишната си дъщеря Мария, кралица на Шотландия.

По онова време в Шотландия цареше смут и сериозна опасност грозеше момичето, ако остане в родината си.

– Нека дойде да живее във френския двор, за да навърши невредима пълнолетие – предложи Анри. – Щом порасне, ще се ожени за моя син Франсоа.

Някои одобриха мъдрата му стратегия – като католичка, Мария бе единственият английски монарх, признат от папата; оженеше ли се за сина ни, щеше да му осигури правото да претендира за английския и за шотландския трон.

Мария пристигна в "Блоа", облечена в карирани дрехи от главата до петите – тъмнокоса порцеланова кукла с големи, уплашени очи. Владееше оскъдно френски; сипеше потоци от грубовати, гърлени звуци, твърде неясни, за да оформят думи. Свитата ѝ обаче ги разбираше. Придружаваха я телохранителите ѝ – жилави гиганти в карирани полички, с мазни кестеняви коси и тесни, подозрителни очи. Шотландците воняха. Презираха къпането и изтънчените обноски – всички, с изключение на Мария и гувернантката ѝ Джанет Флеминг: белокожа красавица със зелени очи и коса като слънце. Младата вдовица мадам Флеминг бързо попи френската култура и я впрегна в своя полза.

Бях склонна да харесам Мария, дори да я заобичам – усещах сродство с детето, заплашено от сънародниците си със смърт и принудено да избяга от дома си. Разбрах какво е да те мразят и да си сам и изплашен в чужда страна. Щом ми съобщи за пристигането ѝ, побързах да я поздравя с добре дошла.

Влязох в детското помещение без фанфари и забелязах Мария, застанала до Франсоа. Оглеждаше го критично, изправила властно гръб и вирнала надменно острата си брадичка.

Чу стъпките ми, обърна се и на развален френски попита:

– Защо не се покланяш? Знаеш ли, че пред теб стои шотландската кралица?

– Да – усмихнах ѝ се благосклонно. – А ти знаеш ли, че пред теб стои френската кралица?

Тя се стъписа. Засмях се и я целунах. Тя отвърна на целувката – сдържано малко същество с устни, миришещи на риба и бира, и изопнато крехко тяло, излъчващо дълбоко неодобрение. Макар и само две години по-голяма от моя Франсоа, изглеждаше три пъти по-висока. На три години синът ми приличаше на двегодишен, а интелектът му бе още по-невръстен. Понякога се вирах в мътните му, разфокусирани очи и виждах призрака на убитата слабоумна.

Анри се грижеше всеотдайно за Мария и повтаряше, че я обича повече от собствените си наследници, защото вече е кралица. Прехапвах език, макар да оскърбяваше така децата ми. Франсоа и Шарл дьо Гиз ликуваха от сполуката на племенницата си – умреше ли Анри, синът ни щеше да стане крал, а съпругата му Мария щеше да стане кралица и на Шотландия, и на Франция.

Коронацията на Анри донесе и други промени. Шайката красавици на стария крал се разпиля. Изпаднала в немилост, херцогиня Д'Етамп заживя инкогнито; съпругът на най-близката ѝ приятелка, Мари дьо Канапле с кокетните трапчинки, я обяви за прелюбодейка и настоя да я прогонят от двореца. Две от жените заминаха за Португалия с кралица Елеонор – наситила се на Франция, искаше отсега нататък да живее далеч от всякакви интриги.

В деня на коронацията на съпруга ми седях на амвона в Реймската катедрала и се стараех да не заплача, докато Анри крачеше към олтара. Сдържаните ми сълзи извираха не само от гордост, но и от златното вземство върху бялата сатенена туника на съпруга ми, точно пред сърцето му; две големи, вплетени една в друга букви Д, а върху тях – буквата, А. Те станаха негов символ, както саламандърът бе на баща му, и до края на дните ми монограмите на Диан и Анри ме заобикаляха, изобразени върху гоблените, камъните и боята, красящи всеки дворец. Повтарях си, че ми е все едно, защото имам най-желаното – живота на Анри и възможността да му родя деца. И все пак ме болеше.

Моята коронация се състоя две години по-късно в катедралата "Сен Дени" в околностите на Париж.

Приветстваха ме с тропети. Носех рокля с втъкани диаманти, смарагди и рубини; по тъмносинята ми кадифена мантия пробягваха зелени оттенъци, игра на светлината. Придружена от главния съветник Монморанси и Антоан дьо Бурбон, първи принц по кръвна линия, застанах царствено пред олтара. Под сияйния корсаж перлата на магьосника, довела ме дотук, висеше между гърдите ми.

Прекръстих се и седнах върху трона, издигнат върху платформа, застлана със златен килим. Стъпалата до нея бяха покрити със същото синьо кадифе като мантията ми. Кардинал Дьо Бурбон – братът на Антоан – водеше церемонията. Коленичех, молех се и отговарях утвърдително с отчетлив глас на въпросите на кардинала. Бях се омъжила за Анри преди петнайсет години. Сега се омъжвах за Франция.

Огънах се под тежестта на древната корона, която Антоан дьо Бурбон сложи върху главата ми. Донесоха друга, по-лека. Останах с нея до края на церемонията.

След литургията аз и още три благороднички оставихме пред олтара скъпоценни предмети като приношение преди Светото причастие. Диан бе избрана да върви точно след мен, защото съпругът ми я бе провъзгласил за херцогиня Валентиноа – титла, издигнала ранга и увеличила значително състоянието ѝ. Преди церемонията той я назначи и за моя придворна дама – факт, обидил ме дълбоко и принуждаващ ме да прекарвам повече време в нейно присъствие.

Прекоших дългата алея между скамейките, понесла златно кълбо. Подадох го на кардинал Дьо Бурбон пред олтара, обърнах се и зачаках другите жени.

Те се забавиха. Вместо да ме следва, Диан се движеше с абсурдна мудност, насочила поглед нагоре, към небето, с престорено благоговение. Мина край ложата, където седеше съпругът ми, застина и не помръдна цял един протяжен миг – привличайки вниманието на всички в катедралата – и най-сетне продължи напред.

Наблюдавах я, изпълнена с гняв, макар изражението ми да остана съвършено достолепно. Мислех, че Диан ще се задоволи с баснословните богатства и любовта на Анри. Те обаче се оказаха недостатъчни. Тя жадуваше да открадне дори в този ден мимолетното внимание, полагащо се на мен; искаше да покаже кой всъщност управлява краля.

В онзи момент си помислих колко лесно ще е да я убия – да помоля Руджиери за отвара, за отровена ръкавица, за магия – особено след като вече два пъти бях прекосявала изкусителната граница. Бях се зарекла обаче да не убивам за лично отмъщение, а само за да спася любимите си хора – както постъпи Козимо Руджиери.

Тогава вероятно щяха да ни отредят по-милостиво място в ада.

Последваха трудни години. Майката на Жана – брилянтната кралица с топло сърце Маргарита Наварска – почина малко преди Коледа през 1549-а, потапяйки в скръб дъщеря си и всички, които я познаваха. Анри прекарваше дните и повечето си нощи в компанията на Диан, а аз намирах щастие само в протичащите удоволствия на майчинството.

Анри спазваше мяра и не губеше време да преследва всяка красива жена, уловила погледа му. За разлика от баща си той преследваше упорито протестантите – склонност, подклаждана от Диан, решила навярно, че изгорените еретици ще накарат Бог да забрави блудството ѝ. Надянала маска на благочестивост и добродетелност, тя доволно подчертаваше колко "нравствен" е Анри, за разлика от развратния си баща. Ала Анри също бе подвластен на метресата си – Диан настояваше да отнемат земите на протестантите и да ги предоставят на католиците, а Анри се съгласяваше. Тя искаше да хвърлят в затвора и да екзекутират протестантите и получаваше желаното – независимо че в двореца имаше множество техни симпатизанти, включително младият племенник на Монморанси – Гаспар дьо Колини, както и Антоан дьо Бурбон, и братовчедката на краля, Жана Наварска, прегърнала учението на Мартин Лутър по време на престоя си в Германия. Благородниците бяха неуязвими, подлагаха на гонения единствено простолюдието.

Всяка сутрин след срещата със съветниците си Анри отиваше в покоите на Диан и двамата обсъждаха държавните дела. Той не предприемаше нищо без нейното одобрение и ѝ беше делегирал толкова власт, че тя започна да подписва кралски документи вместо него.

Заслепен като баща си, Анри не забелязваше каква завист поражда сред придворните могъществото на любовницата му. Не обръщаше внимание и какво недоволство назрява в провинцията, където протестантите негодуваха срещу законите, забраняващи вярата им. В почти изцяло католическия Париж Анри нехаеше, когато съветниците го предупреждаваха, че нетърпимостта към новата религия подхранва бунтовни настроения. Той слушаше само Диан, а тя на свой ред слушаше братя Дьо Гиз, които презираха протестантството и се бореха ревностно за влияние над Короната.

Сърцата на хората започнаха да се отвръщат от Анри, а протестантите го намразиха. Няколко пъти повдигнах въпроса; от крал Франсоа бях научила колко е важно да спечелиш любовта на поданиците. Навярно бях твърде пряма, защото Анри ме отпрати бързо, обвинявайки ме, че надценявам интелигентността си и подценявам възможностите на Диан.

Години наред Диан ме засенчваше, години, през които умът и способностите ми бяха пренебрегнати, години, през които наблюдавах как вредят на страната, а съпругът ми възнаграждава алчни, пресметливи благородници. Копнеех да чуят и моя глас, но не се оплаквах на никого, защото с живота на улици бях купила точно каквото бях пожелала – да бъда съпруга на Анри и майка на децата му. И нищо повече.

Диан продължи да спазва обещанието си и да изпраща Анри в леглото ми. По онова време не подозирах как, убедена в непоклатимостта на положението си, Диан отблъсква съпруга ми и той търси утеха в други обятия.

Синът ни Шарл-Максимилиан – болнав като по-големите си брат и сестра, с виолетово рождено петно колкото орех под носа – се роди през 1550-а, три години след възкачването на Анри на престола. Построихме просторно детско крило в двореца в "Сен Жермен ан Ле", където бе отраснал Анри. Сградата, обновена от крал Франсоа I, се намираше на запад от

Париж. Мария обичаше да гони Франсоа из просторните поляни наоколо, ала синът ми се задъхваше ужасно и понякога дори припадеше. През дните след раждането на Шарл гледах през прозореца си как Мария тича сама – бърза, самотна фигурка сред необятната зеленина.

През първите месеци на Шарл съпругът ми стана грижовен баща. Посещаваше детските помещения почти всеки ден. Изостави навика на стария крал да пътува с двора, установявайки го в "Сен Жермен" заради децата. Диан си счупи крака при падане от седлото и се оттегли в замъка си в Ане да се лекува. Анри остана при мен в "Сен Жермен". Признавам, че изборът му ми достави удоволствие – докато не научих истинската причина.

През първата студена есенна нощ седях в покоите си пред огледалото, а мадам Жонди ми решише косата. Беше късно, но се наслаждавах на разговора ни. Обсъждахме как малкият Франсоа бе прегърнал за пръв път невръстния си брат и – след като го убедихме, че червеното петно върху лицето на бебето не е заразно – целуна Шарл и го обяви тържествено за приемлив.

Прекъсна ни сърцераздирателен женски вик, долетял от детските спални над нас. Излязох на бегот от покоите си и изкачих тичешком стъпалата, пришпорвана от майчинска загриженост.

На стълбищната площадка един от шотландските телохранители на Мария стоеше под запалената стенна лампа. Не изглеждаше смутен от крясъка. Всъщност по лицето му трептеше многозначителна усмивка.

Минах край него и тръгнах бързо към двойната врата на вече стихналите детски помещения. Зад нея, под мъждукащата светлина на стенен свещник, окачен пред затворената врата на спалнята на гувернантката на Мария, се мержелееха две фигури. Спореха. Познала гласовете, спрях в сенките по средата на коридора.

Притиснал с гръб вратата, широкоплещестият, сивобрад Моморенси стискаше бравата. Диан се подпираше тежко на патерица, пъхната под едната ѝ мишница. Току-що пристигнала чак от Ане, очевидно бе влетяла в двореца, без дори да си свали мантията. Лампата разкриваше тъмни сенки под очите ѝ. Кожата под челюстта ѝ бе провиснала от възрастта. Косата над слепоочията ѝ сега изглеждаше по-скоро сребриста, отколкото златна. Беше облечена елегантно, с висока надиплена яка от изтънчена черна коприна, подчертана от голяма диамантена брошка на врата; сатенените ѝ поли с цвят на слонова кост бяха извезани със златни спирали. Шедьовърът на шивашкото изкуство обаче не скриваше факта, че е изморена и съсипана. Загърбила достолепието, тя се нахвърли свадливо върху Монморанси.

– Обиждате ме с лъжите си, мосю! – просъска му, размахала показалец пред лицето му. – Той е тук. Знаем! Отворете вратата. Или се отместете и ще вляза сама!

– Мадам, не сте на себе си. Говорете по-тихо! Ще събудите децата! – опита се да я успокои Монморанси.

– Децата! – Тя изсумтя раздражено. – Единствено аз мисля за децата! – Спусна се напред, подпирайки се на патерицата, и се пресегна към вратата зад гърба на непоклатимия главен съветник. – Отворете веднага! Искам да говоря с мадам Флеминг.

Вратата зад Монморанси хлътна навътре и той залитна назад, като едва не се блъсна в мъжа, излизащ от спалнята на гувернантката – моят съпруг. За разлика от Диан, Анри бе в разцвета на силите си – с дълго, красиво лице като бащиното и гъста тъмна брада. Лицето му изглеждаше още по-привлекателно, понеже излъчваше дълбоко спокойствие както след особено вълнуващ лов. Беше гологлав, косата му – разрошена. Жакетът се бе подгънал леко над хълбоците. Той забеляза Диан и го приглади надолу. Затвори вратата на тъмната стая и

Монморанси отново застава пред нея.

Осъзнала, че подозренията ѝ са се оправдали, Диан извърна многострадално очи. Тримата актьори стояха вцепенени и смълчани от разкритието. Накрая Диан вдигна измъченото си лице.

– Ваше Величество! – възкликна отчаяно. – Как е възможно?

При вида на вбесената си възлюбена Анри заби поглед в килима под краката му.

– Не съм направил нищо нередно – промърмори той толкова тихо, че напрегнах слух да доловя думите. – Просто разговарях с дамата.

Горкият простодушен Анри, неспособен да измисли навреме правдоподобна лъжа.

– Разговаряхте, а? – просъска Диан. – Ще вляза да попитам мадам Флеминг каква тема сте обсъждали!

Тя се спусна отново към вратата, но неподатливото тяло на Монморанси осуети намерението ѝ.

– Що за непристоен език? Мерете си думите пред краля! – предупреди я той.

Анри го погледна заплашително и Монморанси тутакси млъкна.

– Ваше Величество, поведението ви е предателство спрямо скъпите ви приятели от семейство Гиз и племенницата им, кралица Мария – продължи Диан с по-тих, но не помалко възмутен глас. – Предавате и сина си, дофина, защото той ще се ожени за детето, чиято гувернантка е такава... такава жена. Колкото до мен... ясно е колко съм оскърбена.

Отбелязах си мислено, че не се сети да спомене съпругата на краля.

– Не исках да нараня никого – прошепна Анри, ала не съумя да я погледне. – Нека го обсъдим утре. И не тук, в коридора. Ще събудим децата...

– Именно заради тях съм длъжна да вдигна тревога! – Проявявайки съвършена политическа ловкост, Диан изля гнева си върху главния съветник. – Казаха ми, мосю Монморанси, че насърчавате връзката! Вие предавате семейство Гиз и Негово Величество, поощрявайки прелюбодеяние, което опетнява всички! – Тя се завъртя с патерицата и се обърна към Анри. – Не разбирате ли, кралю, че племенницата им, малката Мария, е поверена на блудница? Как ще се почувстват, когато научат истината? Ако главният съветник защитаваше интересите ви, щеше да ви предупреди да избягвате тази жена.

– Не е виновен той – прошепна Анри. – Аз съм отговорен. Простете ми, мадам, и не се гневете. Бих изтърпял всичко, ала не и неодобрението ви.

Тя вирна брадичка, възвърнала самообладанието и достолепието си, и упрекна Монморанси:

– Служите лошо на краля и позорите приятелите му! Повече не се мяркайте пред очите ми, мосю, и не ми продумвайте, защото няма да ви чуя!

Монморанси – ядосан, ала прехапал език – се взря в краля за подкрепа. Анри извърна очи и кимна на главния съветник да си върви.

Дълбоко в едрата квадратна челюст на Монморанси, точно над брадата му, затрептя един мускул, но той се оттегли бързо – олицетворение на достойнството и хладнокръвието, свел глава, за да не изпепели с поглед Диан.

Стоях застинала в коридора. Монморанси мина край мен и се сепна, ала аз вдигнах показалец пред устните си. Сигурно размисли дали да не предупреди Анри, но бе ядосан на Диан и навярно се надяваше тя да каже нещо, което да задълбочи омразата ми. Продължи напред, оставяйки ме да слушам сама.

Диан проговори първа, с развълнуван, колеблив глас.

– Обичате ли я?

По лицето на Анри се изписа същото разкаяние, с каквото ми бе признал любовта си към Диан.

– Не – прошепна той. – Не, разбира се. – Надигна глас: – Просто повик на плътта... нищо повече. Срамувам се. Надявах се да приключи, преди да оскърбя някого. Преди да нараня вас. Сега обаче мога да ви моля единствено за прошка.

Унижението на краля поохлади гнева на Диан.

– Не искайте прошка от мен, Ваше Величество. Молете за прошка скъпите си приятели, братята Гиз и малката Мария.

Той се поколеба.

– Обещайте ми да не им казвате нищо.

Тя го погледна изпитателно и отговори бавно:

– Няма да кажа нищо на никого, ако ми обещаете да не повтаряте простъпката.

Той въздъхна дълбоко при мисълта, че се отказва от такова удоволствие, после изопна рамене и я погледна право в очите.

– Кълна се пред Бог, че няма да се повтори.

Доволна, Диан кимна, отпращайки го, все едно тя е монархът. После се отдалечи, подпирайки се нестабилно върху патерицата.

– Къде ще...? – подвижна шепнешком той след нея, ала се смути и не довърши въпроса.

Диан не се обърна да го погледне.

– Ще се възстановявам в покоите си до спалнята на кралицата.

Думите прозвучаха ледено, укоризнено.

Анри чу отказа в тях. Провесил рамене, закрачи в обратната посока и изчезна бързо. Диан тръгна към мен и витата стълба към крилото, където се намираха покоите ми. Напредваше едва-едва, съсредоточена да нагажда ритъма на патерицата и стъпките си. Не ме забелязваше. Спотаена в сенките, аз я чаках да отmine. Прииска ми се да позлорадствам, да ликувам от мрачно задоволство, че съперницата ми най-сетне е отпила от горчилката, която преглъщах толкова години. Когато погледите ни се срещнаха обаче – нейният изненадан, моят многозначителен – видях единствено себе си, оскърбена и необичана.

Тя вероятно съзря съчувствие в очите ми, защото изражението ѝ омекна. Поклони се възможно най-дълбоко и продължи болезнено бавно напред. Закопчан грижливо под брадичката ѝ, за да прикрива отпуснатата кожа, диамантът улови светлината на лампата и просия.

Към края на декември разбрах, че отново съм бременна, и избрах коледния ден, за да споделя радостната новина със съпруга си. Сутринта отидох в кралската забавачка, придружена от Жана, Диан, мадам Жонди, три придворни дами и един дворецов служител. Свитата носеше всички подаръци за децата, включително голямо люлеещо се дървено конче с грива от конски косъм. Както винаги Жана се съгласи охотно да дойде с мен, понеже копнееше да има дете.

Денят се зазори сив и облачен; от високите правоъгълни прозорци на двореца се разкриваше меланхолична гледка към поляни с кафява трева и дървета с оголели клони. Детската зала обаче грееше ведро, озарена от десетки свещи, чиито пламъци танцуваха по стъклата на прозорците и по мраморния под; грамаден бѣдник гореше в камината. Дългата маса бе отрупана със захаросани кестени, орехи, ябълки, смокини и дребни сладкиши.

Децата ни посрещнаха с въодушевени възгласи. Почти на седем, Франсоа имаше

изпъкнало чело и раздалечени, мътни очи; беше по-нисък от пет и половина годишната си сестра Елизабет – сладко, нежно дете. Дватама се втурнаха към мен, а дойката отиде да вземе невръстния Шарл от люлката му.

Осемгодишната Мария, малката шотландска кралица, остана настрани с предпазливо изражение – висока на ръст и с властни обноски, присъщи на далеч по-голяма възраст. Видеха ли я да играе с Франсоа, мнозина смятаха, че ги делят няколко години. През онзи ден косата ѝ бе сплетена на няколко плитки, увити нагоре и украсени с тъмни перли. Карираният шал върху раменете ѝ бе закопчан пред гърдите с кръгла сребърна брошка. Напомни ми как на нейната възраст копнеех да съм безгрижно дете и да изразявам свободно чувствата си, ала знаех, че животът ми виси на косъм, заплашен от хора, които ме мразят.

Приведох се да прегърна Франсоа и Елизабет, а Мария подвижна на Диан:

– Весела Коледа, мадам Дьо Поатие! Носите ли вести от скъпите ми чичовци?

– Яздят с краля, Ваше Величество, но след час ще дойдат при нас – усмихна се Диан.

– Добре. – Мария въздъхна и се приближи до мен за нежеланата целувка. – Честита Коледа, мадам!

– Честита Коледа, Мария! – отвърнах. Както винаги тя се смути, задето не използвам титлата ѝ, ала аз предпочитах да ѝ напомням, че още е дете и не е кралица на Франция.

Икономът на забавачката – мосю Д'Юмиер, се появи от една от детските стаи – дребен, чевръст мъж с изразителни жестове, той прекоси бързо залата и се поклони.

– Кралице, хиляди извинения, но получих съобщение, че Негово Величество е паднал от коня по време на лова. Уведомява ви, че той и братята Гиз ще закъснеят. Ще го прегледа лекар, макар да не е пострадал сериозно.

Лицето на Мария посърна. Горкият, запленил Франсоа се опита да я успокои. Запелтечи, както често се случваше, и заповтаря жалко първата буква от името ѝ:

– М... м... м... м...

Тя го накара да замълчи с целувка.

Постарах се да развлека децата с подаръците, Франсоа получи пръв своя – дървена сабя, копие на истинската на баща му с изрисувана златна дръжка. Дадох му строги напътствия да я използва внимателно, съзнавайки, че е въпрос на време да нарани неволно някого. Люлеещото се коте на Елизабет предизвика най-силен възторг и децата се счепкаха кой да го яхне пръв.

После дойде ред за подаръка на Мария. Жана държеше настрани големия дървен сандък с дупки отстрани, та децата да не чуят дращенето и трополенето. Когато пристъпи напред обаче, отвътре долетя скимтене и бледото лице на Мария грейна. Тя вдигна бързо капака на сандъка и освободи малкия черно-бял шпаньол.

Прегърна кученцето и ми се усмихна.

– Благодаря, благодаря! Може ли да го задържа тук?

– Разбира се – усмихнах ѝ се аз.

Кончето-люлка и сабята бяха забравени в полза на кученцето. Наложих се да научим Франсоа как да го гали нежно; Елизабет се отдръпна плахо и аз ѝ показах как да склони кученцето да седне благовъзпитано, за да получи парченце ябълка.

По време на идиличната сцена гувернантката на Мария застана пред прага на стаята на Шарл и заговори на висок глас с една от колежките си. Не обърна внимание на потока от гърлени съгласни и вибриращи "р"-та.

Мосю Д'Юмиер приближи до нея и събеседничката ѝ и просъска:

– Що за грубост! Отидете да се представите на кралицата!

Не взех нехайството ѝ присърце. Откакто бяха пристигнали, шотландците демонстрираха преданост единствено към Мария и високомерно отказваха дължимата почителност на мен и на съпруга ми; поведението им понякога предизвикваше ръкопашни схватки между служителите от двата двора.

Мадам Флеминг отговори на измъчен френски:

– Не мога да мълча. Горда съм да съобщя, господине, че заченах дете от краля.

Подавах парченце ябълка на кученцето, ала отпуснах рязко ръка. Погледнах към Диан, после към Жана и от болезнените им изражения разбрах, че и те са чули.

Мосю Д'Юмие промърмори нещо с тих и възмутен глас.

Мадам Флеминг влезе в залата, усмихната надменно и предизвикателно. Навремето Диан бе красива, ала Флеминг бе златокосо произведение на изкуството – сияйна богиня със смарагдови очи в зелена сатенена рокля с шал на сини и зелени карета, закопчан на рамото ѝ.

– Кралице, носи се слух, че сте бременна – заговори сладко тя и се поклони много ниско. – Ако е вярно, разбирам радостта ви, понеже и аз съм бременна от Негово Величество.

Жана просъска гневно. Твърде зашеметена, Диан не издаде нито звук. Флеминг отметна злорадо глава.

Мосю Д'Юмие се втурна в главната зала, размахал диво ръце, все едно разгонва ято птици.

– Как смеете! Как смеете, мадам, да обиждате кралицата! Извинете се веднага!

Махнах на мадам Жонди да се погрижи за децата и се изправих. Улових Флеминг за лакътя и, следвана от Диан, я поведох към най-близката спалня.

Щом влязохме, прошепнах с неособено приятен глас:

– Проява на лош вкус е да се обсъждат подобни въпроси пред децата. Вие сте неомъжена и положението ви е единствено и само скандално.

Флеминг не трепна. Беше стройна като всички шотландци. Изгледа ме отвисоко и надменно.

– Говорите за скандал, а посещавате децата с бившата любовница на съпруга ви!

Бивша любовница... Диан ахна, вбесена от думите ѝ.

– Ще съжалявате за тази забележка – предупредих безизразно Флеминг. – Забранявам ви да споменавате за състоянието си пред децата. Иначе ще си имате работа с мен, а аз не съм толкова отстъпчива колкото Негово Величество.

– Мария, кралицата на Шотландия, ми е господарка, мадам. Отговарям само пред нея – отвърна невъзмутимо Флеминг.

Диан пристъпи напред и я зашлеви звучно, Флеминг изпищя и притисна с длан зачервената си буза.

– Простете ми, че избухнах, Ваше Величество – каза Диан, изпепелявайки с поглед стъписаната гувернантка. – Ала няма да търпя да се отнасят с толкова чудовищно безочие към кралицата ми!

– Извинена сте – отвърнах, впила очи в гувернантката. – Мадам Флеминг, имате право – поданица сте на кралица Мария Стюарт. Аз обаче съм ѝ настойница и следователно ваш работодател. Съветвам ви да не го забравяте.

Загърбих я и извиках мосю Д'Юмие, който се появи с угоднически поклон, Флеминг,

просълзена от силната плесница на Диан, с език, настръхнал от шотландски ругатни, излезе бързо от стаята и тръгна към главната зала с децата.

– Мосю, погрижете се дамата да се прибере в покоите си и да не излиза оттам, докато не наредя.

– Веднага, веднага, Ваше Величество – кимна Д'Юмие и тримата се обърнахме към общата зала.

Водена от пъклено коварство, Флеминг се насочи към Мария и когато децата и кученцето се свиха уплашени, се разбесня и разплака пред нея. Отначало Мария прегръщаше и галеше кученцето, ала след като изслуша тирадата на Флеминг, замръзна неподвижна и лицето ѝ потъмня.

С Диан приближихме, следвайки на крачка мосю Д'Юмие. Гувернантката замълча, а Мария ни се намръщи.

– Как смеете! – възкликна тя с тих, разтреперан глас. – Мадам Дьо Поатие, как посмяхте да ударите госпожица Флеминг! Извинете ѝ се веднага.

– Не са необходими извинения – възразих строго. – Гувернантката ти я предизвика. Мадам Флеминг, оттеглете се в покоите си, докато ви извикам.

Мария настръхна.

– Няма да ходи никъде! Искам да остане тук!

Обходих с поглед сцената – разяреното момиче, хлипащата гувернантка, разхълцания от уплаха Франсоа, занемялата Елизабет.

– Мария, няма победител, когато две кралици се карат – обясних с въздишка. – Ти обаче още си дете, а аз съм ти настойница. – Обърнах се към изнервения мосю Д'Юмие. – Отведете мадам Флеминг в покоите ѝ!

– Не! – извика Мария и хвърли кученцето на пода толкова ожесточено, че горкото създание изскимтя пронизително.

Елизабет го взе и го прегледа да не се е наранило. Бурната реакция, причинила болка на едно невинно същество, ме накара да стисна зъби. Обърнах се рязко към Мария, готова да я нахокам, но тя изля поток от думи.

– Ще прави каквото кажа аз! Аз съм два пъти кралица и съм родена кралица. Не съм дъщеря на търговец, сключила брак, надхвърлящ положението ѝ!

Така научих как ме възприемат шотландците и семейство Гиз, предвкусащи момента, когато племенницата им ще седне на френския трон. Внезапно разгневена, пристъпих към Мария и се вгренчих остро във враждебните ѝ очички.

– Да, издишах се от по-ниско положение – прошепнах ѝ. – Още една причина да се страхуваш от мен. Винаги побеждавам!

Тя присви устни, но се отдръпна безмълвно. Погледнах към Елизабет и ѝ казах:

– Кученцето вече е твое.

Накрая се наложи да извикам един от телохранителите си, за да отведе Флеминг в покоите ѝ. Наредих на мосю Д'Юмие да придружи Мария до нейните. Когато съпругът ми най-сетне пристигна с братята Гиз в забавачката, накуцвайки с превързан глезен, но в добро настроение, позволих на Мария да излезе, стига да се държи прилично.

Никой не спомена името на мадам Флеминг. Няколко пъти обаче през онази дълга сутрин улавях очите на Мария, впити отмъстително в лицето ми.

След неприятностите в забавачката реших да отложам разговора с Анри. Вечерта го поканих в покоите си.

Той пристигна, подпрян на патерица. Явно мислеше, че го каня в леглото си въпреки произшествието. Затворих вратата, прегърнах го и отвърнах на целувката му. Миришеше на вино и лицето му червенееше – вероятно бе пил повече, за да притъпи болката в глезена.

Отдръпнах се и му казах:

– Анри, преди да се разсеем, имам и добра, и лоша новина.

Веднага се напрегна.

– Добре. Нека чуя първо лошата.

– Този път добрата е с предимство. Бременна съм, скъпи ми съпруге.

Изгарях от нетърпение да му съобщя, но същевременно ме глождеше колебание. Разбереше ли, че нося дете, Анри се оттегляше от брачното ложе, сякаш да подчертае, че връзката ни се свежда само до създаването на наследници.

Усмихна се и зъбите му просияха на фона на тъмната брада. Прегърна ме.

– Зарадвахте ме отново. И сте чудесна майка. В забавачката видях колко добре се държат децата.

Целуна ме дълго – разкикотих се, усетила гъделичкането на твърдата му брада, после отстъпих назад със сериозно лице.

– А сега лошата новина? – попита той.

– Да – кимнах. – Джанет Флеминг също е бременна.

Очите му се разшириха от изненада в мига, преди да ги сведе смутено, отпуснал ръце. Посочих му стол.

– Седнете, Анри. Трябва да поговорим.

– Как... Как разбра? От Диан?

– Не. Лично от мадам Флеминг.

Той зяпна.

– Каза ти го направо?

– Доста се е възгордяла.

– Надявах се никога да не разберете – поаления той. – Постъпката ми не е похвална. Моля ви за прошка. Преди две седмици обещах на Диан, че вече няма да доближавам Джанет Флеминг. Спазих дадената дума.

– Не ви извиках да ви обвинявам, макар да разбирам сърдечната болка на мадам Дьо Поатие – продължих спокойно. – Моля ви по-скоро за помощ.

– Не сте ли ядосана? – той се втренчи в мен.

– Само наскърбена. Ала има по-важни въпроси от личното ми страдание и дори от мъката на Диан. Мадам Флеминг се гордее със състоянието си и не го крие от никого. Знаят го даже Мария и децата.

– Шегувате се – поклати смаяно глава той. – Не е за вярване, че се хвали на всеослушание. Сигурно сте се почувствали ужасно. Но сте толкова спокойна и търпелива...

Нещо в тона му ме накара да заподозра, че Диан не е реагирала толкова сговорчиво.

– Наложително е да я отпратите, Анри, поне докато се роди детето. Иначе ще постави в неловко положение и вас, и Мария, и семейство Гиз.

Той се взря замислено през прозореца.

– Мария няма да разреши. Привързана е към мадам Флеминг – рече най-сетне.

– Мария е дете – възразих. – Длъжна е да се съобразява с преценката ви.

След кратко колебание той кимна бавно, несигурно.

– Ще изпратя мадам Флеминг в провинцията. Ще уредя, разбира се, да се грижат добре за детето ѝ.

– Разбира се. Благодаря ви.

– Не заслужавам толкова търпелива съпруга. Не... – Замълча и очите му се напълниха със сълзи, вероятно насърчени от болката и от виното.

– Всичко наред ли е между вас и Диан? – прошепнах.

– Откакто се отказах от Джанет Флеминг, съм верен само на вас, Катрин – отвърна той.

Надежда – отдавна погребано чувство – се раздвижи у мен.

– Диан ви отблъсна заради връзката ли?

Лицето му почервения както при първата ни среща, когато бе срамежливо момче със завързан език.

– Дълго преди това. Почти цяла година. Тя... – Той поведе мълчалива борба с чувствата и думите. – Някак си изгубих сърцето ѝ. Понякога е толкова студена, толкова далечна. Дадох ѝ имения, злато, титла, всичко, което пожела, дори повече. Ала тя ме отблъсква. Повтаря ми, че вече не сме глезени деца. Често се моля за една усмивка...

Разбирах покрусата му прекалено добре.

– От години ви използват.

– Не искам да повярвам – поклати глава той. – Знам, че милееше искрено за мен. Навярно и сега ме обича. Ала е по-възрастна, по-изморена, а аз – твърде нетърпелив. Затова се хвърлих в обятията на мадам Флеминг. Убеждавах се безразсъдно, че красивото същество е омаяно от мен, а не от короната ми. Тя обаче е просто оръдие на семейство Гиз. Решила е да ме оплете в мрежите си, за да обслужвам интересите им. – Поклати глава, отвратен от себе си. – Презирах баща си за неверността му, но станах прелюбодеец като него, играчка в ръцете на жените. Трябваше да търся любовта на единственото място, където тя ме чакаше търпеливо и предано. Не мислете, че съм сляп за страданията ви, Катрин. Не мислете, че не съм ви признателен.

Сложих ръка върху рамото му и го целунах по косата. Той ме прегърна през кръста и притисна лице в гърдите ми. Помислих, че така ще свърши срещата ни. Той ще си отиде както винаги и ще ме остави в празното легло, докато детето ни се роди. Анри обаче се изправи и ме целуна нежно.

– Веднъж ви казах, че лесно ще ви заобичам, Катрин – прошепна. – И сега разбирам, че наистина ви обичам.

Поведох го към вътрешната стая, към леглото. Любихме се със сладостната горчицина, че толкова дълго сме се лутали, преди да се намерим.

През последвалите дни не казах нищо на никого. Мадам Жонди обаче сигурно заподозря, че отношенията ни с Анри са се променили. Обявихме бременността ми, но съпругът ми идваше всяка нощ в покоите ми. За пръв път забеляза перлата между гърдите ми и понечи да я докосне. Аз отблъснах ръката му и отвлякох вниманието му с целувки.

Диан дьо Поатие вече не притежаваше сърцето на краля, но продължи да упражнява огромна политическа власт, а на Анри му липсваше воля да отхвърли оковите ѝ. Пред обществото играехме фарс – метресата на краля получаваше надлежните почести, а аз заемах

второто място, макар всъщност със съпруга ми да бяхме станали любовници. Насаме с Анри обсъждахме как Диан дърпа юздите на управлението и как да ги поеме той. Не му достигаше решимост и не искаше да я тревожи, ала все пак устояваше на изкушението да я отрупва с още богатства и почести.

В отговор Диан се сближи със семейство Гиз. За жалост, по време на връзката с Флеминг, Анри се бе съгласил да назначи златокосия Франсоа дьо Гиз за главен шамбелан. Главният шамбелан подписваше документи заедно с краля, отговаряше за кралските покои и разполагаше с ключовете. Постът бе по-скоро представителен, ала никой не би съумял по-добре от Гиз да се възползва от него, за да заграби повече власт.

Анри ми съобщи за назначението едва при свършен факт. Предположил правилно, че ще възразя, изчака да си легнем след нежните любовни ласки. Целуваше ме по корема и говореше нежно на детето вътре. Наблюдавах го омагьосана и усмихната, докато не ми призна за Гиз. Новината ме накара да скоча от леглото.

Анри изчака да излея негодуванието си, а после ми обясни, че един ход срещу Диан и Франсоа дьо Гиз ще наруши крехкия баланс в двора и ще предизвика брожение. Имаше право. Успокоих се и заобсъждахме добруването на Франция. За нещастие той не смяташе консервативния католицизъм на Диан и братята Гиз за сериозна заплаха; за мой ужас споделяше мнението им, че протестантството не бива да се толерира.

Оттогава започнах да се боя от сблъсъка, който неизбежно щеше да последва, ако Анри удовлетвори желанието на семейство Гиз и подложеше на гонения протестантите. По време на бременността обаче позволявах на съпруга си да ме успокоява с нежни милувки и пропъждах страховете от политическа катастрофа.

Веднага след раждането на третия ни син Анри дойде при мен и улови усмихнат ръката ми. Едуар-Александър изглеждаше най-красив и по-здрав от другите ми деца и с краля го обсипвахме на воля с ласки. Присъствието му винаги ми припомняше най-прекрасните дни от живота ми. С Анри често се застоявахме в детските стаи, а вечер разисквахме държавните дела.

Подобна идилия няма как да продължи дълго. Едуар бе едва на няколко месеца, когато светът ми отново се разклати.

От години съпругът ми си разменяше обиди с император Карл, държал го в плен с поголемия му брат Франсоа. Разумен мъж, Анри се въздържаше да воюва за дреболии; през 1552-ра обаче, годината след раждането на Едуар, той се поддаде на молбите на германските принцове-лутерани, разгневени от опитите на католическия император да забрани религията им. Те се надяваха да прогонят императора от страната си.

За мое удивление Анри се съюзи с тях, съгласявайки се да подкопае силите на императора, като се сражаваха с него край североизточната френска граница, с цел да си върне градовете Камбре и Мец. Дори да съзря ирония в охотата на краля да помогне на протестантите да сразят един добър католик, Диан не каза нищо. Анри реши да изпрати френските войници на война. И да се присъедини към тях. Ужасих се, защото щеше да напусне безопасното убежище, създадено от ониксовия талисман, скрит под леглото на Диан.

Тревогата ми се задълбочи, когато получих писмо от почитаемия Лука Горико. В Рим уважаваха вещината на месер Лука в областта на математическата астрология, която изучава влиянието на звездите върху съдбата на отделни личности. Когато прачичо ми Джовани де Медичи бил едва на четиринайсет, Лука Горико му предсказал, че ще стане папа – и чичо

Джовани наистина станал папа Лъв Х. Със зловеща точност Горико предсказал и на Алесандро Фарнезе кога ще стане папа и кога ще умре.

Мадам Жонди ми подаде плика от Рим и аз счупих печата с боязън. Вътре имаше писмо за мен и второ, запечатано послание, сгънато на три и адресирано до съпруга ми.

" Ваше Величество донна Катерина,

Простете дързостта ми да пиша на Вас, а не направо на съпруга Ви. Чух, че Негово Величество не е склонен да се вслушва в съветите на астролози, и се обръщам към Вас за съдействие, понеже знам колко сте ерудирана в областта на астрологията и благосклонна към целите ѝ.

Проследих движението на звездите на съпруга ви през следващите няколко години и се убедих в необходимостта да предупредя крал Анри да проявява изключителна предпазливост в определени моменти и ситуации.

Грози го сериозна опасност. Разчитам на Вас, Ваше Величество донна Катерина, да му предадете приложеното писмо и да го придумате да обърне внимание на съветите ми."

Едва устоях на изкушението да счупя печата на второто писмо и да го прочета. Прибрах го обаче и зачаках Анри да дойде в покоите ми, за да обсъдим днешните събития.

Щом влезе в стаята ми, вместо поздрав му подадох запечатания документ.

– Имате писмо от Рим, Ваше Величество. От Лука Горико.

– Познавам ли го? – попита предпазливо той и седна, стиснал писмото. Идваше след дълъг ден в кабинета си, където бе разисквал военни планове първо с предания си стар приятел Монморанси, а после с Франсоа дьо Гиз. Двамата съветници застъпваха толкова непримирими политически възгледи, че Анри се срещаше поотделно с тях, да не би обсъждането да се превърне в свада.

– Известният астролог, който предсказа, че чичо ми Джовани ще стане папа – напомних му припряно.

– А! – възкликна пренебрежително Анри и пхна писмото в колана си. – По-късно ще се занимая с машинациите на съдбата. За днес приключих със сериозните размишления.

– Моля ви! – Неволната острота в гласа ми го накара да ме погледне с лека изненада. – Моля ви – настоях по-меко. – Няма ли поне да го видите?

– Катрин, отделяте твърде много време на такива неща.

– Мосю Горико писа и на мен. – Седнах на стола до него. – Проследил е звездите ви и иска да ви предупреди.

– Да ме предупреди за какво?

Изгледах с повдигнати вежди писмото в ръката му.

– Не съм уведомена.

– Е, ще го прочета тогава – въздъхна Анри, отвори писмото и очите му пробягаха по листа. Бръчката над носа му ставаше все по-дълбока.

– Дреболия – отсече накрая. – Предупреждава ме да не влизам в единоборства – в дуели, не в сражения. Значи не е опасно да участвам във войната. А и няма да се случи в близките години.

Сгъна писмото и пак го пхна в колана си. Дори на кралицата не бе позволено да наднича в личната кореспонденция на краля, ала не се стърпях.

– Моля ви, Анри, кажете ми какво пише!

– Колко сте уплашена! – присмя ми се той. – Вълнувате се за нищо. Защо продължавате да вярвате в такива неща?

– Защото астрологията е като медицината, Анри дар от Бога в помощ на страдащите. Виждала съм доказателствата със собствените си очи.

Той изсумтя.

– Виновен е онзи зловещ магьосник, който ви следва като призрак. Защо се обграждате с такива хора? Няма нищо Божие у него, по-скоро изглежда, сякаш разговаря ежедневно с Дявола.

– Мосю Руджиери ми спаси живота във Флоренция – възразих разгорещено. – Даде ми талисман. Нямах да оцелея без него.

– Щяхте да оцелеете и с него, и без него – поклати глава Анри. – Този мъж ви пълни главата със странни идеи. Намислил съм да го отпратя.

Зад стъклото на затворения френски прозорец към балкона цареше непрогледна нощ, ала аз се взрях в далечна точка в мрака.

– Когато бях малка – подхванах, – точно преди бунтовниците да ме заловят, Руджиери ми даде талисман за защита. – Анри понечи да ме прекъсне, но аз вдигнах ръка да го възпра. – Каза ми също, че никога няма да управлявам Флоренция, а ще замина за непозната страна и ще се омъжа за крал.

Не добавих как повярвах окончателно на Руджиери, след като призова духа на покойната ми майка и тя предсказа, че месер Силвестро ще ме спаси. Анри замълча, ала присви устни със зле прикрит скептицизъм.

– Той ми обясни и сънищата, които ме измъчваха по онова време – продължих. – Сънувам, че лежите окървавен и трябва да ви спася, но не знам как. Говорите ми на френски – от самото начало, още преди да науча езика. Познах ви от пръв поглед, защото вече бях виждала лицето ви.

– Катрин... – в тона на Анри долових и неверие, и смайване.

– Опитвам се... – замлъкнах разчувствана. – Цял живот се опитвам да разбера как да ви опазя. Бог ми е отредил тази задача. Не ми се подигравайте и не ме отблъсквайте.

– Катрин – повтори той, този път нежно. Усети какъв смут ме е обзел и улови ръката ми.

Сълзи потекоха по страните ми, ала гласът ми остана спокоен.

– Затова исках Руджиери да дойде във Франция – да ви спаси от злото, а не да донесе злочестина. Затова настоявам да разбера какво ви е написал Лука Горико. Бих дала живота си за вас, Анри.

Не казах: *Вече убих заради теб.*

Мълчахме дълго. Аз се борех да се овладеея, а той ми държеше ръката.

– Щом присъствието му ви успокоява, гама да отпращаме мосю Руджиери – рече най-сетне. – Макар да не вярвам в методите му. – Извади сгънатото писмо от колана си и ми го подаде. – Понеже толкова отчаяно се стремите да ми помогнете, гама да го крия от вас.

Разгънах го с неприятен трепет.

" Ваше Величество,

Казвам се Лука Горико. Нейно Величество доня Катерина навярно ви е обяснила, че съставям хороскопи, за да определя съдбата на забележителни личности.

След като изучих звездите Ви, съм длъжен да ви предупредя да избягвате всякакви схватки в ограничени пространства. Дуелите и единоборствата са най-опасни и е възможно да доведат до смъртоносен удар в главата.

Опасността съществува постоянно, но ще се увеличи многократно след няколко години в резултат на неблагоприятен аспект на Меркурий спрямо Марс, когато последният минава през асцендента Ви – Лъв, кралския знак. Предупреждавам ви с надеждата познанието и предпазливостта да ви позволят да преживеете коварния период. Съвсем вероятно е, понеже проучванията ми разкриват, че сте преодолели без произшествия предишен период, криещ подобен риск.

Нека Бог ви благославя и ви води невредим през всички опасности. "

Няколко секунди се вирах в писмото, разгърнато в скута ми, преди да се обърна към Анри, който седеше до мен.

– Обещайте ми повече да не воювате – помолих го.

Той повдигна вежди.

– Ще воювам, разбира се. Длъжен съм да предвождам войниците си. Не прочетохте ли внимателно писмото? Битките не се водят в ограничени пространства и няма да предизвиквам никого на дуел.

Обзе ме същата мъчителна безпомощност, каквато изпитвах насън. Анри бе твърде близо, ала не бях в състояние да го задържа до себе си. И той – като мама, татко, леля Клариса и крал Франсоа – щеше да се изплъзне от живота и да се превърне в смътен спомен.

– Войната е непредвидима. Ами ако се озовете в сграда, изправен срещу един-единствен нападател? – настоях. – Изгубя ли ви...

– Катрин, току-що се намерихме след толкова години. Обещавам, че няма да ме изгубите. Не сега – прошепна утешително той.

– Тогава вземете талисман.

– Не ми трябват такива неща – поклати кротко глава той. – Ако Бог ви е изпратил да ме закриляте, Той ще ви чуе. Молете се за мен и това ще е достатъчно да се върна невредим у дома.

Опитах се да му обясня, че Бог не чува молитвите ми, ала той не пожела да ме изслуша.

Преди да замине да се сражава на североизток, Анри ме посочи за свой регент. След като ми повериха държавата, установих, че притежавам и охота, и способност да управлявам. Имах добра памет и се забавлявах, припомняйки си всяка дума, произнесена от съветниците на Анри. Съчетан с по-деликатния ми, по-дипломатичен подход, талантът ми спечели подкрепа и възхита. Прочитях внимателно всяка писмо, което Анри и генералите му ми изпращаха от фронта, и се грижех да им доставям навреме необходимите средства и провизии. Събрах смелост дори да предлагам стратегически съвети.

Победата дойде бързо – след няколко месеца превзехме градовете Тул, Вердюн и Мец. Съпругът ми се отличи в битките, както и Франсоа дьо Гиз, а войната скрепи още по-силно приятелството им.

Анри замина на война в края на януари и се върна в обятията ми в края на юни, грейнал от оптимизъм. През август забременях отново. Този път не се усамотих в покоите или в детските стаи, а присъствах на съвещанията на Анри с министрите му. Монморанси и Диан скоро разбраха, че вече не съм мълчаливата, невидима кралица.

Анри започна да прекарва повече време с първия принц по кръвна линия – Антоан дьо Бурбон. Тогава той пак изповядваше протестантството като съпругата си Жана. Надявах се връзката му с Анри да смекчи предразсъдъците на краля към отклонилите се от католицизма.

Докато Анри отделяше внимание на Бурбон, аз се наслаждавах на компанията на Жана. Тя помагаше на акушерката при раждането на дъщеря ми, която кръстих Маргьорит – в памет на майката на Жана. През трудните часове преди раждането на Марго – както започнахме да я наричаме всички – Жана ми призна, че е бременна.

Тъмнокосата ми, тъмноока Марго, упорита ранозрейка като майка си, се роди на тринайсети май 1553 година. Синът на Жана – Анри Наварски, кръстен така в чест на дядо си и на съпруга ми – се роди седем месеца по-късно, на тринайсети декември. Стоях до Жана, докато раждаше, както тя бе стояла до мен. Прегърнах плачещия ѝ новороден син и ме прониза остра обич, все едно е мое дете.

Още тогава повярвах, че двете деца са свързани от съдбата. Бащата на Жана почина година по-късно, завещавайки ѝ наварския трон, ала тя предпочете да остане във Франция, за да образова сина си. Малкият Анри – или Навара, както го наричахме понякога – отрасна в двореца и по цял ден играеше и учеше с децата ми. С Марго се привързаха силно един към друг.

Едва след дълги години щях да разбера колко сложно са преплетени всъщност съдбите им и колко дълбоко са обвързани с предстоящия кървав потоп.

Така отминаха още дванайсет години от брака ми. Докато ги живеех, ми се струваха трудни и смутни, ала хвърляйки поглед назад, разбирам колко сладостни и безметежни са били в сравнение с последвалото зло. Изпитвах дълбоко облекчение, че Анри се отказа да воюва, макар с император Карл да останаха врагове. Скоро след раждането на Марго нова кралица се възкачи на английския престол – Мария Тюдор, поборничка на католицизма, решена да прочисти страната си от пагубното влияние на протестантството. Вероятно би следвало да се радваме, ала когато Мария Тюдор се омъжи за крал Филип, обединявайки тронове на Англия и Испания в непобедим военен гигант, безпокойството ми нарасна.

Три години след раждането на Марго забременях отново. Коремът ми се изду до пръсване и не след дълго осъзнах, че нося повече от едно дете. Странен страх ме преследваше по време на бременността. Трудех се усърдно, за да забравя престъпленията си, ала споменът за тях започна да ме измъчва непоносимо. Едно стечение на обстоятелствата през последните дни от бременността ме угнети още по-дълбоко.

Анри продължи традицията на баща си да набавя екземпляр от всяка книга, отпечатана във Франция, а библиотекарите ми носеха по-интересните заглавия. Така ми попадна книгата "Пророчества", написана от Мишел дьо Нотрдам – Нострадамус на латински – лекар, прославил се като спасител на жертвите на чумата. Трудът на мосю Нострадамус се състоеше от стотици четиристишия, всяко съдържащо пророчество. Строфите бяха неясни, загадъчни. Разбирах малко от прочетеното, докато не стигнах до трийсет и петото четиристишие.

През една топла юнска вечер лежах в покоите си, подпряна на възглавници. Не си намирах място и не успях да заспя, измъчена от тежкия корем и безмилостното ритане на два чифта крачета. Бях решила да родя в Шато дьо Блоа. В мрака влажният въздух се издигаше от река Лоара, довявайки със себе си мирис на разложение. Крепях с мъка тежката книга върху корема си и вече бях на път да се откажа, ала обърнах листа и погледът ми попадна на следните стихове:

Младият лъв ще надвие стария

в единоборство на бойно поле.

Ще пронизже очите му в златна клетка – две рани в една

– обричайки го да срещне в мъки смъртта.

Ахнах и се надигнах рязко, спомнила си думите, написани от великия астролог Лука Горико: *Предупреждавам ви да избягвате схватки в ограничени пространства. Дуелите и единоборствата са най-опасни и е възможно да доведат до смъртоносен удар в главата.*

Страх изви и смачка утробата ми като гъба. Извиках от ненадейната болка и тежката книга се хлъзна от скута ми.

Досега понасях с лекота родилните мъки, ала този път ме сграбчи зловеща агония, ужасна и непозната. Станах от леглото, но щом краката ми докоснаха пода, болката ме повали на колене.

Изкрещях да извикат мадам Жонди, Жана и най-вече Анри.

Издръжлива съм на болка, ала това раждане се оказа жестоко и дълго. Мислех, че ще умра, преди първото дете да се появи на белия свят.

Жана седеше до родилния стол. Дойде и Анри – държеше ръцете ми и ме насърчаваше през безкрайната сутрин и знойния летен следобед. Преструвахме се, че необичайното ми страдание не крие нищо злокобно, а се дължи на факта, че децата са две. Най-дългото ми предишно раждане бе продължило десет часа. Десетте часа отминаха обаче, станаха дванайсет и ни обзе безпокойство. Когато се стъмни и запалиха лампата, мнимата ми ведрост се стопи. Анри сновеше безпомощно из стаята. Изнервих се и го помолих да си върви. После се предадох на болката. Усещах смътно как меките парфюмирани ръце на Жана ми слагат хладни компреси. Долавях шепота на акушерката. Изгубих свят и се събудих не в дървения стол, а в леглото си.

Първото дете – Виктоар – се роди призори, почти трийсет и шест часа след първия непоносим спазъм – слаба и сива, тя измъчичи немошно, но появата ѝ зарадва Жана и акушерката, помислили, че приближава краят на мъките ми. След мимолетно облекчение обаче свирепата болка се върна.

Изпаднах в делириум. Виках леля Клариса, сестра Николета, мъртвата си майка, Руджиери. Явно съм извикала и Жана, защото когато се свестих, тя стискаше потната ми длан.

През тънкия процеп между кадифените завеси се процеждаше гаснеща оранжева светлина. Усетих забързания дъх на акушерката върху бедрата си, долових познат парфюм и чух тихо хлипане. Понечих да кажа на Жана, че ще кръстя второто дете на нея, ала открих, че не съм способна да проговоря.

Лампата освети скулата на Жана и превърна къдриците над слепоочието ѝ в сияен ореол. Гласът ѝ прозвуча строго, сякаш обясняваше неоспорим факт на неразумно дете.

– Катрин, акушерката трябва да извади детето, за да ти спаси живота. Стискай ръката ми и викай, за да ти олекне. Ще приключи бързо.

Вкопчих се в дланта на Жана. Сръчните ръце на акушерката засилиха болката – прехапах устни, когато пръстите ѝ намериха нероденото дете в мен, и не отроних нито звук, щом почувствах как детето се обръща.

Двете ръце на акушерката сграбчиха малките крайници и се раздвижиха рязко. Чух – не, усетих – как пукат костички и изкрещях, осъзнала, че момиченцето е живо и я осакатяват, убиват я, за да ме спасят. Мятах се, виках и се борех с жените, които ридяха и ме усмиряваха.

Стенейки, обяснявах на Жана, че Бог ме наказва, задето съм откупила децата си с най-черна магия. Умолявах я да ме остави да умра, за да поправа стореното. Молех я да отиде при Руджиери и да му заповяда да развали магията.

Не помня нищо друго.

Невръстната Жана почина при раждането, необратимо осакатена от акушерката. Две седмици се реех между живота и смъртта. Вдигнах се от леглото и разбрах, че Виктоар, оцелялата близначка, умира.

Отидох при мъничката си, задъхваща се дъщеря. Три дни останах при нея, прегръщах я, вирах се в сбръчканото ѝ жълто лице, чувствах как сърцето ми се разтапя и я облива с цялата ми обич. Шепнех разкаяно в свършеното ѝ ушенце; молех я за прошка. Тя издъхна до мен и до баща си.

Часове наред стоях вцепенена до тялото на детето. Никой, дори кралят, не ме обезпокои.

Потънала в скръб, не забелязах лъча светлина, процедил се през откренатата врата на стаята. Не чух леките като перце стъпки по мраморния под. Усетих обаче как някой приближава до мен и видях момченце да ме дърпа за ръкава – Анри Наварски, тогава на две години и половина, с кръгло лице, оброчено от тъмни къдрици, и челце, сбърчено от тревога.

– Лельо Катрин, мила лельо, не тъгувай – прошепна той.

– Редно е да тъгувам. Малката ти братовчедка Виктоар почина – отвърнах.

– А... – Той се замисли и пристъпи от крак на крак, преди да продължи: – Но тя не ни познаваше. Няма да ѝ липсваме в рая.

Успях да отговоря единствено със сълзи.

Потресен, той възкликна с болезнена искреност:

– Горката леля! Ще се преструвам, че съм бебето, което си изгубила. Обещавам да бъда много, много добър.

Прегърнах го.

– Малкият ми Анри. Скъпото ми момче.

На другия ден Руджиери и хиляди други ми изпратиха съболезнования, но аз не исках да приемам никого. Извиках мадам Жонди в кабинета си и ѝ продиктувах писмо до Мишел дьо Нотрдам в Прованс.

През седмиците, докато чаках да ми отговори, започнах отново да сънувам.

Посрещнах великия пророк Нострадамус като скъп приятел или роднина – неофициално, в уютното си преддверие. Когато вратата се отвори пред него, седях сама до студената камина – бях отпратила всички, включително мадам Жонди. По устните ми се разля измъчена усмивка.

Той влезе, накуцвайки, подпрян тежко на бастун. Очевидно Бог се интересуваше повече да изпраща злокобни видения за бъдещето, отколкото да лекува подагра. Нострадамус изглеждаше удивително невзрачен – нисък, набит, сивокос, със старомодна дълга брада и дрипави, износени дрехи, смачкани от пътуването.

– Ваше Величество – изрече той с мек южняшки акцент; лицето му бе кръгло и светло, погледът – благ и скромнен. Родил се в еврейско семейство, но баща му приел католицизма и най-благочестива християнска фамилия в чест на Девата. Нострадамус свали кепето си и се поклони, олюлявайки се нестабилно на бастуна. Оредялата му коса се спусна и закри лицето му.

– За мен е чест да ме приемете. Покорно благодаря – прошепна той. – Моля се да служа на вас и на Негово Величество, както ви е угодно. Пожелаете ли, готов съм да ви дам дори живота си. – Гласът и пръстите му потрепериха. – Ако са ме набедили в ерес или вещерство, знайте, че съм посветил живота си в служба само и единствено на Бог. Написах виденията си по Негова воля.

Мадам Жонди ми бе обяснила как през последните години се местел от село в село в Прованс, за да не го хвърлят в затвора. Осъзнах, обзета от съчувствие, че се бои до смърт, да не би да е попаднал в капана на Инквизицията.

– Не се съмнявам, мосю Нострадамус – уверих го топло, усмихнах се и му протегнах ръка. – Затова ви помолих за помощ. Благодаря, че изминахте толкова дълъг път и си създадохте толкова неудобства, за да ни посетите. Дълбоко сме ви признателни.

Въздишка на облекчение разтресе тялото му. Той изкуцука напред и целуна ръката ми; косата му погали меко кокалчетата на пръстите ми. Изправи се, вдиша глава и очите му се насочиха към прозореца. Тревогата му отшумя, заменена от спокойна вгълбеност.

– А... Децата... – прошепна той, сякаш на себе си.

На просторната поляна отвън Едуар и малкият Навара тичаха след Марго, пренебрегнавши виковете на бавачката да не бързат толкова. Беше късна утрин – знойна и влажна, ала странно сивкава; над Лоара отрано се стелеха тъмни облаци, вещаещи внезапна августовска буря.

– Негово Височество принц Едуар обича да преследва сестра си – обясних с плаха усмивка.

– Двамата по-малки – момченцето и момиченцето – приличат на близнаци – отбеляза пророкът, сбърчил чело.

– Дъщеря ми Марго и братовчед ѝ Анри Наварски.

– Приликата е изумителна – промърмори той.

– И двамата са тригодишни. Марго е родена на тринайсети май, а Навара – на тринайсети декември.

– Свързани от Съдбата – той насочи отново към мен бледосивите си очи, големи и втренчени като на дете. – Имах син и дъщеря – отрони тъжно.

Знаех. Талантлив знахар и лекар, Нострадамус се бе прославил, спасявайки мнозина чумави, ала се бе оказал безпомощен да изцели съпругата и децата си, отнесени от болестта.

– Простете ми, че споменавам загубата си, кралице, но наскоро научих, че скърбите за изгубените си дъщери. Няма по-голяма трагедия от смъртта на дете. Моля се на Бог да утеши и вас, и краля.

– Благодаря, мосю Нострадамус – смених бързо темата, за да не се разплача. – Седнете, моля – посочих стола срещу моя и табуретката за крака, поставена специално за него. – Достатъчно страдания ви причиних. Настанете се удобно и ще ви кажа кога са родени децата.

– Изключително любезна сте, Ваше Величество.

Той седна и изпъшка тихо, повдигайки болния си крак върху ниската табуретка.

– Искате ли лист и писалка? – попитах.

Потупа се с пръст по челото:

– Не, ще запомня. Да започнем с най-големия.

Казах му кога и къде са родени момчетата; не говорихме за момичетата, защото според салическият закон жените нямат право да наследяват френския трон.

– Благодаря, Ваше Величество. Ще ви донеса подробни хороскопи след два дни – обеща Нострадамус, след като приключих. – Вече съм се подготвил, понеже рождените дати на момчетата са обществено достояние.

Той не понечи да стане, както очаквах. Продължи да се взира в мен с чистите си, спокойни очи и в последвалата тишина аз събрах смелост и проговорих.

– Сънувам злокобни сънища.

Наклони глава, заинтригуван, ала без никаква изненада.

– Позволявате ли ми да бъда откровен, мадам? Не съм първият астролог, който ще изработи хороскопи на децата. Вече имате информация, нали? Друга е причината да ме извикате.

– Да. Прочетох книгата ви с пророчества – признах и изрецитирах трийсет и петото четиристишие.

– Пища каквото Бог ми повелява, кралице – Нострадамус ме погледна по-предпазливо. – Не твърдя, че разбирам смисъла на думите.

– Аз обаче го разбирам. – Приведох се напред, неспособна да прикривам повече безпокойството си. – Съпругът ми, кралят, е лъвът. По-възрастният. Сънувах... – гласът ми изневери.

– Мадам, с вас се разбираме добре. По-добре, мисля, отколкото ни разбират другите. Виждаме неща, невидими за другите. Твърде много, за да сме спокойни.

Извърнах лице и се втренчих през прозореца и към градината, където под забуленото слънце Едуар, Марго и малкият Навара се гонеха около зелените живи плетове. Затворих очи и си представих обжарено бойно поле, където съпругът ми се мята и се дави в потоп от кръв.

– Не искам да виждам повече – прошепнах.

– Бог не ни дава право да избираме.

– Кралят ще умре – продължих с вял плам. – Това означава трийсет и петото четиристишие, нали? Моят Анри е обречен да умре твърде млад, ще го сполети ужасна смърт на бойното поле, ако не успее някак да я предотврати. Знаете го, написано е в поемата ви. – Погледнах го право в очите. – От малка сънувам мъж, облян в кръв, да ме вика на френски. Не знаех кой е, докато не срещнах съпруга си.

– Съжалявам, мадам – отвърна тъжно той. – Щом Бог ви е изпратил виденията, длъжна

сте да разберете какво цели.

– Длъжна съм да опазя краля и децата си – казах. – Цял живот се опитвам да разбера какво да направя.

Мосю Нострадамус сведе глава и впи очи в шарките на килима. Изражението му остана ведро, все едно се моли.

– Навярно не е необходимо да правите нищо. Навярно е достатъчно да напишете виденията си – предположи гостът ми.

– Или навярно не всичките ви пророчества се сбъдват? Предназначени са да предупреждават, както сънищата ми са предупреждение, за да предотвратят опасността. Възможно ли е, мосю? – попитах колебливо.

Той не вдигна глава. Лицето му се изопна, задиша бавно и дълбоко.

– Ах! Как шурти кръвта! Как струи от лицето му! – възкликна и клепките му запърхаха.

– Да – прошепнах аз и продължих с по-висок глас: – Да. Но има начин да се избегне опасността. Възможно е бъдещето да се промени, нали?

– Вчера, днес, утре... – промълви той. – Те са едно и също за Всемогъщия. Безсилни сме да променим както миналото, така и предначертаното бъдеще.

Ръцете ми се вкопчиха в ръкохватките на стола.

– Предупредиха съпруга ми, че е възможно да получи смъртоносна рана в битка. Звездите вещаят, че ако избягва сраженията и не води войни, ще остане невредим. Това е смисълът на астрологията, мосю! Кажете ми дали нова война застрашава Франция. Кажете ми как да я спра.

– Назрява война. Винаги избухват войни и ние с вас сме безпомощни да ги спрем.

– Но сигурно знаете кога? – настоях. – Кога получихте видението за двата лъва, мосю? Преди години?

Успокоявах се, че сигурно е предшествовало магията на Руджиери, когато с кръвта на блудницата изкупихме живота на Анри.

– Преди пет години – отговори Нострадамус. – Ала дори сега го виждам с окото на духа. Пророчеството не е отменено.

– Невъзможно! Моля ви, мосю... Анри е моят живот, моята душа. Умре ли, няма да поискам да живея. Кажете ми какво още да направя?

Очите му се разшириха. Втренчи се в мен.

– Никой не застава на пътя на Бог, мадам.

– Но Бог е милостив.

– Бог е справедлив – поправи ме тихо пророкът.

– И се вслушва в молбите ни – възразих. – Умоляваме ли го от все сърце...

– Както Исус го е умолявал в Гетсиманската градина? – Тонът му остана благ. – Молил се е да го пощадят от жестоката смърт, съзнавайки, че кръстът е неизбежен. – Потрепери и после мигом се отпусна безжизнено на стола. Проговори отново с чужд глас: – Децата... Децата са родени под нещастна звезда. Няма спасение.

Притиснах с длан гърдите си, където лежеше перлата, и се престорих на ядосана:

– Какви ужасни и жестоки думи! Забравихте ли, че съм тяхна майка?

Той не обърна внимание на преструвката.

– Тъканта на историята, мадам, е изплетена от много нишки. Заменим ли дори една-едничка с друга – слаба и негодна – булото ще се разкъса. – Очите му, сега пламнали като разжарен огън, се впиха в мен. – Булото ще се разкъса и ще ливне кръв, повече кръв,

отколкото виждате насън. Нужно е изкупление.

Втрених се зашеметена в него. Несъмнено – с окоето на духа – той я виждаше, както я виждах аз: проститутката, ококорила помътени очи, когато камата на Руджиери докосва гърлото ѝ. Не посмях обаче да призна истината гласно дори пред него.

– Не разбирам – прошепнах.

– Мислите се за безсърдечна, мадам. Грешите. Загърбете нежността. Загърбете милосърдието. Не щадете онези, на които принадлежи сърцето ви. Дори тогава изкуплението няма да е лесно. Ще се пролее още кръв.

Изкупление. Знаех, че говори за Анри и за децата. Подтикваше ме да жертвам най-свидните си хора. Да разваля магията.

Станах рязко, изтръгвайки го от унеса. Той протегна припряно ръка към бастуна си и се изправи, олюлявайки се.

– Аудиенцията ни приключи, мосю – заявих студено. – Прав сте. Имам достатъчно астролози и не се нуждая от услугите ви. Каня ви да отпочинете в "Блоа" тази нощ, преди да продължите по своя път. Нека Бог ви закриля, за да се върнете невредим у дома.

Погледна ме с толкова дълбоко съчувствие, че сърцето ми се сви от болка.

– Беше ми трудно, много трудно, когато изгубих съпругата и децата си, мадам – прошепна той. – Ала такава бе Божията воля... Божията воля.

Говореше човекът, не пророкът, но аз не успях да продумам. Гневна, властна, позвъних на мадам Жонди и наблюдавах безмълвно как го отвежда.

Седнах отново, сведох глава и забих върховете на пръстите си в челото, в слепоочията. Поддадох се на въртопа от мисли и чувства, докато странен инстинкт не ме подтикна да стана.

Погледнах през големия прозорец към двора, където играеха децата. Случваше се нещо непредвидено – Едуар и Шарл крещяха и сочеха купчина камъни, а гувернантката успокояваше малката Марго. Положението явно бе сериозно, защото Жана излезе на поляната, коленичи до сина си и му зашепна.

Нострадамус се появи, куцукайки с бастуна. Прекоси с мъчително бавна стъпка моравата и застана на почтително разстояние от Жана. Заговори ѝ – думите му я накараха да се изправи и да се усмихне, а после да го проследи с любопитен поглед как се отдалечава. Сцената ме изпълни с ужас – освен Руджиери, единствено Жана знаеше, че съм използвала черна магия, за да забременея. Колко ли щеше да се ужаси, ако ѝ бях признала, че съм откупила децата си с кръвта на други?

Излязох бързо от покоите си и се спуснах по витата каменна стълба. Докато стигна до Жана, пророкът си бе отишъл, несъмнено да отдъхне в гостната стая.

– Мамо! – изрева грубо шестгодишният Шарл, забравил от вълнение добрите обноски. – Мамо, една змия без малко не ухапа Марго!

Стъписах се.

– Змия ли? Къде е змията?

– Изчезна – обясни Едуар и аз въздъхнах облекчено. – Марго се покатери върху камъните – посочи купчината, – но Анри ѝ каза да слезе, защото змията е близо до крака ѝ и ще я ухапе.

– Анри! Благодаря ви, че спасихте Марго!

Малкият Навара поруменя и се сгуши отново в обятията на майка си. Жана го похвали с грейнало лице:

– Той е смело, добро момче!

Прегърнах Марго и изслушах развълнувания ѝ разказ. Когато довърши историята, Едуар ми прошепна:

– Змията беше под камъните, мамо. Малкият Анри нямаше как да я забележи. За да я видим, Анри взе пръчка и размести камъните. Знаеше обаче точно къде се крие. Каза на Марго да се пази от нея!

Усмихнах се снизходително, сигурна, че синът ми доукрасява произшествието.

– Удивително!

– Анри вижда неща – просъска Едуар. – Невидими неща.

– Добре – кимнах разсеяно. Махнах на гувернантката да събере децата и да им отвлече вниманието, та да поговоря насаме с Жана.

С лека усмивка Жана проследи с поглед сина си.

– Змията се изплаши повече от децата. Тутакси избяга. Моят Анри явно я е зърнал навита под камъка.

– Мосю Нострадамус... – прекъснах я. – Какво ви каза?

– Моля? – Тя примигна. – О, онзи мъж ли? Мисли се за пророк – продължи шеговито. – Отначало прямотата му ме засегна, но се оказа приятен събеседник.

– Да, но какво ви каза? – подтикнах я нетърпеливо.

Тя се засмя.

– Уведоми ме тържествено, че съм родила крал. Отговорих му: "Мосю, аз съм кралицата на Навара. Синът ми несъмнено ще стане крал някой ден". Забавен човечец.

– Да – съгласих се. – Да. Забавен човечец.

Мосю Нострадамус остана една нощ в Блоа. Каретата му тръгна призори. Когато станах от леглото по-късно сутринта, открих, че ми е изпратил четиристишие, написано набързо със завъртян почерк.

Една нишка все още се заплита правдиво.

Възстановили се, ще се обърне злият прилив.

Скъса ли се, Франция ще загине,

удавена в кръвта на синовете си.

Изкуших се да хвърля бележката в огъня; Нострадамус не се бе посвенил да прониже отново сърцето ми, покрусено от смъртта на близначките.

Накрая все пак я сгънах и я прибрах в стенния тайник зад ламперията в кабинета ми.

Майките, които не са губили дете по време на раждането или преди това, смятат, че скръбта не е тъй дълбока, колкото за по-голямо дете или за възрастен. Тя обаче не вземат предвид особената болка да си обичал някого, когото не познаваш. През месеците след смъртта на близначките аз заживях като отшелничка; отхвърлях молбите за аудиенция, отказвах да яздя и дори да се храня със семейството си. Съпругът ми ме питаше дали да поднови посещенията си в покоите ми, а аз измислях извинения, докато не спря да настоява. Понасях единствено компанията на неизбежните придворни дами и на приятелката ми Жана.

Веднъж разговарях с Руджиери, който не успя напълно да прикрие ревността си, че съм се срещнала с прочутия Нострадамус. *Дори мосю Нострадамус да е предсказал смъртта на*

съпруга ви, каза той, бъдещето е податливо на промяна. Пророкът греши – Бог наистина чува молитвите. Не събрах смелост да го попитам дали и Дяволът ги чува.

Двайсет и девета глава

Отдавнашният враг на съпруга ми, остарелият и болен император Карл абдикира неофициално през януари 1556, оставяйки брат си Фердинанд да управлява германските кралства, а сина си Филип – Испания, Неапол и Нидерландия. Зарадвах се на новината, решила, че ще настъпи мир.

През трийсет и деветата година на съпруга ми обаче избухна война. Един от вицекралете на Филип – херцогът на Алба – нападна целия южен район на Кампания в Италия. Армията на Алба завзе територията с изненадваща бързина и се насочи към Рим.

Новият папа – Павел IV – помнеше какво бедствие бе сполетяло Свещения град, плячкосан преди двайсет години от императорските войски. Ужасен, той помоли съпруга ми за помощ.

Анри се съгласи и изпрати Франсоа дьо Гиз в Кампания начело на многобройна армия. Брилянтен стратег, Гиз се закле не само да защити Рим, но и да превземе Неапол. Таяхме големи надежди кампанията да приключи бързо, но италианските ни съюзници не предоставиха обещаните средства и хора.

Не след дълго разбрахме, че атаката на Алба е част от клопка – щом изпратихме Гиз и войската му в Италия, императорският съюзник на Филип – савойският херцог – нахлу в Пикардия край североизточната граница на Франция с Империята.

Анри изпрати стария си приятел Монморанси да предвожда сраженията срещу савойските нашественици. Монморанси взе племенника си – проницателния, но арогантен адмирал Гаспар дьо Колини. Преди да заминат за Пикардия, двамата се съвещаваха с краля и одобриха стратегия, която Колини се кълнеше, че няма начин да се провали.

През последните жестоки дни на август Монморанси и хората му се изправиха срещу имперските сили край френското укрепление "Сен Куентен" близо до брега на река Сома. Съпругът ми се намираше на един ден езда оттам – въпреки възраженията ми бе настоял да е близо до бойното поле, за да поддържа постоянна връзка с Монморанси. Аз изпълнявах ролята на негов регент в Париж – на два дни езда от фронта, факт, разтревожил гражданството.

Вечерях с Жана и децата, когато на прага се появи пратеник. С изпито лице и запъхтян от дългото препускане, младият офицер изглеждаше абсолютно отчаян. Преди да успее да продума, аз се извиних, излязох в предверието и затворих вратата зад нас.

– Какво има? – попитах, вкочанена от страх.

– Изпраща ме Негово Величество – подхвана младият мъж и аз омекнах като глина от облекчение.

– Добре ли е кралят?

– Да – кимна той. – Армията ни обаче претърпя тежка загуба край Сен Куентен. Избиха една трета от войниците ни. Плениха командир Монморанси и главните му офицери. В момента ги отвеждат в испански затвор.

Затворих очи. Тъгувах за мъртвите, ала поне мъките им бяха приключили. Повече скърбях за Монморанси, когото щяха да подложат на непоносими унижения и изтезания.

– Кажете ми, че кралят не възнамерява да оглави войската и да я поведе лично срещу савойския херцог.

– Негово Величество се връща в Париж да обсъди положението със съветниците си.

Закле се да отмъсти за поражението.

Краката ми се подкосиха. Облегнах се тежко с ръка на стената.

– Благодаря, благодаря – прошепнах.

Чух само, че Анри се прибира у дома в Париж – при мен. Сълзи от облекчение напълниха очите ми. Повярвах – неразумно – че съпругът ми никога няма да се върне на бойното поле и ще остане невредим.

Тогава не знаех, че пленничеството на Монморанси ще донесе точно онова, от което се страхувах.

Крал Филип Испански не бе брилянтен стратег като баща си. Вместо да заповяда на войските си да тръгнат веднага към Париж и да го превземат с лекота, той нареди на войниците си да завземат няколко малки града на север – загуба на време, която проработи в наша полза. Настъпващата зима принуди армията на Филип да се оттегли.

Междувременно моят Анри се върна у дома. Почти не го виждах – по цял ден се усамотяваше със съветниците си и обсъждаше планове, твърде тайни, за да ги споделя със съпругата си. През онези горчиви месеци Анри се състари; бели кичури се появиха около слепоочията му, бръчки – край очите му. Усмивката му, някога разцъфвала толкова лесно, сега чезнеше измъчена.

Безпокоях се от разстояние. Детските стаи бяха единствената ми разтуха – и дори тази радост бе помрачена от разочарование, Франсоа приближаваше четиринайсет, възрастта, когато с баща му се оженихме, но умствено и физически оставаше дете. Сестра му Елизабет, почти на тринайсет, изглеждаше с години по-голяма, а годеницата му Мария – на петнайсет – бе брилянтна, способна млада жена. Не се съмнявах, че когато Франсоа наследи трона, ще управлява Мария. Вторият ми син Шарл страдаше от абсцеси и други инфекции, но физическата слабост не му пречеше да проявява признаци на лудост. Налагаше се да го усмиряват, за да не хапе другите деца до кръв, а веднъж – възползвал се от мимолетно невнимание на гувернантката – успя да прекърши врата на малкия шпаньол с голи ръце. Съпругът ми подари на децата ново кученце с предупреждение да го заключват в друго помещение, когато Шарл се появи. Само Едуар, тогава на шест, растеше силен, висок и добросърдечен като постоянния си другар – малкия Навара.

През един студен зимен ден с оловни облаци, които във всеки северен град, с изключение на Париж, биха донесли сняг, седяхме с Едуар, Мария и шпаньола в преддверието на покоите ми, където високите прозорци гледаха към мътната, разкаляна Сена и отвъд нея – към кулите-близнаци на "Нотр Дам". Мария се бе научила да се държи вежливо с мен – примирила се, предполагам, с факта, че съм здрава и едва ли ще умра скоро – и идваше в покоите ми да усъвършенства уменията си да бродира. Онзи ден Едуар дойде с нея и се заигра мило с кученцето, чиито лудории ни разсмиваха.

С Мария се бяхме заловили със сватбената ѝ рокля – пишно творение от блестяща коприна в любимия ѝ бял цвят. Необичаен избор за сватбена рокля, особено във Франция, където бялото бе траурен цвят за кралиците. Мария обаче упорито отстояваше решението си и признавам, че цветът ѝ подходеше. През онази сутрин пришивахме съсредоточено бели лилии върху корсажа, когато мадам Жонди се появи усмихната на прага.

– Кралице! – извика тя. – Простете ми, но имате посетител, който не ми позволява да съобщя името му! Твърди, че ще се зарадвате да го видите.

Намръщих се, чудейки се кой би проявил подобна грубост.

– Пуснете го да влезе.

Мадам Жонди отстъпи настрана. През вратата мина уверен мъж, драматично облечен в син кадифен жакет в италиански стил с широки ръкави от златен бродат. Главата му изглеждаше малка за тялото, което вероятно обясняваше огромната шапка с перо над буйните му къдрици. Имаше много дълъг черен мустак – къдрав като косата. Погледна ме и се усмихна широко.

– Катерина! – извика. – О, Катерина, колко си величествена! Ослепителна си, кралице!

Свали си шапката, размаха я и се поклони ниско. После се изправи, разпери ръце и приближи с явното намерение да ме прегърне.

За миг се вгрених глупаво в него, докато нещо в очите му и в къдриците, напомнящи детски масури, ме накара да изпусна роклята на Мария и да скоча на крака.

– Пиеро! Скъпи Пиеро!

Прегърнахме се, просълзени от щастие. Едуар и Мария ни наблюдаваха смаяни. Отдръпнах се и сложих длан върху бузата му. Някога пухкавото му лице сега бе мъжествено, обветрено от много битки.

– Пиеро, нали се биеше в Италия с херцог Дьо Гиз? Какво те доведе в Париж? – попитах на френски заради децата.

– Твоят съпруг – отвърна той, обгърнал ме през кръста. – Извика мен и господин Гиз във Франция. Кампанията в Италия не се развива добре и той има други планове за нас. – Замълча и се усмихна любезно на Едуар и Мария. – Това синът и дъщеря ти ли са? Какви красиви деца!

– Това е Мария Стюарт, кралица на Шотландия и не след дълго съпруга на дофина – отвърнах.

Пиеро все още държеше шапката си; ръката му описа с нея драматична дъга пред тялото му и той се поклони дълбоко, почти докосвайки с глава коленете си.

– Ваше Величество, простете, че нахълтах, без да ме представят, както подобава. Мислех, че кралицата е сама. Наистина сте красива, както ви описват всички.

Мария, обикновено мрачна пред непознати, се разсмя и отметна глава.

– А това е синът ми Едуар – посочих.

Едуар скочи на крака и се поклони любезно. Кученцето залая възбудено и Едуар го взе и му изшътка.

– Ваше Височество, вече сте млад мъж. Майка ви сигурно се гордее много с вас – констатира Пиеро.

Извиках мадам Жонди да отведе децата, улових през ръка братовчед си и го поведох на обиколка из Лувъра.

След като повървахме малко и вълнението ни стихна, попитах Пиеро:

– Кралят запозна ли те вече с военните си планове?

– Току-що пристигнах – отвърна братовчед ми. – Не съм наясно с точната стратегия, ала знам каква е крайната цел.

– И тя е? – настоях.

Пиеро се озърна да се увери, че сме сами, и прошепна:

– Да превземем Кале, разбира се.

– Кале! – възкликнах, но бързо сниших глас, забелязала вдигнатия пред устните му показалец. – Шегуваш се, Пиеро!

Северният град Кале отдавна бе английска твърдина. Смятаха го за толкова непристъпен, че известна сентенция гласеше: "Французите ще превземат Кале, когато

желязото и оловото заплуват като корк".

Разбирах защо съпругът ми иска да сложи ръка върху Кале – английската кралица Мария Тюдор, съпругата на крал Филип, обичаше крепостта. Кървавата Мария, както я наричаха сега, не се свенеше да пролива протестантска кръв. Превземането на Кале щеше да е лично оскърбление към нея, а следователно – към Филип и Империята. Ужасявах се, че Анри е готов да си навлече гнева на Англия и на Испания. А и в крайна сметка Кале бе чисто и просто непревземаем.

– Нищо подобно – възрази Пиеро с известна надменност. – Помисли, Катерина, никой не очаква да атакуваме и ще се възползваме от предимството на изненадата. Негово Величество ще изтегли войниците си от Италия. Всички до един – включително наемниците – ще участват в нападението. Няма начин да загубим.

– Анри казваше така и за Сен Куентен – осведомих го хапливо. – Моля те, Пиеро... Разубеди съпруга ми. Той иска да отмъсти заради пленяването на Монморанси. Планът му обаче е безумен. Да се сражаваш с Испания е едно, а съвсем друго – с Испания и с Англия.

– С цялото ми уважение, кралице, планът не е безумен, а брилянтен – прекъсна ме Пиеро със спокойна решимост, заменила високопарната му самонадеяност. – Ще победим.

Сменихме темата и заобсъждахме по-приятни въпроси. Не споменах нищо пред краля, който щеше да се ядоса на Пиеро, че е разкрил държавна тайна. Ден след ден обаче тревогата ми растеше, както и страхът, че Франция ще воюва през четирийсетата годишнина на краля.

По-късно следобед Франсоа, херцог Дьо Гиз, пристигна в Лувъра. Приветстваха го с фанфари. Пред целия двор Дьо Гиз коленичи пред съпруга ми, а той го вдигна бързо на крака и го прегърна като брат. Множеството нададе възторжени възгласи, сякаш Гиз не бе претърпял загуба в Италия.

Седмици наред се преструвах, че не предполагам как Анри замисля да атакува Кале в разгара на зимата, когато неблагоприятният климат обезсърчава всички, с изключение на най-безразсъдните глупци, да воюват. Най-сетне, късно през нощта на първи януари 1558-а, съпругът ми дойде в покоите ми не за да търси любов, а за да признае, че е изпратил армия към Кале под командването на Дьо Гиз и помощника му – братовчед ми Пиеро.

Прииска ми се да го упрекна за рискованата авантюра, ала зарът бе хвърлен. Преглътнах укорите и му обещах да се моля за успех. Нямах избор.

Бях напълно неподготвена, когато едва след две седмици Анри нахълта в покоите ми по пладне. Бродирах с Елизабет; трясъкът на дървената врата върху каменната стена ме стресна и се убодох. Погледнах първо кървящия си пръст, после към съпруга си, ухилен до ушите.

– Превзехме Кале! – извика той. – Гиз успя!

Елизабет нададе доволен вик и захвърли ръкоделието. Аз прегърнах Анри и зарових лице в гърдите му, решила, че най-сетне е преодолял заплахата, грозяща го на бойното поле.

Настъпи мир. Стъписан от загубата на Кале, Филип Испански се съгласи да преговаря с Анри за освобождаването на Монморанси. Междувременно прекратиха всички сражения.

Този път, когато Франсоа дьо Гиз се върна от бойното поле и коленичи пред трона, Анри го подкани да поиска каквото пожелае от Короната – "в чест на блестящата победа за Франция".

Трийсет и девет годишният Гиз бе връстник на съпруга ми. Изпитанията на войната обаче го бяха състарили – бе почти напълно оплешивял, със сипаничава кожа, осеяна с белези от саблени схватки.

– Имам само едно желание – заяви с отривист глас той. – да видя племенницата си

омъжена за сина ви, преди Бог да ме отнесе от този свят.

– Решено е! – обяви Анри и придворните заръкопляскаха въодушевено. – Поверявам ви организацията на сватбената церемония. Ще удовлетвори всички ви изисквания.

Херцог Дьо Гиз изиска племенницата му Мария да се ожени за дофина на двайсет и четвърти април.

Първо обаче изникна въпросът за брачния договор. Шотландският парламент се съгласи бързо Франсоа да бъде крал на Шотландия, а не просто съпруг на кралицата. Настояха обаче, ако Франсоа почине пръв, Мария да управлява Франция като кралица – в нарушение на салическия закон, забраняващ жени да се възкачват на френския трон.

Обикновено бих мълчала, докато съпругът ми води преговорите, ала мисълта Мария да измести синовете ми като претендент за престола ме вбеси. Отидох при Анри и настоях разгорещено да защити Короната за наследниците ни. Той ме изслуша търпеливо и без да ме прекъсва. Щом излях чувствата си, се усмихна нежно и улови ръката ми.

– Няма да позволя да пренебрегнат синовете ни, Катрин. Мария никога няма да управлява Франция сама.

– Предпочитам да не я управлява изобщо – отсякох. От превъзбуда едва не отдръпнах длан от неговата.

Анри знаеше, разбира се, че с Мария не таим особена привързаност една към друга, макар искрено да се надяваше чувствата ни да се променят. В този случай обаче бе съгласен с мен. В договора изрично се споменаваше, че след смъртта на Франсоа Мария губи правото си над френския трон. Условието разочарова братята Гиз, но Анри не отстъпи.

Двайсет и четвърти април настъпи с ален, топъл изгрев. Бях спала малко, понеже цяла нощ успокоявах обления си в сълзи син Франсоа, ужасен, че ще се унижи пред всички, ако започне да заеква или припадне. Сутринта ме свари седнала до леглото му. Подутите му клепачи едва се отваряха, лицето му изглеждаше червеникаво и подпухнало. Заповядах да донесат студени компреси и нежно ги наложих върху очите и бузите му.

До обяд всички от кралското семейство бяхме облечени – аз и Анри в приглушено черно и тъмnozлатисто, та Мария и синът ни да сияят ярко. Децата ни носеха най-красивите си дрехи. Тринайсетгодишната Елизабет, ослепителна млада жена в бледосиньо кадифе – следващата младоженка, защото съпругът ми вече обмисляше предложения на ухажори – се грижеше по-малките да се държат както подобава на принцове и принцеси. С изключение на Мария, която чакаше в една закрыта ниша, се събрахме пред главния вход на двореца. Чичовците на булката бяха облечени пишно.

Кардиналът на Лорен носеше ален сатен и голям пръстен с рубини. Архитектът на празненствата – херцог Дьо Гиз – блестеше от главата до петите в сребро и диаманти, сякаш той е женихът.

Франсоа изглеждаше трогателно в изисканата златна туника. На ръст се равняваше горедолу с осемгодишния си брат Шарл, главата му бе твърде голяма за тялото, а пискливият му глас – все още момчешки. Все пак успяваше да си придаде царствен вид. Когато Елизабет се наведе да целуне по-големия си брат по бузата и заяви, че не е виждала по-красив мъж, Анри улови просълзен ръката ми и я стисна.

Няколко карети, украсени с бял сатен и лилии, ни чакаха в двора. Анри и Франсоа се качиха в първата. Щом се отдалечиха, Мария излезе от двореца – ослепителен тъмнокос ангел в бял сатен и искрящи диаманти, със златна корона със скъпоценни камъни. Всички ахнахме. Тя се усмихна, наясно какво впечатление създава – дългият ѝ шлейф шушнеше по

плочника въпреки храбрите усилия на двете шаферки да го повдигат. Влязохме в каретата – първо тя с придружителките си, после аз. Прекосихме Сена и се отправихме към остров Сите и по-точно към двореца на Бурбонския кардинал в съседство с "Нотр Дам".

Оттам започна сватбеното ни шествие. От стъпалата пред архиепископския замък до входа на катедралата отвеждаше дървена галерия, издигната под надзора на Гиз – от пода до тавана облицована с пурпурно кадифе и украсена с бели лилии и сребърни панделки като роклята на Мария. Вътре чакаха чуждестранните сановници, посланиците, принцовете и придворните, нетърпеливи да видят отблизо младоженката. Най-отпред вървяха кардиналът и Франсоа. Мария ги следваше на известно разстояние, уловила краля за ръка. Аз крачех след тях пред децата си, сподиряна от Диан и придворните ми дами. Франсоа дьо Гиз и брат му бяха най-отзад.

Миризмата на прясна дървесина събуди спомени за отдавна отминалия ден, когато бях уплашена, уязвима младоженка. Тълпата ахкаше възторжено, очарована от Мария, а парижаните отвън ревяха тържествуващо. Усмихнах се, забелязала братовчед си Пиеро, неотразим в тъмносиня униформа, и се изненадах при вида на Козимо Руджиери. Изглеждаше необичайно елегантен – ако така може да се опише един грозен мъж – в нова туника от тъмночервен брокат, поръбена с черно кадифе. Червено и черно – цветовете на кръвта и смъртта, довели ни до това място, до този момент.

Усмиваше се широко – абсурдно изражение, несъвместимо с бледото му, призрачно лице. Усмихнах му се в отговор, обзета от ненадейна топлина, сигурна, че без него нямаше да оцелея и нямаше да родя сина си. Погледите ни излъчваха по-дълбока близост, отколкото някога бях споделяла със съпруга си.

Излязохме от галерията и изкачихме стълбите пред "Нотр Дам", приветствани от хилядите шумни граждани, стълпили се в оградения дървен амфитеатър, охраняван зорко от шотландски стражи. Заради тълпата Гиз бе решил Мария да се ожени не в катедралата, а отвън. Кардиналът спря пред величествения главен вход – Портата на Страшния съд под великолепния западен прозорец – медальон от цветно стъкло и камък, Франсоа застана на една ръка разстояние от архиепископа, обърна се към множеството и зачака невестата си.

Мария приближи и застана между сина ми и краля и хората замълчаха. Церемонията бе кратка. Кардиналът пожела да чуе обетите на младоженците и дофинът като по чудо отговори без нито едно заекване. Гласът на Мария прозвуча ясно и уверено. Кралят подаде пръстен на кардинала – семпла златна халка – и той го сложи на ръката на Мария. Погледна към дофина – знак да целуне красивата си съпруга.

Мария обаче извика звънко, неочаквано:

– Да живее Франсоа, кралят на Шотландия!

Коленичи и се поклони ниско сред облак от бял сатен. Бриляnten театър! Гражданите, вече заслепени от достолепието и красотата на булката, приветстваха с гръмовен вик смириенето ѝ пред бъдещия им крал.

Надникнах през рамо към благородниците, скупчени върху стъпалата на катедралата зад нас. Всички лица грееха одобрително, с изключение на едно. Неподатлив на заблуди, Козимо Руджиери не се усмихваше. Черните му очи и бялото му лице излъчваха същата мрачна увереност както преди трийсет години във Флоренция, когато произнесе ужасната дума.

Предателство...

След церемонията се върнахме в кардиналския дворец за традиционното пиршество, последвано от бал. Стоях до Мария, когато чичо ѝ Франсоа дьо Гиз дойде да я покани на

танц. Вече подпийнал, прошепна твърде силно в ухото ѝ:

– Сега си кралица на две държави.

Мария очевидно остана доволна и ми отправи лукава, злобна усмивка, преди да поеме към дансинга, придружена от Гиз.

По залез-слънце прекосихме моста по обратния път към Лувъра. Гаснещата светлина обагреше кожата и роклята на Мария в ярко коралово. Върнахме се изтощени в двореца, но разточителният спектакъл на Гиз не бе приключил. Поведоха ни към голямата бална зала. Кралят се появи в механична лодка, украсена с лилии и бял сатен и оборудвана със сребърни гребла. В съпровода на моряшка музика, любопитното приспособление се плъзна по мраморния под, сякаш плаваше в морето. Насочи се към Мария. Усмивнатият ми съпруг ѝ подаде ръка да влезе в лодката и двамата обиколиха бавно залата пред смаяните гости.

Щом се отдалечиха от мен, се появи втора лодка, понесла сина ми. Протоколно усмивната, аз се настаних до него върху кадифена възглавница, ала го целунах по бузата с изморена въздишка.

– Много ли се изтощихте, мамо? – попита ме той.

Очите му се затваряха от изнемога, но изглеждаше в добро настроение и очевидно облекчен, че е преживял церемонията.

– Не много – признах и го потупах по коляното да го окуража. – По-малко от вас.

Той кимна сериозно.

– Мария е красива, нали? – възкликна внезапно.

– Да – кимнах колебливо. – Франсоа, нали знаете колко своенравна млада жена е Мария?

– Да – отвърна невинно той. – Често се инати.

– Ето защо е наложително да се научите да налагате волята си. Иначе, когато станете крал, тя ще се опитва да управлява вместо вас.

Той тутакси сведе глава.

– Мария ме обича. Никога не би постъпила зле с мен.

– Знам – съгласих се търпеливо. – Когато с баща ви си отидем обаче и станете крал, помнете, че единствен вие имате право да вземате решения.

Докато говорех, Франсоа наблюдаваше младоженката, седнала до Анри, и ѝ махаше трескаво да привлече вниманието ѝ. Тя му изпрати въздушна целувка, а той проследи с глупава усмивка как лодката ѝ изчезва в далечината.

– Франсоа, ще ви помоля само за едно обещание – продължих аз.

Той се обърна към мен с ококорени, чистосърдечни очи, вече забравил какво обсъждаме.

– Разбира се, мамо!

Поех си дълбоко дъх.

– Обещайте ми, че когато станете крал, няма да позволявате на Мария да взема решения. Обещайте ми да слушате съветниците си.

– Братята Гиз ще ми бъдат съветници, нали? А Мария винаги ги слуша. Така че да, обещавам ви.

Той се приведе и ме целуна по бузата.

– Благодаря. Вие сте добър син – казах му нежно и със свито сърце осъзнах, че не мога да си позволя да умра, докато най-големият ми син е жив.

Сватбените тържества продължиха пет дни – с карнавал и цирк. Приключиха с обичайния турнир. Традицията изискваше младоженецът да участва в него, но крехкото здраве на Франсоа му попречи да се включи. Той седеше с Мария, Диан и мен на трибуната и окуражаваше атлетичния си баща.

Изтърпях още един банкет, организиран от Франсоа дьо Гиз и се оттеглих в покоите си. За моя изненада не след дълго дойде Анри.

Повдигнах се на пръсти, а той се приведе да ме целуне. Топлите му бузи още червенееха от турнира, кожата му миришеше на сапун. Погледнах го изпитателно и прецених, че не идва с любовни намерения. Не сгрехих – той се отпусна на стола и въздъхна изморено. Изтощените мъже обаче отиват право в своите легла.

– Какво ви измъчва, съпруге? – попитах без предисловия. И двамата бяхме твърде обезсилени от увеселенията, за да губим време с формалности.

Мнимата му усмивка помръкна. Обърна се към камината, празна през късната пролет, и пак въздъхна.

– Франсоа... И Мария.

От страх не бях попитала за сватбената нощ. Първородният ми син като по чудо бе преживял брачната церемония, ала не се надявах, че ще оцелее в брака.

– Знаете, че трябваше да присъствам като свидетел – подхвана Анри. – Ако беше друго момче, здраво, нормално момче, сигурно нямаше да е трудно. Нашият Франсоа обаче... – гласът му звучеше тихо и монотонно, взираше се в черната празна камина, където камериерката бе сложила голяма кристална купа с бели лилии в чест на младоженците. – Беше ужасно. Обясних му... какво представлява брачното ложе. И мислех, че ме е разбрал. Когато пристигнах, с Мария бяха заедно под завивките... но той просто лежеше. Прошепнах му да я обладае. Отговори ми, че бил много изморен. Досрамя ме – продължи Анри. – Улових го за рамото и му напомних, че го чака и кардиналът, който е длъжен да докладва на папата, Франсоа се притесни и припадна в леглото. Извиках лекаря и той ме посъветва да отложим ритуала за сутринта.

– Горкият Анри – поклатих глава. – Горкият Франсоа. Какво стана после?

– На другата сутрин Франсоа се оправда, че е неразположен – уведоми ме мрачно съпругът ми. – Предстояха обаче други увеселения и Мария настоя той да не ги пропуска. Изтърпях десетки шеги за първата брачна нощ на младоженците. Не дръзнах да разкрия истината. Как бих могъл?

Отпуснах нежно длан върху ръката на Анри.

– Случи ли се...

– Нещо? – довърши безрадостно той вместо мен. – Да, нещо, през втората нощ. Да речем, че Франсоа направи опит, но не му стигна решимост да доведе започнатото докрай. Уплаши се, горкото момче, и му призля. Оставих го да хлипа в обятията на Мария. Излъгах всички. Излъгах кардинала, който влезе след мен и помисли, че вижда съпругеска прегръдка. Готов съм да се закълна пред Бог, че бракът е консумиран. Опасявам се обаче, че Мария е споменала нещо на Диан. А ако тя знае... – Поклати глава.

– О, Анри, какво ужасно положение!

– Ужасно е наистина. – Най-сетне той се обърна към мен; жълтата светлина на лампата

озари сребърните кичури в косата и брадата му. – Вече казах всичко на момчето. Затова дойдох при вас. Той ви обича, Катрин, а и умеете да му обяснявате по-добре от мен. Ще...

– Ще отида при него – прекъснах го. – Необходимо е да разбере колко е важно да създаде наследник. – Усмихнах му се. – Все пак още помня какво е да успокояваш разтреперан млад мъж в брачните покои. – Гласът ми отново прозвуча сериозно. – Налага се обаче да уточните въпроса за наследството с братята Гиз. Готвят се за крале. Плъзне ли слух за поведението на дофина, отново ще повдигнат темата за трона. На всички трябва да е ясно, че Бурбоните са първи наследници на престола. Не поставите ли семейство Гиз на мястото им, ще избухнат разпри, дори война...

Изражението на съпруга ми се вкамени леко.

– Възгордели са се твърде много. Не понасям перченето на Франсоа дьо Гиз. Търпя го само заради Мария.

– Мария и чичовците ѝ трябва да разберат, че възникне ли такъв въпрос, Бурбоните са преди тях. Ако вие и аз си отидем, Франсоа как ще спре двете фамилии да не се избият?

Анри кимна замислено.

– Доводите ви са разумни. Ще помисля, Катрин.

Погледнах го, забелязах колебанието му и осъзнах, че няма да направи много. Все пак бях посяла семето; оставаше ми единствено да се надявам времето да му помогне да покълне.

Станах и отпуснах длан върху рамото на съпруга си.

– Ще говоря със сина ни – прошепнах. – Не се бойте, Франсоа и Мария ще имат синове, много синове. Дворецът ще се напълни с наши внуци. Обещавам ви.

Анри ми се усмихна.

– Разбира се, разбира се.

Погледнах го обаче в очите и зърнах истината, несъмнено отразена и в моите – нямаше да има внуци.

Думите ми за назряващи неприятности с Бурбоните бързо се оказаха пророчески – на четиринайсети май първият принц по кръвна линия Антоан дьо Бурбон яхна жребеца си и поведе четири хиляди протестанти на поход из Париж. Един следобед гледах през прозорците на Лувъра и видях как по моста от остров Сите във военен строй минават цивилни, пеещи химни. Анри се вбеси – както и добрите католици братя Гиз.

Извиках приятелката си Жана, съпругата на Антоан, и ѝ обясних, че се чувствам предадена, защото някой от приближените ми е предполагал какво се готви, а не е предупредил краля. Жана бе кралица като мен и не прие благосклонно намека. Отрече да е знаела и добави гневно:

– Точно ти би трябвало да си наясно, че жената невинаги е в състояние да контролира действията на съпруга си и да е посветена във всичките му тайни.

Забележката ѝ ме жегна. Разделихме се с вежливи думи, ала оттогава се отчуждихме.

Скоро след разговора с Анри извиках Руджиери.

– Пак има затруднения с наследниците – подхванах, раздразнена от собственото си смущение. – На дофина му е нужна... помощ. За повече страст.

Сутрешната светлина не ласкаеше магьосника, подчертавайки неблагоприятно болезнената му бледност, сипаничавите бузи, тъмните сенки под очите.

– Талисман навярно? – попита той.

– Да – съгласих се. Стаята внезапно отесня и стана душно.

Той кимна. Страничен наблюдател би сметнал изражението за простодушно, невинно.

– Или два талисмана ще са по-полезни? Един за здраве и един за плодовитост? – вметна той.

– Добре. Стига да... – троснах се.

– Разбира се, кралице. Стига никой да не пострада – довърши той съвършено вежливо.

– Да – кимнах. – Свободен си.

Висок и все още кльощав, във възширока туника от черна коприна, той се изправи и се поклони. Щом докосна вратата обаче, се обърна отново към мен.

– Простете ми, кралице. Простете ми, но ако талисманите не успеят да помогнат за наследник...

– Ще успеят – възразих остро.

Той загърби любезните обноски и ме предупреди направо:

– Без кръв няма гаранция. Талисманите ще подобрят леко здравословното състояние и ще засилят сексуалното желание на дофина. Останалото е въпрос на шанс. – Срещна невъзмутимо гневния ми поглед и добави: – Искях само да уточня.

Станах от стола зад писалището.

– Никога вече! Казах ви го преди петнайсет години. Не ме карайте да го повтарям.

Той се поклони ниско и излезе бързо, затваряйки вратата зад себе си. Вслушах се в припрените му стъпки, заглъхващи в коридора.

След две седмици мадам Жонди ми донесе малък вързоп, завързан с панделка. Отворих го – върху черна коприна лежаха два талисмана – рубинен и меден – окачени на една връв.

Франсоа прие медальона, без да задава въпроси, и се закле да не го споменава и да не го показва на никого, включително на Мария.

На другата сутрин кралят ме извика спешно в покоите си.

Беше рано – още не бях облечена и пришпорих придворните дами да побързат, та да не се забавя.

Преддверието на Анри излъчваше мъжественост – с дървена ламперия, кафяво кадифе и златен брукат. Над полицата на камината висеше златен саламандър – емблемата на Франсоа I, бащата на Анри. Съпругът ми стоеше пред студеното огнище. Мълчалив и неподвижен изчака камериера да излезе.

Устните му бяха изопнати от сдържан гняв, очите му – яростно присвити. Беше много висок мъж, а аз – много дребна жена. Поклоних се ниско и застинах, свела глава.

– Ваше Величество.

Последва толкова дълга тишина, че най-сетне се осмелих да вдигна поглед.

Видях протегнатата ръка на Анри. В разтворената му длан лежеше медальонът с медения и рубинения талисман, която бях дала на Франсоа.

– Какво е това, мадам?

– Най-обикновени амулети, Ваше Величество – отговорих спокойно. – За добро здраве на дофина.

– Не искам синът ми да се забърква в тази... мръсотия! – Хвърли медальона в празната камина. – Ще наредя да го изгорят!

– Анри, амулетите са безвредни – изправих се бързо. – Полезни са, изработени са в съответствие с научните принципи на астрологията и математиката.

– Противни са – възрази той. – Знаете какво мисля. И въпреки това сте ги дали на сина ни!

– Нима вярвате, че ще дам на детето си нещо зловредно? – настръхнах.

– Виновен е магьосникът ви. Трови ума ви и ви внушава, че се нуждаете от него.

Предупреждавам ви, Катрин, че ще ви е по-лесно, ако го отпратите днес, а не по-късно!

– Не възнамерявам да го отпращам! – възнегодувах. – Заплашвате ли ме, Анри?

Той издиша бавно, на пресекулки. Мрачна неумолимост замени гнева му.

– Преди два месеца изпратих петиция до папата с молба да създам френска инквизиция. Замръзнах.

– Миналата седмица Негово Светейшество удовлетвори молбата ми. Назначих Шарл дьо Гиз за Велик инквизитор. Представяте ли си, мадам, как се почувствах, когато праведният кардинал ми даде... това? – Той посочи с погнуса камината. – Как се е почувствал той, когато уплашената му племенница Мария му го е занесла?

Мария, коварната Мария. Длъжна бях да предвидя, че Франсоа е неспособен да скрие каквото и да било от нея.

– И какво ще направите, Анри? Ще изправите съпругата си пред трибунала на Инквизицията?

– Не – поклати глава той. – Ще проявите мъдрост обаче, ако съобщите на магьосника си, че кралският двор вече не е безопасно място за него.

Усетих как бузите ми пламват.

– Ако го арестувате, няма ли да насочите вниманието към мен? Няма ли да посете мълви, които ще навредят на Короната?

– Има начин да не ви замесвам – отвърна студено той. – Чухте съвета ми, мадам.

Същия следобед извиках Руджиери в кабинета си. Не го поканих да седне – нямаше време. Протегнах му кадифена кесия, пълна със златни екюта.

– Кралят е организиран инквизиция. Ще бъдете сред първите ѝ жертви. Вземете ги, напуснете Париж и не издавайте кой сте, където и да отидете. Пред страничния вход ви чака карета. Кочияшът ще ви помогне да си съберете багажа.

Руджиери склони ръце зад гърба си и извърна лице. В тесния ми кабинет нямаше прозорци, но той сякаш намери пролука и се взря някъде далеч отвъд.

– Не мога да ви оставя – той впи пронизателните си очи отново в мен. – Назрява опасност, кралице. Настъпи четирийсетата година на краля.

– Няма война – възразих спокойно. Пуснах кадифената кесия върху писалището между нас. – А ако избухне война, няма да позволя на Анри да се бие. Знаете го, мосю. Не ме измъчвайте.

– Никога не бих ви измъчвал – отвърна той. – Помислете обаче – има битки дори когато няма война.

– Какво намекувате? – настоях. – Казвате ми, че магията ви е безполезна?

Той запази влудяващо спокойствие.

– Всяка магия, колкото и да е могъща, има ограничения.

Тръпки пролазиха по гръбнака ми.

– Защо ме наскърбявате? – прошепнах. – Опитвам се да ви помогна.

– А аз се опитвам да помогна на вас. Няма да си тръгна, докато животът ми не се окаже в опасност.

Придадох на очите, на гласа си, на позата си неумолима властност.

– Аз съм ваша кралица. Заповядвам ви да заминете.

С неописуема грубост той ми обърна гръб и се запъти към вратата. Спря пред нея и ме

погледна през рамо. Долових лудешки искри в очите му, дяволския пламък, който бях зърнала преди повече от трийсет години, когато някой от враждебната тълпа ме бе уцелила с камък.

– А аз съм Козимо Руджиери, предан на вас, Катерина де Медичи. Няма да ви изоставя, докато не ме принудят.

Излезе и затвори тихо вратата.

Не му проговорих дни наред. Думите и безочието му ме разтърсиха и същевременно ме изпълниха с безпокойство – за него и за Анри. Наредих на шпионите си да следят зорко краля и кардинала на Лорен.

През една късна лятна нощ ме събуди чукане по вратата на спалнята ми и движение на мъждукаща лампа. Промърморих сънено и извърнах лице от светлината.

Усетих пръсти да докосват ръката ми и отворих очи. Видях мадам Жонди – все още по нощница, с шал, наметнат върху раменете, и лице, озарено от златистото сияние на пламъка.

– Кралице, събудете се! – прошепна тя. – Идват за него!

Тялото ми веднага излезе от унеса. Седнах в леглото, провесила над пода босите си крака. Умът ми не откликна толкова бързо.

– Какво има? – промърморих. – Какво се е случило?

– Инквизиторите... Изпратили са войници да заловят мосю Руджиери. Призори, дори по-рано!

Събрах си мислите с усилие на волята.

– Ще отида лично да го предупредя.

Знаех, че Руджиери няма да послуша никой друг.

Мадам Жонди се облещи от ужас.

– Но, мадам...

– Карета – заповядах бързо. – Без кралски герб. Наредете им да я докарат пред задния вход и елате да ми помогнете да се облека.

Двата фенера на каретата хвърляха твърде слаба светлина и не успяваха да разсеят мрака в безлунната нощ – по притихналата улица се чуваше само тропотът на нашите коне по паважа. Мадам Жонди дойде с мен по нейно настояване. И тя като мен носеше черно от главата до петите, а забуленото и лице се рееше над тялото ѝ, смътно и призрачно зад тюла.

Не пътувахме дълго. Руджиери живееше на улицата, заобикаляща от запад Лувъра. Спряхме пред редица тесни триетажни къщи, залепени една до друга. След кратък таен оглед кочияшът откри номер 83 и ми помогна да сляза от каретата. Придружи ме до вратата и почука настойчиво, но дискретно.

След известно време вратата се открехна и сбръчкана старица с дълга бяла плитка ни се намръщи през процепа над пламък на свещ.

– В името на Иисус и Пресветата Дева, кой нехранимайко безпокои порядъчни люде в такъв час?

– Идвам при господин Руджиери – пристъпих по-близо до треперливия ореол на свещта и вдигнах воала си.

– Ваше Величество! – ахна старицата, разкривайки десетина нащърбени кафяви зъба. Вратата зейна широко.

Обърнах се към кочияша.

– Стой тук – заповядах му.

Влязох вътре. Коленичила, смаяната възрастна жена се кръстеше непрекъснато с костеливата си ръка, а с другата държеше небрежно свещта на сантиметри от рошавата

плитка, провесена пред гърдите ѝ. Наведох се и внимателно отметнах плитката далеч от опасния пламък.

– В леглото ли е мосю Руджиери? – попитах.

Тя кимна с ококорени очи.

– Не го будете, но ми покажете къде е спалнята му – настоях.

Пламъкът на свещта не разкри нищо, подсказващо, че съм в магьосническа бърлога – само оскъдно мебелирани, неугледни стаи и купчини книги с кожени подвързии, някои отворени. От кухнята долиташе миризма на овнешко, лук и изгоряло дърво.

Старицата се поколеба пред затворената врата.

– Да почукам ли, Ваше Величество?

– Не. Аз ще го събудя. – Погледнах я твърдо. – Не искам никой да ни безпокои.

Отказах свещта и я изчаках да се отдалечи по коридора. После влязох в стаята и затворих вратата.

Завесите бяха спуснати и вътре цареше непрогледен мрак. Спрях объркана, вдъхвайки мирис на мъжка плът, розмарин, тамян. Въображението ми изфабрикува хиляди ужаси, таящи се в тъмнината на магьосническите покои. В тишината не чух дълбоко, спокойно дишане, а забързани, приглушени стенания. Долових движение и ненадейно към мен се стрелна фигура.

– Месер Козимо – прошепнах.

– Катерина? – фигурата застина. Последваха бързи стъпки, приглушени от килима, и драскане на кибритена клечка. Руджиери запали лампата до леглото и най-сетне прогледнах. Черната му коса стърчеше разчорлена около лицето, нощната риза разкриваше тъмна туфа косми под шията му. Треперещата му лява ръка стискаше двуостър дълъг нож – по-къса версия на рицарски меч.

– Катерина – повтори удивен той. – За Бога, без малко да ви убия!

Пусна ножа върху леглото.

Думите ми се изляха на тоскански – родния ни език.

– Козимо, необходимо ли е да обяснявам защо съм тук? – Той, все още изумен, не отговори. – Ще ви арестуват преди изгрев-слънце – добавих.

Сведе глава и се втренчи в килима, сякаш съдържаше неизразимо важно послание. Устата му се раздвижи, ала не намери подходящите думи.

– Ще ви потрябвам – рече най-сетне.

– Останете ли, ще навредите и на двама ни. Какво ще се случи с мен, ако ви хвърлят в тъмницата? Или ви изгорят жив?

Погледна ме и за пръв път не успя да отговори.

Бръкнах в джоба, пришит под диплите на полите ми и извадих кадифена кесия, потежка от предишната.

– Вземете! На улицата ви чака кон. Не казвайте на никого къде отивате.

Протегна ръка. Отпуснах пръсти, решила, че ще посегне към кесията. Той обаче я остави да падне на пода, улови ръката ми и ме придърпа към себе си.

– Катерина – прошепна в ухото ми. – Мислите се за зла. Знайте, че сте по-добра от всички тях. Само най-силното, най-любящото сърце е готово да застане очи в очи с мрака в името на онези, които обича.

– Значи с вас сме сродни души. – Повдигнах се на пръсти, целунах осеяната му с белези буза и с изумление усетих, че е мека и топла.

Той погали лицето ми с върховете на пръстите си.

– Ще се срещнем отново – отрони. – Скоро, твърде скоро.

Наведе се да вземе кесията. Обърнах се и не погледнах назад.

Старицата приближи със свещта и аз спуснах воала пред лицето си, за да не види сълзите ми.

Дори да забеляза изчезването на Руджиери, Анри не каза нищо. Изпитваше облекчение, подозирам, че не се е наложило да наблюдавам как изправят магьосника пред Инквизицията.

След като се погрижи да омъжи племенницата си за дофина, Франсоа дьо Гиз се върна на северния фронт и завзе град Тионвил от крал Филип. Братовчед ми Пиеро яздел редом с него и паднал по време на атаката с гръд, разкъсана от оловна сачма. Покосен от аркебуза, той лежал в ръцете на Гиз и кръвта му изтичала. Благочестив католик както винаги, херцогът го подтикнал да се помоли на Иисус да го приеме в рая.

– Иисус ли? – отвърнал сприхаво Пиеро. – Какъв Иисус? Не се опитвай да ме вкарваш в правата вяра в последния момент. Отивам там, където отиват всички издъхнали.

Плаках, докато Гиз, покрусен от ереста на Пиеро, разказваше историята за смъртта на скъпия ми братовчед. В онзи миг почувствах, че губя всички, които обичам – леля Клариса, Пиеро; дори Руджиери бе изчезнал безследно.

Победата обаче донесе и добри новини. Опечален от загубата на съпругата си, кралица Мария Тюдор – чиито усилия да възроди католицизма в Англия бяха тутаки опропадени от наследилата я полусестра Елизабет – и обезсилен финансово от постоянните войни, крал Филип Испански най-сетне бе готов да склочи мир. Анри се обнадежди, защото изгаряше от нетърпение да освободи стария си ментор Монморанси от испанската тъмница.

Филип предложи следното – ако Анри се съгласи да не подема повече войни за италиански земи, Франция ще задържи Кале и другите верни градове, а Монморанси ще се върне у дома. За да скрепи договора, тринайсетгодишната ни дъщеря Елизабет щеше да се омъжи за Филип. След няколко месеца протакане съпругът ми прие условията.

Ликувах, че най-могъщият ни враг ще ни стане приятел и всички поводи за война са премахнати – понеже Негово Величество, крал Анри II, бе навлязъл в четирийсетата си година.

Трийсет и първа глава

Сватбената церемония на Елизабет се състоя на двацет и първи юни 1559 в катедралата "Нотр Дам". Крал Филип предпочете да не присъства. "Испанските крале", написа той на съпруга ми, "не отиват при съпругите си; съпругите им идват при тях". Изпрати пълномощник – суровия и застарял херцог на Алба Фернандо Алварес де Толедо. Дон Фернандо и свитата му пристигнаха без фанфари и в скромно черно облекло. Анри се обиди, ала посланикът го убеди, че испанските обичаи са такива.

Любезно пренебрегнахме аскетизма на испанците и организирахме церемония, която не отстъпваше по разточителство на венчавката на дофина и Мария, кралицата на Шотландия. Отредихме почетно място в шествието на главния съветник Монморанси – побелял, вдървен от възрастта и изпит от пленничеството, но грейнал от радост, че е у дома и близо до краля.

През първата брачна нощ съблякох притеснената си дъщеря с помощта на придворните дами. Тя легна върху голямото легло и аз покрих голото ѝ тяло с индиговите копринени завивки. Оттеглих се в преддверието с дамите. На излизане се разминахме с херцога на Алба, дон Фернандо, облечен в черна туника. Навитият крачол над гамашите му разкриваше тънък бял пищял.

Кралят се появи да наблюдава древния ритуал – как дон Фернандо ляга до дъщеря ни и потърква голия си крак в нейния; после става и излиза от стаята. От този момент нататък бракът между Елизабет и крал Филип се смяташе за законно консумиран.

Празненствата продължиха цяла седмица – паради и спектакли, пиршества и балове с маски. През цялото време съпругът ми и Монморанси бяха неразделни. Накрая започнаха турнирите. За да подготвят арените, работниците извадиха паветата по улица "Сент-Антоан" пред "Турней" – замък в сърцето на града. От двете страни на улицата се издигаха предназначенията за благородниците дървени трибуни, украсени със знамена с кралските гербове на Испания и Франция.

Въодушевен от завръщането на стария си приятел, Анри реши да участва в турнира, вероятно и за да разсее съмненията, че на четирийсет вече не е толкова атлетичен колкото на младини. През топлите дни преди сватбата се упражняваше за единоборствата с новия си красив жребец на име Мальор – Бедствието – подарък от бившия му враг, херцогът на Савой.

Наскоро аз също бях навършила четирийсет и празненствата ме изтощаваха. Не се появих през първите два дни от турнира; чаках да настъпи третият, когато Негово Величество щеше да излезе на арената.

Предишният ден се оказа адски влажен и вечерта донесе яростни порои, прекратили всички увеселения на открито. Въпреки умората, обзета от необяснимо безпокойство, не успях да заспя в горещите си покои. Камериерката дръпна завесите и аз заставах до прозореца, вгледана в тъмния двор и вслушана в плющенето на водата върху плочника.

Дъждът най-сетне постихна и аз се унесох в неспокойна дрямка. Насън видях отново обжареното бойно поле, озарено от залязващото слънце. Недалеч стоеше мъж, чийто силует тъмнееше, болезнено откроен на фона на аленото небе. Виждах го ясно – ръбовете на ризницата му над раменете, бронята пред гърдите, шлема с черни и сиви пера.

Катрин, извика той.

Втурнах се към него.

Как да ви помогна, мосю? Какво да направя?

Внезапно той падна ранен. Коленичих до него. Неясни фигури се зашураха над него, невидими ръце свалиха шлема му. Рукна кръв, под яркочервената струя устните на мъжа оформиха една-единствена дума.

Катрин, промълви той и издъхна.

Събудих се от тихия си вик и зърнах сивкавия, зноен изгрев.

През онази последна юнска утрин изпратих писмо до краля, преди да ни облекат. Същевременно се опитвах да споря със страха – бяхме откупили живота на Анри, нали? На колко години обаче бе уличницата? Колко години бяхме откупили? Умът ми, обикновено светкавично бърз при пресмятане, се мъчеше да ги преброи и не успяваше.

"Ако ме обичаш", написах на съпруга си, "не излизай на арената днес. Знам, че приемаш с насмешка такива неща, но Бог ми изпрати злокобен сън. Навярно съм глупава; дори да е така обаче, какво ще ти струва да ме успокоиш? Изпълниш ли желанието ми, ще ти бъда благодарна завинаги и гама да поискам нищо повече".

Не споменах предупреждението на астролога Лука Горико, нито думите на Нострадамус. Не смеех, разбира се, да напиша и името на Руджиери. Изпратих писмото, уверена, че Анри гама да му обърне внимание. Напоследък прекарваше повече време с братята Гиз, отколкото с мен, понеже планираха какви удари да нанесе новата Френска инквизиция. Отговорът му дойде след по-малко от час: "Не се страхувай за мен, скъпа моя съпруга. Молиш ме да се откажа от турнира в името на любовта си към теб. Аз те умолявам – от любов към мен – да загърбиш страха и да ме окуражаваш днес. Традицията повелява да нося черните и белите цветове на Диан, но ще нося и твоя цвят – зеления – до сърцето си. Вечерта ще се върна победител, а ти ще ме поздравяваш с целувка. Тя ще запечата мълчаливото ни съглашение, че от днес нататък ще забравиш суеверията и ще се доверяваш само на Бог. Твой любящ съпруг и най-всеотдаен слуга – Анри".

Щом получих писмото, първият ми подтик бе да се предам на страха. Вторият – да запазя самообладание, понеже няхах друг избор: бях отговорна пред дъщеря си Елизабет и гостите на сватбата ѝ, които очакваха да участвам в увеселенията им. Казах си, че бурята е нарушила съня ми и е донесла кошмарите, нищо повече.

Повтарях си го строго всеки път, щом ме вледенеше ужас. Запазих спокойствие, докато придворните дами ме обличаха в рокля от пурпурен атлаз със златен корсаж. Усмивках се на отражението си в огледалото и на помощничките си, докато успях да си спомня каква радост изпитах от примирието с Филип и мимиката стана отчасти искрена.

Така преживях сутринта, а понякога, погледнех ли сияйното младо лице на Елизабет, забравях тревогата и сърцето ми преливаше от обич.

В ранния следобед Елизабет и мрачният дон Фернандо се отправиха към специалната ложа, издигната за "младоженците". Аз потеглих с другите кралски особи към резиденцията "Турней".

Един от балконите на втория етаж гледаше към арената, където кралят щеше да се състезава със съперниците си.

Докато изкачвах стълбите към втория етаж, тревогата отново ме сграбчи. Сърцето ми се разгуптя толкова бързо, че дъхът ми секна. Извиних се шепнешком на свитата си и тръгнах към отворения прозорец в отсрещния край на стълбищната площадка да вдъхна топлия, тежък въздух.

Запъхтяна, стиснах перваза на прозореца. Неочаквано мярнах движение и долових шушукане. Пристъпих към гласа и забелязах тясна ниша, скрита от любопитни погледи. Там

стоеше Габриел Монтгомъри, капитан на кралската шотландска стража, двайсет и девет годишен и в разцвета на силите си – висок, мускулест, с пригладена назад тъмнокафява коса и гладко избръснато лице с изваяни скули и брадичка. Със съсредоточено изражение наблюдаваше млада жена, облечена в бяло, която му шепнеше напрегнато. Щом приближих, той извърна глава и срещна погледа ми с разширени, гузни очи на съзаклятник.

Мария замълча и надзърна през рамо към мен. Коварство разкриви чертите ѝ и се разтопи в неискрена усмивка.

– Кралице! – възкликна лъчезарно тя. – Идвам с вас! Капитан Монтгомъри се съгласи любезно да носи цветовете ми днес.

"Любовна среща", помислих си и изпитах болка и тъга за сина си. Ала не казах нищо – усмихнах се в отговор, поздравих капитан Монтгомъри и се върнах при другите.

Заехме местата си на балкона на втория етаж, приветствани от фанфари и гръмки възгласи. От всеки покрив и прозорец надничаха зрители, любопитни да видят как кралят ще излезе на арената. Седнах между Диан и дофина. От другата му страна се настани двуличната му съпруга. Единствено пърхащите ветрила раздвижваха задушливия, застинал въздух. Почервенял, Франсоа едва си поемаше дъх. С Мария дискретно насочихме ветрилата си, та да му изпратим освежителен повей.

Предния ден бе приключил турнирът за по-дребните благородници. Петъкът бе запазен за най-високопоставените аристократи и за краля. Поздравихме с окуражителни възгласи херцозите и виконтите. Засвириха тропети, а ездачите изреваха "*Monjoie!*" – победния вик на френските воители – и препуснаха по тесните писти, отделени само с ниска ограда, та да не се сблъскат конете. Бяхме близо до бойците и врявата на тълпата не заглушаваше тропота на копитата и ударите на дървените копия по стоманените ризници. Пелени от прахоляк обвиха полите и чехлите ни.

Часове по-късно глашатаите оповестиха появата на краля. Яхнал лъскавия кестеняв жребец с бели и златни сбруи, той излезе от павилиона си и с размахано копие поздрави кипналото множество. Сърцето ми преля от обич, когато го видях, строен и силен в позлатената ризница. Изправих се на крака с другите, заръкоплясках и закрещях възторжено.

Анри счупи първото си копие в единоборство със стария си враг – савойския херцог – и го събори от седлото при първия сблъсък. При втория копието на Савой удари краля право в гърдите и го повдигна във въздуха над седлото. Анри се строполи на земята и за миг замря толкова неподвижен, че понечих да стана. Диан ме докосна окуражително по ръката и наистина, в следващия момент Анри се надигна и помахна на аплодиращите зрители. При третото единоборство и двамата съперници останаха на седлата си. Срещата приключи с равенство – съвършен финал, предвид неспособността на съревнователния ми съпруг да преглъща загуби и нежеланието му да застрашава помирението със Савой.

Вторият съперник на Анри бе херцог Дьо Гиз. Двубоят с него също завърши равностойно – Негово Величество падна веднъж от коня, а после успя да събори херцога.

Ниското следобедно слънце сторецпяваше нетърпимо балкона с изглед на запад. Дори Диан, която рядко се потеше, попиваше челото си с кърпичка. Вдигнала ръка да заслоня очите си от ослепителната светлина, наблюдавах мъжете под нас.

Последният двубой на краля бе с Габриел Монтгомъри, капитана на шотландската стража. Тълпата оредяваше. Разотидоха се и неколцина от благородниците по трибуните, прогонени от безмилостния зной.

Диан бе елегантно облечена в черно кадифе и бял сатен – цветовете на плюмажа върху

шлема на съпруга ми и главата на жребца му.

– Да се надяваме, че Негово Величество ще спечели – прошепна ми учтиво тя. – Капитан Монтгомъри прие поканата му с предизвикателство. Изгарял от нетърпение да кръстоса копие с краля, за да види дали на четирийсет се сражава толкова добре, както на двайсет и девет.

Погледнах към Мария. Размахала трескаво ветрилото, тя се взираше в Монтгомъри, препуснал по арената. Върху шлема му се развяваше ален плюмаж, ръкавите му бяха черни, копието – на червени и черни ивици. Не виждах да носи цвета на Мария – бяло.

Червеното на Марс, черното на Сатурн.

Понякога има битки дори да няма война, спомних си думите на Руджиери.

В същия момент херцог Немур, приключил участието си в турнира, дойде на балкона да отдаде почит на дофина и съпругата му. Преди да успее да ми се поклони, улових ръката му и го придърпах по-наблизо.

– Напоследък Негово Величество не се чувстваше добре – прошепнах му. – Горещината несъмнено го е омаломощила. Отиди при него. Кажу му, не, помоли го, от любов към съпругата си да пропусне последното единоборство и да дойде при нея.

Немур – изискан мъж, две години по-възрастен от Анри, се поклони дълбоко и целуна ръката ми.

– Кралице, няма да се върна без него.

Затаила дъх, проследих с поглед как Немур се отдалечава от резиденцията "Турней" и прекосява арената към кралския павилион, от чийто вход съпругът ми тъкмо излизаше с кога си. Немур вдигна ръка и Анри се приведе ниско да го изслуша. Херцогът замълча и кралят му отговори бързо.

Немур се поколеба за миг, после се поклони и се върна сам. Съпругът ми дръпна юздите на красивия си жребец Мальор – Бедствието – и го насочи срещу Монтгомъри.

Седях като вкаменена, когато глашатаите съобщиха имената на съперниците и тропетите дадоха сигнал за атака. "*Monjoie!*", изреваха в един глас Анри и Монтгомъри. Конете препуснаха и дървените копия се блъснаха глухо в броните. Едрите жребци изцвилиха и се вдигнаха на задни крака. И двамата ездачи паднаха. Онемяла, притисках с длан сърцето си. Анри се изправи на колене и се върна до кога си. Олюляваше се толкова силно, че от павилиона му изскочи коняр да му помогне. Гордият ми съпруг обаче го бутна настрана. Станал чевръсто, Монтгомъри вече бе върху седлото.

– Простете ми – чух глас и вдигнах поглед. – Простете ми, кралице – повтори херцог Немур. – Не успях да спазя обещанието си. Негово Величество ми заръча да ви кажа: "Бия се точно от любов към вас".

Не успях да отговоря, втръсана уплашено в оръжието на Монтгомъри. Тъпият му метален връх, предпазващ копието да не се разцепи на смъртоносни отломки, беше паднал. Монтгомъри несъмнено бе забелязал липсата – вместо да се върне в павилиона си обаче за ново оръжие, той поведе жребца си към арената и застана срещу краля. Оръженосецът зад него му извика предупредително, но Монтгомъри сякаш не го чу.

Съпругът ми вече бе възседнал Мальор. Решен да победи, разкопча и вдиша забралото на шлема си, избърса потното си чело и изкрещя предизвикателно на Монтгомъри. Наблюдавах зашеметена – неспособна като насън да раздвижа ръце и крака, да продумам. Анри спусна забралото, ала не обърна внимание на вика на оръженосеца си да го закопчае. Монтгомъри не чуваше – или се преструваше, че не чува – предупрежденията на своя.

Тълпата бе забелязала оголеното копие. Тромпетистите – също. Вторачени в него, те не даваха сигнал за начало на двубоя въпреки крясъците на краля. Диан отново сложи ръка върху моята – този път уплашена, а не за да ми вдъхне увереност. Като останалите зрители обаче и тя наблюдаваше, занемяла. В гаснещата светлина бялото по роклята ѝ сивееше.

Разгорещен, кралят не дочака тромпетистите и препусна напред.

Изправих се на крака. Възцари се тишина, нарушена само от бойния вик "*Monjoie!*" и тропота на копита. Анри и Монтгомъри полетяха един срещу друг и се сблъскаха.

Разделени от ниската ограда, жребците се удариха хълбок о хълбок и изцвилиха пронизително. Копието на Монтгомъри се разцепи с гръмовен пукот и се пръсна в заря от трески.

Анри не падна.

Олюля се като пиян и клюмна напред, изпуснал юздите, вкопчен немощно във врата на Малъор. Жребецът го понесе по арената, където конярите го настигнаха и уловиха поводите му. Поведоха го към открито място сред разораната от копита земя. Франсоа дьо Гиз и белокосият Монморанси излязоха тичешком от кралския павилион. Монморанси улови съпруга ми през рамо и с помощта на Гиз го смъкна от седлото и го положи върху пръстта.

Младият лъв ще надвие стария

в единоборство на бойно поле.

Ще пониже очите му в златна клетка – две рани

една – обричайки го да срещне в мъки смъртта.

Шотландецът Габриел Монтгомъри не бе кралски лъв, ала през онзи ден препускаше в чест на кралицата си – младата Мария.

Бледнеещият светлик потулаваше цветовете. На фона на почервенялото небе тъмни силуети събличаха ризницата на безжизнения ми съпруг. Гиз свали позлатения шлем на краля и отприщи струя кръв. Капитан Монтгомъри залитна и падна на колене.

Остри писъци ме оглушиха – различих гласа на Диан, на Франсоа. Крещяха стотици благородници, хиляди обикновени граждани. До мен дофинът се лашна и се сгъна одве на стола. Мария го улови с лице като бяла маска в тон с роклята ѝ. Не спрях обаче да я обвиня; не спрях дори да помогна на сина си. Хукнах надолу по стълбите към входа на замъка и по павираната алея пред него.

Черната железна порта към улица "Сент Антоан" се отвори широко. Между зяпачите се провря малобройна мрачна процесия – шотландските стражи държаха носилката с Анри, окървавен и неподвижен, а от двете ѝ страни вървяха старият Монморанси и херцог Дьо Гиз. Проправих си път до носилката и ахнах.

Единият край на дървена отломка – дебела два пръста и почти два пъти по-дълга – стърчеше от дясното око на краля; другият край бе раздробил черепа зад слепоочието му и се подаваше през кожата точно пред дясното му ухо. Бялото и ирисът на пронизаното око ги нямаше – виждаше се само тъмна, засъхваща кървава маса. Втора, по-малка треска, стърчеше от гърлото му точно под челюстта и като по чудо почти не кървеше.

Докоснах с устни ръката на съпруга си. Той се размърда от допира ми и промърмори. Вцепенението ми отстъпи място на всеобхватен ужас и надежда – раната на Анри изглеждаше сериозна, страданието му – неизразимо, ала магията на Руджиери действаше.

Кралят бе жив. Той се свести, махна да спрат носилката и да го изправят на крака. Монморанси го улови здраво под мишниците, а Франсоа дьо Гиз повдигна главата му. Олюлявайки се, съпругът ми прекоси прага – олицетворение на храбростта.

Дофинът го следваше във втора носилка, все още в безсъзнание. Мария вървеше до него като привидение в бяло – цвета на кралица в траур. Сепна се, щом железната порта се захлопна зад гърба ѝ.

Тъжната ни процесия тръгна нагоре по стълбите към отдавна неизползваните кралски покои. Отведоха Франсоа в друга стая, а младата му кралица отиде с него. Внимателно положиха Анри върху леглото и срязаха окървавената му туника.

Върху гърдите му, подгизнала от пот и кръв, бе залепнала смарагдовозелена кърпичка, извезана със златни лилии от моята ръка. Извиках, взех я и я притиснах до сърцето си.

Следващите няколко часа бяха зловещи. Лекарят на краля, мосю Шаплен, извади помалката треска от гърлото на Анри, после опипа по-голямата в окото му да провери дали ще успее да я измъкне. Съпругът ми не издаде звук, ала в най-лошите моменти се сгърчваше от болка. Лекарят заяви, че треската е вклинена здраво и няма да излезе.

Следобедът изтля в нощ. Стоях до леглото на краля, наблюдавах как лицето му поморавява и подпухва, как раненото му око се издува от напирасца кръв. Изпаднаше в несвят от болката, но съвземеше ли се, ми говореше нежно. Смътно долових как Монморанси и Франсоа дьо Гиз се оттеглят и мястото им заемат Великия инквизитор Шарл дьо Гиз и савойският херцог.

Призори старият Монморанси, с посивели устни и изпито лице, дойде да ме отведе в покоите ми. Улови нежно ръцете ми и се опита да ме придума, че се нуждае от почивка. Аз се отскубнах и заявих, че ще остана до съпруга си. Гласът ми изтръгна Анри от унеса и той настоя шепнешком да послушам Монморанси. Отстъпих и позволих на Монморанси да ме изведе от стаята. В преддверието го прегърнах и двамата заплакахме, забравили противоречията.

В покоите ми мадам Жонди ме чакаше, облечена и напълно разсънена. Заповядах ѝ да повика Амброаз Паре – най-известния хирург във Франция. Бях убедена, че операцията ще спаси Анри, стига да преодолее инфекцията. Унесох се в дрямка и след час се събудих, обзета от ужас.

Преди пладне се върнах в покоите на краля. Монморанси и Франсоа дьо Гиз бяха при него. Дясната страна на лицето на Анри изглеждаше гротескно подута около превързаното око. Цяла нощ доктор Шаплен бе поддържал раната чиста и дренирана, постигайки окуражителен резултат – Анри нямаше треска.

Седнах до леглото му и изрекох името му. Той се обърна към мен и ми се стори, че ме позна. Здравото му око обаче блуждаеше в светлината на лампата.

– Малдият капитан – отрони той и веднага разбрах, че говори за шотландеца, чиято ръка му бе нанесла удара. – Кажете му, че му прощавам...

– Капитан Монтгомъри избяга – отговори Монморанси и погледна мрачно към Франсоа дьо Гиз; долових осезаемо враждебността помежду им. – Никой не знае къде е.

По-късно разбрах, че семейство Гиз са обвинили на всеослушание възрастния мъж за раняването на краля с довода, че като главен съветник той е отговорен за снаряжението на Негово Величество и за разкопчания му шлем. Монморанси, от друга страна, изгаряше от желание да подложи на разпит изчезналия шотландец.

– А! – въздъхна кралят и затвори здравото си око; една сълза се търкулна от крайчеца му

и капна в ухото. – Диан... Къде е Диан?

– Мадам Дьо Поатие е в покоите си – отвърна главният съветник. – Неразположена е, Ваше Величество, и моли за снизхождение.

Пресегнах се и улових ръката на Анри; той стисна дланта ми с изненадваща сила. "Няма да умре", казах си решително, взряна в стройното мускулесто тяло под белите завивки.

– Аз съм тук – гласът ми пресекна, ала с усилие на волята се овладях. – Вашата Катрин...

– Катрин! – прошепна той. – О, Катрин, мислех ви за глупава, но няма по-голям глупак от мен. Простете ми. Простете ми за всичко.

Приведох се над него и облегнах буза върху гърдите му. Долових слабия му пулс – тревожно пърхане на птичи криле. Сълзи бликнаха от очите ми и напоиха памучните завивки. Почувствах, че преливам в него, стопявам се и остава само неговото забързано сърце.

– Не ви виня за нищо и няма какво да прощавам – промълвих.

– Колко те обичам – прошепна той и зарада беззвучно. Лявата му ръка обгърна раменете ми и ме притисна крепко. Тогава бях готова да убия отново за него, с радост бих размахала ножа и бих проляла още кръв, само и само той, Анри, нито секунда повече да не изпитва болка.

Старая се да си спомням единствено този момент от последвалите ужасни дни; другото бе страдание.

Известният хирург Амброаз Паре пристигна на следващата сутрин. Дори той се уплаши от жестоката рана. Не скри истината – треската е толкова здраво вклинена в черепа на съпруга ми, че всеки опит да я извадят, ще причини незабавна смърт. А ако не я извадят, неизбежно ще доведе до възпаление и пак до смърт. Накратко, няма начин да се помогне на краля.

Изпратих да доведат дофина, за да види баща си поне още веднъж. Монморанси се върна, клатейки побелялата си глава – Франсоа отказал да дойде. Отидох да го доведа лично. Мария стоеше с каменно лице в преддверието на покоите му, а синът ми стенеше, седнал със скръстени крака върху леглото си, клатеше се напред-назад и удряше глава в стената. Дръпнах го да стане и го завлякох при баща му.

Доловил стъпките ни, кралят обърна глава към нас и Франсоа изхлипа – подутата дясна буза на Анри опираше в носа му и го изместваше наляво. Раненото му око – превързано около треската, щръкнала два пръста над профила му – миришеше на разложено месо.

Клепките на дофина запърхаха и главата му се люшна върху раменете. С Монморанси го подхванахме, за да не падне. Главният съветник му помогна внимателно да седне до баща си и каза на Анри, че синът му е дошъл. Чул гласа на стария си приятел, съпругът ми отвори здравото си око и се пресегна слепешком да прегърне Франсоа. Момчето се раздвижи и Анри прошепна:

– Бог да ви благослови, сине, и да ви даде сила. Ще ви трябва, за да бъдете крал.

При тези думи Франсоа простена отново и пак изгуби свят. Монморанси и камериерът го изнесоха от стаята. Окото на Анри се затвори и той потъна отново в болезнен унес. Останах права до леглото му, но ми се зави свят и се подпрях с длани върху дюшека.

– Катрин – прошепна съпругът ми и докосна ръката ми с горещи пръсти.

Целунах дланта му.

– Тук съм. Няма да ви изоставя.

Той въздъхна и простена едновременно.

– Обещайте ми... – отрони.

– Каквото пожелаете – гласът ми прозвуча измамно спокойно.

– Обещайте ми да закриляте и напътствате синовете ми. Обещайте ми, че на трона винаги ще седи наследник на рода Валоя.

– Кълна се.

Пренебрегнала вонята на гной, целунах сивите му устни – леко, нежно, за да не му причиня още по-силна болка.

Той потъна в дълбок унес, от който не се събуди. Спазих обещанието си – не го напуснах, останах до него, облечена в пурпурната рокля, която носех на турнира. Седем дни той лежа, сляп и безмълвен, неспособен да изрази агонията си.

В ранния следобед на десети юли Негово Християнско Величество крал Анри II предаде Богу дух в резиденцията "Турней" в Париж. Щом лекарят го обяви за мъртъв, един придворен на краля дръпна тежките завеси от брокат и отвори прозореца, пропъждайки вонята на изгнила плът. Навън въздухът миришеше на дъжд.

Живите се освобождават бързо от покойниците. Докато лежах опечалена, притиснала буза в неподвижната гръд на Анри, доктор Паре отметна балдахина на леглото с безцеремонна окончателност. Всички, които бдяха с мен в кралските покои – Франсоа дьо Гиз и кардиналът на Лорен, савойският херцог и херцогът на Немур – излязоха да оповестят скръбната вест. Коридорът се изпълни с шепот и стъпки. Чух леко плискане на вода и вдигнах глава – две прислужници бяха донесли легени да измият тялото на краля.

– Вървете си – озъбих им се аз и извърнах лице от тях, ала ме сепна леко докосване по рамото. Красивите очи на мадам Жонди ме гледаха, подпухнали от плач.

– Кралице, елате. Умолявам ви. Ще се разболеете – прошепна ми тя.

– Още няколко минути. Не искам да го напусна толкова скоро.

Устните ѝ потрепераха.

– Мадам, лежете тук от шест часа.

Целунах хладната буза на Анри и прокарах нежно пръсти по острата му брада. Едва тогава позволих да ме изведат от покоите му. По стълбите спрях уплашена.

– Децата! Трябва да им съобщя. Дофинът трябва да разбере веднага.

– Вече знаят – успокои ме мадам Жонди. – Преди няколко часа херцог Дьо Гиз и брат му ги уведомиха.

– Не е правилно – възразих. – Редно бе да го научат от мен, не от другото.

– Полегнете в покоите си и хапнете – заувещава ме тя.

Дни наред отказвах да се храня и пиех оскъдно. Когато заизкачвах отново стълбите, стените се залюляха леко. Ахнах и се обърнах към мадам Жонди. Видях обаче само тъмнина.

Събудих се в леглото си по долна риза. През отворения прозорец нахлуваше лятна жегата и сумрак. Мадам Жонди и белобрадият доктор Шаплен седяха до мен. Върху нощната масичка имаше поднос с овче месо, варени яйца и мех с вино.

– Нахранете се и пийте, кралице – докторът размаха дебелия си показалец към мен. – А после спете до сутринта.

Не продумах. Лекарят си тръгна и мадам Жонди ми подаде подноса. Взех го, задъвках местото и запрегльщах виното. Не усещах никакъв вкус – храната бе оскърбление, горчиво напомняне, че Анри е мъртъв, а аз – жива и отсега нататък ще ям и ще пия без него.

Лесно щеше да е да остана в леглото и да позволя на скръбта да погълне всичко друго. Един слаб лъч обаче пронизваше гъстия мрак – мисълта за децата ми. Заради тях станах,

обзета внезапно от отчаяно желание да им разкажа за последните часове на баща им и да им предложи утеха. Поисках решително чисти дрехи и придворните ми дами се подчиниха бързо.

Извадиха нова рокля от бяла коприна, украсена с перли и с висока надиплена яка от колосана бяла дантела – безупречно творение, изтънчено траурно одеяние за френската кралица с бяла диадема и ефирен бял воал. За да я ушийт, шивачките несъмнено бяха работили денонощно след злощастния случай с Анри.

Заплюх я и заповядах да я приберат. Поисках обикновената си рокля от черна коприна, която носех след смъртта на близначките. Преди да обуя чехлите обаче и да спусна черния воал, чух писклив, тревожен вик да долита от преддверието.

– Мамо? Побързайте, мамо! Елате веднага.

Макар и зашеметена от шока, влязох възможно най-бързо в съседната стая, където скъпият ми осемгодишен Едуар стоеше на прага пред коридора – строен, с дълъг торс и крайници като всички мъже от семейство Валоа и с блестящи черни очи като баща си. По лицето му се четеше неподправен ужас.

– Скъпи мой! Какво има, сладко мое дете?

– Херцог Дьо Гиз и кардиналт... – заекна през сълзи той. – Казаха на Франсоа да ги чака долу. Да доведе Мария, Шарл, Марго и мен. Искат да ни отведат. Забраниха ни да ви казваме, защото сега Франсоа бил крал и само с него трябвало да говорят. – Едуар присви очи; още тогава беше способен да прозре кога се крои интрига. – Не им вярвам, мамо. Приятели са на противната мадам Дьо Поатие.

Забих пръсти в раменете му.

– Кога? Кога ви извикаха да се срещнете с тях?

– Сега. Пред входа към западната порта.

Стиснах ръката му. Заедно излязохме тичешком от покоите ми и се спуснахме по витата стълба към приземния етаж. На стълбищната площадка се сблъсках с Монморанси. Покрусен от смъртта на господаря си, той сякаш не забеляза как буквално летя надолу.

С глас, помътнял като кървясалите му очи, отрони:

– Дойдох да ви съобщя, мадам, че бдението в кралските покои започва утре в девет сутринта. Отспете си добре през нощта, защото ви предстоят тежки дни.

Имаше предвид траурното бдение на френските кралици – традицията повеляваше да прекарам следващите четирийсет дни в резиденцията "Турней", усамотена в тъмна стая до балсамираното тяло на съпруга си.

Аз обаче се бях заклела да защитавам синовете на Анри.

– Не мога да остана – отговорих бързо. – Братята Гиз отвеждат Франсоа. Длъжна съм да отида с него.

Монморанси отстъпи назад, оскърбен от обич към Анри. Нямах време за обяснения. Стиснах ръката на Едуар и двамата се втурнахме по стълбите и през просторните, ехтящи коридори към западния вход на двореца.

До бордюра чакаше карета. Лоренският кардинал със злостните очи – Шарл дьо Гиз – държеше лакътя на Франсоа, за да му помогне да изкачи високото стъпало на каретата. Херцог дьо Гиз, Мария и двете ми по-малки деца се канеха да го последват.

В далечината проехтя гръмотевица, Франсоа, който се страхуваше от бури, трепна и безмалко да си удари главата в тавана на каретата. Студена капка дъжд ме жилна по бузата. Не след дълго усетих втора.

– Франсоа! – извиках остро, ала щом другите се обърнаха към мен, с усилие на волята отпуснах напрегнатите мускули на лицето си. – Ето го Едуар! – додадох спокойно, сякаш братята Гиз са ме изпратили да го потърся. – Идвам и аз.

Мъжете се втрещиха, но. Не посмяха да възразят. За миг Мария ме погледна, все едно съм отровна змия, която току-що я е ужилила; после се опомни и ми кимна сериозно. Изглеждаше красива и свежа въпреки жегата – сияйно видение в сватбена рокля.

– Кралице, няма ли да останете при краля? – попита ме тя.

Имаше предвид, разбира се, покойния ми съпруг. Престорих се обаче, че не разбирам.

– Точно това правя – отвърнах и кимнах към Франсоа. – Както обещах на баща му.

Тя не продума повече. Херцог Дьо Гиз застана от едната страна на вратата на каретата, а брат му, кардиналът – от другата. Протегнаха ръце към мен.

– Заповядайте, кралице – поклони се херцогът.

– Вече не съм кралица – поправих го. – Тази участ сега се пада на Мария.

Не помръднах, уловила ръката на Едуар. Братята Гиз помогнаха на племенницата си – Мария, кралица на Франция и Шотландия – да седне в каретата до съпруга си, крал Франсоа. После дойде моят ред.

Дъждът вече валеше силно, разкалваше земята и охлаждаше рязко летния въздух. Помислих за леля Клариса – как зъзнеше в прокъсаната си рокля, но не се отказа от безнадеждното бягство от Палацо Медичи. Прекосих с боси крака мокрия плочник до каретата, загърбила резиденцията "Турней", Анри, сърцето си, миналото.

СЕДМА ЧАСТ
КРАЛИЦА-МАЙКА

Юли 1559 – август 1572

Каретата отведе мен и децата в Лувъра. Франсоа, херцог Дьо Гиз и брат му Шарл жадуваха да ме отделят от сина ми – сега Франсоа II, крал на Франция – за да не чува съветите ми, а да се вслушва само в техните и на Мария, която обожаваше. Аз обаче го сподирях неотлъчно и когато невинно ме помоли да разговаря насаме с кардинала и херцога, се разхлипах толкова искрено – макар и премерено – че той се уплаши да ме изостави.

Страхувах се за него по множество причини. Напрежението от страданията и смъртта на баща му бяха изчерпили силите на Франсоа. Дори в каретата той обронваше глава върху рамото на Мария и стенеше глухо при всяко раздрусване. Виело му се свят и ухото го боляло.

Постара се все пак да разбере думите ми за необходимостта да поеме управлението на държавата без сътресения. До вечерта успях да го убедя да създаде регентски съвет, чиито решения да имат равна тежест с кралските. Щях да деля властта с братята Гиз, настанили се в покоите на Диан и Монморанси, след като изхвърлиха пред Лувъра личните вещи на предишните им обитатели.

Старият Монморанси – осъзнал твърде късно, че в памет на Анри е по-добре да се спаси кралството му, отколкото да се стои до мъртвото му тяло – се върна в Лувъра на другия ден и предложи услугите си на Франсоа. Синът ми му благодаря неловко и колебливо изрецитира жестоката реч, написана от братята Гиз – Монморанси е прекалено възрастен и постът му на главен съветник вече принадлежи на херцог Дьо Гиз. Новият крал препоръча на Монморанси да се оттегли в провинциалното си имение.

През дните след смъртта на съпруга ми много лица в двора се промениха – отиде си старият Монморанси, досега неотменно и благонадеждно присъствие; не откриха никъде младия шотландец, капитан Монтгомъри. Диан дьо Поатие се оттегли в дома си в Ане. По мое настояване върна незабавно скъпоценностите на Короната, подарени ѝ на младини от сляпо влюбения Анри. Придружаваше ги писмо с молба да ѝ простя за всички страдания, които ми е причинила.

Когато скъпоценностите пристигнаха в красиво изваяно кристално ковчеже – сватбен подарък за мен от папа Климент – извиках Мария да ги види. Пред обществото се отнасях любезно с нея, ала не бях забравила нито съзаклятническия ѝ разговор с мъжа, убил съпруга ми, нито забележката на Гиз, подхвърлена на сватбата ѝ, че вече е кралица на Франция.

– Сега са ваши – показах ѝ ги. Изчаках лицето ѝ да грейне, седнах до нея и прошепнах. – Кралеубийството е най-тежкото престъпление пред Бог. Извършителите отиват в най-зловещия кръг на Ада.

Тя ме погледна остро с разширени и навярно уплашени очи. Дланта ѝ улови неволно инкрустираното с диаманти разпятие пред гърдите ѝ.

Аз извърнах спокойно глава и се взрях в блестящото ковчеже, пълно с рубини, смарагди и перли.

– Щастливо момиче сте – отроних. – Щастливо, защото синът ми ви обича толкова предано. Щастливо, защото капитан Монтгомъри изчезна безследно.

Тя се втренчи в мен с окръглени очи, прехапала устни. Оставих я така – побледняла, безпомощна и онемяла.

Не разбирам как през онези първи дни успях да направя необходимото, за да защитя сина си. След като войник изгуби ръка или крак, тялото му, казват, настоява, че крайникът

все още го има, движи се, докосва, усеща. Навярно така преживях ужаса от загубата на съпруга си. Дишах, говорех и се движех благодарение на едно призрачно сърце.

Когато не бях нужна, се предавах. Усамотявах се в тесните си покои в Лувъра, покрити с черен креп, строполявах се на пода и забивах пръсти в главата си. Думите са неспособни да опишат скръбта – безумните стенания, горчивата болка в гърдите и гърлото, ужаса от загубата на смисъл. Тя ме заливаше на вълни, по-непредсказуеми от родилните болки, ала неизразимо по-свирепи. В един момент давах указания на мадам Жонди, в следващия се свличах, вкопчена в полите ѝ и обляна в сълзи.

Думите са безсилни да изразят и безкрайните трескави размишления как не успях да предпазя Анри, как – въпреки всичко – позволих да умре. Защо жертвата на блудницата не се оказа достатъчна? Защо не настоях по-категорично да не участва в турнира?

Лятото се върна безмилостно – черни вълни се надигаха над паважа, а неумолимите следобедни дъждове ги превръщаха в пара. Нощем се разразяваха внезапни бури – често ме събуждаха гръмотевици, ала аз чувах не техния грохот, а как се разломява копието на шотландеца.

Месец след смъртта на краля Руджиери се върна в Париж. Преди срещата с него погледнах припряно в огледалото и видях една измъчена жена с нов бял кичур над едното слепоочие и лице, пожълтjало от липсата на занимания на открито. Скръбта не ми отиваше.

Руджиери изглеждаше понапълнял и по-добре от всякога. Черна брада прикриваше сипаничавите му бузи, видели дори малко слънце. Щом мадам Жонди го въведе и затвори вратата след себе си, той падна на коляно.

– Кралице! Не съм в състояние да опиша каква мъка изпитах, когато разбрах, че Негово Величество е издъхнал – думите му прозвучаха официално, но искрено.

– Срещаме се отново. Твърде скоро – отвърнах.

– Твърде скоро – повтори той с тъжни очи и глас.

Заобиколих писалището и приближих до него.

– Станете, мосю Руджиери!

Улових ръката му и той се изправи. Погледна ме очаквателно, ала със сериозно лице. Вдишах длан и го зашлевих яростно. Жестът отприщи буря от гняв – заналагах с юмруци гърдите, корема, раменете му.

– Кучи син! – крещях. – Накарайте ме да убия жената и децата ѝ, но Анри умря!

Той стоеше търпеливо със сведена глава, докато останах без дъх и сили.

– Излъгахте ме! Заблудихте ме, че Анри е в безопасност – обвиних го запъхтяна.

– Дадохме му години – отвърна печално Руджиери. – Не предвидих колко. Знаете, че звездите се поддават на измамата само за известно време.

– Защо не ми казахте? – проплаках и пак го ударих. Ноктите ми закачиха нежната кожа под окото му и оставиха кървава драскотина, ала той не издаде нито звук. Отстъпих ужасена назад.

– Бихте ли предпочели да изживеете тези години, потънали в скръб? – попита той. – Броейки дните и страхувайки се от бъдещето?

– Убих невинна жена за нищо! Как да съм сигурна, че перлата не е безполезна? Как да съм сигурна, че пази децата ми?

– Откупихме почти две десетилетия на съпруга ви. Половин живот. Или предпочитате Анри да бе загинал като младия дофин във войните на баща си? Бихте ли предпочели децата ви да не бяха се раждали? Перлата им даде време – не знам колко – което нямаше да имат.

Замълчах и се втренчих безутешно в пода. Не помня точно какво последва – прималя ми и лампата върху писалището ми внезапно помръкна.

Свестих се, подпряна върху няколко възглавници на един фотьойл в преддверието ми. Краката ми бяха положени върху табуретка. Мадам Жонди размахваше ветрило пред лицето ми.

– Кралице, слава богу! – усмихна се успокоена тя. – Върнахте се най-сетне при нас. – Накара ме да отпия от чаша с вино.

Потърках чело.

– Къде е мосю Руджиери?

– В коридора. Не предполагах, че нещо може да го уплаши толкова.

Подадох ѝ чашата.

– Доведете го.

Познаваше ме добре и не възрази. Повика Руджиери и излезе в коридора, току до вратата. Зашеметена, не рискувах да се изправя.

Лицето на магьосника грейна, ала аз му дадох знак да замълчи. Чувствах се прекалено изтощена, не исках да прахосвам сили в безсмислено обсъждане на здравословното ми състояние.

– Не ми казахте всичко за съпруга ми, но ще ми кажете всичко за синовете ми – подхванах. – Франсоа е болнав. Длъжна съм да знам дали ще се подобри, или...

Оставих думата да увисне неизречена помежду ни.

– Ако сте сигурна, че ще понесете истината, ще ви осветля бъдещето по-ясно от всеки хороскоп – кимна Руджиери. – Дайте ми седмица-две. Необходимо ни е обаче усамотение. Тук, в града, има твърде много очи. – Замълча. – А ако истината не ви допадне...?

– Никога повече кръв – прошепнах.

– Скоро ще говорим пак, кралице – обеща той с поклон и си тръгна.

Застанала на прага, мадам Жонди го проследи с любопитен поглед как се отдалечава по коридора.

– Чудат мъж е, знам – въздъгнах.

– Навярно... – поколеба се тя. – Ала ви донесе тук на ръце. Стори ми се, че ще припадне от безпокойство. Вярвам, кралице, че е влюбен във вас.

Изгледах я остро. Сърцето ме болеше за Анри. Не исках да мисля за странната слабост на Руджиери. Мадам Жонди смени темата, посочвайки ми как цял ден не съм яла и пила. Не споменахме повече магьосника.

Дворецът "Шомон" се издига върху скално възвишение с изглед към река Лоара. Представлява нова, изящна сграда с овални бели кули и покриви от тъмносиви плочи, заобиколена от гориста равнина. Бях започнала да договарям покупката в дните преди смъртта на Анри, възнамерявайки да превърна двореца в убежище за изморения си съпруг. Сега реших да се скрия там, защото дворецът не таеше спомени за него.

Руджиери ме чакаше в "Шомон". Бе пристигнал няколко дни по-рано със своя кон, за да избегне слуховете. Не ме посрещна, когато пристигнах, а продължи да се подготвя за поредното ни престъпление. Докато се стъмни, обиколих неспокойно празните стаи на новото си имение. Надвечер над тъмната река се издигна тънък полумесец. Излязох на балкона и съзерцавах как лунното сияние танцува върху надиплената вода.

След два часа мадам Жонди почука на вратата. Последвах я през галерията, отвеждаща към външното крило, където се помещаваше параклисът. Въведе ме вътре и остана пред

витата стълба към камбанарията. Отказах лампата и заизкачах в мрака високите и тесни стъпала. Бледа, немощна светлина се процеждаше иззад процепите на затворената врата. Отворих я.

Просторното празно помещение имаше висок таван и създаваше усещане за безкрайна, непрогледна тъмнина. Руджиери чакаше в центъра му – в средата на голям кръг. В четирите главни посоки мъждукаха свещи – едната се намираше точно зад нисък, покрит с коприна олтар. Върху него имаше клетка за птици и човешки череп с изрязано теме, за да побере кадилница. От очните кухни струеше пушек и изпълваше въздуха със смолисто свещенодействено ухание на тамян.

Руджиери пристъпи в края на пентаграмата, ала не излезе от нея – двуостра кама проблясваше в лявата му ръка.

– Кръгът вече е очертан. Елате. – Посочи ми място точно пред черния периметър. – Застанете там и правете каквото ви казвам.

Послушах го. Магьосникът размаха камата, докосвайки пода пред окръжността. Изрисува във въздуха невидима арка, колкото да ме пропусне да вляза.

– Елате! Бързо – прошепна ми.

Пристъпих вътре и той изпълни същите движения в обратен ред, запечатвайки пролуката.

В кръга тъмнината танцуваше като жива. Руджиери прибра камата в канията и се върна в центъра. Махна рязко с ръка и внезапно видях привидение – дребна жена, облечена и забулена в черно, с бяло лице, изпито от скръб.

Пресегнах се към нея – пръстите ми докоснаха студен метал и се отдръпнаха – върху нисък подиум стоеше голямо овално огледало, досега забулено с черно покривало. Руджиери остави покривалото и дръпна една табуретка пред стоманеното огледало.

– Седнете – заповяда ми и аз се подчиних.

Той, от своя страна, отиде до олтара и извади бял гълъб от клетката. Птицата се сгуши доверчиво в дланта му, ала магьосникът изви врата ѝ с ожесточен замах. Камата проблесна; главата на гълъба падна на пода и кръв обагри белите пера. Руджиери взе едно перо от олтара, натопи го в кървавия чукан и грижливо изписа непознати, примитивни букви върху огледалото. Червени символи покриха лицето ми и почти запълниха металната повърхност. Руджиери остави печалната си мастилница и перото и застана зад мен.

– Катрин, Катрин – заприпява мелодично със странна чувственост. – Искате да разберете участта на синовете си. Огледалото ще ви покаже бъдещите крале на Франция.

Сломена от горчива скръб, затворих очи и се облегнах на него, отпусната, сънена. Задишах дълбоко и бавно, изгубила желание да помръдна.

– Катрин... – просъска той.

Отворих стреснато очи. Седях без опора върху табуретката. Руджиери го нямаше. Извиках го, но не чух отговор – само тихото гукане на живата птица. Полираната стомана отразяваше двете свещи зад кръга, нищо повече.

Внезапно огледалото помътня, сякаш забулено в пара. Втренчих се в него и мъглата оформи лице. Отначало помислих, че магьосникът е застанал отново зад мен, ала чертите бяха различни. Изглеждаха размазани и прозирни – призрак на тъмнокосо момче с тъмни очи.

– Франсоа? – прошепнах. Лицето, овалът на главата и раменете напомняха неговите. Привидението на най-големия ми син не ми отговори. Лицето просия бавно, запулсира

ослепително като заря и потъмня. Огледалото почерня и се завъртя. Мъглата се разнесе за втори път и разкри профил – пак мътен и неясен. Отново видях момче, червенобузо и мрачно с грозен червен белег върху горната устна: вторият ми син Шарл.

Огледалото ще ти покаже бъдещите крале на Франция.

Франсоа, клетото ми болнаво дете, бе обречено. Притиснах с длани очите си, за да съдържа сълзите. Руджиери имаше право – не исках да знам.

Щом разтворих пръсти, лицето на Шарл запулсира ярко – светлина и мрак, светлина и мрак се редуваха и аз започнах да броя проблясъците – четири, пет, шест... Отрязъци от време ли представляваха? Години? Колко бях пропуснала?

Черна сълза се стече по призрачната буза на Шарл. Докоснах с пръсти студената повърхност на огледалото. Тъмна течност шурна от върха на огледалото, спусна се като черна завеса и скри образа на сина ми. Отдръпнах ръка и разперих пръсти – лепкави, червени, с дъх на желязо.

Кървавата завеса изчезна веднага. Изхлипах, осъзнала, че и лицето на Шарл е изчезнало – в огледалото се състиха облаци. Очертаха трето лице – красиво, с брада и черти като на съпруга ми.

– Скъпи мой – ахнах.

От всичките ми деца Едуар бе най-подходящ за крал. Започнах да броя проблясъците, ала не стигнах далеч – кървавият покров се спусна отново. Стоманата просветна, сякаш отразяваше слънцето. Заслепена, извиках и захрих очи.

Когато погледнах, металната повърхност бе кристална, чиста – огледало и нищо повече. Взрях се в него и видях отражението си, ясно открито.

Над дясното ми рамо надничаше обжарено от слънцето лице на момче – навярно шестгодишно. Изглеждаше осезаемо, не призрачно, с късо подстригани кестеняви къдрици и големи очи – зелени като на баба му Маргьорит Наварска и на майка му Жана.

Извърнах се рязко и прекатурих табуретката, изправяйки се нестабилно на крака. Момчето стоеше до вратата – истинско дете от плът и кръв, със зяпнала от удивление уста.

– Ей, ти! – изкрещях и се стреснах, усетила как силна ръка ме улавя за лакътя. Момчето побягна.

– Стойте! Не прекосявайте кръга! – предупреди ме Руджиери.

– Но аз го познавам! Това е Анри Наварски, синът на Жана! Какво прави тук? Трябва да е в Париж! – възкликнах.

– Конярче е – възрази Руджиери. – От конюшните. Любопитно момче, което си проси боя. Оставете го. Важно е да затворим кръга, както се полага.

– Не! – извиках. – Не още! Искам да питам краля какво ми показва огледалото. Знам, че сте способен да извикате съпруга ми.

Руджиери въздъхна тежко и се взря в пламъка на свещта зад олтара и в дима, кълбящ се над черепа.

– Добре – кимна най-сетне. Извади втория гълъб от клетката и изви врата му. После избърса огледалото с ръкав.

– Дайте ми ръка. – Отдръпнах се, но той добави. – Ще ви познае, Катрин. Кръвта ви ще го доведе най-бързо.

Протегнах примирено длан и не трепнах, когато острието ужили върха на пръста ми. Магьосникът изцеди малко кръв и притисна пръста ми в студената повърхност на огледалото. Седна върху табуретката и задиша ритмично. Не след дълго главата му клюмна и

клепките му запърхаха.

– Анри – прошепна дрезгаво той. Гласът му прозвуча умолително, подканващо. – Анри дьо Валоа...

Очите му се затвориха и тялото му се отпусна безжизнено. Крайниците му затрепериха, изправи се рязко, но главата му остана клюмнала напред, все едно е заспал. Камата просветна отново – отрязаната глава на гълъба тупна върху пода, а лявата ръка на магьосника потърси пипнешком перото.

Наблюдавах вцепенена как Руджиери натопи върха на перото в кървавата шия на гълъба и започна да пише върху ясната повърхност на огледалото с почерка на съпруга ми: *Катрин... От любов към теб... Идвам от любов към теб.*

Ръката на Руджиери спря да се гърчи и се зарея над стоманата. Чакаше въпрос.

– Синовете ни – прошепнах. – Ще умрат ли, без да оставят наследници?

Затишие. Пръстите на Руджиери затрептяха.

Единственият ми истински наследник ще управлява.

– Единствен наследник? Само Франсоа ли ще управлява? – настоях.

Перото не помръдна. Ако болнавият Франсоа бе единственият наследник на рода Валоа, какво щеше да стане с братята му?

– Защо имаше кръв по лицата на Шарл и на Едуар? Защо се появи Навара? Защото ще ги убие ли?

Унищожжи най-близкото до сърцето ти.

– Първо Навара ли да убия? – прошепнах. – Преди да завземе трона им?

Унищожжи най-близкото до сърцето ти.

– Не! – извиках. – Не мога...

Закрих лице с длани и не погледнах, докато Руджиери не разтърси раменете ми.

– Катрин! Отворих кръга. Да вървим! – подтикна ме с дрезгав глас.

– Не мога да го направя – изхлипах. – Не мога да убия и Навара. Сладко, невинно момче.

– Навара не се е появявал – възрази разпалено Руджиери. – Не видях никого, освен едно конярче, черно етиопче със сламки в косата.

– Мислех се за достатъчно силна – простенах аз. – Но не съм достатъчно силна за това.

– Бъдещето не е застинало – отвърна припряно магьосникът. – Подвижно е като океана, а вие, Катрин, владеете приливите и отливите.

Втренчих се в него.

– Приижда кръв. Кажете ми как да я спра, Козимо. Кажете ми как да спася синовете си.

Молбата ми го обезоръжи. За миг самообладанието му изневери, разкривайки безкрайна нежност, безпомощност, болка. Разтърсен, той протегна треперливи пръсти към лицето ми, после се опомни и ги отдръпна.

– Елате, кралице – промълви и улови ръката ми.

Върнах се в Париж навреме, за да изпратя дъщеря си Елизабет на дългия път към гостоприемните обятия на съпруга ѝ – крал Филип Испански. Целунах я разплакана за сбогом, защото знаех какво ѝ предстои – самота сред чужденци, напрегната борба с непознат език. Щом каретата ѝ потегли, седнах и ѝ написах първото от много писма, та да не чака дълго първата вест от дома.

Докато отсъствах, Шарл дьо Гиз, кардиналът на Лорен, се бе заловил да въведе ред във финансовите дела на Франция. Войните бяха довели страната почти до разорение и кардиналът – арогантен глупак – реши, че най-доброто решение е да не плати на френските войници, върнали се най-сетне у дома след битките. Мерките му, съчетани с ожесточено преследване на протестантите, спечелиха на него и на брат му омразата на простолюдието.

Протестантските водачи се събраха край пристанище Юге, кроейки планове да свалят от власт братята Дьо Гиз и на тяхно място да издигнат непостоянния Антоан дьо Бурбон. Кардиналът ми докладва с гневно лице.

– Проклетите хугеноти няма да спрат, докато не катурнат и Короната – заключи той.

Най-дълбоко се разтревожих обаче, че здравето на Франсоа се е влошило. Ухото на младия крал го болеше непрекъснато и излъчваше зловеща миризма; пришки осейваха петнистото му лице. Консултирах се ужасена с лекарите и се реших да го заведа в двореца "Блоа", далеч от потискащата градска жега.

В каретата Франсоа се почувства още по-зле; отпусна глава в скута ми и стена жално през целия път. Замлъкна само три пъти – когато даде знак на кочияша да спре, надвеси се през прозореца и повърна.

В "Блоа" братята Гиз отнесоха Франсоа в леглото му, а аз изпратих да извикат лекарите. С Мария седнахме до постелята на болника. Младата жена все още носеше траурно бяло, ала зад царственото ѝ изражение прозираше страх. Привързаността към младия ѝ съпруг не изглеждаше изцяло престорена; тя държеше отпуснатата му ръка и му шепнеше окуражително, Франсоа бе на петнайсет – на тази възраст баща му беше мъж – ала хилавото тяло, проснато в леглото, имаше тесни детски рамене, а по лицето му нямаше нито едно косъмче.

– Франсоа! – примоли се Мария. – Кажете ми нещо...

Клепките му се повдигнаха леко.

– Ннн... не ме насилвайте – заекна. – Боли ме.

И затвори отново очи.

Шарл и Едуар влязоха в стаята и се втренчиха колебливо и изпитателно в по-големия си брат.

Грозноват и избухлив, със свистяща кашлица, измъчваща го още от бебе, Шарл се обърна към мен и попита с висок, бездушен глас:

– Умира ли? Ще стана ли крал?

Клепачите на Франсоа трепнаха. Мария пусна дланта на съпруга си, протегна се пред мен и зашлеви пухкавата буза на Шарл.

– Ужасно момче! Какви противни думи бръщолевиш! – възкликна тя.

Лицето на Шарл се разкриви от гняв.

– Едуар е виновен! – ревна той към по-малкия си брат – красив, умен, висок и

очарователен, пълна противоположност на Шарл. – Той ме подучи да ги кажа! – Обърна се към Едуар, който се разтрепери в прегръдката ми. – Искаш Франсоа да умре. И аз също. Искаш и двамата да умрем, та всички да слушат теб!

– Лъже – прошепна Едуар и се разрида тихо. – Прости му, Франсоа.

Предадох момчетата на гувернантката им с изричното указание да не се връщат, докато не ги повикам.

Цяла ден и цяла нощ с Мария не се отделихме от леглото на Франсоа. Държахме ръцете му и ги стискахме здраво, докато лекарят сипваше топло лавандулово масло в ухото му, а той се мяташе и виеше от болка.

Часове по-късно се изправи и изкрещя – зловонна жълта течност изтече от възпаленото му ухо. С Мария се ужасихме, но лекарят остана доволен. Обясни ни, че абсцесът се е пукнал и ако укрепим организма на пациента с отвара за подсилване, навярно ще преодолее инфекцията.

След като подутината и болката спаднаха, Франсоа най-сетне заспа. Облекчена, послушах съвета на лекаря да си легна и се унесох в неспокойна дрямка.

Сънувах отново как се вирам в бойно поле – разровената арена пред резиденцията "Турней", помислих отначало, но нямаше дворец, трибуни и зрители. Нямаше никого, освен мен и черния безмълвен силует на мъж в краката ми. Гола земя се стелеше до хоризонта и бледнеещото слънце.

Моят Анри умираше. Не му извиках, не го попитах как да му помогна. Вече знаех, че съм безпомощна и обречена да чуя как прошепва *Катрин* и издъхва.

Пое си сетен дъх и от раненото му око бликна кръв и потече по земята. Разливаше се все по-надалеч и по-надалеч, докато покри цялата земя с хиляди червени локви.

От всяка локва се надигна мъж, гърчещ се в предсмъртна агония. От мъжете избликваха кървави фонтани, а от тях се надигаха нови и нови смъртно ранени войници. Проехтя стенание и бързо се превърна в болезнен рев. Притиснах с длани ушите си, за да възпра виковете, ехтящи в главата ми: *Помогнете ни, кралице! Помогнете ни! Помогнете ни! – Кажете ми какво да направя?*, попитах. *Кажете ми какво да направя!*

Оглушителното кресчендо удави гласа ми. Закресях по-пронизително, по-настойчиво и накрая се събудих в леглото си, осенена от сломяващо предчувствие.

Опасност грозеше не само синовете ми. Смъртта на Анри не бележеше края, а началото на кръвопролитията.

Видях ясно бъдещето в миговете след събуждането – Франсоа ще умре скоро, брат му, десетгодишният Шарл ще седне на трона, твърде млад да носи короната, Френският закон изискваше регент да управлява държавата, докато кралят навърши пълнолетие на четиринайсет.

Законът повеляваше събрание от благородници да избере регента, а предвид растящото недоволство срещу влиянието на братята Гиз, събранието несъмнено щеше да посочи за регент първия принц по кръвна линия Антоан дьо Бурбон.

Смъртта на Франсоа щеше да лиши Мария от френската корона, а семейство Гиз – от връзката им с нея. Те не биха позволили на един Бурбон да заеме полагащото му се място, защото той би ги отстранил от властта. Бурбон, на свой ред, би повел срещу тях хугенотската армия, а братята Гиз – щяха да призват всички ревностни католици на борба срещу еретиците. Гражданска война щеше да разкъса Франция.

Станах и наредих на мадам Жонди веднага да извика Бурбон в двореца.

Дните преди пристигането на Антоан дьо Бурбон породиха бледа надежда. Треската на Франсоа стихна, той се изправи за кратко в леглото и изяде няколко лъжици ечемичена каша. Облекчена, излязох навън да подишам хладния есенен въздух. Прекосих бързо моравата в двора и минах край закритата галерия за тенис, огласяна от момчешки викове и от ударите на топката по стените. Спомних си как навремето часове наред гледах как младият ми съпруг играе тенис с брат си.

Някой изкрещя: "Дръж!". В същия момент край мен профуча топка. Извърнах глава назад към обширната морава и внезапно ми призля. В гърлото ми се надигна горчилка, закрих очи с длани и когато ги свалих, върху тревата лежеше купчина голи, обезобразени тела.

Взрях се зашеметена в тях. Те затрептяха под слънчевите лъчи, а после изчезнаха, прогонени от тичащи стъпки откъм галерията.

Обърнах се и видях шестгодишния Анри Наварски с ракета в ръка. Стоеше на няколко крачки от мен и с очи, изпълнени с ужас, се втренчи в същото място, където лежаха трупове.

Махнах му, но той побягна.

– Анри, чакай! – изкрещях.

Спря и ми позволи да приближа.

– И ти ги видя, нали? – попитах го изумена. – Видя ги...

Той ме погледна през рамо; лицето му се сгърчи и хукна към галерията.

Върнах се в двореца и веднага извиках Руджиери.

Щом магьосникът седна срещу мен, блед и без възраст, подхванах без предисловия:

– Смъртта на Анри не е краят. Сънищата ми ме доведоха във Франция не само заради него. Ще умрат хиляди, ако не направя нещо. Длъжни сме да разберем какво трябва да предприема.

Очите на Руджиери не срещнаха моите. Той ги впери някъде далеч зад мен и промълви:

– Откупихме живота на синовете ти с кръвта на други. Едва ли искаш да спасиш хиляда, убивайки други хиляда.

– Не, разбира се – срязах го. – Но вече направих всичко необходимо и възможно да предотвратя войната между католици и хугеноти. Вие сте магьосник, астролог и мой съветник. Сигурно знаете какво още може да се направи, без да се пролива кръв.

– Обясних ви, че талисманите са безпомощни пред мащабните катастрофи. В крайна сметка звездите постигат своето. – Той сведе глава, необичайно неуверен. – Наскоро проучвах пак звездите. Променили са се от деня, когато ви дадох перлата. Мислех, че... – Чувство, каквото никога не бях долавяла у него – вина – пробяга по лицето му. – Предполагах, че сънищата ви ще престанат след смъртта на съпруга ви, Катрин, и кръвта ще секне. Смятах въздействието на едно дете върху бъдещето за безопасно, но на три...

Думите на пророка отекнаха в главата ми: *Множество нишки сплитат тъканта на историята. Ако дори една се смени с друга – слаба и отъняла – булото ще се разкъса и ще рукне кръв, повече кръв, отколкото виждате насън... Кралице, децата са родени под нещастна звезда. Няма спасение.*

– Не – прошепнах. – Майка съм и обичам децата си. Какво намеквате? Да хвърля вината върху синовете си? Да вдигна ръка срещу тях? Едва ли, мосю, защото ако е така, ще вдигна ръка срещу вас!

Той оброни глава; в отпуснатите му рамене прочетох скръб и поражение.

– Искате да ги убия, така ли? – промълвих. – Казвате на една майка да унищожи децата си... Проклет да сте!

Руджиери си пое дълбоко дъх и ме погледна с печално, настойчиво и нежно изражение.

– Моментът ще настъпи, Катрин. Не направите ли необходимото, ще предизвикате неопишуема касапница. Нищо чудно вече да е твърде късно.

– Как смеете да изричате толкова жестоки думи? – Изправих се разтреперана. – Как смеете да говорите така за децата ми – продължих с пресеклив глас. – Щом отказвате да ми съдействате, навярно е време да спрете да ми служите.

Той стана. Елегантно овладяна маска скри тъжното му изражение. Поклони се, както подобава на изтънчен придворен.

– Както пожелаете, кралице.

До следващата сутрин се убедих, че паметта ме подвежда и Руджиери е неспособен да изрече такива думи. Казах си, че несъмнено съм го разбрала погрешно. Изпратих да го извикат отново, но пратеникът ми доложи, че покоите му са освободени, а прислужницата му не знае къде е отишъл.

Изтрих невъзможните внушения на Руджиери от съзнанието си и насочих мислите си към по-практични въпроси. Тревожех се, че слухът за влошеното здраве на краля е стигнал до Бурбон и го е поощрил да сплоти последователите си, за да щурмува двореца. За щастие той пристигна само три дни след като го повиках – придружен единствено от главния си камериер и двама по-нископоставени благородници.

Пред прага на кабинета ми Бурбон избухна, защото стражите настояха свитата му да остане отвън. Седях зад затворената врата и слушах пиперливите му ругатни – изтънчеността и самообладанието не бяха сред силните му черти.

Успокои се най-сетне и щом вратата се отвори, ме поздрави с широка усмивка и комично сервилен поклон. Свали кадифената си шапка, разкривайки бели коси и бухнала сива перука. Носеше повече бижута от мен – златна обеца с диаманти, рубинен медальон и няколко лъскави пръстена.

– Кралице! На вашите услуги!

Протегнах ръце към него. Бурбон бе съпруг на братовчедката на Анри – Жана – и баща на малкия Навара, но ги виждаше рядко, зает с политически и любовни авантюри. Срещнехме ли се обаче, се отнасяхме един към друг като роднини.

– Елате и седнете. Отдавна не сме разговаряли.

Той улови припряно ръцете ми и ги целуна, преди да се разположи с усмивка на стола. Усмивката ми в отговор избледня бързо. След смъртта на Анри се чувствах твърде опустошена, за да си губя времето с любезности. Подхванах със сериозен тон:

– Чух, мосю, че протестантите недоволстват. Организирали среща, за да обсъдят как да свалят от власт братята Гиз.

Веждите му подскочиха учудено нагоре. По гладката кожа на челото му се очертаха десетина плитки бръчки. За миг се взря в мен, изгубил дар слово, а после заекна:

– Ах, кралице... Нищо лично. Налага се просто да защита правата си на първи принц по кръвна линия. – Замълча и предприе жалък опит да смени темата. – Щом пристигнах, попитах как е Негово Величество. Обясниха ми, че е неразположен. Съжалявам.. Болен ли е?

– Притеснен е от действията на хугенотите. От съзаклятниците, готови да вдигнат оръжие срещу него.

– Не срещу него! – Бурбон размаха ръце, сякаш да прогони абсурдната мисъл. – Не,

красице! За нищо на света не бих се изправил срещу Негово Величество!

– Ала бихте вдигнали меч срещу главния съветник Гиз, когото синът ми избра лично, и срещу брат му, кардинала на Лорен, когото съпругът ми назначи за Велик инквизитор. Не извършвате ли предателство, мосю?

Бурбон се втрещи. Явно не бе очаквал това от мен.

– Не! Мадам, умолявам ви! Не съм предател!

– Как ще ме убедите?

– Не се бунтуваме срещу краля. Искаме обаче ясно да покажем, че семейство Гиз прекрачват границите си.

– Показвате го – прекъснах го с по-гърлен и по-опасен глас – с аркебузи. Със саби и оръдия. Готови сте да пролеете кръв, за да принудите Негово Величество да отстрани министрите, назначени от него и от баща му. Това не е преданост, мосю Дьо Бурбон, а предателство.

– Не! Кълна се пред Бог! – проплака той и закърши ръце. – Кралице, изслушайте ме...

– Чух достатъчно – срязах го студено. – Ще извикам стражите.

Той падна на колене, препречвайки ми пътя, и затрепери: слабо, противно същество.

– В името Божие! – изпищя. – Как да ви убедя? Ще им наредя да се разотидат. Ще ги разубедя. Кажете ми какво желае Негово Величество и аз ще го изпълня, за да докажа, че съм предан само нему.

Седнах. Отворих чекмеджето на писалището и извадих пергамент, изписан с безупречен калиграфски почерк. Увещанията на Бурбон щяха да ударят на камък – той бе само фигурант. Със или без него, метежът щеше да продължи.

– Станете и подпишете – посочих му документа.

Той се изправи на крака и го погледна колебливо.

– Разбира се, кралице. Но какво представлява?

– Официално заявление, че преотстъпвате регентските си права на мен, ако Франсоа умре – обясних му аз.

Прозрението най-сетне го осени и докато се взираше в пергамента, цветът се върна в лицето му и то поаленя. Разбра, че е надигран.

– Регентството? – прошепна и добави по-отчетливо: – да не би кралят да е сериозно болен?

Не му отговорих. Не исках да викам стражите да го хвърлят в тъмницата. Нямах да се поколебая обаче, ако се наложеше, и Бурбон го усети. Запристъпва от крак на крак под безмилостния ми поглед. "Жалко създание – помислих си. – Бог да помага на Франция, ако някога станеш крал." Не бе за вярване как е създал толкова добър син.

Натопих ново перо в мастилницата и му го подадох над писалището.

Той се втрени в него, все едно е скорпион. След дълъг миг обаче го взе и попита:

– Къде да подпиша?

Побутнах документа към него и му посочих мястото.

Той се наведе и надраска бързо името си с грамадни, засукани "А" и "Б". После се отдръпна с въздишка, недоволен от себе си.

Вдигнах пергамента и го размахвах няколко пъти да изсуша мастилото. Прибрах го в чекмеджето и се изправих.

– Ваше Благородие – казах, сякаш най-сетне съм си спомнила, че разговарям с принц. – Героичната ви саможертва няма да остане невъзнаградена. Когато настъпи моментът, ще

оглася пред всички как поставихте доброто на Франция над личните си интереси.

И двамата знаехме, разбира се, че няма да споменем случилото се. Аз – за да го запазя в тайна, а той – от срам.

Продължих обаче с топъл глас:

– Погостувайте ни известно време в "Блоа". Тук сте сред роднини и сте винаги добре дошли.

Той замърмори несвързано колко ми бил благодарен за сърдечното посрещане, ала неотложни задачи му налагали да се върне веднага в Париж. Подадох му ръка и се сдържах да не потреперя от погнуса, когато устните му докоснаха плътта ми.

"Не ми е нужен Козимо Руджиери – казах си. – Предотвратих евентуална война с помощта на разсъдливостта си и нищо друго." Ала когато Бурбон излезе от кабинета ми и затвори вратата, отпуснах лице върху хладното, гладко писалище и заридях.

След срещата с Бурбон тръгнах по витата стълба към покоите на краля. Херцог Дьо Гиз се изкачваше тежко нагоре, толкова унесен в мисли, че едва не се блъсна в мен. Задъхваше се, обзет от сляпа паника, заличила временно присъщата му арогантност. В очите му зърнах рухнали мечти.

Загърбил протокола, той ме улови за ръката.

– Кралице! Търсихме ви навсякъде! Доктор Паре моли да дойдете веднага в кралските покои.

Хукнахме натам. Следвах неотстъпно Дьо Гиз по стълбите и подминах безмълвно мрачната група, събрала се пред кралското преддверие. Посрещна ме суровото, сбръчкано лице на доктор Паре. Мария стоеше до него, привидение с облещени очи и смачкана кърпичка в трескавите ръце, притихнало в очакване да се появим – аз и чичото херцог Дьо Гиз, който обгърна раменете ѝ.

Доктор Паре си спести любезностите – не се впечатляваше от титли и още по-малко от Мария, кралицата на Франция. Разбираше, че майчината любов е по-силна от привързаността на политическата съпруга. Обърна се направо към мен.

– Състоянието на Негово Величество се влоши, мадам. От два часа го мъчи силна треска. Инфекцията е навлязла в кръвта му.

Затворих очи. Неотдавна със същите думи доктор Паре бе подписал смъртната присъда на съпруга ми.

– Какво значи това? Какво трябва да се направи? – попита Мария.

– Не мога да направя нищо повече – отговори ѝ лекарят. – Въпрос на часове е. Остават му най-много ден-два.

Тя се стрелна към него. Движението ме накара да отворя очи. Мария тъкмо посягаше да издраска лицето на доктора. Херцог Дьо Гиз се спусна да я усмири.

– Не бива да умира! – извика тя. – Не му позволявайте да умира!

Херцогът и доктор Паре се постараха да я успокоят, а аз влязох в покоите на сина си. Франсоа лежеше със затворени, слепнали от гурели очи. Бузите му бяха обагрени в нездрав виолетов оттенък. Тежка кожена завивка го покриваше до брадичката, но зъбите му тракаха. Легнах до него и го прегърнах, притискайки тяло до неговото, за да го стопля. Останах там дори след като поопомнилата се Мария влезе и седна наблизо. Лицето ѝ се надвеси над нас – бледа, тревожна луна.

Няма друго за разказване, Франсоа не дойде на себе си, макар понякога да простенваше от болка. Накрая тялото му се затърчи болезнено – отново и отново. Замря, докато Мария

нашепваше "Аве Мария" и "Патер Ностер", а когато пое последния си хриплив дъх, от носа му потече жълта гной.

Едва тогава отпуснах ръце и станах бавно от леглото. Спряла да се моли, Мария се взираше ужасена в тялото на съпруга си. Остави се безжизнено да я прегърна, прошепвайки в ухото ѝ:

– Върви си в Шотландия. Там сега е по-безопасно за теб.

Оставих Франсоа с Мария и истеричните молитви на братята Гиз и отидох при живите си деца. Предвидливата гувернантка ги бе облякла в черно. Чакаха ме в детската зала. Шарл седеше безучастно и наблюдаваше как Едуар, Марго и малкият Навара хвърлят топка за тенис на шпаньола, който я носеше, заобикаляйки на безопасно разстояние Шарл.

– Умря ли? – попита ме намръщено той. – Аз ли съм крал?

Успях само да кимна. Едуар прегърна разплаканата Марго.

Анри също се разрида, ала устните на Шарл се извиха в самодоволна усмивка.

– Виждаш ли? – обърна се той към Едуар. – Станах крал и вече си длъжен да изпълняваш всичките ми желания.

Обезсилена от сълзите на децата, безмалко да изгубя самообладание, но забележката на Шарл ме накара да се овладея.

– Не е длъжен – поправих го. – Крал си само на думи, Шарл. Сега аз ще управлявам Франция.

Трийсет и четвърта глава

След смъртта на Франсоа Мария благоразумно отплава за родния Единбург. Решени да не изпускат изплъзващата им се корона, братята Гиз основаха фанатично католическо общество, поставило си за цел да унищожи до крак хугенотите. Антоан дьо Бурбон за пореден път се върна в лоното на католицизма и съпругата му Жана – кралица на протестантското кралство Навара – се раздели с него. Тя остана в двореца, но заради задълбочилото се политическо напрежение избягваше срещите с мен.

По-младият брат на Антоан дьо Бурбон – Луи, принц Конде, мъж с по-впечатляващо постоянство – зае мястото му и се оказа способен водач редом с адмирал Колини. Протестантството продължи да се разпространява. Мнозина интелектуалци в двореца – искрени, разумни хора – бяха привлечени към него. Ето защо пропуснах да доловя враждебността, зрееща отвъд дворцовите стени.

Семейство Гиз се заловиха енергично с ревностната си анти хугенотска кампания. Една неделя херцог Дьо Гиз яздел из провинцията и чул далечно песнопение. Със свитата си от въоръжени стражи открил източника – плевня, пълна с хугеноти, изповядващи тайно вярата си.

Според френския закон всяка ерес се наказваше със смърт – подробност, която съпругът ми и баща му често предпочитаха да пренебрегват. Гиз обаче заповядал на войниците си да нападнат молещите си. Избили седемдесет и четирима невинни и осакатили още сто.

Хугенотите отмъстиха бързо. В католически Париж нямаше размирици, но в провинцията се водеха битки. Конде и Колини предвождаха хугенотите, Гиз и непосредователният Бурбон – католическите роялисти.

Ожесточените сражения продължиха цяла година. Настоявах за преговори, но Гиз – известен герой от войната – се съпротивляваше твърдо, подкрепян от многобройни съмишленици. Примирена, излязох да окуража войниците. На бойниците старият Монморанси ме порица, че се излагам на сериозна опасност. Засмях се, неосведомена как близо до градските стени са простреляли Антоан дьо Бурбон с аркебуз, докато отдъхвал под едно дърво. Не след дълго той почина и деветгодишният му син Анри стана крал на Навара.

Вдовицата му реши, че е време тя и синът ѝ да се върнат в малката държава, подвластна сега на Анри.

– Никакви сълзи – предупреди ме строго Жана, когато я прегърнах, преди да се качи в каретата.

Подчиних се и я целунах със сериозно лице. После прегърнах малкия Навара.

– Каквито и страшни неща да видиш, не се страхувай – прошепнах му. – Те се появяват, за да те предпазят. Пиши ми за тях, ако искаш, и аз ще се опитам да ти помогна.

Отдръпнах се и той ми кимна свенливо. Дадох му книга с италианска поезия – "Риналдо" на Тасо, увлекателна поема, подходяща за момче, принудено да съзрее бързо. Отстъпих назад и кралицата и синът ѝ се качиха в каретата.

Роялистите не изгубиха само Бурбон. Херцог Дьо Гиз отново се отличи в битка, пленявайки хугенотския водач Конде, ала след няколко месеца загина край Орлеан, прострелян в гърба от шпионин на Гаспар дьо Колини.

Използвах възможността да прекратя кръвопролитията. Въпреки негодуванието на семейство Гиз, които настояваха за мъст, започнах преговори с метежниците. Хугенотите се

съгласиха да свалят оръжията срещу освобождаването на Конде и ограничени права да изповядват религията си. Анри, синът на покойния Гиз, наследи баща си на поста главен съветник и посрещна миролюбиво хугенотите отново в двора. През мирните години децата ми пораснаха.

Марго стана решителна жена с тъмни, лъскави къдрици и изразителни черти. Усмихнеше ли се, тъмните ѝ очи оживяваха и омайваха дори най-благоразумните мъже. Изключително здрава, тя обожаваше ездата и танците и притежаваше изумителна математическа дарба.

Едуар – вече херцог на Анжу – израсна висок, с издължено, красиво лице и черни очи като баща си. Проявяваше типичния за семейство Медичи вкус към красивите дрехи и бижутата – колкото по-лъскави, толкова по-добре. Споделях с Едуар всичко, което знаех за управлението, и той се оказа способен ученик, с нюх към интригите и по-деликатните нюанси на дипломатията.

Шарл порасна, ала не твърдя, че стана мъж. Имаше безволева брадичка, прекалено големи очи и чело; яркото рождено петно под носа му не подобряваше въпросната несполучлива комбинация. Побледняваше и се задъхваше при най-малкото усилие. Ядосваше се, че е кекав и с мудар ум. Завиждаше на красотата и интелигентността на брат си и често изпадаше в пристъпи на безпочвен гняв.

Надявах се да надживее маниакалната избухливост, но с времето изблиците зачестиха и се влошиха. Когато навърши четиринайсет – пълнолетие – Негово Величество продължи да разчита на мен да управлявам държавата. Прокарах закон, изискващ той да не издава заповед без одобрението на Личния си съвет. Пред обществеността Шарл се справяше прилично, рецитирайки речите, които му пишех. По всякакви други въпроси обаче ми противоречеше яростно и на четиринаisetия си рожден ден настоя – в разрез с моите съвети и препоръката на лекарите – да участва в лова.

Едуар, почти тринайсетгодишен, и по-малката му сестра Марго, яздеха до краля и мен. В края на юни долината на Лоара се дилеше пред нас – пищна и изпълнена с живот. Дори белокосият Монморанси бе приел поканата ни да се включи в лова, създавайки впечатление, че всичко е както навремето.

Трудно се стърпявах да не поглеждам тревожно към Шарл и да не го подканвам да спре, за да си почине, когато се запъхтяваше. Въодушевен от лова обаче, той пришпорваше жребеца си и се смееше неудържимо с разширени, грейнали очи.

Бях заповядала да организират кратка гонка с лесна плячка. След половин час хрътките обсадиха целта ни в гъст храсталак – див заек, възможно най-безопасната жертва за едно болнаво момче.

– Хванах го! – изграка Шарл и главният ловец извика хрътките.

Синът ми слезе от коня и започна ожесточено да забива копието си в храстите. Заекът се показа. Шарл го прониза в корема, приковавайки го към земята. Едуар, Марго и аз също скочихме от седлата и приближихме да го поздравим за първия му ловен трофей. Странният блясък в очите на сина ми обаче ни смълча.

Заекът се бореше да се освободи – размахваше крака, оголил жълти зъби. Усмихнат, Шарл се наведе да докосне раната на животното и то го ухапа.

Синът ми нададе ужасен крясък, трескаво напъха пръсти в раната на създанието и ги отдръпна рязко. Заекът изпищя и под разкъсаната му кожа зейнаха лъскави червени мускули. Шарл се превъзбуди още повече – бръкна в умиращото животно и измъкна вътрешностите му.

Вдигна ги, маниакално ухилен, за да ги покаже на всички, и между пръстите му се проточиха черва.

Когато другите ездачи дойдоха и застанаха зад нас, Шарл зарови лице в дланите си. На фона на елшите и вечнозелените дървета синът ми вдигна глава с грейнали очи и зъби, оголени в свирепа усмивка. Между тях висяха червата – зловещо червени като рождения белег над устните му.

Той изръмжа и тръсна глава като куче, прекършващо врата на пляката си. Застанах пред него, опитвайки се напразно да го скрия от погледите на другите.

– Божичко – прошепна Едуар. Пристъпи към брат си и го зашлеви. Кралят залитна, изрева, задави се с кръвта и я изплю.

– Проклет да си! Как смееш да ме удриш! – изкрещя той и се хвърли към Едуар.

Опитах се да застана между тях – Шарл замахна напосоки и ме блъсна, а Едуар понечи да улови ръцете му. Стариат Монморанси се появи в разгара на мелето, събори Шарл на земята и издърпа Едуар.

Кралят закрещя несвързано. Пръстите и зъбите му задълбаха безумно в тревата, разпръсквайки зелени туфи, сякаш искаше да убие невинната земя.

Другите ловци се разотидоха безмълвно. Най-сетне Шарл се изтощи и се наложи да го качат върху носилка. Кашля толкова дълго и силно, че кърпичката му се напои с кръв.

През нощта седях до леглото му – единствената му болногледачка, освен доктор Паре, който не успя да скрие тревогата си при вида на кръвта. За щастие Шарл не разви треска и през паузите между пристъпите на кашлица, възвърна обичайния си мрачен облик.

– Ще умра млад – заяви навъсен той – и всички ще се радват.

– Не говорете така! – упрекнах го. – Знаете колко ще страдам, ако умрете.

Той повдигна тънката си вежда.

– Но предпочитате Едуар да е крал.

– Какво ужасно подозрение! Обичам еднакво всичките си деца.

– Нищо подобно – възрази немошно той. – Обичате най-много Едуар. И това е тъжно, мамо, защото след като умра, той ще покаже какво чудовище е всъщност.

Нито един от благоразумните ми доводи не успя да го разубеди и в крайна сметка се предадох и замълчах.

Когато кралят навърши седемнайсет години, а херцогът на Анжу – шестнайсет, в Нидерландия и Фландрия, управлявани от Филип Испански, избухнаха брожения. Местните протестанти – хугеноти, както ги наричахме ние – се разбунтуваха срещу жестокото потъпкване на религията им. Филип изпрати стотици испански войници да потушат метежа, ала те се оказаха недостатъчни да спрат войната.

Една студена зимна утрин в Париж испанският посланик Алава ми съобщи, че Филип изпраща двайсет хиляди войници в Нидерландия. Питаше дали ще им позволя да минат през Франция.

Не позволих. Отношенията ни с френските хугеноти бяха достатъчно обтегнати и без 20-хилядната католическа армия. Като предпазна мярка наех шест хиляди швейцарски гвардейци да охраняват границата. Нито за миг не се усъмних, че Филип не иска да нахлуе във Франция, но не се доверявах на армията му.

Не очаквах швейцарските войници да разтревожат хугенотите и не предположих, че ще разпространят слух как, докато Филип потушава размириците в Ниските земи, аз ще изпратя швейцарците да изтребят френските протестанти.

Всъщност, успокоена, че швейцарците бдят над границата ни, реших да заведа в селцето Монсо на югоизток от Париж Негово Величество, чието здравословно състояние не се подобряваше.

През един прохладен септемврийски ден, малко преди пладне, седяхме с Марго и Шарл на балкона и съзерцавахме езерцето с шарани под нас. Отвъд се ширеха гори, обагрени в алено, ръждивокафяво и яркожълто.

Едуар се появи внезапно на балкона, потен и с пламнало лице.

– Събират се в съседния град. Да тръгваме веднага! – подвикна запъхтян.

– Не обръщайте внимание на слухове – магнах с ръка аз; смятах за безпочвени предупрежденията, че хугенотите планират нападение. – Успокойте се и седнете при нас.

– Яздех, мамо, и ги видях със собствените си очи!

– Кого? – поинтересува се Шарл, а аз скочих на крака.

– Къде са те? Колко са? – попитах.

– На две села западно отгук. Стотици пехотинци. Вече изпратих съгледвачи. Ако ни провърви, ще докладват след час.

Вдишах дълбоко, за да се успокоя, и си напомних, че пехотинците се придвижват далеч по-бавно от ездачите.

Шарл удари с юмрук ръкохватката на стола.

– Аз съм кралят. Никой ли няма да отговори на въпроса ми?

Макар по лицето ѝ да се четеше страх, Марго потупа утешително ръката на брат си.

– Хугенотите, Ваше Величество. Трябва да се защитим.

Шарл стана.

– Сънуваш – обърна се той към Едуар. – Не си разбрал правилно...

– Носеха саби и копия – отвърна Едуар. – Конниците имаха аркебузи. Говореха на френски, а наоколо няма кралски войници. Кой са били според теб?

Погледнах към Шарл.

– Ако наистина са хугеноти, трябва да се погрижим за безопасността ви. На половин час езда отгук, в град Мьо, има крепост. Веднага ще отидете там.

– Едуар лъже – промърмори Шарл. – Той винаги разпространява слухове в двореца.

Аз обаче останах непреклонна. След по-малко от час се качихме в една карета и препуснахме право към Мьо само с най-ценните си притежания.

Заобиколена от отдавна пресъхнал ров, крепостта в Мьо изглеждаше внушително с назъбените си бойници. Влязохме през зейналата ѝ паст и потреперихме от оглушителното скърцане на желязната порта, спускаща се зад нас.

Помещенията в укреплението бяха влажни и голи, пазачът – глух и негостоприемен. Няколко часа Едуар кръстосва бойниците с шотландските ни стражи, а Марго седеше до Шарл. Между пристъпите на кашлица той настояваше, че брат му ни разиграва с жестока шегичка.

Стъмни се. Негово Величество заспа с глава в скута на Марго. Аз сновях из дългите влажни коридори, винях се за тежката участ на семейството си и се чудех дали ще успея да върна децата си невредими в католическата твърдина Париж. След полунощ към мен приближи неясен силует с лампа в ръка.

– Мамо! – прошепна Едуар. – Идват!

– Кой? – попитах.

– Швейцарците – отвърна той. – Или бунтовниците. Скоро ще разберем.

Поведе ме към крепостната стена. На върха на кулата виеше свиреп, студен вятър. Облегнах се на камъните, за опора и за да усмиря плющящите поли на роклята си – и се взрях надолу.

Отвъд поляната пред крепостта се редяха дървета. Между черните им стволове мъждукаха неотклонно приближаващи се светлинки. Мъже, понесли стотици запалени факли, изпълниха поляната долу. Вятърът свистеше в ушите ми и заглушаваше стъпките им. Пламъците бавно се придвижиха до ръба на пресъхналия ров и се строиха в съвършен правоъгълник.

Далеч под нас един от шотландските стражи изрева от портата.

– Кой е там?

Стиснах ръката на Едуар. Вятърът изопачи отговора, но разбрах главното – швейцарските гвардейци бяха пристигнали, готови да служат на краля.

Безупречно любезният им командир, капитан Бергун, носеше същата униформа като подчинените си – семпла кафява туника с бял кръст на гърдите. Той и кавалеристите му обграждаха фланговете на пехотинците, притекли ни се на помощ. Бергун учтиво ни нареди да се върнем в каретата и инструктира кочияша по кой път да поеме към Париж.

Каретата ни потегли, обкръжена от отряд от сто войници. Отзад, отпред и от двете страни ни заобикаляха по пет редици гвардейци с копия. Надникнах през прозореца на каретата и видях море от проблясваща стомана, напредващо в ритъма на марш, изпълняван на швейцарски немски.

Четвърт час се подрусвахме бавно. Унесох се в неспокойна дрямка, от която ме изтръгна пукот на аркебуз. Един от конете ни се вдигна на задни крака. Крясъците на капитан Бергун заглушиха ругатните на кочияша. Ярка факла описа дъга над тъмния пейзаж и последва втори пукот. Куршумът се заби във вратата на каретата и Марго придърпа главата на ужасения крал в скута си.

Отвън русокос копиеносец с пухкаво лице, останал без буза и горна устна, залитна и удари колелото с рамо. Падна, стъпкан от другите, бързащи да затворят строя.

От мрака долетя боен вик: "*Monjoie!*".

Марго се прекръсти, а Шарл простена в скута ѝ. С Едуар се вгледахме в играта на пламъците по гърбовете на копиеносците, които снишиха едновременно оръжията си. Пак гръмна аркебуз. Кочияшът ни се килна настрани и се строполи на земята. Конете изцвилиха. Каретата се наклони назад и раменете ми се удариха в стената. Марго падна върху мен. Шарл и Едуар се превърнаха в кълбо от оплетени крайници. След миг каретата се изправи с тласък.

Добрах се до прозореца и се взрях в танцуващите копия. Ранените крещяха. Един швейцарец падна, после втори. Започнах да обмислям как да убедя бунтовниците да пощадят децата ми.

Край ухото ми изсвистя оловно топче и Едуар извика. Притисна рамото си с длан и я отдръпна, почервеняла от кръв. Изправих се, решена да го заслоня с тялото си, но той ме улови за лакътя и ме тласна обратно върху седалката.

– За бога, мамо, ще ви отнесат главата!

Швейцарците сгъстиха строя около нас; един от офицерите им скочи от коня си и пое юздите на впряга. Каретата продължи напред, но не след дълго спря и капитан Бергун се приведе ниско в седлото.

– Нападна ни хугенотски разузнавателен отряд – извика той. – Двама избягаха и ще се върнат да съобщят на командирите си къде се намираме. Напредваме твърде бавно. Ще

изпратят кавалеристи с аркебузи. – Надникна към Едуар. – Мосю херцог, ранен сте!

– Само ожулен – извика в отговор Едуар.

Надникнах през прозореца.

– На какво разстояние сме от Париж, капитане?

– Час, ако се движим бързо. Аз и офицерите ми ще яздим с вас, макар да не сме в състояние да ви защитаваме както копиеносците.

– Благодаря. Кажете на кочияша да не щади конете.

Препуснахме бързо. Вкопчихме се отчаяно в седалките, та безмилостното друсане да не ни запокити на пода.

– Проклети хугеноти! – ругаеше запъхтян Шарл. Усилието да се крепи го оставяше без дъх и с пепеляво лице, ала не усмиряваше яростта му. – Ще ги изловим до един. Ще обезглавя лично подлеца, организирай атаката!

По време на главоломното препускане на конете с Едуар мълчахме мрачно. Притисках с длан повърхностната му рана и омразата ми растеше. Преди онази нощ бях решена да опазя мира на всяка цена. Покушението срещу краля и херцога на Анжу обаче бе непростимо. Взирах се в бъдещето и виждах неизбежна война.

След четирийсет и пет минути пристигнахме в Лувъра – час преди зазоряване. Монморанси ни очакваше – бях му изпратила съобщение, че ще оглави армия. Когато го видях – белокопос, но все още жилив и неумолим – застанал на алеята до доктор Паре, изпитах признателност. Не бях близка с него, нито пък той с мен, ала не бях забравила как извоюва победа за съпруга ми.

Окървавеният ръкав на Едуар разтревожи Монморанси и доктор Паре. Двамата отказаха да повярват, че херцогът на Анжу не е сериозно ранен, и лекарят отведе сина ми. Улових едрите длани на стария съветник.

– Излязохте прав, мосю, а аз сгрехих – казах му. – Бунтовниците бяха готови да убият краля и херцога. Разбера ли кой, стои зад...

– Принц Конде – прекъсна ме той. – Шпионите ми твърдят, че племенникът ми... – имаше предвид адмирал Колини, чието име произнасяше с дълбок срам – не е одобрил плана и не го е подкрепил.

– Конде е предател и няма да се успокоя, докато не си получи заслуженото – отсякох.

През онази нощ не помислих за сън. Извиках генералите и съветниците си. Съгледвачите на Монморанси докладваха, че войската на Конде се насочва от североизток към Париж. През следващия месец събрахме 16-хилядна армия. Хората на Конде лагеруваха на брега на Сена точно пред Париж, отрязвайки пътя на провизиите за града. Преглътнах гнева и изпратих пратеници при Конде – той ги върна с послание, че добрите френски поданици "вече не желаят да плащат данъци, за да осигуряват разточителния живот на чужденци, особено италианци".

Битката за Париж започна през един мрачен ноемврийски ден. В двора на Лувъра Монморанси и командирите му яхнаха жребците си да приветстват краля, преди да препуснат към бойното поле. Шарл, нетърпелив да пролее кръв, се втурна безразсъдно към един от оседланите коне, но Монморанси го възпря.

– Ваше Величество, животът ви е твърде ценен – подхвана той, уловил юздата на коня, – а хугенотите показваха, че няма да се поколебаят да ви похитят. Не ни затруднявайте. Ще са необходими поне още хиляда войници да ви охраняват.

Дори Шарл не успя да възрази. Ние, кралските особи, останахме в Лувъра. Дотогава не

бях изпитвала такава задоволство от дебелиите му стени и железните му порти. Качих се на покрива и погледнах на североизток, макар сградите да закриваха бойното поле. Не след дълго Едуар – забравил безгрижно белега в рамото си – дойде при мен. Заедно проследихме как по небето се струпват буреносни облаци, пришпорвани от студени ветрове.

Битката започна в три следобед. Конде разполагаше с десет хиляди войници срещу нашите шестнайсет хиляди; победата ни изглеждаше сигурна. След час съгледвачите докладваха, че бунтовниците са претърпели тежки загуби. След още час ни съобщиха, че и ние сме пострадали не по-малко. Настроението ми помрачняваше в синхрон с облациите, закрили напълно слънцето.

Третият час донесе студен дъжд и пратеник, мокър до кости.

– Командир Монморанси е пред западната порта!

Сбърчих объркано чело. Толкова ли е безнадеждно положението, та Монморанси е изоставил войниците си? Тръгнах бързо към портата, където изтощен ездач и кон влачеха носилка под дъжда.

Монморанси бе завързан за носилката; одеялото под него бе подгизнало от кръв, макар да не видях рана. Бяха свалили шлема му и бялата му коса лепнеше върху главата. Лееше се истински порой и аз се надвесих над него да го заслоня.

– Монморанси, скъпи ми пълководецо... – Сложих длан върху мръсната му ръка и клепките му трепнаха.

– Кралице, подведох ви... – отрони пресипнало той.

– Не, генерале, не разбрахте ли? – усмигнах се широко с усилие на волята. – Войниците ни са удържали победа! Вие сразихте врага и спасихте Франция!

– Наистина ли? – прошепна той.

– Да, да! – уверих го.

При тези думи той въздъхна дълбоко и затвори очи. Едуар вече викаше да доведат доктор Паре. Държах ръката на възрастния мъж, докато внасяха носилката в двореца и го полагаха в леглото ми.

Почина там на другия ден, без да се свести отново. По моя заповед го погребяхме близо до Анри – краля, комуто бе предан докрай.

След четири дни армията ни отблъсна Конде. Бунтовническата му войска се насочи на югозапад и се присъедини към силите на племенника на Монморанси – адмирал Колини. Шпионите ни докладваха, че германски наемници попълват войската на еретиците.

Бяхме принудени да набираме наемници. Изправих се обаче пред още по-сериозна дилема – смъртта на Монморанси създаде рискован вакуум, Френската армия бе останала без генерал, ала никой от кандидатите за поста не ми вдъхваше увереност.

В края на един дълъг ден, прекаран със съветниците ми, Едуар дойде в покоите ми.

– Назначете ме за генерал – настоя той.

Засмях се. Беше едва на шестнайсет, облечен в ален кадифен жакет с кремава дантелена яка, надиплена около врата му. Едри перли висяха от ушите му. Мисълта да се покрие с кал на бойното поле изглеждаше абсурдна.

– Полудяхте ли? – попитах го.

Той ме погледна сериозно.

– Не. С Шарл сме галени деца, живеем в охолство, а други понасят ударите на войната. Искаме обаче да умираме за нас. Злонравният Шарл едва ли ще вдъхновява преданост у войниците, а аз си губя времето с фехтовки и контене. Дайте на хората мъж от рода Валоя, за когото са готови да се бият, мамо. Охотно ще се откажа от красивите дрехи, за да изиграя ролята на борбен герой. Не се страхувам да се бия. И ще ви донеса победа!

– Нямате военен опит – възразих с равен тон. – Не сте способен да водите армия.

– Вярно е. Ако обаче ми назначите наставник, ще слушам него. Както татко се е учил от Монморанси.

– Къде ще намерим такъв човек?

– Маршал Таване ще ми служи достойно – отговори бързо той.

Повдигнах вежди, впечатлена от избора на Едуар. Мъж с безупречна лоялност, Таване бе започнал кариерата си като паж на стария крал Франсоа, защитавайки господаря си дори когато вражеските войски ги обкръжили и заловили. Таване служеше и на Анри и изигра важна роля при завземането на Кале. Наближаваше седемдесетте и едното му око бе сляпо, но разсъдъкът му беше непокътнат.

Ала представата да изпратя обичния си син на война надигна у мен стар, познат страх. Едуар прочете веднага мислите ми.

– Направете ме генерал, а аз ще ви обещаю нещо – каза ведро той.

– Какво? – попитах предпазливо.

– Да не умирам – отвърна той.

Плю в дланта си и я протегна към мен.

Бавно, неохотно плюх в своята и стиснах ръката му.

Минаха месеци. Едуар изучаваше военното изкуство. В деня, когато замина за фронта, аз се усмигнах храбро и го целунах за сбогом. После обаче се скрих в покоите си и се разплаках сърцераздирателно.

Ожесточените боеве продължиха повече от година. Изпълнените с увереност писма на Едуар не облекчаваха майчините ми страхове. Напрежението ме изтощи и здравето ми се влоши.

През един понеделнишки следобед с кардинала на Лорен и други членове на военния

съвет обсъждахме предстоящата битка – хугенотите се събираха пред град Жарнак, а синът ми и маршал Таване предвождаха десетхилядна войска срещу тях. До два дни битката щеше да започне. Гърлото и главата ме боляха толкова жестоко, че едва следях думите на другите съветници.

Докато слушах поредната тирада на кардинала срещу протестантските еретици и затварях пламналите си очи от време на време, защото светлината ги изгаряше, мадам Жонди се появи на прага и съобщи, че испанският посланик Алава иска да ме види насаме. Не се доверявах на зет си Филип, нито на посланика му. Отговорих най-безцеремонно – щом Алава иска да разговаря с мен, да се яви в присъствието на съветниците ми.

Не след дълго Алава – нисък, закръглен мъж с пръсти като наденички – влезе, стиснал писмо в пухкавата си ръка. "От дъщеря ми Елизабет", помислих си, обнадеждена за един кратък миг, преди да се вгледам отново в тъжните очи на посланика.

– Кралице, простете ми, че нося ужасна новина.

Скочих на крака и се втрених в писмото, адресирано лично от крал Филип.

– Съжалявам, Ваше Величество, много съжалявам... – прошепна Алава и разказа ужасна история: младата ми дъщеря родила мъртво момиченце и починала от кръвоизлив, побеляла като тебешир.

Забравих за притихналите членове на съвета и за посланика. Виждах само зло писмо, написано на чужд език с едрия почерк на краля. Заобиколих масата и грабнах посланието от ръката на Алава.

Не го отворих. Притиснах го до перлата в пазвата ми, сякаш бе самата Елизабет, и паднах, ридаейки, на колене.

Не помня припадъка; помня как се вирам в тавана в покоите си и чувам далечния, неразбираем шепот на мадам Жонди. Тялото и чувствата ми се стопяваха и смесваха, превръщайки се в непоносима, всемогъща болка.

Не бях на себе си от мъка и изгарях в треска. Стисках зъби в отчаян опит да спра тракането им. Галсовете на Марго и Шарл се носеха над леглото ми, ала нямах сили да проумея думите.

Сенките по тавана помътняваха и танцуваха, преобразявайки се във войници, саби, оръдия. Женският шепот се превръщаше в бойни викове и писъци. Часове наред виждах как мъже убиват мъже и загиват на свой ред, как армии побеждават и претърпяват поражения, как потича кръв, съсирва се и изсъхва като пепел.

Когато най-сетне се събудих, Марго седеше до леглото ми. На стол до нея, обронила глава, похъркваше мадам Жонди.

– Мамо! Слава богу, че се върнахте при нас! – извика Марго и ме улови за ръката.

– Сутрин ли е вече? – прошепнах.

– Сутринта на петия ден, мамо. Уплашихме се да не умрете, но треската ви стихна. Доктор Паре каза, че сега ще се възстановите бързо.

– Пет дни! – смаях се. – Ами битката при Жарнак?

По лицето на Марго се изписа странно изражение.

– Говорехте насън, мамо. Виждахте голяма битка, в която загиват много мъже. Извикахте: *Принц Конде падна! Убиха го!* . После. *Божичко, не! Едуар падна!* . След малко възкликнахте: *Синът ми се изправя на крака! Победител е! Врагът бяга!* .

Побутнах я по ръката.

– Остави сънищата ми! Какво стана в Жарнак? Нападнахме ли врага?

Марго се втрени в мен с разширени очи.

– Думите ви бяха пророчески, мамо. Принц Конде е мъртъв, Едуар е победител!

Макар и изгубили командира си Конде, хугенотите отказали да се предадат. Оцелелият предводител – Гаспар дьо Колини – повел последователите си към южното кралство Навара, където Жана и синът ѝ Анри, вече млад мъж, ги посрещнали с отворени обятия. Навара бил изключително привлекателен и много обичан – хугенотите очаквали той да заеме мястото на загиналия си чичо Конде.

След смъртта на Конде, организирайки нападението в Мьо, желанието ми за мъст стихна. Колини ми писа, че той и съмишлениците му осъждат покушението над краля и искат само да изповядват свободно религията си.

Мина половин година. През август обичният ми Едуар се върна триумфално от войната. Качих се на покрива на Лувъра, палещ в зноя на късното лято, и при вида на военната колона, виеща се по градските улици, затичах надолу към дворцовата порта.

Без бижута и зле избръснат, Едуар яздеше с мъжествена елегантност начело на войската си. Раменете му бяха мускулести, а лицето – загоряло от слънцето. Очите му, видели да умират стотици, бяха по-сурови. Щом ме забеляза обаче, се усмихна лъчезарно както преди. Скочи от седлото и се втурна към мен, а аз – към него.

– Не забравих обещанието си, мамо – каза ми той.

Прегърнахме се крепко; вдишах мирис на слънце и засъхнала пот.

– Воните – засмях се.

На другата вечер организирахме прием в негова чест в Монсо. Балната зала в замъка бе препълнена до пръсване с мъже и жени, окичени с бижута. За да уголяват жаждата им, три фонтана изливаха шампанско. Бях наела певци, музиканти, танцьори и сто девойки, облечени като феи. За да не подклаждам завистта на краля, бях уредила Шарл да се появи величествено, предизвестен от тромпети и глашатаи. Популярен поет го приветства като "велик победител, възцарил мир във Франция" и изрецитира ода в прослава на кралската мъдрост, благодарение на която се радваме на настоящото благоденствие.

Шарл го изслуша, въздишайки отвратен. Когато поетът приключи, той му се озъби:

– Спестете си красивите думи за брат ми.

Не след дълго глашатаите оповестиха появата на херцога, генерал-лейтенант на Франция. Едуар влезе – преобразен от изморен войник в изискан благородник в бледосиньо кадифе, украсено с дантела, с грижливо накъдрена коса и дебели масури, вчесани назад, за да не закриват тежките диамантени обеци, увиснали от ушите му.

До мен Марго – самата тя истинско бижу в сапфирена рокля – въздъхна замечтано, впила поглед в него. По време на войната Марго пишеше на брат си почти всеки ден и кореспонденцията им ги сближи повече от всякога. Тя се спусна да го прегърне и му заговори развълнувано. Кардиналът на Лорен и младият му племенник Анри приближиха да поздравят херцога. Наблюдавах ги, ала гъргоренето на фонтаните заглушаваше думите им.

Двайсетгодишният Анри, херцог Дьо Гиз, притежаваше самоувереност на мъж, свикнал да властва. Не беше красив – малката козя брада подчертаваше заострената му челюст; в малките му очи тлееше същата арогантна амбиция, каквато съзирах в погледа на баща му. Гиз обаче притежаваше буден ум и докато говореше, Марго се разкикоти и вдигна ветрилото си, за да скрие нервния си смях. На два пъти Гиз се приведе над ръката ѝ и я целуна, а после я задържа, сякаш не искаше да я пусне. Понякога Гиз се накланяше толкова близо до нея, че устните му аха да докоснат лицето ѝ. С поаленели страни Марго улавяше ръката на брат си,

несъзнателно търсейки закрила.

Шарл застана до мен и прошепна:

– Приближете ли още малко, ще го поваля на земята.

– Струва ми се, че я ухажва, Ваше Величество. Изляза ли права, ще ви помогна да го съборите – отвърнах ведро аз.

Той изсумтя.

– Не Гиз! Едуар... Гледайте как ѝ се умилква.

Зацъках раздражено с език.

– За бога, Шарл, затъжил се е за Марго след дългата война! Колкото до херцог Дьо Гиз, сестра ви вече е зряла жена. Обмислям подходящи партии за нея. И за вас.

Шарл изръмжа.

– Достатъчно нещастен съм, мамо.

– Длъжен сте да се погрижите за трона. Да оставите наследници – напомних му.

Той погледна навъсено брат си, който се смееше с Марго и с младия херцог.

– Той ще ви даде наследници – промърмори и ми обърна гръб.

Продължих да наблюдавам Едуар и двамата млади мъже –

Робер-Луи и Линеройе, наскоро назначени в свитата на сина ми. Марго изучаваше Линеройе с одобрителен поглед. Гладко избръснат, за да изпъкват красивите му скули, той имаше съвършена кожа и брадичка с очарователна вдлъбнатина. Облеклото му и поклонът, с който поздрави Марго и Едуар, бяха пестеливо елегантни.

Същото не важеше за Робер-Луи, чиято руса коса изглеждаше почти бяла. Имаше малък, топчест нос и груби устни. Носеше жакет от бял сатен с розова кадифена пелерина. Поклони се мимоходом, сграбчи ръката на Едуар и разказа шега, която изстреля неодобрително нагоре сивите вежди на кардинала на Лорен. Едуар обаче се засмя и потупа Робер-Луи по гърба, а той се усмихна на другите с пародийно самодоволство.

Няколко часа сновях из залата и разговарях любезно с гостите. Най-сетне се натъкнах на Едуар, застанал сам близо до един от фонтаните. Пристъпих към него и едва не се задуших от натрапчивата миризма на портокалови цветове.

– Миришете по-добре, слава богу – подкачих го.

Той ми се усмихна, без да отлепя очи от Шарл и Марго, които обикаляха залата ръка за ръка.

– Сестра ми явно не остава без компания напоследък – отбеляза Едуар.

– Шарл отказва да се ожени – прошепнах. – Посъветва ме да разчитам на вас за наследници. – Замълчах. – Обмислях дълго коя е най-подходящата съпруга за вас. Писах на Елизабет Английска. Отзова се благосклонно.

Той се събуди рязко от унеса.

– Тази крава? Ако искате наследници, намерете нещо по-добро от плешива вещица със сакал крак.

– Едуар, ще бъдете крал на Англия – укорих го.

Той въздъхна дълбоко.

– Готов съм на всичко за вас и за Франция, мамо... с изключение на това.

– Щом Елизабет не ви харесва, коя тогава? – намръщих се аз.

– Някоя – отвърна бързо той и се върна при Гиз и Линеройе, които продължаваха да следят Марго със сладни погледи.

Сметнах дръзкия отказ на Едуар за мимолетно упорство и реших отново да подхвана

темата още същата вечер. Гостите обаче ме спираха на всяка крачка. Стана късно, а гуляйджиите – включително Едуар – не се разотиваха. Аз също не се оттеглих, защото исках да ме изслуша.

Победата в Жарнак най-после доведе до многообещаващи преговори с хугенотите. Приех със задоволство разведряването, повярвала, че войната наистина е приключила.

Предишната нощ обаче сънувах кошмар, изпълнен с кръсците на хиляди невинни жертви. Събудих се ужасена и до сутринта размишлявах трескаво как да предотвратя нова война между хугенотите и католиците.

Размислите проясниха разрешението – бракът на дъщеря ми Елизабет с Филип Испански бе сложил край на война, продължила две поколения. Дипломатическите бракове се използваша често, за да сближават бивши врагове. Сватосан с протестантска младоженка обаче, злонравният Шарл по-скоро щеше да я обиди и дори да я нарани. Едуар притежаваше интелекта и ловкостта, необходими да омаят такава жена и да я спечелят. А Елизабет Английска изглеждаше единствената кандидатка, достойна за него.

С Анри се бяхме оженили на четиринайсет – сега Шарл бе на двацет, а Едуар приближаваше деветнайсет. Като майка и кралица бях проявила търпение, ала не биваше да чакам повече.

Излязох на балкона. Из лабиринта от чемшири в двора под мен блещукаха светулки и стотици лампи. Лунната светлина посребряваше струята на фонтана. Затворих очи и се замислих ненадейно за съпруга си – колко красив изглеждаше, застанал до същия фонтан: млад войник, завърнал се от бойното поле.

Долових движение в градината и отворих очи. Пред нисък жив плет два тъмни мъжки силуета се прокрадваха един към друг. Пръстите им се докоснаха и единият придърпа другия в обятията си. Лицата им се сляха в продължителна целувка. По-дребният мъж се отдръпна и зашепна – твърде тихо, за да чуя думите, ала тонът подсказваше срам и мъка.

Другият го изслуша, после заговори – спокойно и ласкаво. Замълча и двамата застинаха като статуи. В следващия миг обаче се прегърнаха пламенно.

По-високият заведе другия до нисък жив плет и го завъртя с гръб към себе си. По-дребният погледна през рамо и понечи да възрази, но ръцете на любовника му го притиснаха нежно надолу, той се наведе и се облегна върху подрязаните храсти, а шапката му се търкулна върху тревата.

Високият се засуети с дрехите. Рязко движение с хълбоците и тъмните силуети отново се сляха в един с много крайници. Приведеният мъж се вкопчи в живия плет и извика от сладостна болка; партньорът му запуши устата му с длан. Редно бе да ги оставя на страстта им, ала изгарях от любопитство. Отвън любовната им игра не изглеждаше по-различна, отколкото между мъж и жена. Следваха същия ритъм – раван, тръс и след него главоломен галоп. Накрая ездачът стисна хълбоците на жребеца си, изви се назад с лице, обърнато към луната, и нададе дрезгав възглас. Отдръпна се с омекнали колене, а възлюбеният му се изправи и закри очи с длани.

Високият го прегърна и му заговори нежно, докато го успокои. Разделиха се с целувка и тръгнаха обратно към сградата.

По-дребният мъж приближи и аз се отдръпнах в сенките, факлите до входа озариха лицето му – фините черти, гладко избръснатото лице с трапчинка върху брадичката. Линеройе докосна с ръка главата си, осъзна, че е забравил шапката, и се върна тичешком до живия плет да я вземе.

По-високият продължи напред. Мина край факлите и аз видях ясно лицето му с дългия, прав нос и черните очи, сияйни като диамантите в ушите му.

Моят Едуар, скъпият ми син. Не изпитах възмущение, а само тъга, че кралският род Валоа е на път да загине.

Часове преди зазоряване гърлен рев ме накара да скоча от леглото. Мадам Жонди също го чу и дотича от дрешника. Крясъците приближиха и не след дълго познах гласа на краля.

– Кучка! Развратница! Как дръзна да ме предадеш?

Последва глух удар и в коридора отекнаха женски писъци. Надникнах през вратата на преддверието и видях Шарл, по долна риза и копринени гамаши. Стискаше Марго за лакътя и щом отворих вратата по-широко, я запокити към мен.

– Върви при майка си, курво! – изкрещя той. – Кажй ѝ как ни посрами!

Марго падна на колене и ме сграбчи за ръцете. Носеше само памучна нощница, а косата ѝ се стелеше върху гърба на необуздани вълни.

– Той наистина е полудял, мамо! Помогнете ми!

Пригладих тъмния кичур коса, спуснал се пред лицето ѝ, и видях, че рамото на нощницата ѝ е разкъсано и разгалва червена, подута кожа, върху която личат белези от зъбите на сина ми.

– Наранили сте я! – изпепелих го с поглед.

– Кажй ѝ защо! – заповяда той на сестра си и я удари по тила, след като не последва отговор. – Кажй ѝ защо!

Тя проплака. Вдишах длан пред лицето на Шарл да го усмиря.

– Спрете!

Марго скри лице в шепите си и се разплака неудържимо.

– Той ме шпионира, мамо. Следи ме в леглото!

– Защото си блудница! – изрева Шарл. – Защото в леглото ти имаше мъж и ти развратничеше с него.

Той сграбчи косата над врата на Марго и отметна главата ѝ назад. С мълниеносна бързина измъкна тънък, блестящ предмет от колана си. Очите му искряха със същата нечовешка светлина както след лова, когато червата на заека висяха между зъбите му.

– Не разбирате колко я обичам. – Размаха камата на един пръст над нежната шия на сестра си. – Поне я обичах, преди да ме предаде! За пръв път ли разтвори бедра, сестро? Болеше ли те? Или се наслаждаваше като уличница? Кажй ми истината! Анри дьо Гиз ли беше?

– Нямаше никого – изхлипа Марго.

Шарл вдигна камата. Заслоних Марго с тяло и блъснах ръката му. Острието изтрополи върху мраморния под и се плъзна към прага.

Шарл изви свирепо косата на Марго и я дръпна назад. Тя изпищя и се стовари на пода. В юмрука на Шарл остана дълъг, гъст кичур коса и той го вдигна като трофей.

Марго притисна с длан тила си и я отдръпна, почервеняла от кръв. Опитах се да изтласкам брат ѝ настрани.

Бърз като змия, той отвърна на удара. Улучи ме по челюстта и ме запрати назад. Паднах и главата ми се блъсна в твърдия мрамор. За миг замрях, зашеметена, парализирана. Чух обаче дрезгава, давеща кашлица.

Изправих се. Марго притискаше с длани тила си; превит одве, Шарл бълваше кървава слуз върху пода и се клатушкаше към падналата кама.

Спуснах се към него. Той стигна пръв до камата и ме погледна злорадо. Наведе се да я вдигне.

Щом склучи пръсти около дръжката, върху китката му се стовари ботуш. Погледнах нагоре и видях Едуар, все още в дрехите от приема.

– Мамо, Марго... Божичко, наранил ви е!

Едуар забеляза дългия тъмен кичур коса, окървавен в единия край, и разкриви лице, сякаш бе изтръгнат от неговата глава.

– Сварих мъж в леглото ѝ! – изкрещя Шарл. – Блудстваше с него, сигурен съм! – Разкашля се отново.

Едуар се втренчи в камата, осенен от ужасяващо прозрение.

– Смятал си да ги убиеш...

– Пусни ми ръката! – изхриптя Шарл. – Заповядвам ти като твой крал!

Едуар овладя бързо чувствата си.

– Ще вдигна крак, когато ти пуснеш камата, Шарл.

– В леглото на Марго имаше мъж! Гиз, познах го, той беше! Освободи ми ръката!

Едуар скръсти решително ръце и не помръдна, докато пръстите на Шарл не се разтвориха бавно, пускайки камата.

Едуар се наведе и взе оръжието. После вдигна крак. Шарл пропълзя настрани и седна на пода.

– Ще ти отсека главата за това – просъска.

Клекнах бързо до Марго и притиснах темето ѝ с кърпичка. Раменете и косата ѝ бяха подгизнали от кръв. Беше спряла да трепери и подхвърли с предизвикателен тон:

– Нямахте мъж в стаята ми!

– Лъжи, колкото си щещ, но аз вярвам на очите си! – не отстъпи брат ѝ.

– Какво си видял? – попита тихо Едуар.

– Марго по нощница, а до нея – гол мъж. Прескачаше прозореца – отвърна Шарл.

– Не си видял лицето му. Откъде знаеш, че е Гиз?

– Аз... – Шарл се смути и се заоправдава. – Мамо, не забелязахте ли как флиртуваше с нея снощи?

– Не погледна през прозореца да провериш накъде отива, нали? – настоя Едуар. – Ала извличаш прибързани заключения?

– Марго ми препречи пътя! – изсумтя раздражено Шарл.

– Шарл, ако Гиз е обезчестил принцеса, ще изгуби главата си – обадох се вразумително. – Колкото и заплениен да е от Марго, едва ли е толкова глупав.

– За бога, той ми е противен! – възнегодува Марго.

– Лъжи, колкото щещ – повтори Шарл. – Ще разкрия истината. – Втренчи се гневно в брат си. – Колкото до теб... Кълна се, че някой ден ще те убия.

При тези думи се обърна и излезе.

Въздъхнах изтощено. Марго и Едуар помислиха, че се вирам в отдалечаващия се крал, и се спогледаха. В нейните очи се четеше благодарност, в неговите – успокоение.

През този крагък миг в израженията им съзрях и нещо друго – нещо пресметливо и несъмнено съзаклятническо.

Убедих се, че съм сгрешила, и Едуар и Марго не заговорничат. Придворните дами на Марго настояха, че нищо неблагоприятно не се е случвало в покоите ѝ. Съучастническият поглед обаче, разменен между брата и сестрата, не ми даваше мира.

Не можех да рискувам Марго да забременее и определено не биваше да рискувам да се омъжи за радикален анти хугенот като Дьо Гиз.

Оставаше едно очевидно решение за доброто на дъщеря ми и на обединена Франция. След неприятна среща с Шарл написах писмо на приятелката си Жана, кралица на Навара.

Защо да водим битка? Каня те да ни посетиш, защото тук те обичаме като най-близка сродница. Моля се да си добре и щастлива. Отговори ми бързо.

След няколко дни прочетох посланието ѝ: "Добре сме и сме щастливи, доколкото е възможно да са щастливи лишените от свободата да служат на Бог. Анри вече е мъж, храбър в битките както съпруга ти, чието име носи. Отличава се с нравствена сила и справедливост – качества, за жалост срещани рядко във френския двор. Отдаден е от все сърце на протестантската кауза. Поздравява те и се надява да те види отново някой ден. Казва обаче, че този ден няма да настъпи, докато протестантите не получат пълна свобода да изповядват религията си."

Написах писмо и на Гаспар дьо Колини, хугенотския водач и племенник на Монморанси. Не се изненадах от отказа на Жана, ала отговорът на Колини ме зарадва.

Нямаме избор, освен да си вярваме. Нека пръв покаже доброжелателство, поверявайки Ви живота си. Мнението Ви за мен несъмнено се основава на чужди сведения, но ще откриете, че действителността е съвсем различна. Изгарям от нетърпение да ви докажа, че Негово Величество няма по-предан слуга от мен.

Адмирал Гаспар дьо Колини дойде в двореца "Блоа" в средата на септември. Дъбовете и тополите тъкмо бяха започнали да пожълтяват, обагряйки долините с позлата. Сутринта, когато каретата му пристигна, аз бях в леглото с треска. На няколко пъти се опитах да стана и да се облека, но краката ми се подгъваха.

Пратеник на Едуар съобщи, че и херцогът на Анжу не се чувства добре. Разтревожих се при мисълта как Шарл ще приеме сам хугенотския водач. Предишния ден той кипна от гняв, научавайки за посещението на Колини.

Обясних му, че покойният принц Конде е възнамерявал да ни залови, а Гаспар дьо Колини открито се е възпротивил. Кралят обаче не се разведри.

Щом получих съобщението на Едуар, че и той е болен, промених грижливо обмисления ни план. Наредих да сложат шезлонг и два стола до леглото ми и се настаних под завивките, трачайки със зъби от високата температура.

Едуар дойде рано – в халат от виолетово кадифе и придружен от кученце с опалов нашийник. Беше толкова отмалял, че двама прислужници почти го носеха. Подготвихме се какво да говорим, за да помирим Колини и краля.

След два часа оповестиха, че адмиралът очаква да го приема. Изпратих да извикат краля. Шарл отказа да се появи. Аз обаче настоях, че щом не иска Колини в двореца си, е длъжен да прояви смелост и да му го каже лично.

Стратегията ми подейства. Не след дълго той пристигна в покоите ми – нацупил устни и скръстил ръце. Седна и аз дадох знак да въведат госта ни.

Гаспар дьо Колини бе нисък мъж, но строен, с жилаво тяло и широки рамене на кален воин. Петдесетте години по бойните полета бяха обветрили красивото му лице. Имаше късо подстригана светла коса и малка брада, вчесана напред като пухкаво валмо. Не забелязах никакви бижута; носеше квадратна шапка от обикновен памук и износена черна туника, прилягаща повече на селски свещеник, отколкото на благородник. Обноските и жестовете му обаче подсказваха, че очаква светът да изпълнява всичките му желания.

Впечатли ме от самото начало. Пренебрегвайки ръмжащото куче в скута на Едуар и заплашителния поглед на краля, Колини падна на колене пред Шарл и сведе глава, разкривайки оплешивяло, изгоряло от слънцето теме.

– Ваше Величество, думите не стигат да изразя благодарността си от поканата ви. Щедростта, милосърдието и доверието ви ме трогват. Признателен съм ви за възможността да ви покажа, че аз и духовните ми побратими ви почитаме като наш единствен господар.

Речта на Колини, произнесена с толкова обиграна искреност и смирение, укроти Шарл. Сбърченото му чело се поизглади и по лицето му се изписа колебливо любопитство.

– Добре дошли в Блоа – промърмори той и махна нетърпеливо. – Стани, стани.

Грациозен и силен, Колини се изправи, без да се подпира с ръце. Русите му мигли почти не се виждаха, създавайки впечатлени за гол, чистосърдечен поглед. С Едуар се спогледахме крадешком, изразявайки безмълвно и доброто си впечатление, и скептицизма си.

Вниманието на адмирала бе съсредоточено изцяло върху Шарл, все едно аз и Едуар изобщо не присъствахме.

– Вярвам, Ваше Величество, че Бог ви е упътил да ме извикате, та във Франция отново да се възцари мир. Като ваш някогашен враг, позволете ми да ви поздравя за военната прозорливост. Докажете неведнъж кой от нас е по-добър командир.

Устните на Шарл се извиха леко.

– Не ме поднасяйте, мосю. Знаете отлично, че брат ми спечели битките.

– Да – кимна Колини. – Но мъдрият крал се обгражда с талантиливи помощници. В крайна сметка всяка победа се дължи на вас.

При тези думи мускулите по лицето и тялото на Шарл се отпуснаха.

– Адмирале, това е брат ми, херцогът на Анжу – посочи той.

За пръв път Колини погледна към Едуар. Кученцето оголи зъби, но адмиралът сякаш не го забеляза. Поклони се много ниско и се изправи с думите:

– Ваше Благородие, Негово Величество наистина прояви мъдрост, назначавайки ви за генерал-лейтенант. За мен е чест да срещна достойния противник, вгорчавал толкова дълго живота ми.

Въпреки ласкателството, Колини излъчваше едва доловимо неодобрение, вирайки се – силен, як и сепъл – в помпозното кученце и в сина ми в лавандулово кадифе, накичен с бижута.

Дори да усети, че го осъждат, Едуар не го показва. Засмя се ведро:

– Същото важи и за вас, адмирале. Радвам се, че най-сетне сте на наша страна.

– А това – обади се кралят – е нашата скъпа майка.

Колини пристъпи до леглото и ми целуна ръка. Брадата му погали меко кожата ми.

– Кралице, само една велика майка е способна да възпита толкова велики мъже. Дано с Божията помощ вие и херцогът да оздравеете бързо – изрече с тържествен глас той.

– Адмирале, радвам се да ви нарека приятел – усмигнах се въпреки треската. – Очаквам с нетърпение да обсъдим как да скрепим Договора от Амбоаз.

Колини се обърна към по-големия ми син.

– Ваше Величество, такава е и моето желание, но подобни преговори се водят най-добре на четири очи. Бих искал да разискваме въпроса насаме, по мъжки.

Едуар се намеси спокойно:

– Като мъдър суверен, брат ми разчита много на съветите на майка ни. Тя изигра ключова роля при сключването на споразумението.

Колини отново се обърна към Шарл.

– Ако желаете да посочите майка си за свое доверено лице, ще говоря с нея. На вашите услуги съм, Ваше Величество.

Шарл грейна.

– Тази нощ ще вечеряме в тесен кръг и ще обсъдим съглашението. – Потупа съседния стол. – Елате, седнете и се освежете. – Щракна с пръсти и камериерът побърза да напълни бокал с вино.

– Поласкан съм, Ваше Величество – отвърна адмиралът, – но не пия вино, за да не ми попречи да служа на Бог и на своя крал.

Отбелязах благочестивата гордост в тона му. Колини отмерваше грижливо думите си, та да създаде впечатление за смирена искреност, което не ми вдъхваше никакво доверие. Той седна до Шарл, а синът ми го улови за ръката и отбеляза шеговито:

– Паднахте ни най-послед, татенце, и няма да ви пуснем лесно!

Засмя се, развеселен от остроумието си.

Колини също се засмя без смянка от притеснение, каквото подобни думи биха пробудили у по-неуверен мъж. Поговорихме за пътуването му, колко красива е долината на Лоара и за младата му съпруга.

За четвърт час Колини се сприятели с краля. Двамата излязоха заедно от покоите ми, понеже Шарл изгаряше от нетърпение да разведе адмирала из двореца. С Едуар ги проследихме с втренчени погледи.

– Назряват неприятности – промърмори Едуар, щом се отдалечиха.

– Мисля, че допуснахме ужасна грешка, като го поканихме – отвърнах тихо.

Щом с Едуар се възстановихме, организирахме тържествен прием в чест на Колини. Поканихме триста благородници – херцози, кардинали и посланици. Шарл се наслаждаваше на суетнята.

Увеселението започна малко преди смрачаване. Масивното вито стълбище с изглед към вътрешния двор бе украсено със сребърен брукат и позлатени листа. Гостите ни наблюдаваха от стълбите как група млади жени, облечени оскъдно в ефирни рокли, размахаха във въздуха високи ветрила с пера, а после се събраха в кръг и докоснаха върховете на перата. Отдръпнаха ги драматично и разкриха една новородена Венера, застанала върху голяма "раковина" от боядисано дърво.

Нимфите се завъртяха и отстъпиха назад. Венера изпълни кратък танц, след което Марс – Линеройе, облечен в бяла тога и алена мантия – се появи, размахал сабя, и със свирепо изражение подгони уплашената Венера. Улови я, а тя го целуна, превръщайки го в кротко създание. Двамата се поклониха и обиколиха сцената ръка за ръка под бурните аплодисменти за зрителите.

Гостите влязоха в залата, от чийто таван висеше надиплена фина коприна. От време на време нимфите раздвижваха коприната като разбунено море. Въведоха парадно краля и семейството му сред океанския декор, а след тях – почетния гост.

Колини влезе в залата със завидно самообладание и не толкова завидно облекло – нов жакет от черна коприна с обикновена бяла яка без къдрици, както повеляваше модата. Оцених брилянтната му стратегия – сред сатена, кадифето и скъпоценните камъни Колини изпъкваше драстично. Той коленичи пред трона на Шарл и вместо да поеме протегнатата му ръка, целуна обувия му в чехъл крак.

Враждебното католическо множество остана впечатлено, а Шарл се разтопи от показната преданост. Широко усмихнат, вдигна Колини и го целуна по бузите.

– Убедени сме в лоялността и доброжелателството на адмирал Колини – заяви кралят, прегърнал през рамо госта. – Обичаме го като верен поданик и приятел. Който вдигне ръка срещу него, вдига я срещу нас.

Колини се поклони на херцога на Анжу. За приема в чест на адмирала Едуар носеше розова дамаска, извезана с перли и украсена с огромна надиплена яка от яркорозова дантела. Бялото кученце в скута му имаше розова якичка в тон с неговата. За мое удивление лукавият Едуар улови дланите на адмирала и го целуна по устата като кръвен сродник – само най-наблюдателните забелязаха колко нетърпеливо се отскубна Колини от прегръдката му.

Шарл кимна и лютните и цигулките засвириха. В нехарактерно ведро и словоохотливо настроение, кралят хвана Колини за ръката и тръгна из залата да демонстрира новия си трофей.

Марго, Едуар и аз също станяхме от тронове си. Тръгнах бързо към младия херцог Анри дьо Гиз и чичо му, кардинала на Лорен, които имаха най-сериозно основание да са обидени от почестите, оказани на адмирала, защото шпионин на Колини бе убил бащата на Анри.

Кардиналът пое протегнатата ми ръка с безжизнена и хладна длан, а устните му целунаха въздуха над бузата ми.

Племенникът му херцог Дьо Гиз носеше бяла къдрава яка, по-голяма от главата му; колосаната ѝ дантела остърга кожата на ръката ми, когато се наведе да я целуне. Той се усмихна неискрено, а тялото му изглеждаше сковано от напрежение.

– Господа, благодарна съм и на двама ви – подхванах топло аз. – Обстоятелствата не ви улесняват, ала вие поставяте доброто на Франция над личните си съображения. Ще запомня благородството ви.

– Твърде сте любезна – кимна разсеяно младият Гиз, втренчен в приближаващите Шарл и Колини.

Отворих уста да продължа, но гръмкият, бодър глас на краля ме прекъсна.

– А! Господата Гиз! Представям ви, Ваши Благородия, най-ненавистния ви враг на света. Адмирал Дьо Колини!

Обърнах се. Ухиленият до ушите Шарл държеше под ръка адмирала, без да се досеща в какво неудобно положение поставя другите.

Кардиналът и херцогът замръзнаха. Младият херцог изгледа отвисоко над аристократичния си нос адмирала, с цяла глава по-нисък от него.

– Адмиралът се кълне, че няма нищо общо със смъртта на Франсоа дьо Гиз – уведоми ги Шарл. – Шпионинът му не е убил херцога по негова заповед.

Кардиналът на Лорен се вкамени. Върху челюстта на младия Гиз затрепка мускул.

– Понеже сте добър приятел на краля, адмирале, длъжен съм да ви приветствам в двора – промърмори той.

– Неведнъж съм се бил рамо до рамо с баща ви – прошепна Колини. – Не познавам по-

благороден мъж и войник. Плаках, когато разбрах, че е загинал.

Очите на херцога пламнаха. Той понечи да се хвърли към Колини, но чичо му го улови предупредително за рамото. В напрегнатата тишина Шарл заговори отново – гръмко, нехайно.

– Чух, че братовчедка ни Мария, кралицата на Шотландия, пак съзаклятнички и си навлича неприятности. Вярно ли е?

– Задържали са я в Англия – отвърна глухо кардиналът. – Елизабет е убедена, че Мария и норфолкският херцог са заговорничили да я убият.

– Истина е, нали? – настоя Шарл. – Мария открай време смяташе, че английската корона ѝ принадлежи.

– И с право, Ваше Величество – уточни мрачно младият Гиз. – Елизабет е еретичка – погледна към Колини – и незаконно дете. Тоест, не ѝ се полага трон в християнския свят.

– Е, Мария несъмнено си играе с огъня – констатира небрежно Шарл. – Заговор след заговор... и всичките разкрити. Казвам ви, накрая ще си изгуби главата.

При тези думи той се отдалечи с адмирала. Останах при херцога и кардинала още няколко минути, опитвайки се напразно да поправа стореното зло.

Приемът продължи до късно през нощта. Видях как Колини излиза на балкона с изглед към вътрешния двор и отидох при него.

Навън бе приятно прохладно, тихо и безлюдно. Колини се облегна на парапета и се взря в тъмния хоризонт с едва забележима тревога. Доловил стъпките ми, той се обърна и се усмихна насила.

– Толкова сте сериозен, адмирале – отбелязах ведро. – Надявах се тази вечер да се поотпуснете.

Той се засмя.

– Старите воители никога не се отпускат напълно, кралице. Битките винаги вземат своето.

– Жалко, защото сред нас наистина сте в безопасност.

– Изражението на херцог Дьо Гиз не потвърждава думите ви – възрази сухо Колини.

– Ще се научи да ви нарича приятел. Решена съм да помирят вашите и нашите последователи. Затова дойдох да ви помоля за услуга.

Той повдигна очаквателно русите си вежди.

– Свържете се с Жана Наварска. Кажете ѝ, че искам да я видя тук, в двореца, за да ѝ предлага дъщеря си Марго за съпруга на сина ѝ Анри.

По лицето му се изписа лека изненада.

– Наистина ли, мадам?

– Да.

– Разберете, че съмишлениците ми ме предупредиха да не идвам тук. Наварската кралица има още по-сериозни основания да проявява предпазливост. Убият ли я, ще остави държава и млад син.

От гърдите ми се изтръгна искрена въздишка.

– Жана има по-малко причини да се страхува за живота си от вас. Не бих омъжила Марго за сина ѝ, за да ѝ навредя.

– Отличен довод – призна той. – Ала имам ли аз, кралице, основания да съм загрижен за себе си?

– Не – поклатих решително глава. – Херцогът на Анжу ви назначи петдесет телохранители и прехвърли значителна сума в банковите ви сметки. Надявам се това да ви

увери в сериозните ми намерения да отстоявам мира.

Той наклони глава.

– Негово Величество уведомен ли е за плановете ви?

– Сватосването е женска работа. Брактът обаче няма да се осъществи без одобрението на краля.

– Разбирам. – Той се взря отново в мрака; след миг се обърна пак към мен с решително изражение. – Ако дружелюбието ви е искрено, знайте, че испанците избиват събратята ни протестанти в Нидерландия. Необходими са ми пет хиляди войници, за да покажа на Филип, че Франция не позволява да се изстребват невинни.

Изпратех ли френски войници в Нидерландия, крал Филип щеше да сметне, че му обявявам война. По-многобройната му и могъща армия щеше бързо да срази нашата. Добронамерената усмивка обаче не слезе от лицето ми.

– Бих желала да обсъдим въпроса отново след сватбата на Марго и Анри. Моля ви първо да уведомите Жана – настоях спокойно.

– Добре, кралице. На вашите услуги! – кимна той.

Върнахме се в балната зала. Пръстите ми обгръщаха леко твърдата му ръка. Като изключим олисялото теме, адмиралът старееше благородно. Не му вярвах, но оценявах будния му ум и достойнството му.

Още щом се появихме, Шарл тръгна бързо към нас.

– Ето ви, татенце! Флорентинският посланик иска да разговаря с вас. Елате! – Улови ръката на Колини и го поведе към тълпата.

Аз, на свой ред, насочих вниманието си към други знаменитости. Далеч по-късно – след като поздравих поне десетина изтъкнати гости – стигнах до испанския посланик Алава, закръглен и раболепен мъж. Той подхвана някакъв анекдот за бившия ми зет крал Филип, ала го прекъсна яростен вик.

– Лъжец! Лъжец!

Обърнах се. До ромолящия фонтан стоеше Анри дьо Гиз и се тресеше от главата до петите от едва сдържан гняв. Колини, на една ръка разстояние от него, отговори хладнокръвно с тих глас.

Думите му разяриха още повече Гиз, който го зашлеви с опакото на дланта си. Колини залитна назад. Гиз посегна да го удари отново, но Едуар забеляза схватката и улови ръката му. Младият херцог се опита да се отскубне, ала Едуар го задържа.

– Полтро дьо Мер бе твой шпионин! – изкрещя Гиз, поруменял от яд и вино. – Нима очакваш да ти повярваме, че не си му заповядал да убие баща ми? Искам удовлетворение!

Шарл приближи със зачервено, гневно лице. Понечи да се нахвърли върху херцог Дьо Гиз, но адмиралът вдиша длан да го възпре.

– Не се дуелирам – Колини се задъхваше. Гласът и изражението му обаче бяха невъзмутими. – Бог не одобрява хазарта, независимо дали си играеш с късмета, или с живота.

– Страхливец! – изрева Гиз. – Колкото и да се криеш зад благочестието си, ще си платиш за престъплението!

– Готов съм да загина, бранейки правото на хората да славят Бог, но не и защитавайки се от вулгарни обвинения.

Негово Величество сграбчи пицната яка на Гиз.

– Мъдрите, господине, са приятели на приятелите на краля... за да не ги нарочи за врагове – процеди той.

Гиз го изгледа с разширени очи. Шарл го блъсна в ръцете на чичо му, кардинала. Мина край него, следван от Колини, и просъска:

– Доближете ли отново сестра ми, ще ви убия с голи ръце!

На другата сутрин отидох рано в покоите на краля. Очаквах да го сваря в леглото, но с изненада го открих в кабинета му. Щях да вляза без предупреждение, ала стражът ме спря пред вратата.

– Простете, кралице, но Негово Величество заповяда да не го безпокоят. Адмирал Колини е при него.

– Съобщете на краля, че съм тук – наредих, – и искам незабавно да говоря насаме с него.

Младият шотландец почука неохотно на вратата. Шарл изруга горкото момче и понечи да ме отпрати. Чух обаче Колини да го увещава тихо. След малко адмиралът излезе от кабинета, поклони ми се и се отдалечи.

Разлютеният ми син седеше зад писалището, където лежеше само един документ, обърнат наопаки, за да не го прочетат любопитни очи. Шарл затисна с юмрук документа и се втренчи ядно в мен.

– Дано да е спешно, мамо.

– Спешно е, Ваше Величество. Дойдох да ви съобщя, че адмиралът ще покани Жана Наварска да ни посети.

– А... – изсумтя отегчено той. – Заради това ли прекъснахте срещата ни?

– Не – признах. – Кага Жана, за да договорим Марго да се омъжи за сина ѝ. – Споделих плана си с Шарл сега, защото, очарован от Колини и хугенотските му приятели, вероятно щеше да го одобри.

– Анри е добра партия, предполагам. Все пак е крал – съгласи се той с изненадваща сговорчивост.

– Чудесно! – поколебах се аз. – Дойдох и заради още нещо, Шарл. Длъжна съм да ви предупредя за Колини.

Той закри ушите си с длани.

– Не искам да слушам! Той е добър мъж!

– И твърде убедителен – добавих на висок глас. – Открих истинската причина да дойде при нас. Иска войници, за да се опълчи на испанците в Нидерландия.

Докато говорех, Шарл разпери закрилнически длан върху загадъчния пергамент, сякаш се страхуваше да не му го взема.

– Ще ми обясните ли какво съдържа документът? – поинтересувах се аз.

– Вече съм мъж, мамо. Не съм длъжен да ви казвам всичко.

– Напротив – възразих. – Аз съм главният ви съветник и нямате право да вземате решения без одобрението на Съвета.

Издърпах документа – кралска заповед, упълномощаваща адмирал Колини да нахлуе в Нидерландия с пет хиляди войници. Още през първите няколко минути трябваше да разбере, че Гаспар дьо Колини възнамерява да застане между мен и сина ми. Изненадах се обаче и се ядосах. Изпуснах си нервите.

– Глупак! – размахих листа пред лицето на Шарл. – Съгласили сте се да нападнете Испания! Знаете ли какво ще последва, ако крал Филип отвърне на удара?

– Ще го сразим най-сетне – отвърна Шарл с лудешки блеснали очи.

– Не! – изкрещях. – Ще сразят нас! Испанската флота е непобедима. Испания има повече войници от нас!

– Но адмиралът... – Шарл понечи да възрази.

– Адмиралът иска да ни вкара в капана на една безнадеждна война. Защото ако войниците ти се бият с испанците, няма кой да защити теб от хугенотите. Ще ни унищожат и ще възкачат свой водач на престола!

Чертите на Шарл застинаха в мрачна маска.

– Колини ме обича като роден син. Не би постъпил така.

Навих на руло уличаващия документ и се приведох напред.

– Щом цените мнението на Колини по-високо от моето, значи вече не съм ви потребна. Изпратите ли войници в Нидерландия, аз ще се оттегля от управлението. Не искам да стана свидетел на краха на рода Валоа!

В очите на Шарл заискри страх. Изоставех ли го, истината – че е неспособен крал – щеше да стане очевидна за всички.

– Не си тръгвайте, мамо! – примоли се той, обзет от ненадейно разкаяние. – Няма да изпратя войници.

– Няма да изпратиш! – повторих и разкъсах документа. Парчетата опадаха на купчина върху писалището на краля.

Излязох, ядосана на Колини, но и доволна как бях изиграла Шарл. Глупава жена – ликувах от спечелената битка. Не съзнавах, че вече съм изгубила войната.

Старата година отмина и започна новата – 1572-ра. Бях щастлива през дните преди водовъртежа, защото мислех, че съм убедила Шарл да не се доверява на Колини, и се заблуждавах, че бракът на дъщеря ми с Навара ще донесе мир на Франция. Бях щастлива и понеже ранната пролет доведе Жана в "Блоа".

Час след пристигането ѝ отидох в покоите ѝ. Придворната ѝ отвори вратата и аз вдигнах показалец пред устните си. Влязох тихо в преддверието и се прокраднах към вътрешната стая.

– Кой беше? – извика Жана.

Тръгнах бързо към прага.

– Никой, мадам.

Надвесена над леген с вода, тя се мръщеше в огледалото, потупвайки мокрите си бузи с кърпа. Френският ѝ воал и надиплената яка бяха свалени. Носеше само неугледна черна рокля, с каквата се обличаха хугенотките. Щом проговорих, тя вдигна сепната глава и в следващия момент по лицето ѝ се разля широка усмивка.

Бяха изминали почти десет години, откакто се бяхме видели за последно. Косата на Жана сивееше. По челото и около устните ѝ личаха дълбоки бръчки. Изглеждаше страховито отслабнала – само кожа и кости. Охтичавата бледност на лицето ѝ влошаваше още повече впечатлението.

Зелените ѝ очи обаче бяха все още пълни с живот. С грейнал поглед тя остави кърпата и се поклони грациозно.

– Кралице!

Поклоних се и аз – ниско и смирено.

– Кралице!

Останахме приведени за миг, сетне се изправихме засмени и се прегърнахме. Тялото ѝ ми се стори крехко и леко като перце.

– Катрин! Очаквах да се смутя, щом ви видя, но сега имам чувството, че последните десет години не са съществували.

– Радвам се, че дойдохте – отговорих искрено.

– Уверенията ви, че ще бъда в безопасност, ме развеселиха – каза тя. – Не вярвам на слуховете, че ядете дечица.

– Още не сте вечеряли с мен – предупредих я с престорена суровост и пак се засмяхме.

Вечерята оправда надеждите ми и протече сърдечно. Шарл нарече Жана "братовчедке"; Едуар я целуна по устните. Очите ѝ се разшириха при вида на разточителното му облекло и тя се отдръпна от прегръдката му, кашляйки – отчасти от туберкулозата, ала и от натрапчивия мирис на портокалови цветове, витаещ обилно около него.

За щастие ме интересуваше главно мнението ѝ за Марго, а дъщеря ми не ме разочарова. Носеше сива рокля с елегантна, но семпла кройка. Чистото ѝ лице грееше без никакво белило.

– Марго! – възкликна Жана, когато дъщеря ми ѝ се поклони почтително. – Каква красива жена си станала!

Марго сведе ресници, сякаш комплиментът я смущаваше.

– За нас е чест, че ни посетихте, кралице! Радвам се да ви видя отново. Бях съвсем малка, когато си тръгнахте, а искам да ви опозная по-добре, защото мама говори изключително ласкаво за вас.

Вечерята продължи в празничен дух. Жана поднесе на Марго подарък от Анри – семпъл медальон с диамант. Дъщеря ми показва задоволство от скромния подарък, а Едуар се втурна да ѝ го сложи.

На трапезата Марго показва сдържаност и отлично познаване не поезията, написана от майката на Жана – покойната Маргьорит. Настроението ни помръкна само веднъж – Жана попита Марго какво знае за хугенотската вяра и лицето на дъщеря ми се изопна.

– Достатъчно, та да съм сигурна, че по сърце съм католичка – отвърна тя, – и ще остана католичка, докато умра.

Жана замълча и разговорът замря, докато не попитах как предпочита да прекарва времето си Анри.

– Ще ти отговоря с три думи – каза Жана. – Обича да язди, да язди и да язди. Не харесва нищо, което не може да прави, възседнал кон.

Всички се засмяхме любезно. Жана Също се усмихна, но бръчицата, появила се между веждите ѝ, остана там до края на вечерта. Оттегли се рано, като се извини, че е изморена. При първата открила се възможност дръпнах Марго настрана.

– Какво ви прихвана, та за един ден се преобразихте в ревностна защитничка на Църквата? – попитах я.

– Не сте ме питали досега! – възкликна тя с неочакван плам. – Никога не ме питате за нищо, мамо, защото няма значение какво мисля! Няма да отида в Навара! Няма да живея сред крави и да се обличам като сврака.

Сълзи напълниха очите ѝ. Понечи да каже още нещо, ала не събра смелост. "Гиз – помислих си смаяна, – влюбена е в него. Защо иначе ще брани с толкова нехарактерен ентузиазъм религията си?"

Прегърнах я през рамо, но тя разкриви лице, повдигна поли и побягна.

Не я последвах. Само времето – и Анри вероятно, ако като мъж бе запазил момчешката си благост – можеше да ѝ помогне.

Остатъка от вечерта прекарах с Шарл в кабинета му на приземния етаж, опитвайки се да поправа вредата, нанесена от Колини. По-късно тръгнах към покоите си.

Заизкачвах се по витата външна стълба, треперейки в мразовитата мартенска нощ. На площадката спрях да си поема дъх и погледнах към двора, спомнила си как преди много години в същия дворец видях херцогиня Д'Етами да лудува с крал Франсоа. Спомних си и какъв ужас изпитвах тогава, че ще ме отритнат, но приглушени гласове ме върнаха в настоящето.

Вдигнах глава. От двете страни на стълбището имаше изкусно издялани парапети. През тях зърнах ръцете и извърнатите лица на две фигури, неразличими в мрака на горната площадка. Гласовете им долитаха долу. Не чувах думите, ала долавях лесно чувствата – гнева до сълзи на жената и преднамереното спокойствие на мъжа.

Неприятните сцени между влюбени придворни не бяха рядкост, но сега не бях въоръжена с нужното търпение. Понечих да се прокашлям и да продължа напред. Нещо обаче – тембърът на гласа на младата жена навярно или утешителният жест на мъжа – ме възпряха.

Жената изля поток от ядни думи, разперила безпомощно пръсти. Мъжът – висок, сдържан – улови ръката ѝ и я целуна. Тя замълча и се вслуша в тихите му, разсъдливи увещания. После обаче дръпна нещо от врата си и го захвърли.

То тупна тихо върху стълбищната площадка под нея – на крачка от стъпалото ми. Мъжът я прегърна и те се целунаха пламенно. Наведох се, благодарна, че са разсеяни, и вдишах лъскавия предмет от плочника – диамантения медальон, който Жана бе подарила на Марго.

Сключих пръсти около скъпоценния камък и се вторачих нагоре. Прегръдката бе приключила. Марго влезе бързо в покоите си, а мъжът заслиза по стъпалата. Уплашена, отстъпих от площадката и се спотаих в сводестата ниша до нея.

Той се появи бързо на Мястото, където бях допреди малко, и спря. Щом се появи като на длан пред мен, затворих очи.

Застинала и стиснала клепачи, чувах как бавно обикаля площадката, търсейки липсващия подарък. Накрая изруга и продължи надолу по стълбите.

Едва тогава отворих очи. Не успях обаче да се защитя от непоносимото прозрение. В студения въздух се носеше – натрапчива до втръсване – миризма на портокалови цветове.

Часове наред обмислях срещата, на която бях станала свидетелка. Умът ме подвежда, реших най-сетне; сигурна, че виждам свада между любовници, бях доукрасила със страст една целувка между брат и сестра. Едуар все пак предпочиташе младите си господа и едва ли би се увлякъл по жена, камо ли по сестра си.

Още по-упорито обаче се заех да омъжа Марго за Анри, независимо дали щеше да прекара целия си живот в назадничавата Навара.

Преговорите започнаха рано на другата сутрин. Огънят вече стопляше залата за съвещания, а разтворените завеси пропускаха слабото слънце. Жана носеше същата неугледна рокля в хугенотско черно. Усмивката ѝ не изглеждаше толкова сияйна както при вчерашната ни среща. Тя седна с въздишка, изтощена още отсега.

Предложих първо да напишем точките, които смятаме за най-важни. После си разменихме листовете. Списъкът на Жана не ме изненада: Анри да изповядва вярата си, а Марго да приеме протестантството, за да ги венчаят според хугенотските обичаи в Навара. Семейството да живее основно там.

Аз, разбира се, исках Анри да приеме католицизма и да се ожени за Марго в "Нотр Дам". Понеже Анри бе крал на Навара, бях съгласна двойката да прекарва половин година в малката държавица.

Жана прочете списъка ми и ме погледна студено и царствено.

– Няма да смени религията си – каза безизразно тя. – Той не се е родил с вярата си, приел я е съзнателно и по Божията воля.

– А Марго ще бъде отлъчена от Църквата, ако се отрече от католицизма. Ще изгуби кралския си статут – отбелязах аз.

– Той няма да промени религията си – повтори Жана. Стиснатата ѝ челюст и неумолимият ѝ поглед ми подсказаха колко твърдо е решението ѝ. Преминах към другия въпрос – къде ще живее семейството.

– Анри ще прекарва възможно най-малко време във френския двор – заяви Жана със същата непоклатимост.

– Като първи принц по кръвна линия и наследник на трона Анри има дълг пред френския народ – напомних ѝ аз. – И бездруго ще се налага да живее в Париж поне по половин година, така че е неразумно...

Жана ме прекъсна.

– Нравите в Париж са прекалено разпуснати. Бог не насърчава суетата, разгула и пианството.

– Не ми казвайте, Жана, че всички до един в двореца ви в Навара са благочестиви вярващи.

Последва дълго, обидно мълчание.

– Марго изглежда добро момиче – рече тя най-сетне. – Нека дойде при нас и сама да реши дали начинът ни на живот я устройва.

– Марго вече ми каза, че предпочита да остане в Париж. Свикнала е на удобства и изисканост. Не е честно да я принуждаваме да живее на толкова... провинциално място.

Жана вирна надменно брадичка.

– Провинциално, но не и покварено.

– Толкова бързо ли забравихме, че сме приятелки? – попитах я. – Анри и Марго се познават от деца. Родени са в една и съща година. Тя е Телец, той – Стрелец. Съвместими са.

– Не ми натрапвайте астрологията си, ако обичате. Второзаконие, глава осемнайсега: "Не бива да се намира у тебе... предсказван, гадател, вражач, магьосник, омайник, ни, който извиква духове, ни вълшебник, нито който пита мъртви, защото всеки, който върши това, е гнусен пред Господа, и тъкмо поради тия гнусотии Господ, Бог твой, ги изгонва отпреде ти."

В гласа ѝ не прозвуча лицемерна набожност; изглеждаше изтерзана, сякаш всеки момент щеше да се разплаче.

Мое момиче, скъпа моя, обичам те.

Правя го от любов към теб. Идвам от любов към теб.

Косъмчетата по тила ми настръхнаха; докоснах с длан перлата в пазвата ми. Дори след толкова години Жана помнеше какво бях признала, замаяна от родилните мъки – че съм откупила децата си с най-черна магия.

Втренихме се една в друга от двете страни на масата.

– Значи ме смятате за прокълнатата – отроних. – Жана, бях полудяла от болка, когато бръщолех за Руджиери...

– Мислех, че бълнувате, докато не разбрах как сте покварили собствения ми син. – Лицето ѝ се разкриви от усилието да прогони сълзите. – Прочетох какви писма ви пишеше, Катрин. Внушили сте му, че двамата получавате тайнствени видения за ужасни, кървави събития. Накарах го да се помоли Богу за прошка и му забраних да говори за това.

Почувствах се разобличена; призля ми.

– Щом ви ужасявам толкова, защо сте тук?

– За да защита правото на сина си да наследи трона.

Отговори ми искрено – напишеш ли петиция до папата, той щеше да отлъчи Анри от Църквата и да удостои херцог Дьо Гиз с правото да наследи френската корона.

– Ала ме демонизирате. Не ме питате каква е истината, осъждате ме направо да горя в Ада.

Тя потрепери.

– Не съм споменавала пред никого откровението ви. И няма да го направя.

Отвори уста отново, но аз станах и ѝ магнах да замълчи.

– Чух достатъчно безпочвени обвинения – срязах я с натезжал глас.

След срещата с Жана се върнах веднага в покоите си. Упреците ѝ ме бяха разтърсили дълбоко, ала не за пръв път се чувствах така и бях решена да се разсея с неотложни задачи. Седнах зад писалището в преддверието и прегледах кореспонденцията си – доклади от дипломати, молби за услуги.

Тревогата обаче продължаваше да ме гложди; не ме свърташе на едно място. Обзе ме страх, че нещо ужасно ще се случи.

Писмото в ръката ми затрепери. Затворих очи и ненадейно се пренесох в Палацо Медичи във Флоренция преди много години. Чух как камъни звънтят по стъкло и вик на бедняк: *Смърт на Медичите!*

Притеснена, наредих да извикат астролога ми Гилермо Перели. Бях му възложила задача да избере благодатен ден за сватбата на Марго.

Перели – неспокоен млад мъж с изпъкнали очи и дълъг врат, източен високо над къдравата яка – не беше гений, но притежаваше прилични способности и работеше бързо.

– Кажете ми какво зловредно подреждане на звездите предстои? – попитах го. – Има ли аспект, застрашаващ кралското семейство?

– Не е скоро – отвърна колебливо той. – През август, мисля, Марс ще премине през Скорпион и ще подклажда насилие. С радост ще направя амулет за краля или за Ваше Величество, който да противодейства на неблагоприятните влияния.

– Добре – кимнах. – И проверете незабавно какво ни готвят Марс и звездите през август. Сънувах... кошмар, че предстои нещо лошо.

Сред придворните не беше тайна, че съм предвидила смъртта на съпруга си и победата на Едуар в Жарнак. Заинтригуван, мосю Перели се приведе напред.

– Помогнете ми, знам, че е надвиснала беда – промълвих и с неудобство установих, че в очите ми напират сълзи.

Той долови душевния ми смут.

– На вашите услуги, мадам. Ще направя всичко възможно да защитя семейството ви. Веднага се заемам.

– Благодаря.

Седнала зад писалището, проследих с неуверен, безнадежден поглед как вратата се затваря зад гърба му.

Вгълбих се в работа. През късния следобед се почувствах поуспокоена. Помолих една от придворните да ми донесе бродерията и да покани Марго да дойде в покоите ми. Седнах до огъня и зачаках. Най-сетне някой почука на вратата. Влезе Жана и свела глава, попита с тих и смирен глас.

– Може ли да поговорим насаме, Катрин?

– Разбира се – посочих ѝ стола до моя.

– Благодаря. – Жана седна и след неловка пауза продължи: – Дойдох да ви помоля за прошка.

Предпазливата усмивка не слезе от лицето ми.

– Не се винете. Изморена сте от пътуването. Виждам, че сте боледували – отвърнах спокойно.

– Боледувах – призна тя. – Но това не оправдава грубите ми думи. Молих се дълго, след

като се разделихме. Разбрах колко несправедливо се отнесох към вас. – Пое си дълбоко дъх. – Страхувам се, че френският двор ще повлияе на сина ми, защото поквари мен.

Засмях се.

– Жана, дори да са покварили някого, упадъчните ни нрави несъмнено не са променили вас.

Тя поаленя.

– Не устоях на изкушенията. Вие дори нямате представа, Катрин, защото останахте вярна докрай на съпруга си, винаги честна с приятелите си... Понякога ми се струва, че от прекалена доброта не виждате какво зло ви заобикаля.

– Но се занимавам с магьосници – прошепнах. – Следя звездите.

Тя се втренчи в дланите си, склучени в скута.

– Знам, че сте имали сериозно основание да се замесите в такива неща. Затова... – гласът ѝ пресекна – затова ви моля за прошка. Не биваше да ви съдя.

Разрида се. Понечи да каже още нещо и се опита да ме отблъсне, но аз я прегърнах и тя продължи да плаче в обятията ми.

Същия ден Жана вечеря с нас, а на сутринта брачните преговори започнаха наново. Не бих ги нарекла сърдечни, но спазвахме добрия тон – споменът за тях остана светъл лъч надежда преди пропадането в бездната на лудостта.

Повече от месец Жана отстояваше упорито изискванията си – Анри да не приема католицизма и брачната церемония да не се провежда в "Нотр Дам". Седмиците се нижеха без напредък и отношенията ни се обтегнаха.

Един следобед младият астролог Перели дойде да ме уведоми, че през втората половина на август Марс ще навлезе в съзвездието Скорпион и ще бъде в квадратура спрямо Сатурн на двайсет и трети и двайсет и четвърти, предвещавайки разпри с дипломати и чуждестранни сили. Даде ми четири защитни пръстена – по един за мен и за децата ми.

Благодарих му и инструктирах мадам Жонди да му плати, но няхах вяра в слабите му амулети. Все пак насърчих синовете и дъщеря си да ги носят, а моя приборих в чекмеджето на писалището.

Първата априлска седмица мина без произшествия. Бях решена Марго да се омъжи в "Нотр Дам", а Жана настояваше за протестантска церемония. Нервите ми се изопнаха, защото с всяка изминала нощ сънищата ми за кръвопролития ставаха по-ярки. Усещах, че единственият начин да предотвратя войната е да венчая бързо Анри и Марго.

След особено напрегната среща с Жана посетих Едуар с надеждата да ме озари идея как да преодолее безизходицата. Отидох в покоите му, където знаех, че никой няма да ме потърси, и седнах в преддверието. Едуар ме покани да вляза и аз му описах колко трудно напредват брачните преговори и колко неотстъпчива е Жана.

Докато разговаряхме в спалнята му, някой почука на вратата на съседната стая. Чух раболепния глас на Робер-Луи и приглушения, тревожен отговор на мадам Жонди.

Не след дълго мадам Жонди влезе и се поклони с извинително изражение.

– Кралице, простете ми, но дойде спешно послание за вас.

Подаде ми малък пакет, увит в писмо. Тръгнах бързо към покоите си, където седнах и разгърнах писмото. Под него, в гнездо от черна коприна се гущеше железен пръстен с мътен жълт диамант. Оставих пръстена в скута си и счупих печата на писмото.

"Почитаема кралице,

Предвид разположението на рождения Ви Марс и уменията Ви да разчитате посланията на звездите, подозирам, че вече сте разбрали за приближаващата катастрофа.

Прилагам талисмана Главата на Горгоната, наричана Медуза от древните гърци. В небето я символизира звездата Алгол, която арабите именуват Раас алгул, а китайците – Купища мъртъвци. Тя е най-злокобната звезда на небосклона. Алгол носи смърт чрез обезглавяване, обезобразяване и удушаване – не на една жертва, а на стотици.

Два часа преди зазоряване на двайсет и четвърти август звездата Алгол ще изгрее в съзвездието Телец – асцендентът Ви, кралице – в свършена опозиция с войнолюбеца Марс, подсилен в знака на Скоприона. По-сериозна опасност никога не е застрашавала Франция – и Вас.

Преди много години Ви дадох Гарвановото крило, което Ви послужи добре. Със същата надежда сега Ви давам Главата на Горгоната. Грижливо усмирена, Демоничната звезда дава смелост и телесна защита.

През онзи далечен ден в Палацо Медичи Ви казах, че звездите Ви вещаят предателство, заплашващо живота Ви. Отново виждам предателство, кралице, и Ви предупреждавам да бъдете зорко – дори сред онези, на които се доверявате.

Какво може да предотврати предстоящата беда? Мнението ми по въпроса не се е променило, откакто разговаряхме за последен път. Съмнявам се, че ще пожелаете да го повторя тук.

Ваш покорен слуга – Козимо Руджиери "

Докоснах перлата под корсажа на роклята и затворих очи. Споменът ме пренесе в деня преди дванайсет години, когато Руджиери за последен път влезе в кабинета ми.

Звездите са се променили от деня, когато Ви дадох перлата.

Моментът ще настъпи, Катрин, и ако не направите необходимото, ще последва неопишуема касапница.

Писмото не съдържаше обратен адрес. Сложих железния пръстен на средния пръст на лявата си ръка и се взрях към двора и към бъдещите призрци на купищата мъртъвци. Интуицията ми подсказваше, че Руджиери не е далеч. Чакаше, спотаен, дали ще събера смелост да предотвратя прииждащия кървав потоп.

На другата сутрин поканих Жана да дойде в покоите ми. Посочих ѝ стола до камината в преддверието. Напрегната и предпазлива, почервеняла от поредния пристъп на кашлица, тя седна вдървено до мен и погледна подозрително усмивката ми. По време на престоя в "Блоа" бе отслабнала още повече; очите ѝ горяха трескаво.

– Преговорите станаха твърде неприятни – подхванах мило. – Забравихме, че въпреки всичко сме приятелки. Време е да приключваме.

– Да приключваме? – тя повдигна смаяно вежди. Отказвах ли се от брака?

– Кралят иска само две неща. Първо, Марго да остане католичка и второ, Анри да дойде в Париж, за да се оженят пред "Нотр Дам". Синът ти няма да стъпва в катедралата. Негов пълномощник ще придружи Марго вътре за католическата церемония.

Тя се намръщи, неспособна да ми повярва напълно.

– Марго и Анри ще прекарват по няколко месеца в годината в Навара?

– Колкото пожелаете. Ако настоявате, двамата ще се венчаят после и с протестантска

церемония.

Лицето ѝ омекна, разкривайки бегло някогашното ѝ чувство за хумор.

– Коварна сте, Катрин. Усещам, че криете нещо.

– Да – признах. – Сватбата ще се състои на осемнайсети август.

Не исках церемонията да доближава дори с ден повече влиянието на Алгол. Преди да изгрее зловещата звезда, между католиците и хугенотите щеше да настъпи мир.

– Август? Но тогава в Париж ще е ужасно горещо. Май или юни са по-подходящи месеци за сватба.

– Нямаме време – прошепнах.

– Този август ли? – Тя ахна толкова бурно, че пак се разкашля. Най-сетне съумя да проговори отново: – Невъзможно е да се организира! Само четири месеца за подготовка на кралска сватба!

– Ще се погрижа за всичко. Вие само доведете сина си в Париж.

– Защо бързате толкова? – попита Жана.

– Защото се страхувам да не избухне нова война между твоите и моите хора. Защото вярвам, че този брак ще сложи край на кръвопролитията и следователно не бива да се отлага.

Сключихме сделката. Изправихме се и се целунахме по устата, за да скрепим споразумението. Молех се да не е доловила отчаянието ми.

Трийсет и девета глава

След като подписахме брачния договор, Жана напусна "Блоа". Повтаряше с какво нетърпение очаква да избере сватбените подаръци, ала изглеждаше безнадеждно болна. Докато пристигне в парижкото имение на бурбонските си роднини, здравето ѝ се влоши още повече. Настоя обаче да използва месец май, за да се подготви за предстоящата сватба. Преумората се оказа фатална – през първата седмица на юни се залежа и не се вдигна повече от леглото.

Очаквах синът ѝ да поиска отлагане на церемонията. За моя изненада Анри не настоя. На първи юли погребва майка си, а на осми пристигна в Париж със свита от почти триста хугеноти, включително младия му братовчед принц Конде.

На десети юли кралят приветства Анри в Лувъра. Аз седях от лявата му страна, а Едуар – от дясната. Навара влезе с братовчед си. На осемнайсет принцът имаше мощни рамене, тясната талия и мускулести крака на ездач. Укротените му къдрици се виеха на тъмни вълни около лицето. Имаше козя брадичка и тънки мустаци, оформени според тогавашната мода. Носеше неугледен черен жакет в хугенотски стил без бижута, но ни поздрави с лъчезарна усмивка и спокойно лице, сякаш сме се разделили преди дни, а не преди години, изпълнени с враждебност и кръв.

В ярък контраст с искрената топлина на братовчедата му, изражението на младия Конде излъчваше дълбоко недоверие. Беше по-слаб от Навара, с красиви и меки черти, но с резервирана и някак неодобрителна усмивка.

– Кралю! – възкликна ведро Анри; не се поклони, защото той самият беше крал. – Радвам се да видя отново вас и семейството ви и да вляза в Лувъра като приятел.

Шарл не се усмихна.

– Е, братовчедо, съветвам ви да се отнасяте, както подобава, със сестра ни. Тук знаем как да се справяме с еретици, които злоупотребяват с търпението ни.

Навара се засмя незлобливо.

– Ще се отнасям към нея като с принцеса, каквато е, и като кралица, каквато скоро ще стане. Разбирам, че съм на вражеска територия, и още по-зле – изправен съм пред братята на бъдещата си съпруга. Осъзнавам, че съм длъжен с всяко свое действие да показвам най-почтените си намерения.

Шарл изсумтя доволно. Адмирал Колини ценеше високо Навара и през последните седмици проглушаваше ушите на Негово Величество с истории за проникателността, смелостта и честността му.

Едуар стана и поздрави братовчед си с роднинска целувка. Навара, половин глава понисък от него, набит и в обикновени дрехи, бледнееше пред стройния херцог на Анжу, облечен в smaragdova китайска коприна, извезана с десетки златни рибки.

– Добре дошъл, братовчедо – усмихна се Едуар.

– Чух, че сте силен съперник на тенис – каза Навара. – Предпочитам да се изправя срещу вас на игрището, отколкото на бойното поле.

– Ще уредим мач. – Едуар сложи длан върху рамото на Анри и го обърна към мен. – Майка ми, кралицата.

Навара насочи топлия си, прям поглед към мен.

– Кралице.

Тръгнах бързо към него и го прегърнах.

– Съжалявам, че изгубихте майка си – прошепнах му. – Беше ми скъпа приятелка.

При тези думи той ме притисна по-силно в обятията си и се отдръпна с овлажнели очи.

– И мама ви обичаше, кралице.

– Леля Катрин – поправих го и го целунах по устните.

Той се засмя, разсейвайки общата ни скръб.

– Лельо Катрин, така и не успях да ви благодаря за "Риналдо". Препрочитал съм я сигурно сто пъти. Много ми хареса!

– Помнете след толкова години! – учудих се аз. Улових го за ръката и деликатно насочих вниманието му към вратата. – Не сте били толкова път обаче просто за да поговорите със старата си леля.

Марго влезе – тъмнокоса, тъмнооко видение в тъмносин сатен, обшит с ефирна коприна, проблясваща в синьо и във виолетово. Ловка кокетка, тя вирна брадичка, та шията ѝ да изглежда дълга като на лебед, наклони глава и се усмихна игриво на Анри. Искрено омаян, той сведе глава, смутен, че сме прочели похот в погледа му.

– Кралю! – Марго направи лек реверанс и протегна ръка, бяла и мека като кадифе.

Навара я докосна с устни. Изправи се, възвърна самообладанието си, и попита:

– Ваше Височество, дали и днес ще ме надбягате както някога?

Тя се засмя.

– Най-вероятно, Ваше Величество. За жалост в момента съм окована – посочи тежките поли.

– О! – възкликна той с престорено разочарование. – Надявах се да се състезаваме след вечеря.

Тя се засмя и го придърпа, за да го целуне целомъдрено по устните, както подобава на братовчеди. После поздравихме принц Конде – приветствията бяха по-резервирани и от двете страни. Чак тогава се преместихме в трапезарията.

Анри се оказа очарователен събеседник; край масата все по-често избухваше смях. След вечерята го изведох на балкона с изглед към Сена. През последната седмица лятото бе нахлуло в Париж с отмъстителна непреклонност и от калната река не долиташе ветрец, а само слаб мирис на разложение. Анри обаче се облегна на парапета и се вгледа замечтано в Сена и в града.

След известно време проговорих нежно:

– Майка ви спомена, че си ми писал писма, но не ти е разрешила да ги изпратиш.

Изречението на Анри не се промени, ала долових внезапна предпазливост. Сви рамене.

– Уплаши я младежкото ми въображение, предполагам. Задавах въпроси, които ѝ се струваха непонятни.

– Онзи ден, когато гонехте топката за тенис... – напомних му, – сякаш и двамата си въобразихме едно и също. Греша ли?

Той не отговори веднага.

– Мама бе обсебена от Бог и греховете. За разлика от събратята ми хугеноти аз не съм дълбоко религиозен. Бих се до тях, защото вярвам в каузата им. Колкото до мен – вярвам на очите си, които виждат земя, небе, хора, зверове.

– И кървави видения? – настоях.

Той извърна глава.

– И видения как ужасна смърт застига другарите ми.

– Не виждам лицата им, но напоследък сънищата ми са по-лоши. Винаги съм ги смятала за предупреждение, за надзъртане в бъдеще, което може да се промени. Ако не вярвате в Бог обаче, сигурно ви се струват безсмислени.

Той ме погледна сериозно.

– Вярвам, кралице, че този брак ни предоставя възможност да унищожим Франция или да я спасим.

– Удивително е как и двамата сме стигнали до едно и също заключение – констатирах аз.

Проницателните му очи се впиха още по-настойчиво в мен.

– Дойдох тук въпреки предупрежденията на съветниците и приятелите ми, които се опасяват, че сватбата е коварен капан. Дойдох, защото не с разума, а със сърцето си вярвам, лелю Катрин, че и двамата видяхме предстоящото зло и искаме да го предотвратим.

Вдигнах ръка, натежала от желязната Глава на Горгоната, и я отпуснах върху рамото му.

– Заедно ще го спрем – заключих и се обърнах, чула стъпките на принц Конде и камериера, дошли да търсят своя крал.

Първият августовски ден настъпи с душен зной – зад древните стени на Лувъра маранята надвисваше като черни, гърчещи се призрци над паважа. Вратата към кабинета ми без прозорци стоеше винаги отворена – не само с надеждата да улови бриза, но и за да пропуска постоянния поток от гости, съветници, шивачки. Една сутрин седях зад писалището си срещу кардинал Дьо Бурбон – чичо на младоженеца и брат на безгръбначния Антоан дьо Бурбон, от когото кардиналът отдавна се бе отрекъл. Духовникът се отличаваше с възхитително постоянство и завидно здраве – на петдесет години нямаше нито един бял косъм.

Обсъждахме сватбения ритуал – отвън и вътре в катедралата – когато по рамката на вратата почука страж.

– Кралице, испанският посланик чака пред кабинета ви. Настоява за незабавна аудиенция на четири очи.

Сключих вежди. Не познавах добре новия посланик Диего де Сунига, но предшественикът му проявяваше склонност към свръхдраматични излияния. Дон Диего навярно не му отстъпваше.

Станах и излязох в коридора, където Сунига стоеше с шапка в ръка пред входа на покоите ми. Беше дребен мъж на средна възраст със сурово лице и черна като въглен коса, пригладена назад с помада и оредяла над слепоочията.

Погледнах го без усмивка.

– Какъв въпрос, дон Диего, е толкова спешен, та налага да прекъсна срещата си с кардинал Дьо Бурбон?

Той отвърна с небрежен поклон. Изглеждаше гневен, сякаш той е обиденият.

– Военно действие срещу Испания, кралице, извършено от Франция.

Втренчих се в него. Той задържа войнствено погледа ми. Тесният коридор на Лувъра гъмжеше от прислужници, придворни и гости на Навара.

Докоснах ръката на Сунига.

– Елате.

Поведох го към съвещателната зала и седнах на стола на краля до дългата овална маса.

– Говорете, дон Диего. Как Шарл е оскърбил бившия си зет?

Сунига вдигна изненадано вежди, осъзнал, че наистина не знам какво има предвид. Пое си дълбоко дъх.

– На седемнайсети юли пет хиляди френски войници – хугеноти – нахлуха в Испанска

Нидерландия под командването на сеньора на Жанлис. За щастие офицерите на крал Филип бяха подготвени за предстоящото нападение и пресрещнаха силите ви. Оцеляха малцина, сред тях и Жанлис. Извинете ме за откровеността, но ви съветвам да поговорите с Негово Величество, защото нашествието нарушава договора му с Испания и по същество е равносилно на обявяване на война.

Закрих с длан устните си да сдържа проклятието, напирало да се излее от тях. Колини! Лукавият, арогантен кучи син най-безочливо бе дръзнал да изпрати тайно войски в Нидерландия с надеждата да пожъне победа и да убеди Шарл да подкрепи безумната му стратегия.

– Това е дело на предател! – казах с разтреперан глас. – Франция не би нахлула на испанска земя. Уверявам ви, дон Диего, че Шарл нито е знаел, нито е одобрил посегателството. Ще се погрижим отговорният...

Сунига пое нечуван риск да прекъсне кралица.

– В момента отговорният е пред покоите на краля. Чака за аудиенция. Срещата несъмнено ще е сърдечна. Казват, че Жанлис носел лично препоръчително писмо от краля.

Станах.

– Невъзможно – прошепнах.

– Истина е, кралице.

Излязох от съвещателната зала и тръгнах по задушния коридор край потни, покланящи се тела и стъписани хугеноти в черно и бяло. Спрях пред затворените врати на кралските покои, пред които се бе събрала малобройна група.

Видях Колини – отпуснал ръка върху рамото на хугенотски благородник със сипаничаво лице и гъста червена коса; черна копринена препаска поддържаше ранената му ръка. Придружаваше ги и младият принц Конде, за пръв път искрено усмихнат.

Анри Наварски тъкмо пристъпваше към тях. Той прегърна Колини и го целуна другарски по двете бузи. Адмиралът представи Навара на непознатия, който понечи да коленичи, но Анри го вдигна на крака. Двата се прегърнаха – внимателно, заради раната на непознатия – и се целунаха. После се впуснаха в оживен разговор.

Пак виждам предателство, спомних си думите на Руджиери.

Прекрачих напред към мъжете и пренебрегнах поклоните им. Не поздравих дори Навара. Очите ми бяха впити в непознатия.

– Кажете ми, сър, със сеньор Жанлис ли имам честта да разговарям? – попитах.

Другите застинаха. Непознатият раздвижи бавно устни. След известно време произнесе думите.

– Да, Ваше Величество.

– А! – посегнах към черната препаска и задържах ръка над нея. – Тежка ли е раната ви, сър?

Лицето и вратът на Жанлис почервеняха.

– Съвсем не, кралице. Почти е заздравяла. Нося това – кимна към препаската – единствено защото докторът настоява.

– Слава богу, че не ви е сполетяла горчивата участ на съратниците ви. – С глупавата усмивка на суеверна жена доверих: – Несъмнено се дължи на талисмана, който носите.

Бях разбрала – с по-дипломатични изрази от устата на мадам Жонди – че хугенотите ме смятат за вещица, продала душата си на Дявола.

– Талисман ли? – той се озърна объркано.

– Препоръчителното писмо, с което Негово Величество подкрепя начинанието ви. У вас ли е сега?

Той погледна отчаяно към Колини, но очите на адмирала не разкриха нищо. Жанлис или усети решимостта ми, или го сполетя моментна загуба на разсъдък.

– Да – кимна той.

Протегнах очаквателно ръка, докато той се бореше с препаската и тършуваше в джоба си. Грабнах писмото. Восъкът с кралския печат бе счупен; влажният, смачкан пергамент изглеждаше, сякаш е пропит с потта на Жанлис.

Бариерата, удържаща пламтящия ми гняв, се срути, щом разгърнах писмото, прочетох го и видях подписа на сина си. Без да продумам, загърбих мъжете и, стиснала писмото, застанах пред двамата стражи, преградили входа пред кралските покои.

– Отстъпете – заповядах им.

Те не се подчиниха, но аз се промуших силом между тях и блъснах отключените – за щастие – врати. С маршова стъпка подминах прислужниците и благородниците и влетях в кралските покои, където Негово Величество Шарл IX клечеше върху цукалото си, а един от придворните му четеше поезия на глас. Погледнах господина и той веднага захлопна тънката си книжка и напусна стаята. Затръшнах вратата след него и, размахала писмото, тръгнах към Шарл.

– Глупак! – просъсках. – Глупак на глупците!

Шарл дръпна несръчно панталоните си нагоре с дясната ръка, а с лявата плъзна капака върху гърнето. Бе свикнал да излива гнева си върху света, но рядко го наблюдаваше у другите и още по-малко у майка си. Вдигна отбранително ръка и се присви.

– Пет хиляди френски войници, загинали в служба на една абсолютна глупост! – изкрещях аз. – И испанският крал е разбрал за тях преди мен! Днес посланикът му дойде да ме предупреди, че Филип смята тази... тази лудост в Нидерландия за военна атака.

– Какво толкова? – сопна се немощно Шарл.

– Какво толкова ли? – повторих поразена. – Съвсем ли полудяхте, та си въобразихте, че можем да спечелим една война с Испания?

– Адмиралът смята, че можем – осмели се той. – Не ме обиждайте, мамо.

Сниших глас.

– Мечтаете за военна слава, но няма да я пожънете в зле обмислена война. Ще пожънем поражение и срам. Хората ще въстанат срещу вас и ще сложат хугенот на трона.

– Колини ме обича – възрази Шарл. – Обича и Франция. Войната срещу един общ враг ще обедини държавата.

– Живяла съм дълго, сине, и знам какво е донесла войната с Испания на тази страна. Дядо ви е претърпял тежко поражение, а баща ви е бил пленник четири години. Армията на Филип е твърде силна. Не разбирате ли как ви заблуждава Колини? Как се опитва да ви настрои срещу мен?

Шарл склочи челюсти, очите му се обърнаха нагоре като на безумец.

– Адмиралът ме предупреди, че ще кажете така. Не е естествено една жена да притежава толкова власт. Отдавна узурпирате трона ми.

Стиснах зъби и преглътнах горчилката, която думите на Колини, повторени надлежно от Шарл, надигнаха в гърлото ми.

– Щом сте убеден, че войната с Испания би обслужвала интересите на Франция, адмирал Колини е длъжен да представи предложението си пред Кралския съвет – казах тихо.

– Членовете му ще го одобряват или отхвърлят. Ако доводите на адмирала са разумни, ще получи подкрепа. Защо да не обсъдим въпроса открито с всички? Невъзможно е да се води тайно война.

Шарл кимна замислено.

– Ще кажа на адмирала. Ще подготвим стратегия.

Тонът ми веднага се разведри.

– Добре. Но имайте предвид едно.

Той свъси въпросително вежди.

– Длъжен сте да се съобразявате със съветниците. Приемат ли предложението на адмирала, водете войната си открито. Отхвърлят ли го, забравете окончателно идеята.

– Добре – кимна той след известен размисъл.

– Отлично! Ще уведомя членовете на Съвета и ще насроча дата за срещата. Разчитам на вас да съобщите на адмирал Колини да подготви аргументите си.

Излязох от покоите на Шарл с фалшива усмивка. Тя се разливаше по лицето ми и когато пристъпих в коридора, където Колини и Жанлис продължаваха да разговарят с Навара.

Колини се обърна пръв и ме поздрави с поклон. Усмихнахме се, макар че несъмнено бе чул виковете ми. В очите му съзрях самодоволно предизвикателство – чакаше да си отида, за да влезе при краля и да говори насаме с него.

Навара също ми се усмихна. Извърнах поглед, неспособна да понеса неговия.

Кралският съвет се събра осем дни преди сватбата. През цялата нощ валя дъжд и неделната сутрин не донесе промяна. Въпреки пороя прозорците бяха откренати, за да пропускат знойния въздух, който забулваше с пара стъклата и размекваше купчината листове в дясната ми ръка.

Заех почетното място на дългата овална маса в съвещателната зала. От двете ми страни седнаха Едуар и маршал Таване – шейсет и три годишен, напълно оплешивял и почти беззъб. Таване се бе сражавал до Франсоа I в битката край Павия и го бяха пленили с краля. На бойното поле бе изгубил зрението на лявото си око, което сега блуждаеше постоянно, винаги в дисонанс с дясното. Обичах Таване, защото веднъж бе предложил да убие Диан дьо Поатие заради арогантността ѝ. Обичах го още повече, защото бе помогнал на Едуар да извоюва победа край Жарнак.

До Таване седеше неговият връстник и съратник маршал Козе, служил ми по време на войните като свръзка с Жана. За разлика от Таване Козе все още изглеждаше безупречно със спретнато подстригана бяла брада.

Срещу Козе седеше елегантният херцог на Невер, дипломат на име Луи Гонсага, роден в Тоскана, но образован в Париж. Като млад Гонсага се бе сражавал с Монморанси край Сен Куентен. Болният от подагра възрастен херцог на Монпансие, чиято съпруга преди години се числеше към шайката красавици на крал Франсоа, бе последният член на Съвета.

Адмирал Колини влезе с няколко минути закъснение с шеговита забележка, че Бог е отредил неделята за почивка, ала навярно ще му прости, понеже "тук ще се върши угодна Богу работа". Благочестивото му изказване бе посрещнато с мълчание и бумтеж на далечна гръмотевица.

Силен повеи на вятъра разлюля пламъците на лампите.

– Господа – подхванах аз, – адмирал Колини ще ни представи стратегията си за война, след което ще гласуваме.

– Преди пет години – започна той – генералът на крал Филип, херцогът на Алба, завзе Нидерландия. Оттогава жителите ѝ са подложени на нечуван терор. Десет хиляди са избити единствено заради желанието им да служат на Бог, както смятат за редно. – Обърна се към мен. – Вие, кралице, винаги се застъпвате за толерантност. Нека Франция се опълчи на тиранията в името на свободата! Не се ли притечем на помощ на невинните на север от нас, ще се пролее кръвта на още десетки хиляди. Умолявам ви да спрете кървавия потоп.

Занемях. Колини се бе позовал брилянтно на възгледите ми и ме беше трогнал. Нещо повече – досегнал бе най-тъмните ми страхове, сякаш знаеше за ужасните ми видения. Невъзможно, помислих си, ала си спомних Навара, облегнат на парапета и втрещен в остров Сите. *Виждам как жестока смърт застига другарите ми.*

Впих очи в помътнялата лъскава повърхност на масата, за да притъпя горчивината, надигнала се у мен. Овладях се и погледнах към адмирала.

– Желанието да им помогнем е едно, съвсем друго – неизбежният факт, че Франция не разполага с необходимите сили да срази Алба. И хугенотите, и кралската армия претърпяха тежки загуби. След дългогодишната гражданска война страната е на ръба на банкрута. Чисто и просто нямаме нито войници, нито оръжия, нито средства да нападнем толкова могъш противник. Дори да пробваме, невинните жертви, за които говорите, ще загинат заедно с

хиляди французи.

– Нищо подобно няма да се случи – възрази бързо Колини. – Няма да се бием сами. Принцът на Оранж ще ни подкрепи. Осигурил е и помощ от Англия и Германия.

– Вече се случи – напомних му. – Загинаха пет хиляди наши войници. Проля се френска кръв.

– Войната с Испания е неизбежна – отвърна адмиралът. – Ще я поведем сега, в Нидерландия, или на своя земя, когато Филип най-после се поддаде на изкушението да разшири империята си с наши земи. Ето защо трябва да ударим сега, докато имаме подкрепата на Оранж, Англия и германските принцове.

Прекъсна го тихият дрезгав глас на Таване.

– Виждал съм двамина крале да започват война на чужда територия с надеждата да я завладеят. И на тях им бяха обещали подкрепа. В крайна сметка претърпяха поражение и бяха принудени да се върнат във финансово опустошената си страна. Война на чужда територия ще погълне повече животи и злато, отколкото имаме.

– В Сен Куентен се бих редом с Монморанси. Бях още младеж с жълто около човката – додаде разпалено Гонсага, херцог на Невер. – Втурнах се в битката, предвкусвайки лесна победа. Вразумих се, когато испанците ме заловиха заедно с генерала и мнозина други.

– И аз се сражавах в Сен Куентен – промърмори троснато Колини.

– Да, да, отговаряйте за защитата на града, доколкото си спомням – кимна пренебрежително Гонсага. – Как да ви се доверим да поведете войниците ни отново, след като нечия глупост вече обрече пет хиляди на смърт?

Всички в залата заговориха едновременно. Гонсага жегна адмирала с още една обида, а херцогът на Монпансие заобяснява на висок глас каква вреда ще нанесе на икономиката една нова война. Накрая старият Таване им изкрещя да замълчат и попита:

– Адмирал Колини, ще предложите ли нещо друго?

– Да. Негово Величество крал Анри II се вслушваше в мнението на съветниците си и го обмисляше внимателно, ала невинаги му се подчиняваше. Законът обаче задължава крал Шарл да приема безропотно решенията на личните си съветници – разбираема необходимост, когато кралят се възкачи на трона на десет години, ала сега той е мъж на двайсет и две. Обидно е да го принуждаваме да изпълнява волята на Съвета, дори да е в разрез с неговите възгледи. Съзнавам, че съм хугенот, изправен пред католици. Всеки от вас обаче ще се съгласи, че Шарл е крал, защото Бог му е отредил трона. Не е ли така, господа?

Таване и Монпансие кимнаха утвърдително. С Едуар се спогледахме мрачно, а Гонсага не обърна внимание на въпроса с толкова очевиден отговор.

– Накърнява ли волята на Шарл, Съветът накърнява Божията воля – продължи Колини. – А Шарл иска да воюва с Испания.

Ахнах, смаяна от безочиято и от дръзката му логика.

Колини ме погледна многозначително.

– Нейно Величество е изумена. Напомням ви обаче, че според салическия закон управлението е мъжка, а не женска работа. И ви питам кой управлява Франция? Кой управлява Съвета? И кой управлява Шарл? Добре е всеки присъстващ тук да потърси истината в сърцето си. Вслушайте се в тихия, правдив Божи глас у вас. Правилно ли е женски страхове от войната да осуетяват желанието на краля ни?

Лицето ми пламна. До мен Едуар изруга тихо.

– Само безумец и простак би се осмелил да говори така на кралицата! – избухна Таване.

Не погледнах нито към него, нито към другите съветници. Взирах се във фанатично разискрените очи на Колини, в лицето му, грейнало от високомерно благочестие, разпалено от вътрешния огън на лудостта.

– Това е свещена война – прошепна адмиралът. – Война за правото на хората да изповядват свободно вярата си. Казвам ви, че сам Бог иска тази война. Единствен Дяволът ви подшушва да не я поведете. Стаята притихна.

– Приключихте ли, адмирале? – наруших мълчанието след миг.

– Да – кимна той със самодоволно изражение.

– Ваше Благородие, Ваше Величество, предлагам да прекратим разискването – намеси се херцог Монпансие. – Адмирал Колини изложи убедително гледната си точка и чу основните ни възражения. Не виждам смисъл да ги повтаряме и да нагнетяваме дискусията. Предлагам да гласуваме веднага.

– Съгласни ли сте, господа? – попитах.

Всички кимнаха. Колини – убеден, че речта му е затрогнала сърцата на съветниците – бе помолен да се оттегли в коридора. На излизане той спря пред прага и ме погледна самонадеяно и победоносно. Гласуването не продължи дълго. Не се наложи да използваме бюлетини, защото членовете на съвета бяха абсолютно единодушни.

Станах и вдигнах длан да възпра мъжете да скочат на крака.

– Искam лично да съобщя решението ни на адмирал Колини.

Излязох сама в коридора. Освен двамата стражи наблизко нямаше никого. Облегнат на отсрещната стена, Колини се молеше, сключил ръце и свел глава. Чу вратата да се отваря и вдигна очаквателно поглед.

Щом зърна лицето ми, по неговото се изписа изненада. Овладея се бавно и чертите му застинаха.

– Трябваше да се досетя, че ушите им са запушени. Все пак сте ги избрали, защото са ви предани – отбеляза той.

– Избрах ги, защото са мъдри – поправих го – и предани на сина ми, роден с характер, неприсъщ за крал. Продължете ли да се възползвате от този факт, адмирале, ще ви прогоня от двореца.

Очите му – яркосини под златните клепки – се присвиха със същото мрачно, горчиво недоволство, което често съзирах у Шарл. Той пристъпи заплашително напред да ми напомни, че е едър мъж, а аз – дребна жена.

Изрече с отчетлив, властен глас:

– Не мога да ви се противопоставя, мадам, но ви уверявам, че ще съжалявате. Откаже ли се Негово Величество да поведе война в Нидерландия, скоро ще се ввлече в друга, от която няма начин да избяга.

Лицето му се надвесваше на сантиметри от моето, ала аз не отстъпих нито крачка назад. Сключих вежди – царствено и безстрашно.

– Посрещнахме ви като гост. А вие дръзвате да ни заплашвате – под покрива на краля – с нова гражданска война?

– Няма да воювате с мен, а с Бог – отсеке той.

Обърна ми гръб и се отдалечи. Щом изчезна от погледа ми, затворих очи, въздъгнах и се облегнах на стената.

Под челюстта, ето така, ми бе прошепнала леля Клариса, сключвайки пръстите ми около дръжката на кинжала.

Четирийсет и първа глава

Възложих на храбрия Таване да съобщи на краля решението на Съвета. После дръпнах Едуар настрани и му разказах как ме е заплашил адмиралът.

Убедих херцога на Анжу да ме придружи в имението ни в Монсо на един ден бърза езда от Париж. Тръгнахме веднага, без да информираме краля, за да се изненада от заминаването ни и да предположи, че съм изпълнила закана си да го изоставя. Надявах се Шарл да се втурне към Монсо, за да ме помоли да се върна. Така щях да го задържа далеч от лапите на Колини поне докато започнат сватбените тържества.

Три часа след срещата на Съвета с Едуар седяхме в каретата и се движехме на юг от оживения град. Дъждът бе спрял. Сивите облаци, прогонени от вятъра, разбудиха изпепеляващото августовско слънце. Улиците отново се напълниха с търговци, благородници, духовници, просяци и хугеноти в черно и бяло, пришьлци в католическия град, дошли да отпразнуват сватбата на водача си Навара.

Облегнах се на стената на каретата и се втренчих през прозореца. Умислена, не обръщам внимание нито на протяжната тирада на Едуар срещу адмирала, нито на скимтенето на кученцето му – шпаньол в кошница, украсена със скъпоценни камъни и провесена през врата на сина ми на дълга кадифена връв. Потънала в мълчание, долових как въздухът стана по-сладостен, а громоленето на колелата – по-глухо върху пръстта на провинциалните пътища. Каменните сгради изчезнаха, заменени от тъмнозелените, треперливи листа на късното лято. От шосето пред нас се издигаше мъгла, сякаш ефирни души се виеха към небесата.

Още не бях преглътнала разговора с Колини. Затворих очи в клатушкащата се карета и си представих как леля Клариса стои до мен, потресена, ала безстрашна в разкъсаната си изящна рокля.

– Каква надменност! – възнегодува Едуар. Кученцето в скута му затрепери и той го погали разсеяно. – Мисли се за Мойсей, а ние сме фараонът!

Отворих очи.

– Мисли се за Мисус – поправих го и замълчах, стъписана от подтекста на аналогията си.

Синът ми се втренчи в мен от отсрещната седалка.

– Няма да спрем, мамо. Видя очите му. Безумец е. Ние трябва да го спрем.

Поклатих глава.

– Какво да направим? Няма как да го арестуваме сега, преди сватбата. Представете си как ще разбуним духовете – почетен гост е. Ще zlepоставим и Навара, и себе си.

От дни не бях си позволявала да мисля за Навара. Обичах го като син – омъжвах дъщеря си за него. Сега ме глождеха съмнения. Идвайки тук, дали е знаел какво планира Колини?

– Адмиралът се надява искрено да изпратим войниците си в Нидерландия – добавих, сякаш убеждавах себе си. – Стреми се да спечели благоволенieto на краля. Не би ни нападнал сега.

– Да ни нападне ли? – Едуар се приведе рязко напред. – Намеквате, че ни отвлича вниманието, а всъщност иска да ни навреди?

Взрях се в провинциалния пейзаж и си представих парижките улици, наводнени от хугеноти, и Лувъра, по чиито коридори сноват черно-бели свраки.

– Не. Не, разбира се, освен ако...

... ще съжсаяват. Откаже ли да поведе война в Нидерландия, Негово Величество скоро ще се окаже въвличен в друга...

– Ако това не е част от по-машабен заговор – довърши Едуар. – Ако Колини, Навара и останалите не са дошли тук да заграбят Короната. Свитата на Анри наброява стотици, а хиляди от неговите последователи са се стълпили в града. Странноприемниците в Париж са пълни с хугеноти. Настаняват ги дори в църквите.

Пръстите ми докоснаха тежкия железен пръстен – Главата на Горгоната – и го завъртяха.

– Едва ли са толкова глупави – прошепнах.

– Говорим за Колини, който е достатъчно глупав да тръби на всеослушание как вярва, че Бог го е изпратил тук – напомни ми Едуар и горчиво недоверие разкриви красивото му лице. – Готов е да изпълнява Божиите "повели". Дори да не подготвя революция и да не иска да ни навреди, ще продължи да манипулира Шарл. Длъжни сме да предприемем нещо.

– Сега, когато градът гъмжи от хугеноти сред враждебни католически домакини? – попитах бавно. – Ще предизвикаме метеж!

– Мамо! – Едуар изцъка раздразнено с език. – Не бива да наблюдаваме със скръстени ръце как лудият адмирал ни въвлича във война!

– Ще го обсъдим в Монсо – поклатих глава. – В момента не искам да мисля за това.

Затворих отново очи. Унесох се в дрямка, замаяна от подрусването на каретата. Видях окръгленото като пълна луна лице на пророка: *Загърбете нежността и милосърдието.*

Шарл пристигна в Монсо посред нощ. По лицето ми се изписа престорен, мълчалив гняв, когато отчаяният крал ме вдигна от леглото. Едва успях да скрия задоволството си обаче, щом той падна на колене, прегърна краката ми и се закле да спазва решенията на Съвета, стига да се върна в Париж.

Настоях Шарл да остане в Монсо с нас цели четири дни. През цялото време с Едуар убеждавахме краля, че Колини го манипулира безсърдечно. Шарл хлипаше като дете или се разпенваше от неудържим гняв. На третия ден обаче се изтощи и започна да се вслушва в доводите ни. Накарах го да ми обещае да отбягва Колини, докато трае сватбеното празненство.

Едва тогава се върнахме в града – на петнайсети август, деня преди годежа. От десети знойното слънце се цъкеше от безоблачното бледосиньо небе – по обратния път впрягът ни вдигаше пелени от прахоляк.

Слязох изтощена от каретата. В Монсо прекарвах дълги дни с Шарл и дълги вечери с Едуар. Часове наред обсъждахме Колини, ала решихме единствено да не предприемаме никакви действия преди сватбата.

Докато се изкачвах по стълбите към покоите си, видях мадам Жонди – все още красива, но изморена и с влошено здраве – да ме чака на най-горната площадка. Не ми се усмихна, а стисна по-силно писмото, което държеше. Протегнах ръка, взех го и счупих печата. Разгърнах листа и вървейки до мадам Жонди, започнах да чета в светлината на лампата ѝ.

Почеркът бе мъжки – не на Сунига, а на херцога на Алба, подложил на безмилостни гонения хугенотите. Датата бе тринайсети август.

"До Нейно Величество Катрин, кралица на Франция

Ваше Кралско Величество,

Разбрах, че посланикът на крал Филип във Франция – дон Диего де Сунига – Ви е информирал за нахлуването на френски войници в Нидерландия. Предвождал

ги е един от хугенотските генерали, довереник на сина Ви, крал Шарл.

Попитайте сина си дали той, или хугенотският му приятел са осведомени за трите хиляди тежковъоръжени френски войници, пристигнали до общата ни граница рано тази сутрин. Наложително е да обмислите и факта, съобщен ми преди час от моите източници, запознати добре с въпросния адмирал Колини и действията му, че той дейно сформира армия от четиринайсет хиляди войници.

Чух, че голяма част от тези еретици в момента са в Париж, за да присъстват на сватбата на водача си, който ще се венчае за Вашата дъщеря, сестрата на крал Шарл. Били въоръжени, та след церемонията да поемат веднага към Нидерландия.

Дон Диего ми докладва също, че Вие сте в неведение, а личният съвет на Шарл е гласувал против нашествието на адмирал Колини. Ако наистина е така, семейството Ви вероятно е в опасност. Дали в такъв случай да не заема на Ваше Величество неколцина от доверените си шпиони, които твърдят, че парижките ковачи денонощно изработват саби и ризници за хугенотите, а скоро след гласуването в Съвета господин Колини се е хвалел на всеослушание как не признава авторитета му. Щял да нахлуе в Нидерландия със или без одобрението на краля и да ме срази с четиринайсет хилядната си френска армия.

Моят крал би казал, че така възнаграждават Ваше Величество, задето допускате еретици на трапезата си.

Отложих ответния удар, защото дон Диего е сигурен, че крал Шарл би предпочел да разреши въпроса с вътрешни средства. Посланикът настоя да не нападам Франция, а да уведомя Ваше Величество за сериозното посегателство срещу Испания.

Изпращам писмото по най-бързия си пратеник, който сега е при Вас и чака отговора Ви.

Ваш слуга по Божията воля – Фернандо Алварес де Толедо, херцог на Алба и губернатор на Нидерландия "

Дочетох писмото в преддверието на покоите си. Седнах тежко зад писалището и погледнах към мадам Жонди, която остави лампата до мен.

– Повикай веднага херцога на Анжу. Кажи му, че въпросът е спешен – помолих я аз.

Щом излезе, оброних изморено глава върху писалището, облегнала буза върху хладното дърво. Трептящата лампа хвърляше танцуващи сенки по отсрещната стена. Спомних си внезапно как в деня, когато избягахме от Флоренция, леля Клариса – макар и с наранена китка – седеше зад писалището си и пишеше писма до късно през нощта.

Никаква кръв повече – бях казала на Руджиери. – *Никаква кръв*, но сега родът Валоа – моята кръв – бе в опасност.

Спомних си очите на конярчето – разширени от уплаха и безмълвно обвинение – и ме изпълни сурова решимост.

На другата сутрин – събота – годежът се състоя в голямата бална зала на Лувъра. Церемонията водеше чичото на младоженеца, кардинал Дьо Бурбон. Пред триста гости Навара и Марго се подготвиха да подпишат брачния договор.

Марго се поколеба на последната страница; стиснала перото, тя изхлипа сърцераздирателно, захвърли го и закри лице с длани. Пристъпих напред и я прегърнах.

После се усмихнах на кардинала.

– Нерви – обясних му и прошепнах на Марго: – Не мисли, просто го направи. Веднага.

Сложих перото между пръстите ѝ и склочих ръка върху нейната. Раменете ѝ се разтърсиха от сдържаните сълзи, ала успя да надраска подписа си.

Учтиво пренебрегна инцидента, Навара не отлепяше благия си, достолепен взор от кардинала. И аз като разколебаната младоженка не намирах сили да погледна към Анри. Напомнях си обаче как нищо не доказва, че той подкрепя адмирала и войната му. Отменях ли сватбата, щях да зачертая всякаква надежда за дълготраен мир и да издам намеренията си да взема мерки срещу Колини.

Прегърнала Марго, останах до нея, докато кардиналът благославяше двойката. После целунах дъщеря си и приветствах Анри с добре дошъл в семейството ми.

– Сега си мой син – казах му аз.

На приема след церемонията улових ръката на херцогинята на Немур, стара приятелка.

– Ще дойдете ли в кабинета ми вечерта? – прошепнах ѝ.

Тя се поклони изискано в отговор. Прекарала целия си съзнателен живот във френския двор, тя се славеше със свършената си дискретност – качество, на което в момента разчитах дълбоко.

През нощта се усамотихме в кабинета ми зад затворената и залостена въпреки непосилната жегата врата. Не бях поканила Едуар, защото не исках да го въвличам, ако разговорът не потръгне добре.

Веейки си с ветрилото, херцогинята седна с ведра усмивка пред писалището. На четирийсет и една години, мека и закръглена, тя не притежаваше природна красота и съответно възрастта сякаш не я променяше. Очите ѝ бяха големи, а носът и устните – дребни; под хлътналата ѝ брадичка се диплеха гънки, дар от баба ѝ Лукреция Борджия. Изскубаните ѝ вежди почти не се виждаха.

Родена във Ферара с кръщелно име Анна д'Есте, отрасла там, докато на шестнайсет се омъжила за Франсоа, херцог Дьо Гиз. Бързо усвоила тънкостите на дворцовия живот и се оказала способна партньорка на амбициозния си съпруг. Когато шпионинът на Колини уби Франсоа, овдовялата херцогиня не се оттегли тихо от светския живот. Кипнала от гняв, тя настоя Колини да бъде осъден за убийството и заля краля с петиции. Накрая ядосаният Шарл провъзгласи адмирала за невинен и ѝ забрани да повдига отново въпроса. Като сина си Анри дьо Гиз обаче, наследил титлата херцог от покойния си баща, тя не криеше колко презира Колини и го клеймеше разгорещено при всяка възможност. Преди шест години се омъжи за Жак дьо Савой, херцог на Немур – католик с непоклатими убеждения, сражавал се храбро срещу хугенотите.

– Анна, разбирам колко ви е трудно да се усмихвате любезно в компанията на хугеноти – подхванах на тоскански, за да подчертая личното, деликатно естество на разговора ни. – От името на краля ви благодаря за безупречната вежливост в присъствието на адмирал Колини.

– Той все пак е убиец, Ваше Величество. Днес имах чувството, че се намирам в змийско гнездо. – Произнесе думите тихо и с абсолютно спокойствие, сякаш обсъждахме съвсем обикновена тема. – Моля се само да не навлече страдания на Негово Величество и Франция.

– Именно затова поисках да говоря с вас. Осъзнах, че адмиралът наистина възнамерява да навреди на Негово Величество – споделих аз.

Тя не трепна.

– Не съм изненадана – кимна невъзмутимо.

– Тогава няма да се изненадате и че адмирал Колини е нарушил кралската забрана да се изпратят войници в Нидерландия.

Тя затвори рязко ветрилото.

– Адмиралът се хвали на всеослушание, че ще замине за Нидерландия още щом приключат сватбените тържества. Щял да застане начело на много войници, които сега са тук, в Париж, въоръжени до зъби. Страхувам се, Ваше Величество, за сигурността на краля.

– И аз. – Поех си дълбоко дъх и продължих: – Негово Величество вече няма да защитава адмирала от справедливото наказание, което заслужава.

Облегнах се назад и я погледнах изпитателно.

За няколко секунди тя застина като портрет. После впи очи в дланите си, едната, от които държеше втрилото. Вдигна глава с просълзени очи.

– Чаках дълги години. Заклех се пред душата на покойния си съпруг да отмъстя за него.

– Трябва да стане на двацет и първи, деня след сватбените празненства. Сутринта ще има среща на Съвета, на която адмирал Колини несъмнено ще присъства. – Замълчах. – Кралят и кралското семейство не бива да се замесват.

– Разбира се – прошепна тя. – Това ще е катастрофално за Короната.

Посочи, че родът Гиз ще поеме вината за убийството. То ще се приеме като резултат от кръвна вражда, инцидент, за който кралят не носи отговорност.

– Ще защитя вас и семейството ви от ответни удари, но е добре синът ви да напусне града след покушението. Утре сутринта ще ви извикам, за да обсъдим подробностите. Тази нощ не говорете с никого, освен със сина си. Обмислете как да постигнем сполучливо целта си.

Отпратих я и излязох в преддверието да намеря мадам Жонди.

– Ще поканите ли херцога на Анжу в кабинета ми? – помолих я.

Тя излезе, а аз се върнах в тясната, душна стая. Оставих вратата отворена и седнах зад писалището. Взрях се в ръцете си и се учудих колко са неподвижни. За разлика от Анна д'Есте аз не отроних нито една сълза.

Нощта не донесе прохладен ветреца, само душна влага, която ме затискаше в спалнята, където лежах, отметнала завивките. Щом тъмното небе най-сетне изсветля, станах и изпратих мадам Жонди да покани Анна д'Есте и сина ѝ херцог Дьо Гиз да ме посетят възможно най-рано.

Последваха сватбените приготовления. С Едуар – отличаващ се с непогрешим художически усет – отидохме в покоите на Марго да проверим как пришиват скъпоценните камъни върху сватбената рокля и ослепителната синя мантия с шлейф. Очите на дъщеря ми бяха зачервени и подпухнали, но се престорих, че не ги забелязвам. Когато и последните диаманти заеха местата си, Марго застана пред огледалото и се взря удивено в отражението си в цял ръст.

Едуар не се стърпя и скочи от стола.

– Неотразима сте! Ще бъдете най-красивата кралица на света!

Улови ръцете ѝ и я целуна по устните – прекалено дълго, помислих си, по-дълго, отколкото се полага на брат. Марго поаленя и се разкикоти точно както когато Анри дьо Гиз флиртуваше дръзко с нея.

Щом ѝ сложиха мантията, три принцеси – една от рода Гиз и две от рода Бурбон – влязоха в стаята да се упражняват да носят шлейфа, толкова дълъг, че едното момиче държеше края му в спалнята на Марго, другите две придържаха средата му в преддверието, а

Марго излезе засмяна от покоите си и тръгна по коридора, преди шлейфът най-сетне да се опъне и да се надигне от пода.

Оставих я да се забавлява с трите млади принцеси и поведох Едуар към кабинета в покоите ми, където ни чакаха Анри дьо Гиз и майка му.

Деловият ни разговор продължи по-малко от четвърт час. Семейство Гиз притежаваха имение недалеч от Лувъра – на Рю дьо Бетизи, където по стечение на обстоятелствата се намираше градският дворец на Гаспар Дьо Колини.

С очи, озарени от студен огън, херцог Дьо Гиз обясни:

– Колини минава край къщата ни всяка сутрин, когато отива на среща с краля, а следобед се връща по същия път.

Съдбата ти се усмихва, Катрин.

– Има прозорец – уточни Анна, – откъдето може да се стреля.

– А стрелецът? – попитах.

– Морежер – отвърна херцогът.

– Познавам го – кимна Едуар. – По време на войната се внедри в армията на хугенотите – обърна се към мен и обясни, – за да убие Колини. Не успя да стигне до адмирала и застреля един от най-близките му приятели – Дьо Муи. Навремето Дьо Муи бил учител на Моревер, но той дръпнал спусъка, без да се поколебае.

– Хладнокръвен е – одобрих. – Отлично! Остава въпросът за времето. Не бива да помрачаваме сватбените празненства. Те приключват на двайсет и първи. Ще свикам среща на Съвета на другата сутрин и ще поканя Колини да присъства. Ще ви съобщя точния час по пратеник. Кажете на мосю Моревер да се подготви, защото вероятно няма да имаме втора възможност.

– Много добре – отвърна младият Гиз. – Ала преди това смирено ще помоля Негово Величество...

– Обещавам кралят да ви защити. Тайно, разбира се. Съветвам ви обаче да напуснете Париж веднага след убийството, дори по-рано.

След като изпратихме херцога и майка му, Едуар ми даде знак да остана, за да го изслушам.

– Положението в Париж е критично. Разположих няколко отряда по улиците, за да въдворяват ред, но нашите приятели Дьо Гиз създават неприятности. Повечето свещеници в града открито хулят хугенотите и настройват католиците срещу тях. Да се надяваме, че покрай сватбата хората ще се разсеят и ще забравят омразата.

Разгърнах ветрилото си и го размахвах трескаво. Стаята ми се стори нажежена като пещ.

– Дано – отвърнах кратко.

Надвечер придружих Марго до двореца на кардинал Дьо Бурбон, където щеше да прекара нощта. Когато каретата изтрополи по древния скърцащ мост към остров Сите, Марго погледна назад към Лувъра и избухна в сълзи.

– Скъпа, утре ще спите у дома. Промяната ще е нищожна.

– Само дете ще съм съпруга на хугенот и ако избухне нова война... Нито съпругът ми, нито семейството ще ми вярват.

Имаше право, разбира се. Със свито сърце я прегърнах и избърсах мокрото ѝ от сълзи лице.

– Сладкото ми момиче, няма да има нова война, обещавам ви – целунах я и с по-ведър тон добавих: – Знаете ли, че презирах баща ви в деня, когато се омъжих за него?

Тя спря да хлипа и ме погледна, сбърчила чело.

– Шегувате се, мамо.

– Не. Вярно е. Бях влюбена в братовчед си Иполито – усмихнах се аз, спомнила си младежкото увлечение. – Беше висок, красив, по-голям от баща ви и далеч по-изискан. И казваше, че ме обича.

Марго потупа носа си с кърпичка.

– Защо не се омъжихте за него?

Въздъгнах.

– Защото чичо ми, папа Климент, имаше други планове. Изпрати ме във Франция, за да получи престиж и политическа подкрепа. Когато се оженихме, баща ти бе едва на четиринайсет – свенлив и неопитен. Ненавиждаше ме, защото бях чужденка от непозната земя. Все още не бяхме се научили да се обичаме. Сега се радвам, че не се омъжих за Иполито. Той беше безразсъден, глупав и... лъжец. Не ме обичаше. Искаше просто да ме използва като пионка в политическите си машини.

Марго ме слушаше ококорена.

– Звучи ужасно, мамо!

Кимнах.

– Ужасно е. Важно е да разберете, Марго, че мнозина ще се опитват да ви използват, за да постигнат личните си цели. За щастие Анри Наварски не е такъв човек. Нещата невинаги са такива, каквито изглеждат. Дори сега да не оценявате Анри, с течение на времето ще го заобичате, ако отворите сърцето си.

Марго се облегна назад със замислено изражение. И двете бяхме изтощени. Потъгнахме в мълчание, унесени от клатушкането на каретата.

С престорена небрежност наруших тишината:

– Загрижена съм за брат ви Едуар. С Шарл се ненавиждат. Кралят винаги се противопоставя на по-малкия си брат. Едуар неведнъж е признавал пред мен колко му се иска да има полезен шпионин, пред когото кралят да отваря сърцето си. Вие сте близка и с двамата, дъще. Едуар споменавал ли ви е нещо подобно?

Лицето на Марго пламна. Тя се обърна и се втренчи през прозореца с очи, толкова гузни, че затворих моите, за да не виждам повече.

Смятах Марго за дар – дете, неоткупено с кръв. Надявах се, че небето ми я е изпратило, за да поправи злото, с което бях заплатила живота на братята ѝ.

Сладка Марго, покварили са те.

Останалата част от пътя изминахме в мълчание.

Четирийсет и втора глава

В събота ме събуди възторжен хор от църковни камбани, призоваващи гражданите на Париж да станат от леглата и да се подготвят за празничния ден. Отидох до отворения прозорец с надеждата за полъх утринна прохлада. Изгряващото слънце обаче вече обезцветяваше небето. Дворът на Лувъра гъмжеше от коняри, украсяващи с ярки раковини конете за кралските впрягове. Гласове и стъпки оживяваха и двореца.

Не след дълго започна ритуалното обличане – свалиха нощницата ми и я смениха с долна риза от тънък лен, последвана от две обемни кринолинени фусти и безмилостно пристегнат корсет с дървени ребра. Облякох тъмновиолетовата рокля и заставах с разперени ръце да ми пришият широките ръкави. Вчесаха косата ми назад, сплетоха я и я увиха на дебел кок на тила ми; покриха я с френски воал с диадема от пурпурен атлаз, извезана по краищата с десетки перли. Докато пришият дантелата върху корсета, вече се топах. Когато наместиха диадемата, бях подгизнала.

Провесиха на врата ми няколко дълги перлени наниза, сложиха ми диамантени обеци. Мадам Жонди обяви, че съм готова. Слязох в двора, където Едуар и Шарл наблюдаваха как украсената с панделки карета на Навара минава през портата.

Синовеите ми носеха жакети от бледозелена коприна със сребърна бродерия. Едуар бе добавил шапка без периферия с паунови пера и перли с размера на малини. Херцогът на Анжу изглеждаше в добро настроение, кралят – мрачен и разсеян.

Качихме се в каретата си и прекосихме моста, проправяйки си път през нетърпеливата, любопитна тълпа, сред която се открояваха черни ята хугеноти. С херцога на Анжу махахме през прозореца, а Шарл се криеше навъсен в ъгъла.

Не след дълго влязохме в епископския дворец до "Нотр Дам". Кардинал Бурбон ни поздрави, вече придружен от Анри, облечен в бледозелена коприна със сребърно вземо като синовеите ми. До краля на Навара стояха менторът му Колини и братовчед му Конде. Адмиралът и Конде бяха наконтени в еднакви дрехи – жакети от тъмносин атлаз, обточен със златисто кадифе, и тесни панталони от син сатен с червени ивици. Колини се вълнуваше – ту се смееше и потупваше Навара по рамото, ту бършеше просълзените си очи. Изглежда не забелязваше необщителността на краля, който отбягваше погледа му.

– Гордея се с Анри, все едно ми е роден син – заяви адмиралът. – Гордеех се колко смело момче е, а още повече се гордея какъв мъж стана. Днес той вдъхновява всички хугеноти.

Импулсивно прегърна през рамо младия крал и го целуна по бузата.

Навара отвърна с колеблива усмивка и мълчание. Изглеждаше великолепно в костюма със сребърни отблясъци и с короната с рубини, но напрежението си казваше думата – току триеше длани в жакета си и отговаряше едносрично на въпросите и коментарите. Прие разсеяно ентузиазиранията прегръдка на Едуар и не забеляза, че кралят не го поздрави.

Най-сетне захме местата си пред масивните дървени врати на двореца. Изсвириха тромпети, вратите се отвориха и разкриха множество, възторжено и гръмогласно въпреки жегата.

Най-младите сродници на младоженците – две усмихнати близначки и три плахи момченца – се появиха първи, разпръсквайки розови листа. Следваха ги кардиналът и на известно разстояние – Навара с Конде и Колини от двете му страни.

Щом Анри и придружителите му заслизаха по стъпалата пред двореца, Марго излезе от

укритието си с помощничките, понесли дългия шумолящ шлейф. Хиляди диаманти блещукаха по мантията и роклята ѝ; стотици обгръщаха дългата ѝ шия. Очите ѝ бяха подпухнали и зачервени. Разбрах, че цяла нощ е плакала, но се успокоих мислено – малцина щяха да я видят отблизо; тълпата щеше да забележи само роклята, мантията, бижутата и царствените ѝ обноски, присъщи на истинска кралица.

Придружена от братята си и сподиряна от трите принцеси, дъщеря ми слезе бавно по стълбите пред двореца. Вървах на няколко крачки след нея пред останалите принцове и принцеси от родовете Бурбон и Гиз.

В основата на стълбището се намираше входът към галерията, простираща се от кардиналския дворец до висока платформа, издигната върху стълбите пред западната фасада на "Нотр Дам" на едно ниво с входа на катедралата и широка петдесет стъпки, та зрителите, изпълнили площада да я виждат ясно. Галерията се крепеше върху четири дървени колони – семействата на дърводелците се хранеха на корем в годините, когато имаше кралски сватби – свързани с греди и заслонени от брезентов покрив. Отвътре и отвън я украсяваха гирлянди от червени рози и драперии от бледосиня коприна в тон с роклята на булката.

Крачех след Марго с изкуствена достолепна усмивка и подминавах по-дребните благородници, струпани в галерията. Брезентовият покрив ни пазеше от свирепото предобедно слънце, но въздухът вътре представляваше задушлива смесица от розов аромат, пот и прясно нарязана дървесина. През източната страна на галерията нахлуваше ярка светлина и озаряваше великолепия копринен шлейф. Взирах се в него, омагьосана от синята тъкан, диплеца се под лъчите като разбунен, блеснал океан. Миниатюрните диаманти върху нея, пришити на един пръст разстояние един от друг, сияеха под слънцето.

Вривата на тълпата внезапно стихна, сякаш се бях потопила под вода. Възторжените възгласи се превърнаха в приглушени писъци, окуражителните викове – в предсмъртни стенания. Погледнах към безмилостното слънце и не видях радост, а хиляди лица, разкривени от страх и болка.

Поток от кръв шурна изпод пищния син шлейф на Марго и плисна върху глезените на момичетата, които го носеха. Стигна до мен и заля чехлите и края на роклята ми. Потече назад и запълни галерията. Взрях се в благородниците вътре. Престорените им усмивки не се промениха. Те не виждаха кръвта, не чуваха крясъците.

Погледнах надолу към буйния червен поток и си помислих: *Ще спре, щом Марго каже "да". Ще секне, след като се венчаят.*

Пристъпих напред и тъмното течение погълна стъпалата ми. Виждах кръвта, но не я усещах. Ходилата ми докосваха сухи камъни. Вдишах очи и разтегнах устни в пародия на усмивка. Повече не сведох глава.

Изтърпях дългото шествие през галерията и излязох на слънчевото открито пространство пред платформата до "Нотр Дам".

Обградено с кордон от тежковъоръжени войници, мястото, слава Богу, не изглеждаше окървавено. Анри и придружителите му ни чакаха там. Две стълбища водеха към платформата. Групата на Навара се изкачи по северното, а на Марго – по южното. Срещнаха се в центъра на платформата, където кардинал Бурбон стоеше зад молитвената пейка. Край нея имаше редица столове за почетните гости. Наредихме се пред тях и седнахме, щом кардиналът ни даде знак. Марго и Анри коленичиха до пейката и церемонията започна.

Ритуалът бе сведен до минимум и кардиналът действаше бързо. Не носеше молитвеник, а изрецитира по памет част от Първото послание на свети апостол Павел до коринтяни:

*"Ако някой мисли, че знае нещо, той още нищо не е твърд
узнал, както трябва да знае.
Ако пък някой люби Бога, той е познат от Него."*

Слънцето напичаше жестоко. Топях се под пластовете атлаз и лен. По челото ми се стичаше пот. Потисках желанието да я избърша. Примижала, забелязах как лицето на кардинала се окръгля, става по-месесто и бледо.

"Стореното от страх сега трябва да бъде сторено от любов, кралице... Няма спасение за тези деца."

Тръснах глава да се свестя от замайването. Постепенно лицето на кардинала възвърна чертите си. Обърна се към Навара:

– Вземаш ли тази жена за своя законна съпруга? За да я обичаш и да се грижиш за нея, докато сте живи?

Отривистият отговор на Навара проехтя над главите на притихналото, затаило дъх множество:

– Да.

Кардиналът погледна към дъщеря ми:

– А ти, Марго, вземаш ли този мъж за свой законен съпруг? За да го почиташ и да му се подчиняваш, докато сте живи?

Тълпата зачака. Марго наведе глава и не продума. След мъчително дълга пауза кардиналът – предположил, че жегата или чувствата са зашеметили младоженката – повтори въпроса.

Марго не отговори. Устните ѝ бяха стиснати плътно, лицето – почервеняло, ала не от горещината. Младоженецът не отлепяше очи от кардинала.

– Проклятие, не изтърпях ли достатъчно? – промърмори Шарл и скочи от мястото си.

Усетих как Едуар се напруга до мен. Кралят приближи до Марго, улови украсената ѝ със скъпоценни камъни корона и раздвижи главата ѝ надолу-нагоре, принуждавайки я да изпълни пародия на утвърдително кимване.

Лицето на Марго се разкриви от унижение и гняв. Облекченият кардинал обаче прие жеста за отговор и обяви двойката за семейство. Тълпата нададе оглушителни възторжени възгласи. Младоженците станаха и кардиналът ги представи на гостите – Анри дьо Бурбон, крал на Навара и принц на Франция, и съпругата му Маргьорит дьо Валоа, кралица на Навара и принцеса на Франция.

Изправих се да прегърна дъщеря си и съпруга ѝ. Щом станах на крака, светлината внезапно помръкна. Погледнах надолу и видях тъмно, разширяващо се петно. След миг цялата платформа се обагри в кървавочервено.

Марго се бе омъжила за хугенотския крал, ала това не беше достатъчно.

Нещо ме подтикна да погледна през рамо. До северния край на платформата, на една ръка разстояние от въоръжен с алебарда швейцарски войник, стоеше Козимо Руджиери. Намираше се до група облечени в черно хугеноти и почти се сливаше с тях; открояваха го само червените сатенени ивици по черните му ръкави и гамаши. Изминалите тринайсет години не го бяха пощадили – синьо-черната му коса сребрееше, раменете му бяха видимо приведени. Сред възторжените зяпачи единствен той не се усмихваше. Взираше се мрачно и напрегнато право към мен.

Прииска ми се да се втурна към него, да го попитам дали и той е видял кървавата река. Не успях да помръдна обаче, втрещена в лицето му. Едуар ме изтръгна от унеса, шепнейки ми настойчиво, че е време за следващата церемония в катедралата. Навара и приближените му останаха навън, а аз влязох неохотно с другите в църквата.

Когато ритуалът с пълномощника на Навара приключи, се върнахме на платформата, оглушени от хора на петте нотрдамски камбани. Погледнах тревожно към множеството, търсейки Руджиери, ала него го нямаше.

Последва пиршество в кардиналския дворец. След него преситените гости се отправиха към балната зала в Лувъра. Хранех се, танцувах и наблюдавах с безпокойство дъщеря си, която очевидно се бе примирила с участието си – танцуваше и се усмихваше уж искрено, ала старателно отбягваше да среща възхитения поглед на съпруга си.

След неразумното участие в енергично салтарело^[5] се връщах към стола си, размахвайки енергично ветрилото, но посланик Сунига улови погледа ми и даде знак да се отдръпнем настрана. След скоковете и сложните завъртания, в които бе участвал и той, по лицето му струеше пот.

– Простете, кралице, не искам да помрачавам празничното ви настроение, но няма как да преглътна възмущението си – подхвана запъхтян посланикът.

– Какво има сега, дон Диего? – погледнах го над пърхащото ветрило.

– Грубиянинът Колини се перчи, че ще се върне с победа от Нидерландия и ще подари на Шарл плененото знаме на Испания. Как да слушам безропотно такива безочливи оскърбления срещу краля ми?

Ветрилото ми замръзна.

– Той е предател и скоро ще плати за престъпленията си срещу нашия и вашия крал – прошепнах. – Ала не днес, дон Диего. Днес празнуваме сватбата на дъщеря ми.

Заинтригувано наклонената глава на посланика показва, че е разбрал отлично какво не изричам и е в негова изгода да забрави разговора ни.

– Благодаря, кралице – той целуна ръката ми. – В такъв случай се извинявам, задето отвлякох вниманието ви от тържеството.

Изкушавах се да чуя лично хвалбите на Колини, но размислих – не исках да ме виждат как ставам свидетел на арогантността му. До края на вечерта седях и слушах музиката, докато повечето гости се разотидоха.

Към края на увеселението измореният Навара се приближи до мен.

– Лельо Катрин, може ли да поговорим насаме? – попита ме той.

– Разбира се – потупах празния стол до мен. – Сега си ми син.

Той седна и ми подаде кадифена кутийка и писмо.

– От мама са. Помоли ме да ви ги дам след сватбата.

Взех ги. Запечатаното писмо бе адресирано до мен с педантичния почерк на Жана. Познавах го добре от множеството списъци с условия, които си разменяхме по време на брачните преговори.

– Ще го прочета по-късно, когато остана сама – казах и го пяхнах в ръкава си.

Отворих прашната кутийка. В нея върху бяла коприна, пожълтяла от времето, се гушеше брошка от голям, съвършен смарагд, оброчен от гроздове диаманти.

– Изящна е – прошепнах. – Сигурно струва цяло състояние. Не съм виждала обаче майка ви да я носи.

– Нито пък аз – призна той. – Не знам откъде я има, но искаше да ви я подари.

Придворната ѝ каза, че написала писмото на смъртното си ложе.

– Благодаря – отроних трогната и го целунах по бузата. Той поаленя. Възползвах се от очарователната му свенливост и попитах прямо:

– Е, ще заминете ли с адмирала за Нидерландия след празненствата?

Очите му се разшириха, но се овладя бързо и сбърчи чело.

– Не – поклати твърдо глава. – Извинявам се за поведението му, кралице. Наистина прекрочва границата. Споделих мнението си, но той не ми обърна внимание.

– И какво е мнението ви?

Чертите на Анри се изостриха.

– Лудост е да провокираме Испания. Ще си навлечем беда. В момента се възстановяваме от дългогодишна война. Време е за изцеление и обновление, а не за разруха.

– Добре казано – съгласих се аз, макар да не му повярвах.

Усмивнатият кардинал Дьо Бурбон, придружен от Марго и Шарл, приближи до нас и се приведе да ми прошепне в ухото:

– Време е, кралице.

Поведох Марго нагоре по стълбите към покоите ѝ, украсени като младоженски апартамент със сатенени индигови чаршафи и драперии от бледосиньо кадифе. С придворните си дами надлежно разпръснах орехи по пода на преддверието. После помогнах да съблекат дъщеря ми и я завих в леглото. Тя придърпа чаршафа над гърдите си и по страните ѝ потекоха сълзи. Прегърнах я крепко.

– Скъпа моя, ще бъдете щастлива, а бракът ви ще ни донесе мир – прошепнах ѝ.

Разчувствана, тя не продума. Излязох в преддверието, където кардиналът и Едуар чакаха с угрижени лица.

– Негово Величество отказва да свидетелства и да потвърди, че бракът е консумиран. Настоява да го замести – обясни раздражено Едуар.

Кардиналът поклати глава.

– Това е нечувано. Кралят трябва да подпише договора като очевиден, да удостовери, че актът се е състоял.

– Ще го направи – уверих кардинала и се обърнах към Едуар. – Кажи му, че е длъжен да дойде!

– Казах му, мамо. Отказва – разпери безпомощно ръце Едуар.

– Къде е той? – процедих през зъби.

– В покоите си. Няма да дойде.

Вече бях излязла в коридора. Намерих Негово Величество в леглото, завит до брадичката, но в дрехите, с които бе присъствал на сватбата.

– Ставай, Шарл – троснах му се.

– Няма – проплака той. – Не разбираш, мамо. Никой не ме разбира... Никой, освен Марго. А сега този... този хугенотски кучи син ще ми я отнеме.

– Не се вдетинявай. Ставай! Кардиналът чака – не отстъпвах аз.

Той се просълзи.

– Всички се опитват да ми я отнемат. Едуар, Анри... сега и вие. Не разбирате ли, мамо? Обичам я!

Зашлевих го толкова силно, че главата му се блъсна в таблата на леглото.

– Как смеете! – озъби се той. – Как смеете да посягате на краля?

Понечих да го ударя отново, но той вдигна отбранително ръка.

– Всички правим неща, които ненавиждаме, сине – думите се изляха като порой от устата ми. – Напомням ви обаче, че сестра ви не ви е съпруга. Тя принадлежи на друг мъж и така е редно. Дръжте се като добър брат и спазвайте традицията!

Дълбока мъка разкриви лицето на Шарл.

– Искам да умра – зариди той. – Никой не ме понася, никой не е мил към мен, защото съм ужасен. Какво ще правя без нея?

– Кралю, говорите, сякаш ще я изгубите завинаги. Забравяте, че дори сега тя е под вашия покрив и вероятно ще остане тук години наред. Майката на Анри е покойница и той едва ли ще се застоява дълго в Навара.

Шарл ме погледна с мокро лице. По тъмните му мустаци се бе събрала слуз.

– Не ме ли лъжете?

– Не ви лъжа – отсякох, без да прикривам раздразнението си. – Шарл, ако още веднъж заговорите за нея, сякаш ви е нещо повече от сестра... няма да се задоволя с плесница. Станете и изпълнете дълга си, както подобава на френски крал.

Той дойде с мен, влезе в преддверието и пристъпи разтреперан в покоите на Марго да наблюдава с кардинала как Анри и невестата му изпълняват брачния акт. По-късно кардиналът ми призна, че Шарл през цялото време крил очите си с длани.

Когато излезе от покоите на Марго, кралят ме погледна със зачервени, подути очи.

– Ще го убия – прошепна. – Ще го убия, кълна се в Бог.

Последваха три празнични дни. По-енергичните забавления обаче, включително турнирът, бяха отменени, понеже твърде много участници припадаха в непосилната жега. През последния ден – двайсет и първи – Едуар ми докладва, че е наблюдавал разпра между Колини и краля пред залата за тенис. Колини настоял за аудиенция, Шарл заувъртал: "Дайте ми време да попразнувам. Сега не съм в състояние да обмислям сериозни въпроси."

"Ако не ме приемете незабавно, ще напусна Париж – отвърнал Колини. – Тръгна ли си, ще се окажете въввлечен в гражданска война, а не в схватка на чужда територия."

Чутото принудило Едуар – като генерал-лейтенант – да разположи военни отряди на стратегически места в града, за да предотврати евентуални размирици, подклаждани от семейство Гиз и Колини. Разтревожих се, да не би жертвата ни да напусне твърде скоро града. Адмиралът обаче прие охотно, когато по-късно през деня го поканих да участва в среща на Съвета на другата сутрин. Горкият глупак – наистина вярваше, че ще надделее.

Надвечер, на фона на далечната музика и смеха на участниците в последния бал с маски, се срещнах с Едуар, Анна д'Есте, съпруга ѝ, сина ѝ, херцог Дьо Гиз, и маршал Таване, когото бяхме посветили в тайната за предстоящото убийство. Съпругът на Анна – херцог Немур – обясни, че стрелецът Моревеер вече е пристигнал в имението на Рю дьо Бетизи и в момента преценява откъде се открива най-добър обзор към улицата.

По лицата на съзаклятниците се четеше мрачно въодушевление и мимолетно разкаяние. Аз не чувствах нищо, обзета от усещането, че всичко наоколо – разговорът, лицата, музиката и гласовете на празнуващите в балната зала – са нереални.

Същата нощ лежах в покоите, плувнала в пот, и се борех да успокоя разтрепераните си крайници и разтуптяното си сърце. Задъхвах се и в гърлото ми се надигаше парещ горчилка, каквато по време на бременностите ми предхождаше повръщането. Сега обаче нямаше как да се освободя от причината за неразположението. Сега нямаше да родя живот.

Не сънувах, защото не спях. Не спях, защото се страхувах от сънищата, тормозещи ме толкова отдавна. Взирах се в мрака и се молах задушливият въздух над мен да не се превърне

ненадейно в кръв, да не ливне върху мен като смъртоносен порой и да ме удави в леглото.
Сега ми се иска да бе станало така.

Четирийсет и трета глава

Петък, дваисет и втори август – деня, когато управлението възобнови работата си – се азори най-зноен. От предишната неделя не бе валяло. По улиците колелата на каретите и конските копита вдигаха облаци прахоляк. Въздухът тежеше от неизразходвана влага. Смених подгизналата си нощница с долна риза и фусты, които веднага залепнаха по лъщящата ми, мокра кожа.

С Едуар бяхме решили, че през този съдбовен ден е най-добре да се появяваме възможно по-често пред обществото, та да е ясно, че кралските особи са ангажирани с далеч по-ведри събития от убийството. Присъствах на утринната литургия в близката катедрала "Сен Жермен л'Оксероа" с херцога на Анжу и Марго – изтощена, но видимо доволна – както и с всички католици сред почетните гости на сватбата.

С Едуар се върнахме в двореца за срещата на Съвета в девет часа – дойдохме по-рано и Едуар зае мястото на краля на дългата овална маса. Аз седнах до него. Вече бях предупредила Негово Величество, че Колини ще присъства и пак ще настоява Шарл да подкрепи войната в Нидерландия – още по-разпалено, защото съзнава, че рискува да изгуби мълчаливата благословия на краля. В резултат Шарл реши да се скрие малодушно в леглото си и да натовари брат си с председателството на срещата.

Колини пристигна точно в девет – веднага след белокосия херцог Монпансие и преди херцога на Невер и възрастния воин маршал Козе. Последен дойде плешивият и почти беззъб маршал Таване, заслужил си с дългогодишна служба правото да кара кралските особи да го чакат.

Огледах изпитателно Колини, съзнавайки, че го виждам за последен път. Смуглото му лице изглеждаше побледняло след дългото отсъствие от бойното поле; дворцовото охолство бе по-закръглило тялото му. Макар и ловък лицемер, не успя да скрие напълно разочарованието си от отсъствието на краля. Присъствието му не ме разтревожи; изпитах единствено облекчение, че скоро ще е мъртъв. Мразех го само както майка мрази змия, заплашваща децата ѝ; не таях лична враждебност, а желание да защитя своето.

Херцогът на Анжу предостави кратка възможност на съветниците да се оплачат от адската жега и призова за тишина. Колини помоли отново да изложи аргументите си за война в Ниските земи. Във Фландрия, обясни той, точно до северната ни граница, се извършвали зверства. Местоположението улеснявало бързото разполагане на войски там, а победата щяла да ни осигури инерция да продължим напред, към вътрешността на Нидерландия.

Едуар го изслуша със съвършено спокойствие и констатира:

– Въпросът за война с Испания вече бе обсъден и гласуван. Няма нужда да го разискваме отново. Съветниците съгласни ли са?

Кимнахме.

Очите на Колини припламнаха гневно, но по лицето му мигом се изписа непоколебимост. Подготвен за подобна възможност, вече бе взел решение. Срещата се проточи още два часа. Облегнал брадичка върху юмрука си, адмиралът се взираше през прозореца, обмисляйки военната си стратегия. После си тръгна бързо, без да продума.

С херцога на Анжу поехме към трапезарията за открит обяд. Кепенците бяха отворени, а завесите – дръпнати, за да разсейват сумрака в просторната зала с висок таван. Във въздуха

висеше прах и искреше в ярките снопове слънчева светлина.

С Едуар седнахме в единия край на дългата маса. Между нас и благородниците, застанали прави наоколо, на дискретно разстояние се редяха стражи. Докато ни сервираха първото ястие, октет изпълни две шеговити любовни песни с щастлив край, изпъстрени с хумористични недоразумения и двусмислия. Тълпата заръкопляска въодушевено.

Щом музиката стихна, градските камбани отбелязаха времето – единайсет преди пладне, часът, когато Колини трябваше да умре. В имението на херцог Дьо Гиз на Рю дьо Бетизи, Моревер вдигаше аркебуза си и се прицелваше.

Погледнах към сина си. Едуар изглеждаше спокоен и невъзмутим, съсредоточен в купата си. Ако Лоренцо, момчето с мъдрите очи от фреската в параклиса на Медичите, ни видеше, почудих се, щеше ли да одобри?

Започнахме да се храним мълчаливо. Усещах остро всяко движение, всеки звук, всеки допир – звъntenето на лъжицата по порцелановата купа, дръжката ѝ, сгряваща се бързо в ръката ми, вълничките върху бульона, надигащи се, щом лъжицата разбуни повърхността му. Черните очи на Едуар сияеха, ръцете му не трепваха.

– Бих искала да заведа Анри в "Блоа" – отбелязах провлачено. – Там ще е по-хладно отколкото в града. Надявам се да заминем, щом отхвърлим неотложните задачи.

– Отлична идея – кимна синът ми. – С радост ще заведа Анри на лов.

Скоро приключихме с първото блюдо. Заради времето нямах апетит и го изпратих недоядено в кухнята. Поднесоха ни второто ястие – едно от любимите ми: змиорка в червено вино – връщо. Парата ме принуди да се отдръпна назад и да развея ветрилото си. Докато изстиваше, с Едуар си разменихме по още няколко безсмислени реплики.

"Моят Едуар – помислих си, – скъпият ми син... нямаше да издържа без теб."

Спомних си поразена чудовищното предложение на Руджиери. Как е възможно да предположи, че ще нараня обичния си син?

Оставиха пред мен поднос със студено шпиковано говеждо и в същия момент забелязах херцога на Анжу да вдига рязко глава. Проследих погледа му. Маршал Таване си проправяше път през скупчените в залата благородници. От всички край масата само той не се усмихваше. Сдържаше обаче вълнението си, за да не привлича вниманието на околните. Впих очи в неговите – предпазливи, напрегнати – и разбрах.

Усмигнах му се с усилие на волята. Той не успя да отговори със същото. Поклони се и поиска разрешение да приближи. Приведе се до ухото ми и заговори толкова тихо, че дори Едуар не го чуваше.

Простреляли адмирал Колини в ръката. Хората му – част от тях стражи, охраняващи го по заповед на Едуар – го пренесли в покоите му в градския дворец на Рю дьо Бетизи.

Усмивката не слезе от лицето ми, замръзнала там от изумление.

– Смъртоносна ли е раната? – прошепнах на Таване.

– Едва ли, кралице.

– Кой друг знае?

– Адмиралът изпрати двама от капитаните си да уведомят веднага краля. Разбрах, че Анри Наварски разговаря в момента с него.

Таване каза още нещо, но туптенето в ушите ми – все по-силно и по-силно като грохот на копита – заглуши думите му. Докоснах ръката на Едуар. Станах и дадох знак на Таване да ни придружи.

Тръгнахмеспокійно през просторната зала. Благородниците се отместваха от пътя ни.

Повдигнала поли, не поглеждах надолу. Не се налагаше. Вече усещах кръвта.

Ето историята, сглобена от доклада на маршал Таване и от разкази на свидетели:

Веднага след срещата на Кралския съвет адмирал Колини тръгнал да търси краля. За негово неудоволствие Шарл бил в залата за тенис и играел със зетя на Колини – Телини – и с младия херцог Дьо Гиз. Шарл се смутил, а Колини се ядосал, понеже кралят му бил обещал да го изслуша веднага след приключването на сватбените тържества. Адмиралът настоял за незабавна аудиенция на четири очи, кралят отказал, Колини се разярил и си тръгнал.

Излязъл през охраняваната Северна порта на Лувъра и поел към Рю дьо Бетизи. Следвали го четирима хугенотски капитани и десет шотландски стражи. Щом наближил имението на семейство Гиз, той извадил от джоба си очила и писмо от младата си съпруга, родила наскоро. Четял го, когато влязъл в полезрението на стрелеца. В същия миг спрял рязко, защото вървите на обувката му се развързали. Навел се и Моревеер стрелял. Оловното топче минало през лявата ръка на Колини и почти откъснало десния му показалец, който увиснал от тънка ивица плът. Адмиралът изгубил свят.

Хората му го обградили. Всички чули изстрела и разбрали, че идва от съседното имение на семейство Гиз. Трима влезли с взлом в сградата и намерили димящия аркебуз. Моревеер бил избягал.

Бях подготвена да се справя с врявата след убийството на Колини, ала не бях обмисляла възможността той да оцелее.

С Едуар влязохме в предверието на Шарл, където десетина разгневени хугеноти се бяха скупчили толкова плътно, че отначало не видях краля. Чули стъпките ни, мъжете в черно се обърнаха, забелязаха ни и, смръзили вежди, се отдръпнаха неохотно. Шарл седеше зад писалището, а Конде и Анри стояха до него.

Конде ни забеляза пръв и трепна отвратено. Съсредоточен в краля, Навара не регистрира присъствието ни. Превит в стола, Шарл си скубеше косата. По бузите му, поруменели от играта на тенис, се стичаха гневни сълзи.

– Оставете ме! – простена той. – Оставете ме! Не мога да мисля! Защо Бог ме измъчва така?

Започна да блъска чело по писалището.

Навара вдигна глава и срещна погледа ми. По-хладнокръвен от Конде, той не трепна като него, ала съзрях недоверие и прикрита ярост в очите му.

– Кралице, херцог Анжу – поздрави с хладна официозност. – Помогнете ни. Прострелях адмирал Колини, а Негово Величество не е на себе си. Справедливостта обаче трябва да възтържествува! Веднага, преди да избухне насилие!

– Наистина не съм на себе си – съгласи се плачливо Шарл. – Толкова неприятности... – Затвори очи и се заклати бавно напред-назад. – Не издържам.

– От горещината е – успокоих го закрилнически. – От горещината и от неприятната изненада. – Отворих ветрилото си и го размахах пред лицето му. – Чуйте ме, скъпи Шарл.

Той ме погледна ококорено и с абсолютно отчаяние.

– Защо ме измъчват? – простена. – Кажете им да престанат, мамо. Кажете им да се махнат и да умрат!

– Ще престанат, ако помогнете на адмирал Колини – обясних му ласкаво.

– Какво да направя?

– Ще осъдите престъпника, извършил злодеянието – подказах му, доволна, че хугенотите са очевидци на разговора ни. – Ще заявите, че Короната на всяка цена ще го

изправи пред съда. Необходимо е обстойно разследване.

Едуар пристъпи до нас.

– Трябва да подсигурием жилището на Колини – додаде решително той. – Ще прочистя от католици квартала около Рю дьо Бетизи, за да сведем до минимум риска за адмирала и хората му. Ще разположа петдесетима от най-добрите си стрелци около хотела.

– Да – кимна Шарл със звучна въздишка на облекчение, макар очите му да продължаваха да блестят диво. – Да, погрижете се.

– Има ли друго, Ваше Величество? – попитах тихо.

– Да. – Шарл вдиша крака върху стола, уви коленете си с длани и се заклати бавно напред-назад. – Доктор Паре... – Хирургът, опитал се напразно да спаси живота на съпруга ми, сега служеше като личен лекар на краля. – Изпратете Паре в двореца "Бетизи".

– Вече е там – отвърнах.

Шарл внезапно замря и ме погледна.

– Искам да видя адмирала и да го помоля за прошка, задето не успях да го защитя. Ще му покажа, че не съм го изоставил. Ще отида още сега, мамо.

– Имам само една молба, Ваше Величество – казах аз.

Той склочи вежди.

– Да ми позволите да ви придружа с херцог Анжу.

Беше твърде прибързано, разбира се, да посещаваме Колини. Доктор Паре още не бе оперирал раната. Следобед обаче Навара, Конде, десет телохранители, Едуар, кралят и аз се събрахме пред Северната порта на Лувъра. Поканих и стария Таване, ентузиазизиран привърженик на заговора за убийство, който все пак запази самообладание да ме придружи и да изразява престорено съчувствие, заобиколен от хугеноти. Навара се държеше вежливо резервирано, а Конде не бе преодолял гнева си и все още не ни продумваше.

Предложих да изминем пеша краткото разстояние до хотела на Колини, та да покажем на хората колко сме загрижени за адмирала. Освен стражите на Навара ни охраняваха и дузина швейцарски войници, телохранители на краля.

Двама стражи вдигнаха дебелото желязно резе, а трима коняри отвориха тежката порта. Войниците около двореца отстъпиха настрана, за да излезем на улицата.

Не след дълго Лувърът остана зад нас и тръгнахме по сторещения паваж на Рю дьо Бетизи, където минавачите в черно ни забелязаха и заприиждаха към нас като вълна. Едуар и Таване инстинктивно застанаха от двете ми страни, а Конде и Навара – вляво и вдясно от краля.

– Ето я италианката! – изкрещя мъж на не повече от пет крачки от нас. – Посреща приятелите си по флорентински – с усмивка на лице и кама в ръката!

Тълпата изрева в знак на съгласие. Врълхлетя ни бъркотия от черен лен и бледа плът. Вляво от мен маршал Таване залитна, рамото му ме удари и ме запрати към Едуар. Швейцарските войници насочиха блестящите остриета на алебардите си към гневното множество.

– Не ги наранявайте! – изкрещях; един фатален инцидент веднага щеше да предизвика метеж.

Кралят, Навара и Конде спряха и погледнаха през рамо към нас. Хората не ги бяха докоснали.

– Пуснете ги да минат! – извика Навара и черният обръч се отдръпна.

Тръгнахме отново напред, вече по-бързо, и стигнахме двореца "Бетизи" без други

произшествия. Хугенотите обаче ни следваха неотлъчно и тихите им проклетия се сливаха в зловещ съзвучен ропот.

Около хотела обикаляха петдесет зорки мъже в черно – калени войници с брадясали лица и елегантни благородници. Всички поздравиха Навара с почтителен поклон, а мен и херцога на Анжу измериха със смръщени, каменни погледи. Посланик Сунига имаше право – бяха готови за война, въоръжени с дълги саби и аркебузи. Четиримата постови на стълбите пред входа се потяха под тежки брони. Навара изкачи сам стълбището, каза им няколко думи и те се отдръпнаха да ни пуснат.

Вътре двацетина войници и благородници се бяха скупчили в слънчевия, задушен вестибюл – някои ридаеха, други говореха на висок глас. Всички изглеждаха разярени. Закрих нос с ароматизираната си кърпичка, за да отблъсна натрапчивата миризма на неизмита плът и наденички, прегарящи върху готварската печка. Хугенотите посрещнаха Навара с обнадеедени, признателни и почтителни изражения и отвърнаха погнусени лица от мен и херцога на Анжу.

Изкачихме скърцащата дървена стълба до втория етаж, зает от просторните покои на адмирала. Стаята бе по-голяма от спалнята ми в стария поруген Лувър, но ниският таван смаляваше помещението; ефекта подсилваха петдесетината мъже, струпали се край леглото на ранения си водач.

Навара вървеше пръв. Другарите му охотно му правеха път, шепнейки благодарности. Единствено предупредителният му поглед ги възпираше да не ми просъскат злостно. Стигнахме до Колини, подпрян на възглавници в легло от изящно резбовано черешово дърво.

Лицето на адмирала бледнееше. Превързаната му дясна ръка лежеше в скута. Доктор Паре се принудил да отреже показалеца, докато пациентът бил в пълно съзнание, и Колини изглеждаше изтощен от болката и кръвоизлива. Русата му коса, потъмняла от пот, лепнеше върху главата; болезнено присвитите му очи не грейнаха, когато ни забеляза. Паре стоеше закрилнически до леглото, белокас и зорък като стар лъв. Прозорците бяха затворени, да не би вятърът да простуди пациента и да предизвика инфекция. Душната стая миришеше на кръв.

– Ваше Величество... – прошепна адмиралът на Навара и повтори думите, щом Шарл пристъпи напред.

– Татко – Навара се наведе и целуна Колини по темето. – Не съм спрял да се моля, откакто чух новината. Поносима ли е болката? Лекарите постараха ли се да я облекчат?

– Не е толкова зле – отрони Колини, но сивите му устни потрепериха. Исках само да го убия, а не да му причинявам страдания.

– Изпратих ви петдесет телохранители, за да сте в безопасност и да освободите своите хора да намерят и да накажат злодея.

– Татенце! – възкликна Шарл. – Бог да ме порази, ако не открия кучия син! Ще го одера жив и ще го разчекна. Ако ви бях послушал сутринта, това нямаше да се случи... – разхлипа се той.

Колини протегна лявата си ръка с разперени, треперливи пръсти. Шарл се вкопчи в нея.

– Не сте виновен. Таква е била волята Божия – прошепна адмиралът. Изпълнявайки докрай ролята си на мъченик, той озари сина ми с измъчен, благочестив поглед.

– Кълна ви се, татенце, няма да намеря покой, докато не отмъстя за вас – зарече се кралят.

"Изгубихме го", помислих си, втръчена в Шарл. Всичко се преобърна наопаки. Ако бяха

убили Колини, кралят щеше да се натъжи, но в крайна сметка да приеме смъртта. Ранен, Колини щеше да използва съчувствието му. Положението бе по-опасно от всякога.

– Сърцето ми се свива, като ви гледам как страдате, адмирале – изрекох на висок глас и пристъпих към леглото. – Негово Величество има право – ще проведем разследване и ще осъдим престъпника. И аз се молих цяла сутрин Бог да ви опази и да ви помогне да се възстановите.

Лицето на Колини се люшна към мен.

– Наистина ли? – прошепна той.

Макар и помътен от болката, погледът му ме прониза. Разбрах, че знае. Знае и ще отмъсти. Не сведох глава обаче и не трепнах.

Едуар приближи до леглото.

– Ще намерим бързо извършителя – обеща той. – И аз изпратих войници да ви помогнат – петдесет от най-добрите ми стрелци с аркебуз. Улицата е разчистена от католици. Заобиколен сте от приятели. Вече започнахме разследването. Както знаете, стрелецът се е намирал в имение на семейство Гиз. Издирваме херцога, за да го разпитаем.

Шарл пусна ръката на адмирала.

– Гиз? Невъзможно! Играх тенис с него сутринта!

– Не бива да прибързваме със заключенията – отвърна спокойно Едуар. – Длъжни сме да проучим всички възможности.

– Адмирале, как е ръката ви? – поинтересувах се аз.

– А... Пръстът... Ще ми се ножиците на лекаря да бяха по-остри. След три опита пръстът най-сетне се предаде. – Замълча, а Шарл, Едуар и аз простенахме съчувствено. – Простете ми, но искам разрешение да говоря насаме с Негово Величество.

Проклетникът Колини знаеше, че нямаме избор. Обърнах се към Шарл, търсейки точните думи да го убедя да откаже на адмирала, без да разкривам вината си. Не намерих.

Шарл махна на мен и на Едуар да се отдалечим.

– Ще ви извикам, щом приключим.

Не ми оставаше друго, освен да поема протегнатата ръка на Таване и да обърна гръб на Колини, придружена от маршала и Едуар.

На три крачки от леглото бяхме принудени да спрем. Пред нас застана гигант с аркебуз, препасан през рамото му, и се втренчи в мен. Малките му очички бяха изпълнени с ненавист.

– Направи път на Нейно Величество – заповяда му Таване.

Гигантът не отстъпи. Старият маршал го блъсна. Едуар веднага зае мястото му и успяхме да напреднем още няколко крачки. Мъжете в смачкани черни дрехи ни заобиколиха и стегнаха обръча. Не ни се кланяха като на кралски особи, погледите им таяха омраза, а ръцете им стискаха дръжките на мечовете.

Единият – трийсетинагодишен хугенот с изпито лице – пристъпи към нас. И той стискаше дръжката на дългата си сабя и щом наближи, Едуар се напрегна до мен. Докоснах предупредително ръката на дофина, да не би да извади скрита кама; противниците ни превзхождаха и бързо щяхме да изгубим битката.

Лицето на хугенота бе тънко и остро като секира. Щом проговори, червената му брада се размърда нагоре-надолу.

– Ще платите с кански мъки стореното – просъска той.

Отвърнах глава, облъхната от зловонния му дъх.

Някой зад него додаде:

– Бог наказва убийците.

Трети мъж с подутина колкото топка за тенис на врата застана до червенобрадия войник.

– Не ни е нужен Бог. – Очите му бяха сини като на Колини и също толкова безумни. – Ние ще ги сразим.

Свали аркебуза от рамото си и притисна приклада до гърдите си. Пристъпи напред и ме докосна по лакътя с цевга.

"Ще ни убият", помислих си. Ядосах се на себе си, че не съм преценила колко опасно е станало положението.

– Варварин! – изкрещя Едуар. – Докоснеш ли още веднъж кралицата, ще те убия!

– Война ли искате? – просъска червенобрадият. – Ще я получите!

Другарят му с аркебуза изкрещя:

– Примамвате ни в католическия си град, за да ни изколите като прасета! Ние обаче ще ви убием първи!

– Омъжих дъщеря си за един от вас – възразих надменно. – Как смееш да намекваш, че сме наранили адмирала! Кралят го обича като баща!

Гласът ми явно отекна достатъчно надалеч. Чух как Навара извика. Мъжете сведоха враждебните си погледи и се отдръпнаха да му направят път.

– Кралице, пострадахте ли? – попита ме той с обезпокоителна официозност.

– Той я докосна с дулото на аркебуза си! – посочи Едуар.

Навара се обърна към виновника и вдигна длан да го зашлеви. Аз обаче улових ръката му.

– Не го наказвайте. Страстите са достатъчно разгорещени. – Погледнах към Колини. – Моля ви, ще ме заведете ли отново при адмирала?

Шарл седеше на ръба на леглото, стиснал челюсти и свъсил вежди. Погледна ме с присвити, недоверчиви очи.

– Ваше Величество, адмирал Колини сигурно е изтощен. Да го оставим да почива – прошепнах му.

Шарл понечи да възрази, но доктор Паре го прекъсна:

– Да. Достатъчно трудно му е с всичките му хора наоколо – улови погледа ми, ала веднага отвърна глава, сякаш се страхуваше, да не би неговият да е прекалено красноречив. – Трябва да поспи известно време, Ваше Величество.

– Добре – съгласи се мрачно Шарл и се обърна към Колини. – Ще се върна скоро, татенце. Бог да ви пази дотогава. Ще се моля за вас.

– И аз – уверих адмирала.

Колини впери поглед в мен. Трепереше, по челото му струеше пот, ала в очите му съзрях триумф.

Заради враждебната тълпа по улиците Едуар изпрати един от телохранителите ни да докара карета. Навара и Конде останаха в двореца "Бетизи", а кралят, херцогът на Анжу, Таване и аз се върнахме в Лувъра. Придвижвахме се бавно с каретата, заобиколена от войниците, придружили ни по пътя до хотела на Колини.

Шарл мълчеше мрачно и не поглеждаше нито към брат си, нито към мен, макар на няколко пъти да се опитахме да го заговорим.

Раздразнена, аз най-сетне попитах:

– Какво точно ви каза адмирал Колини, та ви разстрои толкова?

Той сведе очи, блеснали от гняв.

– Да не ви се доверявам, защото ме използвате за целите си, без да се съобразявате с желанията ми.

Лицето на Едуар пламна.

– Хрумвало ли ти е, братко, че ти говори така, защото всъщност той не заслужава доверие? Защото той иска да те използва, за да започне безумната си война? Очерня ни, понеже знае, че те предпазваме от хладнокръвните му манипулации.

– Стига! – изкрещя Шарл. – Лъжи, лъжи, лъжи! – Запуши ушите си с длани.

Наближавахме двореца. Внезапно един от конете изцвили. Кочияшът изруга и тутакси по стените и покрива на каретата заваля оглушителна градушка от камъни.

Пред Северната порта се бяха стълпили стотина хугеноти и ни замеряха. Други размахваха саби и крещяха на двете редици швейцарски гвардейци, въоръжени с аркебузи, заобиколили стените на Лувъра. Нов швейцарски отряд излезе на улицата да сформира човешка барикада. Пред тях се бяха събрали десетина селяни – дрипави, измършавели от глад мъже, въоръжени с вили, лопати и камъни.

– Смърт на еретиците! – извикаха селяните.

– Убийци! Ще отвърнем на удара! – отговориха им хугенотите пред портата.

Нов порой от камъни затрополи по каретата. Единият влетя през прозореца и се заби в тапицираната седалка до Шарл. Гневът му ненадейно се изпари.

– Иисусе – прошепна той.

– Започва се – отроних, втренчена в побеснялата тълпа.

Спомних си последните думи на Руджиери: *Навярно вече е твърде късно.*

Четирийсет и четвърта глава

Под градушка от камъни, тухли и гнилоч каретата ни мина през дворецовата порта благодарение на гвардейците, удържащи атаката на разярените хугеноти. Посрещна ни един от командирите на Едуар, който докладва, че "безредици" са избухнали в няколко съседни квартала, провокирани не само от гневните хугеноти, но и от уплашените католици, решени да се освободят от грозещата ги заплаха. Едуар разпореда да разположат още военни отряди на ключови места из града, за да въдворяват спокойствие.

Тресях се като листо, когато се върнах в покоите си, но настоях да сляза да вечерям в официалната трапезария един час след залез-слънце. Херцогът на Анжу се съветваше с командирите си, а уплашеният Шарл си легна веднага. Заедно със съпруга си Марго бдеше до постелята на Колини. Налагаше се да вечерям сама. В залата цареше осезаемо напрежение. Заради злополуката с адмирала нямаше развлечения и десетината благородници около масата мълчаха унило. В тишината тракането на лъжицата и ножа и звъntenето на стъклото отекваха оглушително. С усилие на волята дъвчех, преглъщах и се преструвах, че одобрявам нагарчащата храна.

Взирах се отчаяно в току-що поднесените ми два печени гълъба, когато вик наруши безмълвието.

– Кралице!

На три лакътя разстояние от масата приближи благородник, когото често виждах в двора, но не помнех името му – барон, мисля, и хугенот. Единственият ми страж улови ръката му, ала баронът – исполин с широки като буре плещи и огромно дълго лице, обрaмчeно от облак бяла коса – не помръдна. Не се поклони. Големите му жълти зъби бяха оголени, но не в усмивка. Изкрещя името ми, все едно е проклятие.

– Няма да спрем, разбирате ли? – Лицето му червенееше на фона на бялата коса. – Няма да спрем, докато убийците не си получат заслуженото. Няма да спрем, докато не увиснат на бесилото!

Стражът ми се опита напразно да го отблъсне назад.

– Дръж се почтително с кралицата, простако!

– Няма да се поклоня пред окървавена Корона! – отсече баронът. – Наслаждавайте се на храната, докато можете, мадам!

Отърси се от хватката на стража, обърна ми грубо гръб и излезе от трапезарията. Никой не го последва. Никой не се втурна да ме защити или да ми поднесе извинения. Малцината благородници си зашушукаха и после впиха очи в мен.

Втренчих се в малките трупове в чинията и ги бутнах настрана. Станах и излязох от залата бавно, царствено и с омекнали крака.

Инстинктивно тръгнах да търся Едуар. Той тъкмо излизаше от военната зала на приземния етаж под покоите на краля след съвещание с маршалите Таване и Козе и началника на градската стража. Щом прекоси прага, погледите ни се срещнаха; тревожното му изражение навярно отразяваше огледално моето. Веднага разбрах, че сме стигнали до едно и също заключение.

Той спря пред вратата, улови ме за ръката и ме въведе в стаята. Затвори вратата тихо зад нас. Бяха изгасили лампата. Посочи ми в мрака да седна до дългата заседателна маса, запали клечка кибрит и докосна с нея фитила, който лумна ярко.

– По-лошо е, отколкото очаквах – подхванах дрезгаво. – Нареккоха ме убийца в лицето.

Тук, в двореца.

– Мамо... – той се опита да се овладее, да изрече трудни думи. – Мамо...

В крайна сметка не успя. Подаде ми лист – писмо, написано с непознат мъжки почерк.

"Ударете призори в понеделник, когато "Нотр Дам" отмери първия час. Ще нападнем двореца в същия миг. Ще пощадим Шарл, понеже публичната абдикация ни е угодна, но не и майка му и брат му, защото са заплаха за..."

Извиках тихо и притиснах устните си с пръсти. Писмото падна върху масата и остана там. Извърнах лице от него. В гърлото ми се надигна горчилка.

Едуар се приведе към мен.

– Написано е от Навара, мамо, до военния му командир. Началникът на градската стража го е прихванал до градската порта. Разузнавачите ни докладваха, че пет хиляди хугеноти напредват към Париж и ще обсадят града в неделя вечерта.

– Не – затворих очи.

Той не продума. Остана близо до мен. Невидимото му лице излъчваше топлина като лампата. В горещата стая миризмата на портокали ме задушаваше. Разсъдъкът ме напусна. Обичах Навара от раждането му, доверявах му се като на роден син. Ала той ме бе предал. Чия кръв му бяха показали виденията? На децата ми и моята?

Отворих очи и се взрях в дланите си, в пръстена, стаил силата на Главата на Горгоната. *Звездата Алгол, която арабите наричат Раас алгул, Главата на Демона, а китайците Купища трупове.. Два часа преди зазоряване на двацет и четвърти август Алгол ще изгрее в съзвездието Телец... в опозиция с Марс... По-сериозна опасност не е застрашавала Франция... и теб.*

Беше петък, двацет и втори август.

Представих си многобройната свита на Навара, настанена тук, в Лувъра. Военни командири, капитани, генерали, бивши съратници – общо триста мъже.

– Посрещнах го като скъп гост в дома си – прошепнах, – а той доведе дръзко армията си. Колини вероятно наистина жадува да поведе война в Нидерландия, но Навара го е изпратил тук, за да ни отвлече вниманието. Дебнат ни. Искат да ни избият в леглата ни.

– Трябва да ги спрем – каза тихо синът ми.

Погледнах го. Очите на Едуар – безкрайно черни – искряха в светлината на лампата. С всички сили се борех за мир, без да съзнавам, че вече воюваме.

– Ще ударим първи – реших.

Следващите два часа останах с Едуар в съвещателната зала. Обсъждахме атаката. Настоях да изпрати дискретно послание до младия херцог Дьо Гиз със заръка да събере хора и да нападне Колини в двореца "Бетизи". Да убие адмирала и всичките му командири. Под моя диктовка Едуар написа тайна заповед до швейцарските войници, охраняващи двореца, и до шотландските стражи на краля – щом Гиз удари Колини, войниците ни да атакуват хугенотите в Лувъра.

За да избегнем безогледна касапница, с Едуар написахме имената на обречените на смърт военни командири и стратегзи. Не исках мъст, а бърза, макар и безмилостна, екзекуция на всички, способни да подпалят война. Без водачите си, обезкървените хугеноти нямаше да представляват заплаха нито за Короната, нито за града.

Решихме да нанесем удара преди зазоряване в неделя, двайсет и четвърти август, когато камбаната на катедралата "Сен Жермен" удари третия час след полунощ – един час преди демоничната звезда Алгол да застане в опозиция с войнствения Марс.

Когато довършихме списъка с жертвите, погледнах мрачно Едуар.

– Трябва да кажем на Шарл.

Без кралския подпис стражите нямаше да изпълнят страховитата заповед, а започнеха ли убийствата, всичко щеше да излезе наяве.

Едуар кимна.

– Така ще е по-безопасно за него. Ще го убедим.

– Не тази нощ обаче – въздъгнах и замълчах, вслушана в камбаната на "Сен Жермен", която отброяваше полунощ и първите секунди на Деня на Свети Вартоломей.

Разделихме се. Изтощени от напрежението, и двамата се оттеглихме в покоите си.

През онази нощ не сънувах. Кошмарът ми вече беше действителност. Станах от леглото и дръпнах един стол до прозореца. Седнах и се възрях в непрогледната тъмнина. От време на време долавях глухи гневни крясъци, отекващи по улиците. Спомних си колко силна бе леля Клариса през ужасните часове, когато избягахме от Палацо Медичи. Спомних си жестоките думи на Руджиери при последния ни разговор и как му отговорих.

Мислех, че едно дете няма да повлияе опасно на бъдещето, но три...

Да хвърля вината върху синовете сили искаш? Да вдигна ръка срещу тях?

Булото ще се разкъса – чух шепота на Нострадамус, – и ще ливне кръв.

Отговорих му безмълвно с думите на леля Клариса: *За да защитиш своята кръв, понякога се налага да пролееш чужда.* Родът Валоя трябваше да оцелее на всяка цена. Бях взела решение. Нямаше да жертвам своята кръв.

По изгрев-слънце крясъците пред портите на Лувъра се надигнаха оглушително и не стихнаха през целия ден. Щом се развидели, се облякох и отидох да потърся Едуар. Открих го в съвещателната зала с маршалите Таване и Козе и началника на парижката стража. Войниците пред вратата ми обясниха, че херцогът е наредил да не ги безпокоят. Оставих му съобщение да дойде в покоите ми след срещата и се усамотих в кабинета си да напиша на Анна д'Есте в какво точно се състои планът ни. Не посмях да изпратя посланието направо до херцог Дьо Гиз; разчитах тя да му предаде информацията. Анна несъмнено щеше да осведоми със задоволство сина си, че е избран да ръководи удара срещу Колини. Инструктирах я да ми отговори възможно най-бързо.

Едуар се появи в предверието ми след час. Изглеждаше изтощен. Обясни ми, че и той не е спал. Събудил Таване и Козе и им прочел писмото на Навара. И двамата одобрили решението ни да нападнем първи. Призори го посетил началникът на градската стража и му докладвал, че уличните схватки били зачестили. Шайки въоръжени хугеноти обикаляли из града и плашели хората. Търговците затворили магазините си, гостилничарите – кръчмите. Градските стражи дискретно раздавали оръжия на католиците, за да се защитават от растящата заплаха.

Решихме да осведоим Шарл след вечеря. Кралят обичаше стария Таване и от всички съветници вярваше най-много на него. Настоях маршалът да му разкрие истината. Щом се възстанови от неочакваната новина, с Едуар щяхме да му връчим съдбовната кралска заповед и списъка с жертвите, за да го подпише.

По пладне Навара и братовчед му Конде се върнаха от хотела на Колини. След взаимна размяна на обиди хугенотските им телохранители се счепкали с кралските шотландци. Не

станах свидетелка на схватката, която приключила бързо, ала един от офицерите на Шарл изгубил ухото си.

След обяда видях за кратко Шарл. Изглеждаше въодушевен след разговора с Навара и Конде – разказа ми радостно, че доктор Паре бил доволен от напредъка на пациента. Раната на Колини не била възпалена и той вече се възстановявал.

– Щом позакрепне, ще го преместя в Лувъра и лично ще се грижа за него – добави ведро той, но лицето му веднага се вледени от гняв. – Казах ли ти, мамо, че заловили мъжа, въвел убиеца в имението на семейство Гиз? Признал, че стрелецът е Моревър. Въпрос на време е да ни падне в ръцете. Поръчителят на убийството обаче е Гиз. Каква дързост! Да играе тенис с мен същата сутрин и да се усмихва на адмирала!

Поклатих глава, престорих се на удивена, ала не продумах.

Късно следобед нервите ми се обтегнаха до краен предел. За да не привличаме внимание, с Едуар се занимавахме с обичайните си задачи – той обсъждаше въпроса за военните пенсии със съветниците и ковчежниците си, а аз изслушвах молители. После поканих Марго в покоите си да бродираме. Въпреки осезаемото напрежение в Лувъра, дъщеря ми изглеждаше в лъчезарно настроение. Отбелязах деликатно, че я намирам в добро разположение на духа, а тя поруменя и се усмихна кокетно.

– Анри е много мил. Имахте право, мамо. Наистина не е толкова ужасно – сподели тя.

Ако говорехме за друг мъж, усмивката ми щеше да е искрена. Изчаках да сменим темата и сложих длан върху ръката на дъщеря си.

– Притеснена съм от насилието по улиците. Откакто простреляха адмирала, се боя да не последва нов инцидент. Разумно е... – замълчах. – Тази нощ останете в покоите си, Марго.

Тя вдигна изненадано глава от везмото.

– Нали не мислите, че Анри е в опасност?

Отвърнах бързо очи, търсейки думи, които предупреждават, но не плашат.

– Не мисля, че някой е в опасност, ала предпазливостта не е излишна. Чули сте сигурно, че телохранителите на съпруга ви са се счепкали днес със стражите на брат ви. Казвам само...

Гласът и дъхът ми секнаха от тревога. Взрях се в шевицата, внезапно ужасена за дъщеря си и осъзнала, че нямам представа как да я защитя. Не смеех да я посветя в истината; щеше да се изуми, отвори и да отиде право при Навара.

Тя долови паниката ми и не довърши започнатия бод.

– Мамо! Пак ли сте сънувала? Нещо страшно ли ще сполети Анри?

Погледнах я, онемяла за миг. После навикът надделя и успях да се усмихна колебливо.

– Не, разбира се, нищо лошо няма да се случи – успокоих я. – Просто се тревожа като майка. Послушайте ме, Марго. Легнете си рано днес в своите покои.

– Добре, мамо – кимна тя, ала с присвити очи, забелязала фалшивата ми ведрост. В резултат не посмях да ѝ кажа нищо повече по въпроса.

След вечеря тръгнах с Едуар и Таване към покоите на краля. Спряхме пред стражите, бдящи пред откренатата врата, и Едуар подаде уличаващото писмо на маршала. Бяхме решили Таване да заведе Шарл в кабинета му и след като му съобщи новината, с Едуар да му покажем списъка с осъдените на смърт.

Таване влезе вътре, а аз и Едуар се отдръпнахме назад, извън полезрението на краля. Зърнах Шарл, докато с Таване прекосяваха коридора. Видях как старият маршал отваря вратата на кабинета и му прошепва нещо. Той спря пред прага и извика уплашено.

– Божичко! Не ми казвайте, че е мъртъв!

Таване замърмори успокоително, кралят влезе вътре и маршалът затвори вратата. С Едуар се шмугнахме бързо в коридора, без да поглеждаме към лостовия, и застанахме пред вратата като гузни съзаклятници – каквито бяхме всъщност. Наострих слух, но долових единствено отмерения дълбок глас на Таване.

Внезапно го прекъсна остър крясък и гневна ругатня. Едуар веднага отпрати стражаря. В същия момент нещо твърдо и тежко се блъсна в стената на кабинета. Едуар понечи да отвори вратата, но аз го възпях. Шарл не би дръзнал да удари маршала, а и старият воин несъмнено щеше да се справи с изблика му.

Знаех точно кой пасаж от писмото на Навара е предизвикало необузданата реакция: *Раняването на Колини усложнява положението, но и аз спечелих доверието на краля и лесно ще го уловя в капана, а падне ли в него, ще го убедя да абдикира. Без майка си и брат си той е безпомощен.*

Последва сърцераздирателно хлипане, кашляне и накрая – едва доловимо ридание. Най-сетне кимнах на Едуар и двамата влязохме тихо.

Таване стоеше пред писалището на краля – тъмна течна ивица прорязваше гърдите и раменете на златистия му жакет. Бършеше лице с кърпичка; погледна ме – въртейки диво сляпото си око – смъкна кърпичката и разкри кафяво петно върху изрядно избръснатата си брадичка. Стената зад него бе оплискана със същата тъмнокафява течност; върху пода лежеше преобърнатата сребърна мастилница и капеше върху килима.

Шарл не се виждаше, но иззад писалището долиташе тихо хлипане. Заобиколих го бързо и намерих сина си, сгущен под него да се люлее бавно напред-назад. Блъснах стола настрани и коленичих до краля.

– Лъжи – простена той и ме изгледа злостно; по страните му продължаваха да се стичат сълзи. – Искате да разбийете сърцето ми с лъжи.

– Ваше Величество – подхванах спокойно, но страданието му и ужасът от това, което се налагаше да направя, ме сломиха; захрих лице с длани и заплаках. За няколко секунди се поддадох на чувствата. Едуар и Таване ме наблюдаваха, притихнали.

Най-сетне си поех дъх и погледнах към горкия Шарл.

– Ужасно е, Ваше Величество – признах напълно искрено. – И аз изпитвам болка, че нося толкова страшна новина. Нямахме как обаче да ви я спестим, защото залогът е твърде голям.

– Не е вярно – възрази ожесточено той, но веднага разкриви лице и заплака още по-горчиво. – Защо ме е предал? Той ме обича, мамо! Като син, какъвто не е имал. Така ми каза...

Приведох се напред, улових ръката му и изпитах признателност, че не я отдръпна.

– Шарл, скъпи мой, истината е тежка и ужасна, но сте длъжен да проявите смелост. Вие сте нашият крал, на вас се уповаваме да ни спасите.

Той се сгърчи.

– Какво да направя? Не мога да повярвам, мамо! Вече не знам на кого да вярвам! Колини ме предупреди...

– Предупредил ви е, че с Едуар му желаем злото точно защото е предвиждал какво ще последва, ако разкрием заговора му – обясних с равен глас.

– Но аз не знам какво да направя! – изхлипа дрезгаво той.

– Затова сме тук. – Бръкнах в ръкава си и извадих фаталния документ. Погледнах към

Таване. – Маршале, ако обичате... – Кимнах към преобърнатата мастилница и възрастният мъж излезе бързо да потърси друга. – Има начин да предотвратим и покушението, и войната, която несъмнено ще последва – продължих с ласкав глас, развивайки пергамента. – Необходим е само подписът ви. Трябва да довършим, Ваше Величество, започнатото от Моревър.

Той примигна подозрително, втренчен в нечетливия ми, неравен почерк върху белия лист. Потрепери безсилно.

– Заповед, Ваше Величество, за удар срещу хугенотите, преди те да ни нападнат – обясних. – Имената на съзаклятниците са изброени тук. Не е достатъчно да отсечем главата на Хидрата. Трябва да отстраним всички, готови да поведат война срещу нас тук, в Париж.

Той издърпа документа от ръката ми и дълго се взира в него с присвити очи. Опасявах се, че жестоката истина ще го разколебае, но кожата под окото му затрепка бързо и непоносимата му скръб с лекота се преобрази в огнен гняв.

– Ще ме хвърлят в затвора – промърмори горчиво той. – Ще ми откраднат короната. Ще убият близките ми.

– Да – прошепнах. – Помните ли, Шарл, какво ми казахте в каретата, когато бягахме от Мьо? Още тогава щяха да ни убият. През цялото време са чакали нова възможност. И аз им я предоставих. Доверих им се. – Замълчах. – Ала що за човек се оказа Гаспар дьо Колини? Осмели се да ви заплашва, ако не изпълните неговата воля. Дръзна да наруши заповед, забраняваща придвижването на войски към Нидерландия. Заповед, подписана лично от вас. Никога не се е отнасял към вас с необходимото уважение, Ваше Величество. От самото начало тайно ви се е присмивал.

Шарл се смръщи гневно.

– Убийте ги тогава всичките – прошепна с пресипнал, грозен глас. – Защо да ги щадим, мамо? – въпросът прозвуча като безчувствен рев. – Убийте подлците! Избийте ги до крак! Избийте ги до крак!

В същия момент Таване се върна с мастилницата. Зърнах тревожното лице на освободения страж, който също се бе появил отново. Чу виковете на краля, ала остана навън. Маршалът захлопна вратата пред него.

Посочих на Таване да остави мастилницата на пода до мен, а Едуар ми подаде перо.

– Да проявим повече доблест от враговете си! – насърчих Шарл. – За разлика от тях ние няма да убиваме невинни.

Той се поуспокои и прочете заповедта.

– Кога ще се случи?

– Тази нощ – отговори Едуар. – Преди зазоряване. Не напускайте покоите си. Подсилил съм охраната ви. Няма да позволим на никого да ви нарани.

Задъхан, Шарл го погледна, после сведе отново очи към документа.

– Нека умрат в мъки и душите им да пропаднат в ада.

Подадох му тържествено перото.

Четирийсет и пета глава

С Едуар останахме при Шарл още два часа, за да го успокоим и да се уверим, че няма да напусне покоите си. В единайсет часа се разделихме и се прибрахме в спалните си. Решихме, че е добре да се оттеглим както обикновено, за да не събудим подозрения. С мъка овладявах тревогата си, докато придворните дами ме събличаха, за да си легна. Отпратих ги бързо, от страх да не забележат колко съм нервна.

Легнах, но не ме свърташе на едно място, още по-малко да заспя. Прозорецът ми гледаше към двора на Лувъра и се ужасявах какво ще видя скоро. След два часа въртене запалих лампата, облякох си халата и тръгнах към кабинета си.

Тясната стая без прозорци бе знойна и душна, но вдъхваше усещане за сигурност. В нея не виждах и не ме виждаха. Заклучих вратата и решително запрелиствах купчина писма – от дипломатите ни в чужбина и петиции. Но опитът да чета се оказа безуспешен. Почти час се взирах в писмото от посланика ни във Венеция и макар изобщо да не схванах за какво става дума, безразсъдно понечих да напиша отговор. Думите обаче ми убягваха и оставих перото. Зави ми се свят от жегата. Облегнах се назад, затворих очи и аха да задрема, ала вместо в сънища се унесох в спомени.

Спомних си Марго в красивата ѝ сватбена рокля и как омагьосва Навара с усмивката си. Спомних си Руджиери сред тълпата пред "Нотр Дам" – как сребрееше косата му и как не ми се усмихна, когато го погледнах. Почудих се дали още витае из опасните парижки улици.

Помислих си за Анри Наварски – как като малък изтича от залата за тенис на поляната пред двореца и видя с мен купищата мъртъвци на Алгол. Запитах се дали ги вижда и сега.

Камбаната на "Сен Жермен" удари два пъти – по веднъж за всеки час след полунощ – и сърцето ми затуптя по-бързо. След час убийствата щяха да започнат.

Насилих се да дишам, насилих крайниците си да се отпуснат в стола и пак извиках миналото. Представих си децата си като малки – сладката Елизабет, слабичкия Франсоа и Шарл – дори тогава мрачен и жесток; скъпия ми Едуар, малката ми Марго и дори Мария, кралицата на Шотландия с киселата ѝ, презрителна усмивка. В спомените ми те тичаха, смееха се и говореха и аз се усмихвах, плачех и въздишах с тях. Помислих си за съпруга си Анри, колко ги обичаше и как ги прегръщаше.

Вадички пот, примесени със сълзи, заструяха по лицето ми.

Видях Навара, облегнат на парапета, да се взира към остров Сите. *Дойдох, защото ви вярвам, лельо Катрин, защото вярвам, че зърнахме едно и също зло да идва, и искаме да го предотвратим*

Видях Жана на моравата до тригодишния Анри да наблюдава с любопитна усмивка Нострадамус. *Глунав човечец.*

Отворих очи и се втренчих в мъждукащата жълта светлина на лампата. Увлечена в приготовленията за сватбата на Марго не бях успяла да прочета писмото, което Жана ми бе написала на смъртния си одър. Не исках скръбта да помрачи празничното ми настроение, ала дори скръбта щеше да е приятна разтуха от непоносимия ужас.

Извадих ключ от най-горното чекмедже на писалището и се обърнах към резбованата ламперия до лакътя ми. Една ръка надолу и още една наляво се намираше ключалката, скрита от крака на писалището. Отключих я и дървената плоскост се отвори, разкривайки малък тайник в стената.

Вътре имаше почти забравени документи – пожълтяло парче пергамент с думите, които мъртвият ми съпруг бе продиктувал на Руджиери в "Шомон", четиристишието на Нострадамус, написано малко преди да напусне "Блоа". Имаше и бижута – включително безценен рубин и огърлица с перли и диаманти, сватбен подарък от папа Климент. Тук бях прибрала и кадифената кутийка от Жана с изящната смарагдова брошка. Под нея лежеше писмото, все още неразпечатано. Взех го, ступих восъка и зачетох.

Умирам, скъпа приятелко, и трябва да призная греховете си пред Вас, макар това да ми причинява толкова силна болка, че едва държа перото.

Твърдях, че разгулът във френския двор ме поквари. По-вярно е да се каже, че се поддадох на своето греховно сърце. Споменах, че сте предана, ала заобиколена от зло. Имах предвид себе си. Наричайки се Ваша приятелка, аз Ви предадох.

Обичах съпруга Ви, Катрин, и съгреших, след като години наред надмогнах желанието. Анри се поддаде на изкушението на плътта, но всяка негова мисъл и дума разкриваше, че към Вас изпитва по-дълбоки чувства, отколкото, към която и да е друга възлюбена. Дори сега не знам защо паднахме в обятията си и защо благоразумието и добродетелността ни изневериха. Това е най-голямото разкаяние в живота ми и сега, пред лицето на смъртта, копнея за Вашата прошка по-силно, отколкото за Божията.

Моят Анри, единственият ми син, е плод на падението ни. Знам, че го обичате, и това ме радва. Моля Ви, не разкривайте болезнената истина пред него, нека тя умре с нас. Ще страда достатъчно, че съм си отишла. Не искам да го наскърбявам и от гроба.

Любовта ми към краля не е единствената ми простъпка. Виновна съм, че скрих истината, та синът ми да се ожени за своята полусестра Марго. Навярно сега ще разберете по-добре защо защитавах толкова ревностно правото на Анри да наследи трона и защо исках да го свързва чрез брак със семейството Ви. Като Бурбон по име и Валоа по кръв той има двойното право да се възкачи на престола. Вашият съпруг, мисля, щеше да одобри.

Простете ми, приятелко, а ако не успеете, проявете милост поне към моя Анри. Той е наследил честността на баща си и нежното му сърце, както и искрената му привързаност към Вас.

Отивам сега при Бог, молейки се за Вас.

Жана

Писмото падна в скута ми. Закрих лицето си с длани и се разхлипах горчиво. Странно, ала сълзи не потекоха. Изпитвах дълбока, остра тъга – не заради предателството, а заради страданията, които и тримата бяхме понесли, търсейки щастието. Известно време седях, погълната от скръб. Внезапно и ужасно прозрение обаче ме накара да скоча на крака.

Спомних си звънливия смях на херцогиня Д'Етамп. Представих си я как излиза полугола в нощта, следвана от любовника си крал Франсоа.

Луиз е красиво момиче, нали?

И троснатият отговор на Франсоа: *Не ме ядосвайте, Ана... Братовчедката на Анри – Жана – е пълнолетна и ще ни донесе короната на Навара.*

Ако бях позволила да разтрогнат брака ми с Анри – и не бях проляла кръв, за да получа деца – дали Жана щеше да заеме мястото ми? Дали синът ѝ щеше да стане крал?

Стаята изведнъж изчезна. Озовах се в двора на Лувъра, боса върху топлия плочник. В мрака лежеше мъж.

Катрин, простена той. Главата му се люшна към мен и аз го видях ясно – имаше красиво, издължено лице с брада като на покойния ми Анри, баща му. Същото лице, преследвало ме в стотици мрачни сънища.

Паднах на колене до него и досегнах бузата му.

– Как да ви помогна, Навара? – прошепнах. – Та вие ще убиете мен и децата ми!

Ела при мен. Помогни ми. Върху челото му – между веждите – се появи тъмно петно и се разля като мастило. Протече по слепоочията му и по плочника се образува кървава локва.

Върнах се в кабинета си, примигнах стъписано и бръкнах в тайника. Извадих документите – посланието от обичния ми съпруг, четиристишието от Пророка – разгърнах ги и ги оставих един до друг върху писалището.

Катрин, от любов към Вас... Идвам, защото Ви обичам.

Единственият ми истински наследник ще управлява.

Унищожете това, което е най-скъпо на сърцето Ви.

Унищожете това, което е най-близко до сърцето Ви.

Една нишка все още се заплита правдиво.

Възстановили се, ще се обърне злият прилив.

Скъса ли се, Франция ще загине,

удавена в кръвта на синовете си.

Вдигнах глава и затворих очи. В ума ми пак изплува образът на Навара, стенещ в предсмъртна агония. Устните му трепереха, мъчейки се да произнесат една-единствена дума:
Катрин.

Наведох се и ги докоснах с пръсти, за да не чуя сетния му дъх.

– Дойдох чак от Флоренция, мосю. Изминах твърде дълъг път. Не ще ви оставя да умрете – прошепнах.

Смъкнах бремето на разума от плещите си и излязох в мрака.

В коридора тримата кралски стражи ме погледнаха стъписано и се поклониха надвнатри.

– Кралице – прошепна най-старшият – гладко избръснат младеж на не повече от осемнайсет години, с дълги крайници, червеникаво-кафява коса и лице с лунички, осеяли и коленете под червената му карирана поличка. – Часът ще удари след малко! Останете в покоите си, за да не пострадате!

– Къде е капитанът ви? Трябва незабавно да говоря с него.

– Простете ми, мадам – отвърна шотландецът, – но той е много зает в момента. Едва ли ще успеем да го доведем бързо при вас.

– Няма време! – Поколебах се и огледах сенките, блуждаещи в коридора. Откакто бяха започнали размириците по улиците, свещниците по стените горяха нощем, за да улесняват лостовите. – Аз ще отида при него. Къде е той?

Телохранителят се подвоуми и сниши глас до едва доловим шепот.

– Мадам, капитанът чака сигнал пред покоите на наварския крал.

Намръщих се, втренчена в сумрачния, тесен коридор. От далечния му, невидим край започваше дългата галерия, свързваща старата крепост с новото югозападно крило, където бяха настанени Навара и свитата му. Ако се движех бързо, щях да стигна дотам за няколко минути. И вероятно да закъснея.

Вдигнах поли и затичах. Младият страж ме последва, шепнейки ядосано:

– Кралице! Моля ви! Длъжен съм да ви опазя невредима!

– Действай тогава! – отсякох аз, но не забавих крачка.

Той ме изпревари с лекота и застана пред мен, стиснал дръжката на сабята си.

– Закълни се, че ще ми помогнеш да намеря Навара и ще го защитаващ! Допуснали сме сериозна грешка! Той не бива да умре! – изрекох запъхтяна.

– Заклевам се, мадам – кимна войникът.

Спуснахме се по стълбите до втория етаж, където се намираха покоите на краля и на херцога на Анжу, и продължихме на запад по тесните коридори с ниски тавани. Най-сетне стигнахме до по-широката галерия към новото крило, построено от свекъра ми.

Галерията се оказа блокирана от барикада войници, обърнати на запад – четирима швейцарски гвардейци с дълги алебарди със страховити остриета и туники с бели кръстове върху гърдите и гърбовете; още толкова шотландци с карирани полички – двама с аркебузи и двама с широки мечове.

– Направете път на кралицата! – процеди задъханият ми придружител, щом приближихме.

Осмината мъже се обърнаха и ни погледнаха смаяно.

– Иисусе – прошепна един.

Последва каскада от припрени поклони.

– Кралице! – възкликна тихо командирът на шотландците. Изпод кепето му потекоха вадички пот и просияха в светлината на свещника; той ги избърса с опакото на дланта си и очите му заискриха тревожно. – Не бива да идвате тук! Върнете се в покоите си!

– Трябва да говоря с капитана ви – отвърнах нетърпеливо. – Не бива да убиват Навара. Пуснете ме да мина!

– Часът приближава, кралице! Не е редно да ви излагаме на риск! – възрази швейцарецът с най-висок чин.

Понечих да се провра между тях, възползвайки се от неохотата им да посегнат на една кралска особа, но швейцарецът ми препречи пътя.

– Нямам време да споря! – не си направих труда да снишавам глас. – Въпрос на живот и смърт е! Ако са ви мили вратовете, отстъпете настрани!

– Нека първо изпратя съобщение до капитана, мадам, в името на безопасността ви – предложи швейцарецът.

Съзрях притворство и в тона, и в очите му. Доверях ли му се, Навара щеше да умре. Пристъпих вдясно и той веднага ми препречи пътя – вежливо, ала решително.

– Помогни ми да мина! – заповядах на младия си луничав телохранител.

Той стисна дръжката на сабята си.

Звук наруши тишината между дворцовите стени и мъжете замръзнаха – камбаната на "Сен Жермен" биеше глухо, печално. Веднъж, дважд...

На близката парижка улицата херцог Дьо Гиз и войниците му нахлуваха през вратите на

двореца "Бетизи".

Чух гласа на Руджиери да ми шепне: *Навярно вече е твърде късно.*

На третия удар се промуших между стражите. Младият шотландец се опомни и ме последва. Другите не посмяха да напуснат постовете си. Пренебрегнаха проглушените им възгласи, двамата се втурнахме в галерията.

Тичахме дълго, мъчително – край картини, статуи, възхитителни фрески, обрамчени от позлатените корнизи на Челини. Вдясно високи прозорци гледаха към павирания двор, където швейцарски гвардейци с алебарди и арбалети чакаха под внушителната мраморна статуя на бог Вулкан, облегат на наковалнята си и вдигнал прясно изкованото си копие към небето. През прозорците появаше топъл вятър и раздвижваше пламъците на свещите, които хвърляха страховити сенки по стените. Стомахът ме присвиваше, дишах на пресекулки, ала не сеех да забавя ход. Щом приближихме югозападното крило, чух крясъци – нападението бе започнало.

Галерията свърши внезапно с коридор, служещ и като стълбищна площадка. Докато го прекосявах, двама мъже по нощни ризи се спуснаха с писъци по стълбите от горния етаж.

– Помощ!

Едва не се сблъсках с младия шотландец, който извади сабята си и извика:

– Направете път на кралицата!

Жертвите, с обезумели очи, сякаш не го чува и изобщо не ме забелязаха. Крещейки, продължиха надолу по стълбите, отвеждащи към двора.

Втурнахме се напред, пренебрегвайки трескаво трополящите стъпки на другите бегълци, спуснали се надолу по стълбите. Стигнахме коридорите на новото крило и не след дълго спряхме пред входа на покоите на Навара. Върху прага пред отворената врата лежеше гол мъж, обърнат на една страна – светлокос и с красиво младежко тяло с изваяни мускули; над ключицата му зееше кървава рана; черни вади се стичаха по гладките му гърди и капеха върху мраморния под. От предверието зад него долитаха викове и стенания като от бойно поле.

– Кралице! Обгърнете ме с ръце през кръста и не се отделяйте от мен! – нареди ми младият шотландец. – Не вдигайте глава!

Подчиних се незабавно и дори не се изчервих, притискайки тяло в подгизналия му от пот гръб. Пристъпихме, олюлявайки се, в тъмното помещение. През отворената врата на спалнята до него струеше бледа светлина от запалена лампа. Съзрях движение в сумрака, размахани ръце. Чух свистене на саби, тежко дишане, викове, ругатни. Стаята се бе превърнала в гърчеща се маса от тела. Не се опитах да ги различа. Сведох глава и се вкопчих здраво в дебелия кожен колан около тесните хълбоци на спасителя ми. Той вдигна оръжието си и мускулите на гърба му се напрегнаха. Трепнах, усетила как острието му се сблъсква с друго.

– Смърт на хугенотите! – извика някой.

– Смърт на католическите убийци! – отвърна му дрезгав глас.

– Навара! – изкрещях, но плътта на младия шотландец погълна думите ми. – Навара! Аз съм! Катрин!

– Идваме с мир! – изрева шотландецът, размахвайки сабята. – Направете път на кралицата!

Пред нас се чу ужасно гъргорене. Мускулите на телохранителя ми се отпуснаха, той свали сабята и напреднахме две крачки. На втората се спънах в някакво тяло и пуснах за миг

кожения колан, за да вдигна заплетените си поли и да го прескоча.

Навсякъде около нас невинни викаха за помощ. Шотландецът се сблъска с един от своите и заговори трескаво на келтски. Различих думата "Навара". Коженият колан ме дръпна напред, към вратата на спалнята. Пак се препънах върху безжизнен крайник и залитнах. Младият войник се обърна бързо и ми подаде ръка.

Улових я и вдигнах глава. В очертанието на прозореца се открояваше мъжки силует. Пред рамото му проблесна пламъче, по-малко от лампата. Долових миризма на горящ фитил и в същия момент шотландецът изкрещя.

Последва оглушителен гръм, придружен от остър мирис на барут. Телохраниителят ми се лашна назад, събаряйки ме на колене. Изпълзях изпод отпуснатото му тяло. Видях отворените му очи да блестят в сумрака и протегнах ръка към гърдите му. Пръстите ми потърсиха опипом биене на сърце, дихание. Не откриха нито едното, нито другото. Плъзнаха се в топла, гореща вдлъбнатина до сърцето му и се отдръпнаха рязко.

Изправих се точно когато стрелецът с аркебуза зареждаше отново оръжието си и, залитайки, влязох в спалнята. Тук бе по-светло – върху нощната масичка тореше лампа – ала цареше същият безпорядък. Десетина тела – на хугеноти, голи или в тънки нощни ризи, на швейцарски гвардейци и шотландски кралски стражи – се валяха по пода, а оцелелите се сражаваха.

В далечния край на леглото капитанът на кралската стража се дуелираше с плешив хугенот, сипещ проклетия. Забеляза ме и изкрещя:

– Кралице! Господи!

Не посмя обаче да свали оръжието и да се вгурне към мен. Насочи вниманието си отново към противника. Наблизо – зад петима сражаващи се – стоеше Навара – по бяла долна риза и черни гамаши, сякаш не бе дръзнал да се съблече докарай. Влажната му риза лепнеше по гърдите и гърба, косата му – по скалпа.

Разкривил лице, с разискрени очи и лице, лъснало от пот, кръстосваше сабя със също тъй ожесточен швейцарец. Чул вика на капитана, Навара погледна бързо към мен и зяпна смяяно.

– Навара! – Снишена, заобиколих още една двойка бореци се войници. После още една. Протегнах му ръка, без да знам дали ще я хване, или ще я отсече. В същия миг някой ми препречи пътя – белокосият исполин, заплашил ме преди две нощи в дворцовата трапезария. Държеше къс меч пред кръста си. Оголил жълтите си зъби срещу мен, той замахна с острието, готов да ме пониже. Отстъпих назад. Кракът ми срещна проснато тяло. Паднах, разперила ръце.

Ухиленият гигант се надвеси над мен, ала внезапно се килна настрани, повален от плоската страна на сабя, стоварена върху главата му. Навара се появи до мен с очи, пламнали от гняв, объркване и отчаяние. Погледнах го с безкрайна надежда – той не бе понечил да ме убие.

– Катрин! – врявата заглушаваше гласа му.

– Дойдох да ви помогна! Елате с мен! – изкрещях, но той поклати глава, не успял да чуе думите ми. Протегна ми длан. Когато ме дръпна да се изправя, зърнах над рамото му огромен бял кръст. Швейцарският гвардеец се хвърли към Навара. Извиках. Навара се обърна бързо и се изви назад да избегне налитащото острие. Не успя – върхът проряза челото му и го повали на пода.

Паднах на колене до него.

– Помогнете ни – прошепна той, миглите му изпърхаха и тялото му се отпусна.

Ярка кръв рукна от челото му и оцвети килима около главата му. Ахнах ужасено, развързах халата си и затиснах раната с краищата му. Над нас швейцарецът вдигна оръжие, готов да нанесе последния удар.

Легнах върху Навара, заслонявайки го с тяло.

– Убиеш ли го, ще убиеш кралицата! – изкрещях.

Под мен Навара се размърда и простена. Изуменият войник свали сабята и отстъпи назад. След миг и той се строполи ничком. Вдигнах глава и видях младия принц Конде да ме гледа, ококорил очи. Забеляза окървавения Навара и извика; после смъкна нощната си риза и ми я подхвърли. Отметнах подгизналия халат – раната продължаваше да кърви, а челото се подуваше, но черепът изглеждаше непокътнат. Увих ризата около главата му и погледнах към Конде, който приведе ухо към мен.

– Помогни ми да го отведем на безопасно място!

Конде не се поколеба. Дръпна ме да стана и двамата изправихме Анри на крака. Зашеметеният Навара ме обгърна през рамо и се заклатушка с мен зад Конде. Сечейки със сабята си, той ни проправяше път сред швейцарците и шотландците, някои от които се отдръпваха объркани, щом ме забележеха.

– Защо? – простена Анри, щом се добрахме до преддверието, където битката бе стихнала и двайсетина от другарите му лежаха посечени на пода. – Защо?

Не отговорих. Докато вървахме по коридора, се обърнах към Конде, в чиито очи продължаваше да се чете предпазливост, ала не и предишната ненавист.

– Насам – посочих на изток.

Подминахме стълбището, потънало в мъртвешка тишина, и влязохме в безлюдната галерия. Влажен бриз развяваше завесите. На двора – два етажа под нас – под колосалната сянка на Вулкан гинеха невинни жертви. Поразен, Анри проплака и се втрени през прозореца.

Повече от сто уплашени хугеноти бяха избягали от Лувъра, но в двора ги бяха посрещнали швейцарците с арбалети и алебарди. Купища тела се валяха край западната стена. Озарени от факлите, десетина мъже отстъпваха с крясъци заднишком по окървавения плочник, тласкани от войниците с арбалетите право към дебнещите ги остриета на алебардите. Притиснах с юмрук устните си да възпра горчилката и скръбта. Бях заповядала да извършат убийствата, защото се страхувах от война и не исках да умират хора.

Конде наблюдаваше мрачно, занемял от ужас.

– Защо? – простена отново Анри и се обърна към мен. – Защо ни го причинихте?

– Не бива да спираме тук – отвърнах. – Ще ни намерят и ще ви убият.

Взех една лампа от нишата в стената и ги поведох към малка врата по средата на галерията. Зад нея се криеше тясна вита стълба – път за бягство, известен само на кралското семейство. Спареният въздух вътре ни задушаваше, а Навара едва се държеше на крака, ала успяхме някак да се спуснем до благословено прохладното подземие. Минахме край огромни стари бъчви с вино и стигнахме до една килия. Взех ръждясалия ключ, окачен на стената до нея, и отворих вратата. Конде помогна на братовчед си да седне върху една от провесените от тавана дъски, служещи като легла. Анри се облегна тежко на плъстената стена, а аз останах вън. Затворих решетката и я заключих. И двамата трепнаха, когато превъртях ключа.

– Каква участ сте ни отредили? – настръхна Конде. – Публична екзекуция?

– Ще останете тук, докато реша какво да предприема – обясних аз. – Никъде другаде не

сте в безопасност. Кълна се пред Бог, че няма да ви нараня.

Анри смъкна окървавената риза от главата си и я погледна смяно.

– Защо убивате другарите ни? – попита печално, замаяно той.

– Защото вие щяхте да избиеете нас – отговорих гневно. – Защото армията ви напредва към Париж. Защото планирахте да убиете дофина и мен и да откраднете трона на сина ми.

Анри и Конде се втрениха в мен, сякаш внезапно съм се съблякла гола.

– Небивалици! Няма армия – прошепна Конде.

Навара опипа внимателно подутото си чело и присви очи, сякаш слабата светлина на лампата му причиняваше нетърпима болка.

– Кой ви е излъгал?

– Видях писмото до командира на войската ви. Изобличаваше заговора ви да нападнете Париж и да принудите Шарл да абдикира от трона.

– Лъжете! – извика Конде. – Лъжете, за да поведете война срещу нас! Пардаян, граф Ларошфуко... всички загинаха заради една лъжа!

Той закри лице с длани и се разрида горчиво. Навара го прегърна през рамо и ме погледна.

– Донесете ми писмото и ще ви покажа, че е фалшифицирано. Единственото ни престъпление е, че търпяхме напористия Колини и просташкото му перчене как щял да завладее Испанска Нидерландия. Кралице, в името Господне, спрете това! Всичките ми другари... – гласът му секна. – Петдесет дойдоха да спят на пода в покоите ми, защото се страхуваха за мен след покушението срещу адмирала. Сега са мъртви... – Изхлипа и сведе лице.

– Ами армията ви? – настоях. – Разузнавачите на Едуар твърдят, че напредва към Париж и тази нощ ще обсади града.

– Няма армия! – извика Конде. – Анжу и разузнавачите му лъжат! Мадам, по-малкият ви син е луд като брат си, но по-опасен!

– Не го обиждайте! – изкрещях, ала гневът ми бе примесен с объркване. Стиснах решетките, които ни деляха. – Дойдохте тук, въоръжени за война. Готови за битка.

Анри вдигна лице, толкова разкривено от мъка, че не успя да отвори очи, за да ме погледне.

– Дойдохме тук, страхувайки се за живота си – отрони той и пак наведе глава.

Приглушени от камъните и пръстта, камбаните на "Сен Жермен" отбелязаха четвъртия час след полунощ. В небето звездата Алгол застана срещу Марс – Колини ѝ двеста хугеноти, патрулирали около двореца "Бетизи", бяха мъртви. Дланите ми се плъзнаха по студените метални решетки. Паднах на колене, повалена под тежестта на деянието си. Аз бях отговорна за това – аз и яростната ми любов към синовете, които не биваше да раждам.

– Бог да ни е на помощ – прошепнах. – Бог да ни е на помощ.

Четирийсет и шеста глава

Открих стълбите, водещи от подземието до втория етаж на южното крило и тайния проход към покоите на херцога на Анжу. На няколко пъти коленете ми се огъваха и се налагаше да спирам и да се облягам на стената. Влязох разтреперана в кабинета до спалнята на Едуар. Линеройе дремеше на тясното легло. Стресна се и се изправи, чул проскърцването на вратата. Запали веднага лампата и изпищя, забелязал кръвта на Анри по халата ми.

– Кой е? – извика Едуар от спалнята. Облечен в тънка нощна риза, Линеройе скочи от леглото и ме сграбчи за лакътя. Тресях се толкова силно, че едва се държах на краката си.

Едуар се появи на прага, завързвайки колана на копринената роба върху голото си тяло. Погледнах го сякаш за пръв път – за разлика от моето, лицето му не бе изпито и изтерзано от разкаianie. Ахна обаче, щом ме видя, и ме улови за ръката. Прекосихме бързо спалнята, където русокосият Робер-Луи седеше ококорен и гол, придърпал завивките над гърдите си. Стигнахме преддверието, където синът ми ме настани на един стол и възкликна:

– Божичко, мамо! Окървавена сте! – Обърна се към Линеройе, стражите и камериерите, появили се изневиделица. – За бога, извикайте лекар! И донесете веднага леген и превръзки! – Клекна до мен. – Къде ви раниха?

Докоснах дланта му с неударжимо трепереща ръка.

– Не викайте лекар. Не съм ранена.

– Но кръвта...

Посочи косата ми – погледнах надолу към плитката, паднала над рамото ми, и видях, че и тя е почервеняла от кръвта на Навара.

– Сглупих – отроних тежко. – Излязох от покоите си. Имаше хугеноти. Тяхната кръв ме изцапа.

– Но как... Откъде дойдохте?

Погледна към кабинета, а аз отвърнах очи и не отговорих.

Линеройе се появи с леген с портокалова вода и кърпа. Едуар намокри кърпата и избърса лицето ми. Отдръпна я окървавена.

– Красивият ви халат е съсипан – зацъка утешително с език той. – Как се натъкнахте на толкова много кръв? Не ви е присъщо, мамо, да постъпвате безразсъдно. – Потопи мръсната ми длан в легена и нежно я изми. – Какво си бяхте наумили, за бога?

Погледнах го.

– Едуар... писмото на Навара до командира му... Искам да го видя веднага.

Той изстиска кърпата.

– Защо?

– Защото вероятно е фалшифицирано.

Очите му, вперени съсредоточено в моите, се отклониха леко настрани.

– Невъзможно!

– Защо? Даде ви го началникът на градската стража, нали? Благонадежден ли е? А разузнавачите ви?

– Ако му няхах доверие, не бих му поверил защитата на града. И разузнавачите ми са благонадеждни, разбира се! Що за въпроси?

– Бих желала да видя писмото на Навара – повторих. – У вас е, нали?

Той се намръщи и изпуфтя раздражено.

– Нямам представа къде е. Сутринта ще помоля секретаря да го намери.

– Искам да говоря и с разузнавача, докладвал, че хугенотската армия се насочва към Париж – продължих. – Любопитно ми е да разбера къде е сега?

– Не ми вярвате – засмя се той кратко, нервно като братовчед ми Иполито, когато го попитах за другите момичета.

– Искам само да видя доказателствата с очите си – отвърнах.

Досущ като Иполито той внезапно се разгневи.

– Какъв смисъл има? Каква е ползата от доказателства, уличили вече виновниците? Всички са мъртви. Нищо няма да ги съживи! Дори да сме допуснали ужасна грешка, така е най-добре – никога вече няма да подпалят война срещу нас. Никога! – Погледна ме с присвити очи. – Говорили сте с някого. С кого? – Пръстите му се забиха в нежната плът над лакътя ми. – Кой ви е наговорил тези лъжи?

Взрях се във вероломните му очи и сърцето ми се сви – бях се поддала на заблудата му по-лековерно от невинната му сестра. Погледнах към прозорците с изглед към призрачния двор. Едуар знаеше, разбира се, че Шарл е болнав и няма да живее дълго. Навара и хугенотите оставаха единствената заплаха за управлението му. Колини му бе предоставил възможността да се освободи от основните си съперници.

Не биваше да се изненадвам от жестокостта на сина си, след като знаех какво е сторила майка му.

– Козимо Руджиери ме предупреди, че ще ме предадат – прошепнах.

Телата на мъртвите лежах на двора повече от ден, защото войниците, които ги бяха избили, защитаваха двореца. Под безмилостното слънце вонята бе станала непоносима. Затваряхме прозорците въпреки жегата, но мухите се вмъкваха вътре заедно със зловонието, полепващо по дрехите и косите ни. Дръпнах завесите и не поглеждах навън.

Битката по парижките улици продължи пет дни, а ние – плашливите кралски особи – се спотайвахме зад дебелите стени на Лувъра, вслушвайки се в крясъците и ожесточената борба отвъд дворецовите порти. Хората погрешно сметнаха нападението на Рю дьо Бетизи и въоръжаването на католиците за самоотбрана. Плъзнаха слухове, че кралят е заповядал гражданите да нападат хугенотите.

За една Седмица в Париж и провинцията загинаха седемдесет хиляди невинни. Като виновник за нападението – с право – сочеха мен: *Мадам Змия* или *Черната кралица*, както ме наричат сега.

Няма да ги спра да казват истината. Приемните ми сънародници обаче вярват, че съм планирала атаката от самото начало, подмамвайки първо Колини, а после Навара, за да ги оплета в заговора си за изкореняване на хугенотското движение.

Покушението в Бетизи, организирано от херцог Дьо Гиз, бе протекло като по ноти. Двама от войниците му отворили с ритници вратата на стаята, където Колини спял, а доктор Паре седял до леглото му. Попитали го за името му и Колини го изрекъл дръзко, ала погледнал войниците с презрение и добавил:

– Заслужавам поне да ме убият благородници, а не простаци.

В отговор един от простаците забил сабята си в гърдите на адмирала и го метнал през прозореца. Тялото по случайност паднало точно до изпълнения със задоволство херцог Дьо Гиз.

Отмъстителните католици, наизлезли вече по улиците, кастрирали тялото и го повлекли из града. Обезобразения труп хвърлили в Сена. Дьо Гиз гордо ми донесе главата в копринен

чувал, от който се разнасяше нетърпима вота. Ужасена, извърнах глава и наредих да балсамират главата.

Успях да опазя Анри Наварски и принц Конде от Едуар. След смъртта на Колини отидох тайно при Марго и ѝ разкрих машинациите на брат ѝ. После заедно се явихме при Шарл и му представихме доказателствата за невинността на Навара. Лесно убедихме Негово Величество да пощади с официална кралска заповед Навара и Конде – престолонаследниците по кръвна линия. Щом битките стихнаха, посетих командира на градската стража, който потвърди, че не се е появявала никаква хугенотска армия и той не е прихващал никакво писмо до военачалника на Навара. Едуар му показал писмото и той – както маршал Таване и другите пълководци – повярвал на херцога на Анжу.

Едуар така и не намери уличаващия документ, написан уж от Навара. Никога вече не се доверихме един на друг. Предупредих Навара за коварството на Анжу. Той ми благодари, макар и потънал в скръб от загубата на другарите си и омерзен от необходимостта – в името на собствената си безопасност – да приеме католицизма и да остане в Лувъра под вежлив домашен арест.

Касапницата в Деня на свети Вартоломей прекърши Шарл. За радост на Едуар той се запуска по спиралата към смъртта.

Настъпи септември и донесе облекчение от жегата и насилието. Когато отвориха отново портите на двореца – седмица и един ден след убийството на адмирал Колини – приех първия си посетител.

Козимо Руджиери вече не изглеждаше неуязвим пред времето. Светлината на лампата разкриваше ясно сребърните нишки в косата и брадата му, дълбоките бръчки под черните му очи и провисналата кожа под челюстта му. Изпитото му като на скелет лице и грозните му черти биха накарали дори най-смелото дете да побегне при майка си. Вместо обичайното червено, сега носеше черно от главата до петите като хугенот.

Седях зад писалището, все едно от последната ни среща е минало съвсем малко време. Както винаги той се поклони ниско. Когато вдигна поглед обаче и настъпи моментът да ме поздрави, думите замряха върху устните му. Взря се занемял в мен.

– Козимо... – изправих се аз и заобиколих писалището – да уловя ръката му навярно или да го прегърна, не знам. Преди да протегна длан обаче, краката и самообладанието ми изневериха и аз паднах на колене, сломена от скръб.

Той коленичи до мен. Прегърнах го и заплаках сърцераздирателно.

– Пак се върнаха – промълвих, щом се овладях. – Лошите сънища. Мъртвите още не са погребани, а кошмарите се върнаха. Готова съм на всичко. Ще убия синовете си с голи ръце, ако трябва, за да ги спра. Предупредихте ме, а аз не ви послушах. Сега обаче ще ви послушам.

Лицето му бе открито и разчувствано, лишено от мрачното очарование на магьосника. Играта на светлината в просълзените му очи ме зашемети.

– Няма нужда от повече кръв – прошепна той. – Освободите ли демона, звездите ще подновят безпрепятствено своя ход.

Поклатих глава. Не разбрах.

Той повтори думите на съпруга ми:

– Унищожете онова, което е най-скъпо на сърцето ви.

Не беше трудно. Направихме го във временното жилище на Руджиери близо до Лувъра. Той очерта кръга, постави кървавата перла върху олтара, произнесе варварското име. Демонът се появи, предизвестен от внезапно заподскачалите пламъци на свещите и

настръхналата кожа по ръцете ми. Магьосникът му благодари и го освободи от задачата му. Без свръхестествената му подкрепа синовете ми не след дълго щяха да умрат.

Руджиери понечи да унищожи обезсилената перла, но аз го изпреварих.

– Оставете на мен – казах му.

По притихналите улици каретата ни отведе до река Сена, където наредихме на нервния кочияш да чака. С Руджиери се запускахме по осеяния с боклуци склон към разкаляния бряг. По небето нямаше облаци, въздухът бе свеж. Поройният дъжд, изсипал се през предишния ден, бе отмил прахоляка и миризмата на гнилоч, пропила града. За миг се вгледах на юг към камбанариите-близнаци на "Нотр Дам" и изящните кули на "Сен Шапел", изпълнили с дълбока носталгия кръщелника на съпруга ми – Анри Наварски. После вдишах ръка и хвърлих перлата в тъмните води. Тя подскочи два пъти по речната повърхност и потъна безшумно.

И аз потънах. Ако не бяха ръцете на Руджиери, щях да падна.

– Спазих обещанието си – прошепнах.

Магьосникът не продума; знаеше, че не говоря на него.

– Спазих обещанието си, любими – повторих с по-силен глас. – Син на Валоа винаги ще седи на трона. Единственият ви истински наследник ще управлява Франция.

Слепият ми егоизъм, нежеланието да отстъпя, да освободя Анри, за да си намери подобаваща съпруга, бяха породили бездънно зло. Притисната под тежестта му, не бях способна нито да се задържа на крака, нито да вървя, ала Руджиери ме върна някак в каретата, преди да се изгубя напълно в небитието – като магията.

През онази нощ сънувах отново.

Сънувах близката смърт на Шарл, кашлицата, треската и окървавените чаршафи, които прислужниците сменяха през час. С пълното съзнание, че моите действия са ускорили агонията му, аз лежах в леглото му и хлипах, прегръщах го и чух сетните му думи: *Мамо... ах, мамо.*

Сънувах и Едуар – лудостта, коварството и жестокостта, които той вече не прикриваше, след като седна на трона и ме лиши от всякаква власт. Видях насилието, екзекуциите, убийствата. Почувствах омразата у хората, обърнаха се срещу него и станах свидетел на скоропостижната му и заслужена смърт от острието на наемен убиец.

Сънувах Анри, крал на Франция и Навара, който в името на мира стана католик, за да го коронясат, както подобава, в катедрала и да изрече думите: *Заради Париж си струва да изтърпиш една литургия.* Видях помирените хугеноти и католици и обединената държава, управлявана най-сетне от здравомислещ монарх, поставил благоденствието на поданиците си пред своето; владетел, толкова обичан от народа, че получи прозвището Анри Велики. Видях Франция да процъфтява в мир.

Не сънувах кръв. Събудих се, изпълнена с мъка, ала и с облекчение, и помолих разкаяно Бог за прошка.

Следващия следобед разказах всичко на Руджиери, който пристигна със скромните си притежания, за да се нанесе в новото си жилище в Лувъра. Облечен в обикновен черен жакет и къдрава яка в тон, той съвсем не изглеждаше в свои води сред позлатените стени, деликатните, женствени мебели и бледосините завеси от брокат, дръпнати да пропускат гаснещата светлина. След кръвопролитията в Деня на свети Вартоломей и той като мен не бе спал много. Забелязала изтощението му, настоях да седне до мен в преддверието, докато камериерите разопаковаха багажа му в спалнята.

– Постарах се да поправа стореното, но не мога да върна избитите невинни – прошепнах аз. – И нямам сили да стана свидетелка на смъртта на обичните си синове, макар да са чудовища. Понесох достатъчно скръб за един живот. Искам да умра, Козимо.

Той наклони глава и ме погледна сериозно. Толкова грозно лице, ала снопът светлина от прозореца озари черните му очи и видях колко са красиви всъщност.

– Часът ви още не е настъпил, Катрин. Вие възстановихте правилния ход на събитията. Сега с вас трябва да живеем още дълги години, за да се уверим, че те ще следват вярната посока. Пред Навара все още има много препятствия.

Зашеметена от думите му, извърнах лице и затворих очи. Отворих ги след малко, усетила ласкав и топъл повей върху бузата си. Руджиери бе коленичил до мен и пръстите му се рееха – нежни и колебливи – във въздуха между нас.

– Не губете надежда – каза ми той. – Преди много години ви обещах да ви преведа през изпитанията. Винаги ще бъда до вас.

– Но аз съм прокълната, Козимо – прошепнах тъжно.

– Значи сме прокълнати заедно, Катерина Мария Ромула де Медичи.

Вгледах се в него, спомнила си думите, които бе изрекъл в деня, когато уби уличницата. Оказа се, че ме е обичал и ми е бил по-дълбоко предан от леля Клариса, от съпруга ми, от децата ми. Както аз бях готова да рискувам всичко за Анри, така и Козимо бе рискувал

всичко заради мен. При тази мисъл моето тъмно, объркано сърце се разтвори.

– Само и единствено от любов – промълвих.

– Само и единствено от любов – повтори тържествено той и ръката му отново се пресегна към мен.

Улових я, прегърнах го и го целунах.

Послеслов

Анри Наварски – по-известен на сънародниците си като Анри IV или Анри Велики – е първият монарх от рода на Бурбоните и безспорно най-обичаният. Бракът му с Марго в крайна сметка е анулиран и той се жени за Мария де Медичи, която му ражда няколко деца.

Катерина де Медичи доживява достолепните шейсет и девет години. Тя е прилежен астролог, математически гений и – според мнозина френски историци – най-интелигентният човек, сядал някога на френския трон. Подробностите от хороскопа ѝ, представени тук, са точни, доколкото се простират скромните му познания. Срещала се е два пъти с Нострадамус и впоследствие го назначава за кралски лекар. Разговорите им обаче не са документирани. Ала пророческите ѝ сънища са – дъщеря ѝ Марго пише, че майка ѝ сънувала смъртта на крал Анри и победата на Едуар при Жарнак.

Наистина обмисляли да анулират брака на младата Катрин с дофина и през първите десет години тя била бездетна. През следващите десет години родила десет деца. Плъзнали слухове, че е разчитала на таланта на дворцовия си магьосник Козимо Руджиери, към когото била силно привързана. Сбирката ѝ от талисмани и интересът ѝ към магьосничеството са пословични. След смъртта на съпруга си тя подарява на Диан дьо Поатие имението в Шомон в замяна на "Шенонсо". Когато Диан се премества в "Шомон", с ужас открива пентаграми, изрисувани по пода, и разпилени из стаите магьоснически инструменти. В резултат напуска замъка.

Астролозите все още смятат звездата Алгол – известна и като Главата на Горгоната – за най-злокобна. Тя застанала в опозиция с Марс на двайсет и четвърти август 1572 в четири часа сутринта – час след като започнала касапницата в Деня на свети Вартоломей. Тогава Марс минавал през асцендента на Катерина – Телец. Преминаването на Марс през нечий асцендент вещае периоди на тежки кризи и вероятна смърт.

Обработка TtRG:

Сканиране: Bridget

Разпознаване, корекция и форматиране: Blue angel

За книгата:

Jeanne Kalogtidis

THE DEVIL'S QUEEN

© 2009 by Jeanne Kalogridis

© akg-images/Rabatti-Domongic – cover image

Джийн Калогридис

КАТЕРИНА ДЕ МЕДИЧИ

Кралицата, подвластна на Дявола

Американска, I издание

Превела от английски:

Емилия Ничева-Карастойчева

Оформление на корицата: *Борис Драголов*

Редактор: *Цвета Германова, Василка Ванчева*

Коректор: *Василка Ванчева*

Оформление на корицата: *Борис Драголов*

Илюстрация на корицата: *"Сватбата на Анри II и*

Катерина де Медичи" от Джакопо Чименти Емполи

(детайл)

Предпечатна подготовка: *Любомир Делев*

Формат 84/108/32

Печ. Коли: 29 ISBN 9789543572892

© ИК "ЕМАС" 2015

Всички права запазени!

МК "ЕМАС"

София

www.emasbooks.com

www.facebook.com/emaspublishing

notes

Най-висшият приор в Синьорията, изпълняващ функцията на държавен глава на флорентинската република. – Бел. ред.

Синьория – орган на самоуправлението в италианските градоверепублики през XIII-XV в., състоящ се от приори. – Бел. ред.

Кюлоти – част от долното дамско бельо, широки панталони от фин плат, пристегнати при коляното. Въведени в Средните векове. – Бел. ред.

Най-ярката звезда в съзвездието Гарван. На арабски думата означава "крило". – Бел. ред.

Старинен италиански танц с бързо темпо и подскоци. – Бел. ред.